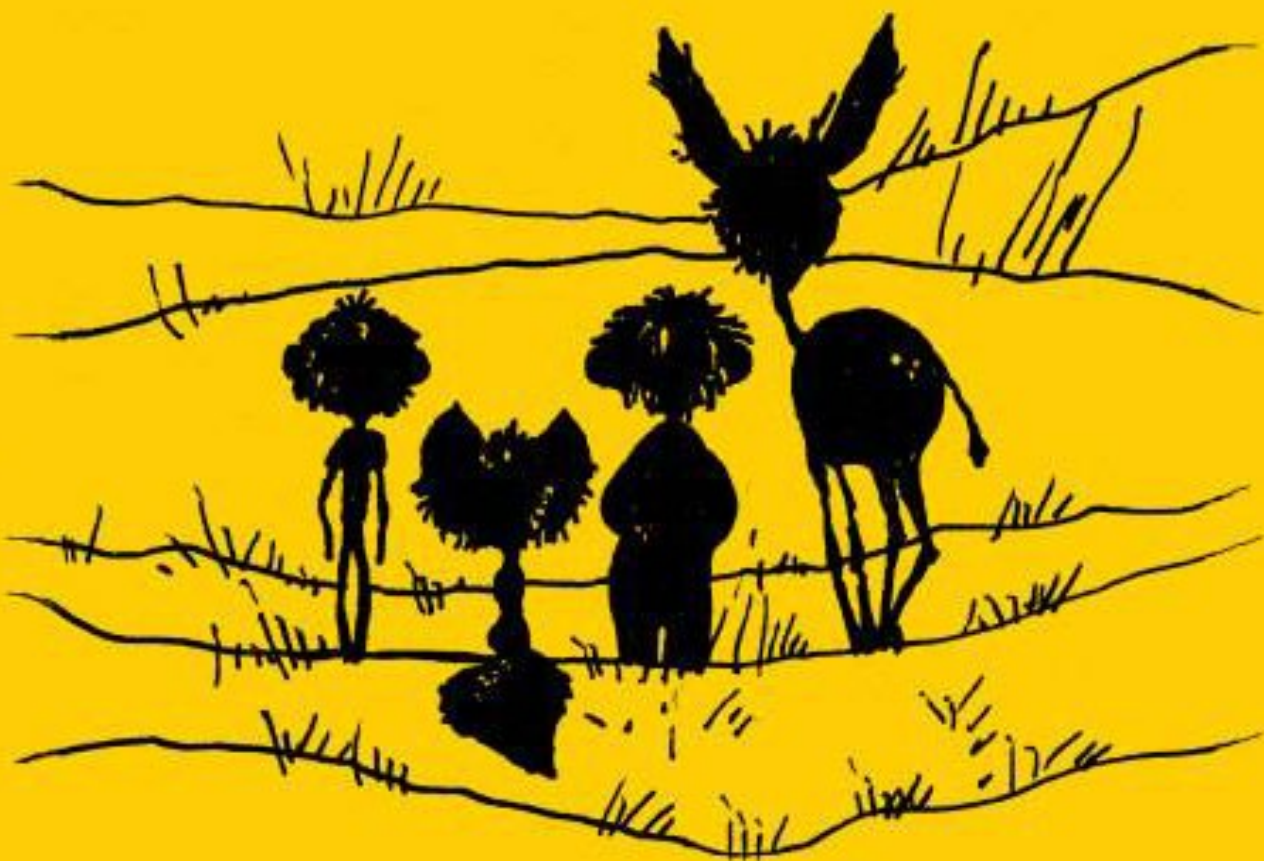

БОРИС
АПРИЛОВ

10

ПРИКЛЮЧЕНИЯ
НА
ЛИСКО

Борис
Априлов

Десет
приключения
на
Лиско

© Борис Априлов, автор, 2014

© Джина Василева, художник, 2014

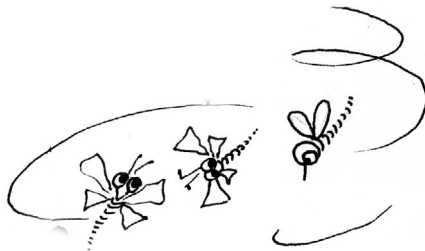
ISBN 978-619-90306-1-5

**БОРИС
АПРИЛОВ**

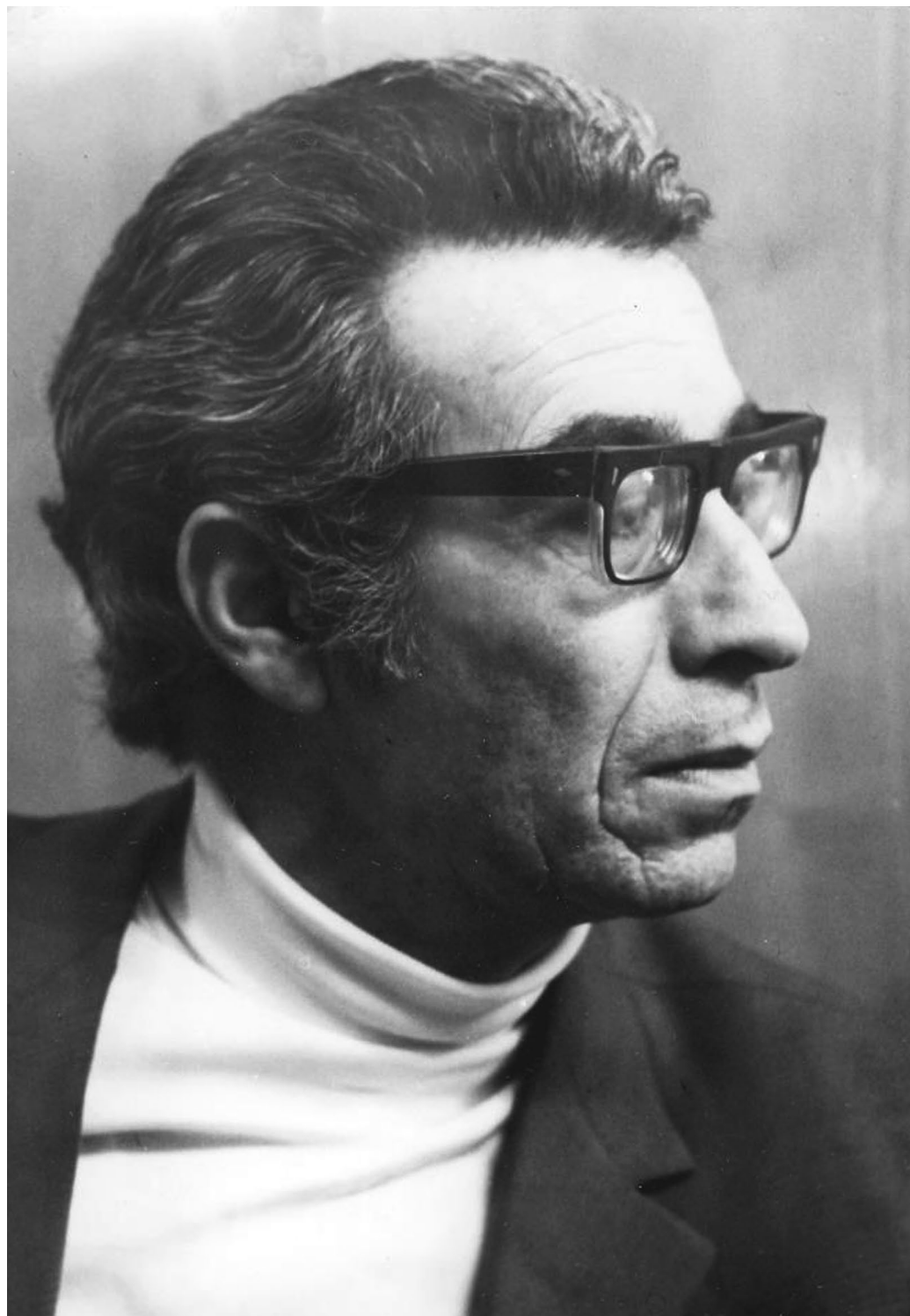
10

**ПРИКЛЮЧЕНИЯ
НА
ЛИСКО**

Второ издание

София 2014

На Ейджи, Габи и Макс от Ахото...

Обяснения на роптаещ човек

Често ми казват: *записвай приключенията на това лисиче и ни ги разказвай! Аз се съпротивлявам, не искам да се занимавам само с Лиско, имам си и друга работа, а Лиско непрекъснато си прави нови приключения.*

Кажете, нямам ли право да роптая – някога написах „Приключенията на Лиско в гората“, след това – „Приключенията на Лиско по море“ и си викам – край! Добре, но лисичето взе, че извърши друго приключение, което нарекох „Лиско в страната на квадратните същества“. И тъкмо си казах – край, няма вече! – Лиско ми изтърси цели шест приключения наведнъж. Напъхах ги в отделна книга и ги подредих така: „Не пипай куфара“, „Чими“, „Часовникът“, „Червената шапчица“, „Дупката“ и „Питонът“. Нарекох ги „Новите приключения на Лиско“. Пак си казах – край, няма вече! И да му хрумне друго – няма!

Добре, но ето че се напрегнах и записах „Привидението“ и „Голямата награда“ с надеждата, че ще бъдат последни. Имам си друга работа, не мога да се занимавам само с приключения, животът не се състои от приключения, а от сериозни неща, които се случват сериозно всеки ден.

– Добре – предаде се Лиско, – макар че на мен пък всеки ден ми се случват само приключения. На мен през деня не ми ли се случи приключение, ще пукна, не мога да си легна и си викам: днес не ми се случи приключение, ама не е на добре! Ще се случи нещо лошо!

Трябва да ви поясня – под приключение Лиско разбира нещо, което започва или добре, или зле, но завършва винаги добре.

Един ден Лиско се яви при мен и каза:

– Съгласен съм, че си зает с по-важни неща и няма да ти се бъркам в писането, но трябва да ти подсказва все пак, че не успяваш да записваш всичко. Ами аз имам още осем приключения, общо деветнайсет, пък ти си само на единайстото...

– Ще има да взимаш! – възразих отново. – Имам си друга работа!

И тряснах вратата на стаята си, но лисичето застана отвън, излегна се и се усмихна.

То мисли, че животът на записвача на приключения е безкраен, защото е лисиче, защото е дете, което впрочем е хубаво.

Борис Априлов

*Из предговора към „Най-новите приключения на Лиско“
„Обяснения на роптаещ човек“, 1975 г.*

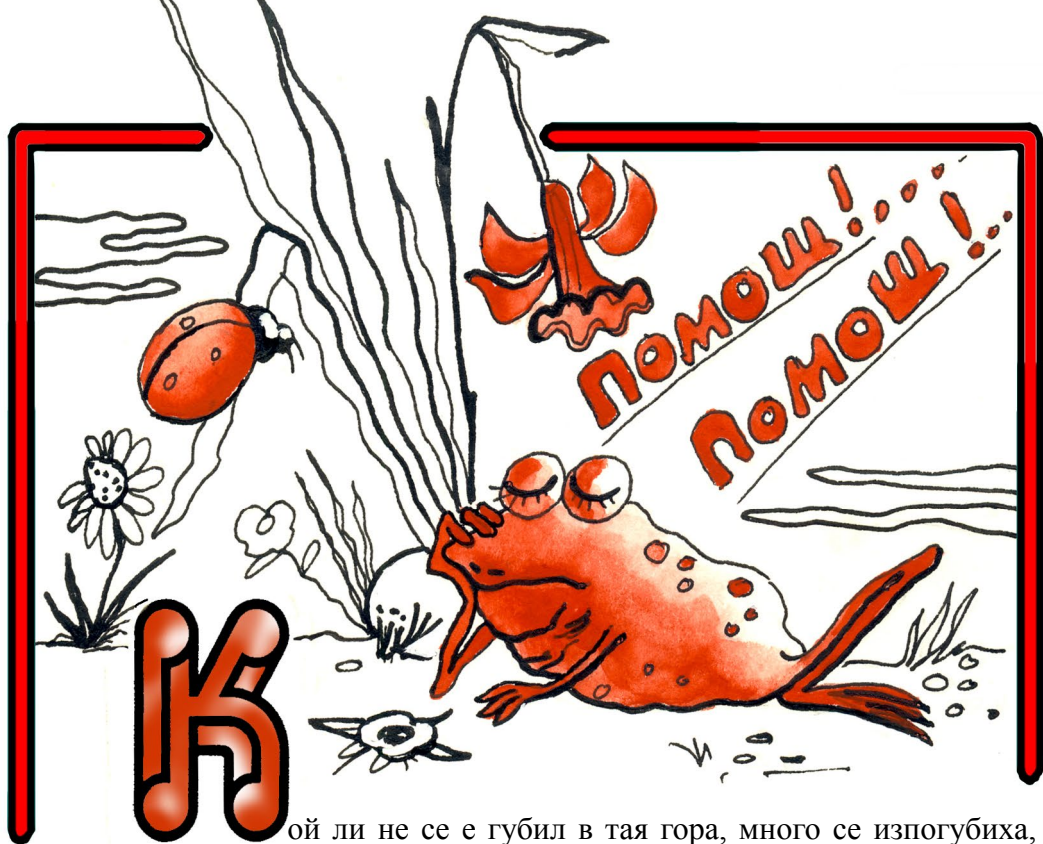
СЪДЪРЖАНИЕ:

5	Обяснения на роптаещ човек
7	Не пипай куфара
47	Чими
93	Часовникът
133	Червената шапчица
181	Дупката
235	Питонът
291	Привидението
337	Голямата награда
373	Стената
411	Синьото фламинго
456	Приложения

НЕ ПИТАЙ
КУФАРА

ой ли не се е губил в тая гора, много се изпогубиха, нямам време да ви ги изброя, но да се загуби Чарли, това е вече прекалено. Гората беше голяма, попаднеш ли в нея, трудно ще се измъкнеш и все пак – това е Чарли, известен по села и градове, на него никоя гора не можеше да му се опре. Но тук се обърка. Искаше да я пресече, да скъси пътя си, полута се няколко часа и се загуби. Най-послед излезе на някаква полянка, постави куфара на тревата и седна да си отдъхне. В клоните пееха птички. Въздухът беше прозрачен и пълен с аромати.

Той хвърли железната си пръчка на земята, тя се изправи като забодена, а Чарли се излегна с намерение да послуша птиците. Реши да преброи главовете, но се отказа. По негови пресмятания бяха поне един милион.

И въпреки това сред този милион ясно се дочу някакъв зов за помощ. Беше ли чул добре?

Ослуша се и отново долови как някой викаше за помощ. Чарли подскочи и побягна към най-гъстата част на гората. На полянката останаха само куфарът и пръчката.

В това време се чу и далечната песен на Димби, неговата любима песен, сложна по съдържание и трудна за изпълнение:

Аз съм Димби, Димби, Димби,
аз съм Димби, Димби, дом!

След този куплет започваше подсвиркването, което продължаваше три минути и отново горния куплет, в който се разправяше, че Димби е Димби, че той не е никой друг освен Димби и само Димби, и че ако някой смята, че Димби не е Димби се лъже, защото песничката си го казва направо и от ясно по-ясно, че Димби си е Димби, а това дом накрая е като опашка на песента или нещо подобно.

Най-последно се показа и самият Димби, малко дребно момченце на четири, пет или шест годинки, но всъщност едва ли някой би могъл да му даде повече от три. Димби отвори уста да пропее отново, но я затвори, защото видя куфара.

– А! – каза той.

Откакто се помнеше, тази полянка беше само полянка, без каквито и да е примеси.

– О! – каза Димби и направи още една крачка.

Да, такова нещо не е имало на полянката.

– Охо! – каза Димби, като направи още една крачка и видя пръчката.

За него бе от ясно по-ясно, че трябва да бяга. При такива случаи бягаше.

Отдалечи се от куфара, озова се в края на полянката и започна да го разглежда.

В същия миг долетя и песента на Домби. Тя беше още по-сложна:

Аз съм Домби, Домби, Домби,
аз съм Домби, Домби, дим!
Аз съм Домби, Домби, Домби,
Домби, Домби, Домби, дим!

Димби се скри в храстите и зачака.

На полянката се появи Домби, млъкна и зяпна.

– А! – каза Домби.

Нещо го привлече към непознатия предмет.

– О! – каза Домби и направи две крачки напред.

– Еее, не! – каза Домби, като видя пръчката.

Той се приближи и я помириса.

– Охоо! – каза Домби и се приготви да бяга.

– Аха, аха! – извика зад храстите Димби.

– Какво? – трепна Домби.

– Нищо! – отвърна Димби.

Домби почувства как започва да трепери, освен това бе разбрал, че тук няма повече работа за него – на една полянка, където са се появили подобни неизвестности и се чуват някакви тайнствени гласове.

Той се обърна и тръгна бавно, но за доказателство, че не го е страх, започна да си тананика:

Аз съм Домби, Домби, Домби,
аз съм Домби, Дом...

– Стой! – извика внезапно Димби и Домби се закова на място. – Върви! – заповяда Димби и Домби тръгна отново. – Стой! – Домби спря. – Ха-ха-ха!

Димби изскочи от храста.

– Ооо, Димби, здравей! – извика уж весело Домби.

– Къде се разхождаш? – запита Димби.

– Ами до този куфар и обратно. А ти?

– И аз.

– И ти ли до куфара?

– Да.

– И обратно?

– Аха...

– Наистина беше хубаво... Стигаш до куфара и се връщаш... Това е най-приятната ми разходка... Просто да прочета дали не пише нещо на него.

– И аз.

Оказа се, че на куфара наистина пише нещо.

Тук му е мястото да кажем, че Домби беше дебеличко, розовко момченце на четири, пет или шест години, но като го погледне човек, едва ли би могъл да се съгласи, че има повече от три. Освен това на куфара пишеше: „Не пипай куфара!“

– Искаш ли да прочетем какво пише на куфара? – предложи Димби.

– Тъкмо щях да ти предложа – рече Домби. – От устата ми го взе.

Тръгнаха внимателно, оглеждаха се и по едно време тъничкият Димби забеляза, че Домби го държи за ръката.

Димби го запита защо прави така, а дебеличкият Домби му отвърна, че обича да държи приятелите си за ръка, когато се приближават към куфар.

Най-после се озоваха до куфара, който бе висок колкото тях.

– Виж, Домби!... Преди малко тук пишеше нещо, а сега – нищо!

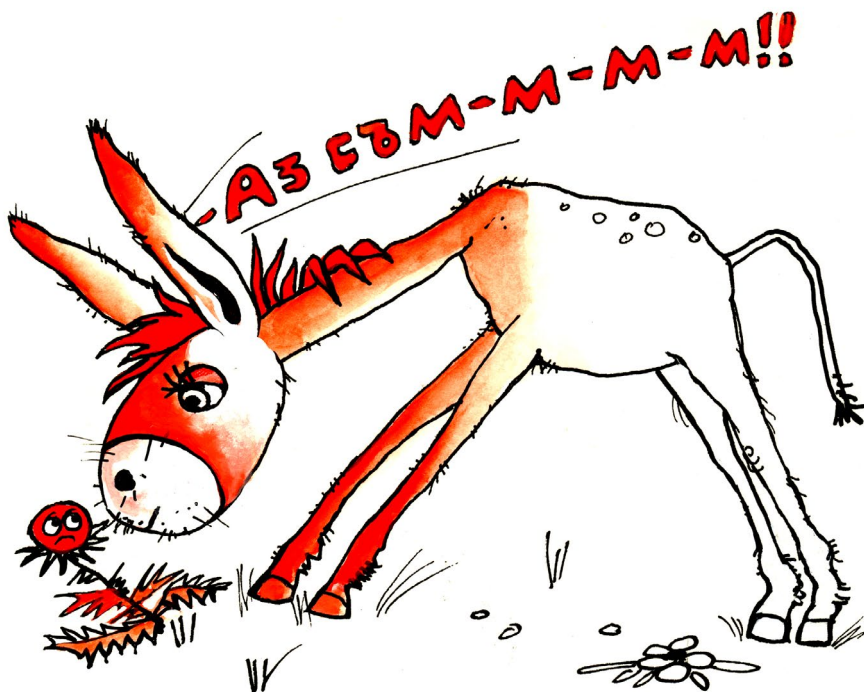
– А!

– Какво, Домби?
– Наистина, Димби! – Домби се пулеше. – Онова, дето го имаше, го няма и трябва...
– Какво трябва? – запита Димби.
– Да си вървя.
– Да, но тези неща не са хубави – рече Димби.
– Кой?... Тези, дето трябва да си вървя ли?
– Не обичам нещо, което го е имало, да изчезва, Домби. – Такива работи не са хубави...
– А мога ли да ти пусна ръката?
– Защо?
– Да се почеша.
– Няма смисъл – отвърна Димби. – Ще бягаме двамата.
Щом стигнаха до храстите, чуха извънредно интересна и съвсем сложна песен:

Аз съм Мокси, Мокси, Мокси,
аз съм Мокси, Мокси, мо!

В тази песен се разказваше, че някой си се наричал Мокси, но никъде не се обясняваше какво е Мокси.

Димби и Домби знаеха какво се крие зад тайнственото име, затова не дочакаха края на песента, а се скриха да видят какво ще каже Мокси, щом види куфара и пръчката.

Магарето изскочи от гората и излезе на полянката, видя куфара, спря, довърши песента и чак тогава каза: – А!...

Но не направи нито крачка напред.

– На мен не минават – каза Мокси. – Само на мен – не!

И направи крачка назад.

– Такива на мен – не! – заяви Мокси. – Такива разни ми ти куфари, дето се търкалят по полянките – не!

Още крачка назад.

– Аха! – удиви се Мокси. – И пръчки!... Стърчащи!

В следващата секунда Мокси се понесе...

– Стой! – извикаха Димби и Домби.

– Добре! – отвърна Мокси и спря.

Димби и Домби не можаха да се насмеят както трябва, издадоха се и бързо прибраха магарето в храстите, тъй като вече звучеше най-сложната от всички песни на света. В някои отношения тази песен наподобяваше ария от опера:

Аз съм баба, баба Меца – та-та-ра!

Аз съм баба, баба Меца – та-та-ра!...

Притаеният в храстите Домби се разтрепери.

Димби и Мокси също трепереха.

Лиско съгледа куфара и прекъсна песента си.

– А, куфар!... Човек не може да се разходи спокойно. Върви си, пее си и изведнъж – куфар!... Остави това, но до куфара все ще се скрие някой да те изплаши.

– Хайде! – обърна се Димби към приятелите си. – С този не се излиза на глава.

– Наистина – съгласи се успокоеният вече Мокси. – Чуваш песен на мечка, скриваш се, а се появява Лиско.

Тримата се приближиха към лисичето и тъй като вече бяха станали четирима, куфарът не им изглеждаше толкова страшен.

– Какво правите до този куфар? – запита Лиско.

– Чудим се – отвърна Димби.

– Защо?... Какво има?

– На куфара имаше надпис – поясни Димби.

– На него пишеше нещо – поясни Домби.

– И изведнъж – нищо! – рече Димби.

– Няма надпис, няма нищо! – потвърди Домби.

– Как да няма? – отвърна Лиско. – Вижте!

Погледнаха към куфара и изтръпнаха.

Надписът се беше появил отново.

Димби се обърна към Домби, който вече трепереше.

– Домби, какво стана?

– Не знам, Димби... Преди малко нямаше.

– А сега има.

– А преди това пак имаше.

– А после нямаше.

– Да, но сега пак има, Димби... Слушай!

– Какво?

– Да се махаме, казвам... Този куфар си прави каквото си ще.

Този път се учудиха четиримата.

– Виж! – повдигна ръка Димби. – Отново изчезна.

– Не вдигай ръка! – помоли Домби. – Ще те види.

Димби свали ръката си.

– Ей! – извика внезапно Лиско към куфара. – Какво правите с надписа?

Куфарът продължаваше да стои безмълвен.

– Да се измитаем! – предложи Мокси.

– Разбира се – съгласи се Домби. – Не ми е приятно да гледам как ту го има, ту го няма. Нещо, което си го има, трябва да си го има и обратно.

– Млъкнете!

Помълчаха.

– Докога? – запита Мокси.

– Докато помисля – отвърна Лиско.

– Губим време за бягане – обади се Домби.

Надписът затрептя и изплува върху капака на куфара. Приятелите тихо се отдръпнаха до храстите. От това място можеше да се избяга лесно.

Чакаха.

Не ставаше нищо. Лиско не изтрая.

– Къде отиваш? – уплаши се Димби.

– Този куфар ме интересува – отвърна Лиско.

– Защо?

– Ще ми се да го отворя.

– Чухте ли? – възмути се Мокси.

– Чухме – отвърна Домби.

– Не е ли луд?

– Лиско, върни се!

Лисичето се върна, но главата му си остана обърната към куфара.

– Не мога. Ако не го отворя, ще се презирам цял живот.

Димби го хвана за опашката:

– Моля ти се, Лиско!... Не виждаш ли, че това не е обикновен куфар?
Някакъв си надпис по него прави каквото си ще.

– Каквото му скимне! – поясни Мокси. – Де да знаеш...

– Точно така! – потвърди Домби.

– Какво точно така? – заинтересува се Мокси. – Отде знаеш какво щях да кажа?

– Искях да кажа: де да знаеш дали няма да му скимне да ти направи нещо лошо.

– Това щях да кажа – съгласи се Мокси. – Ако не беше ме прекъснал, щях да го кажа преди тебе.

Лиско сякаш не слушаше приятелите си. В този момент той мислеше на глас:

– Точно така!... Нещо, което е затворено, трябва да се отвори – това знам аз... Видиш ли нещо неизвестно, направи да ти стане известно...

– Кой каза така? – прекъсна мислите му Домби.

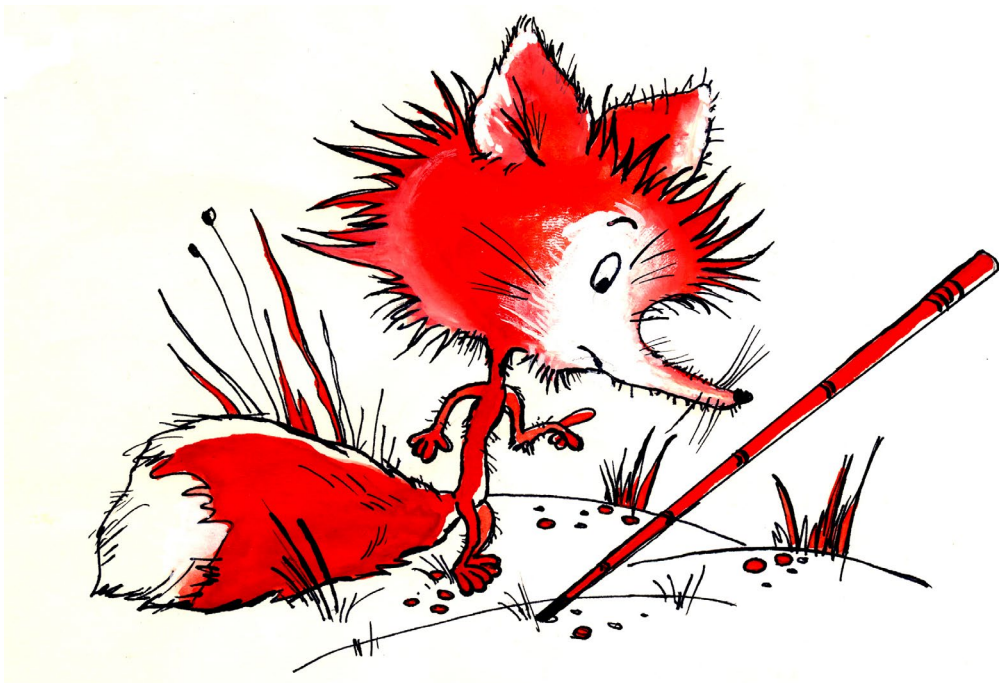
– Говоря по принцип – отвърна лисичето. – Трябва да се открива. Да се намират нови неща. Колкото може повече. Представяте ли си, ако трябва да живееш само със старите неща.

– Това си го казвал вече.

– Да, Мокси, но така се откриват нови земи и морета.

– Но никой не е тръгнал да ти отваря куфари!

- Защо не? – погледна го Лиско.
- Защото е куфар, а не море! – извика раздразнено Мокси. – Има разлика между моретата и куфарите!
- Разликата си личи от пръв поглед – настоя Димби. – Никой не те бие да отваряш куфари!
- Защо не? – отвърна лисичето. – Там стои затворен куфар, следователно трябва да се отвори!
- Защо?
- Представете си, че в него има нещо.
- Слушате ли? – запита Домби.
- Да си вървим! – предложи отново Мокси. – Не ме интересува какво има в разни ми ти куфари, които си показват и скриват надписите. Слушайте мен, вътре има нещо много страшно.
- Това ме интересува – каза сякаш на себе си лисичето.
- Някаква тайнствена сила – прошепна Мокси. – Или пък нещо друго.
- Лиско направи крачка напред.
- Ще го отворя сам.
- Още крачка напред.
- Моля те, Димби, спри го!
- Не мога, Домби...
- Ох! – въздъхна Димби. – Всъщност и на мен ми се проверява, но предпочитам други да отварят, пък аз само да проверявам.

Лиско бавно пристъпваше напред. Лапите му внимателно опипваха земята, внимателно се отделяха от нея, тялото му беше опънато, опашката лазеше по тревата, нагоре стърчаха само ушите, готови да доловят най-малкия шум, да не говорим за очите, които не се отместваха нито от куфара, нито от надписа, нито пък от тайнствената пръчка, изправена като удивителна.

Наблюдателите от храста трепереха свободно и открито. Никой не смееше да проговори. Лиско вече бе достатъчно близо, ако вдигнеше лапа, можеше да докосне надписа. Той наистина вдигна лапа и я насочи към куфара...

В същия момент куфарът бавно започна да се накланя и спокойно легна с капака нагоре, а лисчето бягаше обратно към храста.

Последва нещо – още по-тайнствено явление, – магическата пръчка, която досега стоеше неподвижно, след побягването на Лиско тръгна към куфара, покачи се на него и се излегна върху надписа, сякаш го зачерта.

Но бягащите не видяха нищо.

Разочарована, че е останала без зрители, пръчката слезе от куфара, повъртя се около него и се облегна на ръба му така, както се обляга човек на сандък.

Може би това не се понрави на куфара, той се отмести и започна да се плъзга по тревата.

Май че си беше наумил нещо, защото, щом стигна при храста, където обикновено се криеха страхливците, спря и остана неподвижно, с надписа към небето.

В това време пръчката изведнъж тръгна и отново се облегна на ръба му.

Като побяга малко, Лиско се засрами и намали темпото. Той и без това не можеше да стигне приятелите си, Мокси изобщо не се виждаше, а Домби се мяркаше между дърветата като отдалечаваща се точка.

– Защо спря? – запита задъхано Димби, взел сто метра преднина от Лиско.

– Ще се върна – заяви Лиско.

– Твоя работа! – рече Димби и продължи да бяга след Домби, който вече също бе изчезнал.

– Моя си работа – каза си Лиско. – И защо така, не разбирам.

Наистина не разбираше.

Колко е добре да си избяга, да отиде на реката, да се гмурне в Резедавия вир, да легне във водата с лице към небето и да брой облаците.

Какво ли не минава пред очите му, когато лежи по гръб в Резедавия вир – птици, пеперуди, водни кончета и най-много облаци, които отначало приличат на нещо, а после се превръщат в нещо друго. Така си минаваше времето – в разгадаване на облачетата, които от скука ли, какво ли, се променяха и в подобни непрекъснати промени скитаха по света.

Лиско се приближи от другата страна на храста, смяташе, че тук може да се върви спокойно, но щом кривна, едва не се блъсна в куфара и побягна отново.

Отчаян от неуспеха си да се сприятели с някого, куфарът се върна в средата на полянката, а пръчката го последва.

– Ей! – подвикна Лиско.

Куфарът се поклати.

– Слушай, куфаре, няма да ме уплашиш... Ето!...

Лиско направи крачка към него.

Куфарът от своя страна се помести към лисичето.

– Охоо! – дръпна се Лиско.

Куфарът се върна на мястото си.

– Не ме е страх – рече Лиско и отново пристъпи напред. – Хората се качиха на луната, а аз един куфар... Ела де, ела малко насам!

Куфарът се премести бързо и спря.

– Не толкоз! – каза лисичето и се дръпна назад.

Куфарът се оттегли.

– Така ми харесваш – заяви Лиско. – Каква е тази пръчка?

От радост пръчката се заклати. Лиско заобиколи отдалеч и се озова от другата страна, но куфарът се обърна. Пръчката подскочи и се облегна на него.

– Чудна работа! – зачуди се Лиско. – Куфар и пръчка. За първи път подобно приятелство... А бе тук има някаква тайна, ама да видим!... Пръчко, ела!

Пръчката се изправи и тръгна към лисичето.

– Прекаляваш – отдръпна се Лиско. – Не разбираш от шега.

Пръчката се закова на място.

– Така те искам! – Той се почеса. – Извинявай, нямам доверие на пръчки. Може би си добра пръчка, може би и мислите ти са добри, но...

– ...И на куфара нямам доверие. Като го гледам, ми се струва, че е пълен с нещо тайнствено. А вие познавате ли ме?

Пръчката и куфарът се заклатиха.

Лиско се обърна и побягна към гората, където се засрами и започна да си подсвирква.

– На нас ли подсвиркваш? – запита Димби.

– Не – отвърна Лиско. – Изобщо си подсвирквам.

– Къде е куфарът?

– Където му е мястото.

– Според мен мястото на един куфар не е на полянката.

– А къде?

– Навсякъде, но не и на полянката.

– А бе, Мокси, че куфарът е ненормален, ненормален е, пък и пръчката е такава, но ще видим.

– Най-добре е да дойдеш с нас – предложи Домби. – Не бива да си имаш работа с бездомни куфари.

– Това е вярно! – съгласи се Димби. – Всеки възпитан куфар стои у дома си.
– При своя господар! – допълни Мокси. – Според мен това е някакъв съвсем безстопанствен куфар.

– Нищо чудно да е изгонен от къщи – предположи Димби. – Представете си, че не го искат заради лошия му характер.

– Може би сте прави – съгласи се Лиско. – Може би е така, но ще го отворя.

– Лиско, виж!

Докато приятелите му се отдръпваха, Лиско се обърна и видя пръчката. Тя бе застанала до носа му.

„Сега ще става, каквото ще става! – каза си лисичето. – На секундата трябва да решавам: да бягам или да не бягам.“

– Страх ли те е? – извика отдалеч Домби.

– Ннне! – отвърна Лиско, без да сваля поглед от пръчката.

– Можеш ли да я пипнеш?

– Кое? – направи се на ударен Лиско.

– Пръчката!

– Коя пръчка?

– Тази, дето ще ти извади очите!

– Тази, дето е пред мен ли?

– Аха!

– Какво да я направя?

– Можеш ли да я пипнеш?

– Стига да искам.

– Поискай де!

– Защо?... Какво ми е направила?... Тя се разхожда и аз се разхождам.

Лиско започна да се разхожда и да си подсвирква. Пръчката тръгна с него.

– Тя върви с тебе! – обади се Димби.

– Знам – отвърна Лиско, но не посмя да я погледне. – Всеки е свободен да си върви навсякъде. Според мен тази пръчка ей сега ще си продължи в друга посока.

– Кой знае! – подхвърли със съмнение Домби. – Така, като я гледам...

– Какво като я гледаш?

– Не ми се вярва да тръгне надругаде.

– Защо? – поиска да знае Лиско, като се разхождаше насам-натам, но не смееше да погледне към спътника си.

– Една пръчка залепи ли се до някого, край!

– Този път загази здравата – подхвърли Мокси. – Признай си!

Поуплашен, Лиско не издържа и спря. Погледна пръчката и каза:

– Пръчке, аз смятам да си ходя... Ти накъде си?... Ако си натам, аз съм в обратна посока.

Пръчката стърчеше като свещ и мълчеше.

– Можеш ли да я пипнеш? – настоя отново Димби.

– Аз ли?

– Не, вуйчо ми!

– Помниш ли, като ти казах, че мога, но не искам?

– Поискай де!

– Стига да искам.

– Хайде! – подканиха го тримата.

– Но защо да пипам една пръчка, която се разхожда? Какво ми е направила?

– Май че те е страх! – подхвърли Домби.

– Мен ли?

„Сега е моментът“ – мислеше си Лиско.

– Страх те е! – настоя Домби.

„Ако се престраша, ще им затворя устата.“

– Майчице, как го е страх! – извика Мокси.

– Виж! – извика силно Лиско и бързо протегна ръка към пръчката.

Пръчката стоеше кротко до него. Лисичето я погали и дръпна ръката си.

– Видяхте ли?

– Брей, тоя Лиско! – удиви се Димби.

– Видяхте ли как я пипна! – разтревожи се Домби.

– Казах ви, че е луд! – уплаши се Мокси. – Лудите пипат всичко каквото им падне.

– А можеш ли да я вземеш? – запита Димби. – Такава се среща рядко. Желязна!...

Лиско посегна и вдигна пръчката от земята, опипа я, разгледа я, подхвърли я нагоре, улови я, помириша я, пак я подхвърли, завъртя я като перка и извика от радост.

Димби, Домби и Мокси прецениха, че моментът е удобен да се приближат. Най-последно любопитството им надделя.

Димби помоли да пипне пръчката, а след това дори я взе в ръце, но побърза да я върне на Лиско, като заяви, че повече няма какво да се гледа, макар че пръчката била наистина интересна – от желязо, но лека.

– Може да е лека – съгласи се отстрана Мокси, – но от пръчки ме е страх, много бият.

– Лиско, какво ще я правиш? – заинтересува се Домби, който се задоволи само с едно пипане. – За какво ти е?

– Това се питам – призна си лисичето. – Докато няхах пръчка, си казвах, ех, защо си нямам една пръчка, а сега, като си имам, си казвам, какво да я правя?

Без да ще, той натисна някъде пръчката, тя изщрака, нещо подскочи нагоре, големината ѝ се удвои.

– Видя ли? – подвикна Мокси, като се озова до храста с два скока. – Видя ли сега?

– Какво? – отвърна Лиско. – Имам си двойна пръчка!

– Лиско, мога ли да пипна двойната пръчка? – приближи се Димби.

– Заповядай!

– Корава е – заяви Димби, след като пипна пръчката.

– Чудесна пръчка! – заяви Лиско. – Двойна!

Димби също се престраши, пипна двойната пръчка и се съгласи, че е идеална. Лиско се обърна към Мокси, покани го да я пипне.

– Благодаря – отвърна Мокси. – Оттук си личи, че е световна.

– Тогава? – запита Лиско и погледна приятелите си.

– Какво тогава? – заинтересува се Мокси.

– Да преминем към куфара, а?

– Защо?

– Да покорим и него.

Приятелите на Лиско се спогледаха, размениха си няколко думи и решиха, че поне засега нищо не им пречи да отворят някакъв си куфар.

– Към куфара! – поведе ги Лиско.

– Ти върви, ние идваме – даде му път Димби.

– Да не избягате, ей!

– Моля ти се! – обеща Мокси.

– Ясно, че не можеш без нас – рече Димби.

– Признавам – отвърна Лиско. – Давате ми кураж. Мокси спря на няколко метра от куфара:

– И все пак не разбирам – заяви той – защо трябва да пипаме куфара, щом можем да си живеем, без да го пипаме?

– Ти си глупак! – отвърна Лиско.

– Знам! – наведе глава магарето, а после я повдигна и рече: – Но не знам защо.

– Добре е да знаеш, че си глупак, Мокси – започна да му обяснява Лиско, – но още по-добре е, ако успееш да разбереш защо си глупак. Разбереш ли, няма да бъдеш толкоз голям глупак.

– Това е трагедията ми! – отвърна тъжно магарето. – Но по думите ти разбрах, че съм половин глупак, което все пак е добре.

– А защо не станеш умен?

– Как?

– Лесно! – отвърна Лиско. – Достатъчно е да не те интересуват само магарешките тръни.

– Само това ли? – запита с надежда Мокси.

– Не – отговори Лиско. – Освен това не бива да питаш защо трябва да отворим куфара. Според умните – всичко, което е затворено, трябва да се

отвори, всичко неоткрито – да бъде открито, неизвестното да стане известно... Горе има ли звезди? Помъчи се да стигнеш до тях!... Разбра ли?

– Разбрах. Не разбрах само едно.

– Какво?

– Ако си губя времето да зяпам звездите, кога ще паса?

– Ох! – въздъхна Лиско.

– Не охкай! – помоли се Мокси. – Защото лично аз предпочитам да правя астрономически наблюдения с пълен стомах. По тези причини предлагам да не пипаме куфара. Куфарът си е куфар, ние сме си ние. Той да си гледа работата и ние нашата... Така разбирам света и затова – никакъв куфар!

– А пък аз настоявам! – рече Лиско. – И то в твое присъствие! Или ще ставаш човек, или...

– Добре, добре! – предаде се Мокси. – Макар да не разбирам защо се мъчите да ме правите човек, когато съм красиво, завършено магаре.

Лиско огледа приятелите си и извика:

– Разбрахте ли защо трябва да отворим куфара?

– Разбрахме! – отвърнаха Димби, Домби и Мокси, но Домби добави: – Нали ще го отвориш ти?

– Да, но вие трябва да бъдете наблизко, понеже...

– Добре – съгласи се Домби, – ще бъдем и ще те насърчаваме от края на полянката.

– Може! – махна с лапа лисичето. – Предлагам да говорите в хор. Така ще ме насърчавате най-добре.

– Ще говорим в хор! – обеща Димби. – Ще говорим много и колкото искаш. И говоренето е работа, нали, Мокси?

– Е, да.

– Все трябва да има някой, който да такова... нали?

– Да де!

Лиско запълзя отново към куфара, а говорещият хор се оттегли до храста и започна:

Лиско ще отвори куфара!

Лиско ще отвори куфара!

Лиско ще отвори куфара!

Лиско ще отвори куфара!

Лисичето спря и се огледа.

– Насърчаваме ли те добре? – запита от храста Мокси.

– Доста – отвърна Лиско.

Хорът продължи:

Хайде, Лиско!
Хайде, Лиско!
Хайде, Лиско!
Хайде бе, Лиско!

Лиско стоеше до куфара.

Хорът:

Готово, Лиско!
Страшен си!
Готово, Лиско!
Славен си!

Лисичето посегна към металическата ключалка.

Хорът:

Не се страхувай, натисни!
Не се страхувай, натисни!

Лиско натисна, нещо изщрака, а хорът млъкна.

Лисичето се обърна и се учуди.

– Хей, какво ви стана? Къде сте?

– Какво изщрака? – запита Димби от храста.

– Не знам, нещо изщрака.

– Трябва да разбереш какво.

– Май че ключалката.

– Ако е ключалката, добре. Дано не е нещо друго.

– Какво друго? – уплаши се Лиско.

– Може би вътре има неща, които щракат.

– Все пак ще натисна втората ключалка – рече Лиско. – А вие защо млъкнахте? Няма ли да ме насърчавате?

– Сега се съвземаме – обади се Домби. – Съвземем ли се, ще започнем да те насърчаваме.

– Чакам! – настоя Лиско.

Говорещото трио се измъкна от храста и започна:

Не бой се! Ние сме с теб!
Не бой се! Ние сме с теб!

Лиско натисна втората ключалка, тя изщрака по-силно, но триото се уплаши по-малко, не се скри, само се изкриви от детонацията.

Не бой се! Ние сме с теб!

– Сега трябва да ме насърчавате най-много – помоли ги Лиско. – Да ви призная, не съм много спокоен.

– Ще те насърчаваме! – обеща Домби. – Но не е ли по-добре да те насърчаваме зад храста?

– Защо?

– Мисля, че оттам ще те насърчаваме по-добре.

– Понеже няма да те виждаме – поясни Мокси.

Димби се възмути, заяви, че не е прилично да бягат, когато първият им приятел след малко може да загине. Мокси и Домби се съгласиха да не се крият зад храста, но нищо на света не можеше да ги накара да говорят.

Всички замълчаха.

Настъпи най-великата тишина.

Лапата на Лиско се вдигна към капака с надпис не пипай и го натисна. Куфарът зяпна като мида.

– Отваря го! – прошепна Домби.

– Отваря го, ей! – зарадва се Димби.

– Не се знае – прошепна Мокси. – Ще почакаме, ще видим.

Капакът бавно се вдигна нагоре.

– Отвори го! – прошепна Димби.

– Май че го отвори – прошепна Домби.

– Така не се отваря куфар! – прошепна Мокси.

– А как? – учуди се Димби.

– Има си особени начини – поясни Мокси. – Да отвориш куфар, това е... Ехее!...

Лиско отпусна капака назад. Какво ли е това?

– Наистина, какво е това? – запита се лисичето, втренчено в куфара.

– Лиско, да дойда ли? – запита Димби.

– Ела! – покани го лисичето.

– Какво има вътре? – запита Димби, но не напусна мястото си, макар че го бяха поканили.

– Всичко! – отвърна Лиско.

– Нещо интересно?

– Всичко е интересно.

– Какво му е интересното? – запита Мокси.

– Тишина! – помоли Лиско и зяпна.

Мълчание. Абсолютна тишина.

– Свидетели сте, че бях против! – прошепна Мокси.

– Против кое? – запита Димби.

– Против всичко – рече Мокси. – Сега ще видите какво ще стане! Търсим си белята... Това отваряне не ми харесва. Не може току-тъй да се отваря! Отварят се врати, консерви, писма, тенджери, лимонади или прозорци.

– А куфари не – така ли?
– Да.
– А какво се правят куфарите?
– Носят се.
– Къде?
– Къде!... Заради куфарите са построени гари, летища, пристанища... Бе какво ти разправям на теб!... Лиско е луд, ще знаеш!
Магарето посочи с глава към куфара. Там Лиско преодоляваше страха си. Страхът хем идваше, хем си отиваше.
Лиско също. Хем искаше да избяга, хем не искаше.
– Ще отида да му помогна! – настоя решително Димби.
– Иди! – насърчи го Домби. – Ще ни разкажеш.
– Да видя какво има вътре! – рече Димби. – Изгарям от нетърпение.
– Какво може да има в един куфар! – забеляза Мокси. – В куфар какво може да има!...
– Добре де, какво може да има? – запита Димби.
– Куфарски работи! – отсече Мокси.
– Димби!
– Какво, Домби?
– Нали щеше... при куфара?
– Вече реших, но не съм тръгнал.
Лиско мълчеше.
– Лиско!
– Кажи, Димби.
– Какво има вътре?
– Ела и виж!
– Да взема да отида, а, Мокси?
– Иди, но после да не се сърдиш, че ние с Домби бягаме по-бързо.
Въпреки всичко Димби тръгна. Приблужи се до Лиско, хвана се за опашката му и запита.
– Какво има вътре?
– Виж.
– Да погледна ли?
– Вместо да говориш, погледни!
– А! – изненада се Димби.
– Точно така!
– Димби, какво има вътре? – запита Домби.
– Разни неща.
– Какви неща?
– Интересни.

– Колко интересни? – заинтересува се Мокси.
– Много!... И страшни!
– Тогава затваряйте!
– Ела да го затвориш!
– Който го е отворил, да си го затвори!... Нали, Домби!
– Точно така! – съгласи се Домби. – Важното беше да го отворим, и го отворихме. Сега да си го затворим и да си гледаме работата... Димби!
– Кажи, Домби.
– Мислиш ли, че ако дойда да видя, ще се уплаша?
– Интересно е – отвърна Димби.
– Тръгвам!... Мокси, няма ли да дойдеш?
– Ще видим. Иди и ми разкажи.
Домби тръгна с подсвиркване и се приближи, но в същото време гледаше уж нещо много интересно по небето. След това погледна куфара и каза:
– Еее!
– Домби, какво? – запита Мокси.
– Много интересно!
– Дръжте ме, идвам!
Мокси застана настрана от куфара и надзърна през главите на приятелите си.
– Хм!– каза той. – Нищотии!
– Какво?
– Нищотии, викам!... Разни ми ти кутии!... Да го затворим, защото не ми се гледат кутии!
– Но какво има в кутиите? – запита се Лиско. – Там е въпросът.
– Нищотии! – потвърди Мокси. – Кутии пълни с нищотии!
– Ще проверим! – настоя Лиско.
– Защо? – поиска да знае Мокси.
– Защото има закон – отвориш ли нещо, отвори го докрай. И го разгледай!... Който кацне на звезда, трябва да я разгледа.
– Че това не е звезда! – засмя се Мокси. – Хе-хе!... Звезда!... Това е куфар, пълен с нищотии!
– Въпреки това ще отворя тази кутия – рече Лиско и взе кутията.
– Пак ще отваряме! – отчая се Мокси. – Цял живот ще отваряме!
– Ако не щеш, бягай!
– Да, много добре!... Вие тук ще си отваряте каквото ви скимне, пък аз – бягай!
– Тогава остани.
– Да, но вие непрекъснато отваряте.
Лиско вдигна кутията към очите си.

– Внимание, отварям!

Но кутията не се отваряше. Лиско задърпа. Димби задърпа, опита се и Домби – нищо. В бъркотията обаче някой натисна нещо и кутията изгърмя. На тях им се стори така – тъй силно изщрака капакът при отварянето.

Отвътре изскочи огромен букет цветя. Димби, в чиито ръце бе кутията при експлозията, я захвърли на тревата.

– Това е – забеляза Лиско. – Вече се плашим и от цветя.

– Знае ти някой, че са цветя! – заоправдава се Димби.

Мокси, който бе отхвъркнал на десет метра, се върна и подуши цветята.

– Не миришат – забеляза той. После ги ритна и добави: – Шумят като книжни.

Лиско се наведе и постави букета до пръчката.

– Да отворим друга – предложи Мокси.

Всички се обърнаха към него.

– Мокси предлага да отваряме! – изненада се Лиско.

– Понеже излизат цветя – обясни Мокси.

– Които риташ – отбеляза Димби.

– От другата ще излязат тръни и няма да ги ритна – обясни Мокси.

Ето че стана весело.

Приключението ставаше приятно и сякаш всичко зависеше от настроението на Мокси.

– Тях няма да ритна – повтори Мокси.

– Защо?

– Защото бодат.

– И се ядат! – допълни Лиско.

– Пак за ядене! – възмути се Мокси. – Мислите само за ядене.

Ставаше все по-весело.

– Внимание! Отварям втората кутия.

Отново притаиха дъх. Този път Лиско потърси онова нещо, което трябваше да се натисне.

– Всяка работа си има леснината – рече бодро лисичето и натисна това, което трябваше да се натисне.

Този път загърмя наистина, нещо затрещя, засъска, разхвърчаха се искри, с глух тътен се вдигна облак от дим, небето се затъмни, а в тъмнината плъзнаха фойерверки.

Дълбоко в гората Мокси бягаше силно.

По едно време му се стори, че от силното бягане опашката му ще се откъсне и ще изостане. Верен на себе си, зад опашката му препускаше Домби, а далеч зад него – Димби. Скрит зад храста, на двацет метра от експлозията, Лиско възстановяваше дишането и мислите си.

„Тежко е да си откривател – мислеше си той. – Неблагодарна работа. Уж откриваш нещо ново, а откритието ти внезапно експлодира и те прави на прах.“

– Лиско! – обади се вътрешният му глас.

– Какво? – запита самият Лиско.

– Представяш ли си колко откриватели са се превърнали на прах?

– Не ми говори! – отвърна лисичето и заоблизва саждите от краката си.

– И въпреки туй явяват се нови откриватели.

– Тежко им! – отвърна лисичето.

С това приключи забележителният разговор между Лиско и неговия вътрешен глас.

Той тръгна смело към полянката, решен да се справи докрай с тайните на куфара, да отвори всички кутии и ако е необходимо, да се превърне на прах, но да победи дребните неща у себе си.

Лисичето спря и започна да зове приятелите си:

– Димбииии!

Друго си е да покажеш героизъм пред зрители.

– Домбииии!

Приятно е някак си, когато проявяваш смелост, отстрани да те гледат и да си казват: брей, колко смел е този Лиско.

– Моксиииии!

Дори да станеш на прах! Да речем, че смелостта и безумието ти скроят шега и след огромна експлозия се превърнеш на прах, прахът ти сякаш ще бъде по-красив, ако те наблюдават. След това може и да разказват насам-натам.

– Моксиииииииии! – провикна се повторно Лиско.

– Кой вика?

– Аз!

– Кой си ти?

– Лиско, Мокси!... Твоят приятел!... Елате да ви покажа как се отварят кутии. Ще наблюдавате, а аз ще отварям, отварям, отварям...

– Много ли ще отваряш? – запита Чарли, като се появи и заотърсва.

Фракът му бе изцапан с паяжини от провирането по гъсталаците. Той свали цилиндъра си и го огледа.

– Добър ден! – рече Лиско.

– Какво?

– Понеже свалихте шапка – обясни лисичето. – Помислих, че ми казвате добър ден.

– Ще ти дам едно добър ден! – заудря яростно цилиндъра си Чарли. – Ти ли викаше за помощ?

– Кога?

– От половин час някой вика за помощ и го търся да му помогна, а все го няма.

– Е, да – засмя се Лиско. – Това е една гадна сврака, научила се да вика за помощ и вика постоянно.

– Защо? – учуди се Чарли и сложи цилиндъра на главата си.

– Чула някъде, че викат за помощ, и си го взела за песен.

– Аха! – усмихна се Чарли. – За птичи сигнал. Оригинално, но се претрепах да търся. Викам си, някой е в беда, да му помогна. Все пак оригинално е птица да вика за помощ.

– Оригиналните ставаме много – въздъхна Лиско. – Не оставихме място за нормалните.

Чарли го погледна и се засмя приятно, може би не с усмивката от цирковата арена.

– Ей, хлапако – каза той, – какво представляваш?

– Лиско.

– Аха!...

– Какво аха?

– Така де... Кой Лиско?

– Ако ви заразпаям, ще мръкне и ще съмне... трийсет пъти.

– Охоо!

– Но сега съм зает. Върша една изследователска работа от огромно значение.

– Каква работа?

– Отварям.

– Аха!... И какво отваряш?

– Пакети с експлозии?

– Да не си пиротехник?

– Не, аз съм Лиско... Отначало отворих един куфар.

– Ей, аз пък търся една полянка.

– Каква полянка?

– Малка и леко заоблена.

– И защо ви е? Какво ще я правите?

– Нищо.

– Помислих да не я правите нещо.

– Там оставих някои неща... Понеже каза куфар, разбираш ли?

– Ясно! – Лиско трепна. – Какъв куфар?

– Голям, с надпис „Не пипай“.

– Какво значи НЕ ПИПАЙ? – запита Лиско.

– Това значи: не пипай куфара.

– Вижте какво – каза Лиско.

– Какво? – запита Чарли.

- Виждате ли това място?
- Кое място?
- Този сух корен.
- Да. И какво?
- Това е мястото, където ще се разделим.
- Така ли?
- Внезапно се сетих, че имам неотложна работа – обясни Лиско.
- И ще ме оставиш да се лутам сам?
- Вървете направо.
- Чакай!...
- Моля?
- Нали беше зает с някакво отваряне?
- Да, но се сетих, че имам още по-важна работа.
- Не! – кресна Чарли.
- Какво? – учуди се Лиско.
- Ще ме заведеш на полянката!
- Много ли държите?
- Да!
- Добре.

Лисичето поведе Чарли, но го отклони, гледаше да го забави, докато измисли оправдание за белята.

- Всъщност! – каза Лиско.
- Да! – отвърна Чарли.
- Казах ВСЪЩНОСТ! – обясни Лиско.
- Какво е то? – запита Чарли.
- Когато някой започва особен разговор, най-напред казва думата всъщност – обясни Лиско. – Всъщност аз не знам да чета.
- Това е естествено – рече Чарли.
- Ако знаех да чета, нямаше да се занимавам с отваряне на куфари.
- Твоя си работа.
- Кой знае.
- Моля?
- Ще видите, че не е само моя.
- Добре.
- Всъщност.
- Аха.
- Всъщност отворих всичко на всичко две кутии. Да не мислите, че като ви се похвалих... Двечки!... Може би най-незначителните.
- Не заобикаляме ли?
- Въпроса ли?

- Пътят към полянката ми се вижда дълъг.
- Тогава да го скъсим – предаде се Лиско. – Няма да го усуквам, готов съм да си понеса последствията.
- Слушай! – извика строго Чарли.
- Какво? – разтрепера се Лиско.
- Харесваш ми!
- Ще видим – отвърна Лиско. – Такава каша съм забъркал!...
- Гръмна ли добре?
- Не ти е работа!... Приятелите се намериха чак на другия край на гората. Нищо чудно в момента да са в Америка... Ето ви я полянката.
- Чарли хвърли поглед на куфара, взе пръчката, направи я отново малка и повдигна рамене.
- Е, това не разбирам на хората – рече Лиско. – Не знам какво казват, когато повдигнат рамене.
- Всичко – отвърна Чарли.
- Ще ме биете ли?
- Не. Ще ми отнеме много време. Ако те започна, ще мръкне и ще съмне... трийсет пъти.
- И вие ми харесвате.
- Много си хитър.
- Вие сте един от първите, които ми го казват.
- Прекалено хитър.
- Да затварям ли кутиите?
- Ти ли отвори куфара?
- Да.
- Другите не помагаха ли?
- Никак.
- А кутиите?
- Аз.
- Другите?
- Наблюдавах.
- И побягнаха?
- Повече, отколкото очаквах. Но всеки миг ще се върнат. Връщането, както и бягането, е любимото им занимание.
- Знаеш ли, че съм чувал за теб?
- Има си хас... Всеки интелигентен индивид е чувал за мен.
- Като отвори куфара, поне направи ли някой фокус?
- Две експлозии с илюминации!... Нещо като квартална вечеринка с край до зори.
- По гърба си имам ли паяжини?

- Не. Почистихте се добре.
- Не всеки може да прави фокуси, Лиско.
- Знам.
- Все много знаеш... Кога ще дойдат приятелите?
- Момент.

Лиско започна да вика. Не мина много време. Първи се обади Димби, след него Домби и накрая Мокси. Запитаха какво има, Лиско им отвърна, че трябва да дойдат незабавно. Появиха се пак в обичайния ред: Димби, Домби и Мокси. Мокси заяви чистосърдечно, че за всичко е виновен Лиско.

Вместо да каже каквото и да е, Чарли измъкна една жълта кутия.

– Пак ли ще взривяваме? – запита Мокси и се приготви.

– Не.

– Тогава карайте!

Чарли вдигна и показа кутията, а след това я отвори.

– Внимание!... В случая кутията е само опаковка.

Той бръкна в нея и измъкна нещо.

– Какво е това? – запита илюзионистът.

– Кърпа! – извика Домби.

– А това?

– Яйце! – извика Мокси.

– Такаааа!...

Чарли остави празната кутия върху куфара и продължи:

– Това, както видяхте, е яйце, а това – кърпа!... Разгледахте ли ги?

– Да! – извикаха всички.

– Внимание!... Завиваме яйцето с кърпата, търкаме, търкаме, след това погалваме кърпата с магическата пръчка, която вие за малко не сте повредили...

– Лиско!... – обясни Мокси. – Той!

– Чичко фокусник – обади се Домби, – мога ли да запитам нещо?

– Кажи, Домби.

– Има ли духове?

– Не.

– Ами тогава откъде се вземат самите духове?

– Измисляме ги.

– Домби казва, че женският дух се нарича ДУХКА.

– А ти?

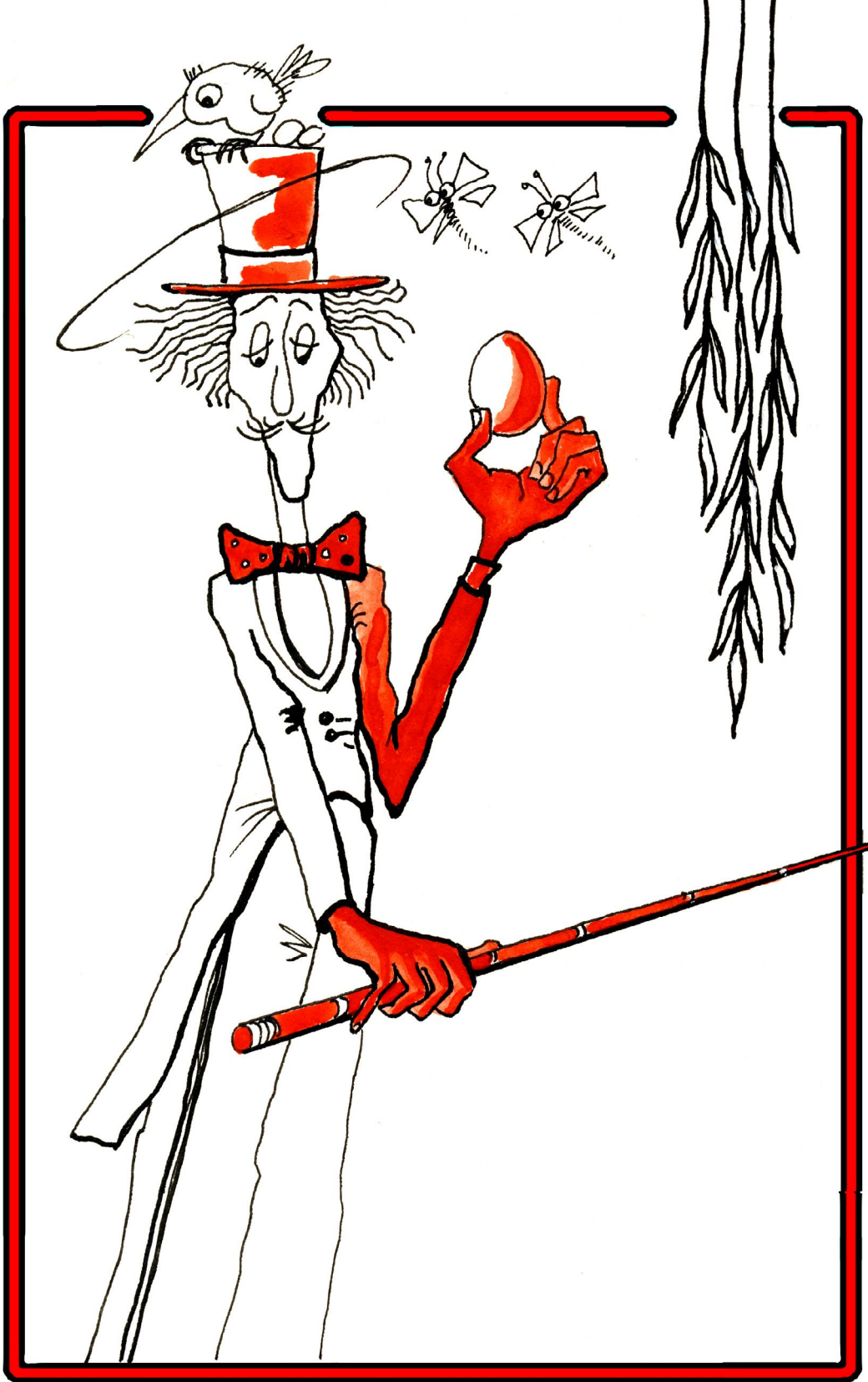
– Аз казвам, че женският дух се нарича ДУХОВНИЧКА.

Чарли сподави смеха си и продължи:

– Както виждате, яйцето изчезна.

– Изчезна, ама в кърпата! – обади се Мокси.

– В кърпата е! – извика Домби. – Завихте го в кърпата.

– Така ли?

– Да!

– Може би – съгласи се Чарли. – Имате право.

– Такива фокуси мога да правя и аз – заяви Мокси. – Завиваш яйцето в кърпата и готово!...

– А ти какво искаш? – запита наивно Чарли.

– Да изчезне кърпата, а не яйцето.

– Е, много искаш.

– Искам, я!... Това се казва фокус!

– Може ли да изчезне кърпата? – запита плахо лисичето.

– По този въпрос не съм мислил – призна си Чарли. – Но ще опитам. И така... – Той запретна ръкави и взе магическата пръчка, с която почука леко върху яйцето. – Яйце!... Така ли?

– Да.

– Кърпа!... Така ли?

– Да.

– Завиваме яйцето с кърпата... Така ли?

– Да.

– Започваме да търкаме, търкаме, търкаме... И виждаме как кърпата постепенно се смалва, смалва, стопява, стопява... Още повече се стопява и накрая изчезва.

Чарли показа яйцето.

Кърпата липсваше. За по-голяма нагледност той държеше яйцето с два пръста.

– Нито помен от кърпата, така ли?

– Така!

– Ееей!

– Наистина изчезна.

– Това е фокус!

– Този човек ми взе акъла! – призна Мокси. – Кърпата изчезна, видяхте ли? Само Лиско мълчеше и гледаше ръцете на фокусника.

– Е, Лиско – усмихна се Чарли, – как си?

– Добре съм, благодаря.

– Хареса ли ти фокусът?

– Много.

– Видя ли как нещо, което до преди малко го имаше, сега го няма?

– А бе то, че го има, има го, но къде е!... Това се питам.

– Както виждаш, няма го.

– Лиско, не виждаш ли, че го няма? – присмя му се Домби. – Изпари се! Като дим. Изчезна!...

– Не може да изчезне съвсем – настоя Лиско. – То съществува някъде... Според материалистическата наука нищо не може да изчезне безследно.

– Лиско! – възмути се Мокси. – Откъде тези думи?

– Лиско е прав – усмихна се Чарли. – Кърпата наистина не се е изпарила.

– А ще може ли да се появи? – запита Димби.

– Може би може... Ще се опитам, но трябва да пазите тишина.

Публиката млъкна, настъпи абсолютна тишина.

Чарли започна да трие яйцето от всички страни с ръце, отново запретна ръкави, да докаже, че нищо няма да изпадне оттам, почука яйцето с магическата пръчка и кърпата бавно започна да се показва, отначало едно крайче, после още малко и още малко, половината и накрая – цялата кърпа. За доказателство Чарли показа и яйцето.

– Гръмна ме! – подскочи Мокси. – Простря ми акъла на слънце!

– Страшен е, а? – изуми се Домби.

– Голям фокусник! – призна Димби. – И ловък. Каквото си иска, прави. Нали, Лиско?

– Да.

– Но без магическата пръчка няма да стане нищо – забеляза Мокси. – Тя е най-важната.

– Според мен – заяви Домби – този магьосник може да накара да изчезнат сума ти неща: дървета, хора, паяци!...

– Чак пък толкоз... – усъмни се Димби.

– Какво? – запали се Домби. – Като нищо!... Цели гори могат да изчезнат, камъните, планините!...

– Глупости! – прекъсна го Лиско.

Всички го погледнаха.

– Хайде пак! – рече Мокси. – Пак Лиско!... Пак той не вярва.

– Защо бе, Лиско? – обърна се към него Домби. – Какво те прихвана?

– Вече казах.

Чарли се наведе над куфара и започна да прибира нещата си. В това време спорът избухна с нова сила. Лиско продължаваше да твърди, че нещо, което съществува, не може да изчезне, понеже, ако изчезне, къде ще отиде, във въздуха ли, или в земята, ами ако е във въздуха, то си е във въздуха, ако е в земята, то си е в земята, значи съществува, макар че е на друго място, и така нататък.

– Чичо магьосник, вярно ли е това, което бърбе Лиско? – запита Домби.

– Не знам.

– Как да не знаеш?

– Според мен – започна спокойно Чарли – този, който твърди, че нещата, които изчезват, продължават да съществуват, защото нищо в природата не

се губи, трябва да докаже това.

– Как? – заинтересува се Димби.

– Има начини. Който е сигурен в твърдението си, трябва да намери начин и да го докаже.

– Лиско, намери начин! – погледна го Домби.

Лиско мълчеше.

– Чичко фокусник – намеси се отново Мокси, – защо не направим така?

– Как?

– Лиско твърди, че нищо не може да изчезне безследно... Викам, защо не го изчезнете на бърза ръка?

– Самия него?

– Това е идея! – удиви се Домби. – Да видим какво ще прави.

Чарли, който досега прибираше багажа си, погледна полуусмихнатото лисичето и запита:

– Съгласен ли си?

– Моля?

– Питам съгласен ли си?

– Аз... когато бях в гнездото на орела...

– Не те питам къде си бил!... Съгласен ли си да те изчезна!

– А после в стомаха на акулата...

– Чуваш ли какво ти казвам!

– Той се прави на ударен! – обади се Домби.

– Колкото си иска! – допълни Мокси.

– Нали много знаеше бе, Лиско! – рече Димби. – Щом твърдиш, че... такова. Аз например не бих посмял да таковам... да ме изчезнат, защото де да знам дали ще ме проявят...

– Появят! – подсказа Мокси.

– Така де, появят!

Лисичето даваше вид, че не чува разговора край себе си, а всъщност поглъщаше всяка дума и мислеше за две неща:

ПЪРВОТО: Ако си сигурен, че няма да изчезнеш безследно, защо не позволиш да те изчезнат?

ВТОРОТО: Това е също като работата на откривателите – жертваш се и толкоз.

ТРЕТОТО: Важното е да докажеш!

Лиско се сети, че нямаше трето, и го зачеркна мислено, а гласно каза:

– Добре.

– Съгласен? – запита уж уплашено Чарли.

– Да!

Приятелите на Лиско едва сега разбраха, че работата става сериозна.

– Съгласен си да изчезнеш, нали?

– Дда.

– Дори ако не се появиш отново на света?

Лиско въздъхна и погледна каквото имаше наоколо от света:

– Дда.

– Застани тук!

– Ккъде?

– Дето сочи пръстът ми.

– Тук ли?

– Не. Тук!

– Защо тук?

– Добре. Стой си там.

– А, не – тук! – отвърна Лиско и застана на съвсем друго място.

Чарли го погледна колкото може по-остро, но едва успя да съдържи усмивката си.

– Приличаш ми на Джордано Бруно – рече тихо той.

– Защо? – попита плахо лисичето.

– Ами и той като теб... Умря на клада заради убежденията си.

– Така ли? – Лиско все повече и повече се замисляше и се питаше дали пък някак не греша, а?... Поиска му се да изхитрува още веднъж. Такова беше едно от правилата му: преди да се случи най-страшното, отлагай го. – А не може ли да застана тук? Мисля, че от това място се изчезва най-добре.

Той се надяваше, че фокусникът може да накара предметите да изчезват само от определено място.

– Застани където щеш!

– Ще позволите ли преди това да отида да пия вода?

– Аааа! – викнаха Димби, Домби и Мокси.

– Вече бяга! – рече Домби.

– Иска да драсне! – извика Мокси.

Чарли бръкна в куфара и измъкна огромна синя кърпа, която разгъна пред очите на всички, за да докаже, че по нея няма нищо съмнително.

Лисичето я разгледа с особен интерес.

– Сега ще покрия Лиско с тази кърпа и ще го изпаря.

– Какво значи да ме изпарите? – запита лисичето.

– Ще те превърна на пара – обясни Чарли. – Тогава ще видим дали нещо, което го има, не може да го няма.

С ловко движение Чарли метна кърпата върху Лиско. Тя падна плавно и го покри.

– Защо трепериш? – запита илюзионистът.

– Опашката ми трепери – обясни Лиско. – Тя няма нищо общо с мен.

Чарли се обърна към зрителите:

– Сега ще проверим изчезват ли, или не изчезват предметите... Нека си разправа, че бил ту в гнездото на орела, ту в стомаха на акулата и не изчезнал. След малко ще изчезне и вече няма да го има.

Пред уплашените вече погледи на тримата зрители Чарли насочи магическата пръчка към кърпата и изсипа тайнственото си заклинание:

– Тимби, мимби, тиритимби! Таратомба, каратомба! Кай-кар-тал-пиво-шул-шул!... Магическата пръчка ще изпари Лиско и вече няма да го има!... Тимби-мимби-тиритимби! Таратомба, каратомба!... Кайкар-тал-пиво-шул-шул!

Чарли с рязко движение вдигна кърпата и я хвърли в кувара, а след това трасна капака с надписа НЕ ПИПАЙ.

– Какво стана? – изуми се Мокси.

– Изчезна! – извика Домби.

– Ама вие наистина! – промълви Димби. – И вече няма ли?

– Какво вече? – запита Чарли.

– Да го таквате? – побърза да запита Мокси.

– Няма! – отсече Чарли. – Пожела си и изчезна. А и вие не се намесихте.

Дори настояхте.

– Е, как? – примигваше Димби. – Вече никога ли?

– Никога!

– Съвсем ли? – запита Домби.

– Съвсем!

Първата изненада дойде от Мокси, който заплака неочаквано.

– Защо плачеш? – запита учудено Чарли.

– Искам си Лиското!

– Така ли?

– И аз си го искам! – захлипа Димби.

– И аз! – ревна Домби.

– Това ме изненадва! – заяви Чарли. – Не очаквах. Трябваше да кажете по-рано... Ти например, Мокси, винаги се караш с него, портиш го и му създаваш неприятности. Защо плачеш?

– Искам си Лиското! – настоя Мокси и зарева с пълен глас.

– Той ни трябва! – напълни очи Димби.

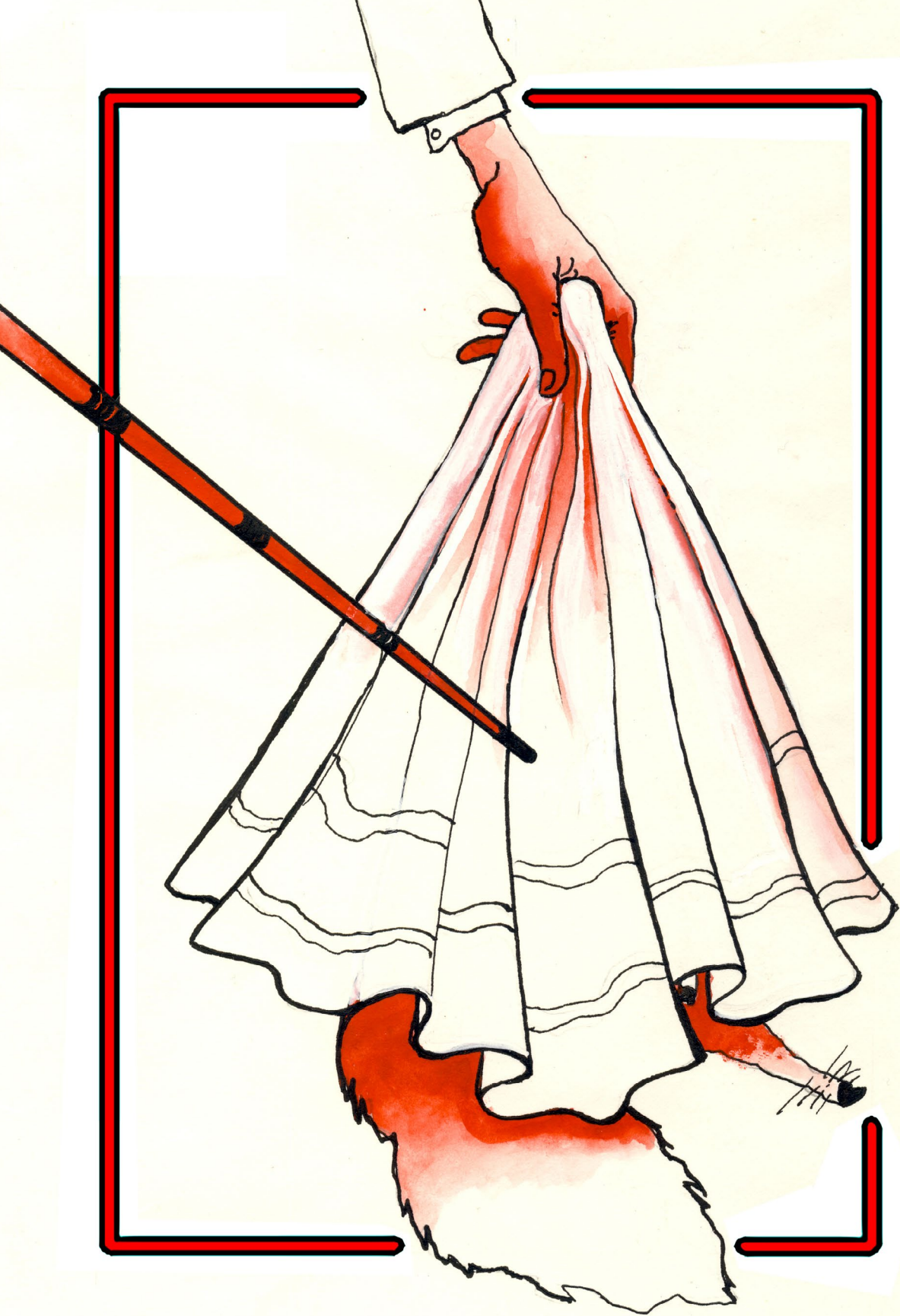
– Не можем без него! – просна се на тревата Домби.

Чарли се чудеше какво да прави. Разпери безпомощно ръце.

– Трябваше по-рано... – поклати глава той. – Вече е късно. Лиско се превърна в пара и скоро ще се превърне в малко бяло облаче... Ееей там, горе!

Той посочи къде и всички погледнаха към небето. През насълзените си очи Димби сякаш позна в едно от облачетата лисичето, най-вече по опашката.

– Искам си Лиското!

– И аз!

– И аз!

Илюзионистът тропна с крак по куфара:

– Тихо!

Тримата се умълчаха.

– Няма да ви позволя! – извика Чарли. – Когато ви питах – мълчахте и настоявахте, а сега – ревете!... Защо не протестирахте ТОГАВА?

– За да видим какво ще стане – отвърна тихо Димби.

– И видяхте!... Какво повече?

– Искаме си го!

– Вие сте лош човек!

– Къде ми е приятелчето?

– Но нали – Чарли се чудеше какво още да каже, – но нали, боже мой, нали винаги се карахте, спорехте, нали го оставяхте сам в бедите!...

– Вие сте лош!...

– Може да сте човек – извика Мокси, – но сте лош!

– Защо АЗ да съм лош, когато ТИ се караше с него?

– Не съм се карал! – отрече Мокси. – Само му противоречах!

– А защо му противоречеше?

– Защото съм магаре!... Ако не противореча, как ще бъда магаре?

– А бе какво ще ни залъгвате! – кипна Домби. – Искаме си Лиското!

– А пък аз искам да ми кажете защо?

– Защото го обичаме! – зарева отново Мокси. – Затуй!

– Ааааа! – усмихна се ехидно Чарли. – Обичате гоооо!

– Да! – извикаха тримата.

– Ще ни го върнеш ли?

– Моля ти се, чичо фокусник!

Но Чарли бе жесток човек, непоколебимо прибра багажа си и тръгна по полянката.

Димби незабавно се хвана за фрака му.

Домби за Димби и Мокси за Домби.

Илюзионистът ги повлече след себе си, но след малко се умори и спря. Изглежда ги накриво, постави куфара на тревата и сложи ръце на кръста си.

Тримата стояха пред него.

Чарли смяташе, че ще издържи на погледите им, но щом срещна очите на Мокси, бързо се изви настрана и се ухапа да не прихне.

– Какво искате? – запита сломено той.

– Онова!

– Кое?

– Лиско!

– Дето се бърка навсякъде.

– И ни докарва беди.

– Аха! – досети се Чарли. – Онова, от което бягате и го оставяте само срещу опасностите.

Димби, Домби и Мокси мълчаха и гледаха небето, сякаш там ставаше кой знае какво.

– За него ли мрънкате? Добре! – Чарли натисна ключалките на куфара. – Обещавате ли, че вече няма да го оставяте в беда?

– Обещаваме!

– Още веднъж! – настоя Чарли.

– Обещаваме!

Чарли дръпна капака, измъкна Лиско от куфара и го трасна върху надписа НЕ ПИПАЙ.

– Колко лесно обещаха! – примигна лисичето и погледна небето: – Та кое облаче бях аз?

Приятелите му се хвърлиха върху куфара и започнаха да прегръщат този, за когото преди малко бяха пролели сълзи. Лиско също ги прегръщаше, а Чарли отново се извърна настрана – не се знае защо, – сълзи ли бършеше, смях ли прикриваше... Илюзионист!... Иди го разбери.

– Казах ли ви, че нещо, което го има...

Някой го притисна силно.

– ... не може да го няма! – довърши мисълта си Лиско.

– С теб наистина не се излиза на глава – забеляза Чарли и запали цигара.

– Но важното е, че посмя да изчезнеш, за да докажеш твърдението си.

– А кърпата от номера с яйцето? – извика внезапно Димби.

– Да! – присъедини се към него Домби. – Какво стана с кърпата?

– Наистина, какво стана с кърпата от яйцето! – запита Лиско.

– Сега ще ви обясня – отвърна Чарли и се наведе към куфара.

Той измъкна жълтата кутия и я отвори. Показа яйцето, показа и кърпата.

– Внимание, повтарям фокуса!... Отваряйте си очите!.. Взимаме едно яйце и една кърпа. Обвиваме яйцето с кърпата... Виждате ли как?... Правим няколко кръгчета с магическата пръчка... Обаче няма магии, няма фокуси, а вълшебниците са измислица. Каквото си направиш сам, никой не може да ти го направи... Магическата пръчка е само за отвличане на вниманието. Разбрахме се, че няма магии. Всичко е ловкост, сръчност, бързина и секрет, което, преведено на български, значи тайна.

Но... кърпата бе изчезнала.

– Еее!

– Пак!

– И не можах да го разбера!

Чарли смигна:

– Сега ще се появи отново.

Той започна да трие яйцето и кърпата сякаш изплува от голите му пръсти или пък от черупката на яйцето.

Ново удивление.

– Тайната!

– Наистина, каква е тайната? – помоли се Мокси.

– Ето я тайната! – извика Чарли и чукна силно яйцето с металическата пръчка. – Удряме яйцето с метал, но не се чупи. Защото е дървено. Изкуствено. Боядисано като истинско бяло яйце. Дървото отвътре е издълбано, яйцето е кухо, има си и дупка. – Чарли махна палеца, който умело прикриваше дупката. – Ето я дупката!... Виждате ли как я запушвам, да не я видите?... А ето как изчезва кърпата.

Пръстите му сръчно започнаха да тикат кърпата през дупката в яйцето – тя изчезна.

– Изчезна ли?

А после пръстите я издърпаха навън.

– Появи ли се?

– Ееее!...

– Това е! – усмихна се Чарли и смигна. – Разберете го от мен: най-сложните фокуси, не само в илюзионизма, но и в живота, имат най-простото обяснение, най-глупавия секрет... Както се убедихте, магии не съществуват.

– А Лиско?

– Как изчезна Лиско?

Чарли погледна лисичето, почеса се по врата и измъкна голямата синя кърпа.

– Поставих ли тук Лиско?

– Да.

– После поставих върху него кърпата и го покрих.

– Да.

– После вдигнах кърпата...

– И Лиско изчезна!

– ... но заедно с кърпата хванах и лисичето – настоя Чарли.

– Ееее!

– После набутах и лисичето, и кърпата в куфара!

– Ееее!

– После знаете – по обратния път.

– Ееееееее!

– По едно време бях изтръпнал – призна си Чарли. – Ами ако започне да вика?... Но знаех, че Лиско е хитро лисиче, ще мълчи докрай, да провери дали приятелите му са приятели... Така ли е, Лиско?

– Така си е, чичко фокусник, макар че невинаги трябва да се рискува.
– Според мен Лиско постъпи като герой. Той се страхуваше и въпреки
туй пожела да докаже твърдението си.

– Такъв съм – наведе глава Лиско. – Какво да правя?

– Винаги тих и скромн! – усмихна се Чарли, а другите прихнаха. Чарли
ги остави да се насмеят и издигна глас: – И така, как се наричаше приключо-
чението, което преживяхме?

– НЕ ПИПАЙ КУФАРА! – отвърнаха всички като говорещ хор.

– А какво ще отвърнем ние?

– ПИПАЙ КУФАРА! – изгърмя говорещият хор.

– Точно така – съгласи се Чарли. – Пипай куфара!... Отвори го, погледни
в неизвестното и ако можеш – направи го известно. Не се страхувай, риску-
вай и откривай.

Лиско се послуша. Отнякъде прозвучаха приближаващи се тропнети, по-
иска му се да запее, но не посмя в присъствието на Великия Чарли, който се
оказа такъв славен приятел.

Помогнаха му да си прибере багажа и тръгнаха да го изпратят до края
на гората. Всеки искаше да каже по нещо, но Чарли забрани да се говори.

– Каквото и да кажем, ще бъде повторение – промълви той.

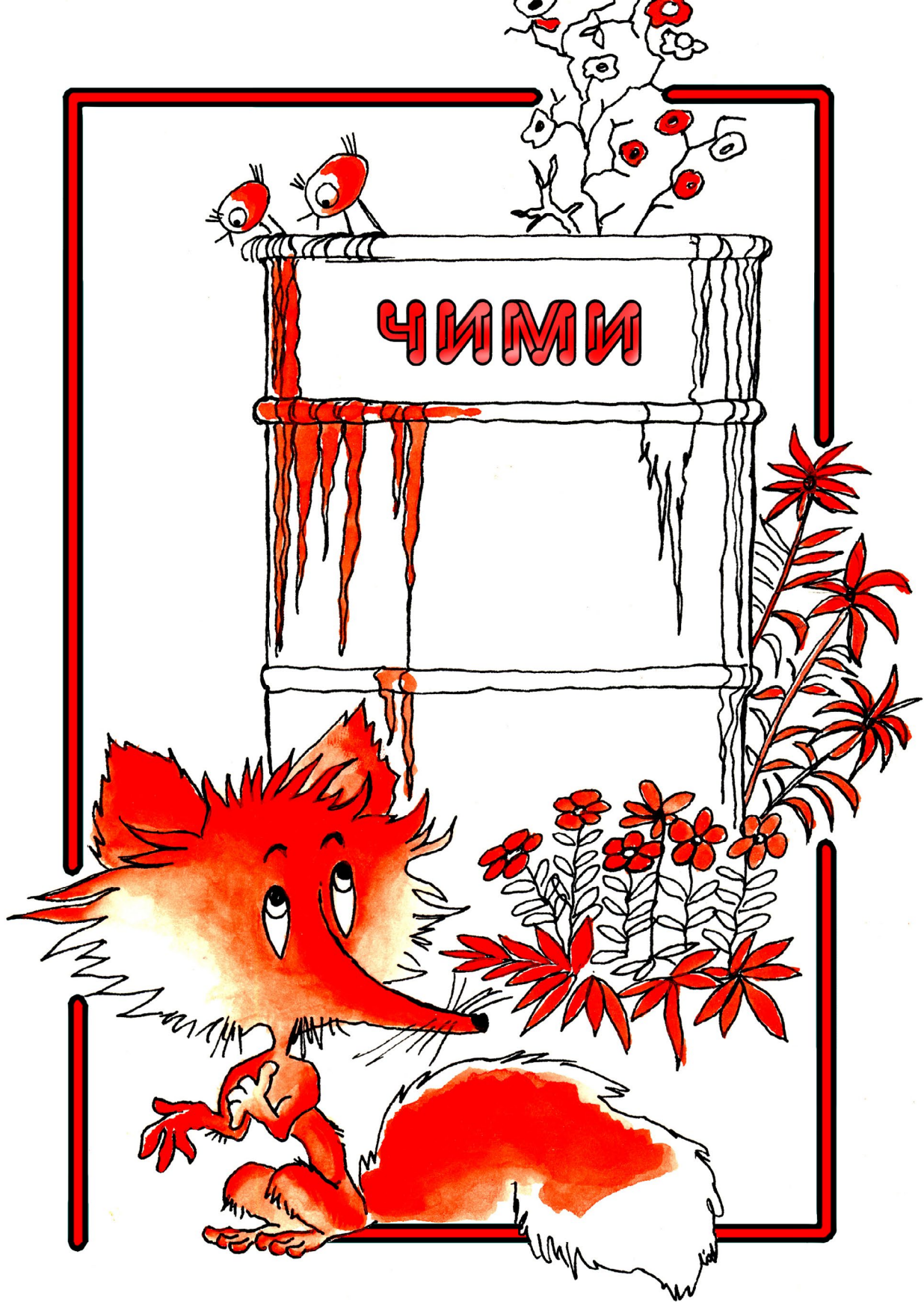
Илюзионистът напусна гората, полето го погълна – черно петно в зеле-
ната далечина, фрак и цилиндър и един куфар с надпис, който умееше да
изчезва, за да ни каже, че няма вечни правила.

Четиримата постояха още малко.

– Изчезна! – прошепна Лиско, а после попита загадъчно: – Какво пред-
лагате?

– Да се окъпем в реката – предложи загадъчно Мокси.

Димби погледна небето и реши, че няма да вали. Когато нямаше какво да прави, Димби поглеждаше небето и се питаше ще вали ли, или няма да вали, винаги си отговаряше, че няма да вали, но понякога валеше, и въпреки туй – какво значение? Димби застана до варела, почака малко и погледна ръката си на онова място, където се носят часовниците. На ръката му нямаше часовник и въпреки туй – какво значение? Ето защо Димби се отдалечи от варела.

Варелът стоеше изправен на...

А, ето го и Домби!... Той вървеше тромаво, както винаги, но си личеше, че бърза. Когато не бързаше, Домби обикновено се обръщаше насам-натат и търсеше диви ягоди, макар че никога не намираще. Но беше чувал, че някои намират на други места, и затова се оглеждаше. Най-после стигна до варела, спря и въздъхна, след което започна да чака. Минаха три секунди. На Домби тези секунди се сториха три века. Той си тръгна ядосано, като си повтаряше наум: „Ей, какви хора!... В края на краищата това е въпрос на възпитание... И на други неща.“

Когато се върна отново при варела, срещна Димби, който също се връщаше.

Двамата спряха едновременно.

– Ей, Домби, пак закъсня – каза възмутено Димби.

– Не е вярно! – възрази Домби.

– Е, сега!... Когато дойдох, нямаше никой.

– И аз като дойдох, нямаше никой.

– Ама защото си бях тръгнал.
– Ами и аз си бях тръгнал.
– Добре, че се сетих да се върна.
– И аз се сетих да се върна... А бе ние имаме ли среща с Димби пред вара, или нямаме, си казах. И се върнах.

– Да, ама аз бях тук.
– И аз бях тук, но теб те нямаше.
– Мен ме нямаше ПО-КЪСНО, а теб те нямаше ПО-РАНО.
– Добре де... Нали се срещнахме?
– Друг път да не закъсняваш.
– Добре, ама друг път, когато идвам и ти да идваш, а не аз да идвам, а ти да си дошъл и трябва два пъти да идваме. Омръзна ми само да отивам и да идвам.

– Какво смяташ да правим днес?
– Ще се къпем.
– А после?
– Отново ще се къпем.
– До вечерта ли?
– Докато се случи нещо по-интересно. Тогава ще започнем да се занимаваме с по-интересното нещо.

– Няма ли да берем лешници?
– Добре, и лешници.

Димби погледна онова място на ръката, където обикновено се носят ръчните часовници, и каза, че вече става късно и трябва да вървят. Домби се съгласи и тръгнаха към реката.

Внезапно Димби спря.

– Какво? – запита Домби с интерес.
– Не чу ли нещо?
– Какво нещо?
– Май че някой вика за помощ!
– Че кой може да вика за помощ! – учуди се Домби и за всеки случай се огледа за диви ягоди.

– Ето!... Чуй!

Някой наистина викаше за помощ.

Димби и Домби, които за първи път в живота си чуваха някой да вика за помощ, се зарадваха и решиха незабавно да се върнат назад. Димби предложи пръв да се върнат незабавно. Домби прие да се върнат незабавно.

Тогава Димби запита не е ли малко прибързано такова едно незабавно връщане към някакво си място, където някой си вика за помощ.

Домби се съгласи.

Той каза, че ще се върнат незабавно да помогнат, но първо да помислят, защото де да знаеш какво може да се случи.

Той добави, че когато някой вика за помощ, около него положението не е добро, с което Димби се съгласи.

Така те започнаха да обмислят как да се върнат незабавно назад, където някой викаше ли, викаше за помощ.

Докато разсъждаваха, двамата приятели отново се озоваха до варела.

– Май че ми се е сторило – рече Димби и за всеки случай се послуша.

– Точно така – съгласи се Домби.

– Ами, ами! – чу се гласът, който преди малко викаше за помощ.

Димби се окопити пръв и запита тихо:

– Ало, кой иска помощ?

– Аз.

– Кой си ти?

– Чимиджимичамиджومي!

Гласът идеше отнякъде. Димби и Домби погледнаха, без да шат, към варела.

– Какво? – запита Димби.

– Кой си? – запита Домби.

– Чимиджимичамиджومي!

– Какво е това? – запита Димби.

– Кое! – запита гласът.

– Дето го каза?

– ...Не казах нищо.

– Не, не... Ти говореше нещо дълго и обширно.

– Ааа, казах името си – отвърна гласът.

– Домби, това му било името.

– Вярваш ли? – каза Домби.

– Де да знам – отвърна Димби. – Добре де, какво искаш?

– Изобщо къде си? – провикна се Домби.

– Откъде се обаждаш? – викна и Димби.

– От варела.

Димби зяпна.

Варелът беше изправен и...

– Как от варела? – побърза да запита Домби.

– Така, от варела.

– Вътре ли? – поиска да знае Димби.

– Вътре.

Димби и Домби заобиколиха варела и го заразглеждаха. Те се въртяха дълго така, но не откриха нещо особено. Голям тенекиен варел, изправен на тревата под огромен клонест дъб.

– Слушай – рече Димби.
– Какво? – рече гласът.
– Ти наистина ли си вътре?
– Няма те си представа колко съм вътре – отвърна гласът.
– Добре де, какво искаш?
– Да ме извадите.
– Защо ние?
– А кой?
– Защо не си излезеш сам?
– Не мога.
– Да си излезе, както е влязъл! – отсече Домби. – Така де... Защо не си излезеш? Както си влязъл, така ще си...
– А бе влизането беше горе-долу лесно, но излизането...
– И защо си влязъл?
– Понеже се разхождах.
– И ние се разхождаме, но не влизаме във варели.
– Защо? – учуди се гласът от варела.
– Защото ги заобикаляме – отвърна Димби.
– Този варел знаеш ли откога стои тук – рече Домби, – и винаги го заобикаляме. Досега никой не е влизал в него.
– Ще влиза във варели! – възмути се Димби. – Хайде де!... Види варел и влиза!... Че ако всички започнем да се пъхаме по варелите...
– Какво ще стане? – запита гласът.
Димби се зачуди какво би станало.
– Няма да остане празен варел – измисли най-последно той. – Нали, Домби?
– Нито един – потвърди Домби. – Навсякъде ще се напълни с пълни варели.
– Точно така, Домби!
– Ще влиза във варели! – започна да се възмущава и Домби. – Слушай бе, как те наричаха?...
– Чимиджимичамиджоми! – отвърна с готовност гласът.
Димби повдигна рамене. Домби погледна към горичката за диви ягоди.
– Слушай бе, Чими и така нататък – каза Домби. – Как успя да влезеш във варела?
– Амии, как да ви кажа – започна гласът.
– Не го усуквай! – ядоса се Димби.
– Както си вървах – продължи невъзмутимо гласът, – този варел се изпречи пред мен.
– Аха, изпречи!
– Брей, викам си, какво ли е това?... Понеже не знам какво е, разбирате ли?
– Да де, разбираме.

– И си викам – да го разгледам... И както го разглеждам, покачих му се да видя как изглежда отгоре...

– Кой те бие по главата да гледаш варелите отгоре? – ядоса се отново Димби.

– Никой – отвърна гласът.

– Продължавай! – рече Домби.

– Покачих се – продължи гласът – и гледам: отгоре има дупка.

Димби и Домби се закискаха.

– Че кой варел няма дупка – каза Димби.

– Всички имат – потвърди Домби. – Варел без дупка е като... не знам какво.

– Остави го да продължава... Продължавай!

– Погледнах през дупката – продължи гласът. – Гледам, тъмно. Викам си, да видя какво има в тъмното. Спуснах се и... Край!

– Като кораб без кормило – рече внезапно Домби.

– Домби, какво говориш? – учуди се Димби.

– Понеже го намислих – отвърна Домби. – Варел без дупка е като кораб без кормило... Или пък...

– Не прекъсвай съществуването, което говори!... Продължавай! – обърна се той към варела. – Какво имаше в тъмното?

– Нищо! – отвърна гласът. – Цялото тъмно, празно. За първи път виждам такова празно тъмно.

Гласът започна да чука по варела.

– Чувате ли?

– Чуваме – отвърна Димби.

– Празно!

Димби се почеса по главата:

– Домби, какво ще кажеш?

– Амии, какво?... Трябва да го спасим.

– Слушай, ще те спасим!... Ще потърсим някой от приятелите и ще те спасим. Ще почакаш ли?

– Ще чакам, разбира се. Къде ще вървя!... Защо ви е някой приятел?

– Защото не можем само двамата. Варелът е висок.

– Ще потърсим някой ВИСОК приятел – допълни Домби.

– Добре.

– Да не вземеш да изчезнеш?

– Какво повече?... Аз съм си изчезнал.

– И ти си прав – съгласи се Домби.

Димби в това време изброяваше приятелите си наум и се чудеше кой от тях може да мине за висок, толкова висок, че да стигне до горната част на

варела. А Домби си мислеше за Мокси. От ниска гледна точка Мокси беше висок и строен.

Магарето пасеше на своето любимо място с опашка към слънцето, както го беше научил Лиско, и с нетърпение чакаше да се напасе, за да отскочи до тръните, които напоследък му служеха като десерт. Така му бе казал Лиско – тръните накрая, за десерт, понеже свършват. Мокси го запита как могат да свършват някакви си прости магарешки тръни, а лисчето му бе отвърнало, че напоследък всичко свършва – и водата за пиене, и кислородът. Светът щял да остане без кислород. Мокси не се разтревожи за кислорода, но проблемът за тръните го разстрои за цели два часа. Ами ако кислородът свърши по-напред и останат сума ти тръни неизядени? Затова той отскачаше по-често към десерта и по-малко към тревата.

Димби и Домби минаха бързо към него и го помолиха да чака пред варела, тъй като имат да правят нещо много важно, а те самите ще отскочат да търсят Лиско.

Мокси ги послуша и лениво се приближи до ламаринения съд, на който пишеше „Нафта“. Спря се, прозя се, хвърли тревожен поглед към пълния си корем и се почеса на варела.

– Ей, какво става? – извика някой до него.

Мокси отскочи настрана и огледа местността. Ослуша се.

Никой.

Наоколо нямаше нищо живо, което би могло да извика каквото и да е. Мокси внимателно се приближи и помириса варела, заобиколи го няколко пъти. След като се чуди още малко, Мокси го ритна и варелът иззвънтя.

– Защо риташ? – обади се повторно гласът.

За няколко секунди Мокси се намери на почетно разстояние от варела, където помисли известно време и след като реши, че такова нещо не може да бъде, бавно се върна и застана на достатъчно и безопасно място настрана.

– Ей, бъчво! – престаши се най-после той.

– Какво?

Мокси трепна и направи крачка назад:

– Бъчва такава!

– Ти си бъчва!

Мокси направи втора крачка назад:

– Брей!... Аз съм магаре!... А ти... такава... Какво... там... такава?

– Какво такава?

– Бъчва... пък... говориш.

– Хе-хе! – засмя се гласът. – Не съм бъчва!

– Така де, варел.

– Баба ти е варел!... Аз съм Чимиджимичамиджом!

Мокси се ядоса и направи трета крачка назад:

– Ей!

– Какво? – запита гласът.

– Няма да... таковаш!...

– Да каковам?

– Какво само... таковаш?

– Какво бе?... Какво искаш?

– Чуваш ли какво ти казвам?

– Чувам.

– Ами какво... таковаш... тогава?

– ТИ таковаш!

– Нищо подобно!... Вървя си по пътя и ти изведнъж... Изведнъж...

– Какво бе, какво изведнъж?

– Таковаш.

– Какво?

– Говориш.

– Че няма само ти да говориш!... Ха!... Само той ще говори!...

– Ти си бъчва! – извика неочаквано Мокси. – Варел!... Знаеш ли, ако те ритна?

– Ритни де!

– Да, ама ако се засиля и ти ритна едно копито, ще видиш!

– Засили се де!

– Мислиш, че не мога?... Като се засиля и като ти тегля един... такава... ритник!...

– Чакам.

– Сега ще видиш! – ядоса се Мокси и започна да се засилва, като забрави да се върне и изчезна по посоката, от която бе дошъл.

Настъпи мълчание. Чуха се песните на птиците.

– Чакам! – извика ненадейно гласът. – Хайде де! Какво стана?

Мълчание. Само песента на птиците.

– Ей, къде си?

Няколко от птиците млъкнаха.

– Нали щеше да риташ?

Млъкнаха и останалите птици.

– Хе!... Хе-хе!... Хайде де!... Ще ритам!... Хе-хе!

Димби и Домби, които не можаха да намерят Лиско, се бяха спрели до варела и учудено слушаха как той се смее. Най-после Димби се приближи и почука по ламарината.

– Влез! – отвърна гласът отвътре.

– Аз съм Димби – осведоми го Димби.

– Какво, ще ме спасявате ли?

– Високите ни приятели в момента ги няма, но ще почакаме Мокси.

Като каза това, Димби погледна онова място на ръката си, където обикновено се връзват ръчните часовници.

– Домби – показа се главата на Мокси, – защо разговаряте с тази презряна бъчва?

– Ела, ела!

– Мокси! – зарадва се Димби. – Чакаме те!...

– Димби! – прошепна магарето.

– Какво?

– С кого разговаряте?

– Амии, с този... Как ти беше името?

– Чимиджимичамиджоми! – отвърна с удоволствие гласът.

– С него разговарях – поясни Димби.

– Че какво е то? – Мокси се приближи толкоз, колкото трябваше.

– И аз не знам – отвърна Димби. – Чимибими... димирими... и така нататък, какво представляваш?

– Нищо... Аз съм си само Чимиджимичамиджоми!

– Това е! – поясни Домби.

– Ха! – учуди се Мокси.

Тогава, понеже и Домби искаше да разбере нещо повече, се приближи до самия варел и запита:

– Добре де, животно ли си, човек ли си, предмет ли си?

– Нали ви казах, Чимиджимичамиджоми!

– Ох! – въздъхна Домби. – Искаме да знаем голям ли си, малък ли си?

– Глупаци! – отвърна гласът.

– Домби, ставаш смешен – рече Димби. – Той е толкоз голям, колкото да влезе през дупката на варела. Аз и ти, например, не можем да влезем, Мокси – също, следователно Чимиджими и тъй нататък е нещо малко, което може да влиза през дупки.

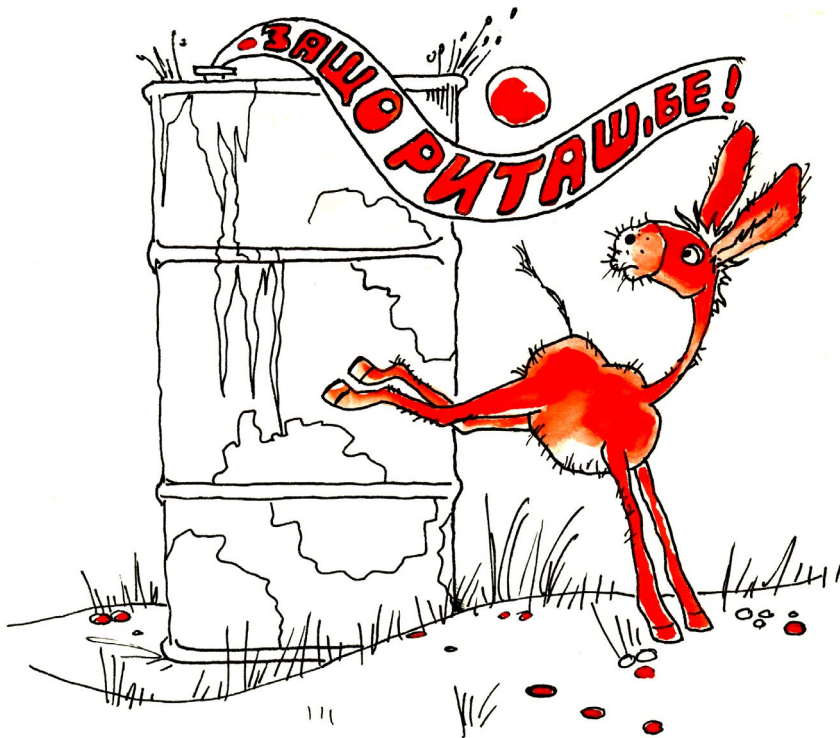
– Да, Димби, но името, името му как е влязло? Такова име едва ли може да се побере във варел от този тип. Все ми се струва, че част от него е останала да виси навън и ако погледнем по-добре, нищо чудно да я открием.

– Тук си прав, Домби. Такова име не съм чувал и да ме убиеш не мога да го кажа цялото. Ти можеш ли?

– Ами!... Трябва ми поне една седмица да го науча. Вече мога да го започвам, но не мога да го довърша. Да не говорим за средната част, която е ужас.

– Чими! – обърна се към варела Димби. – Можеш ли да го кажеш отново?

– Чимиджимичамиджоми! – изрече бързо гласът. – Най-обикновено име.

- Я го повтори, но бавно.
- Чи-ми-джи-ми-ча-ми-джо-ми!
- Чи-ми-джа-ми... Сбърках!... Не мога.
- А, нататък е невъзможно – съгласи се Домби.
- Добре де, а кога ще ме спасявате? – поиска да знае Чими. – Не мога да стоя тук до края на живота си!
- Това е най-лесното! – рече Димби и се обърна към магарето. – Мокси!
- Какво?
- Мокси нямаше особено добри предчувствия.
- Предложи нещо.
- Аз?
- Ти.
- Според мен, най-добре е да си вървим. Оказа се, че това, което е вътре, не е нито животно, нито човек, нито предмет...
- Добре де, според теб какво е?
- Според мен това е едно НИЩО.
- Глупости!... Щом има име?
- И толкова дълго – добави Домби.
- Когато едно нещо е нищо, то няма име – рече Димби.

– Вятър! – отсеке Мокси. – Срещал съм толкова НИЩОВЦИ с имена! Гледаш го, има си име, има си всичко, а пък – нищо... Според мен да си вървим. Ще ни навлече беля... За едно такова НИЩО, което е във варела, знам и песничка... Песничка за НИЩОТО.

ПЕСНИЧКАТА ЗА НИЩОТО,
която Мокси изпя, вместо да се заеме
със спасяването на Чими.

Гледаш – към теб идва нещо
Викаш си – е, туй е нещо.
Взираш се – то било нищо,
нищо, а пък идва къмто теб.

Питаш го – как си бе, нещо.
То разговаря горещо,
всъщност не казва то нищо,
нищо, а говори си със теб.

На това място Димби и Домби също запяха, защото знаеха песента:

От нищото нищо не става,
защото си е нищо то наглед.
Но с него може да се разговаря,
наред да си е всичко, но наглед.

– За мен ли пеете? – изкрещя Чими.

Триото млъкна. Димби потърси някое облаче в небето, за да разбере дали ще вали, а Домби се наведе да закопчае по-добре сандала си.

– Мокси запя и... ние – Домби смутено търсеше облачето си. – Нали трябва... Когато... На някои места в песента... нали трябва да пеят и други...

– За да се получи песен – поясни Домби.

– И какво? – закрещя отново Чими. – Ще пеете ли, или ще ме спасявате?

– Моля ти се, ще те спасяваме!

– Тогава?... Аз чакам ли, чакам, а вие пеете!

– Добре – смотолеви Домби. – Добре.

– Мокси – обърна се строго към магарето Димби. – Ти ли започна?

– Не си спомням – примигна Мокси.

– Той започна! – намеси се Домби.

– Ами! – заоправдава се Мокси. – Нищо подобно!

– Димби, чу ли как отказва?

– Мокси, признай си! – помоли Димби. – Чими...

– Чамиджуми! – поправи го Домби.

– Не е Чамиджуми – рече Димби, – но както и да е. Чимичами чака да го спасим, а Мокси се разправя.

– Пак Мокси! – наведе глава Мокси. – Всички пяхме.

– Да, ама кой почна?

– МОКСИ почна – рече възмутено Домби.

– Не! – веднага отрече Мокси.

Димби преглътна:

– Мокси, признай си! Чими е в беда, а ти изведнъж започна да пееш, и то една доста обидна песен.

– ВИЕ почнахте!

Димби и Домби се спогледаха. Те бяха възмутени от факта, че един приятел, когото уважават, може да се откаже така лесно от деянието си. Димби дори се ядоса.

– Ние, а? – запита той.

– Вие! – извика Мокси. – Аз си мълчах, а вие изведнъж... Според мен...

– Мокси, как не те е срам!

– Димби, чакай! – намеси се решително Домби. – Ще му докажа, че той почна пръв... Мокси, ти стоеше тук, така ли?

– Не знам – смотолеви Мокси.

– Тук ли стоеше, кажи?... Виж къде сочи пръстът ми.

– Добре де, тук! – съгласи се магарето.

– А ние с Димби стояхме тук. – Той посочи точното място на двамата. – Тук ли стояхме?

– Добре де, тук – съгласи се магарето.

– И както стояхме, ти изведнъж започна да пееш така.

Домби започна да показва и запя:

Гледаш – към теб идва нещо,
викаш си – о, туй е нещо,
взираш се – то било нищо,
нищо, а пък идва срещу теб.

За да поясни по-добре, Димби каза:

– А след туй започна втория куплет. Ей така!

Димби запя:

Питаш го – как си бе, нещо?
То отговаря горещо,
всъщност не казва нищо, нищо...
нищо, а говори нещо с теб!

Тук Мокси се ядоса не на шега и извика:

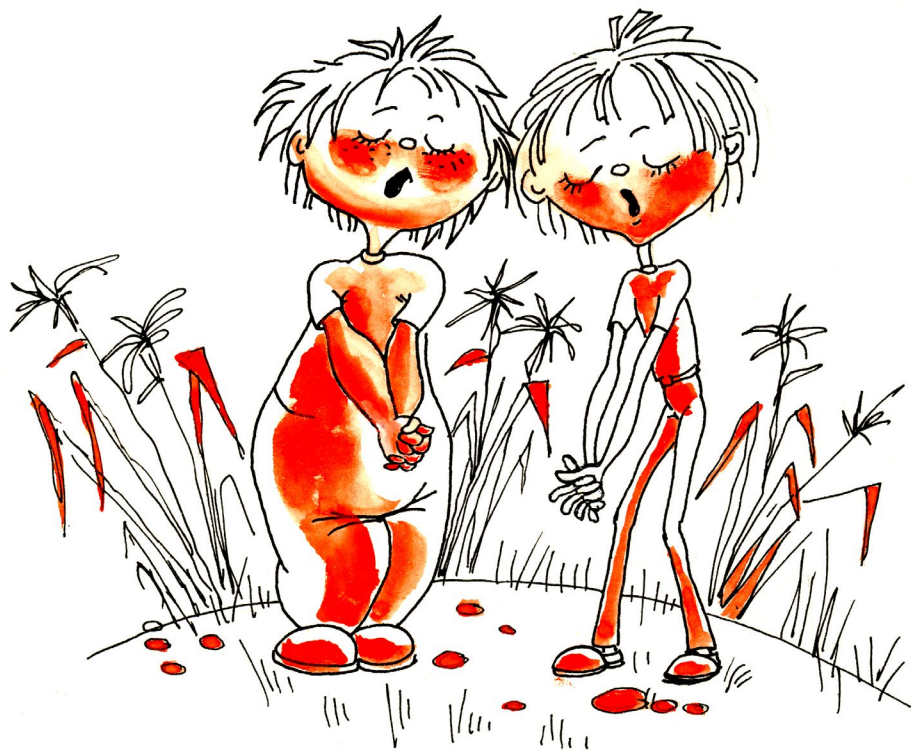
– Добре де, така беше, но вие не подхванахте ли по-нататък?...

И Мокси запя:

От нищото нищо не става,
защото си е нищо то наглед,
но с него може да се разговаря,
наред да си е всичко, но наглед.

Понеже песента беше хубава и увличаща, Димби и Домби не устояха, втурнаха се с гласовете си към финала на песента:

Гледаш – към теб идва нещо.
Викаш си – да, туй е нещо,
взираш се – всъщност е нищо,
нищо, а пък идва срещу теб!

Като направиха една чудесна корона на песента, тримата млъкнаха и се спогледаха.

– Е? – обади се горчиво Чими. – Какво стана?

– Какво стана? – запита наивно Димби.

– Ами уж се скарахте на магарето, задето ме обиди, пък... отново ми изпяхте тази позорна песен.

– Чими, не разбра ли? За да му докажем, че той почна пръв.

– Да де – съгласи се тъжно Чими. – ТОЙ почна, ВИЕ свършихте... Карай да върви!...

– Доказахме му, че почна пръв! – настоя Димби.

Чими въздъхна бавно. Въздишката му излезе от дупката на варела и отлетя към небето.

– Не е важно кой почна – продължи мисълта си Чими. – Важно е кой СВЪРШИ...

Настъпи някаква наистина неловка пауза.

Димби, който искаше да заглади положението докрай, погледна открито варела, сякаш той бе самият Чими, и каза:

– Чими, как да ти го обясня... Просто ни се пеше. Знаеш ли откога не сме пели?

– Пейте си, бе! – отвърна Чими. – Пейте си!... А кой ще ме спасява! Баба ми!...
– А, спасяването е лесно! – рече весело Домби, който бе решил, че обидата е заличена. – Това е най-лесното!

– Ей сега! – оживи се и Димби. – Мокси!...

– Какво? – запита Мокси, който все още имаше лоши предчувствия.

– Хайде!

– Какво хайде?

– Да го спасим.

– Добре де, спасявайте го... Нямам нищо против.

– Трябва ни едно високо животно – поясни Димби.

Димби и Домби заоглеждаха магарето. Като почувства изпитателните погледи върху себе си, Мокси се смути,

– Какво има? – запита той.

– Застани до варела – покани го Димби.

Мокси застана до варела с не особено голямо желание. Погледът му искаше да разбере какво точно мислят в момента двамата.

– Не си високо животно – заключи Димби и се почеса.

– Хайде сега, ще се обиждаме! – рече Мокси и после запита докога ще стърчи при варела. Казаха му, че вече може да се отмести. Димби отново се почеса.

– Домби – рече той, – не е ли по-добре вместо високо животно да намерим някое умно животно?

– Това си викам и аз, Димби. Тази работа може да свърши само някое от по-умните животни.

– Предлагай!

– А бе, как да ви кажа, знам такова животно! – заяви Мокси.

– Кажете го!

– Не знам дали е толкова умно, но е хитро.

– За Лиско ли става дума? – запита Домби.

– Аха.

– Там е работата, че го няма... Потърсихме го...

– Какво ни струва да го извикаме – предложи Мокси.

– Добре – съгласи се Димби. – Едно, две, три!...

– Лиско!

Никой не отговори.

– Лискооо!

Никакъв отговор. Тримата поеа дълбоко дъх и извикаха силно:

– Лискооооооо!

– Каквоооо?

Да, Лиско бе чул.

– Елааа! – викнаха отново тримата.

Повече нямаше какво да се говори.

Както винаги, лисичето щеше да се яви след малко. А появи ли се то, поне ще стане още по-интересно. Изобщо тримата не помнеха случай да скучаят с Лиско. Димби, Домби и Мокси знаеха, че в гората, при Другата полянка, живее едно същество... как да се изразим... за което са писани романи. Какво повече да кажем за него?

А Лиско се появи и каза:

– Охоо, три умни същества на едно място!

– Лиско, здравей!

– Добре, че дойде!

– Сега ще става каквото ще става!

– Защо? – Лиско се прозя. – Да не би да се е случило нещо?

– Да – рече Димби.

– Случи се – потвърди Домби.

– Ще видиш какво – отдалеч започна да предупреждава Мокси. – Нещо доста интересно.

– Така е добре – отвърна Лиско. – Пак ще си направим някое приключение. Тази сутрин, събуждам се и си викам: времето е хубаво, пък не се очертава приключение... Как сте?

– Добре сме!

– Лиско, знаеш ли? – подхвана задъхано Димби. – Преди малко...

Но Лиско го прекъсна с клатене на глава.

– Спокойно!

– Да, ама...

– Не бързай, Мокси!

Димби припряно погледна ръката си на онова място, където обикновено се поставят ръчните часовници.

– Димби, защо поглеждаш ръката си?

– Тренировка – изчерви се Димби.

– Аха!

– Понеже ще ми подаряват часовник.

– Аха, аха!

– Упражнявам се. – Лицето му бе пламнало. – Уча се как да поглеждам часовника, като ми го подарят.

– Да, Димби... Да.

– Разбираш ли?

– Разбирам... Кога ще ти го подарят?

– Не знам.

– А кой ще ти го подари?

– И това не знам.

– Аха, аха!

– А бе нали все някога на някого подаряват часовник!...

– Прав си, Димби... Много часовници се подаряват напоследък.

Домби, който предвкушаваше началото на новото приключение, нетърпеливо тъпчеше от крак на крак.

– Не мога да разбера – намеси се възмутено той – защо говорите за часовници, когато...

– Домби, спокойно! – Лиско се прозя за втори път. – За всичко има време.

– Това им казвам – рече Мокси.

– А кога ще го спасяваме? – Домби не можа да издържи. – Той е в беда!

Лиско изгледа всеки от приятелите си поотделно.

– Кого ще спасяваме, Домби?

– Чими.

– Какво е Чими?

– Нищо! – извика Мокси. – Едно абсолютно нищо!

– Как така НИЩО?

– Така! – отвърна Мокси. – Нещо много неопределено. На такива аз казвам нищо.

– Ти си нищо!

Гласът се чу неочаквано и прозвуча остро. По всяка вероятност Чими бе ядосан. В настъпилото мълчание Лиско погледна варела. Явно бе изненадан.

– Кой се обажда?

– Аз!

Лиско погледна приятелите си и прошепна:

– Той каза АЗ.

– Това е! – затюхка се Димби. – Не мога и не мога да кажа името му!...

– Някакво малко нещо – рече Домби, – което се вмъкнало през една дупка.

– Едно НИЩО! – продължи да настоява Мокси.

– Не, Мокси – рече спокойно Лиско. – Не си прав... Това НИЩО каза АЗ. Щом едно нещо каже за себе си аз, значи нещото си е НЕЩО, а не НИЩО... Мокси!...

– Какво, Лиско?

– Кажи аз!

– Аз!

– Видя ли? – Лисчето се усмихваше по своя особен начин. – Ти каза аз, значи си нещо. Има ли АЗ, има НЕЩО.

– Е, за мен всеки знае...

– Но и ТОЙ също е АЗ – настоя Лиско и посочи с глава варела. – Той също е...

– А бе... ВИЕ!... Ще ме спасявате ли?...

– Кротко! – Все пак лисичето бе озадачено от нахалния глас. – Кой се обажда?

– Чимиджимичамиджоми!

– Охоо! – усмихна се Лиско. – Започна да става интересно... Ей!

– Какво?

– Името ти е най-малко три метра. Трябва да се изговаря на почивки. Но звучи като музика... Я го повтори, да се насладя.

– Чимиджимичамиджоми! – не без гордост отвърна гласът.

– Това се казва име!... Можеш да го започнеш в понеделник, а да го свършиш в сряда... Ако не почиваш, разбира се... Във варела ли се намираш?

– Да!

– И как стана тая работа?

– И на теб ли да обяснявам, глупако?

– И на мен.

– Амии, както си вървах, гледам, пред мен варел. Викам си, чакай да видя какво има на варела. Качвам се, гледам, нищо няма на варела. Само една дупка.

– Дупка, я!... Там е работата.

– Там е работата, я!... Викам си, чакай да видя какво има във варела... Гледам през дупката – тъмно. Викам си, чакай да видя какво има в тъмното, спускам се през дупката – туп!... На дъното!

– Такаа... И какво има в тъмното?

– Нищо.

– Не е то нищо.

– Глупако, разбери, нищо няма!

– С глупак не можеш да ме обидиш. Измисли нещо друго... В момента в тъмното има едно врескало с дълго име. Как се казваше?

– Чимиджимичамиджоми!

– Чимиджимичамиджоми!... Хубаво име!... Голямо!... Умирам за такова.

– Нали? – извика радостно Чими.

– Да. Можеш да си го увиваш около врата като шал.

– Лиско! – извика неочаквано Домби.

– Какво, Домби?

– Уби ме!... Как го запомни?

– Невероятно! – съгласи се Димби.

– Лиско, можеш ли да го повториш? – запита Мокси.

– Разбира се... Чимиджимичамиджоми!

– Ееей!

Приятелите на лисичето бяха изумени.

– Браво! – провикна се от варела Чими. – За първи път ми се случва.

– Това не е нищо – рече спокойно Лиско. – Когато бях на море, имаше една медуза, казваше се Глагоабазубадуза. Оттам се научих да помня дългите имена. – Лисичето се обърна към варела: – Чими!

– Кажи.

– Можеш ли да кажеш какво представляваш от само себе си?

– Чимиджимичамиджومي!

– Добре де, това е името. Като животно какво представляваш?

– Пак същото.

– Как?... Това ти е името, нали?

– И името, и другото.

Мокси, който още от самото начало си имаше някакви предчувствия, прошепна:

– Предлагам да бягаме.

– Мокси, кротувай! – Лиско се обърна отново към варела: – В къщи как ти викат?

– Чимиджимичамиджومي!

– На баща ти как му викат?

– Чимиджимичамиджومي!

– А на майка ти?

– Чимиджимичамиджومي!

– Чудна работа!...

– Лиско – прошепна за втори път Мокси, – да се измитаме, докато е време.

Но Лиско зададе още няколко въпроса от различен характер, на които Чими отговори като същество, което сякаш пада от небето. Отговорите озадачиха дори самия Лиско. Мокси прошепна отново, че тая работа хич не му харесва. Домби се присъедини към него. Той заяви, че подобни истории с неизвестни същества не са му по характера и възпитанието. Домби заяви, че може да има някои, на които подобни истории им се струват забавни, но той не спада към тях. Тогава Лиско го запита какво да правят, а Домби отвърна, че при такива случаи разумните живи същества си плюят на петите и бягат, докдето им стигат силите. Димби зае позиция на неутралитет, изрази се с полутонове, от които в края на краищата се разбра, че няма нищо против, ако се вземе решение за отстъпление и че тогава той би драснал пръв, но все пак, каквото решат всички.

Лиско си позволи да зададе още няколко въпроса.

– Чими – извика гой.

– Какво?

– Баща и майка имаш ли?

– Не знам.

Тук Мокси смигна, което на негов език означаваше: казах ли ви?

– Сираче ли си? – отново запита Лиско.

– Не знам.

– Братчета и сестричета имаш ли?

– Откъде да знам бе, глупаци?

– Как да не знаеш? – намеси се в разпита Димби. – Или имаш, или нямаш!

– Не знам, казах!

На това място от разпита Мокси заяви категорично, че тази работа не му харесва и по други съображения. Димби и Домби се съгласиха. Те също заявиха, че имат и други съображения. Лиско ги попита какви са, но те отвърнаха, че засега ги оставят в тайна.

Въпреки това Лиско за не знам кой път се обърна към варела:

– Чими!

– Да!

– Слушай, моето момче...

– Не съм твоето момче! – И кресна: – А бе вие ще ме спасявате ли, или ще вървите по дяволите?...

– Ще те спасяваме!

Лиско каза това несъзнателно, без да помисли. Но Мокси вече не шептеше, заговори направо, без да се интересува ще го чуят ли в бъчвата. Той заяви, че тази работа може и да стане, без него всичко може да стане, но в това време той ще бъде поне на три километра далеч, защото едно проклето същество, което от бъчвата нарича спасителите си глупаци, ако е на свобода, кой знае какво би могло да стори. Домби говореше почти заедно с магарето. След като повтори няколко пъти, че има лично мнение по въпроса, накараха го да го изрази. Домби стори това кратко и ясно – вътре има някакво проклето същество от неизвестен произход, то си позволява да бъде проклето, когато е вътре, представете си колко по-проклето ще стане навън. След това Домби се впусна да изясни каква е разликата между ВЪТРЕ и ВЪН. И тъй като Лиско го прекъсна, той каза само, че разликата е огромна.

– Димби, имаш думата! – обърна се Лиско към Димби.

– Лиско, аз смятам, че трябва да помислим.

– Досега какво правихме? – запита го Лиско. – Когато се спасява, се спасява бързо.

– Не съм съгласен! – изкрещя Мокси. – Не искам!

– Мокси, какво те прихвана?

– Няма! – извика този път по-тихо магарето. – Преди всичко не знаем кого спасяваме. Дори не знаем КАКВО спасяваме. Може да е нещо, което не е за спасяване.

– Мокси, Мокси – поклати глава лисичето. – Няма такова нещо, което да не е за спасяване. Ако някой се нуждае от помощ, спасяваш и не мислиш.

– Така ли? – Мокси го гледаше накриво.

– Така!

– Домби, какво ще кажеш!

– Ами... каквото каже Лиско. Само да не съжаливаме.

– Приятели – обърна се Лиско към тримата, – законът е такъв: изпадне ли някой в беда, спасяваш!... Трябва... Такъв е законът.

– Едва ли – смотолеви Мокси.

– Така е! – потвърди отново Лиско.

– Лиско – намеси се Димби. – Как можеш да спасяваш нещо, което не е определено?

– Разбери, Димби!... Този, който те вика за помощ, значи се нуждае от тебе. Ако имаш възможност – спасяваш. И не мислиш... Хайде!

– Какво хайде? – запита Домби.

– Донеси въжето!

– Аз ще го донеса – предложи Димби.

Лиско, Мокси и Домби насядаха на камъка.

Мокси побърза да изрази мнение, че Димби няма да се върне.

Лиско го запита защо смята така, на което Мокси отговори, че този, който сам предлага да отиде за въже, просто отива и забравя да се върне.

Лиско каза на Мокси, че говори глупости.

Домби заяви, че лично той, ако го поканят да донесе въжето, би се зарадвал, понеже ще се отдалечи поне за малко от този проклет варел.

– И все пак да помислим – предложи Мокси, – Всичко трябва да се обмисли.

– Дори като протягаш ръка за помощ?

– Да.

– Стига!... – изкрещя някой.

Тримата погледнаха към варела. Лиско беше слисан, а Мокси се изправи за всеки случай на крака. Що се касае до Домби, той трепереше. И Мокси трепереше, но не толкоз забележимо.

– Престанете! – изкрещя за втори път Чими.

Лиско се окопоти и запита весело:

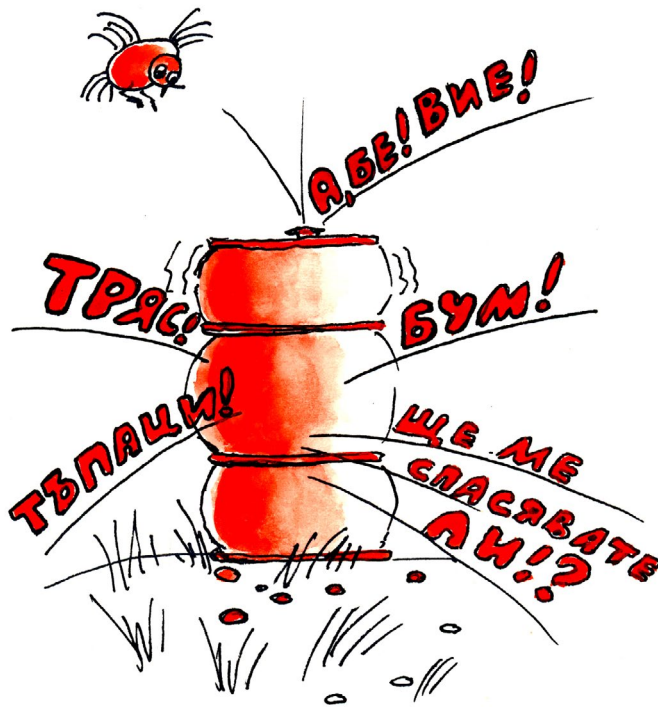
– Чими, какво ти става?

– Много дрънкате!... Обсъждате!... Във варел ли съм попаднал, или на събрание?... Да го спасим ли, да не го ли?... Плямпате, плямпате, стойте, гледате!... Омръзна ми да ме спасявате!...

– Сега де... Потрай малко. Ще те спасим.

– Ще ме спасите!... Вятър!... Аз чакам, а те – бърбят!... Лежа във варела, чудя се какво да правя, а те – дискутират, заседават!... Засадащи такива! Засрамете се!...

– Добре де, засрамахме се – усмихна се Лиско.

- Изляза ли веднъж, ще ми станете само на философи!
- Чу ли? – извика Мокси.
- Некадърници! – извика Чими.
- Лиско! – кипна Мокси. – Нищо ли не чуваш?
- Чувам. Не съм глух.
- Отивам си!
- Отивай си бе, глупак! – извика Чими.
- Кой е глупак? – запитва Мокси.
- Ти!... Откакто съм във варела, все си отиваш!
- Млъкни! – изрева Мокси и ритна варела.
- Глупако! – звънна гласът на Чими.
- Мокси се нахвърли яростно срещу варела и се нарича:
- Млъкни, ти казвам!
- Знаеш само да риташ!... И все празни варели... Защо не ритнеш мен?
- Ела де, ела да те ритна!
- Изкарай ме и ме ритни!
- Мокси погледна безпомощно приятелите си:
- Иди го спасявай такъв!... Казвам ви, да се махаме. Домби, какво мислиш?
- Според мен това зло, дето е вътре, не заслужава да го спасяваме.
- Лиско, чу ли?
- Чух, Мокси... Да почакаме Димби с въжето. Макар че въжето няма да ни трябва, защото измислих друг начин.

– Не мисли повече начини!... Няма да спасявам това зло!

Димби се появи с въжето и се учуди, че около варела все още се говореше, а не бе взето определено решение. Беше запъхтян, личеше си, че е бързал. Мокси му разказа всичко станало в негово отсъствие – за ритниците по варела, за новите обиди, които му бяха нанесли. Димби спокойно изказа мнение, че във варела се намира някакво зло и че напразно е тичал толкова за спасяването му. Това насърчи Мокси, който заяви на Лиско, че работата е от ясна по-ясна. Освен това Домби добави, че доколкото разбира от тайнствени науки, във варела се намира някакво тайнствено същество, което дори не е същество, а по-скоро ВЕЩЕСТВО, което се преструва на същество.

– Е? – обърна се Мокси накрая към Лиско. – Още ли смяташ да го спасяваме?

– Трябва – отвърна лисичето, – макар че, да ви кажа правата, и аз съм нещо разколебан... Чими е изпаднал в беда.

– Не в беда, а във варел!

– Все едно.

– И все пак искам да знам защо му е трябвало да се пъха вътре. Ние защо не се пъхаме? – Мокси бе доста убедителен: – Димби и Домби защо не се пъхат? ... Видим ли варел, заобикаляме го. Нали, Димби?

– Лично аз заобикалям варелите – заяви Димби.

– И аз – присъедини се Домби. – Досега не ми се е случвало да се пъхна във варел. Заобикалям ги. Не си спомням точно от коя страна, но ги заобикалям.

– А той – право вътре!

– Разни животни, разни идеали, Мокси! – В този момент Лиско приличаше на философ. – И все пак длъжни сме да оказваме помощ на всекиго...

– Хайде!

– Какво? – запитаха тримата.

– Почваме спасителната акция!

– Хайде! – рече Мокси.

– Какво „хайде“, Мокси?

– Да си вървим!

Мокси се обърна към гората, тръгна с решителни крачки и скоро изчезна от погледа им.

– Лиско.

– Какво, Домби?

– Разбери, че ме е страх... Това нещо вътре не ми вдъхва доверие... Според мен... Хайде да не казвам...

– Кажи, кажи!

– Според мен това зло не говори със собствен глас, а употребява други гласове.

– Ясно, Домби!... Свободен си.

– Извинявай, но... Довиждане.

Домби заклати бавно дебеличкото си тяло към гората и колкото повече я приближаваше, толкова по-бързи ставаха крачките му. Той се спъна, падна, стана, отърси се, обърна се към двамата до варела, но не каза нищо и хлътна между дърветата.

– Е, Димби? – обърна се Лиско към приятеля си. – Имаш ли да кажеш нещо?

– Извинявай, Лиско, но...

– Не се оправдавай!

– Много те уважавам, но ме е страх. Не знаеш какво ще направи неблагодарникът в бъчвата. Ха сме го извадили, ха ни излял!... Довиждане!

– Довиждане, Димби!... Защо не тръгваш?

– Не ми е жал, че ще умра, но ми е жал, че няма да мога да се къпя в реката.

Лиско не усети как гората погълна и Димби.

В настъпилата тишина едва-едва църкаха най-дребните птички. Дори птиците бяха напуснали това място с варела и неизвестното същество или вещество в него, което може би наистина не говореше със собствен глас, а кой знае, може би и не съществуваше.

Лиско се отпусна на камъка и вторачи погледа си във варела. Останал сам, той вече мислеше как да постъпи по-нататък. Преди всичко трябваше да даде някакъв урок на нахалника. Ставаше въпрос за издръжливост на нервите. Лиско има железни нерви, неведнъж е доказвал това, ако и Чими... Ако така нареченият Чими издържи докрай на тишината, значи няма нерви и наистина може да се допусне, че е извън... извънсъщество, ако щеш – антисъщество, за каквото се говори напоследък. Но, ако... Е, да... Ако!... Ще видим...

Гората спеше спокойно в хубавия безветрен ден, слънцето я пронизваше, където може, и хвърляше светлите си килимчета по тревата, неговият блясък тежеше върху широките листа, превръщаше ги в тънки метални късчета. Пеперудите прелитаха лениво, пробягваха бръмбари, по всички посоки припкаха мравки – животът в тревата и пръстта пъплеше, безгрижен, тих, вечен.

Лиско въздъхна безшумно.

Един паяк се спусна по алпийското си въженце, стигна някъде по средата между клончето и земята, застана, така, а после се разколеба и се върна горе, където смяташе, че е мястото му...

– Ей!...

Лиско трепна. Беше тъй неподвижен, че една пеперуда кацна на ухото му, където остана известно време в учудване – за първи път ѝ се случи да кацне на подобно листо.

– Ей!

Лиско се усмихна. Пеперудата едва сега разбра, че това, на което е кацнала, не е листо и уплашено хвъркна към небето.

– Ей!... Спотайваш ли се?...

Ще те науча аз, помисли си Лиско и остана все тъй неподвижен.

– А бе, един от тия глупци не остана ли?... Къде сте?...

Страхът! – помисли си Лиско... Това си е чисто и просто уплаха.

– Помооооц!... Помоооооц!... Олелее, помооооц!...

– Викай, викай! – обади се най-после Лиско. – Повикай си!...

– А, тук ли си?... Защо мълчиш?

– Прави ми кеф!

– Защо мълчиш? – извика тревожно Чими.

– Да ти натрия мутрата! Затова!

Чими не отвърна. Мълчеше. Личеше си, че размишлява.

– Ей!... Кой си ти бе? – Гласът сякаш се предаваше. – С теб не се излиза на глава!... Чуваш ли, кой си ти?

– Аз съм Лиско!... За мен са писани романи и пиеси... Така че няма смисъл...

– Какво няма?

– Няма смисъл да ми продаваш фасони... Бил съм в гнездото на орел, бил съм в стомаха на акула... Къде не съм бил!

– Във варел не си бил!

– Не ме занимавай с глупости... Пред мен не минават... И макар че си някакво неизвестно нищожество, ще те спася.

– Моля те.

Лиско постави лапа над ухото си.

– Искам да чуя името си.

– Моля те, Лиско!

– Така – засмя се Лиско. – Вече ми харесваш... И без обиди към приятелите!... Ние те спасяваме, а ти... Неблагодарник!

– Няма вече. Обещавам.

– Да чуя името си!

– Обещавам, Лиско!

Последната част от този разговор бе чута от Димби. Димби стоеше настрана и когато Чими каза „обещавам, Лиско“, излезе напред.

– Лиско! Аз се върнах.

– Знаем – рече Лиско, без да се обръща.

– И наистина, когато някой е изпаднал в беда, какъвто и да е той... Нали разбираш?...

– Разбирам, Димби. А сега да помислим как да спасим този глупак.

– Лиско!

Лиско не се обърна, но знаеше, че зад гърба му вече е застанал и Домби.

– Аз... такава...

– Ти се върна. Разбрах.

– Понеже...

– Без понеже!

– Добре, без понеже!

– Домби, трябва да измислим начин за измъкването на този кръгъл глупак... Кажу, Мокси! – Лиско знаеше, че зад гърба му се е наредил и Мокси.

– Кажу де!

– Нищо.

– Добре – отвърна весело лисичето.

– Понеже...

– Без понеже!

– СЪС понеже! – троснато рече Мокси. – ПОНЕЖЕ размислих... Няма как, трябва да го спасяваме. Това е дълг на всеки от нас.

– Така ми харесваш, Мокси!... – Едва сега Лиско се обърна към тях. – И ето че трябва да обмислим спасяването на този невероятен глупак.

– Лиско, моля ти се! – чу се гласът на Чими. – Много обиждаш!...

– Млъкни!

– Добре.

Димби, Домби и Мокси искаха да повярват, не че не искаха, но не можеха и за дълго време загубиха способността си да говорят.

– Какво става? – прошепна плахо Димби. – Май си го усмирил.

– Направил го е памук – прошепна Домби.

– Лиско, Чими е преобразен. Превърнал си го в друг Чими.

– Малко го обработих, Мокси – усмихна се Лиско. – Готов е да бъде спасен... Донесете дъска и дърво.

– Защо ти са дъски и дървета?

– Ще видите... Хайде, Мокси!... Дърво и дъска!

– Хайде, Димби и Домби!... Чухте какво иска Лиско.

Димби и Домби погледнаха многозначително магарето, Домби сякаш пожела да каже нещо, но Димби го дръпна след себе си.

Като се отдалечиха, Лиско каза:

– Мокси, много силно се впрягаш в работа.

– Ами нали трябва да има някой, който да обяснява заповедите ти.

– Ти си славно магаре!

– Голямо! – извика внезапно Чими.

Мокси побутна Лиско и го обърна с лице към варела:

– Чу ли?... Отново.

Мокси гледаше обидено.

– Какво казах? – заоправдава се Чими. – Той каза, че си славно магаре, а аз казах, че си голямо магаре!

– Лиско, чу ли? – По обиденото лице на Мокси се появи гняв. – Той мисли, че не разбирам от тънки обиди.

– Не съм те обидил!

– А сега ще се препираме!

– Чими – намеси се строго Лиско, – извини му се!

– Извинявай, Мокси – рече Чими. – Не си толкоз голямо магаре.

– Лиско, пак!...

– Чими! – извика Лиско.

– Чух!... Мокси, извинявай!

– Доволен ли си? – запита Лиско.

– Така може – умири се Мокси. – Това е друго.

Димби носеше дъската, а Домби пънчето. Пънчето беше добре загладено от времето. Лиско го разгледа и остана доволен. Дъската му хареса от пръв поглед. Личеше си, че настроението му се повиши, което означаваше, че се подобрява и настроението на тримата му приятели.

Те стояха до него и се стараеха да отгатнат какво можеше да се случи по-нататък. Никой не смееше да зададе въпрос и затова, когато Лиско постави пънчето на три метра от варела, Мокси побърза да каже: „Така!...“ Лиско се усмихна скришом и постави дъската върху пънчето.

Този път Мокси и Домби едновременно казаха:

– Така!

А Домби добави:

– Точно така!

Лиско за втори път прикри усмивката си.

Отиде до варела, погледна големия дъбов клон над него и тръгна към пънчето. Той броеше крачките си. Когато спря до края на дъската, Лиско се обърна и каза весело:

– Прекрасно!... Момчета, какво направихме?

– Нещо интересно – рече Мокси.

Димби и Домби се засмяха, но Мокси учтиво ги покани ТЕ да кажат какво е направил Лиско. Тогавя Димби се впусна да обяснява, че не го е направил Лиско, а тримата са го направили, защото е важно също така и кой е донесъл дъската и пънчето.

Този път се засмя Мокси.

Лиско реши да прекрати разговорите и доложи тържествено:

– Това, което направихме, е трамплин!

– Трамплин! – повториха тримата едновременно.

– И за какво ни е този трамплин? – запита доволно лисичето.

– И за какво ни е? – повтори Мокси, който вече зяпаше съоръжението и новото лошо предчувствие се зараждаше в душата му.

– За спасителната акция! – тържествено си отговори Лиско. – Един от нас на всяка цена трябва да стъпи върху варела. Той е висок, не можем да го стигнем, но чрез скок ще кацнем на него и готово!...

– Ееей!

– Чудесно!

– Идеално!

– Браво, Лиско! – извика Чими от варела.

Но Лиско мълчеше и докато приятелите му се радваха, ги оглеждаше и сякаш ги претегляше. Мокси, който отдавна имаше лоши предчувствия, престана да се възхищава на идеята, стараяше се да стане незабележим и вече се привеждаше зад гърба на Домби.

– Домби!

– Кажи, Лиско.

– ТИ ще бъдеш!

– Ммоля?

– ТЕБЕ ще изхвърлим!

– Кккак?

– Ще ти обясня... Ела... Застани върху лежащия край на дъската... Стъпи, стъпи на нея, не бой се!...

– Така ли?

– Точно така!

– А Мокси, Димби и аз ще се засилим и ще скочим върху стърчащия край на трамплина.

– Защо? – поиска да знае Мокси.

– За да го изхвърлим нагоре...

Мълчание.

– Разбрахте ли?

– Добре де – отвърна Мокси. – Къде е Домби?

Домби вече бягаше към гората. Лиско хукна след него и го върна.

– Защо точно аз – искаше да знае Домби и непрекъснато се дърпаше назад. – Димби е по-лек от мен... Аз съм дебеличък.

– Но си пъргав – поясни Лиско.

Изтласкан упорито от лисчето, Домби зае мястото си върху лежащия край на дъската.

– Димби!... Мокси! – ечеше гласът на Лиско. – Готови да се засилим!...

– Готови сме! – отвърна Димби.

– Все аз – оплакваше се Мокси. – Най-тревожната работа все на мен!

Той хленчеше, за да не го поставят на дъската.

Лиско, Димби и Мокси се отдалечиха, готови да се втурнат и да скочат върху високия край на трамплина. В този момент Лиско се досети нещо и извика:

- Домби!
- Кккакво?
- Какво ще правиш, като те изхвърлим?
- Ще полетя.
- А после?
- Ще кацна върху варела.
- Аха!
- Гледай да не уцелиш дупката! – предупреди го Димби.
- Лиско, чу ли? – разтрепера се Домби.
- Какво, Домби?
- Той каза, че мога да умеря дупката.

Лиско се почеса и се замисли.

– Малко вероятно е – рече най-после той. – Дупката не е толкова голяма.
– Но все пак... Не е ли по-добре вместо мен да скочи Димби. Забелязал съм, че той по-рядко пада в дупки.

– Не е вярно! – изкрещя Димби. – Падал съм!... Непрекъснато падам в дупки!... Видя ли дупка – право в нея!...

- Лиско! – проплака Домби.
- Какво, Домби?
- Знаеш ли как лъже?
- Пада! – намеси се Мокси. – Двамата сме падали!... Нали, Димби?
- Да.

– Край! – извика Лиско. – Започваме!... Тримата се втурваме едновременно, едновременно скачаме върху дъската!... Домби, ти се изхвърляш смело, колкото може нагоре!... Щом кажа алей! – тогава значи да се приготвите... Кажа ли хоп! – скачаме тримата, после Домби се отхвърля като ракета!.. Внимание!... Алей!... Хоп!

Мокси и Димби скочиха върху трамплина, Домби се вдигна нагоре и полетя. Тишина. Песента на птичките. Домби висеше на дъбовия клон.

Приятелите му гледаха и не можеха да повярват.

- А! – окопити се най-напред Мокси.
- О! – съвзе се Димби.
- Какво стана? – заинтересува се Домби, както бе увиснал на клона.
- Питай, че да ти кажа! – почеса се Лиско. – Малко сме пресилили.
- Лиско, защо не скочи и ти? – запита Димби.
- Нямаше нужда.
- Значи ни излъга! – разсърди се Мокси. – Скочихме само ние!

- Иначе нямаше да скочите – отвърна Лиско, загледан във висящия Домби.
- Не е честно! – извика обидено Мокси. – Трябваше да скочиш и ти!
- А бе – Лиско се почеса отново – то и сега го изхвърлихме чак на клонна!... Ако бях скочил и аз, щяхме да го търсим из облаците.
- Домби изви глава нагоре и зърна част от небето.
- И все пак... къде съм? – поиска да узнае той.
- Спокойно, Домби! – рече Лиско. – На клона си. Висиш.
- Не искам да вися! – изкрещя Домби
- Знам.
- Не ми се виси!...
- Знам де... Ей, много те изхвърлихме!...
- Ама и аз се изхвърлих... доста!
- Защо? – учуди се Лиско.
- За да не попадна в дупката.
- Видя ли? – Лиско се нервирва за първи път. – Обърка ни работата!
- Ей, спасявате ли ме? – обади се на всичко отгоре и Чими.
- Трай! – срязва го Лиско – Димби!
- Кажи – плахо се отзова Димби.
- Бягай за въже!
- Забрави ли, че донесох?
- Извинявай, нещо се шашнах.
- Ако искаш, да донеса второ? – енергично предложи Димби.
- Защо ни е второ въже?
- За по-сигурно!
- Аз ще отскоча за второ – предложи Мокси.

Лисичето настигна Мокси, преди да се шмугне в гората, и го върна. Докато вървяха към варела, Мокси убеждаваше приятеля си, че трябва ДВЕ въжета.

Сериозното положение не позволяваше на Лиско да се усмихне, защото си знаеше, че както магарето, така и Димби гледат да се отдалечат от акцията – страхуваха се, че ще им измислят някоя още по-опасна задача.

– Лиско!

– Кажи, Домби?

– Как мислиш?... Докога ще вися на този клон?

– Лесна работа! – успокой го лисичето. – Ще те спасим!

– Какво? Друг ли спасявате? – изкрещя Чими. – Нали щяхте мен?...

– Трай там!

– Няма!... Оставихте ме и хукнахте да спасявате друг!... Зарязахте ме!

Заради някой си друг!...

– Млъкни!

Тишина.

– Лиско, на мен ли казваш?

– Не, Домби.

– Защото аз си мълча.

– Търпение, Домби.

– Не знам... Чакам да видя докога ще вися като някой чорап да съхне.

– Зависи от Мокси. Ако не бяга, всичко ще бъде наред.

– А ако бяга?

– Тогавя не всичко ще бъде наред.

– Какво разбираш под НЕ ВСИЧКО?

– Най-много да тупнеш на варела.

– Не искам!

- Зависи от приятеля ти.
- Лиско!
- Мълчание. Напрегната тишина.
- Хайде де!
- Какво, Чими?
- Защо не си попеете?... На това място се пее.
- Ще ме ядосаш! – извика Лиско.
- Понеже обичате да пеете!...

Докато разговаряше, Лиско обмисляше какво да прави нататък. И тъкмо да измисли най-доброто, внезапно влезе Кети.

- А, какво виси на дървото? – изненада се катеричката.
- Не виждаш ли? – отвърна троснато Лиско. – Домби!
- Вие какво правите долу?
- Чакаме го да узрее.
- Когато узрее, да ми се обадите.

Кети се отдалечи и в същия миг Лиско измисли останалото. Той взе въжетото, завърза камък на единия му край, прехвърли го през клона и подаде свободния край на Димби.

- Какво да правя с въжетото? – запитва Димби.
- Ще го държиш.
- Докога?
- Ще ти кажа... Дръж здраво!
- Ръцете ми омаляха! – обади се Домби.
- Още малко!
- Не мога!
- Можеш! – извика Лиско.
- Добре де, мога.

Лиско направи още една операция с въжетото и вдигна глава към клона.

- Сега можеш да се спуснеш на варела.
- По въжетото ли?
- По въжетото, разбира се.

Падна страшно треперене, докато Домби се спусна върху варела, после тримата приятели долу се прегърнаха и се поздравиха с победата.

- Сега какво да правя? – запитва Домби.
- Погледни през дупката! – заповяда Лиско.

Домби се наведе.

- Погледнах.
- Какво виждаш?
- Нищо!...
- Така е – въздъхна Мокси. – Спасяваме едно НИЩО.

- Не виждаш ли нещо? – изгуби търпение Лиско.
- Нищо – отвърна Домби. – Тъмница!
- Няма значение... Да продължим.
- Как? – запита Домби.
- Пусни въжето в дупката.

Домби отвърза камъка и пусна свободния край на въжето през дупката във варела.

- Готово! – доложи той. – Въжето е на дъното.

Тримата приятели отново се запрегръщаха.

Дори извикаха „ура“. След като се навикаха, Лиско помоли за тишина и се обърна към варела.

- Чими!
- Какво?
- Не разбираш ли какво трябва да сториш?
- Не... А бе, вие за какъв дявол ми пуснахте туй глупаво въже?
- Да се изкачиш по него.
- Да не си луд!
- Защо? Какво има?
- Не мога да се катеря по въжета.

Това обстоятелство изненада спасителната група. Мокси зяпна повече от всички. Лиско се почеса по врата.

- Не можеш ли?
- Никак!
- Тогава се вържи, да те изтеглим.
- Не мога!
- Защо? – учуди се Лиско.
- Не мога, разберете... Не съм такова животно, да се връзвам.

Мокси отново зяпна повече от всички.

- Не можеш нито да се катериш, нито да се връзваш? – запита Лиско.
- Абсолютно!... Не разбрахте ли бе, глупаци!

Този път всички членове на спасителната група се почесаха едновременно.

Настъпилото мълчание продължи повече от всякога. Лиско огледа смутено приятелите си. Всеки сви рамене. Мокси вече отправяше поглед към гората закрилница.

- Чими! – прошепна Лиско. Тишина. – Чими, чуваш ли ме?
- Да.

– Чими, ще ни кажеш ли най-после какво представляваш?

– Чимиджимичамиджоми! – извика с готовност Чими. – Обратното ми име е Имождимачимиджимич!

– Това знам, но... Животно ли си, човек ли си, предмет ли си?
Мокси вече трепереше и не можеше да направи дори крачка към гората.
– ... или си привидение?
– Не знам... Каквото знам, казах го... Чимиджимичамиджомии!
Лиско също усети в себе си нещо като страх.
– Глава... Глава имаш ли?
– Глава ли?... Да проверя!... Имам!
– Това е добре – въздъхна Лиско.
– Имал глава! – пое въздух Мокси.
– Крака имаш ли? – запита Лиско.
– Ами може би... Имам, имам!
– Ох! – Лиско въздъхна шумно. – Колко са?
– Де да ги знам!...
– Как? – ядоса се Лиско. – Не си знаеш краката?
– Не мога да ги преброя.
– Много ли са?
– Не вярвам... не мога да броя в тъмното, разбери!
– Ох, не може да си преброи краката!... – съобщи тайнствено Домби.
– Очи имаш ли?
– Имам.
– Уста?
– Имам.
– Опашка имаш ли?
– Имах.
– Какво?
– Имах!...
– А сега нямаш ли?
– Сега нямам.
– Къде е?
– Изчезна!
Тишина. Чу се само гласът на Домби:
– Няма ли да ме свалите оттук?
Лиско не му обърна внимание.
– Уши имаш ли?
– Не.
– По въже не можеш да се катериш, така ли?
– Никак.
– Нито да се връзваш?
– Не.
Мокси трепереше леко, притаеният до него Димби чувстваше това, но

и Мокси чувстваше как трепери Димби, а двамата знаеха, че върху варела Домби също трепери.

– Казвам ви, да бягаме, докато е време – предложи пак Мокси. – Да си приберем Домби отгоре и да драсваме... Така ли, Домби?

– Да... Страх ме е.

– И мен – призна си Димби. – Това е или чудовище, или същество, или... най-малкото – привидение... А сме тръгнали да го спасяваме.

– Лиско, решавай! Докато е време... не знам дали ме разбираш, ако се качи на гърба ми?

– Защо пък точно на твоя, Мокси?

– То се знае на чий гръб ще се качи, ако се окаже привидение.

– Казахме, че привидения няма!...

– Знаем, но... това вътре не ми прилича на нищо. Не знае дали има глава, не може да си преброи краката, не може да се катери по въже, нито пък да се връзва... Уж се провира през дупки, пък...

– Какво пък?

– Пък изведнъж може да стане голямо колкото дърво.

– Каквото и да разправяме, тук има нещо тайнствено! – отсече Димби.

– Да бягаме! – предложи категорично Домби. – Сваляйте ме и да бягаме колкото ни държат краката!...

– Не може – опъна се Лиско. – Повикал ни е на помощ. Той е в беда, а който е в беда, трябва да бъде спасен.

– Лиско!...

– Какво, Мокси?

– Признай, страх ли те е?

– Ами като ви слушам, и мен ме хвана страх.

– Ясно! – отрязва Мокси. – Да се омитаме.

И направи първата крачка.

– Един момент! – чу се задъханият глас на Лиско. – Мокси, чакай!

Мокси спря и с кимане към Димби му даде да разбере, че напразно губят ценно време. Димби кимна в отговор, но после посочи Лиско, сякаш казваше: да чуем и това.

– Чими!

– Какво бе, Лиско?

– Ръце имаш ли?

Тишина.

– Имам нещо подобно, но... де да знам... Може би са ръце.

– Мокси! – прошепна Лиско. – Не бързай! Май че ще бягаме заедно.

– Така те искам! – отвърна Мокси. – Но по-бързо!

– Последен въпрос... Чими, знаеш ли да плуваш?

- Ухааа!
- Знаеш ли, или не знаеш?
- Много!... Умирам да плувам!
- Да не лъжеш?
- Моля ти се!...

Едва сега излезе нещо подобно на ветрец, който разклати само най-нежните листа и накара горските цветя да трепнат. Кети се появи отново, понечи да каже нещо, но се отказа и изчезна. Беше настъпил най-приятният час за къпане в реката и всички спокойно можеха да си плуват сега в хладната вода, ако не беше чудноватият навик на Лиско да се бърка навсякъде и безкрайното му желание да спасява каквото му падне. Мокси се колебаеше дали да се обърне рязко и да изчезне, а Димби се питаше какво ли мисли в момента лисичето.

- Мокси, донеси маркуч!
- Какво да донеса?
- Маркуч!... Но бързо!
- Маркуч!... Ей сега!...

Мокси запраши без повторна покана, изпратен от завистливите погледи на Димби и Домби.

- Чими, сигурен ли си, че можеш да плуваш?
- Казах ти, глупако!
- Ако те пуснем в река, няма да се удавиш, така ли?
- Баба ти ще се удави!
- Ако лъжеш, си загубен!
- Баба ти лъже!

Мокси донесе маркуча сравнително бързо. Лиско си обясни това с факта, че приятелят му се страхува да е сам. Наистина тук е по-опасно, но си с други. Лисичето разви маркуча и вдигна единия му край.

- Лиско, само без глупости! – предупреди го Мокси.
- Домби, поеми този край! – заповяда Лиско.

Домби се подчини.

- Какво да го правя?
- Пъхни го в дупката на варела.

Домби измъкна въжето и пъхна маркуча. През цялото време Мокси повтаряше, че Лиско е луд.

- Готово! – доложи Домби. – А сега?
- Можеш ли да скочиш долу?
- Това не мога, но мога друго.

Домби показа какво може. Хвана се за ръба на варела и се спусна по стената му, увисна на ръце, пусна се, търкулна се по тревата и остана да лежи неподвижно.

– Има ли ми нещо? – запита той.

– Какво нещо?

– Не се ли ударих?

– Това знаеш само ти.

– Добре! – съгласи се Домби и се изправи. – Нищо ми няма!... Какво ще правим сега?

Всички гледаха към Лиско.

– Не разбрахте ли какво ще стане? – запита той.

– Не.

– Понеже ви е страх да останете, ще вземете другия край на маркуча и ще го отнесете при чешмата.

– Да! – отвърнаха с готовност тримата.

– И ще пуснете водата!

– Ехааа!

– И ще го удавим! – провикна се не без удоволствие Мокси.

– Ще го спасим! – извика Лиско и се обърна към варела. – Чими, чу ли?

– Чакам водата! – изкрещя радостно Чими.

– Хайде, приятели! – обърна се Лиско към тримата. – Към чешмата!

– А ти – тук? Така ли?

– Да.

– Нямах ум! – упрекна го Мокси. – Това животно ще те изяде!

– Лиско, помисли! – рече Димби.

Лиско се обърна към варела.

– Чими, ще ме изядеш ли?

– Това си е моя работа!

– Млъкни, злодеецо! – изрева Мокси и ритна варела.

– Ритай, страхливецо! – извика Чими.

– Млъкни! – ритна варела и Димби.

– Чудовище! – Домби също ритна варела и падна, но се изправи светкавично и запита дали му има нещо.

– Страхливци! – извика Чими. – Пъзльовци!

– Ти си страхливец! – отвърна му Мокси с ритане на варела. – Не те е страх, защото си вътре!

– А вие ритате, защото сте вън! – засмя се Чими, с което вбеси носачите на маркуча, които яростно заритаха варела.

– Ако не ни бяха пратили до чешмата... (Трас!)

– ... да носим маркуча... (Трас!)

– ... тогава щеше да видиш... (Трас!)

– ... какво щяхме да те направим!... (Трас!)

След като нанесоха последния, най-яростен ритник, Димби, Домби и

Мокси бързо понесоха края на маркуча към гората, но преди да влязат в нея, спряха, размениха си няколко думи и се върнаха.

– Приятели, какво има? – запита ги Лиско.

– Довиждане, Лиско! – рече просълзено Мокси. – Дай да те прегърна!

Двамата се прегърнаха.

– Довиждане, приятелю! – Димби отмести магарето и прегърна Лиско. –

Щом си глупав да оставаш...

Димби бе изместен от Домби, който също прегърна безразсъдното лисиче с думите:

– А можеше още да поживееш, приятелю!... Ти имаше бъдеще. За теб са писани и романи.

– Дано те видим отново! – пожела Домби отстрани.

– Ако стане нещо, викай! – предложи Димби.

– За да избягаме по-далеч – призна си Мокси.

– Ще извикам – обеща Лиско.

– Довиждане, скъпи приятели!... Тръгвайте!

– Понеже трябва да занесем маркуча, нали разбираш? – рече Димби.

– И да го пхнем в чешмата – рече Домби.

– А аз ще пусна водата – рече Мокси. – Ще отворя крана.

Най-последно сбогуването свърши. При варела остана само Лиско.

В този миг лисичето си мислеше колко хубав е светът... С всичко: бръмбари, пеперуди, пчели, мравки, мокси, димбита и домбита. Лиско си помисли и за своя кратък живот, в който му бе съдено да умира няколко пъти от орли и акули. Помисли си колко много го е страх сега от туй неизвестно същество, което може би е само нищо и никакво вещество или пък антивещество, способно да се превърне във всичко, да се преструва, ако трябва, да се прави на веселяк и в даден момент – ам!... Може би е привидение, може би има привидения, защото нищо не е доказано изцяло, а има и далечни непознати светове, които си нямат друга работа и пращат ли, пращат свои хора по разни поводи, с различни намерения; може би този Чими с извънпланетното име Чимиджимичамиджоми е пратен, за да го отвлече или погълне, сега е модерно да се постъпва така, поне в книгите, но нали книгите отразяват живота?...

– Лиско!

– Кажи, Чими!

– Тук ли си?

– Да.

– Не офейка ли от страх?

– Тук съм, бъди спокоен.

– Аз съм спокоен, но теб... не ти ли е страх?

– Е, малко!...

– Видя ли си приятелите?

– Чими, не обиждай приятелите!... Слушай, сигурен ли си, че знаеш да плуваш?

– Ужасно!... И това ми било приятели!... Пръждосаха се и те оставиха.

– Е, поуплашиха се, но... ще се върнат.

Чими се засмя. Това вещество се смееше особено и нахално.

Абсолютен нахалник, помисли си лисичето. Безкраен!...

– Ха-ха-ха! – смееше се веществото. Така може да се смее само едно вещество.

– Ще видиш! – закани се Лиско.

– Ха-ха-ха!

– И друг път са се връщали.

– Добре де – притихна веществото. – Ще видим!... Защо не пускат тази проклета вода!...

– Все пак внимавай при първата струя!

– Бъди спокоен.

– Е, Чими, ще кажеш ли най-после какво си?

– Чимиджимичамиджومي!... Това съм!

– Умирам от любопитство! – въздъхна Лиско. – Затова съм тук. Страх ме е, но стоя... Разбираш ли?

Никакъв отговор.

– Чими!

Тишина.

– Чимии!

Няма отговор.

Лиско се спусна и удари варела:

– Чими!

– Ехааа! – извика внезапно веществото. – Охааа!

– Какво има, Чими? – извика уплашено Лиско.

– Чудеснооо!

– Казвай!

– Водатааа!... Ехаа, водата!... Чудна вода!... Ха-ха-ха!... Хе-хе-хе! Водата е най-хубавото нещо! Тра-ла-ла!... Тра-ла-ла!...

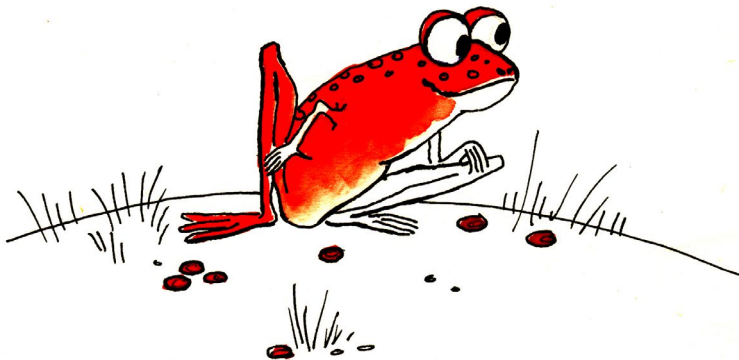
Лисичето изведнъж почувства, че зад гърба му има някой. Обърна се рязко и примря от уплаха, но се съвзе.

– Какво се е развикал този? – запита Димби.

– Димби, здравей!... Защо се върна?

– Нали знаеш?... Отначало ме хвана страх, но си казах: да става каквото ще... приятел не се изоставя... е, и сега ме е страх... Какво връка този?

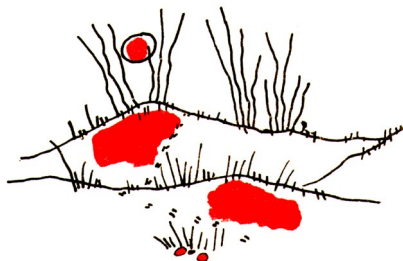
– Нищо. Радва се.
 – Ще си изпатим, ей!
 – Ооо, Домби, здравей!
 – Знаеше, че ще се върна, нали?... Какво се е развикал проклетникът?
 – А Мокси?... Не го виждам.
 – Тук съм... Отидох да пусна чешмата.
 Лиско се обърна към варела и извика:
 – Чимии, разбра ли, върнаха се!...
 – Не ме интересуват! – провикна се Чими. – Нищо не ме интересува!...
 Ох, че приятнооо!... Тра-ла-ла! Тра-ла-ла!... От всичко най обичам водата!
 Охааа!... Най-хубавото нещо на света!... Кажете ми нещо по-хубаво от водата!
 Има ли нещо по-сладко от реката!... А?... Нямааа!... Ехааа!... Глупаци,
 нищо не знаете!... Тя е по-красива от слънцето!...
 – Къпе ми се! – промълви внезапно Димби.
 – И на мен! – присъедини се Домби.
 – Умирам да си легна във водата! – добави Мокси.
 – Сега – отвърна им Лиско. – Да видим чудото и тръгваме!
 Чими продължаваше да пее и крещи. Големият варел се пълнеше, пълнеше,
 пълнеше, пълнеше, пълнеше, пълнеше...
 – Идвааа! – извика извън себе си Чими.
 – Ела! – извика тръпнешното лисиче. – Чакаме те!
 – Изкачвам сеее!
 – Голямо приключение си направихме! – засмя се Лиско.
 – Идааа!
 – Ела, проклетнико!
 – Ела, пакостнико!
 В настъпилото мълчание върху варела се показа един жабок.
 – Жабокът Чими! – представи се той. – Спасен съм!... Глупаци, довиждане!
 Чими скочи от варела на тревата и бързо се отправи към реката.

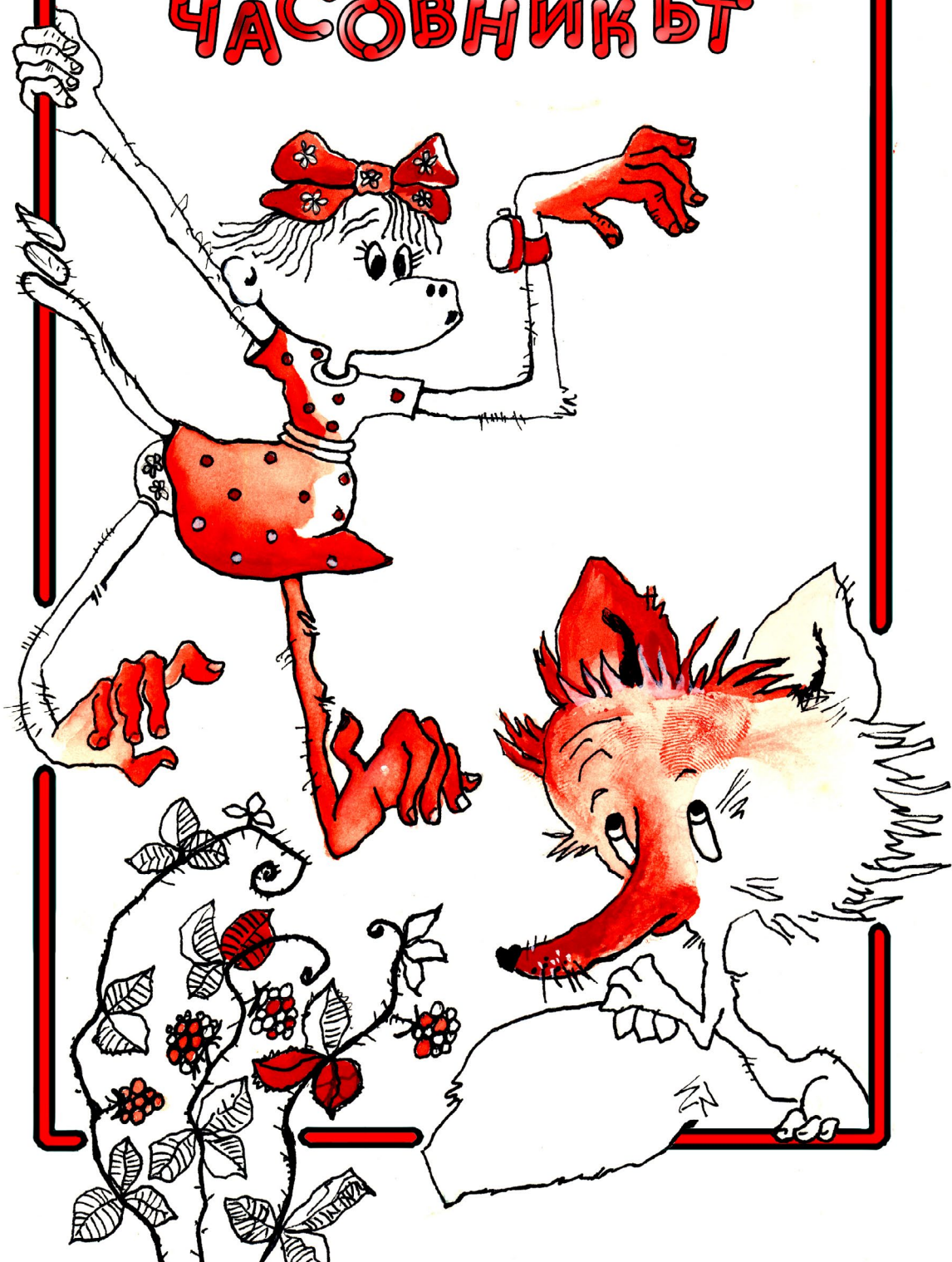
- А! – каза Димби.
 - А! – каза Домби.
 - Море, да знаех! – каза Мокси.
- Лиско се смееше.

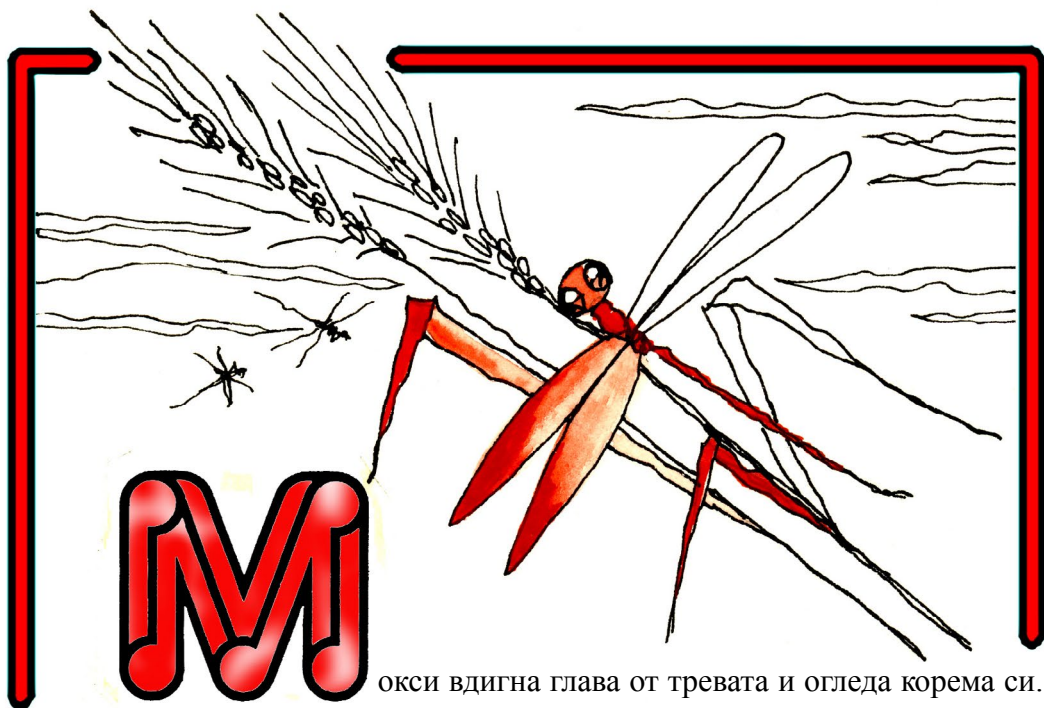
После каза, че всъщност това е едно от най-интересните им приключения – не е малко да спасиш живота на един проклетник, защото всички спасени досега, поне в книгите, се оказват все добри същества, а да спасиш проклетник... Ехеее!

– Ехеее! – каза Мокси и тръгнаха към реката, по мокрите следи на анти-веществото.

ЧАСОВНИКЪТ

Мокси вдигна глава от тревата и огледа корема си. Беше дошъл денят на първия експеримент. Навсякъде се говореше, че да се яде малко е здравословно, така се достигало до дълбока старост. Ето защо Мокси вдигна глава от тревата и погледна корема си – стори му се добър на вид, леко издут, беше време да прекъсне закуската и да се занимава с нещо, което не е свързано с яденето. Ах, как му се ядеше!... Тогава Мокси разбра, че експериментите от този характер са за други, че той не може да прекъсне, че няма да прекъсне и отново ще се надумка до припадък. Тази сутрин тревата му изглеждаше по-сладка от всякога – свежа, напръскана с кристална росица, сякаш всяка тревичка ще се пукне от напора на витамините.

Толкоз по въпроса за експериментите.

Мокси наведе глава и захрупа.

Домби се приближи бавно, седна кротко настрана и налапа някакво стръкче. Магарето го усети зад гърба си.

– Домби, ти ли си?

– Да.

– Много ми е скучно, Домби. От няколко дни не виждам никого. Свърши приключението с куфара, свърши и приключението с варела – всички се пръснахте, няма с кого да си направим едно ново приключение.

Магарето наведе глава и захрупка отново.

– Ех – въздъхна Домби, – не знам...

Едва сега Мокси се обърна и погледна своя гост.

– Домби!

– Какво, Мокси?

- Ти си тъжен.
- Така ти се струва.
- Слушай какво ти казвам!
- Не е вярно!
- Мълчи!
- Ще мълча.
- Няма да мълчиш!
- Добре де, няма!
- Няма да мълчиш, защото ще се пукна от скука!... Къде е Димби?

– Мокси, това за храната е вярно!... Забелязал съм, когато се наям до пукване, ставам тежък и неподвижен, нещо ме притиска ей тук, дърпа ме надолу, гледам да си полегна, не мога да тичам; идва Лиско и казва да отидем на реката, но не ми се отива, все едно, че съм натоварен с нещо тежко, което трябва да мъкна чак до реката и да си го върна обратно, докато Лиско припка наоколо, подскача и се гмурка във водата.

– Това е вярно – съгласи се Мокси. – Забелязал съм го поне сто пъти, напарил съм се – и пак...

- Какво пак?

– Гледам да се наплюскам. Защото, Домби, има удоволствие и в яденето. Хванеш тревичката, огънеш я, почувстваш я на езика, лапнеш я, после я погълнеш – голяма работа! Това удоволствие не може да се замени с нищо. Не ми говори пък, ако вместо трева консумираш тръни... Да си разправя нашият Лиско, че тръните свършват...

– Как свършват? – учуди се Домби.

– Иди разбери!... Казва, че свършват. И кислородът свършвал. След време нямало да има кислород за дишане, това било голям въпрос и всичко живо ще загине без кислород. След триста години няма да има кислород дори за химически опити. Затова бързам да опаса тръните. Представи си, че тръните се окажат повече от кислорода – остават си, стърчат на поляната, а Мокси го няма... Къде е Димби?

– Та... учените казали – подхвана старата тема Домби, – че този, който е по-дебеличък...

– Така де – прекъсна го Мокси. – Все едно, че носи на гърба си раница с камъни. Носи си я като наказание. Накарат ме да донеса стомна с вода – мързи ме до смърт, а редовно си нося раницата и като се замисля, ми става тъжно.

– Дебеличък си – огледа го Мокси. – Доста.

– И ти, Мокси.

– И аз – призна си Мокси. – Къде е Димби?

– Та... яденето било много вредно. Едно живо същество трябвало да изяде шест пъти по-малко храна, отколкото яде.

– Това значи да загина от глад.

Мокси се наведе и бързо налага сноп трева.

– И аз – рече Домби.

– Къде е Димби? – запита отново Мокси.

– Та... като гледам твоя корем, Мокси, зле си.

– Падал съм от ядене – призна си Мокси. – Миналото лято Лиско ме заведе до морето. Четиристотин километра блъскахме, да видим водната шир. На двеста метра от морето открих най-сладките магарешки тръни. Така и не видях морето... Цял един месец ядох, Лиско се върна, там го гълтали акули и... Чувал си, нали?...

– Има си хас!

– И се връща, вика ме да си тръгнем обратно, аз лежа на тревата, не мога да стана от преяждане... Къде е Димби?

– Много е лошо – призна Домби. – А пък аз, докато не изям...

– Слушай, Домби!...

– Какво?

– Ще ми кажеш ли най-после къде е Димби?

Домби стана още по-тъжен и без да ще, погледна наоколо дали случайно не са останали малко диви ягоди. Той винаги се оглеждаше за диви ягоди, защото бе чувал, че някои намират и ядат, макар на други места и по друго време. Тъжните му очи искаха да заплачат.

– Казвай! – настоя Мокси. – Къде е Димби?

– Мокси, някаква маймунка избягала от цирка, знаеш ли?

– Чух... Къде е Димби?

Най-после Домби се предаде:

– Няма го.

– Скарахте ли се?

– Не.

– Сигурен ли си?

– Да.

– За какво се скарахте?

– Не сме се скарали.

Мокси замълча.

Искаше да измисли няколко страшни въпроса, да ги изстреля бързо, да сломи Домби и да научи истината. Но не му хрумваше нито един.

– Чух за маймунката – промени темата той. – Избягала.

– Да – отвърна Домби.

– Къде е?

– Маймунката ли?

– Димби!

– Не знам.

– Знаеш!... Той е първият ти приятел. Не можеш да видиш Домби без Димби, не можеш да си помислиш за Димби, без да помислиш за Домби.

Домби извърна глава:

– Вече нямам приятел.

– И вече няма да го видиш, така ли?

– Да.

– И утре няма да го потърсиш?

– Да.

– Нито той.

– Разбира се. Не съм го виждал цели пет дни.

– Да не е заминал?

– Не.

– Слушай, питат ли те нещо, или не те питат? Заради тебе си прекъснах закуската... Защо си тъжен и защо си сам?

Домби наведе глава:

– Подариха му часовник.

- Какъв часовник? – изблеци очи Мокси.
- Ръчен.
- И какво като му подариха?
- Нищо... Има си часовник.
- Хубав ли е?
- Чуден.
- Да му е честит!... – Мокси се замисли. – Аха!
- Какво, Мокси?
- Той има часовник, а ти нямаш приятел.
- Горе-долу.
- Според мен, ако на приятел подарят часовник, вече трябва да си имаш и приятел, и часовник.
- Часовникът му не ме интересува. Важното е, че нямам приятел.
- Ще кажеш ли най-после защо? – кипна Мокси и тръсна глава.
- Толкоз ли не разбра бе, Мокси?... Димби се промени.
- Защо се промени?
- Защото има часовник.
- Как се промени?
- Така!... Не е вече същият.
- Часовникът ли?
- Димби.
- Отде знаеш?
- Не се обажда.
- А ти не се ли обаждаш?
- А, обадих му се... Но той... не е вече Димби.
- Хайде де!
- Аз му говоря, той – мълчи. Мълчи и гледа или нагоре, или в часовника. После казва, че има неотложна работа... Тръгва нанякъде и си гледа часовника.
- Домби, да не е болен?
- Напротив, много е здрав... Само дето гледа малко... така...
- Как гледа?
- Отнесено.
- Мокси замълча...
- Отнесено, казваш?
- Аха... Гледа някъде другаде.
- Другаде, казваш?... Къде точно?
- Нагоре или в часовника... Сега разбра ли защо нямам приятел?
- Това е лошо! – съгласи се Мокси. – Всички губим един приятел. И какви приключения ще си правим без Димби?

– Не знам! – Домби поиска да въздъхне още веднъж, но се сети, че прекалява, и се отказа. – За приключения и дума да не става. Димби вече го няма.

– Домби!

– Какво, Мокси?

– Това не ми харесва.

– Не ми говори!

– Домби!

– Кажи, Мокси.

– Трябва да кажем... на...

– Така ли смяташ?

– Непременно. И колкото може по-рано. Иначе ще се разсърди. Де да знаеш няма ли да каже, че сме му съобщили късно, когато нищо не може да се направи?

– Мислиш ли, че може да се направи нещо? – запита с надежда Домби.

– Ами... де да знаеш?... Може да не е толкоз загубено.

– Положението ли?

– Няма какво да говорим! – отсече Мокси. – Той ще реши!... Гореве главата, Домби!... Раз-два-три!

Двамата отвориха гърла:

– Лискоо!

Млъкнаха и се послушаха. В тишината към тях се промъкна ехото:

– Оооо!

Мокси и Домби отвориха гърла:

– Лискооооо!

Между старото и новото ехо се промъкна далечното:

– Каквооо?

– Елаааа!

– Идвам!

Обърнати към посоката, Мокси и Домби търпеливо зачакаха приятеля си. Но мина доста време, Лиско не идваше.

– Чудна работа! – каза Мокси.

– Забави се – каза Домби.

– Друг път идваше по-рано.

– Отново! – предложи Мокси.

Двамата поеа дъх:

– Раз-два-три!

Лиско изскочи зад гърба им:

– Хей!...

– Лиско, каква е тази работа? – учуди се Мокси. – Гласът ти идва от тази страна, а ти идваш от другата.

- Там е работата – да не идваш отдето те очакват. Работата е, като извикаш, да изпревариш гласа си и да го посрещнеш!... Чуйте ехото!
- Идвааам!
- Видяхте ли?
- Как го правиш? – изуми се Мокси.
- Изпреварвам гласа си – отвърна весело лисичето. – Сега се тренирам да започна да изпреварвам себе си.
- Самия себе си? – Мокси бе поразен.
- Ами да!
- И защо ти е това?
- От скука, Мокси... Като няма други приключения... – Лиско смигна към Домби. – Нещо интересно?
- Уви! – рече тъжно Домби.
- Неприятности! – добави Мокси.
- И това е добре! – зарадва се Лиско. – Ще превърнем неприятностите в приключение.
- Глупости! – усмихна се кисело Мокси.
- Ще видите! – рече спокойно лисичето.
- Да знаеш само какво се е случило!...
- Подразбрах нещо... Като гледам тъжното лице на Домби. Тук Домби не издържа, заплака и прегърна Лиско.

Лисичето гладеше гърба на приятеля си, дори не пожела да го прекъсне, остави го да се наплаче. Той усещаше хлипането му и през рамото на Домби виждаше очите на Мокси, готови на свой ред да пуснат няколко сълзи.

Ето думите, които Домби успя да каже през плача си:

– Лиско!... Как може!... Да знаеш само!... Ако ти кажа!

– Знаех си, че ще има нещо ново! – засмя се Лиско, но му беше страшно мило в прегръдките на дебеличкия приятел, дори не направи усилие да се оттегли, а мислеше колко е хубаво да бъдеш в прегръдките на приятел – ти да чувстваш него и той тебе, а отстрани като дете да плаче твой приятел, и то Мокси.

Най-после Лиско каза:

– Спокойно, Домби!... Засрами се!... За какво хленчиш?

– Защото – Домби започна да бърше сълзите си. – Защото...

– Приключението започва! – провикна се още по-весело Лиско.

– Не бързай да се радваш – намеси се Мокси, – като не си разбрал.

– А аз, глупакът – упрекна се Лиско, – се надявах на някаква си маймунка, за която пишат вестниците... Виках си, ще тръгнем да я търсим и приключението е готово!

– А то? – запита Мокси, като избърса последната сълза.

– А то нямало нужда от маймунки. Приключението се ражда. Усещам го.

– Ох – въздъхна Мокси. – Ще видиш ти едно приключение!...

– Чудна работа! – направи се на ударен Лиско. – Как ли е избягала?

– Стига маймуни! – изхлипа отново Мокси.

– И си викам, къде ли е избягала? – настоя Лиско.

– Става въпрос за Димби! – не издържа Домби.

– Обичам маймунките! – продължаваше Лиско. – Те са едни...

– Лиско!

– ... пъргави...

– Лиско!

– Какво, Мокси?

– Пак се правиш на ударен!

– Така ли? – уж се учуди Лиско.

– Положението е сериозно, разбери!

– Така ли? – уж се учуди Лиско.

– Вече си нямаме приятел!

– Е, чак пък...

– Димби!...

– Какво за Димби?

– Ще видиш.

– Имаше Димби – няма Димби! – прошепна Домби.

Лиско огледа първо Домби, след това Мокси.

– Какво?... Да не е болен?

– А, не – отвърна Мокси.

– Да не е заминал?

– Глупости!... Ще заmine...

– Уви, не! – поклати глава Домби.

– По-лошо, разбери!

– Какво по-лошо, Мокси?

Мокси направи пауза.

Той гледаше да изработи една хубава, издържана от всички страни пауза. Домби се възхити на приятеля си, беше зяпнал и чакаше да види ефекта.

А Мокси не бързаше. Паузата узряваше, наливаше се с напрежение и щом разбра, че моментът е дошъл, Мокси каза уж равнодушно:

– Подарили му часовник.

– Какво, какво?

– Да... Подарили му часовник.

Лиско погледна очите на Мокси, после очите на Домби, обърна се с гръб към тях и седна на близкия камък.

– Хм! – каза най-после той.

Домби и Мокси седнаха до него.

Лиско се изправи, разходи се, върна се на камъка и сякаш прошепна на себе си:

– Часовник, казвате?

– Да – отвърнаха двамата едновременно.

Този път Лиско доказа, че може да изработва още по-интересни паузи, без прехапване на устни, без въздишки накрая.

– Това е лошо! – изрече най-после той.

– Видя ли? – тържествуваше Мокси.

– Това е много лошо, Мокси!... Брей!... Часовник, а?

– Ръчен! – поясни Домби.

– Това е ужасно! – заключи Лиско.

– От цирка избягала, така ли? – запита Домби.

– Да... Ръчен, казваш?

– С каишка... Че къде може да бъде тази маймунка!...

– Обикновена или металическа?

– Металическа... Голяма или малка маймунка?

– Нямате си представа колко е сериозно положението.

– На маймунката ли?

– Не бе, на Димби.

– Че какво може да му се случи на Димби?

– Една от най-големите беди! – отвърна Лиско. – По-голяма от тази беда – здраве!

– Стига де – усмихна се кисело Мокси. – Преувеличаваш!

Но Лиско сякаш не чу това, той си спомняше:

– Да, преди да има часовник, много преди това Димби поглеждаше китката на ръката си, ние го питахме защо, а той казваше, че се упражнява. Ние пък му се подигравахме и му казвахме, че тренира гледане на часовник, както бегачът тренира бягане на сто метра...

... Без да тренира и без упражнения маймунката Марийка избяга от цирка и не завинаги, а да поскита на свобода, просто да стане по-интересна, защото беше сигурна, че като се върне, ще я уважават повече.

Циркът бе построен извън градчето, близо до горичка, бягството се ока- за лесно, тя сякаш отиде на разходка до горичката, където изведнъж почув- ства как в нея се обаждат дедите от джунглата. Покачи се на първото дърво и тръгна от клон на клон, колкото може по-далеч, скачаше, люлееше се, пищеше от удоволствие и вършеше пакост след пакост. Тук бутне бутилката с ракия на горския, там открадне гащите на къпещи се деца, после пък ще разбърка трапезата на излетниците или ще кацне върху раницата на някой потен турист, който се чуди какво му натежава и олеква, защото Марийка хитро подскачаше от раницата на дърветата и обратно.

Изнизаха се три безгрижни дни, в окръжния вестник излезе обявле- нието за избягалата маймунка, обещаваха възнаграждение за този, който я намери, но Марийка не можеше да чете, пък и в гората никой не прода- ваше вестници, макар че тук-там се намираше по някой вестник, захвър- лен от туристи.

Слънцето изгряваше и залязваше, светът ставаше все по-красив, а живо- тът по-весел...

– Да говорим за нещо друго – предложи Мокси и доказа, че понякога може да иронизира. – Днес времето е хубаво, нали?

– А, времето е прекрасно! – присъедини се към него Домби.

– Какво слънце!

– Не ми се вярва да завали – продължи Мокси.

– И на мен – съгласи се Домби.

– Понеже няма облаци – заключи Мокси. – Забелязал съм, че вали само когато има облаци.

– И то – продължи Домби – ако облациите са особени.

Марийка стоеше на дървото и слушаше разговора, който вие четете.

– Точно така – рече Мокси.

Лиско седеше на камъка и слушаше същия разговор, но тайно в себе си се усмихваше, защото разбираше, че го иронизират.

– Мокси, какво предпочиташ? – запита Домби. – Да има неособени облаци или изобщо да няма облаци?

– Харесвам неособените облаци, понеже придават на небето особен вид.

– Но не и особените облаци, нали?

– Не. От тях вали дъжд.

Маймунката хареса компанията, разположена на полянката, но все още се колебаеше.

– Точно така – съгласи се Домби. – Лиско, какво ще кажеш ти?

– Като слушам ОСОБЕНИЯ ви разговор – отвърна Лиско, – се убеждавам, че сте НЕОСОБЕНО умни.

– А по-добре ли е да мислим за тъжни неща и за Димби? – запита Мокси.

– Нали обичаш в тревожни моменти да водим весели разговори?

– И вие сте прави – съгласи се лисичето, – но не можем само да стоим и да мислим. Трябва да ДЕЙСТВАМЕ!...

– Как? – поиска да знае Домби.

– Знаем ли?... Да предприемем нещо.

– Така кажи! – отприщи се Мокси.

– Точно така! – присъедини се Домби.

Маймунката се ослуша. Да. Някой се приближаваше.

Димби вървеше по пътеката и си тананикаше. Настроението му бе отлично, главата – вирната напред. Понякога подскачаше, понякога късаше листа, които хвърляше безцелно, но всичко правеше с дясната ръка, лявата стърчеше почти неподвижна – на нея беше часовникът!

– А! – каза Димби, когато излезе на полянката. Той спря изненадано, ала се съвзе и погледна приятелите си.

– Здравейте! – каза благосклонно той.

– Здравей, Димби! – трепна сърцето на Домби.

– О, Димби! – рече Мокси.

– Димби, как си? – запита Лиско.

– Много съм зле – погледна часовника си Димби. – Ужасно!... Напоследък не ми стига времето... Ето (поглед към часовника) и сега станало ЧЕТИРИЙСЕТ часа, а аз съм още тук.

– Къде отиваш? – запита Лиско.

– До потока – отвърна отегчено Димби. – Ще се окъпя. (Поглед към часовника.) А вие как сте?

– Горедолу!

– Е, добре – погледна часовника си Димби. – Напоследък, откакто имам този глупав часовник, все закъснявам... Някой от вас да се интересува от часа?

– Благодарим, не се интересуваме.

– Защо? Мога да ви кажа – погледна часовника си Димби. – Понеже... имам нов часовник и...

– Моля ти се, Димби! – прекъсна удоволствието му Лиско. – Както знаеш, ние никога не се интересуваме от часовете.

– Е, ваша си работа!... Но ако случайно ви интересува, веднага...

– Благодарим, Димби!... Няма нужда.

– Еее! – учуди се Димби. – Че как живеете, без да знаете колко е часът? Аз например...

– Моля ти се, Димби!

– За какво ми се молиш? – учуди се Димби.

– Понеже пак щеше да ни кажеш колко е часът.

– Да де... Понеже имам часовник... Голямо удобство... Щом си поискаш, можеш да узнаеш колко е часът... Погледнеш го и веднага разбираш колко е часът... Например сега... Часът е...

– Мерси, Димби! – прекъсна го отново Лиско. – Имаме толкоз време, че нямаме нужда да го мерим.

– Блазе ви – каза със завист Димби.. – А аз...

– Сега например стоим тук и се чудим какво приключение да измислим.

– Лиско смигна незабележимо на Мокси и Домби. – И понеже нямаме приключение, пак ще трябва да спасяваме някого.

– Е, за това ви завиждам!... А аз все бързам, защото времето лети... – Димби отправи поглед към часовника. – Ето, сега... например... А бе някой не се ли интересува от часа, че да му кажа?

– Лично аз не – отвърна Лиско.

– Мокси, ти не се ли интересуваш? – обърна се Димби към магарето.

– Амиии, как да ти кажа?... Вчера по едно време доста ме интересувахте колко е часът, за да закуся, но днес нямам нужда.

– А ти, Домби?

– Какво, Димби?

– Да те интересува колко е часът?... Веднага ще ти кажа.

– Нямам никаква нужда, Димби.

– Да де, понеже, ако искате... Както знаете, имам часовник и...

– Така ли? – запита наивно Лиско.

– ... когато си искам, го поглеждам и... Сега например часът е...

– Ще закъснееш за потока! – подкани го Лиско.

– О, да! – сепна се Димби. – Напоследък все закъснявам... Но часовникът е голямо улеснение. Кеф ти да знаеш часа, погледнеш и... Например сега часът е...

– Закъсняваш! – прекъсна го отново Лиско.

– Не ме прекъсвай!... Часът е...

– Ние днес не смятаме да ходим на потока, понеже пак ще спасяваме!

– Така ли? – запита отнесено Димби. – Кого ще спасявате днес?

– Един приятел.

– Какво е станало с този приятел?

– Доста е зле, горкият?

– Е, тогава спасявайте!... Помагайте! – Димби си тръгна. – Довиждане!

– Довиждане! – отвърна му Лиско.

Димби изчезна, но се върна и запита:

– Някой от вас не иска ли да дойде с мен до потока?

– Заети сме, Димби – отвърна Лиско. – Защо ти е **НЯКОЙ** от нас?

– Да ми пази часовника, докато се къпя... Часовниците не бива да се мокрят, разбирате ли?... Обикновено го свалям и го поставям на камък. Докато се окъпя. Е, разбира се, плувам си и излизам да видя колко е часът... Добре ще е някой да ми пази часовника от случайни крадци... Нямайте си представа какъв кеф!... Плуваш си и когато си искаш, излизаш да видиш колко е часът... Кой ще ми пази часовника?

– Казах ти, Димби, заети сме.

– Е, добре... Довиждане.

– Довиждане, Димби!

– Часът е точно ПЕТДЕСЕТ!

Все пак Димби успя да каже колко е часът.

Марийка тръгна след Димби, повървя малко по клоните, но изведнъж се отказа – на полянката беше по-интересно – и се върна. Отгоре тя видя тримата с наведени глави, послуша се, но никой не заговаряше. Да се появи ли, питаше се тя, да не се ли появи?

– Домби – проговори най-после Лиско, – положението е по-тревожно, отколкото предполагам... Да се заемем ли с него?

– А ако не се заемем – заинтересува се Домби, – тогава какво ще стане?

– Лошо... Макар че времето ще го излекува.

– Защо? – запита Мокси. – Болен ли е?

– От една много тежка болест – поясни Лиско. – Да му помогнем ли?

Домби и Мокси мълчаха.

– Чувате ли? – повиши глас лисичето. – На вас говоря.

– Защо питаш? – намръщи се Мокси. – Знаеш, че ТИ си, който решава! Каквото и да кажем, накрая ТИ ще решиш.

– Точно така! – обади се и Домби.

Лиско се усмихна и каза весело:

– И това е лошо, момчета. Не трябва да бъде така. – В главата му се зараждаха доста важни мисли. – Добре ми го казахте!... Браво, Мокси!... Ей, вие нещо поумнявате!... – Лиско се засмя отново. – Малко остана да се засрамя.

– Ти и срам! – процеди Мокси. – Как не!...

– Хайде, Мокси!... Стига!... Знаеш ли какво ми хрумна?

– Не знам.

– Запитах се какво ли би станало, ако някой подареше часовник на мен... Не, не вярвам да се възгордея!... Все пак... – Лиско се засмя чистосърдечно. – Де да знаеш... Макар че съм бил в гнездото на орел и в стомаха на акула, не друг, а аз съм този, който отвори куфара, аз спасих Чими, за мен са писани книги... И пак съм си най-обикновеният, скромният Лиско!

– Хайдеее!... Домби, чу ли?

– Доста е скромен – усмихна се Домби.

– И не се хвали! – рече Мокси.

– Хваля се, но съм при вас!

– Защото не са ти подарявали часовник – изплю камъчето Мокси.

– Наистина – замисли се Лиско. – Преди малко се пошегувах, но въпросът е занимателен. И все пак твърдя, че всичко зависи от други неща... Едно интелигентно и умно животно например никога няма да се възгордее... Нали, Мокси, зависи от животното?...

– Мразя вирнатите носове! – заключи Мокси.

– Я да му ударим една песен! – извика Лиско и скочи върху камъка, откъдето запя:

Когато видиш вирнат нос –
в носа му се засмей!...
А още вири ли се той –
в носа му ти запей:
– Внимавай, ще се спънеш,
ще паднеш по лице,
в земята ще потънеш,
за помощ ще ревеш!...
Ще плачеш и ще страдаш,
гласът си ще дереш
и колко зле си паднал
тогаз ще разбереш!...

На това място от песента не издържаха нито Домби, нито Мокси. Лиско още на втория куплет бе слязъл на тревата, където танцуваше. Домби и Мокси затанцуваха с него.

Вече кънтяха гласовете на тримата:

Когато видиш вирнат нос –
в носа му се засмей!...
А вири ли се още той –
в носа му ти запей:
– Внимавай, ще се спънеш,
ще паднеш по лице...

Тримата пееха и танцуваха, усещаха как им олеква, но не усещаха, че не са трима, а четирима – Марийка бе скочила при тях. Тя дълго игра помежду им, хващаше се за ръцете им, скачаше на раменете им и чак при финала изкрещя. Когато тримата разбраха, че дълго време са играли с четвърти, притихнаха, а Мокси извика:

- Какво е това?
- Кой е този? – учуди се Домби.
- Маймунката! – отвърна весело Лиско.

Марийка им се плезеше от дървото, пицеше по маймунски и накрая изчезна.

- Това се казва маймунка! – задъхваше се Лиско.
- Чудесна!
- И хитра, а?
- Да я потърсим! – предложи Лиско.

Оглеждаха клоните, тревата, камъните – нито помен от нея.

Започнаха да я викат. Отговори им далечен крясък, типичен за една майmunка.

- Отиде си! – Домби седна уморено на камъка.
- Изчезна като светкавица – рече Мокси.
- Да знаете как ми трябва! – унесено прошепна лисичето.
- Какво?
- Едно такова животинче ми трябва – повтори мисълта си Лиско.
- Защо ти е?
- Да ми весели душата.
- Според мен – рече Мокси – това е майmunчето, за което казват, че...
таковало от цирка.
- Страшен си – усмихна се Лиско. – Как се досети, а?
- Съобразителен съм – призна си Мокси.
- Невероятно съобразителен! – усмихна се Домби.

Магарето ги изгледа:

- Иронизирате ли?
- Но и ти носиш ирония!
- Всичко нося... Нали съм магаре!...

Приятелите се изтегнаха върху тревата, загледаха се в небето – най-любимото им удоволствие след къпането в реката...

... която течеше и спокойно, и бързо, зависи какво ще предпочетеш, коя част от нея ще си избереш.

Димби предпочиташе Резедавия вир. Всъщност вирът беше син, но тъй като всички вирове на света се казваха сини, Лиско кръсти този Резедав, за да го отличи от другите. Сгушен между скалите, Резедавият вир приемаше малкото водопадче, което го озвучаваше и протичаше надолу като река.

Димби плуваше по гръб или пък се гмуркаше, но не забравяше понякога да излезе на брега, където сред блясъците на циферблата и сребърната верижка цъкаше часовникът. Любуваше му се отдалеч, не се приближаваше, да не го намокри, отново се гмуркаше чак на дъното, при кленовете.

От няколко дни той се мъчеше да обясни на кленовете, че има часовник, но все не можеше – под водата бе невъзможно да им го покаже, нито да цъка с език, нито пък да вземе кленовете във и да им навре очите в часовника. Рибите не знаеха какво е това часовник, пък си нямаха и представа от времето, иди им обяснявай, че времето е нещо, което тече, а не свършва – като потока например, макар че потокът по думите на Лиско някой ден може да свърши, а времето ще си остане. Димби искаше

да каже на кленовете колко е часът, няколко пъти се опита да отвори под водата уста и за малко не се удави, а да се удавиш сега, когато на камъка цъка такава красиво твое нещо – това би било най-голямата глупост.

Димби се обърна и заплува по лице. Да плуваш в топлата вода на Резедавия вир – ехе! Какво по-хубаво!... Той не знаеше, че в момента го наблюдават. Зад топлите обли камъни надничаше Марийка...

По чистото синьо небе се появи самотен облак, който накара Лиско да трепне – този облак така много приличаше на кораб с платна! Лиско внезапно си спомни за морето, за делфините, за Прочутия Ленив рак, за Сребърния кефал, за Глагоабазубадуза и най-вече за делфинчето Мони. Нито Домби, нито Димби, нито Мокси – помисли си лисичето – имат каквато и да е представа за морето. И какво правя аз – помисли си лисичето, – че не ги поведат по течението на реката? Всяка река свършва своя път в морето. Така знаеше Лиско, така му бяха казали и вярваше в това, защото в някои неща можеш да вярваш спокойно и сигурно, без да ги проверяваш... Да ги заведе – мислеше си лисичето – да им покаже и тогава ела да гледаш приключения!... Но после отново го обхвана тревогата за Димби, а и корабът с платната изчезна, раздробил се на парчета като след корабкрушение.

Марийка изкрещя. Тримата скочиха на крака. Маймунката висеше на опашката си на най-високия клон и се люлееше като махало. Лиско, Домби и Мокси извикаха от радост, махалото им отвърна с крясък, скочи на друг клон, полюля се и изведнъж тупна пред краката им.

– Да я хванем! – извика Лиско.

Може би маймунката искаше точно това – да я гонят.

Приятелите бягаха, скачаха, къде не се мятаха, но Марийка им се изплъзваше ловко, прескачаше ги, спираше до тях, изчакваше, предизвикваше и в последния момент винаги се изплъзваше: три пъти мина под Мокси, това отчая магарето и той се отказа първи. Втори напусна гонитбата Домби, отпусна се запъхтян на тревата и махна с ръка.

– Безсмислено е! – отсече задъхано Лиско и седна до него.

Марийка се смееше от дървото и може би им се подиграваше на своя маймунски език, а накрая спокойно слезе на земята и подскочи върху рамото на Лиско. Хитрото лисиче дори не посегна, знаеше, че в последния миг ще хване въздуха, и все пак посегна, защото не можеше да не посегне, тъй като маймунката вече го прегръщаше и целуваше, а Домби и Мокси викаха „ура“.

Лиско взе маймунката в лапите си, а тя протегна ръчичката си и му подаде часовника на Димби. Такива неща могат да слисат всеки, но Лиско направи всичко възможно да запази прилично спокойствие. Докато милва-

ше гостенчето си, набързо разгледа часовника и го подаде на Домби, който, след като му се полюбува, го подаде на Мокси.

Зает с маймунката, Лиско малко обръщаше внимание на тяхното учудване.

– Лиско, часовникът!... Това е часовникът на Димби!

– Добре де, Мокси, какво да правим! – Лиско галеше маймунчето. То бе тъй мъничко, понякога му се струваше дребно като орех. – Това се казва маймунче!...

– Не може да бъде! – заинати се Мокси. – Това не може да бъде!

– Познавам го! – настояваше Домби.

– Добре де, тогава как?... – попита Мокси.

– Какво как? – питаше Домби.

– Е попаднал в... такавата.

– Не знам... Това е.

– Не може да бъде! – инатеше се Мокси.

– Може! – настояваше Домби.

– Но кажете ми най-после как?

В отговор Домби постави часовника на ухото си.

Марийка внезапно се обади:

– Тик-так! Тик-так!... – И още по-внезапно се озова на дървото.

– Избяга! – рече Мокси. – Това животно избяга!

– Ами! – отвърна спокойно Лиско. – То си е наше... Да видя часовника!...

Да – рече той, след като го разгледа.

- Какво да? – учуди се Мокси.
- Върви.
- Но как е попаднал в ръцете на маймунката? – запитва Домби.
- Лиско държеше часовника и наблюдаваше маймунката.
- Тази маймунка сигурно си има име, но като не го знам...
- Марийка! – изкрещя маймунката.
- О, Марийка!
- Що за име на маймунка! – възмути се Мокси.
- Защо?... Оригинално!... Здравей, Марийке! – извика Лиско.
- Марийка отвърна с крясъци.
- Лиско! – извика внезапно Домби.
- Какво, Домби?
- Да не би?... – Домби постави ръка на устата си.
- Има си хас! – зацъка с език Мокси.
- Тази... Марийка... А? – слиса се Домби.
- Какво се чудите? – отвърна Лиско. – Откраднала го е.
- Тогава... – продължи да се възмущава Домби – това не е маймунка, а крадец!
- Не бързай! – усмихна се Лиско. – Чакай малко.
- Симпатична, а краде! – заключи Мокси.
- Но как го е дигнала? – запитва Домби. – Димби непрекъснато...
- Както виждате, дигнала го е!
- Лиско... – Домби се замисли. – Защо ли го е дигнала?
- Лиско погледна приятелите и смигна по навик.
- За да ни помогне.
- Ааа, сега разбирам! – Това бе казано от Мокси.
- Аааа! – засмя се Лиско.
- Ахааа! – усмихна се и Домби. – Без часовника Димби ще омекне!
- И отново – при нас! – зарадва се Мокси.
- Хитра маймунка, а? – Домби потриваше ръце. – Светна ми пред очите!
- Страшна е! – съгласи се Мокси.
- В края на краищата, както винаги, двамата погледнаха към Лиско и по мълчанието му разбраха, че ще каже нещо особено.
- Само че... – започна Лиско и млъкна.
- Какво? – не изтрая Мокси. – Сега пък какво?
- Ох, Мокси!... Как да ти обясня?
- Обясни! – рече нетърпеливо Домби.
- Въпросът е – Лиско вдигна лапа да се почеше, но се отказа. – Въпросът е да се съгласим ли на тази игра?
- Няма и да се замислим! – без да се замисли, отвърна Мокси.

– Разбира се! – извика Домби.

– Не се разбира! – отвърна бавно Лиско. – Положението е деликатно.

Мокси бе готов да закрепчи в знак на протест, а Домби направо се затюхка. Насърчен от Домби, Мокси изрази някакво по-солено мнение за лисичето, дори го нарече „същество, което иска да мине за важно“. След като се наприказваха, Домби и Мокси млъкнаха и зачакаха, но Мокси не издържа и добави, че е забравил да каже най-важното. Тогава Мокси изтърси, че според някои негови подозрения Лиско дори не мисли да помогне за спасяването на Димби. Попитаха Мокси дали е свършил, той отвърна, че е свършил и няма какво да добави.

Когато Лиско отвори уста да започне, Мокси отново пожела да изкаже заключението си. А то беше: да се задържи часовникът на Димби.

– Първо – започна Лиско, – часовникът не е наш, а на Димби.

– Е? – запита Домби. – Какво от това?

– Второ – продължи Лиско, – ако искаме да му смачкаме фасона, трябва да измислим друг начин...

– Ох, Лиско!

– И трето, смачкването на фасона трябва да стане с часовника на ръката му. Той трябва да бъде с часовник, разбирате ли?

– Разбираме, ама не е така.

– Щом разбирате, Марийка да му върне часовника.

Мълчание.

– Разбрахте ли, или да повторя?

– Не повтаряй! – клюмна Мокси.

– Разбрахме – предаде се Домби.

– Марийке!

Маймунката изкрещя и скочи върху рамото на Лиско. Той я погали пак и пхна часовника в ръката ѝ.

– Хайде, момиченце!... Отнеси го!... Остави го на камъка, да не разбере.

Маймунката вдигна часовника до ухото си, послуша цъкането му, изкрещя и изчезна в гората.

– Това е! – усмихна се Лиско.

– И все пак – замънка Мокси – не ми е ясно... (мълчание)... защо... (отново млъкна и поглежда надолу)... трябваше... (може би се страхува от някакво избухване на Лиско)... да върнем... (прекъсване) часовника... (престрашава се) на Димби, щом можем да му дадем урок, да му натрием носа и чак тогава да му го дадем?

Лиско отвърна с мълчание.

– Така де... (Домби се престрашава)... Щом разни часовници и други хубави неща могат да променят човека или животното, вземи им часовника или другото хубаво нещо и готово!

Домби и Мокси наблюдаваха внимателно приятеля си, доста се плашеха от едно избухване, защото си спомниха как преди малко го бяха обидили. В това време Лиско си играеше с някаква калинка. Тя пълзеше по вдигнатата му лапа, изследваше я, отиваше и се връщаше по нея, чудеше се какво представява местността, на която е кацнала.

Лиско запя:

– Калинке-Малинке, къде ще отлетиш?.. Ако литнеш през полето, ако стигнеш до морето, на брега му ти се спри и далече погледни!... Щом откриеш бяла чайка, ти на нея се качи и обратно се върни!... Калинке-Малинке, къде ще отлетиш?... Ако литнеш през полето, ти ще стигнеш до морето, там ще видиш бял делфин и на него се качи, той да бъде твоята лодка, да те вземе на разходка надалече-надалече, де морето свършва вече и започва нещо бяло, от памук и меко цяло, туй е облачето бяло... Ти на него се качи и обратно се върни!...

Калинката сякаш разбра, че песента свърши, и отлетя.

– Хубаво летят калинките! – възхити се Лиско.

– И не могат да променят характера си! – заключи със свойствената си философия Мокси.

– Защо? – усмихна се дяволито Лиско.

– Защото не могат да носят часовници!

– Мокси, понякога ни изненадваш!

– Но ме е яд, че винаги излизаш прав – призна Мокси.

– И повече да не говорим за Димби! – Лисичето сякаш се ядосваше. – Да го забравим!

– Не мога! – извика Мокси. – Сега разбирам, че ми липсва!

– А питаш ли мен? – заплака Домби.

– Спокойно, Домби! – рече Мокси, а след това процеди: – Проклети да са всички часовници на света!

– Изобщо – изтри сълзите си Домби – кой ги е измислил?

– А бе ще му се насити и ще си дойде при нас, ама...

– Но кога?

– Това не знам – призна си Мокси. – Лиско, знаеш ли за колко време един човек или едно животно може да се насити на нов часовник?

– Зависи – отвърна Лиско. – Понякога могат да минат месеци.

– Ще бъде късно! – въздъхна Домби.

– Защо?

– Дотогава ще си направим сума приключения и все без Димби!

– Не мога да си представя приключение без Димби! – рече Мокси.

– Искам си Димби! – приготви се да ревне Домби.

– Лиско, като го гледам, ми къса душата! – призна си Мокси. – Според

тебе един часовник струва ли колкото трима приятели?

– Млъкни!

– Така де... А ти не правиш нищо да го върнем... Представяш ли си? Цели месеци без Димби... Като си помисля – един месец, два месеца, три месеца, и все без Димби... А ти мълчиш и пееш на калинките.

– Мокси, ще ме ядосаш!

– Не си никакъв Лиско!

– Така ли? – учуди се лисичето. – Защо?

– Ако беше истински Лиско, досега да сме върнали Димби при нас!

– Така е – съгласи се Домби. – Почти не си никакъв Лиско!

– На всичко отгоре му върна часовника! – заяде се отново Мокси. – И не можеш да измислиш нищо!

– Кой ти каза? – кипна лисичето.

– Аз ти казах!

– А не можеш ли да си представиш, че вече съм измислил?

– Това е друго!... – Сега Мокси бе вече доволен, но не се издаваше. Той мерна с око Домби, който също изглеждаше спокоен и знаеше, че трябва да помълчи поне още малко, но не изтрая и запита:

– Какво си измислил?

– Всичко! – отвърна Лиско. – Имам си план!

– Вече и план? – удиви се Домби.

– Да! – троснато натърти лисичето.

– Добре де – започна Мокси, – какво чакаш?

Лисичето се надигна към ухото му:

– Маймунката!

– Сега пък... маймунката! – намръщи се Мокси. – Сега пък... такова...

В лицето на Домби също се появи разочарование.

– Сега ли ще ни кажеш плана си, или както винаги – после и постепенно?

– Ох!... Вадиш ми душата!... И сега, и постепенно!

– Поне не можеш ли да започнеш?

– Съсипа ме! – призна Лиско. – Планът е много прост.

– Не обичам простите планове, но карай да върви! – Мокси вдигна глава. – И какво предлагаш?

– Ще подарим Марийка на Домби.

– Какво? – подскочи Домби.

– Нищо, Домби. Ще ти подарим маймунката.

– Цялата?... Само на мен?

– Да.

– Да стане моя?

– Да.

– Цялата само на мен?
– Да!
– От главата до опашката?
– Да, Домби!
Домби го погледна със съмнение:
– Лъжеш!
– Защо? – запита Лиско и се усмихна. – Кога съм лъгал?
– Това хубаво маймунче? – подскочи Домби.
– Аха!
– Симпатичното и подскачащо, мъничко като орехче маймунче ще бъде мое?
– Да, Домби!... Твое!
– Ами... Тогава... аз... ще се пукна... от радост!...
Лиско се обърна към магарето:
– Мокси, какво ще кажеш?
– Амиии... (пауза), добре... (пауза). Добре де, добре!... (пауза) Щом... такова... (пауза). Добре.
– Ще му го подарим! – хитро натисна педала Лиско. – Да си бъде негово.
– Добре – въздъхна Мокси. – Може... (нова въздишка). Това ли ти е планът?
– Да.
Домби се радваше безмълвно. Той гледаше ту единия, ту другия и все не можеше да продума.
– Лиско.
– Кажи, Мокси.
– Завинаги ли... такова?
– Е, когато се подарява, подарява се завинаги... Не можем само временно, я!
– Точно така! – подскочи Домби.
– Добре – отвърна тъжно Мокси. – Нека.
– Сега остава да се върне Марийка – поясни Лиско.
– Там е работата – помръкна Домби. – Все гледам, а тя не идва... Подарихте ми нещо, което го няма.
– Да се надяваме, че ще дойде – отвърна Лиско.
– Да се надяваме!... Подаряват ми нещо, което го няма!
– Домби, не изглупявай!
– Няма ми маймунката! – извика Домби и погледна към гората. – Марийкее... Марийкеее!... Няма я!... Искам си подаръка!... Слушайте, някой от вас не знае ли как се викат маймунките?
– Доколкото знам, маймунките се викат с песен.
– Какво, Лиско?
– Трябва да се изпее някаква песен за родното място на маймунките.
– Кое е то? – интересува се Домби.

– Обикновено е Африка... – отвърна Лиско. – Ако не дойде след песен за Африка, пееш ѝ за Азия, ако не дойде и тогава, запяваш ѝ за Америка.

– А няма ли песен за всички родини изведнъж?

– Не, Домби... Започваме с Африка!

Лиско, Мокси и Домби се ослушаха, в настъпилата тишина сякаш доловиха далечна призивна мелодия, придружена с удари на тамтами. Докато Домби и Мокси слушаха тамтамите, Лиско започна да разправя бавно и тържествено:

Между два океана,
от Гибралтар до нос Добра Надежда,
като парче торта,
изпечена от слънцето,
разрязана на две половини от екватора,
лежи
 най-голямата зоологическа
 градина на света,
 където
лъвовете и слоновете,
жирафите и антилопите,
хиените и маймуните
се разхождат на свобода,
 прозяват се
 и закачат хипопотамите,
люлеят се по лианите
или се къпят в реката Нил,
 която
извира от Килиманджаро
и се влива в кръстословиците!

Ударите на тамтамите зачестиха, мелодията стана бърза и Лиско запя:

Африка!... Африка!
Африка!... Африка!
Децата във Африка са черни!
Африка!... Африка!
Но душите отвътре са им бели!
Африка!... Афри...

Марийка вече стоеше върху рамото на Лиско.

– Ясно, че е от Африка! – извика лисичето и взе пъргавото животинче в ръцете си. – Домби!...

Пълничките бузки на Домби вече пламтяха. Той потриваше ръце. Очите му сякаш питаха: сериозно ли е всичко, да не лъжете, о, ако се шегувате!... Защото Лиско... Де да го знаеш какво е намислил... Никой не може да разбере какво ще каже след една минута... Какво ли ще изгърси с тази усмивка и това тържествено на вид лице?

– Аз и Мокси ти подаряваме тази хубава маймунка – каза Лиско – за спомен!... Задължаваш се да я гледаш добре... Друго какво, Мокси?...

– Не знам – смотолеви неохотно магарето. – Ти знаеш.

– Да се сприятелите – пожела Лиско, – да се привържете един към друг и да ни веселите!

Домби пое маймунката и отговори:

– Благодаря за маймунката!... Това е най-хубавият подарък в живота ми...

По-нататък не можа да измисли нищо. Лиско и Мокси почакаха малко и като разбраха, че Домби ще се оплете и ще му друсне някаква дълга, несвързана благодарност, Лиско заключи:

– Церемонията по предаване на живата маймунка Марийка на нейния нов притежател Домби свърши... – После към Мокси: – Готово, нали?

– Е, да... – смотолеви Мокси.

– Ще видиш какво ще стане – рече той многозначително на магарето.

– Какво, какво?
– Нищо... Предадохме я.
Домби вече не слушаше нищо, беше невъзможно – Домби вече беше другаде.
– А на Мокси нищо – рече тъжно магарето. – На Мокси винаги нищо.
– Ааа, Мокси, не така! – усмихна се Лиско. – Моят стар приятел не ми харесва!...

– Добре – подви опашка магарето. – Обещавам да ти харесвам.
– Така те искам!... Домби, ще ни я даваш от време на време, нали?
– Когато щете и колкото щете! – отвърна с готовност Домби.
– Мокси!
– Какво?
– Чу ли обещанието?
– Чух. Не съм глух.
– А другото чуваш ли?
– Какво?
– Идва!
– Кой идва?
– Димби... Домби, изчезни за малко.
– Защо? – учуди се Домби.
– Изчезни за малко и после ела... Хайде, Мокси, да се поскрием и ние!...
Занесеният Домби изчезна с подаръка си в гората, а Лиско поведе Мокси зад най-големия дънер, който се намираще наблизко.

Изкъпан, ободрен, с мокра разрошена коса Димби крачеше по пътеката и си подсвиркваше. Често излизаше от пътя си и хлътваше в гъсталака, понеже рядко откъсваше поглед от часовника.

– Псст!...

Димби спря и се послуша.
– Ало! – извика той. – Някой вика ли ме?
– Ей, колко е часът? – чу се тайнствен глас.
– Сега! – побърза Димби и метна поглед на циферблата. – Точно петдесет!
Лиско и Мокси излязоха от прикритието си.
– Благодаря – рече Лиско.
– Няма защо – отвърна Димби. – Мокси, сега пък ти да се интересуваш случайно колко е часът?
– Много!... Само за това мисля!
– Часът е петдесет и три!
– Гледай го бе! – ядоса се Мокси. – Чу ли го?
– Спокойно, Мокси, човекът си има часовник... Димби, ще кажеш ли нещо?
– А, не... Много съм зает. Времето не ми стига. Непрекъснато не ми стига... – Поглед към циферблата. – Ето и сега... Лелее, какво стана? Закъснях!

Той забърза, но Лиско му се извини и го запита дали е виждал Домби.

– Домби ли? Кой Домби?... А, да... Домби. Не съм го виждал... Хайде, довиждане!

– Димби, мога ли да ти кажа нещо?

– Може, но бързо.

– Ние с Мокси казахме преди тебе довиждане.

Лиско и Мокси се спогледаха, Мокси повдигна рамене, Лиско смигна и тръгнаха по пътеката.

Димби остана да зяпа след тях, леко слисан, а може би замислен, но туй, което видя след малко, го поразя.

Домби мина край него, без да го забележи, прегърнал някаква сладка маймунка. Без да знае, че го наблюдават, той седна на камъка и започна някаква забележителна игра с животинчето, което с писъци скачаше по раменете му, катереше се по главата му, слизаше в скута му и кой знае защо, броеше пръстите на ръцете му. Домби умело скриваше палците си, но маймунката ги търсеше и откриваше, мъчеше се да разтвори шепите му, да му покаже, че е открила палците. Домби знаеше кога да си покаже скрития палец, тогава се чуваше крясък, маймунчето показваше палеца на света и се радваше не по-малко от Колумб при откриването на Америка.

Димби разтри първо лявото си око, след туй дясното и направи крачка към камъка. Поспря се и погледна. Сега маймунчето бъркаше в джоба на своя господар и вадеше цялото му съдържание навън: две копчета за пижама, бутон за нощна лампичка, дъвка, гилза от ловен патрон – пълна с английска сол, запечатана с восък, част от запалка и два смачкани джокера... Димби направи още една крачка напред.

– Ей, Домби! – извика приятелски той.

– Моля? – отвърна Домби, записан в играта.

– Как си?

– На мен ли говориш?

– Да.

– Димби, ти ли си? – повдигна глава Домби и веднага продължи заниманията с маймунчето, което вече дъвчеше дъвката.

– Аз съм.

– Не отваряй гилзата!... Ах, ти!... Не ти ли стига дъвката!... Не!... Вътре има нещо, от което ще получиш разстройство!... – Домби прибра гилзата в пазвата си, но Марийка веднага се втурна към нея. – Гъделичкаш!... Оле!...

Домби прихна в неударим смях, скочи на крака, обърна се, но Марийка, усетила, че това е още по-интересно от съдържанието на гилзата, започна да го гъделичка навсякъде.

Домби легна на тревата и се замая:

– Глупако, ще ме умориш от смях!... Ох, не мога!... Вземете този палавник!... Умирам!...

– Домби! – настойчиво извика Димби. – Домби!...

– На мен ли казваш? – учуди се Домби, който стискаше ръцете на иг-
рачката си.

– На теб...

– А, добре!...

Той освободи ръцете на Марийка, която награби запалката и почна уси-
лено да щрака.

– Мога ли да седна?

– На мен ли говориш?

– На теб.

– Какво каза?

– Питах, да седна ли при теб?

– Ооо, Димби, ти ли си?

– Аз.

– Какво има?

Димби седна на пейката:

– Нищо.

Домби скръсти немирните ръце на Марийка зад гърба ѝ, в отговор тя се
мъчеше да го захапе, а той – нищо, само се смееше... Когато успя да я обезо-
ръжи със здраво притиснати към гърба ѝ ръце, Домби стана и я понесе.

– Домби, чакай!

Домби погледна Димби, сякаш го виждаше за първи път.

– Димби, откъде дойдох?

– Оттук – посочи Димби.

– Благодаря!

Той тръгна.

– Домби! – скочи Димби.

– Моля?

– Какво е това в ръцете ти?

– Кое?

– Това, пъргавото.

– Кое, кое?

– Туй, симпатичното... Дето подскача.

– Симпатичното ли?

– Да.

– Дето подскача ли?

– Да.

– Извънредно симпатичното ли?

- Да!...
 - Опашатото ли?
 - Да, Домби! – нервира се Димби.
 - А, това е Марийка!... Довиждане.
 - Чакай!
 - Моля?
 - Почакай, къде бързаш?
 - Трябва да се храним с Марийка.
 - Домби!
 - Какво?
 - Каква е тази маймунка?
 - Нали ти казах... Марийка.
 - Чия е?
 - Моя... Димби, ти ли си?
 - Какво?... Не ме ли...
 - Да бе, ти си... Какво ме питаше?
 - Откъде я имаш?
 - Подариха ми я... Довиждане.
 - Домби.
 - Казвай, че бързам.
 - Може ли да я подържа малко?
 - Сега не може.
 - Защо?
 - Така.
 - А кога може?
 - Другия месец... Ако е светло.
- Димби се постара да си даде някаква сметка, но се отказа.
- Не те е срам, Домби – взмути се той. – Аз съм първият ти приятел.
- Цял живот сме били неразделни... И Лиско, и Мокси... Какво ли не сме правили, а сега – не може една маймунка.
- Домби оглеждаше небето:
- Ще вземе да завали и не може.
 - Само пет минути.
 - Намокри ли се една маймунка, вече не е маймунка.
 - Една минутка, Домби!
 - После иди разправяй, че имаш маймунка, като се намокри...
 - Само да я погаля!
 - Къде да я сушиш такава маймунка? Ще се набръчка и как да я гледиш?... С какво?
 - Това ми било приятел! – извика извън себе си Димби.

- Не – отвърна Домби, – ще вземе да се свие от дъжда... Довиждане...
- Домби, спри!...
- Какво?
- Искаш ли смяна?

– Знаеш ли колко се свиват маймунките?

– Ще ти дам часовника за маймунката.

– И като се свият, иди ги разширявай, ако си нямаш работа!...

Домби си отиде. Димби остана със зяпнала уста, чудеше се да вярва или да не вярва на очите си. Просто забрави, че има часовник, едно голямо удобство: колкото си щеш поглеждаш и веднага узнаваш колко е часът.

Тръгна си с наведена глава по пътеката, без да се отклонява. На Много Малката Полянка срещна Лиско и Мокси. Лиско го запита какво прави, а Димби отвърна, че му е мъчно.

– Така ли? – учуди се Лиско. – За какво?

– Ами просто не мога да го разбера този Домби... Уж сме първи приятели, а знаете ли как се държи?

– Как?

– Говори отнесено... Не иска да ме знае.

– Така ти се струва – предположи Мокси. – Понякога, как да ти кажа...

– Не бе, вярно ти казвам... Особено с тая маймунка. Възгордял се е, не ме познава дори... Викам му, дай да я погаля... Не ще да чуе.

– А!... – възкликнаха двамата едновременно.

Лиско възкликна толкова лицемерно, че прозвуча като искрено, а Мокси, който не можеше да лицемери, само каза А, с други думи – изрече първата буква на азбуката.

– Да – увлече се Димби. – Предложих да се сменим.

– За часовника! (Пак двамата едновременно.)

– Да бе... Не ще, не ми обръща внимание.

– Не може да бъде, Димби! – забеляза Лиско. – Домби е приятел.

– Приятел! – възмути се Димби. – Не иска да знае за приятелите!... Слушайте мен, нещо му е станало, самозабравил се е и май че трябва да му се помогне.

– За какво, Димби?

– Да се осъзнае, Лиско... Да стане по-скромен.

– Май че стана късно – промълви лисичето. – Колко ли е часът?

– Слушате ли какво ви говоря?

– Димби, колко е часът? – прозя се Лиско.

– Станал е непоносим – продължи горещо Димби, но тъй като приятели-те му не проявяваха особен интерес към възмущението му, Димби ги наруга и тръгна нанякъде.

- Страшен си! – удиви се Мокси, като гледаше след отдалечаващия се Димби.
- Какво да правя? – отвърна Лиско. – Трябва.
- Изкара му душата... Дори забрави да каже колко е часът.
- Да, Мокси, смятам, че успяхме в някои отношения.
- Страшен си! – повтори Мокси. – Гениален си!... И как ти хрумна!...

Според мен Димби е оправен.

– Надявам се... Тук-там остава да го дообработим, но и така си е нашият стар добър Димби... Смятам, че вече можем да повикаме Домби.

Те викаха продължително, но никой не им отвърна.

Лиско предложи да се поразтърчат до Не Толкова Малката Полянка, за да хапнат малко къпини. Не Толкова Малката Полянка гъмжеше от къпини. Лиско ненапразно я наричаше Полянката На Витамин С, а Мокси си беше втълпил, че там дори въздухът е напоен с витамин С и понякога подканяше: „Да отидем да подишаме малко витамини!“...

Тази полянка имаше източно изложение – техните полянки си имаха най-различни изложения, – там слънцето изгряваше най-рано и залязваше също най-рано, за разлика от Средно Голямата Полянка, която имаше западно изложение, слънцето изгряваше по-късно, но залязваше най-късно.

Двамата приятели се промъкнаха към Главния Храст. Неговите вейки просто изригваха нагоре и позволяваха безнаказано приближаване към плодовете им. Освен това техните къпини бяха най-едри и черни. Настроението на Мокси сега бе тъй повишено, че магарето помоли Лиско да му покаже най-после някой от прочутите витамини и именно буквата С, нарисувана върху всеки витамин.

– Сега – усмихна се Лиско и откъсна една къпина, но в същия миг трепна и се ослуша. – Шшт!

– Какво има? – прошепна Мокси.

– Тихо, Мокси... Не чуваш ли, зад Главния Храст има някакъв живот.

Мокси наостри уши.

– Какъв живот? – прошепна отново той. – Това си е Домби, който гощава маймунчето с къпини.

– Сега ще го повикам – заяви Лиско. – Домби!...

Мълчание.

– Хей, Домби!...

Тишина.

– Да не би някой да ме вика? – прозвуча най-после гласът на Домби.

– Ела де!... Ние сме тук.

– Оправихме Димби! – побърза да съобщи Мокси.

Тишина, а след това:

– Не можах да разбера дали ме вика някой.

- Ела да ти разкажем как спасихме Димби! – ликуваше Мокси.
- Не можах да разбера, на мен ли говорите?
- Ела де! – нервира се Лиско.
- За какво съм ви?
- Ще ти кажем.
- Не мога.
- Така ли?... Защо?
- Имам работа.
- Мокси, доведи го!

Мокси, явно учуден от строгия тон на Лиско, заобиколи храста, побави се малко и се върна придружен от Домби, който притискаше маймунчето към гърдите си.

- Какво искате! – запита той.

Лиско не можа да отговори. Гледаше слисано приятеля си и не знаеше как да започне. Домби продължаваше да притиска имуществото си и незабележимо, както той смяташе, отстъпваше назад. Мокси бе много озадачен. За него бе още рано да разбере.

- Не може да бъде! – засмя се съвсем искрено лисичето.
- Така де, Лиско!... Какво искате?

Както се смееше, Лиско се обърна към магарето:

- Мокси, какво се е случило с нашия Домби?
- Домби – рече кротко Мокси, – остави шегите.
- Ако има нещо – рече Домби, – казвайте... Защото трябва да си вървя.
- А де, а де! – Мокси се приближи до него. – Ей, Домби!...
- Не се приближавай! – отстъпи назад Домби. – Какво се приближаваш?
- Пред кого тия фасони! – учуди се Мокси и поясни: – Димби го няма.
- Домби, не виждаш ли, че сме сами – намеси се отново Лиско. – Димби

го няма.

- Разбрах, но какво има?... Казах, че бързам.
- За къде? – поиска да знае Лиско.
- Моя работа!

Лиско се плесна по челото, извика и започна да се задавя от смях, като обикаляше около Домби. За всеки случай притежателят на живото имущество вървеше заедно с него и винаги с лице към него.

Лиско не можа да издържи, падна на земята, загърчи се от смях, зарита... Едва сега в смеха се включи и Мокси.

Той не падна на тревата, но се засмя великолепно, лечебно, бихме казали по философски.

- Защо се смеете? – недоумяваше Домби. – Какво толкоз?
- Защото е смешно! – примираше от смях Лиско.

– И невероятно – смееше се Мокси.

– Не мога да разбера! – учуди се Домби.

– И ти ли, Домби! – успя да извика Лиско и повече не можа. Смехът го задушаваше.

Хитро лисиче, помисли си Мокси, смее се легнал, което е повече от удобно, а аз стърча ли, стърча прав, така е уморително. Ето защо Мокси също падна на земята и смехът се превърна в дует.

Домби притисна още по-здраво маймунчето си и хукна по пътеката.

Димби чу смеха отдалеч и се уплаши, но после размисли и прецени, че не е чак толкова опасно и може да се приближи, поне от разстояние да разбере каква е работата. Видът на гърчещите се по тревата приятели го слиса, Димби вече се питаше как се дава бърза помощ при подобни случаи.

– Лиско! – развика се той. – Мокси!... Приятели!... Какво ви стана?

– Най-после и Домби ни развесели! – обади се от земята лисичето. – Да не му се надяваш!...

– Защо?... Какво? – недоумяваше Димби.

– Същото, Димби!... Същото!

И още смях.

– Същото! – потвърди през смеха си Мокси.

– Домби ли? – започна да се досеща Димби.

– Да!

– И той, Димби!...

– Нали ви казах!... Домби не се трае!... Станете!...

– Трябва – съгласи се Лиско. – Да ставаме и да спасяваме.

Като огледаха изправения на крака Мокси, установиха, че на места е поизцапан от къпинов сок. Лиско забеляза, че с тези петна магарето прилича на пантера.

– Мечтата ми е да бъда като пантера – призна си Мокси, но не обясни защо.

– Голяма беда направихме с Домби! – рече Лиско, докато се отгърсваше.

– Не ни стигаше Димби...

– Какво? – заинтересува се Димби.

– Нищо – усмихна се Лиско. – Да се заемем с Домби.

– Да!...

– Но как? – поиска да знае Мокси. – Маймунката е в ръцете му... Голяма глупост направихме с този подарък.

– Ще се справим – каза твърдо Лиско.

– Как ще му отнемеш маймунката? – с упрек запита Мокси. – Щом се приближим, стиска я и бяга.

– Лесна работа! – усмихна се отново Лиско.

– Не е тъй лесно.

- Стига да искам!
- Какво?... Така ли ще го оставиш?... Ако чакаме, изобщо няма да се появи.
- Искам си Домбито! – внезапно изхлипа Димби.
- За какво ти е? – направи се на ударен Лиско.
- Трябва ми!... Без него не мога!...
- А ще му даваш ли часовника си?
- Стига с тоя часовник! – Димби погледна ръката си, подвоуми се няколко мига, но после разкопча верижката: – Вземете го!... Носете го!... Мокси, ето!

Магарето погледна втрещено хубавия предмет – лъскавия циферблат и блестящата сребърна верижка, която се люлееше под ръката на Димби.

- Даваш си часовника?!
- Голяма работа!... Поноси го!

Мокси преглътна:

– Хубав часовник, ей!... Страшен!... Само че... де се е чуло магаре с часовник!... Лиско, какво ще кажеш?

– Само това ни остава – горчиво отвърна лисичето. – Да спасяваме и теб.

– А магаре се спасява трудно, ще знаеш! – Мокси не свалеше очи от лъскавия предмет. – Магарето не е какво да е!... – Очите му се наливаха с удоволствие при вида на часовника. – Хубав часовник, Димби!... Чаровен!... Може ли за малко?

– Ето го!

– Не! – извика Лиско и застава пред часовника. – Димби, прибери го, докато е рано!...

Димби учудено постави часовника на китката си.

– Малко бе, Лиско! – помоли се Мокси. – Само пет минути!

– Хайде, край!...

– Жалко! – поклати тъжно глава Мокси. – Все аз, все аз без... такова...

– Какова? – усмихна се Лиско.

– Часовник – поясни Мокси. – Но карай да върви!... Какво ще правим сега?

– Ще пеем! – отвърна Лиско.

– Какво? – запита Димби.

– Сега? – изненада се Мокси.

– Точно сега! – отвърна тайнствено Лиско и продължи с понижен глас: – Сега е най-необходимо!...

Лисичето чу тамтамите, след това се намесиха няколко тарамбуки и ясно се изви тънкият ритмичен африкански мотив. Наподобяващ естраден артист, Лиско започна да рецитира:

И както казахме – торта,
разрязана на две от еkvатора,
от Гибралтар до нос Добра Надежда,
(нали си спомняте?)
зоологическата градина,
най-голямата в света!...

Говорихме за лъвовете,
за хиените,
за жирафите
и хипопотамите...
За какво остана да говорим?
Да... За Домбите!...

Лиско запя. Мокси запя. Запя и Димби. Те чуваха далечните тамтами, тарамбуките и тънката африканска мелодия, която пригласяше на думите им.

Африка!... Африка!...
Децата във Африка са черни!
Африка!... Африка!
Но душите и сърцата им са бели!

Африка!...
Африка!...
Африка!...
Обади се вече, Африка!...
Покажи се!...
Развърти се!...
Докажи се!
Хайде де!... Чакаме!...

Този път маймунчето не кацна върху рамото на Лиско, а се зададе с маршировка по пътеката. То пееше:

Когато видиш вирнат нос – в носа му се засмей!
А още вири ли се той – в носа му ти запей!...

Маймунчето пееше и идваше, но като се приближи, отмина по пътеката и изчезна без следа. Е, махна няколко пъти с ръка, но изчезна, стопи се и героите, останали на полянката, не можеха да си спомнят добре имаше ли майmunка, нямаше ли, беше ли избягала някога майmunка от цирк и защо изобщо се бе появила. Едно знаеха те – трябвало е да се появи, а щом е трябвало, значи се е появила. Този въпрос и до днес си остана като смътен спомен и предположение в главите на Лиско, Димби, Домби и Мокси.

Да, да... Домби се появи внезапно след нея и каза:

– Хайде бе, кога ще ходим на реката?

– Закъсняхме! – възкликна Мокси.

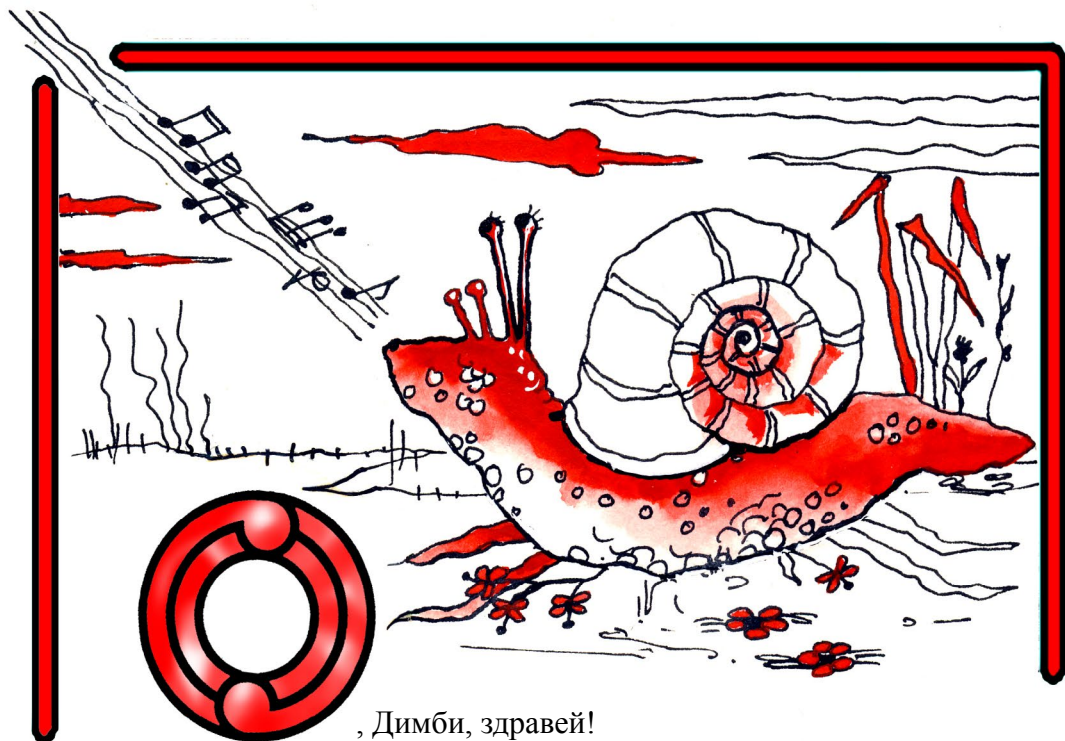
– Неочаквано хубаво приключение си направихме! – засмя се Лиско. –
Тръгваме!... Колко е часът?

– Седемдесет и три! – осведоми ги Димби.

ЧЕРВЕНАТА ШАПЧИЦА

, Димби, здравей!

- Здравей, Домби!... Добре, че те срещнах.
- Така ли?... А ако не беше ме срещнал?
- Щях да те търся.
- Така ли?... Защо?
- Защо!... Скучно ми е.
- Така ли?...
- Стига ТАКА ЛИ!... Предлагай!...
- Да тръгнем към реката, а?
- Това ли предлагаш? Все реката!... Искане ми се нещо по-такова. – Димби завъртя китките на ръцете си. – Нали разбираш?
- Не.
- Нещо по-такова, разбираш ли? Нещо по-инакво... По-такова... За да обясни, Димби съсипа ръцете си от въртене.
- Ахааа! – заклати глава Домби. – Разбирам. Ти искаш нещо, което не правим всеки ден... Мисля, че мога да измисля.
- Точно така!... По-такова.
- Да де, да!... Всеки ден ходим на реката, къпем се, печем се на слънце... А ти искаш нещо по... как да кажа... Разбираш, нали?
- Домби?
- Какво, Димби?
- Сега пък ТИ започна да обясняваш какво значи по-такова...
- Сетих се за думата, Димби... Искане нещо ПО-ОСОБЕНО.

- Да. Да стане нещо страшно. Да се уплашим, животът ни да виси на косъм. И пак да победим.
- Тогава да тръгнем по ръба на Високата скала. Знаеш ли колко е страшно?
- Но няма кого да побеждаваме.
- И ти си прав!...
- А на мен ми се ще да победим някого. Но кого?... А ти какво казваше, че ще измислиш?
- А, моето е много просто.
- Не обичам простите работи, Домби... Друго си е, ако можем да победим някого.
- Наистина ще бъде хубаво. Най обичам да побеждавам. И никак не обичам да ме побеждават.
- Добре де – примири се Домби, – кажи.
- Какво?
- Твоето предложение.
- Не, вече ме е срам да го кажа.
- И все пак – кажи го! Моля те.
- Не искам!... Много е глупаво.
- Глупаво, но знаеш ли как ме раздразни? Ако не го кажеш, ще се пукна.
- Остави, Домби! По-глупаво нещо не съм измислял отдавна.
- Домби, ще се пукна от любопитство!
- Чакай да помисля. – Домби помисли малко и каза: – Не!...
- Да! – извика Домби.
- Добре – предаде се Домби. – Но да не писнеш.
- Няма.
- И да кажеш...
- Няма да кажа!
- Да не кажеш... този Домби пак...
- Моля те!
- Добре, Домби... Понеже нямахме какво да правим, като тръгнах насам, викам си, да взема да предложа и аз нещо. Разбираш ли?... Викам си, сега Домби ще дойде и ще пита какво да правим, и си викам, я да взема да измисля нещо и като ме пита какво да правим, да му кажа, си викам... Разбираш ли?
- Не разбирам, защото само си ВИКАШ и нищо повече.
- Видя ли, че се разсърди?
- Добре де, продължавай.
- Продължавай, но чу ли се какво каза?
- Моля те, Домби!
- Сега се молиш, а после...

– Продължавай!
– Добре... Викам си, какво ли ще стане, ако с Димби започнем да мълчим.
– Как да мълчим? – учуди се Димби.
– Пак започваш. Казах ли ти?
– Домби, искам да знам как да мълчим?... Нищо повече.
– Ами, ами!... Ти се учуди.
– Защо да не се учудя?
– Тогава как да продължавам, като е толкоз глупаво?
– Слушай, Домби, ако не кажеш какво си намислил, ще си отида и няма да се върна.

Димби тръгна по пътеката.

– Добре – каза Домби и Димби се върна.
Домби погледна мнително приятеля си в очите.
– Говори! – подкани го Димби. – Как да мълчим?
– Така, Димби... Отиваме на реката – мълчим, събличаме се – мълчим, влизаме във водата – мълчим, къпем се – мълчим, излизаме от водата – мълчим, лежим, – мълчим, обличаме се – мълчим, вървим – мълчим... Разбираш ли?

– Не.

– Никой не казва нищо.

– Защо?

– Видя ли?... Отново започна.

– Но защо? – извика Димби. – Какъв е смисълът?

– Как?... – учуди се този път Домби. – Ами да видим докога ще издържим. И кой ще проговори пръв.

Димби разтри лицето си, с което искаше да покаже, че са го хванали нервите, пое въздух, протегна ръце да се успокои.

– Домби!...

– Какво, Димби?

– Предложението ти е наистина глупаво.

– Признавам. Казах.

– Доста глупаво.

– Предупредих.

– Ама извънредно глупаво!

– Точка... Признавам!..

– Да, но не трябваше да предлагаш такова глупаво нещо.

– Димби, признах си!... Спри!...

– Не е така. Говориш глупости, а после – спри.

– Моля те, Димби.

– Сега пък моли...

– Вече няма!

- Отиваме – мълчим, събличаме се – мълчим...
 - Димби!...
 - Влизаме във водата – мълчим...
 - Димби, смили се!
 - ... Плуваме – мълчим...
 - Ще ме ядосаш!
 - ... Излизаме – мълчим...
 - Ще избягам!
 - Лягаме на слънце...
 - Да, Димби!... Продължи си, аз мълча!...
 - Домби!
 - Какво, Димби?
 - Знаеш ли, че не е толкова глупаво? – Домби го погледна с недоумение.
 - Не е и безинтересно.
 - Димби, подигравах ли се?
 - Мълчим – продължи унесено Димби, – каквото и да стане, мълчим.
- Който проговори – губи. Това е чудно!... Домби!
- Какво, Димби? – запита плахо Домби.
 - Това се равнява на приключение!... Да видим кой ще победи, а?...
- Нещо като състезание... Браво, Домби! Направихме си забавление за целия ден... Хайде!...
- Какво, Димби?
 - Към реката!
 - Сериозно ли?
 - Чакай!... Не можем ли да млъкнем отсега?
 - Ами...
 - Можем, Домби!... Защо не?... При едно... две... три – замълчаваме!
 - Едно!...
 - Две!...
 - Три!

Кой знае защо, Димби и Домби поставиха ръце пред устите си, всеки се страхуваше да не проговори първи. Мина първата минута, в която двамата си размениха по няколко погледа, а след това Димби демонстративно свали ръце от устата си: „Виж, мога и така“. Домби побърза да му докаже, че няма да остане назад. На втората минута Домби усети, че го сърби гърбът, и се почеса. Това се отрази на Димби, който също се почеса, изобщо – падна голямо чесане, наложи се за удобство да се почесват взаимно и това сякаш помогна. Докато се почесваха, времето горе-долу вървеше незабелязано, но после, застанали един срещу друг, приятелите се гледаха в очите, стояха и времето се оказа безкрайно дълго. Сериозното лице на Домби предизвик-

ваше усмивка у Димби – още малко и да прихне. Обърна му гръб, но си представи опуленото лице на приятеля, извърна се да го види още веднъж. Е, не можеш да не прихнеш при вида на това лице, налято с кръв от напрежение, гледащо втренчено пред себе си. Димби се ощипа безмилостно и се спаси. Най-добре е да гледа другаде, например – най-високото листо на дървото пред тях. Това листо стои самичко и потръпва от полъха на вятъра над другите листа, които се разговарят, милват се, може би се шегуват и си живеят живота, докато самотното листо не живее, а стърчи. Да стърчиш е отегчително, помисли си Димби, нищо не правиш, само стърчиш – това не е живот. А Домби наблюдаваше дънера на дървото. Кората му беше набръчкана, гъмжеше от мравки. Мравките бързаха. Тези, които се качваха – бързаха, тези, които слизаха – бързаха. От време на време някоя мравка спираше, може би да се замисли и да се запита за къде бърза, и за какво бърза, но тъй като другите също бързаха, тя хукваше, сякаш да навакса.

Тогава
се
появи...

В мигове като този винаги ще се намери една оса. Не сте ли забелязали? Една оса стои някъде, крие се и щом решиш да започнеш нещо подобно на тази игра, осата се появява. В самото начало не я виждаш, само чуваш бръмченето, както при самолета. Димби чу бръмченето и си помисли: „Едва ли... Толкова дни не сме виждали оса, та сега ли?“ Точно когато си измислиха състезание, равняващо се на приключение...

Но тя се появи.

Приятелите вдигнаха глави и я зърнаха отразена в небето. Отначало осата даде признаци, че ще отmine. Така си каза и Домби: „Тази оса ще отmine“... Димби почака малко, без да си каже нещо, осата наистина отмина и чак тогава момчето си каза: „Тази оса ще вземе да се върне“.

Осата наистина се върна.

Приятелите си размениха погледи. Осата се насочи към Домби, който и без това си знаеше, че ако се появи подобно нещо, ще връхлети право към него. Тя се завъртя около главата му и се отдалечи, а Домби въздъхна с облекчение. Осата изчезна, дори отнесе и жужукането си, но секунди след туй се завъртя около главата на Димби, който махна ядосано с ръка и я отпъди. Осата изчезна още веднъж и се появи повторно около главата на Димби. Той махна и пак – напразно. Осата не си отиваше, Димби заработи с две ръце и за по-малко от минута се умори, нещо, което го накара да смени тактиката. В бързината Димби си помисли: „При такива случаи най-добре е да заста-

неш неподвижно, осата ще те вземе за пън или нещо подобно, ще се повърти и ще се махне“. Димби застана като пън. Може би уморена от всичко, осата кацна на носа му. Димби не посмя дори да трепне. Като гледаше осата върху носа на приятеля си, Домби започна да се щипе усилено, защото не можеше и не можеше да се сдържи. Прихването бе вързано в кърпа... Още малко и ще извика от смях. Още три секунди, още две... Една секунда!... Осата се премести на неговия нос. Домби, който бе привърженик на друга тактика за отървяване от подобни насекоми, започна да скача и от отбрана мина в нападение.

Вече не осата, а Домби бе агресорът. Насекомото бе изненадано. Като се спаси от един удар, то се оттегли настрана, за да обмисли по-нататъшното си поведение.

Преди всичко не разбираше защо го нападат, досега нямаше лоши намерения, но отсега нататък ще опита късмета си. За тази цел осата се впусна в математически изчисления. Враговете бяха двама, а жилото едно. И така, ако употреби единственото си жило?... Момент!... Отново!... Двама нападатели – едно жило... Или едно жило, разделено на двама.

Едно делено на две. Осата се опита да си представи написаното:

1 делено на 2

или 1 : 2

или 1/2

Две без едно е равно на едно, мислеше си осата, но едно делено на две? Едно делено на две е равно на половин... Точно така!... На човек се падаше по половин жило, което е нищо, губене на време... Ако ужили единия, другият ще остане без жило... Не върви!... Най-добре е да не си хаби жилото, а да ги разиграе.

Осата се върна отново в боя.

Нападна Димби, отскочи на Домби, върна се на Димби, изненада Домби, появи се зад Димби, озова се фронтално срещу Домби. Димби се търкулна, Домби се търкулна, Димби се изправи, Домби скочи настрана, Димби се преметна и после стана една димбидомбивщина, не ти е работа.

Не се разбираше къде е Димби, къде е Домби. Мяркаха се глави, ръце, крака – хлапетата се търкаляха по земята, и то дълго след като осата се бе оттеглила подло по пътя си.

– Добре – поклати глава Мокси. – Много добре!... Хубаво се търкаляте... Този скок ми хареса!... Браво, Домби!... А сега на земята!... Димби, ритай!... Домби, лягай!... Стани!... Легни!... Стани!... Малко встрани!... Браво, момчета!...

Седнали на земята, опрени с цели длани на нея, Димби и Домби дишаха ускорено. Дебеличкият Домби бе като къпан от пот, а Димби се ядосваше, че последното действие бе разиграно пред очите на Мокси, който, без да му мигне окото, ще се раздрънка навсякъде. Да станат, все още не им достигаха силите. Приятелите разтърсиха глави, светът пред очите им се въртеше.

Магарето сякаш схвана това и продължи:

– Аз съм Мокси!... Тук съм, тук!... Добър ден!...

Мълчание.

– И така – продължи магарето – Мокси каза добър ден!..

Мълчание. Учуденото магаре поклати опашка.

– Здравейте, приятели!

Мълчание.

– Ей, какво е станало?... Защо се търкаляхте като топки?... Какво има?... Защо мълчите като... не знам какво?... Като тапи!... Говорете!...

Мълчание.

– На вас говоря!

Мълчание.

– Тогава довиждане! – разсърди се Мокси и тръгна по пътеката.

Димби и Домби припнаха след него, настигнаха го, помолиха му се със

знаци да не си отива. Това изуми магарето съвсем.

– Вижте какво! – разтърси глава то. – Да не би пък... на мен да ми има такова... нещо?... А?... Да не съм нещо болен?... Домби, ела да те пипна!...

Домби се приближи, като непрекъснато и кой знае защо, сочеше устата си.

– Какво? – поиска да знае Мокси. Понеже не разбра нищо, пипна Домби и рече: – Да!... Ти си!... Пипнах те... Интересно, на мен ли ми има нещо, или на вас?... Защото от няколко дни наистина не съм добре – сънувам, че съм кон... Лискоо!

Нищо.

– Лискооо!

– Каквооо? – чу се гласът на лисичето.

– Елаа!... Бързооо!

– Мокси, ти ли викааш?

– Ела да видиш нещо, което не си виждал!

– Какво нещо?

– Да видиш как са се наредили Димби и Домби!

– Добре ли са се наредили?

– Ще видиш!

Лиско пристигна бързо и веднага обхвана с очи обстановката. Домби непрекъснато се мъчеше да се изправи. Димби вече стоеше полуизлегнат върху някакъв камък с форма на счупен телевизор. От левия джоб на панталончето му се подаваше крайчецът на изгорял бушон.

– Да викам ли „Бърза помощ“, или да не викам? – запита Лиско.

Мълчание.

– Мокси, какво става тук?

– Не знам – затюхка се Мокси. – Или те, или аз.

– Май че те – предположи Лиско. – Да, по-скоро ТЕ!... Димби...

Мълчание.

– А!... Домби?...

Мълчание.

– Как сте, момчета?

Мълчание. Никой не му отговаряше, но Лиско умееше да се прави на ударен и рече:

– Благодаря, аз съм добре.

Мълчание.

– И здравето ми е добре, и настроението ми е чудесно... – Но не изтрая и изкрещя: – Ще говорите ли!...

– Това е – промълви в настъпилата тишина Мокси. – Така ги заварих... Е, не точно тъй, но... Лиско.

– Кажи, Мокси.

- Може да им е станало нещо. Не са много добре.
- Че кога ли са били добре!... Хайде!...
- Какво? – учуди се Мокси.
- Да си вървим.

Те си тръгнаха. По всичко изглеждаше, че Лиско няма намерение да се занимава със смахнати, защото цялото му внимание бе съсредоточено в червеното вълнено парче плат, което непрекъснато въртеше между пръстите си.

Мокси знаеше, че ще запита какво е това парче плат, но не бързаше, защото знаеше, че Лиско знае, че Мокси не може да не запита какво е това парче червен вълнен плат, с което Лиско се мъчи да направи нещо и сякаш го прави, но после недоволен го разваля и отново почва да прави някакво ново нещо.

Мокси дори искаше да не гледа в лапите на приятеля си, обръщаше глава настрана, уж че точно там има нещо по-интересно от червеното вълнено платче, но после бързо обръщаше главата си обратно, за да види какво правят лапите на Лиско.

– От скука, Мокси – рече Лиско. – Понеже за днес не се очертава никакво приключение.

– Че аз не те питам нищо – каза изненаданият Мокси. – Мълча си.

– Да – усмихна се Лиско, – но през цялото време се чудиш как да ме запиташ какво ли правя с червеното вълнено платче.

– Нямам такива намерения – отвърна недоволно Мокси.

– И аз се мъча да направя... Ох, днес времето е прекрасно!...

Вървяха и мълчаха. В лапите на лисичето платчето добиваше най-различни форми и наподобяваше особени същества.

– Ти започна да говориш за нещо друго, а не за времето – напомни тактично Мокси.

– А, да... Правя... Мокси, обърни се и виж ония.

Мокси се обърна назад и видя: Димби и Домби вървяха по следите им. Лиско спря и без да откъсне очи от червеното вълнено парцалче, запита:

– Мога ли да знам защо мълчахте като копчета?

– Състезавахме се – отвърна Димби.

– На мълчание – допълни Домби.

– Тогава продължавайте.

– Вече не ни се състезава.

– Уморихме се.

– И как ви хрумна тази глупост? – запита Мокси.

– От скука – започна да се оправдава Домби. – Пък не е и толкоз глупаво, да ви кажа. На пръв поглед – нищо, само мълчиш, но опитай и ще видиш.

– Добре – съгласи се Мокси, – но защо?

- Игра – обясни Димби. – За да не пукнем от скука.
- Имам един приятел, който пукна от мълчание – рече спокойно Лиско.
- Това е най-трудната игра. След първата минута те хващат сърбежите, след петата започваш да клатиш глава на една страна.
- Добре де, какво да правим? – поиска да знае Домби.
- Това се питам и аз.
- Лиско си играеше по много странен начин с парцалчето, създаваше нещо, разваляше го, създаваше друго, пак го разваляше.
- Ще ми се да си измислим някакво велико приключение – въздъхна Димби. – Опасно!...
- Например? – Лиско го погледна едва сега.
- Знам ли?... Нещо с риск за живота. Да победим някого, да спасим някого...
- И това сме правила – отбеляза Мокси.
- Да, ама искам пак.
- Всеки ден не може – усмихна се лисичето.
- Всеки ден не може големи приключения, нали, Лиско?
- Да, Мокси.
- Като каза това, Лиско се скри зад Големия Легнал Дънер. Мокси прошепна в ушите на Димби:
- Май че ще ни покаже нещо.
- Какво ти казаха, Димби?
- Мокси каза, че Лиско смята да ни покаже нещо, Домби.
- Над дънера се появи парцалчето, което наподобяваше фуния, а фунията почти наподобяваше човешка фигура. Тя се наведе на една страна, после на друга, изправи се, подскочи, изчезна и отново се появи.
- Лиско, вече правим ли нещо? – запита Мокси.
- Едва ли, Мокси, едва ли...
- Лиско, какво представлява тази фуния? – запита Домби.
- Познай де!...
- Фуния! – рече Домби.
- Не.
- Нещо парцалено! – рече Мокси.
- Не.
- Животно! – рече Димби.
- Не.
- Нещо, което се движи! – рече Мокси.
- Движи се, ама какво е?
- Движеща се сила! – избърза Домби.
- Не.
- Нещо много движещо се и подскачащо! – рече Димби.

- Ето че започвамеeee! – извика зад дънера Лиско. – Започваме!
- Какво започваме – заинтересува се Димби.
- Да се увличаме! – отвърна Лиско, като раздвижи фигурката.
- Мислиш ли, че това ще ни увлече много? – запита Домби.
- Де да знаеш – извика Лиско. – Познайте де!

Мокси, Димби и Домби заявиха, че се предават, не могат и не могат да познаят и Мокси на свой ред поиска да му се каже веднага какво именно започват да правят.

– Да ви кажа, и аз не знам какво точно е това – призна лисичето. – Чувал съм за така наречения куклен театър, било нещо хубаво, и си викам: дали не мога да измисля някой куклен театър?

- Искаш да кажеш ДА ИЗМИСЛИМ! – напомни Мокси.
- Добре де, да измислим.
- Че да измислим – отзова се Мокси. – Щом било хубаво!
- Мисля, че мога да направя какъвто си ща куклен театър, но нямам пиеса – каза тъжно Лиско. – Трябва ми една пиеса.
- Да си намерим – предложи Мокси.
- Да не мислиш, че се намират лесно?
- Добре де – учуди се Мокси, – от какво се правят пиесите?
- От всичко – отвърна Лиско. – Приключения, случки, приказки... Стоп!
- Какво? – извикаха тримата.
- Никой да не говори!

Димби, Домби и Мокси наведоха глави и замълчаха послушно. Знаеха, че в момента идеята е пронизала мисълта на техния приятел, вече се промъква, запълва всяко празно местенце в главата му, набъбва и започва да зрее. От тях се изисква само да мълчат, да не попречат на узряването. Отначало никой не поглеждаше към Лиско, но след една минута Домби повдигна глава. След него повдигна глава и Димби. Както винаги, първият сърбеж се появи по гърба на Домби. Той запристъпва от крак на крак, раздвижи рамене и стисна уста. Това сякаш предизвика сърбеж и по гърба на Димби. Дватамата се раздвижиха и това горе-долу бе поносимо, но мина още една минута и започнаха тиковете. Леко податливият към тях Димби изкриви глава и я тръсна надясно. Домби извърши същото движение наляво, но като знаеше, че след половин минута положението ще бъде неудържимо, каза:

- Лиско, хайде!...
- Какво? – учуди се Лиско.
- Мисли по-бързо!...
- Защо?
- Не можем да мълчим... Ще се пукнем!
- А преди малко се състезавахте на мълчание!... Добре, Домби!... Трудно

се измислят пиеси, ще драматизираме!

– Като нищо! – рече Димби.

– Нуждая се от една приказка – рече Лиско. – Трябва ми една хубава приказка!

– Защо приказка? – запита Мокси.

– Защото, Мокси, не можеш ли да измислиш пиеса, драматизирай!... Кажете една приказка.

– ЧЕРВЕНАТА ШАПЧИЦА! – извикаха тримата.

– Така ли? – усмихна се лисчето, а после се натъжи: – Пак Червената шапчица... Все Червената шапчица... Какво ли не са я правили тази шапчица!... Театър, кино, песен, оперета – четири милиарда неща са я правили...

– Ами... и ние.

– По всичко изглежда, че и ние, Мокси... – Лиско изведнъж се оживи: – И така, всички знаем приказката за Червената шапчица. Да си я припомним ли?

– Не!

– Знаем я.

– Кой не я знае!...

– Добре – Лиско вдигна лапа и поиска тишина. – Да видим какво има в приказката... Има една Червена шапчица – момиченце, един вълк, една баба и един ловец, който е извънредно необходим, понеже, ако не се яви накрая да разпори корема на вълка и да го напълни с камъни... не знам дали ме разбирате!...

– Хм!

– Мокси, защо хъмкаш?

– Хм!... Карай да върви!

– Кажи де, кажи пред всички.

– Не мога и не мога да разбера децата – призна Мокси. – В приказката се ядат деца и баби, режат се корема, пълнят се с камъни и пак...

– Какво пак?

– И пак я разказват.

– Докато има деца, ще има и приказката за Червената шапчица, Мокси...

Но други да мислят по това. Ние драматизираме.

– Същата ли ще я правим, или ще изменяме? – запита Димби.

– Както падне – отвърна Лиско. – Ние сме беден театър, нищо си нямаме, нито завеса, нито декори, нито костюми, а и пукната кукла нямаме, но ще пригодим нещо... Например...

Лиско се наведе и откъсна чудно хубава маргаритка.

– Какво е това?

– Маргаритка! – извикаха тримата.

– Хубава!

– Чудесна!
– Нежна!
– Не е маргаритка! – усмихна се хитро Лиско. – Кой ще каже какво е?
– Ако това не е маргаритка, аз не съм магаре!
– И все пак не е – настоя Лиско.
– Ти... пак ни въртиш някой номер! – усъмни се Мокси. – Всички виждаме, че е маргаритка.

– Не е!
– Пак е намислил нещо – усъмни се и Домби.
– Казвам ви, че не е маргаритка!
– Добре де, какво е тогава?
– Това е Червената шапчица.

Мокси прихна, посмя се известно време и каза, че Червената шапчица е момиченце с червена шапчица.

Димби допълни, че е хубаво момиченце с кошничка. Домби прибави, че Червената шапчица има червени бузки и сини очи.

Лиско се съгласи:

– Да де!
– Какво „да де“? – запита Мокси.

Лиско издигна маргаритката високо:

– Това е същото... Разгледайте го и ще се съгласите.
– Това ли? – запита скептично Домби.
– Хванете ме да не падна! – извика Мокси.

Лиско издигна цветето още по-високо:

– Маргаритката нежна ли е?
– Да – съгласиха се тримата.
– Красива ли е?
– Да.
– Стройна ли е?
– Да.
– Тогава?

Домби се почеса и погледна към Димби. Димби примигаше.

– Май че е така – съгласи се той.
– Има нещо такова – съгласи се и Домби.

Но Мокси се заяде:

– Преди всичко тази маргаритка няма кошничка!
– Кой ти каза? – учуди се Лиско.
– Не виждам ли?
– Не виждаш! – настоя Лиско. – Отвори си очите!

Магарето изгледа накриво първо приятеля си, а после маргаритката.

– Няма кошничка! – рече решително то. – Димби!...

– Кажу, Мокси.

– Домби!...

– Кажу, Мокси!...

– Има ли, или няма?

– Амиии...

– Не го усуквай!... Има ли, или няма?

– Амии, май че има... Има, да!... Домби, нали има?

– Хе! – засмя се Домби. – Хе!... Има, разбира се! Ясно се вижда една полубяла кошничка.

– Точно полубяла! – съгласи се Димби.

– И в нея има нещо – добави Димби.

– Май че нещо за ядене – предположи Димби.

– Къде бе, къде виждате кошничка? – опули се Мокси. – Полубяла и пълна с ядене!...

– Ето – посочи Домби. – Червената шапчица я държи в ръката си.

– Майчице! – плесна се по челото Мокси. – Сега пък виждат и ръка!... Довиждане!... Нямам работа с вас!...

– Мокси, не ставай глупак! – спря го Лиско.

– Не!... Отивам си!... Ле-ле, мале! Виждат кошнички, пълни с храна!... И ръце!... Майчице, как лъжат!...

– Наужким! – извика рязко Лиско.

Магарето долепи ухо до устата на лисичето:

– Как наужким?

– Фантазирай! – извика в ухото му Лиско. – То си няма, но ти си мисли, че има!... Наужким, разбираш ли?

– Аааа! – поклати глава Мокси. – Охоо! – раздвижи ушите си той. – Наужким! – примигна Мокси. – Така може!

Всички си отдъгнаха.

– Но защо полубяла? – поиска да знае магарето.

– Добре – съгласи се Лиско, – ТИ каква я виждаш?

– Аз я виждам... Виждам я... . Какво виждам?... Личи си направо, че кошничката е белезникава!...

– Приема се! – провикна се Лиско и отново вдигна маргаритката. – Това е Червената шапчица с една белезникава кошничка, в която носи храна на баба си!

– Така! – съгласиха се тримата.

– Сега ни трябва един вълк – продължи Лиско. – Виждате колко много ни трябва, за да си направим една хубава Червена шапчица и един хубав куклен театър... Ето защо предлагам да намерим един кръвожаден пън, кой-

то да играе ролята на кръвожадния вълк!... Пръснете се да потърсим някой кръвожаден пън!...

– Сега пък пън! – рече неодобрително Мокси. – И то не какъв да е, а кръвожаден... Искам да знам какво разбираш под кръвожаден пън?

– Много лесно бе, Мокси – отвърна Лиско. – Ще потърсим някой пън, който да наподобява вълк. Затова пънът трябва да бъде кръвожаден... Челюстите му – триони, а зъбите му – пирони, със уста съвсем голяма, като най-дълбока яма... Търсим пън звероподобен, за игра да е удобен – да не хапе, да не гони и реве...

да е пън,
но да играе
той добре.

Мелодията на песента се появи внезапно, те я чуха изведнъж, но първи я схвана Лиско, след него Димби, после Домби и накрая, макар и последен, Мокси разбра, че тъй като правят театър, трябва да търсят и да пеят.

Запах и затърсиха. Никой не виждаше никого, но всеки чуваше всекиго. По едно време Лиско и Мокси се сблъскаха в най-гъстата част на гората.

МОКСИ: Лиско, какво търсихме – кръвожаден или коравосърдечен?

ЛИСКО: Кръвожаден.

МОКСИ: Точно така. Правилно съм го хвърлил.

ЛИСКО: Какво си хвърлил?

МОКСИ: Намерих един коравосърдечен пън, но си спомних, че търсим кръвожаден, и го хвърлих.

По тревата лежах много пънове и пънчета с различни форми, всеки от тях приличаше на нещо, затова търсачите ги вдигаха, оглеждаха ги и ги захвърляха; всеки вдигаше хвърления преди малко пън от другаря му и на своя ред го захвърляше, но все пак, когато се събраха на полянката пред Големия Легнал Дънер, четиримата струпаха поне сто пъна, пънчета и други дребосъци, а после изпълниха финала на песента:

Двете челюсти – триони,
а зъбите му – пирони,
с устна кухина голяма,
с гърло като цяла яма...
Търсим пън звероподобен,
за игра да е удобен:
да не хапе, да не гони и реве,
с други думи
театрален вълк да е!...

ДИМБИ (навежда се и взима пънче от купчината): Това става ли?

ЛИСКО (разглежда пънчето): Не, за вълк това е много фино.

ДОМБИ (показва своята находка): Това е може би добре?

ЛИСКО (оглежда го и го захвърля): Не вълк е туй, а ПИАНИНО.

ДОМБИ: Какво е ПИАНИНО?

ЛИСКО (небрежно): Музикален инструмент. Казах го заради римата... (после отново в мерена реч) И моят пън е много нежен, ще бъде вълк добър, прилежен, с усмивка и душа голяма, неподходящ за наш'та драма!... Мокси, да видя!... (Разглежда находката на Мокси.) Ей, Мокси, браво бе, момче!... Намерил си такова нещо, с прилика явна, сякаш нещо създадено е от човек. Глава е туй вълкоподобна, със изражение злокобно – крака, опашка, нос, уши и злобно гледащи очи!... Не е туй вещь обикновена, а зъл герой за наш'та сцена!... Поздравявам те!...

МОКСИ: Благодаря за поздравленията, Лиско, но защо говориш особено?

ЛИСКО (небрежно): Имитирам Шекспир.

МОКСИ: Кой е той?

ЛИСКО: Драматург от епохата на Ренесанса... И така, започваме!... Заемете местата си!...

Димби, Домби и Мокси заеха местата си на полянката пред Големия Легнал Дънер. Зад дънера Лиско правеше своите приготовления, пълна тайна за зрителите, които, между нас казано, не се надяваха да видят нещо кой знае колко интересно, а за приключение да не говорим – надеждите бяха пропаднали.

Чими, който от няколко минути бе свидетел на приготовленията, се появи внезапно и запита какви глупости смятат да правят четиримата известни със своята глупост глупаци, осведомиха го, че ще има куклен театър, и го поканиха да гледа, но той ги наруга и изчезна.

Когато публиката чу тананикането на лисичето, разбра, че представлението започва, и млъкна. Настъпи истинска тишина, в която се чуваше само тананикането. Пространството над Големия Легнал Дънер бе празно и чисто. Виждаха се само няколко лешникови храста – необходимият фон за приказката, – прочутата гора, в която се появява още по-прочутата Червена шапчица.

Тананикането престана.

Над Големия Легнал Дънер бавно изникна Маргаритката. Лиско затананика този път нежно – нещо като имитация на цигулка. Маргаритката затанцува изящно, самотна сред огромната сцена.

– Какво нещо е изкуството! – прошепна Мокси. – Нищо и никакво цвете, но понеже ми вгълпихте, че е Червената шапчица... А, чудесно се наведе да бере цветя!...

– Не може ли по-тихо? – помоли Димби.

– По-тихо не мога да шептя – осведоми го Мокси. – Мога, но няма да ме чуете.

Маргаритката заподскача високо и плавно, изразяваше радостта си, че е като птичка в гората, че времето е хубаво и че отива при баба си да ѝ занесе хляб и цветя.

Така изтълкува Мокси тази част на танца.

Най-после музиката секна. Маргаритката бе застанала в средата на сцената.

МАРГАРИТКАТА: Колко е хубаво в гората!... В гората е винаги хубаво!... Жалко, че не е безкрайна. Както си бера цветя и ягодки, неусетно ще я прекося... А, какво е това? (Навежда се.) Гъбки!... Прелестни гъбки!... Наведи се и бери, колкото щеш. Ще напълня кошничката, в която нося нещо вкусно на баба. Тя живее в другия край на гората и ще се зарадва много.

Навежда се, бере гъбки и ги слага в кошничката. Унесена в беритбата, запява:

Гъбките са нещо чудно,
никнат изведнъж,
те изскачат ранобудно,
винаги след дъжд.
Цялата полянка блесва
сякаш от звезди.
Те ти се предлагат лесно,
спри се и бери!

Неусетно мелодията промени характера си:

Печурки, челядинки,
масловки, пачи крак –
догоре с витаминки
наблъскани са чак.

Не знаеш да ги гледаш
ли, или да ги ядеш.
или да си играеш
със тях на к'вото щеш!...

Над дънера се показаха две истински гъбки.

Мокси възкликна:

– Разправяйте си, но изкуството е чудно нещо!

МАРГАРИТКАТА: Добър ден, гъбки!

ГЪБКИТЕ: Добър ден, Червена шапчице! Колко се радваме, че те виждаме. Ние те обичаме. Набери си колкото щеш от нас и ни занеси на баба си.

Лиско умело преиначаваше гласа си, играеше всички роли, ловко ръководеше растенията герои и запалваше въображението на зрителите.

ГЪБКИТЕ (внезапно, уплашено): Олеле, Вълка! (Изчезват.)

Маргаритката остава сама на сцената, учудено загледана към посоката, от която трябва да влезе Вълка.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН (появява се): Ооо, Червена шапчице, здравей!

МАРГАРИТКАТА: Добър ден... Ти кой си?

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН (галено и нежно): Аз съм добрият Кумчо Вълчо. Какво правиш?

МАРГАРИТКАТА: Добре съм, Кумчо Вълчо.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Радвам се. Ооо, каква хубава червена шапчица имаш!...

МАРГАРИТКАТА: Имам, я!... Мама ми я уши.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Каква хубава кошничка! Какво има в нея? Ако не е тайна, разбира се.

МАРГАРИТКАТА: Кошничката наистина си е хубава. Съдържа хранителни продукти.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН (много престорено): Червена шапчице, къде отиваш!

МАРГАРИТКАТА: При баба. Тя живее в края на гората. Много е самотна. Мама ме прати да ѝ занеса нещо за ядене, да ѝ гостувам... Баба ще се зарадва много. Това отгоре са гъбки и горски ягоди, за десерт.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Браво, Червена шапчице!... Ти си добро момиче. А не се ли страхуваш?

МАРГАРИТКАТА (учудено): От какво?

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Ами... самичка в гората, туй-онуй?...

МАРГАРИТКАТА: Няма такова нещо.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Де да знам... Някои се страхуват и не мога да разбера защо... А как се отива до къщичката на баба ти?

МАРГАРИТКАТА: Много лесно. По пътеката, по пътеката... В края на гората има един дъб, до него е дървената къщичка на баба... Ооо, колко страшно гледат очите ти! Защо гледат така?

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: За да ти се нагледам, момиченце.

МАРГАРИТКАТА: И колко ти са остри зъбите!... Защо така? На какво го отдаваш?

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Така ли?... Пък аз да не знам... Навярно ти правят лошо впечатление.

МАРГАРИТКАТА (безгрижно): А, не... Не се смущавай... На мен нищо не ми прави лошо впечатление. За мен всичко на този свят е красиво.

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Браво!... Ти си добро момиченце.

МАРГАРИТКАТА: Извинявай, Кумчо Вълчо, но трябва да вървя. Баба ме чака с нетърпение... Довиждане!

КРЪВОЖАДНИЯТ ПЪН: Довиждане, Шапчице!... Много здраве!...

Маргаритката си излиза. Кръвожданият пън гледа след нея, разтърсва тялото си и издава зловещ вълчи вой, след което бързо тръгва по петите ѝ.

Сцената остава празна.

– Голямо нещо е изкуството! – настоя Мокси. – Колко хубаво го дават!...

– А сега? – запита нетърпеливо Домби.

– Сега ще се пренесем в къщичката на бабата – поясни Лиско, който се показва над Големия Легнал Дънер.

Димби, Домби и Мокси, които го гледаха с възторг, забелязаха, че Лиско не се прибира зад дънера, а продължава да стои така. Нещо повече, очите му се разширяваха, втренчени в някаква точка зад гърба им. Тримата се обърнаха и скочиха на крака. Димби и Домби разтъркаха очи. Мокси се опули.

Червената шапчица стоеше пред тях, леко учудена, готова да се усмихне.

– Добър ден! – усмихна се най-после Червената шапчица. – Защо ме гледате така?... Не ме ли познавате?

Тя беше истинска, с червена шапчица и кошничка.

– Ей че симпатични животинчета имало в тази гора!... Да се запознаем – аз съм Червената шапчица... Ооо, защо ме гледате така? Не ме ли познавате? Не сте ли чували?

– Море, чували сме! – отвърна глухо Лиско.

– Тогава?

– Ох! – въздъхна лисичето.

– Лиско, нали си тръгваме? – Домби вече се готвеше да направи първата крачка, макар че все още бе привидно спокоен.

– Чакай! – отвърна Лиско, все още зяпнал в Червената шапчица.

– И аз викам да си тръгваме – предложи „нехайно“ Димби.

Червената шапчица плесна с ръце, червените ѝ бузки блеснаха, а сините ѝ очи засияха:

– От мен ли бягате? – запита тя. И понеже никой не ѝ отвърна, рече весело: – За първи път някой бяга от мен!

– Моля ви се – обиди се Домби. – Имаме си работа. Мокси, имаме ли работа?

– Доста важна и доста неотложна – потвърди Мокси.

– Каква точно? – поиска да знае момиченцето.

– Не толкоз важна, за да тръгнем веднага – осведоми Мокси, – но и не толкоз маловажна, за да се бавим... Така че трябва да си... таковаме...

– Какво, какво?

– ... тръгваме – завърши изречението си Мокси.

– Видяхте ли, че имаме работа? – рече Домби и вдигна крак за първата крачка.

– Може – съгласи се момиченцето, – но все ми се струва, че се уплашихте.

– От вас? – обиди се Домби. – Вие сте само едно нежно момиченце и нищо повече... Нали, Лиско?

– Обадѝ се! – обърна се Мокси към лисичето. Защо мълчиш?

– Съвземам се – отвърна Лиско.

– Какво? – засмя се момиченцето.

– Правичко да ви кажа, не е лесно – рече Лиско. – Никак.

– Учудвате ме! – Червена шапчица наистина бе изненадана. – С какво ви изплаших чак толкоз?

– Не знам – призна Лиско, – но това съвпадение!... Мисля си, блъскам си главата, викам си, как е възможно такова съвпадение? Преди малко говорихме за нея и тя... Чудя се и е наистина за чудене.

Момиченцето се засмя, гласчето му звънна като камбанка.

– Не се смейте – намръщи се Мокси. – Цялата работа не е толкоз чиста.

– Никак! – съгласи се Домби.

Камбанката на смеха звънна отново:

– Ще ме скъсате!

– Гледам те – намръщи се още повече Мокси, – нищо и никаква Червена шапчица, миловидна по форма, а де да знам какво ще ни навлечеш.

– Съгласен съм да се махаме – присъедини се Димби, който досега мълчеше най-много. – Вижте я!... И шапката ѝ шапка, и кошничката ѝ кошничка. Нищо чудно, ако каже, че отива при баба си на гости.

– Боже мой! – извика момиченцето. – Разбира се!.. Отивам при баба.

– А така! – поклати глава Мокси. – Наредихме се.

– Баба ти живее в края на гората, така ли?

– Ами да!

Димби се почеса и продължи:

– В малката дървена къщурка, нали?

– Точно така!

– Носите ѝ нещо за ядене, нали?

– Аха!

– Това е! – заключи Домби. – Приятели!...

Домби млъкна и не можа да продължи.

– Кажи, кажи! – подкани го Мокси.

– Защо все аз и ти, Мокси, предлагаме тези неща?... Нека този път Лиско... да... . такова... .

– Прав е! – извика Мокси. – Все ние предлагаме да бягаме, а както виждате,

сега е моментът да драснем.

– Момент! – намеси се най-после Лиско. – Червена шапчице, трябва ли да предположа, че в началото на гората ви е срещнал вълк?

– И то какъв! – отвърна весело момиченцето. – Огромен!... Страшен...

Момиченцето говори още дълго за вълка, но по едно време се отказа, защото говореше на вятра... До нея вече нямаше никой.

„Защо ме оставиха сама? – запита се то. – Що за възпитание?“

И се провикна:

– Ееей, може да сте симпатични, може да сте всичко, но не сте кавалери! Хе-хе-хе! – засмя се момиченцето. – Не искам да ви наричам страхливци, обидно е, но сте такива!... Макар че сте симпатични... Разбрахте ли?

– Ей, кресло! – изскочи отнякъде Чими.

– Какво? – потърси го с поглед Червената шапчица.

– Какво си се развикала?

– Оо, жабок!... Ела тук.

– Баба ти е жабок!... Аз съм Чимиджимичамиджоми!

Така каза Чими и изчезна.

Червената шапчица започна да се смее с всичките си звънчета.

– Яаа, колко маргаритки! – прекъсна смеха си тя. – Прекрасни!... Особено тази!

Червената шапчица се наведе и вдигна Маргаритката, бившата актриса. Поднесе я по навик към носа си и я притисна към лицето си.

– Маргаритке – запита тя, – защо избягаха?... Слушай, мойто момиче, знаеш ли колко е обидно да те наричат Червена шапчица?... Имам сърце, имам душа, имам усмивка, мога да пея, но хората виждат в мен само една червена шапчица... Не е ли обидно?... Мисля, че имам и хубаво име, но ето че сама си го забравих, понеже никой не ми го казва. Всеки знае едно: Червена шапчице, здравей!... Червена шапчице, как си?... Червена шапчице, къде отиваш?... Ще ми се да захвърля шапчицата, която мама с такава любов ми уши... Но и това няма да помогне... Винаги ще си остана Червената шапчица, никога няма да порасна, макар че и това е добре, защото никога няма и да остарее... Защото съм Червена шапчица, наивна и беззащитна, но вечна!... Времената се менят, обичаите се менят, модите, песните, танците, но аз си оставам... Някои ме плашат с живота, предупреждават ме да се пазя. Не ме плашете с живота!... Има вълци, но има ловци, които се явяват в последната минута!... Така че хубаво е да си Червена шапчица!...

Момиченцето се завъртя по тревата и затанцува с Маргаритката.

– А!...

Червената шапчица остави кошничката на земята.

– Лисиче, тя се върна, а?

– Не съм лисиче!

– А какво?

– ЛИСКО.

– Ааа, ти ли си Лиско?

– Да. Чувала ли си?

– Не... Защо? Какво е станало?

– Нищо...

– Обидих ли те, че не те познавам?

– Леко... Чудна работа! – затюхка се лисичето. – Понякога животът и приказките така се объркват, че... И тези съвпадения... Тъкмо играехме на... И ти – хоп!... – Слушай...

– ...сигурна ли си, че си срещнала вълка?

– ТОЙ ме срещна!

– А така!... И какво?

– Нищо... Поговорихме си.

– Чудесно!... За какво?

– Нищо. Зададе ми няколко въпроса и му отговорих изчерпателно.

– Ти си луда!... На вълк – изчерпателно...

– Ами какво да го правиш – пита. Учтив, внимателен...

– А така!... И какво те пита?

– Всичко.

– Къде отиваш, какво носиш, къде живее баба ти... Така ли?

– Да.

– И ти му каза.

– Защо не?

– А така!... Слушай, ти имаш ли ум в главата си?

– Не ставай смешен, Лиско.

– Ох! – възкликна Лиско и продължи:

– Знаеш ли как мразя наивните същества!... И какво, искаш да кажеш, че не знаеш какво ще стане нататък?

– Какво може да стане?

– Ами то си е написано в приказката.

– Приказките не ме интересуват.

– Добре, добре!... И сега право при баба ти, така ли?

– Да, тя ме чака.

– И после?

– Какво после?

– Защо ти са големи очите, защо ти са остри зъбите!... Как си ти!...

– Не те разбирам.,
– Ще те нагълта! Разбра ли?... Това го знае всяко дете. Питай и ще ти кажат.

– Лиско, Лискооо – отегчи се Червената шапчица. – Как можеш да допуснеш!... Знаеш ли колко учтив беше. И защо да ме нагълта? Какво съм му сторила?

– Майчице! – удари се по челото Лиско. – Нищо!... Нищо не си ми сторила. И пак ще те изяде! Разбра ли?... Ще те изяде с коланчето!...

– Тази гора е пълна с глупави животни – нервира се Червената шапчица и хвърли маргаритката. – Довиждане!

Момиченцето се отдалечи. Лиско се ослуша. До ушите му долетя смехът на Червената шапчица, който му напомни песен на камбанки. Лисчето стоеше сред полянката и се чудеше какво да прави, освен това се ядосваше, че има толкова наивни същества, въпреки приказките и предупреждението, залегнало в тях.

– Лиско – обади се Димби зад храста.

– Какво? – стресна се Лиско и се обърна.

– Къде е Червената шапчица?

– Отиде си, Димби. А ти се върна, а?

– Ами не мога да те оставя така... Хайде!

– Къде?

– Да се махаме.

В това време от другия храст се показа Домби:

– Лиско.

– Какво, Домби?

– Къде отиде оная?

– При баба си...

– Дойдох да те прибера и да се метлосваме, че имам лоши предчувствия. Нещо ми подсказва, че след тия странни явления ще се случат и страшни работи. Преди пет минути ми заигра окото... Да си виждал Димби?

– И той се е скрил зад храст.

– Хайде да ви прибирам и да тръгваме.

Мокси не намери за нужно да се приближи чак толкоз близо, обади се отдалеч и кой знае защо, заинтересува се за здравето на Лиско. Лиско му каза, че е добре.

Мокси му каза, че е дошъл да го прибере.

Лиско го запита:

– Защо?

Тогава Мокси каза, по-скоро извика:

– Оная, лудата, още ли е там?

– Не, Мокси. При мен са само някой си Димби и неговият приятел Домби. Магарето се приближи, компанията се събра отново. Без да го усуква повече, Мокси настоя да се пръждосват колкото може по-рано и по-далеч.

– Защо? – заинтересува се Лиско.

– За да си гледаме работата – отвърна Мокси.

– Какво имаме да правим? – запита Лиско.

– Много неща – отвърна Мокси. – Вече е почти обед, а още не сме измислили приключение.

– Точно така! – потвърди Димби.

– Не разбирам какво по-добро приключение от туй, в което сме се набутали – рече Лиско. – Не усещате ли, че вече нещо става?

Димби, Домби и Мокси потръпнаха. Мокси автоматично се обърна с лице към гората.

– Не думай! – потрепера гласът на Домби. – Димби, аз тръгвам.

– Лиско, моля те! – призова още веднъж Димби.

– Но нали ТИ искаше да преживеем нещо опасно и с риск за живота? – запита Лиско.

– Искях – призна Димби, – но да не бъде толкова опасно... Хайде, остави ги такива едни никакви Червени шапчици, след които винаги се мъкнат вълци!

– На реката е хубаво! – каза с копнеж Домби. – Плуваш си и си гледаш кефа.

– Добре, разбрах – съгласи се Лиско.

– Така те искам – успокой се Мокси. – Да поумняваш... На мен лично не ми харесват подобни съмнителни момиченца, които се явяват, без да ги викаш, и казват, че отиват при баба си... Знаем ги ние тия баби.

– И все пак не разбирам нещо – продума сякаш на себе си лисичето.

– Какво например?

– Не разбирам нищо – повтори замислено Лиско.

– Остави нещата сами да се разберат – посъветва Мокси. – Все ти, винаги ти искаш да разбереш всичко. Остави и на другите да разберат нещо.

– Все пак, Мокси...

– Моля те, Лиско!... Ако държиш поне малко на мен.

– От къде на къде – Лиско измисляше бавно това, което казваше, – тъкмо си играехме на Червена шапчица и – туп! – самата Червена шапчица!...

– Де да я знаеш дали е червена – забеляза Мокси. – Изобщо не ѝ видяхте шапката.

– Ами!... Червена си беше, затова да бягаме! – изгуби търпение Домби.

Димби, Домби и Мокси наблюдаваха с нарастваща тревога как Лиско се замисля все по-дълбоко.

– Не може да бъде! – изрече най-послед той. – Това е внушение!... Понеже много мислехме за нея... Халюцинация!... Къде е сега, а? Няма я. И няма да

я има... Изобщо не е била тук... Чисто внушение, ви казвам. Приказките са си приказки, животът си е живот.

– Точно така! – подкрепи го Домби. – Има приказка за Червената шапчица, но червени шапчици няма.

– Знаете ли – замисли се и Димби, – че наистина ни се е сторило? Мислехме за нея и я повикахме с мисълта си... Плод на въображението.

– Наистина – съгласи се Мокси. – Затова да бягаме!

– Защо? – запита Лиско. – Нали ни се е сторило?

– А бе за всеки случай... Сега да бягаме, пък утре ще разберем.

– Мокси, разбери, всички мислехме за нея и тя дойде. Защо не идва друг път? А?... Защо точно сега, когато играехме на театър?... Освен това не ти ли направи впечатление, че не ме познава?

– Направи ми и ме учуди.

– Тогава? – запита Лиско.

– Какво тогава?

– Следователно не съществува. Някой не ме ли познава, значи не съществува... Изчезна, преди да ѝ кажа, че съм бил в гнездото на орел и в стомаха на акула.

– Така си е – започна да се успокоява Димби. – Лиско е прав. Няма от какво да се страхуваме. Домби, какво ще кажеш?

– Май че сте прави – предаде се и Домби. – Макар че имам лоши предчувствия, ето, и окото ми играе, но все пак, като се замислиш: от къде на къде тук ще запъплят червени шапчици?... А, Мокси?

– Съгласен съм – отстъпи Мокси, – но все пак да се изтеглим към реката.

– Не! – възпротиви се Лиско. – Не бягам от халюцинации и внушения! – Минала някакви си Червена шапчица и... ще бягаме!

– Лично на мен не ми е минало през ум да бягам от Червената шапчица – обясни Мокси.

– А от какво? – запита Димби.

– От вълка.

– Ха! – засмя се Лиско. – Вълкът!... Къде е той?... Покажи ми го!... Червената шапчица мина, защо не мина и вълкът?... А?... Къде е? Виждате ли го някъде?... – Лиско изгледа победоносно приятелите си: – Няма го!

– Тогава да не ходим до реката – предложи Мокси.

– Но какво ще правим тук? – поиска да знае Домби.

– Да, какво ще правим на това място? – запита и Димби.

– Да си продължим театъра – предложи Мокси. – Беше интересно. Днес разбрах какво голямо нещо е изкуството... Лиско, можеш ли?

– Уха! – зарадва са лисичето. – Заемете местата си... Така...

Той тръгна към Големия Легнал Дънер, заобиколи го и се показа над него:

– Внимание!... Та-та-та-там!... Започва второ действие!

Лиско отвори уста да каже още нещо...

Беше хубав, голям, изпечен в много отношения, на пръв поглед можеш да го наречеш дори красив, ако не зърнеш кръвожадните му очи, в които въпреки всичко има и притворство, и желание да ти се хареса. Току-що спрял, с изплезен език, той дъхаше почти в тила на Димби и Домби, дъхът му караше космите по опашката на Мокси да треперят.

– Хайде! – извика Мокси. – Защо млъкна?... Няма ли да почваш?

Лиско беше като гипсиран.

– Искаме второ действие! – обади се Димби.

– Ако няма – парите назад! – опита се да прави хумор Домби.

Леко уморен, вълкът си отдъхваше и разглеждаше обстановката, в която бе попаднал.

– Тъпаци, какво правите тук? – каза най-после той.

Домби разбра на секундата, че лошите му предчувствия никога не го лъжат, но беше късно. Оня вече стоеше зад гърба му. А на Големия Легнал Дънер трепери, та се къса не кой да е, а Лиско – същият, от гнездото на орела и от стомаха на акулата...

Погледнати от страни, Димби, Домби и Мокси представляваха едно цяло, на което не могат да му се видят контурите – например, ако искаш да ги нарисуваш, няма да излезе нищо, всичко трепти, всичко е в движение от треперене, нито глава можеш да видиш, нито тяло, нито крак; тримата се тресат, зъбите им тракат, незапознатото със случая ухо би помислило, че тракат пишещи машини.

– Говорете! – изрева вълкът. – Защо мълчите?... Или... искате да проговорите в стомаха ми, а?

Лиско знаеше, че с това треперене няма да стигне до никъде, но как да го спре? Вълкът задаваше въпроси, трябваше да му се отговори, но как да започне? Най-напред стисна зъби и те горе-долу млъкнаха. Впи нокти в кората на дънера, притисна се към него и започна да си представя хубави неща, например как плува, как веднъж Димби му донесе торта, как една нощ сънува, че е на луната и свири на флейта.

– Какво правите тук? – изгърмя отново гласът.

А една друга нощ пък Лиско сънува, че хвърчи между дърветата като птица и вали някакъв дъжд, но Лиско си носи чадър...

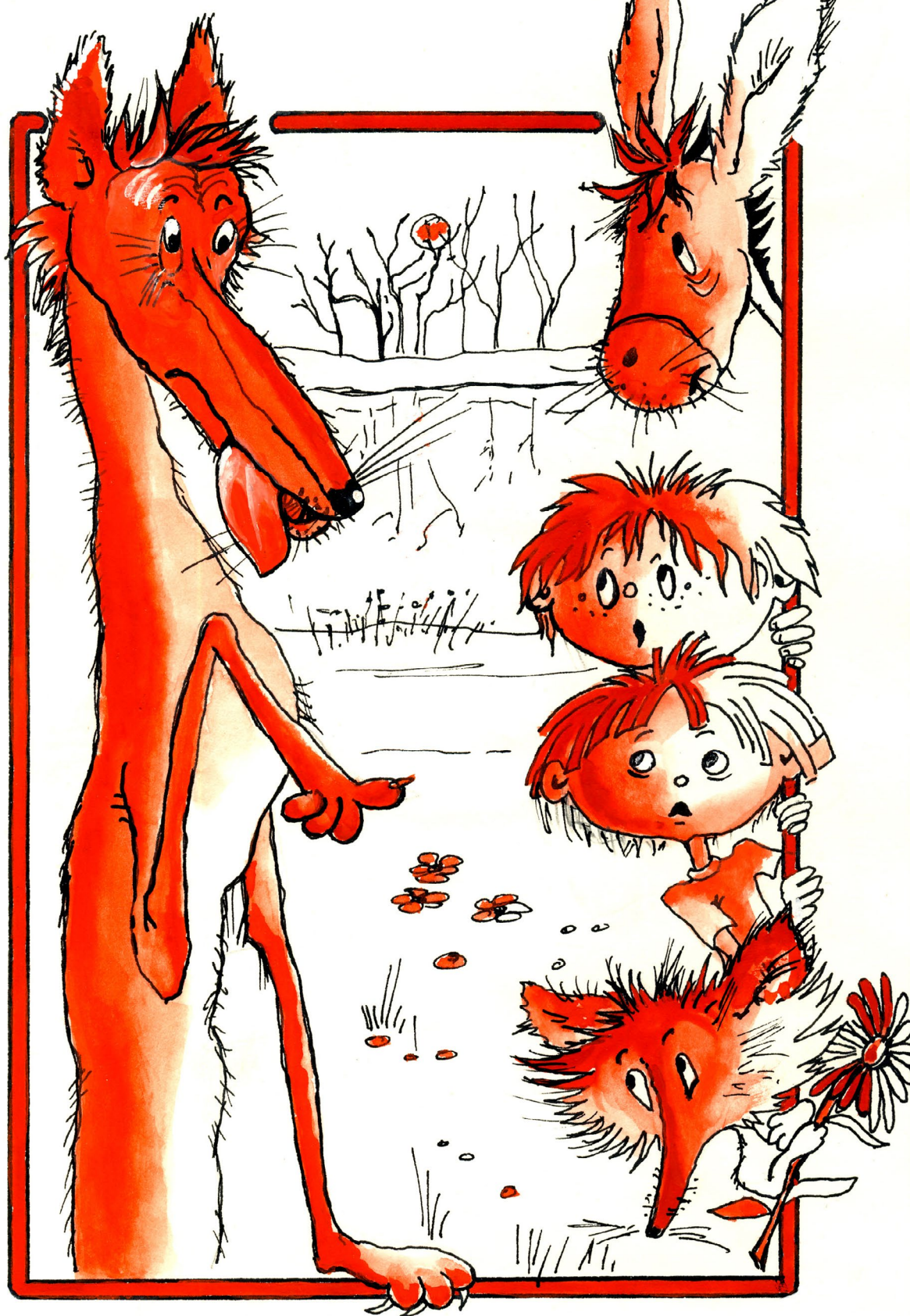
– Ккакво питате? – започна да се съвзема той.

– Ти, малкият, страхуваш ли се, или хитруваш? – запита вълкът.

– Стра... хитрувам!

– Не се опитвай.

– Ккакво?

- Не се прави на ударен!... Оттук ли мина?
- Ммоля?
- Чуваш ли какво те питам?
- Второто чух, но първото не можах.
- Ей, хапко, преди всичко нямаше първо и второ. Питам дали ОНАЯ мина оттук... Казвай, че бързам!
- Много ли?
- Какво много? – учуди се вълкът.
- Бързате.
- Слушай, какво точно ми казваш сега?
- Не, аз само питам...
- Тук питам аз, не ти! – ядоса се вълкът.
- Аа, добре – съгласи се Лиско. – Защото помислих, че искате да ви питам нещо, и ви питам... Понеже...
- Да помисля малко – прекъсна го вълкът. – Да разбере какво ме правиш в момента... Нещо ме баламосваш, а?
- Напротив.
- Какво напредив?
- Нищо.
- И тук трябва да помисля. – Вълкът го гледаше недоверчиво. Като всеки вълк и той си бе мнителен. – Нямам време за мислене!... А тези защо мълчат? Само ти ли ще говориш?
- Кой? – Лиско разбра, че като се прави на ударен, най-бързо идва на себе си.
- Тези тук... Тримата.
- Ааа, тези ли?... Още треперят.
- Чичо Вълк, ние още треперим – обади се Мокси.
- Оставете ги да треперят – предложи Лиско, – а ние да си проведем разговора.
- Не разговарям, а питам! – изрева вълкът. – И бързам!...
- Аха... Добре.
- Казвай!
- И какво питате?
- Вълкът настръхна, малко остана да кипне, но се овладя, защото наистина бързаше.
- По коя пътека мина Червената шапчица: по тази или по тази?
- Коя шапчица?
- Едно момиченце... Носи храна на баба си.
- Всеки ден ли?
- Не знам, не го питам.

– Трябваше да го питате.
– Защо? Какво значение?
– За да можем да си проведем разговора.
– Ей, хапльо, не го усуквай!... Гладен съм... Бързам!
– Виждате ли – рече Лиско, – хем бързате, хем искате да разговаряме.
– Не искам да разговаряме, а да ми кажете откъде мина Червената шапчица!... Иначе ще изям вас.
– Лиско, толкова ли не разбираш – намеси се Мокси. – Чичо Вълк иска да знае накъде изчезна Червената шапчица, за да я изяде.
– Защо не му кажеш ТИ? – запита Лиско.
– Че той не пита мен, а теб.
– И то от половин час! – кипна вълкът.
– Е, тогава признавам – отвърна Лиско.
– Какво признаваш? – запита вълкът.
– Че питате мен.
– Отговори де!...
– Какво да отговоря?
– Откъде мина ОНАЯ?
– Да!
– Какво ДА?
– Питате и отговарям.
– Аааа! – ядоса се вълкът. – Така ли?... Започвам да ям!...
Лиско видя от дънера как триото започна отново да трепери, но каза спокойно:
– Голяма работа.
Вълкът се замисли отново. Първо, не вярваше на ушите си, второ, не бе за вярване.
– Каза ли нещо? – запита той.
– Да.
– Какво точно?... Това, което чух, или това, което помислих, че съм чул?
– Да.
– Първото или второто?
– Аха!
– Значи – изгърмя гласът на вълка – ще се ядем!
Димби, Домби и Мокси заплакаха с глас. Лиско ги чу, но каза:
– Голяма работа!
– Какво? – подскочи вълкът.
– И други са ме яли, и пак съм си жив! – отвърна Лиско, а триото заплака още по-силно. Без да обръща внимание на вълка, Лиско им извика: – Защо плачете, глупаци?

– За да не ни изяде! – отвърна Домби.

– Ей! – обърна се към лисичето вълкът.

– Оставете ме! – отвърна троснато Лиско. – Не виждате ли, че им се карам?...

– Добре – съгласи се вълкът.

– Защо плачете, глупаци такива? – извика повторно Лиско. – За да не ви изядат ли?... Че той, вълкът, да не е луд... да яде вас при наличието на такава крехка Червена шапчица?... Нали, чичо Вълк?

– Да! – отвърна вълкът. – Откъде мина?

– Видяхте ли? – обърна се към тримата Лиско. – Той си знае рабо...

– По коя пътека тръгна Червената шапчица! – вбеси се вълкът. – Искам да знам!... За да мина по другата, понеже трябва да стигна преди нея, да изям бабата, да ѝ взема очилата, да поставя забрадката ѝ на главата си, да легна в леглото, да се завия и щом влезе Червената шапчица, като ме запита защо ми са големи зъбите, да ѝ отговоря и да я схрускам сладко!... Сума работа ме чака, а вие ме бавите...

– Умирам да присъствам! – възкликна Лиско.

– Казвай! – Вълкът, който предвкушваше изяждането на Червената шапчица, ставаше все по-нетърпелив. – По коя пътека мина тя?

– Да си спомня – започна да си спомня Лиско. – Аха, да... Тя мина по дългата пътека.

– Идеално! – зарадва се вълкът. – А пък аз ще мина по късата!... Коя е късата пътека?

– Това го знае всеки – рече Лиско.

– Добре... Коя е?

– Ето я!...

– Тръгвам!...

Най-после тръгна, Димби, Домби и Мокси си отдъхнаха, но вълкът се върна неочаквано и ги заоглежда.

– Бе като ви гледам такива мънички, хрупкави и събрани на едно място – започна той, – викам си, защо да не изям първо вас, а после Червената шапчица, за десерт?... Пак ли се разтреперахте?... Успокойте се, да ви разгледам добре... Ей, чудя се от кого да започна!...

Димби, Домби и Мокси се разплакаха.

– Успокойте се, да ви разгледам! – заповяда вълкът.

Всички трепереха.

– Не ни разглеждайте – отвърна Лиско. – Ще ви разкажа какво представляваме... Номер едно – Мокси!... Както и да го въртиш, както и да го сучеш – магаре!

– Абсолютно магаре! – призна си Мокси. – Знаете ли какво е магаре?

– Ще се запъне на гърлото ви – продължи Лиско – и ни напред, ни назад.
Ще се задавите и ще пукнете като идиот!

– Кой тоз?

– Вие... кой!... Ще пукнете като последен глупак и идиот!

– Тук си прав – отвърна вълкът. – Продължавай!

– Този тук е Димби. Я има, я няма четвърт порция.

– Толкоз! – съгласи се Димби. – Дори по-малко.

– Добре – отвърна вълкът и погледна към Домби. – А този, дебеличкият?

– Глупости!

– Какво? – учуди се вълкът. – Защо глупости?

– Боже мой, това е Домби!...

– Какво като е Домби?

– Да не сте луд?

– Не разбирам – рече вълкът. – Дебеличък, закръглен, какво като е Домби?

– Ха-ха! – засмя се Лиско и махна небрежно с лапа. – Само някой луд или кръгъл глупак и идиот като... Щях да кажа като вас... Само той може да се хвърли в такава авантюра!... Вижте му обуцата!... Връзките им се развързват трудно. Ха сте започнали да ги развързвате, ха сте станал кръгъл и тъп глупак, защото ще ви отнемат най-малко три часа.

– Изобщо не се развързват! – поясни Домби.

– Видяхте ли?... А искате да го ядете...

– Да видя – предложи вълкът и огледа внимателно обуцата. – Прав си...

А тебе?...

– Какво мене?

– Ще изям теб.

– Това е друг въпрос – съгласи се Лиско. – Аз съм чуден за ядене.

– Добре, тогава тебе.

– Но ще сгрешите – рече Лиско.

– Защо?

– Аз съм неизяждаем.

– В какъв смисъл?

– Бе тиквенико кръвожаден и проклет, не можа ли да раз...

– Чакай... Сега не обиждаш ли?

– Обяснявам! – кресна Лиско. – Не можахте ли да разберете най-после кой съм?

– Кой си?

– Аз съм ЛИСКО!

– Какво от това?

– Боже мой!... Не ме ли познавате?

– Хич!

– Защото сте прост! – възмути се Лиско. – Обиждате ме, без да се замислите!... Защото, ако бяхте интелигентен вълк, щяхте да знаете, че съм бил яден от орела Каменар, напълно изяден от Синята акула и пак съм жив!... Разбрахте ли, или да повтора заради тъпата ви кратуна?... Какво се пулите? Хайде! Яжте! – Лиско се приближи до устата му. – Напъхайте ме в мръсния си търбух, да видим! – Вълкът го погледна изненадано и неволно направи крачка назад, но Лиско отново се пъкна в устата му. – Хайде!... Яжте, да видите какво ще стане?

– Какво ще стане? – запита вълкът.

– Тази работа се проверява с ядене! – настоя Лиско.

– Бе какво съм седнал да си губя времето с такива, когато има крехки червени шапчици! – изруга вълкът и хукна по пътеката, която всъщност беше най-дългата пътека, на всичко отгоре завиваше и водеше в обратната посока.

Премеждието бе наистина голямо и дълго време след изчезването на вълка никой не продума. Мокси се огледа, увери се, че е цял, и започна отново да трепери. Домби погали обущата си, а Димби въздъхна.

– Лиско! – най-после наруши мълчанието Димби.

– Какво, Димби?

– Още не мога да разбера какво стана.

– Лиско ми взе акъла! – призна Домби.

– Само как го изработи, а? – възхити се Мокси.

– А можеше да те изяде – рече Димби.

– Като нищо – съгласи се Мокси. – Но защо му се тикаше в устата?

– Война на нерви, Мокси... – отвърна бавно лисичето. – При такива случаи, с такива ТАКА... Или – ИЛИ!...

– Е – въздъхна Мокси, – да си плюем на петите и...
– Точно така – рече Домби. – Спасихме кожата, но трябва да бягаме.
– Да – рече Димби, – спасихме се, но предадохме Червената шапчица.
Димби, Домби и Мокси погледнаха към Лиско. Лисчето наведе глава, сякаш долавяше упрека само към себе си, и каза:
– Едва ли... Според мен всичко ще свърши добре.
– Защо?
– Кое те кара да мислиш така?
– Ами... как да ви кажа... Както е тръгнало, след като се яви Червената шапчица, а после и Вълка, няма начин да не мине и Ловеца... Така е по приказката. Поне дотук всичко се развиваше по приказката.
– Вярно! – извика Мокси. – Как не се сетихме.
– Да бе – просия Домби. – Ей сега ще се яви един ловец, ще разпори корема на вълка и край!...
– Ама не идва – въздъхна Лиско.
– Ще дойде.
– Няма как.
– Ще почакаме и ще дойде.
Така започнаха да чакат и след няколко минути чува оркестъра, който им подсказва песента. Лиско запя:

Не бойте се, не бойте се, деца!
Спокойно!... По местата останете!
Играйте си, играйте си, деца!
Страхът е тук напълно неуместен.

Бедите са различни,
с опасности безчет,
когато идват, идват без номер и без ред,

но винаги накрая
Ловец ще се яви
и както той си знае
ще ви спаси!

Сега запяха всички:

Не бойте се, не бойте се, деца!
Спокойно!... По местата останете!
Играйте си, играйте си, деца!
Страхът е тук напълно неуместен,

че винаги накрая
Ловец ще се яви
и както той си знае
ще ви спаси!...

Песничката ли беше къса, или нещо не вървеше, но Ловеца още не идваше.

– Къде се бави? – учуди се Мокси. – Вече е време.

– Рано е – предположи Домби.

– Спокойно! – Димби бе пхнал ръка в джоба си и стискаше прочутия свой талисман, една костилка от праскова.

– Предлагам да не говорим за Ловеца, който и без това ще дойде – настоя Мокси.

– Добре, но за какво да говорим? – поиска да знае Домби.

– За приятни неща – продължи Мокси. – Например за реката... Представете ли си колко хубаво ще се окъпем, като дойде Ловеца и разпори тумбака на вълка?

– Пак Ловеца! – напомни Димби.

– Така ли?... Извинявайте!... Наистина няма смисъл да говорим за него, щом сме сигурни, че ще се яви и ще... такава... тумбака де... Аз май че пак... Лиско!

– Кажи, Мокси.

– Съгласен ли си, че можем да си говорим за други неща, щом знаем, че Ловеца ще пристигне и ще... – Мокси преглътна, но изплю мисълта си – разреши нещата?

– Добре е да говорим за други неща – съгласи се Лиско.

– Видяхте ли? – обърна се Мокси към другите. – Дори и Лиско е съгласен, че спокойно можем да си правим каквото си щем, понеже знаем, че каквото и да стане, има кой да го оправи... Става дума за Ловеца, който със своя ловджийски нож...

Димби и Домби пронизваха Мокси с мрачни погледи, а Лиско отрони една доста дълбока въздишка. Мокси се разтревожи:

– Лиско, защо въздъхна? Ей сега ти въздъхна дълбоко и ме разтревожи.

– Мисля си нещо, Мокси.

– Надявам се, че нещо не толкоз лошо, нали?

– Е!...

Мълчание. Една минута, две минути...

– Лиско – замърмори отново магарето, – това, което мислиш, е важно, нали?

Лиско се усмихна и погали гърба на своя приятел, който завъртя опашка и почувства, че е щастлив.

- Мисля си – поясни лисичето – дали винаги трябва да се разчита на Ловеца.
- Че как? – учуди се Домби. – Другояче как?
- Не знам – отвърна Лиско. – Ловеца, Ловеца, но представи си, че Ловеца не дойде?
- Еее! – възмутиха се тримата.
- И все пак представете си, че не дойде. Нещо може да го задържи...
- Нищо не може да го задържи! – извика Мокси.
- Така да е – съгласи се Лиско. – Но защо трябва да разчитаме само на него?... И най-важното: правилно ли е да седиш и да чакаш някакъв си ловец?
- Той не е някакъв си – протестира Мокси, – а точно определен ловец. Пише го черно на бяло!
- Да, ама в приказката.
- Да, ама както виждаш, всичко се развива по приказката!
- Да, ама както виждаш, Ловеца го няма, ние дремем, а в това време... Да не говоря повече.
- Лиско – опита се да внесе спокойствие Домби, – напразно се тревожим, ще дойде!
- Къде е? – запита Лиско.
- Трябва да дойде.
- И все пак нещо ми подсказва, че няма да дойде и милата Червена шапчица, която обичаме и така жестоко предадохме... По-нататък разбирате...
- В този момент на полянката се втурна зайчето Иванчо, едва успя да спре, обърна се, погледна назад и каза:
- Днес е лош ден, момчета... Много кофти ден!

– Защо! – засмя се Лиско.

– А, пристигнал е един лош ловец, не ти е работа!... Гони ни, трепе ни...

Докато Иванчо допълни, че ловецът е лош и проклет, четиримата герои завикаха „ура“ и го вдигнаха във въздуха. Иванчо зарита и задраска, но никой и не мислеше да го върне на земята. Под него крещяха:

– Най-последно!

– Край на Вълка!

– Шапката е спасена!

– Да живее Ловеца!

– Знаех си аз!... Казах ли ви? – ликуваше Мокси. – Ето го, че дойде!...

– Пуснете ме долу! – зарита зайчето Иванчо. – Какво ви е?

Върнаха го на земята и му обясниха, че ловецът е истински спасител, че ей сега ще пристигне и ще оправи положението, и много други неща, но Иванчо, вместо да ги изслуша, изруга гаменски и хукна.

Виковеите още не бяха стихнали, когато влезе и самият Ловец, посрещнат с овации. Никога дотогава Полянката на Големия Легнал Дънер не е била огласяна от подобен възторг.

Сред общия шум се долавяха следните възгласи:

– Ето го!

– Най-последно!

– Вижете го!

– Чудесен ловец!

– Истински!

– Да му мисли кръвожадният вълк!

– Хайде, Ловецо!...

– По-бързо!...

Слисаният от динамичното посрещане ловец в блестяща ловна екипировка – от шапката с перото до белгийската пушка – най-последно успя да се отскубне от прегръдките и запитва:

– Какво има?... Защо „хайде“?... Къде да бързам?

– Към Червената шапчица! – стискаше ръката му Лиско. – Да накажем Вълка!...

– Коя шапка? ... Кой вълк?

– Ха! – стъписа се лисичето. – Не знаете ли?

– Нищо не знам.

– Вие сте този, който трябва да се явите...

– И се явихте!...

– Остава само да убиете Вълка и да спасите Червената...

– Ааа, не! – отвърна Ловеца. – Аз не съм по вълците.

– Какво? – изненада се Лиско.

– Как? – запита Димби.

– Аз съм зайчар!... На мен ми дай зайци, да видиш как ги тепам!... Умирам да тепам зайци, значи!...

– А Червената шапчица?

– Де я?

– На края на гората... Чака!

– Какво чака?

– Да я спасите!

– А, не!...

– Глупости! – ядоса се Лиско. – Защо?... Нали уж?...

– Аз съм зайчар!... Освен това колата ми е на слънце и ако закъснея, ще ми изгорят гумите... Зайци ми трябват, разберете!...

Това бяха последните думи на Ловеца, преди да го погълне гората.

– Дойде и си отиде... – промълви Лиско сред настъпилото мълчание. – Кой питаше за него?

– Ами сега? – Лицето на Димби бе изплашено.

– Сега... станахме предатели – рече Лиско. – Хайде!...

– Какво „хайде“? – поиска да знае Мокси.

– Да тръгваме – отвърна спокойно Лиско. – Вълка пратихме за зелен хайвер по най-дългия път, а ние ще тръгнем по най-късата пътека... Нашата.

– Какво?

Това го казаха тримата изведнъж.

– Ще се опитаме да я спасим... – Лиско се засмя и добави весело: – Това наричам приключение!... Риск за живота колкото щеш!... Тръгваме ли?

Никой не мръдна от мястото си.

– Мога ли да кажа нещо? – запита Димби.

– Каж и да тръгваме!

– Преди малко лично АЗ говорих за риск, дори за МНОГО ГОЛЯМ РИСК, но тук няма никакъв риск... Тук ни пиши направо изядени.

– Искаш да кажеш... да оставим Червената шапчица така?

– Доколкото знам – намеси се Мокси, – спасяването на Шапчицата беше задължение на Ловеца. Щом ТОЙ се отказа, нашето задължение е да бягаме далеч... Това е ВЪЛК, не е... какво да е!... Не можах да измисля какво.

– Аз лично не тръгвам – заяви Домби. – Не обичам вълци.

Лиско заяви чистосърдечно, че разбира всеки от приятелите си, че тук не става и дума да им се сърди, и тръгна по най-късата пътека.

– Не му казахме едно „довиждане“ – забеляза Димби.

– Много ни изненада – рече Мокси. – Докато му кажа, и тръгна.

– Май че... този път, нали разбирате? – наведе глава Домби.

– Какво? – запита Димби.

– Няма да го видим повече.

– Да – въздъхна Димби. – Този път няма и план. А Лиско винаги измисля плановете.

– Не се знае дали няма – каза Мокси. – Докато прекоси гората, ще го измисли. На него плановете му се раждат като зайци.

– Не ставай смешен – рече Домби. – Какъв план срещу Вълка?

– Брей! – съгласи се Мокси. – Забравих, че този път става дума за вълк!...

Аз си отивам.

– И аз – рече Домби. – Димби, накъде си?

– Колкото може по-далеч.

– И аз.

– А аз – рече Мокси – по-далеч от двама ви.

Най-късата пътека водеше най-бързо до края на гората, нямаше време за измисляне на план, затова в главата на Лиско се раждаха планчета, които той отхвърляше като лешници. Нито едно от планчетата не влизаше в работа.

Това бяха светкавични хрумвания и всички до едно водеха право в устата, а оттам в стомаха на Вълка.

На Лиско му бе омръзнало да скита по стомасите на злодейците, но сега нямаше как – трябваше да се яви той, щом определеният за целта Ловец избяга заради гумите на колата и зайците. Единственото, което измисли лисичето в гората, бе утешението, че ще загине заради нещо красиво, защото едва ли има нещо по-красиво и невинно от Червената шапчица.

Остави настрана, че е дама, но какво ще прави светът без своята Червена шапчица? Как ще живеят децата само сред ловци зайчари, които мислят преди всичко за автомобилите си?

И сред вълци?...

Къщичката беше хубава, като нарисувана, същите, каквито ги рисуват по книжките, с високи остри покривчета и малки прозорчета с решетки. Лиско се залепи върху тревата и се послуша. Никакъв шум освен птичите песни. Около къщичката – никакъв признак на живот. Той запълзя. Бавно, както в приключенските книги, сантиметър по сантиметър, някъде може би по милиметър, Лиско се приближи с разтуптяно сърце до къщичката, озова се под прозорчето, надигна се и погледна.

През квадратчето на дървената решетка се виждаше цялата стаичка, която бе... празна. На леглото нямаше никого, стоеше си непокътнато, отрупано с цветни възглавници.

– Дявол да го вземе! – помисли си Лиско. – Къде е бабата?... Тук трябваше да има една баба!... Една баба ми се губи!... Една Баба и един Ловец ми се губят, което не е малко.

Вече без предпазливост Лиско се озова пред вратата. На нея висеше забодена с карфица бележка:

*Червена шапчице,
отскочих до града за пенсията.
Ще се върна скоро.
Почакай ме.
Баба ти*

На това място Лиско отново вдигна ръка да се почеше, но се отказа, тъй като ставаше банално. Стоеше и се чудеше какво да предприеме.

– Без почесване няма да мине – каза си той и се почеса. Веднага, почти, с почесването се роди и решението. Той бързо скъса бележката и я скри в тревата. После?...

– А сега, де!... Какво беше после?... Да, точно така!...

Лиско отвори вратата и влезе в стаичката, обърна се, погледна навън и затвори. После?...

Лиско разкри леглото, напъха няколко възглавници под завивката, отдалечи се, погледна и остана доволен – стори му се, че някой наистина спи на леглото... После?... Отвори вратата, излезе, затвори след себе си, пак погледна, този път през прозорчето, и отново остана доволен. Скрит зад големия бряст, той чакаше и се учудваше на спокойствието си. Изчисленията му подсказаха безпогрешно, че Вълка ще се яви преди Червената шапчица. Червените шапчици, макар да вървят по късите пътеки, винаги пристигат след вълците. Тук ще видят ягоди, там – гъби, после къпини, ще се спрат да послушат птичките, ще разговарят с някой бръмбар, а Вълка не се интересува нито от бръмбари, нито от птички – той бърза. Лиско направи нови изчисления: обикновено вълците се движат седем пъти по-бързо от червените шапчици, следователно, колкото и да е дълъг пътят им, ще ги изпреварят. Дори да... Аха!... Дори...

Дори Червената шапчица да се появи по-рано от Вълка!... Може!...

Лиско ще я посрещне, ще я скрие зад бряста и...

Вълкът пристигна.

Беше запъхтян и по изражението му се разбираше, че ругае наум. Първата му работа бе да се залепи на прозорчето и той се залепи. Усмивката в очите му подсказваше на Лиско, че всичко се развива добре. Вълка напусна прозорчето, отвори вратата и нахълта в стаичката, скочи върху леглото и отметна завивката...

А!... Празно!... Цялата завивка!... Пак празно!... Завивката на пода!... Ооо, защо е празно?...

Възглавниците полетяха към земята. Вълка ревеше от ярост, кършеше лапи и проклинаше каквото му хрумне. Както проклинаше и оглеждаше за сетен път леглото, той хвана дръжката на вратата, дръпна и...

Вратата се оказа заключена.

Тогава Вълка бутна навън, понеже някои врати се отварят навън...

– Охо! – каза Вълка.

Но той все още не допускаше това, смяташе, че вратата се е запънала, и тъй като се досети нещо, върна се и погледна под леглото.

И тук нямаше баба.

– Бабата! – извика Вълка и се изправи. – Къде е бабата?...

Вълка отново се хвърли върху вратата. Натисна навън, дръпна навътре, навън-навътре, навътре-навън.

Ядосано ритна вратата.

– Не така!... Не така! – скара му се Лиско отвън. – За тази работа си има ключ.

– Къде е той?

– Там, дето си ТИ.

– Не го виждам!

– Е, тогава е от другата страна.

– Коя страна?

– Там, дето съм АЗ.

– Отвори де!

– Кога?

Вълка извика и заблъска глава в стената, тя беше дървена. Стената.

– Ако не ме лъжат ушите, това е Димби!

– Аз съм! – призна си Димби.

Лиско не се обърна и сега. Вслушваше се, интересуваше го какво ли прави неговият пленник.

– Поседни, Димби – предложи Лиско, без да се обръща. – Може би ще дойдат и другите... Какво чувам?... Това са стъпките на Домби.

– Да – съгласи се Домби зад гърба му. – Откъде знаеш, че ще дойда?

– Познавам си приятелите... Ако не ме лъжат ушите, идва и Мокси.

– През цялото време имах чувството, че някой ме захваща за опашката – каза Мокси и се приближи. – Какво сте се събрали и какво чакаме?... Дойдохме да те вземем.

– Защо? – запита Лиско.

– Защото ни трябваш! – извика извън себе си Мокси. – Какво ще правим без теб?... Хайде, Димби, кажи му, че трябва да си тръгваме от туй проклето място, където се събират вълците!

– Седнете, разположете се – каза Лиско, без да се обръща. – Приятно ми е да ви чувствам до себе си.

– И на мен – призна Димби.

– И на мен – призна Домби.

– Особено на мен! – рече остро Мокси и погали лисичето с опашката си, понеже се зарадва, че е още живо. – Хайде да бягаме, докато не е късно.

– Хайде, Лиско – подхвана и Димби, – ОНЯ ще дойде всеки момент.

Лиско мълчеше. Изобщо мълчаха. Само птичките не, но те са птички, не шумят, а пеят.

– Лиско!...

В гласа на Мокси се долавяше изненада и безкрайно учудване.

– Какво, Мокси?

– Някой удря по вратата!...

– Така ли?

– Да... Отвътре!...

– Такива работи да се чуват – усмихна се Лиско. – Да бъде отвътре, а не отвън.

– Добре де – намеси се Домби. – Кой чука отвътре?

– Вълка.

Лиско отново се почувства безкрайно сам. Този път той се обърна... Може би все някой може да е останал... Може би Димби?...

Нямаше никой. Лиско бе готов да се закълне, че пред всички, лек като перце, тича дебеличкият, тромав Домби, следван от мързеливия Мокси, а Димби както винаги е на трето място, със същото време, но с едни гърди разстояние зад магарето.

А тази глупачка Червената шапчица, която Лиско така настойчиво предупреждаваше за опасностите, се появи с песен, окичена с венец от горски цветя, и извика:

– Ей, хлапаче, какво правиш тук?

– Почивам си – отвърна бавно Лиско.

– Уморен ли си?... От какво?

– Свърших една малка работа.

– Защо не влезеш?

– А, тук е по-приятно от вътре.

– Бабооо!

Тишина!

– Бабооо!

– Какво, чедо? – обади се Вълка с преправен глас.

– Отвори!... Дойдох ти на гости.

– Не мога, чедо!

– Защо?

– Един проклетник държи ключа.

– Що за безобразие! – обърна се Червената шапчица към лисичето. – У теб ли е ключът?

– Да.

– Ох, хлапаче, какви са тези шеги! – Тя помилва лисичето и опъна ръка. – Дай!

– Какво?

– Ключа.

– Сакън, Лиско! – извика Мокси.

– Не го давай! – извика Домби.

– Как ще го даде? – засмя се Димби. – Да не е луд.

– Де да го знаеш – рече Мокси. – Ще му хрумне да експериментира.

– А! – учуди се Червената шапчица. – Всички ли сте тук?

– Да – осведоми я Мокси.

– А баба ми?... Къде е баба ми?... Бабооо!...

– Спокойно – каза Лиско. – По-спокойно!... Отишла е за пенсията си. С тези пенсии напоследък старите нещо се оправят... Момиченце, иди да посрещнеш баба си... Чувам тояжката ѝ. Чатка по камъните.

Червената шапчица извика:

– Бабо! – И изчезна.

– Днес прекарахме добре – забеляза след мълчанието Димби.

– Направихме си приключение за милиони! – добави Димби.

– С много рискове – добави Мокси. – Нали, Лиско?

– Скучен ден – прозя се лисичето. – Ако до довечера не стане нещо интересно, ще пукна от скука!...

– Е, и това не беше малко – прозя се Димби.

– Какво всъщност сме направили? – прозя се Лиско. – Заменихме един Ловец.

– Добре – прозя се Мокси. – Но все пак има някаква поука.

Лиско се прозя широко и каза:

– Поуката е да не разчиташ само на Ловеца.

– И да се намесваш!... Така ли?

– Точно така! – прозя се Лиско.

Тогавя те чува далечния оркестър, послушаха го малко и като тръгнаха към реката да се къпят, запяха:

Бедите са различни,
с опасности безчет.
Когато идват, идват
без номер и без ред...

– Ех, как ми се къпе! – извика бодро Мокси.

– И на мен! – извика Домби.

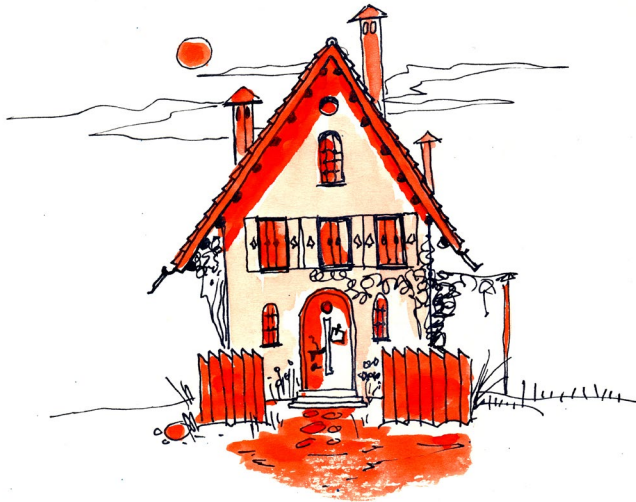
Но винаги накрая
ще се пребориш ти!
Не винаги очаквай
Ловец да те спаси...

– Дамите да не вземат да влязат в къщичката, ей! – изказа опасенията си Мокси.

– Ключът е у мен – отвърна Лиско и го показа.

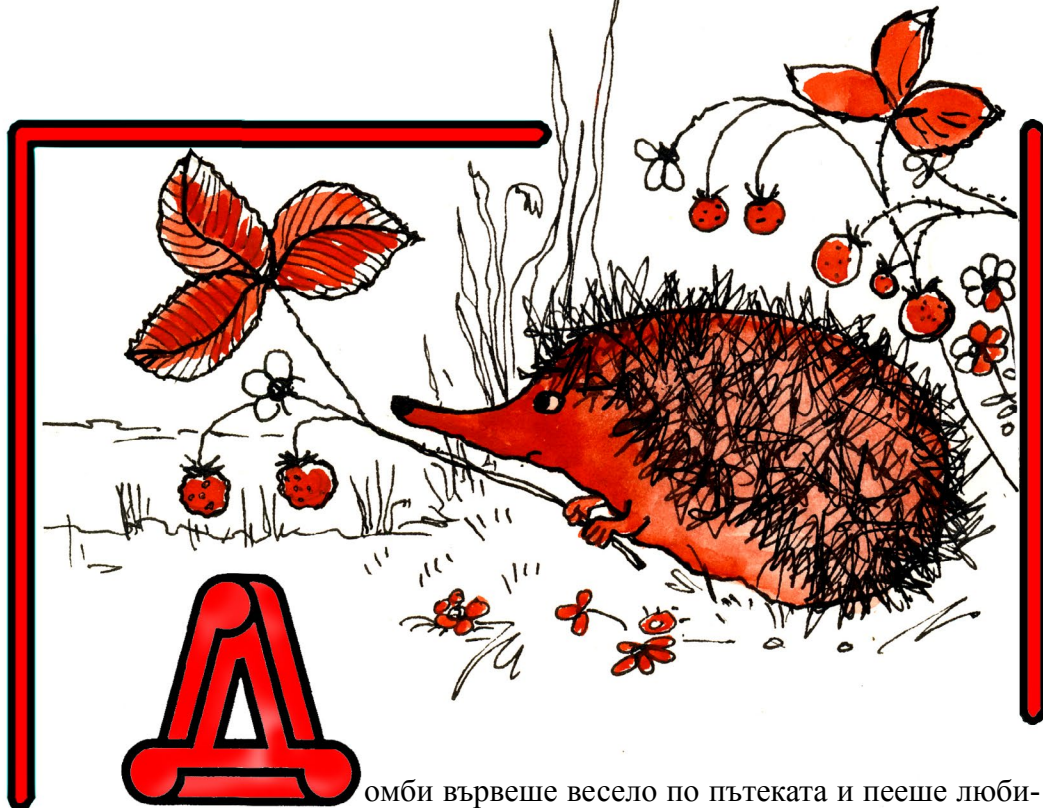
– А какво ще стане с Вълка, който заловихме? – запита Домби.

– За тази работа си има други служби – отвърна Лиско и се усмихна, след което прегърна всичките си приятели, така, както си бързаше към реката.

ДУПКАТА

домби вървеше весело по пътеката и пееше любимата си песен:

Аз съм Домби, Домби, Домби!
Аз съм Домби, Домби, дим!

Домби продължаваше да върви и продължаваше да пее любимата си песен:

Аз съм Домби, Домби, Домби!
Аз съм Дом...

Но не можа да продължи и полетя надолу. Наоколо стана тихо. Птичките, прекъснали чуруликането си, за да слушат по-добре песента на Домби, напразно напругаха слух, чакаха, чудеха се на какво може да се дължи внезапното прекъсване. Защото този, който беше изпял веднъж Дом... Трябваше да изпее и ...би. Така беше всеки ден. Къде изчезна песента? Какво се бе случило?

И да искаха, птиците не можеха да мислят дълго по този въпрос, защото по пътеката се зададе Димби, който също си имаше любима песен:

Аз съм Димби, Димби, Димби!
Аз съм Димби, Димби, дом!

Хубаво крачеше Димби и хубаво пееше:

Аз съм Димби, Димби, Димби!
Аз съм Димби, Дим...

Димби не можа да продължи и полетя надолу,
надолу,
на
до
лу,
– чак до дъното на дупката.

Димби се надигна, постоя малко на крака и ръце, попълъзя и се изправи. Какъв ден беше горе, а какъв долу – полумрак. Той вдигна глава и погледна мястото, през което бе паднал.

Между тревите се виждаше късче от небето.

Иначе всичко бе наред, нищо не го болеше, нямаше го само настроението му. Той направи няколко крачки и се облегна в меката пръст – стената на дупката, ако можем да я наречем така. На дъното лежеше някаква особена купчина. Димби нито знаеше, нито искаше да знае какво представлява, засега оглеждаше и проучваше височината и ширината на дупката, макар че

още в първите секунди му се изясни най-важното – тя е достатъчно дълбока, ако става въпрос за измъкване.

О, как сияеше горе небето, замрежено от стръковете на тревата!... Димби прокле тревата. Тя бе виновна. Тя замаскираше входа на ямата. Все още не искаше да помисли за най-лошото. От къде на къде тъкмо днес, когато се събуди тъй бодро, намокри очи с два пръста и закрачи по пътеката с надежда да срещне някого... от къде на къде точно днес, когато му се пееше най-много... Така де – от къде на къде?... За падане в дупки си има специални същества, той е чувал, че някои понякога падат в дупки, ями и пещери. Явно, че е станала грешка. Не му остава нищо друго, освен да почака, докато грешката бъде изправена.

Особената купчина, която лежеше пред него, се раздвижи. Димби се уплаши и за всеки случай се премести към другата страна на ямата. Какво ли бе това особено нещо, прилично на купчина и на живо същество? Особената купчина започна да се изправя и постепенно се превърна в Домби.

– Домби! – изкрещя радостно Димби.

Най-после Домби се изправи, раздвижи глава и протегна ръце, сякаш да се предпази от нещо. Дясната му ръка бавно се премести към главата, намери темето и го опипа.

– Домби!...

Докато дясната ръка разтриваше темето, лявата шареше напред и встрани, като антена опипваше въздуха и го проучваше. Димби ясно видя дебеличките пръсти на приятеля си и нямаше място за съмнение – пред него се намираше Домби

– Домби, защо мълчиш?

Лявата ръка също се прибра до главата. Тя пък разтриваше слепоочието.

– Домби, обади се!.. Ти ли си?...

Домби сякаш не чуваше.

– Домби, ти ли си, или е нещо друго?

Домби отпусна ръце и завъртя няколко пъти главата си.

– Ако си нещо друго, кажи!... Отгук, както те гледам, приличаш на Домби!

Домби внезапно тръгна срещу него. Димби се усмихна, но после се намръщи, тъй като Домби се блъсна в лицето му.

– Къде се буташ? – отдръпна се Димби. – Защо право в мен?

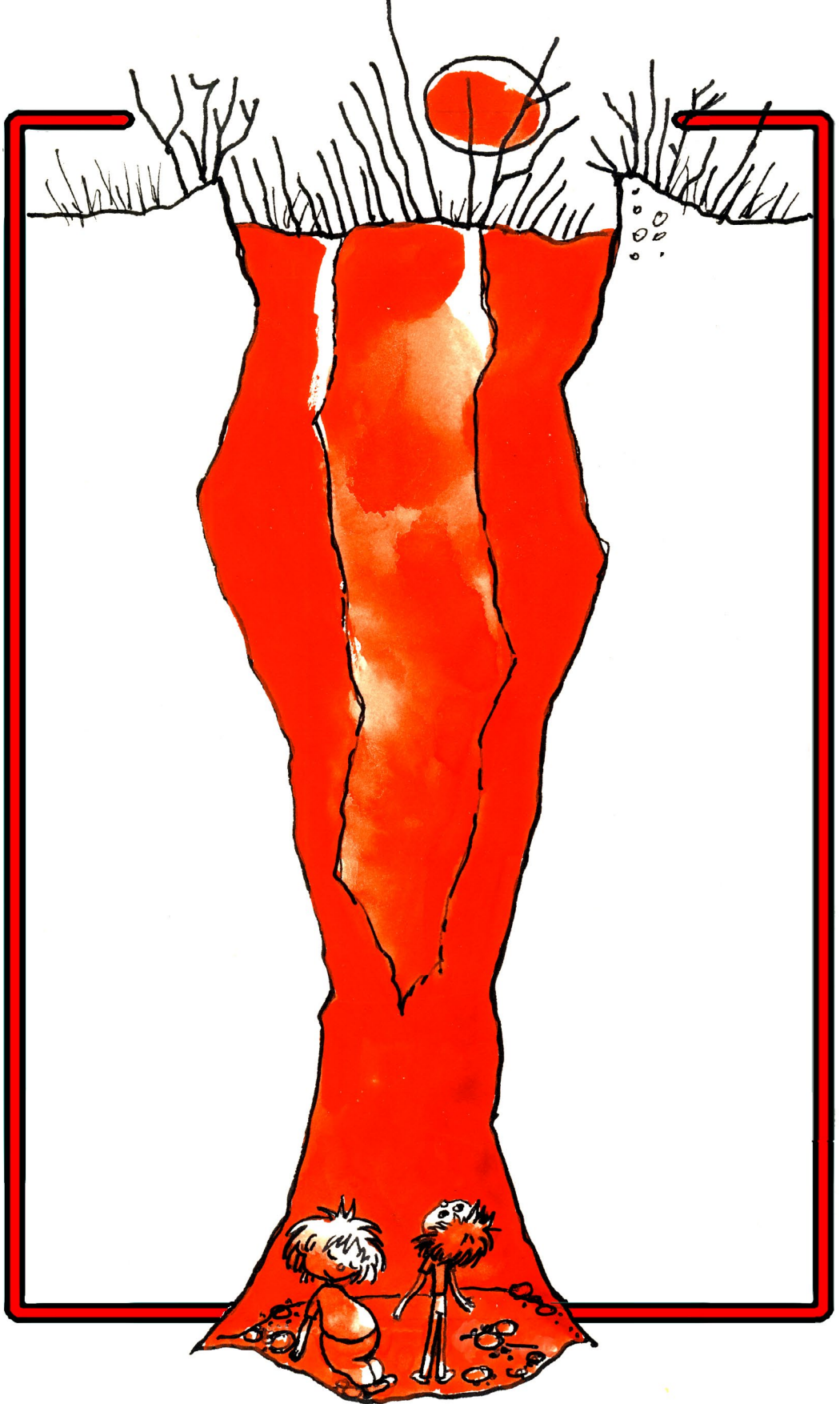
Домби се олюля и рухна на земята.

– Не си играй, Домби!...

Димби се наведе и вдигна ръката му. Потърси пулса и се умълча.

– Работиш, Домби!... Ето, работиш си нормално.

Так-так-так! – работеше пулсът на Домби, но самият той лежеше на земята. Димби се напъгна, изправи го на крака, задържа го и го пусна.

Домби се върна отново на земята, рухна.

Кой знае защо, Димби се огледа и се увери, че няма кой да му помогне. Отново се наведе, вдигна приятеля си, закрепил го на крака, но този път не го пусна, а внимателно го поведе към стената на ямата и го подпря. Димби пое дъх, постепенно се отдели от Домби и го погледна.

– Домби, какво стана?... Нещо се случи, нали?... Кажете де!...

Домби стоеше подпрян на стената като дърво и продължаваше да мълчи.

– Кажете поне къде се намираме?...

Домби неочаквано вдигна ръка и опипа главата си.

– Е, най-последно! – зарадва се Димби. – Отново се движите.

Домби се отлепи от стената и направи стъпка напред.

– Браво, Домби!... Сега остава да проговорите... Хайте де!... Какво чакаш?

Домби го погледна в очите.

– Аз съм Димби! Първият ти приятел!

Домби го разгледа с интерес, сякаш да се убеди в казаното, и нищо повече.

– Докога ще мълчите, кажете!... Не се занесете!

Домби продължаваше да го гледа с интерес.

– Ще те удари! – ядоса се Димби и замахна.

Но Домби не трепна.

– А! – учуди се Димби. – Защо не се пазиш?... Домби, Домби... станало ти е нещо!...

Някой запя. Димби се послуша. Едва-едва се чуваше до дъното на дупката любимата песен на Мокси.

Аз съм Мокси, Мокси, Мокси!

Аз съм Мокси, Мокси, мо!

Песента се приближаваше бодро:

Аз съм Мокси, Мокси, Мокси!

Аз съм Мок...

Димби успя да се дръпне настрана, и то навреме, преди магарето да падне върху главата му...

– ... кси, Мокси, мо! – довърши песента си магарето.

– Мокси! – извика радостно Димби.

– Да.

– Какво става днес?

– Чакай!... В момента се питам нещо.

- Запитай се по-скоро!
- Да! – рече Мокси след известен размисъл.
- Какво се запита?
- Запитах се дали съм се ударил... Нищо ми няма, Димби!
- Какво търсиш тук?
- Ами ти?
- Кажй първо ТИ!
- Не, ТИ!
- Аз... такава...
- Какова?
- Това си ми е редовната разходка. Всяка сутрин...
- ... вървиш, пееш и падаш, така ли?
- А, не. Всеки ден се разхождам и пея, но за първи път падам.
- И аз.
- Димби!... Не мога да разбера... Поне хиляда пъти, дори петстотин пъти съм вървял по пътеката и тя все свършваше на друго място.
- И аз... Винаги си свършваше някъде другаде. Беше най-обикновено място, където винаги виждах Домби и теб.
- И сега сме аз, ти и Домби.
- Уви!... Домби го няма.
- Защо, ето го.
- Да, но го няма.
- Как да го няма, като го виждам – учуди се Мокси. – Това е Домби!... Домби, нали си ти?
- Домби го погледна, но не отвърна.
- Не е Домби – съгласи се магарето. – И както си вървах с песен, изведнъж... пътеката, която всеки ден свършваше на друго място...
- ... обикновеното място.
- Да, Димби... Изведнъж същата пътека свърши с нещо необичайно.
- Нещо друго – подсказа Димби.
- Нещо празно – добави Мокси.
- Нещо, което отгоре започва като дупка, а долу...
- ... завършва като дупка!
- Да – съгласи се Димби.
- Изведнъж песента ми спря, а тялото ми не спря и започна да слиза...
- Да пада!...
- Така де, да пада, пада, пада...
- Ти падаше по-късо.
- Не знам, видя ми се дълго... Димби!
- Какво, Мокси?

– Докато падах, аз МИСЛЕХ.
– Не думай!
– Докато падах, аз мислех за хубави неща и сънувах тръни. – Мокси се огледа и се отърси. – Май че ми няма нищо.
– От мисленето ли?
– От падането. – Той погледна Домби. – Домби! – Домби гледаше стената. – Познаваш ли ме? – Домби не му обърна внимание. – Познаваш ли ме? – повтори Мокси, но Домби и сега не реагира. – Аз съм Мокси! – И като разбра, че няма да му отвърнат, каза повече на себе си. – Тук има нещо!... Домби, това пък е Димби. – Нищо. Никаква реакция. – Не те позна – обърна се магарето към Димби. – Да не познае теб, както и да е, но мен, аз съм магаре.
– Лошо! – забеляза Димби.
– Тези неща не са хубави – съгласи се Мокси. – Той се превърна в предмет.
– Не точно – рече Димби.
– Е, предмет, който диша.
– Стоп! – прошепна Димби и се ослуша.
Мокси също се ослуша и обърна ушите си към отвора на ямата.
– Не чуваш ли нещо? – прошепна Димби.
– Не.
– Ослушай се пак.
Някой пееше. Горе. Песента се приближаваше. Лиско вървеше бодро по пътеката и пееше любимата си песен:

Аз съм Лиско, Лиско, Лиско!
Аз съм Лиско, Лиско, лис!

До дупката оставаха няколко смешни метри:

Аз съм Лиско, Лиско, Лиско!
Аз съм Лиско, Лиссссс...

– Оппалааа! – извика Лиско и вкопчи задните си крака във водоравната земя, а предните – в отвесната. Главата му увисна като камбанка, но после се изправи.

– Спокойно! – промълви тихо лисичето. – Не бързай!... Остани така, успокой се и помисли!...

„И така... Какво стана?... Какво се получи на практика?... Аз си вървях по пътеката както всеки ден... Чакай!... Да не би?... Не, не сънувам. Тази сутрин станах както винаги, както винаги забравих да се измия и тръгнах. Отидох на Моята Полянка. Полежах на слънце. После изядох пет или трийсет леш-

ника. След това изядох около петдесет и три къпини... Горедолу петдесет и три. След това се запитах защо ли все още не ме викат, когато става късно и водата в Резедавия вир е вече затоплена?... Запах и тръгнах по пътеката, която всеки ден свършваше на друго място, а днес свършва тук, където някой е поставил някаква дупка... Така че на практика се получи следното: аз щях да падна в дупката. Но не паднах, понеже съм Лиско... Такаа!... После!... Няма после. Това е... Ако не внимавам, ще отида чак до края на дупката, който се намира не къде да е, а ДОЛУ.“

Лиско впи задните си крака още по-силно във водоравната земя, стисна здраво отвесната земя и започна да мести лапите си назад, докато почувства, че вече стои изцяло върху водоравната земя. Отдъхна си и тогава почувства истински страх, а малко след това дойде и светкавичната мисъл:

„Те са долу! – помисли си лисичето. – Аз съм Лиско и не можах да... Но те са наивни и са долу, събрани накуп.“

– Лискооо! – извика отдолу Мокси.

– Какво? – запита отгоре Лиско.

– Защо спря?

– Защо не продължи да вървиш? – запита и Димби.

– Защото не съм глупак.

– Ние сме долу! – отвърна Мокси.

– Знам – отвърна Лиско.

– Откъде знаеш?

– Не си спомням. Някой ми каза... Още вчера ми го казаха.

Долу се умълчаха.

– Всички сме тук – обади се Димби.

– Цялата глупава част от компанията – допълни Мокси.

– Чудна работа! – рече Лиско. – Всеки ден пътеката свършваше другаде и нямаше никаква дупка!

– Днес има – забеляза Мокси.

– Да – съгласи се лисичето. – Сега ще разбера дали пътеката си продължава зад дупката.

Лиско заобиколи внимателно отвора на ямата и веднага откри продължението на пътеката. След това започна някои необходими според него изследвания.

Долу чакаха.

– Домби – обърна се към приятеля си Димби, – кажи нещо... Моля те. Знаеш ли как ме тревожиш?

Нищо. Тишина.

– Домби не ми харесва – забеляза Мокси. – Какво да го правим?

– Нищо. Ще си го имаме такъв.

- После ще мислим – рече Мокси. – Първо да се измъкнем.
- Лиско съобщи, че пътеката не свършва при дупката, а продължава от другата ѝ страна.
- Чудна работа! – разтревожи се Мокси. – За първи път чувам за пътека с дупка.
- А си беше естествена пътека – забеляза Димби.
- Друго нещо не се ли забелязва? – запита Мокси.
- Там е работата, че се забелязва – отвърна Лиско.
- Димби и Мокси зачакаха да им кажат какво се забелязва, но Лиско мълчеше.
- Какво се забелязва? – запита нетърпеливо Мокси.
- Не искам да ви тревожа – отвърна Лиско.
- Кажи, кажи!...
- А, няма смисъл.
- Знаеш, че има – извика Мокси. – И вече сме разтревожени.
- Нищо особено – опита се да ги успокои Лиско. – Забелязва се, че този, който е издълбал дупката, е оставил тревата...
- По какъв начин?
- Нещо като маскировка.
- А така! – Мокси погледна Димби, после безчувствения Домби. – Значи дупката е издълбана и не е самостоятелна?
- Не е самостоятелна – усмихна се Лиско. – Бях тръгнал да ви търся.
- И аз – рече Димби.
- Така ли? – уж се учуди лисичето. – Защо?
- Викам си, къде е сега Лиско, да си направим едно хубаво приключение...
- И вместо приключение – в дупката.
- Приключението започнало! – каза весело Лиско.
- Така си е – съгласи се Димби, – само че е едно доста неприятно приключение. Стоиш в една дупка и нищо повече.
- Не е така!
- Защо? – учуди се Димби. – Добре ли е да стоиш в дупка?
- Чудесно е.
- Може, но за теб, понеже си горе. Ако си долу, ще говориш друго.
- Кажи му го! – нервира се Мокси.
- Казах му го! – отвърна Димби.
- Отгоре всеки знае да вика чудесно!... – натърти Мокси.
- Тази дупка е неприятна – започна да обяснява Димби. – Не можеш да отидеш никъде, нито да пееш, нито да се къпеш в реката.
- Разбра ли? – извика Мокси.
- Знам – усмихна се лисичето.

– Знам, че знаеш!... Отгоре всеки знае да знае. Ела долу, да видиш!...
– Какво искаш? – продължаваше да се усмихва Лиско. – Да се джасна като вас ли?

– А, защо? – Мокси употреби доста особен тон. – Живей си горе!...

– Подигравай се! – допълни Димби.

– А ние тук да гнием – добави Мокси.

– На мен ми е добре – отвърна весело Лиско.

– Знам – рече тъжно Димби.

– Гледам си слънцето, ходя навсякъде... Нямате си представа колко е хубаво горе!

– Добре, но млъкни!

– И туй ми било приятел!

– Приятел! – възмути се Мокси. – Мани го такъв приятел!

– Защо? – учуди се Лиско. – Пак съм ви приятел... Ще идвам да си говорим, ще ви питам как сте, ще ми отговаряте... Няма да ви забравя. Може да минат години, но ще идвам.

– Какви години? – уплаши се Димби.

– Остави го тоя! – рече Мокси. – Не го слушай!

– Чакай, Мокси! – Димби погледна нагоре. – А ние все тук, така ли?

– Ами как? – учуди се Лиско. – Какво може да се направи?... Ще ви нося и храна.

Домби стоеше безучастно настрана, както го бяха оставили – прав, отнесен дявол знае къде. Това също безпокоеше Димби, но повече го безпокояха въпросите, които се трупаха един след друг.

– Мокси.

– Какво, Димби?

– Наистина, как ще се измъкнем?

– Колкото мисля за това, толкова по-тъжен ставам...

– Не те разбирам.

– Все ми се струва, че ти и Домби ще се качите на гърба ми и ще офейкате, а аз... няма на кого да се кача.

– Моля ти се! – възмути се Димби и го заоглежда. – Как можа да помислиш?

– Казах ли ти? – запита с тревога Мокси.

– Не те разбирам – погледна към отвора на ямата Димби.

– Вече поглеждаш към гърба ми и към отвора и пресмяташ ли, пресмяташ – промълви Мокси.

– Глупости! – протестира Димби, но отново погледна нагоре.

– Знам си го – натъжи се още повече Мокси.

– Глупости, Мокси!... Защо?

– Понеже съм магаре – отвърна Мокси. – Ако не бях магаре, както и да е, но съм магаре...

– Моля ти се! – Този път Димби протестира енергично. – Дори да сте пет магарета едно върху друго, не може. Дупката е дълбока.

– Но на бърза ръка пресметна колко магарета са ти нужни, нали?

– Мокси!...

– Знам си аз!... Погледна гърба ми и се запита какво ли би станало, ако се качиш на него.

– Разбери, Мокси!... Ако гинем, да гинем заедно!...

– Викаш си, какъв хубав гръб за излизане от дупка.

– Домби, кажи му!...

Но Домби не каза нищо. Нито им обърна внимание. Тогава Димби погледна нагоре и потърси помощта на Лиско.

– Не го викай! – рече Мокси. – Той си е добре горе... Ако не е офейкал.

– Мислиш ли?

– Че защо сме му вече?... Имаше нужда от нас, докато бяхме горе. За какво са му някакви приятели, които се намират в дупка!...

– Лискоооо!

– Ако си нямаш работа, викай!

– А!

– Няма А, няма БЕ!...

– Допускаш ли?

– Като нищо... Ето че го няма.

– Но... – обърка се Димби. – Но това е Лиско!

– Беше Лиско – въздъхна Мокси. – Докато не бяхме в дупка.

– Не думай! – Димби по навик се обърна към Домби. – Домби, какво ще кажеш?

По едно време им се стори, че Домби погледна като човек, дори се обърна, когато споменаха името му, но само толкоз. Нищо повече.

– Мокси, май че си прав. – Димби се послуша. – Има си хас!...

– Винаги съм прав! – рече Мокси. – Познавам Лиско като ушите си. Дружи с теб, докато го забавляваш... Докато си горе.

– Да извикаме ли пак?

– Викни, но... Безсмислено!

– Лискооооо!

Нищо. Тишина.

– Имаш право, Мокси... Заряза ни... Ще извикаш ли и ти?

Мокси поклати глава, изрази безнадеждност, но все пак отвори уста и пусна тръбата си:

– Лискооооо!

Нищо. Тишина.

– Видя ли? – рече Мокси язвително. – Сега ясно ли е?

– Ясно ми е всичко – отвърна Димби.

Туп!...

Нещо падна до тях, Лиско се изправи, отърси се и каза:

– Какво е ясно?

Димби и Мокси се опулиха.

– Много ли е ясно?

Димби примигваше.

– Кажете! – настоя Лиско.

Мокси отвори уста, да, той наистина отвори уста и сигурно щеше да каже нещо, но неочаквано прокътятя зловещ, пронизващ смях, който с всяка секунда се усилваше, а после затихваше и както започна, така внезапно спря.

Лиско усети познатото треперене на приятелите си и почувства как трепери сам. Спокойствие бе запазил само Домби. Всички мълчаха и чакаха. Мина доста време, смехът не се повтори.

– Лллиско – успя най-сетне да продума Димби, – кккакво бббеше туй?

Безмълвие.

– Дда ббягаме! – предложи Мокси.

Тишина.

– Досега не ми се е случвало да бягам нагоре по дупка – отвърна най-после лисичето.

Тишина. Напразно напругаха слуха си.

– Дотук всичко ми харесваше, но...

Отново се послушаха. Нищо.

– Този смях не ми харесва! – каза каквото имаше да каже Лиско. После се обърна към приятелите си. – Ето ме!... Нали искахте да сляза? И все пак – Лиско се постара да стане изведнъж весел – приключението започна!...

– Да бягаме! – настоя на своето Мокси.

– Добре – съгласи се Лиско, – да бягаме!

– Да, ама не можем и да бягаме – забеляза Мокси. – При другите приключения поне можеше да се бяга... Обичам приключения, от които можеш да си избягаш по желание.

– Това приключение – послушваше се Димби – е странно. Нали, Лиско?

– По-странно от туй, здраве! – отсеке Мокси. – То не е и приключение, да ви кажа правата... Едно приключение, от което не можеш да избягаш, не е приключение... А тук?... Лиско!...

– Кажи, Мокси.

– Какъв беше този смях?

– По-добре да не казвам.

- Лиско.
- Кажи, Димби.
- Кой ли може да се смее така?
- Ех, ако знаех!...
- Според мен никой! – заключи Мокси. – Сторило ни се е.
- И все пак НЯКОЙ се засмя – настоя Димби.
- Лиско.
- Кажи, Мокси.
- Кой те бутна при нас?
- Никой... Скочих.
- Защо? – учуди се Мокси.
- Така пожелахте.
- Ние?... Ха!...
- Така поне ми се стори.
- Май че пожелахме. Димби, защо пожелахме?
- Понеже... ние – обърна се Димби, – като се видяхме ДОЛУ, а той... ГОРЕ, казахме си, защо ТОЙ да бъде горе, а НИЕ... Нали разбираш?
- Разбирам – отвърна Мокси.
- Така де, от къде на къде той горе, а ние долу!... Ясно!... Сега сме при равни условия.
- Така е – съгласи се Лиско. – Наистина сме при равни условия. А можех да си бъда горе и да ви спася.
- Е, да... – измънка Димби.
- Можех да ви нося поне храна.
- Май че е така – измънка Мокси.
- Защото без храна... Нали разбирате? – поясни Лиско.
- Добре де, защо скочи? – изостри тона Мокси.
- Понеже ме обидихте.
- Не трябваше да се обиждаш! – скара му се Мокси. – Ще се обижда и ще скача!...
- Видя ли какво направи? – скара му се и Димби.
- Едно НИЦО направи! – кипна Мокси. – Това направи!
- Обърка цялата работа!
- Не си никакъв приятел!
- Слисаният Лиско поглеждаше ту единия, ту другия – искрено възмутени, готови да пламнат още по-силно.
- Приятел! – процеди Мокси.
- Можеше да ни храни!
- И да ни спаси!
- А сега?... Кажи де, какво ще стане сега?

– Егоист!
 – Мисли само за себе си!
 – Винаги само за себе си!
 – Себелюбец!
 – И по-лошо, но не знам каква беше думата.
 – Май че беше завистник!
 – Кой? – поиска да знае най-после Лиско.
 – Който пита! – извика под носа му Мокси. – Можеше да ми носиш тръ-
 ни и други неща за ядене...
 – Мокси! – Лиско искаше да се оправдае.
 – Млъкни!... Разбрахме те!
 – Показа си характера!
 Лиско се оттегли до срещуположната стена на ямата, откъдето можеше да ги вижда едновременно.
 – Говорете! – подкани ги той. – Слушам.
 – Вече ти го казахме!... Сега ще говориш ти!
 – Но нали... такова...
 – Такова-макова, набута се при нас и сега... Голям си егоист!
 – Видя, че сме в дупка, и прас!... Право при нас!
 – Да не остане по-назад!
 – Но нали?... – обърка се Лиско. – Вие...
 – Пак НИЕ!
 – Все НИЕ!
 – Искам да кажа... Нали правим приключение?... Викам си, щом прияте-
 лите ми са долу, не бива да ги оставям в беда.
 – Приключение! – запали се отново Димби. – Вместо да остане горе, да ни храни или пък нещо друго... Приключение!... А сега да те видя какво ще го правим туй приключение!
 Лиско хвана ръката на Домби:
 – Домби, а ти защо мълчиш?... Не чуваш ли, че ме обвиняват?
 Домби го погледна и нищо повече. Освен това забрави да отмести погле-
 да си, нещо, което смути още повече лисичето.
 – Домби не може да говори – обясни Димби.
 – Как да не може? – изненада се Лиско.
 – Чалдиса се! – допълни Мокси.
 – Аааа! – започна да разбира Лиско. – От падането. Паметта...
 – Да.
 Лиско го погледна още малко и въздъхна:
 – Завиждам му.
 – Какво? – запитаха Димби и Мокси едновременно.

– Добре е да не знае какво става – отвърна спокойно Лиско.

– Защо? – трепна Димби. – Става ли нещо особено?

Лиско наведе глава:

– Вижте какво... – Той изправи главата си. – Този смях не беше много приятен.

– Така ли?

– Този смях... Как да кажа... Да оставим за после.

– Кажи! – настоя Мокси.

– Това беше смях на някой – Лиско понижи глас, – който смята, че ни е хванал в капан.

– А така! – уплаши се Димби.

– Казах ви, да бягаме!

– Мокси, престани! – Димби вече стискаше лапата на Лиско. – Лиско, тти кказа, чче той ссмята, че ни е ххванал в ккапан. А мислиш ли, чче всъщност не ни е ххванал?

– Уви, Димби!

– Какво уви?

– Това значи, че той знае, че ни е хванал.

– Значи сме в капана! – извика Мокси.

– Е, да – замисли се лисичето. – Ако се съди по злобния смях.

– А така!

– Само туй ни липсваше.

– Лиско – прошепна Мокси, – кой може да бъде ТОЗИ?

– Не знам – прошепна Лиско.

Този път смехът прозвуча сякаш по-силно и по-зловещо, но не можеше да се разбере откъде идва... Да бе, откъде идва смехът? Мокси помисли, че някой се смее до тях, Димби изказа предположение, че смехът идва отдалеч, но звучи така, сякаш извира сред тях. Лиско и Домби не казаха нищо. Цялата група се вкупчи, сгуши се, всеки гледаше да се провере по-навътре, да скрие и последната част от тялото си. Само Домби наблюдаваше безстрастно приятелите си, които в момента го използваша като прикритие. Той несъзнателно тръгваше нанякъде, чувстваше, че го задушават, но тримата бързо го придърпваха и отново всеки гледаше да се скрие зад всеки. А смехът гърмеше, смразяваше кръвта им. От време на време Домби успяваше да се отскубне, навеждаше се да разгледа тези, които, кой знае защо, се гърчат, обикаляше ги с адско спокойствие.

Най-после настъпи нещо като покой. Тримата се послушаха. Сега пък тежеше тишината. Никой не знаеше къде са краката му, къде са опашките, ръцете, главите; Лиско направи някакъв опит да се измъкне от възела, но се отказа.

Седнал настрана, Домби сякаш си почиваше, загледан в стената.

– Хайде! – прошепна отнякъде главата на Лиско.

– Какво? – запита главата на Мокси.

– Смехът изчезна – доложи главата на Лиско.

– Но докога? – запита глухо главата на Димби, успяла да се завре някъде в средата на купчината.

– Димби – рече главата на Лиско, – не виждам главата ти, но виждам цялата задна част на тялото ти.

– Така ли? – уплаши се главата на Димби и се измъкна.

Така се развърза първият възел, а после тръгна сравнително леко – крак след крак, ръка след ръка, опашка след опашка – всеки дойде на мястото си и задиша без особени трудности. Лявото ухо на Мокси висеше пречупено и смачкано. Лиско го изправи и го притисна между лапите си. Ухото клюмна отново, но Лиско увери магарето, че до няколко дни ще се оправи, особено ако нощем ляга върху него и ако поглъща голямо количество витамини. Мокси помоли дотогава да не му се смеят на ухото, а Димби забеляза, че сега му е само до смях, особено след като е чул зловецкия смях на... не знам кой си.

– Сега? – запита Мокси.

– На първо време трябва да разберем кой ни е хванал в капана си – отвърна лисичето, загледано в спокойно седящия на земята Домби.

Лиско отиде при него, вдигна го на крака и го остави изправен. Домби прие безропотно новата поза и замръзна в нея.

„Щастливец“ – помисли си Лиско, но гласно не каза нищо.

– Мислиш ли, че капанът е специално за нас? – заинтересува се Мокси.

– А ти как мислиш?

– Може да е за друг – отвърна Мокси. – Чувал съм за някои, които се хващат в капани, поставени за други.

– И кой ще иска да хваща нас? – зададе най-интересния въпрос Димби. – За какво сме му ние? Не пакостим на никого, никой не ни мрази... Ние сме най-немразените същества.

– Прав си – съгласи се Лиско. – Но дупката е издълбана точно на нашата пътека.

– Така е – въздъхна Димби.

– А смехът, който чухме? – запита накрая Лиско.

Тези думи сложиха край на разговорите. Всички се умълчаха. Мокси погледна към светлото късче над главите им.

Горе духаше ветрец, който поклащаше тревите. Показа се крайчецът на бяло облаче. Облачето напомни на Димби за старата му мечта да бъде само облаче и нищо друго. В момента той си помисли, че облачетата не могат да бъдат хванати в капан.

Лиско се усмихна.

– Защо се смееш? – нервира се Димби.

– Защото си помислих същото – отвърна той и смигна.

Димби зяпна от изненада. Лисичето можеше, когато си иска, да го учуди.

Облачето покри отвора на дупката изцяло, а после се отплесна нанякъде.

С изчезването му горе остана пак равното синьо небе.

– Ох! – въздъхна Мокси. Той почака да го запитат за какво въздиша, но никой не го запита. – Веднъж да се измъкна оттук!... Само да се измъкна!... Вече никога няма да се събирам с вас – нито с теб, Лиско, нито с димбовците. Не ме интересуват никакви приключения, ще си паса настрана и ще си гледам живота.

– И аз! – присъедини се към него Димби. – Просто ще бягам от вас. Нека ми е скучно!... Умирам да ми е скучно!... Скуката е най-хубавото нещо!...

– Лиско е виновен за всичко! – изплю камъчето Мокси. – Тези негови приключения...

– Млъкнете! – извика Лиско.

Песните на птичките се чуваха едва-едва – далечни, сладки, волни. Зас-танал както го бяха оставили, Домби сякаш ги слушаше и се мъчеше да си отговори за какво му напомнят, нещо в очите му светна, но угасна бързо, отново го завладя апатия към света.

– Лиско, обещавай, че ще ни измъкнеш! – помоли се Мокси.

– Защо пък аз? – запита Лиско. – Аз съм тук заради вас.

– Не знам – призна си Мокси. – Все ми се струва, че за всичко си виновен ти. Когато вървах по пътеката и паднах, бях тръгнал да те търся.

– И аз – рече Димби. – А сигурно и Домби.

Сърцето на Лиско се затопли, той обичаше приятелите си всякакви – и като роптаеха, и като обвиняваха, и като се надяваха на него, и като бягаха от него. Затопли го надеждата им, че само той може да ги измъкне откъдето и да е. В моменти като този малкото лисиче бе склонно да мисли върху въпроси като щастието например.

Какво е щастието, питаше се то и си отговаряше: да имаш някой, който да разчита на теб, този някой да бяга и да се връща, да си сигурен, че ще бъдеш потърсен, а и сам потърсиш ли – ще намериш.

– Ставайте! – извика твърдо Лиско.

Мокси се изправи без особено желание, а Димби просто подскочи, тъй като тонът на лисичето не беше много обикновен.

– Вижте какво – започна Лиско, – не искам да ви тревожа, но доколкото разбирам от подобни неща и доколкото се простират сведенията ми, нашият мълчалив и скъп Домби е изчезнал.

– Как е изчезнал?

– Огледайте се и ще разберете.

Напразно търсиха Домби, а после надзърнаха във всяка гънка на ямата.

– А!

– Не може да бъде! – повтаряше Мокси, докато опипваше тъмните кътчета. – Това е дупка, не е нещо друго!...

– Домби няма крила! – възкликна Димби.

– И аз не съм забелязал такова нещо у него – потвърди Мокси.

– Тихо! – настойчиво прошепна Лиско и се послуша, а после понижи още повече глас. – И все пак Домби вече не е между нас.

– А къде? – извика глупаво Мокси.

– Говори тихо! – помоли Лиско. – Не знам къде е, изчезнал е.

– Невъзможно!... Няма къде... Виждате ли някъде нещо, през което може да излезе?

– Не виждам – съгласи се Лиско, – но не виждам и Домби... Момчета, положението...

– Домбииии! – извика внезапно Димби, обхванат от нервен пристъп.

– Домбииии! – извика след него и Мокси.

Димби и Мокси млъкнаха в очакване да чуят отговор. Тишина. Нищо повече.

– Домбииииииии!

– Обади се!...

Отговори им смехът. Този път той им се стори още по-зловещ и отново ги събра накуп. Като се „изпонатрепериха“ – така се изрази един път Мокси, – Димби наруши млчанието:

– Лиско.

– Какво, Димби?

– Смяташ ли, че ще изчезна и аз?

Преди да отговори, Лиско помисли и каза:

– Зависи.

– От какво?

– Първо, да не се отделяме един от друг и второ, да не се страхуваме.

Димби и Мокси инстинктивно се хванаха за Лиско.

– Първото е лесно – забележа лисичето, – но второто!...

– Да ме убиеш, не мога да не се страхувам! – призна си Мокси.

– Забелязал съм, че където и да отида, страхът идва с мен – призна си и Димби. – Той си е някъде вътре и чака.

– И аз съм такъв – призна си и Лиско, – но когато реша...

– Не става с решения! – отчаяно поклати глава Димби.

– Добре де, как ги взимаш тия решения? – поиска да знае Мокси.

– Чрез размисъл!

– Глупости!

– Преди всичко си казвам: този, от когото се страхувам, не може да бъде дух или привидение, защото такива не съществуват... Така ли е?

– Така е – потвърди вяло Димби.

– Кой знае!... – не потвърди Мокси.

– После – продължи спокойно Лиско, – щом няма такива неща, този, от когото се страхувам, може да бъде по-голям и по-силен от мен, но той също има очи и уши, стомах и сърце, а има ли сърце и стомах – също се страхува. Така ли е?...

– Може би – рече Димби.

– Кой знае... – рече Мокси.

– Важното е да разбереш от какво се страхува. – Лиско направи опит да се усмихне, дори смигна. – Понякога силните и огромните започват да се страхуват от това, че ти не се страхуваш... Следователно уплаши го с това, че не се страхуваш.

– Ами ако не се уплаши? – запита Димби.

– Е, тогава пък си казваш: добре де, най-много да загина. А загиваш ли, добре е да го направиш без страх. Защото и да се страхуваш, и да не се страхуваш, ще загинеш. Защо да загиваш със страх?...

След думите, които изрече, Лиско почувства някакъв порив, погледна нагоре и извика:

– Хееей!... Злодеецоооо!... Не знам къде си – горе или долу, – но знам, че ме чуваш!... Затова те наричам с най-обидните имена!... Не знам какво представляваш, но избери си най-обидната дума и смятай, че съм ти я казал! Мокси, кажи нещо обидно!...

– Какво да кажа?

– Измисли нещо много обидно!... Хайде!...

– Например... например... палавник!

– Това ли? – нервира се Лиско. – Димби измисли нещо обидно!

– А, остави...

– Защо?

– Не ми се мисли.

– Хайде! – извика строго Лиско. – Чакам!

– Ами например кажи му, че е невъзпитан.

– И това не е обида, Димби!... Слушай сега! – Лиско отново погледна нагоре и извика: – Ти си гъска!... Звяр!... Чудовище!... Кривогледо плашило, куца запетайка, глупак и празна тенекия, пълна с идиотщини!... Разбра ли какво си, тъпа муцуно!... Това си ти и не ме плашиш!...

– Лиско, отмервай думите си...

– Ти си кал! – извика нагоре Лиско.

– Лиско, прекаляваш!... – прошепна Димби.

– Не обиждай непознати същества, които не са ти сторили нищо – рече кротко Мокси.

– Така де – подкрепи го Димби.

– Искате да се подмазвам ли? – запита Лиско. – На този, който ни взе Домби?

– Е, може да се е пошегувал.

– И ще ни го върне – рече Мокси. – За какво му е някакъв си Домби? Какво ще го прави?

– Ще освободи и нас – каза Димби.

– Подмазвачи! – Лиско се гневеше все повече. – Пълзящи същества!...

– Страх ме е – призна си Мокси. – Умирам от страх.

– И мен! – призна си Димби.

– И мен ме е страх! – извика Лиско. – Но въпреки това!...

Лиско чу барабаните, после се обадиха няколко тромпета, гръмна целият оркестър, който го накара да запее:

*Страхът – това е нещо,
поставено във мен,
което аз си нося
в сърцето нощ и ден.
То спи дълбоко в мене
и става на крака,
когато неусетно
попадна във беда.
Без страх не може всяко
разумно същество...
Страхът, това е сякаш
предпазно вещество.
Не се страхува само
последният глупак.
Да, всеки се страхува,
но важното е – как?*

На това място се намесиха няколко саксофона и четири китари, барабаните загърмяха страшно, единственото пиано изчезна между хаоса от тонове и звуци. Лиско усети целия подем на оркестъра и запя още по-силно:

*Бъди достоен ти,
когато се страхуваш!
Страхувай се, но с мярка.
В страха си горд бъди.*

*Бъди достоен ти,
за да не се срамуваш.
след страшния момент
и всичките беди!...*

Този път остана само пианото и барабаните, а китарите само напомнях за себе си:

- Разбра ли, злодеецо?...
 - А?... Чу ли, глупако омразен и подъл?
 - Тип такъв безподобен!... Чу ли?
 - Чу ли? – увлече се Димби.
 - На теб казваме! – увлече се и Мокси.
 - Защо мълчиш, мухльо? – извика отново Лиско. – Покажи се!...
 - Мишко! – извика Димби.
 - Паралелепипед! – разяри се Мокси.
 - Какво му каза? – учуди се Лиско.
 - Той си знае – отвърна Мокси. – Това е нещо много обидно и той си го знае.
 - Добре – усмихна се Лиско. – Сега да видим какво да правим... И така, приятели, Домби изчезна... Той не е свръхестествена сила, не може да хвърчи, не може да става невидим – значи е изчезнал по най-обикновен път.
 - Но какъв? – поиска да знае Димби. – Казваш обикновен, а не казваш точно.
 - Според мен, Димби, към тази голяма дупка има някоя по-малка.
 - Само туй липсваше.
 - Трябва да я открием – предложи Лиско.
 - Как?
 - Чрез търсене... Ще се вираме, ще опипваме.
- Внимателният оглед на дъното не им подсказа нищо повече. Започнаха да опипват по-тъмните места. Всеки опипваше и долагаше:
- Тук няма!
 - И тук няма!
 - И тук няма!
 - А тук хич!
 - А тук пък ни...
- Гласът на Димби изчезна.
- И така, гласът на Димби изчезна.
- Когато Лиско потърси с очи самия Димби, оказа се, че и него го няма. Мокси заяви, че това не може да бъде, и почна да търси припряно, потърси дори под себе си, но Димби го нямаше.
- Димби! – извика Лиско с разтуптяно сърце.

– Да! – отвърна Димби.
Лиско си отдъхна.
– Къде си?
– Търся по-малката дупка – отвърна гласът на Димби.
– Търсиш нещо, в което си влязъл! – обясни му Лиско.
– Така ли? – учуди се гласът.
– Върни се да ни я покажеш! – заповяда му Лиско.
След малко:
– Лиско!
– Кажи, Димби?
– Къде сте?
– В голямата дупка.
– А аз къде съм?
– Нали казваш...
– Защо не ви виждам?
– Димби! – разтревожи се отново Лиско.
– Кажи! – каза гласът.
– Моля те, Димби, стой!... Не прави нито крачка!
– Къде се е набутал? – запита все още неразбиращият Мокси.
Но Лиско не му обърна внимание.
– Димби – извика отново той, – моля те, започни да пееш!
– Да пея ли?
– Да... Непрекъснато!... Докато те открием.
– Какво да пея?
– Каквото щеш!... Непрекъснато!...
Димби запя любимата си песен, с която бе паднал в дупката:

*Аз съм Димби, Димби, Димби!
Аз съм Димби и така нататък.*

– Мокси, чуваш ли го?
– А бе, чувам го, но тая работа не ми харесва.
– И на мен, но трябва да го чуваме непрекъснато... Хвани се за опашката ми!
– Защо?
– Открих дупката!... Димби!
Димби прекъсна песента си:
– Какво?
– Няма да млъкваш!...
– Докога?
– Докато се срещнем.

– Добре.

Димби повторно запя, знаете какво.

– Мокси, внимавай, ще влезем в малката дупка, но няма да пускаш опашката ми.

– Да ме убиеш, не пускам! – заяви Мокси и Лиско му повярва напълно.

Малката дупка започваше от стената на Голямата дупка. Докато Голямата дупка бе вертикална, Малката дупка бе разположена хоризонтално, или почти хоризонтално, нещо като галерия. Лиско влезе внимателно в нея, последван от Мокси, захапал опашката му, както му се стори, завинаги. Лиско чуваше гласа на Димби, ориентираше се по него, но не бързаше. Преценяваше всяка своя стъпка, оглеждаше се, стараяше се да запомни някои подробности по тавана или пода, макар че светлината бе оскъдна. Като повярва известно време, Лиско спря. Мокси пусна опашката му, за да проговори.

– Къде е този Димби? – запита той и побърза отново да захапе опашката.

– Това се питам и аз – отвърна Лиско.

– Чувам го добре – каза Мокси и побърза да захапе опашката.

– И аз.

– Но не го виждам – пусна и захапа опашката Мокси.

– Дяволска работа! – изруга Лиско.

– Трябва да е наблизно – пусна и захапа опашката Мокси.

– Трябва, я.

– А го няма... Откъде ли идва тази светлина?

– Майсторът на ямата се е погрижил за това – отвърна Лиско.

– Доста загазихме! – пусна и захапа опашката Мокси.

– Чакай, тихо!... – Лиско се послуша. – Димби!... Димбииии!

Песента секна.

– Какво? – запита Димби.

– Къде си?

– Чакам ви.

– Но къде?

– Знам ли?

– Как да не знаеш?

– Стоя там, където ми казахте.

– Ох! – въздъхна лисичето. – Ще полудея!... Стой там и пей!

Песента се понесе по галерията.

– Мокси!

– Какво, Лиско?

– Да не сме влезли в друга дупка?

– Не знам. Аз само държа опашката ти.

– Сега ще проверим.

– Как?

– Достатъчно е да се върнем.

Този път Мокси тръгна напред, а Лиско се хвана за опашката му. Вървя-ха не толкова бавно, магарето бързаше кой знае за къде.

– Стоп! – извика Лиско.

– Какво?

– Бе Мокси, защо ми се струва, че като влизахме в Малката дупка, влизахме по-късо, а сега излизаме доста дълго, а Голямата дупка все не идва и не идва.

– Лиско – наведе глава Мокси.

– Кажи.

– Ще ми позволиш ли да те разтревожа?

– Моля ти се!

– Не чувам Димби.

– А! – възкликна лисичето. – Димби не се чува!... Димби!

Нищо. Тишина.

– Димбииии!...

Двамата викаха поотделно и заедно, но никой не им отвърна. Както винаги при такива случаи, Мокси запъшка и затрепера, след което заяви, че тази работа вече съвсем не му харесва. Лиско започна да го успокоява, но Мокси не искаше и да чуе.

– Ще ми позволиш ли да те разтревожа още веднъж? – запита той.

– Кажи – зачака Лиско.

– Преди малко – прошепна Мокси – търсихме Домби, а сега – Димби!...
Още не сме намерили Домби, а изчезна и Димби!... Как си ти?

Няма как, Лиско се почеса.

– Това приключение се оказва доста...

– Солено! – подсказа Мокси.

– Необикновено! – натърти Лиско. – Предлагам да тръгнем напред и каквото стане!

– Безразлично ми е – съгласи се Мокси.

– Не се откъсвай от мен! – заповяда Лиско.

– Бъди спокоен – заяви Мокси. – Ще се откъсна само ако се откъсне опашката ти.

На думите му можеше да се вярва.

Тръгнаха. Лиско спря и каза:

– Мокси, дали не трябва да запеем и ние?

– При това положение? – учуди се Мокси, като отпусна и захапа опашката.

– За да ни чуе Димби.

– А ние?... Как ще го чуем, ако пеем?

– Прав си – въздъхна Лиско.

Мокси захапа опашката му и тръгнаха. Повървяха доста, надявах се, че проклетата галерия най-после ще свърши някъде, но тя не свършваше. Най-после лисичето спря.

– Защо спиращ? – запита Мокси.

– Ох, Мокси... Ще ми позволиш ли малко да те разтревожа?

– Съсипа ме, да ти кажа!...

Лиско прошепна в ухото му:

– Дупката се разклонява.

– А така!... Ами сега?

– ТИ кажи!... Наляво или надясно?

– Наляво!

Отново на път. Лиско чувстваше как магарето напират зад него, искаше да бързат, подгонено от страха. Лисичето неусетно задържах хода, мъчеше се да оглежда обстановката, но чувстваше, че нищо не помага, особено когато стигнаха до...

– Мокси! – каза Лиско и спря.

– Какво гледаш? – запита Мокси.

– Сега пък три пътеки!

– А така!... Насадохме се!... Слушай, Лиско, предлагам да бягаме!

– Накъде?

– Все напред.

– Глупости! – Лиско пое дъх: – Димбииииии!...

Двамата си повикаха до насита, послушаха се, пак викаха, но освен ехото, което тук се връщаше десетократно, не доловиха друг шум.

Лиско пое за последен път дъх:

– Ди...

Но гласът му секна.

– Какво има? – уплаши се Мокси.

– Някой мина оттам!

– Така ли?

– Бързо... Дясната пътека!

Дясната пътека се оказа разклонена на много други пътеки, другите пътеки се разклоняваха на още пътеки и така нататък – наоколо се напълни с пътеки. Лиско спря да си почине.

– Кого видя?

– Някаква фигура.

– Защо не я настигнахме?

– Защото не може. Не разбра ли?

– Отдавна разбрах.

– Пак ли трепериш?
– Да. Страх ме е, разбери!... Непрекъснато!
– Недей, Мокси! – започна Лиско неубедително. – Не отпадай! Все ще измислим нещо. Това не може да продължава вечно.
– Не ме успокоявай – настоя Мокси. – Не забеляза ли нещо?
– Не – направи се на ударен Лиско.
– Лъжеш!...
– Моля ти се.
– Пак се правиш на ударен... Сякаш не виждаш какво става!
– Така ти се струва, Мокси... Оптическа измама.
– Ами!... Измама!... Този камък ми е познат. И този!...
– Не разбирам – настоя с половин глас Лиско.
Магарето прошепна в ухото му:
– Тук вече сме били... И другаде сме били.
– Имаш право – предаде се Лиско.
– Ние се въртим – промълви отчаяно Мокси. – Защо така?
– Защото сме в лабиринт! – каза спокойно Лиско.
Мокси запита какво е лабиринт.

Лиско му обясни, че лабиринт е едно нещо, което започва на едно място и още със започването се мъчи да свърши, но не свършва, премества се на друго място, връща се на същото място, после отива някъде другаде, а по-късно се връща на съвсем друго място, което е било същото, но на пръв поглед е изглеждало като друго, което пък освен че е друго, пак се оказва същото, но малко по-вляво и малко по-вдясно, докато неочаквано се оказва, че мястото е същото, което отначало ни се е струвало, че е друго, а сме мислели за същото, освен това началото и край на лабиринта се съединяват там, където се разделят, за да ни докажат, че всяко нещо има начало, което всъщност е неговият край, а край, макар че прилича на началото, е нещо съвсем друго.

– Разбра ли? – запита накрая Лиско.
– Да – отвърна Мокси.
– Ако не си, да повторя.
– Разбрах! – извика Мокси и почувства сърбежи.
– Тогава ТИ повтори!
– Не! – изрева извън себе си магарето, хвърли се към най-близката стена и започна да чеше всичките места, които го бяха засърбели.

Като се начеса добре, Мокси мина в атака.

Той обвини Лиско за всички злини, които са се струпали на гърба му през последните няколко седмици, отново заяви, че иска да излезе на земята, и заплаши, че щом излезе, ще прати завинаги лисичето по дяволите с неговите приключения и други глупости, няма да погледне нито него, нито

димбидомбовците, по цял ден ще пасе, дори ще се премести в друга гора, където ще дочака спокойна старост, изпълнена с блажена скука.

Лиско призова към спокойствие и започна да доказва, че Мокси е обхванат от нервна криза, нещо съвсем естествено за всяко интелигентно животно или човек.

– Това значи ли, че спадам към интелигентните животни?

– Да – потвърди Лиско.

Беше приятна новина, Мокси искаше да се зарадва, дори се постара, но не можа. Нещото, което Лиско бе нарекъл „криза“, се промъкна бързо в него и Мокси извика:

– Искам да излязааа!

– Шшшът! – побутна го Лиско.

– Не ме пипай! – подскочи Мокси. – Какво искаш?

– Погледни! – прошепна Лиско.

Мокси погледна напред и се опули.

Срещу тях спокойно вървеше Домби. Лиско сложи лапа пред устата си, молеше за пълна тишина.

Домби се приближаваше. Той се изравни с тях и без да им обърне каквото и да е внимание, продължи пътя си. Двамата се обърнаха след него.

– След мен! – заповяда Лиско и се втурна към завиващия по пътеката Домби.

Лиско зави със завоя на пътеката, както зави и Домби, но от него нямаше и следа. Галерията се раздели на три ръкава, преследвачът хвана средния ръкав, затича се, но спря задъхано – безсмислено бе да се върви нататък, и то по три причини:

Първо – нито помен от Домби.

Второ – галерията неочаквано се разклони на още четири галерии.

Трето (последно) – вече го нямаше и Мокси.

– Моксиии!

На това място ехото беше тройно.

– Моксиииии!

Всяко от трите вида ехо се раздробяваше на още десет. Ето и картината, получена по математически път, понеже сега е модерно да си служим с царичката на науките – математиката:

$$1 \times 3 = 3$$

$$3 \times 10 = 30$$

– Моксиииии!

Ехото се блъскаше със старото ехо, звуците се гонеха, настигаха и задминаваха, наподобяваха хор в готическа катедрала.

– Домбиииии!... Димбиииии!... Моксиииии!... Домбиии!... Димбии!

Лиско викаше, а всяка камбанка от ехото устоторяваше имената на приятелите му. В галериите гръмна симфония, съставена от сто хиляди различни видове ехо, които идваха и си отиваха като потоци, блъскаха се като водопади, разбиваха се като прибой в стените на всички галерии и галерийки.

Последният ек умря в ушите му пет минути след като Лиско бе престанал да вика. Абсолютна тишина. Лиско полегна уморено на земята, отпусна се и се предаде. В ушите му се блъскаше неговият зачестен пулс, но скоро изчезна и той, настъпи най-страшното – равнодушието.

Ех, че е хубаво!... Лежиш и не мислиш за нищо. Имало ли е Димби? Съществувал ли е Домби?... Ами Мокси?... Никога!... Това са измислици, въздухът също е измислица, небето, слънцето – всичко е само измислица и нищо повече. Няма по-голяма сладост от сладостта да се предадеш. А било толкова лесно. Просто лягаш и се отказваш от борбата...

ГЛАСЪТ: Хей, Лиско!

ЛИСКО (безчувствено): Кой е?... Кой ме вика?

ГЛАСЪТ: Аз!

ЛИСКО: Кой си ти?

ГЛАСЪТ: Нима ме забрави?... Твоят глас!...

ЛИСКО: О, ти ли си? (Отново отпуска глава.) Какво става?

ГЛАСЪТ: Слушай бе, забрави ли правило номер едно?

ЛИСКО: Зарежи тая работа!... Не виждаш ли какво става?... Отначало попаднахме в голямата отвесна дупка. Там изчезна Домби. След това попаднахме в малката хоризонтална дупка. Накрая ето ни в този хаос от галерии – лабиринтът... Изчезна и Димби, а накрая се изпари и Мокси... Къде ще му излезе краят?... Кажй!... Вече имам чувството, че съм изчезнал и аз.

ГЛАСЪТ (двусмислено): Хм!

ЛИСКО: Така че най-добре е да се махнеш.

ГЛАСЪТ: Е, ще си отида, разбира се, какво ще правя!... Дойдох за малко, само да ти припомня правило номер едно: изпаднеш ли в беда, не изпадай и в паника!

ЛИСКО: Знам, не ме учи!

ГЛАСЪТ: Знаеш, но забрави... Спри се.

ЛИСКО: Отдавна съм спрял.

ГЛАСЪТ: Надишай се.

ЛИСКО: Надишах се.

ГЛАСЪТ: Успокой се!

ЛИСКО: Лесно е да се каже.

ГЛАСЪТ: Но пак помисли дали е необходимо да се уплашиш.

ЛИСКО: Не съм уплашен.

ГЛАСЪТ: Но вече се предаваш.

ЛИСКО: Не може, разбери!... Срещу лабиринт не се рита.

ГЛАСЪТ: Спомни си какво правеше в подобни случаи... Чакай, не отговаряй! Искам да ти кажа, че ако си попаднал в капан, някой те наблюдава и следи. Трябва ли да те види уплашен?

ЛИСКО: Не!... В никакъв случай!...

ГЛАСЪТ: Тогава?... Хайде, отивам си, а ти размисли още веднъж... Припомни си песничката на делфинчето... Довиждане!

Лисичето се ослуша. Отнякъде се промъкваше първата китара, втората не закъсня и я настигна, а третата и четвъртата ги контрираха изневиделица. Лиско се изправи, извика нещо в тон с тоновете и запя:

*– Капитане, твойта шапка
падна в морската вода!*

(Две китари)

*– Пет пари не давам, юнга!
Туй за мен не е беда!*

(Четири китари)

*– Капитане, твоят кораб
е пробит на две места!*

(Две китари)

*– Пет пари не давам, юнга!
Туй за мен не е беда.*

(Четири китари)

*– Катастрофа, капитане!
Блъснала ни е скала.*

(Две китари)

*– Пет пари не давам, юнга!
И това не е беда.*

(Четири китари)

*– Капитане, капитане,
падна твоята лула!*

(Две китари)

*– Е, това се казва, юнга,
вече истинска беда!*

(Четири китари)

Последното двустишие трябваше да се изпее повторно за финал, но Лиско внезапно видя Домби да прекосява галерията и се понесе след него. На ъгъла зави по правилната посока, но от Домби нямаше и следа. Лисичето завика, втурна се в чупката, която му се откри вляво.

– Домбиии!... Къде си, Домбиии?

Ослуша се и го обхвана трепет – този път долови гласа на пеещия Димби. Верен на обещанието, Димби пееше своята любима песен непрекъснато, както му бе заповядано.

– Димбиии!... Димбиииии!

– Лиско, ти ли викаш?

– Аз! – отзова се радостно Лиско. – Димби, моля те, застани на място!

– Да, ама не съм Димби.

– Така ли?... Кой си?

– Мокси.

– Мокси! – зарадва се отново Лиско. – Къде си?

– Тук съм – отвърна гласът.

– Стой на място и пей!

– Добре.

Сега пък Мокси запя любимата си песен.

Докато слушаше мелодията, Лиско се подвоуми – накъде? Реши да кривне в първата пресечка. Затича се, но тъй като пред него зейнаха две нови чупки, спря запъхтян.

– Моксииии!

Нищо. Мокси беше изчезнал, потънал някъде, беше се изпарил.

– Моксиии!

Лиско се послуша.

Слава богу!... Този път се обади Димби, който продължаваше да пее.

– Димбиии! – извика бързо лисичето.

– Хайде де! – отвърна му Димби. – Чакам.

– Чакаш, но...

- Кога ще дойдеш?
- Къде си?
- Не знам... Чакам те.
- Откъде да мина?...
- Не знам... Каза ми да пея и пея... Лиско!
- Сега ще те намеря! Откъде да мина?
- Не знам... Идвай по-бързо.
- Да си виждал Мокси?

Лиско оглеждаше новата обстановка, която му се струваше и стара, по-сле отново непозната, по-късно му се видя много позната...

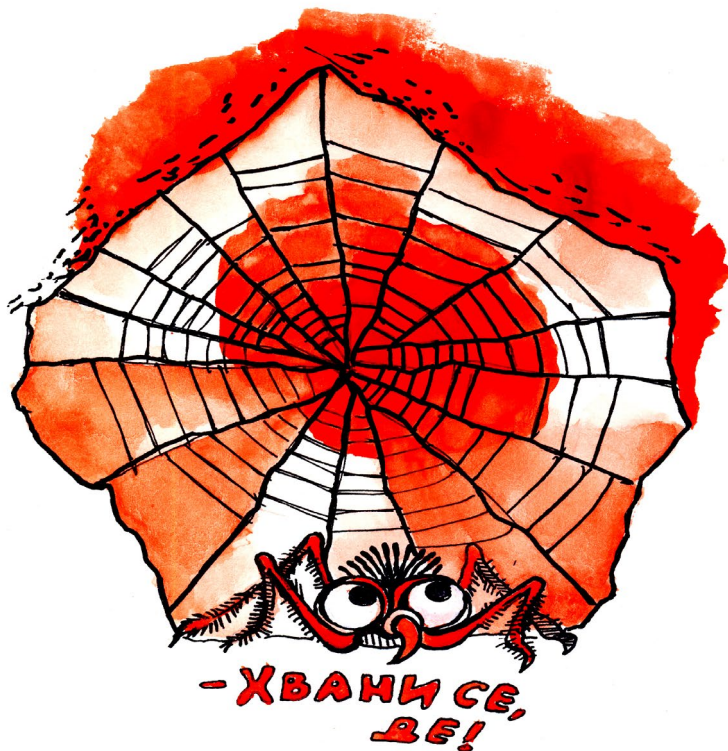
- Димби, чуваш ли какво те питам?... Да си виждал Мокси?
- Никак.
- Защото преди малко го чух.
- Нито съм го виждал, нито съм го чувал.
- А Домби?
- Кой беше Домби?
- Димби! – Гласът на Лиско прозвуча тревожно.
- Какво?
- Не се шашвай!... Чу ли?
- Невъзможно е, Лиско... Вървиш, пееш, пак вървиш, сам, пак вървиш, пак пееш, пак сам, все сам и трябва да пееш, въртиш се насам-натам... Ще идваш ли или не?
- Стой така!... Идвам!
- Чакай!
- Какво има?
- Ето Мокси!...
- Извикай го! – изкрещя Лиско.
- Моксииии! – извика Димби.
- Кой вика? – чу се далечен глас.
- Стой там! – заповяда Димби.
- Къде? – отвърна далечният глас.
- Където те видях.
- Къде ме видя?
- Където мина, преди да изчезнеш.
- А ти къде си?
- Тук съм... Говоря с Лиско... Лиско, да отивам ли при Мокси?
- Разбира се, глупако!... Бързо!...

Тук Лиско се досети нещо и извика името на Димби, но беше късно. Никой не му отвърна. Хукна по галерията: вляво, вдясно, напред, сега пак надясно, напред, пак надясно, а сега наляво, да видим какво ще стане, сега

пък отново направо, тази галерия е по-широка, мога да развивам бясна бързина... Стоп!... Тук трябва да спра!

Понесен от инерцията, Лиско едва се задържа.

Лиско се задържа едвам. Само върхът на муцуната му се допря до огромната паяжина с влакна като върви за обуца, които просто иззвънтяха като струни. Лиско се дръпна отривисто назад и погледна паяжината. Тя се спускаше от тавана до пода, вкопчена здраво за пръстта. По-късите ѝ пипала се държаха за стените. В горния ляв ъгъл се размърда огромен паяк.

- Хайде, де! – подкани го паякът.
- Какво? – запита учудено Лиско.
- Хвани се, де!
- Защо да се хвана?
- За какво съм опънал тая паяжина!...
- За какво си я опънал?
- Да хвана някого – отвърна паякът.
- Ти си луд!... Мен ли да хванеш?
- Ами да.
- Ха!... И за какво?
- Да те изям.

– Глупако, не ми ли стигат останалите беди?... Не можа да ме изяде орелът Каменар, нито Синята акула, че ти ли?

– Добре де, тогава какво да правя?... Чакам, чакам – нищо, нищо не пада.

– Защо си наврял тука паяжината?

– А къде?

– Като всеки нормален паяк – вън.

– Вън!... А как вън!... Цял живот се мъча и не мога да изляза.

– Цял живот!!!...

– Дори повече.

– Тогава аз как ще изляза? Кога?...

– На трийсети февруари!... Оттук не се излиза.

– А знаеш ли на кого е този лабиринт?

– Не.

– А кой го е направил?

– Не знам... Един ден се набутах и не можах да изляза.

– Довиждане.

– Тръгваш ли?

– А какво да правя?

– И ще ме оставиш?

– Не ме интересува.

– Отново в самота?

– Да.

– Боже, боже!... Ти нямаш сърце.

– Хайде!... И дано падне нещо.

– Нищо не пада, ще знаеш.

– Това да се чува!... Сбогом!

– До скоро виждане!

– Ще има да чакаш!...

– Ами! – засмя се паякът. – Ще си говорим!...

Смехът на паяка кълтеше дълго след лисковото отдалечаване. Лиско го чуваше още, дори след като зави два пъти и повървя из самотна права галерия. Най-после самотникът млъкна и настъпи познатата тишина, в която се прокрадваше звънтенето на падащи капки. Пред него се изпречи локва. Лисичето се засили и я прескочи. Поне в едно беше сигурен, че никога не е минавал оттук.

Той спря и разтърка очи. Отново. Още веднъж. Какво беше това? Докато се досети, опашката на Мокси изчезна.

– Моксиии! – изкрещя Лиско.

– Лиско, ти ли си? – запита гласът на магарето.

– Да.

- Къде си? – запита гласът.
- ТИ къде си?
- Че знам ли вече?...
- Чакай!
- Чакам.

Лиско затича отново.

Но накъде?... Вляво – пресечка, вдясно – пресечка, зад първата – втора, зад втората – трета; още една, друга, още две, още три. Спря се, замисли се, но какво имаше да се мисли?... Можеше ли да се измисли нещо особено? Не му остана друго, освен да се развика. Лиско изкрещя името на магарето и го учуди фактът, че на това място ехото беше особено – по-плътно, не се умножаваше толкова. Не само че не се умножаваше, но... Точно така!... Чуваше се едно-единствено ехо, гласът му само отиваше и се връщаше. Това породило лошо предчувствие у него, Лиско забави крачки, спря и извика още няколко пъти. Това е положението!... Може да вика до утре, ехото е едно, което означава, че лабиринтът е свършил, ако изобщо един лабиринт може да свърши някъде. „Сега трябва да внимавам – рече си Лиско. – На това място трябва да внимавам най-много, да обмисля спокойно обстановката, за да не се върна там, откъдето потеглих.“

И така:

Първо – тази галерия е най-широка.

Второ – права е като свещ.

Трето – няма начин да се загубя.

Четвърто – това радостно ли е?

Пето – не е.

Шесто – защото, ако лабиринтът завършва с опасност, тя се намира само тук.

Седмо – този път ненапразно води право към...

Осмо – този, който е направил лабиринта.

Девето – не е ли по-добре да се върна?

Десето – пак в хаоса?

Единайсто – направо!... Да става каквото ще.

Стъпка след стъпка!... Лиско се движеше бавно, но решително и нямаше смисъл да се оглежда встрани. В дъното на галерията светлината се усили. Малко преди финала, вляво и вдясно се очертаха няколко входа за странични галерии, но те вече нямаха значение... Само абсолютният глупак можеше да кривне в тях при наличието на такава широка и висока зала.

Преди да влезе в нея, Лиско я разгледа, искаше да я проучи, да не допусне каквато и да е изненада. Но нямаше нищо за проучване. Голяма и висока зала, изкопана в пръстта с равни стени. По стените зееха дупки. През тях

влизаше дневна светлина. Лисичето измери височината им и реши, че изкачването до тях е изключено. Архитектът на подземиято си е знаел работата.

Вниманието му веднага бе приковано от единствената „мебел“ на залата – нещо, наподобяващо маса от корава пръст, оставена да стърчи в средата, и, разбира се, нещо като кресло зад масата, пак от пръст.

Лисичето влезе в залата и се приближи към масата. Заобиколи я и разбра, че отдолу тя е куха, ако някой седне в „креслото“, спокойно може да пъхне краката си под нея, нещо като бюро. Друго нищо за разглеждане. Равни стени, равен под, равен таван. От всичко лъха скука, безнадеждност.

Без да мисли повече, Лиско скочи върху креслото и се облегна на масата. Според него така бе най-добре. Вече е време да настъпи развързката, да се появи зловещата личност. Посрещни я седнал на нейния личен стол!... Но когато се чуха стъпките на зловещата личност, Лиско, без да ще, скочи обротно на земята, а после, без да знае как, се скри под масата.

Влезе дебело мълчаливо същество с нищо неவிждащ поглед. Да, Домби не съзнаваше къде е влязъл, тук нищо не му направи впечатление, той продължаваше да върви бавно и щом стигна до крайната стена, удари се в нея, обърна се и спокойно потегли обратно. Малко преди Домби да напусне залата, Лиско се измъкна от прикритието си, настигна го, извика и го удари силно по гърба.

– Оле! – извика Домби и се обърна. – Какво има?

– Нищо особено – отвърна Лиско и се засмя.

– Лиско! – учуди се Домби. – Какво правиш тук?

– Нищо – отвърна Лиско.

– Защо ме удряш?... Заболя ме.

– За да те стресна – отвърна Лиско.

– Знаеш ли как ме заболя?

Домби се мъчеше да погали болката по гърба си, но ръцете му бяха къси и хлапакът напразно се въртеше на една страна.

– Голяма работа! – извика Лиско. – Важното е, че проговори.

– Къде сме? – Домби идваше на себе си, очите му вече изразяваха учудване. – Какво е това?

– Питай, че да ти кажа – отвърна лисичето.

– Къде са другите?

– Не знам... Ти падна в една дупка.

– Така ли?... Защо?

– Получи сътресение и изгуби гласа си.

– Не думай!

– Затова те ударих... Изобщо не знаеше какво става.

– Не може да бъде!

– Като те ударих, отново те превърнах в Домби.
– Добре, но къде сме?
– Най-напред паднахме в Голямата Отвесна Дупка, след туй влязохме в Малката Хоризонтална Дупка, после в Лабиринта, а сега сме в Залата... Това е зала... Има маса, има и стол.
– Следователно?
– Следователно може да се появи и този, който ще седне на стола.
– И като седне на стола?
– Трябва да не седне.
– Защо?
– Така... Необходимо е да го изиграем.
– Защо да го изиграем?
– За да избягаме... Домби, можеш ли да продължаваш да се правиш на ударен?
– Защо?
– Ох, Домби, как да ти обясня... Слушай, прави се на такъв, какъвто си беше. Който и да дойде – нито дума. Ти и без това си беше ударен. Ако дойде злодеецът – мълчи, дойде ли Димби – мълчи, влезе ли Мокси – пак мълчи. Аз ще се скрия.
– Защо?
– Да наблюдавам всичко. Ще преценя и ще действам... Ясно ли ти е?
– Извънредно.
– Аз се скривам.
– Защо?
– Зловещото същество ще влезе всеки момент. Искам да го видя, преди то да ме види. Разбра ли?
– Не.
– И не е важно да разбереш. Важното е да се правиш на ударен. Който и да дойде – мълчиш!...
– Защо?
– Ако искаш да се спасим... Всички ще ви спася, ако мълчиш. Ще мълчиш ли?
– Да.
– Домби, Домби, ти си още замаян! – Лиско огледа повторно обстановката. – Под масата ще бъде най-добре. Нали?
– Аха...
Веднага след скриването на Лиско се чу песента на Димби. Горкият, верен на обещанието, той продължаваше да пее. Влезе в залата и зяпна.
– Домби!...
Домби мълчеше.
– Най-после! – извика Димби. – Къде са другите?

Мълчание.

– Домби, още ли си чалнат?

Димби изкрещя и светкавично удари Домби по гърба.

Домби се намери на земята, затвори очи, подпря се на ръце, вдигна най-напред седалището си и остана така. Димби тревожно започна да му помага. Домби се изправи на крака и се загледа в неопределена точка.

– Извинявай! – измънка Димби. – Исках да те събудя... Ох, Домби, какво да те правим такъв?

Но той не можеше да се занимава повече с него. Вниманието му бе привлечено от новата обстановка, в която бе попаднал.

– Домби, тук е широко, светло и обзаведено с маси и столове... Изглежда, че всички галерии водят насам... А!... Не чуваш ли нещо?

Домби чуваше, но си траеше.

Песента на Мокси гърмеше и се засилваше все повече – явно, че магарето се приближаваше.

– Моксии! – зарадва се Димби и тръгна да го посрещне. – Ела да видиш какво ще ти покажа!

– Сигурно става дума за Домби – рече Мокси, като влезе. – Още ли мълчи?

– Непрекъснато.

– Каква е тази зала? – Мокси направи незабележима крачка към Домби.

– Не знам – отвърна Димби. – Тук ще става каквото ще става.

– Значи още мълчи? – Мокси направи още една незабележима крачка към Домби.

– Мълчи – отвърна Димби.

– Сега ще го оправя! – рече Мокси и докато се усетим, изрева и прасна Домби по гърба.

Домби лежеше проснат на пода, разкрячен, с разперени ръце и имаше вид на нещо, което дори не мисли да се изправи.

– Мокси, какво направи? – извика Димби.

– Шок! – отвърна Мокси.

– Не така! – заклати глава Димби. – Първо питай, а после удрий! Пребихме го.

Димби се наведе и хвана ръцете на приятеля си.

– Така съм чувал – заоправдава се Мокси.

– А бе и аз съм чувал, но го пребихме и при това положение не знам какви ще бъдат последствията. – Димби галеше косичката на Домби. – Успокой се, Домби!... Ние... за да те спасим, разбираш ли?...

– За да проговориш – започна да го гали и Мокси.

– Доста бой ти хвърлихме – продължаваше да го гали Димби, – но за да ти помогнем.

– Извинявай, Домби – смотолеве Мокси, но после рече ясно: – Море, трябваше да те прасна по-силно!

– Извинявай, Домби! – продължаваше да го гали Димби. – За да ти помогнем.

– Някой ден ще разбере – рече Мокси. – Друг начин няма...

– Горкият! – продължаваше да го гали Димби. – Толкоз бой не е изяждал, откакто се помни.

– Къде е Лиско? – запита най-после магарето.

– Не знам – въздъхна Димби. – Засега го няма, но току-виж, че се появил и праснал Домби по гърба.

– Трябва да го предупредим – забеляза Мокси. – Три удара за един Домби ще са много.

– А бе ще го предупредим... – Димби разтриваше гърба на приятеля си. – Като нищо ще го предупредим... Ако дойде.

– Какво ще кажеш, ако опитаме пак? – запита Мокси.

– Какво да опитаме? – учуди се Димби.

– Да го поударим още малко.

– Не! – извика извън себе си Димби.

– Чувал съм, че това средство е сигурно и чудно защо не проговаря... Какво ще го правим такъв?

– По този въпрос ще мислим, ако се измъкнем.

– И ти си прав – въздъхна Мокси. – Сега Домби е щастлив. Не чува и не вижда. Не знае в каква беда сме изпаднали... Умирам да съм на негово място... Но да не ме бият.

Двамата се наведоха, вдигнаха Домби и го изправиха.

Отначало Домби се клатушкаше, колебаеше се, залиташе, стараше се сякаш да си полегне, но Димби и Мокси успяха да го закрепят.

Домби остана да стърчи сред тях, ням и спокоен.

Тримата чакаха.

– Сега ще се появи! – предположи Димби. – Лиско се появява в подобни моменти.

– Няма да минат три секунди и...

Зловещият смях прокънтя изведнъж, този път почти до тях. Димби и Мокси се разтрепераха по любимия им начин.

Смехът секна. Тишина.

– Ха-ха-ха! – загърмя отново смехът, вече съвсем близо, явно, че този, който се смееше, влизаше в залата.

Димби и Мокси не трепереха. Те вече се люлееха от страх. Димби чувстваше някакво необяснимо желание да пробие земята, да се зарови в нея.

– Добър ден!

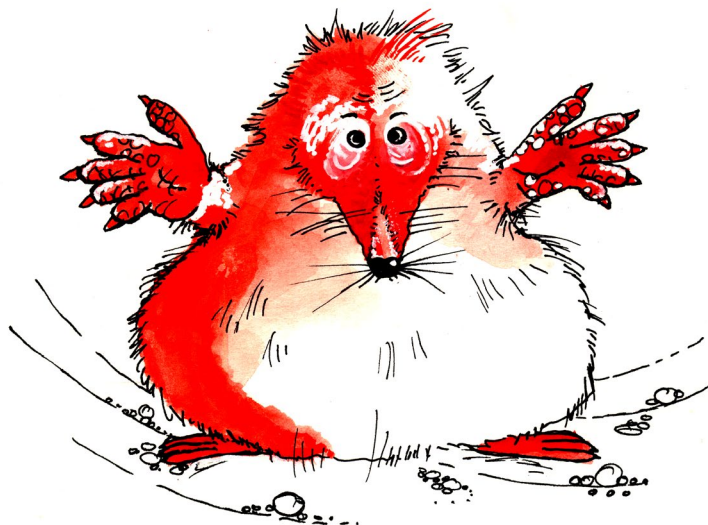
В настъпилата тишина Димби и Мокси се обърнаха към входа на залата. Там стоеше Къртицата.

Димби и Мокси отстъпиха към масата. Кой знае защо, Димби сякаш пожела точно в този момент да разгледа стола, потули се зад него и хвана облегалката му.

– Добър ден – каза Къртицата. – Добре дошли в моя дворец!

Понеже никой не ѝ отвърна, тя продължи с тон на безкрайна обида:

– Казах ли „добър ден“?

– Ддобър... – успя да отвърне Димби.

– ...дден! – успя да добави Мокси.

Къртицата хвърли поглед към Домби:

– А този?

– Ттой пполучи състресение.

– Така ли?

Къртицата издаде адски кикот и тупна Домби по гърба.

Той се просна като нокаутиран. Отначало падна по лице, но в последния момент реши да се обърне, страхуваше се да застане с гръб към зловещото същество. Загледаните му към тавана очи излъчваха кротост, сякаш заявяваха: какво да правя – бийте ме, нали ми помагате...

- Той иска да каже, че нямаме нищо общо с него.
- Така ли? – учуди се Къртицата. – Защо?
- Нищо... – смотолеви Димби. – Наша си работа.
- Много се перчи! – обади се Мокси.
- И ни докарва беди! – поясни Димби.
- Както днес например – рече Мокси.
- Защо, какво е станало днес?
- Димби, обясни на дамата.
- Ами как да кажа... Какво му трябваше да скача в дупката!... Можеше да си остане горе и да ни спаси.
- А той – в дупката! – възмути се Мокси. – При нас!... Вместо да ни спаси. Къртицата се засмя по познатия начин, а след това каза:
- Забавни сте!...
- И отново се закиска.
- Защо се смеете така? – изкрещя Димби.
- Защо пък не? – запита Къртицата.
- Дразните!
- Димби, остави дамата да се смее както си ще! – рече строго Мокси. – Това си е нейна работа.
- Знам, но се плаша – отвърна Димби.
- Напротив, Димби... Много приятен смях.
- Да де... Това искам да кажа.
- Забавни сте! – рече Къртицата и отново заля залата с кикот, след което млъкна и запита внезапно: – Къде е Лиско?
- Не искам да го знам! – отвърна Димби.
- И аз – присъедини се Мокси. – Мадам, кога ще си ходим?
- Къде? – учуди се Къртицата.
- Горе, дето ни е мястото.
- Този път залата се препълни с кикот.
- В страха и смущението си Димби и Мокси тръгнаха към Домби и започнаха да го вдигат. Падна доста работа, докато го изправят и закрепят на крака. Щом се посъвзе, Домби се приближи до една от стените и залепи на нея гърба си, с което искаше да каже, че повече няма да позволи на никого да го свестява.
- Тримата не отделяха очи от странното същество.
- Питам къде е Лиско!... Чухте ли?... Ти ли си Мокси?
- Да. Какво ще обичате?
- Къде е Лиско?
- Искам да си ходя, мадам.
- Така ли? Защо?

– По това време закусвам.

– И аз! – обади се Димби. – По това време, точно в еди-колко си часа, ама точно на минутата закусвам, защото е здравословно да се закусува в определено време, а не когато ти скимне... Лекарите казват, че...

Къртицата заяви с жест, че не се интересува какво казват лекарите, заобиколи масата и пожела да изясни някои неща.

– Да се разберем – рече тя. – До появяването на хитрия ви приятел да ви обясня: ВЕЧЕ НИКОГА НЯМА ДА СЕ ВЪРНЕТЕ ГОРЕ.

– Не! – изкрещя, без да иска, Димби.

– Не искам! – изкрещя Мокси.

– Не ме интересува какво искате – продължи спокойно Къртицата. – Млъкнете!...

Димби затвори устата си.

– Както мълчи ДРУГИЯТ – прошепна многозначително Къртицата.

– Домби ли? – поиска да знае Димби.

– И той, и един ДРУГ.

Мокси погледна приятеля си:

– Димби, попитай мадам Къртицата какво иска от нас?

– Защо все аз? Попитай ти.

– Е, тя и без това трябваше да ни каже какво иска от нас – обърна се Мокси към господарката на двореца. – Нали, мадам?

– Нищо не искам.

Мълчание. Димби отвори уста:

– Чу ли, Мокси?

– Да.

– Господарката на този хубав дворец не иска нищо от нас и можем да си вървим...

– Мадам, нали сега ще ни кажете, че можем да си вървим и утре пак да дойдем?

– Не!

– Така ли?

– Никой никога няма да напусне подземното ми царство!

– Мадам, не ме разбрахте... Ние смятаме – с ваше съгласие...

– Просто да ни придружите до ГОРЕ.

– Всички оставате при мен! – отвърна спокойно Къртицата.

– Но защо?...

– Какво ще ни правите?

– НИЩО.

Мълчание.

– Разбрахте ли?

– Аз...

Димби каза само това и млъкна.

– Според мен...

Мокси каза само това и млъкна.

– Това трябва да разберете ВСИЧКИ – добави остро Къртицата. – И вие, и ДРУГИЯТ.

– И Домби ли?

– И Домби, и ДРУГИЯТ.

– Мадам, за кого намекувате?

– Той си знае.

– Нищо не разбираме... Нито защо сме тук, нито докога ще сме тук.

– Защото сте глупаци! – извика Лиско и излезе от скривалището си.

Докато Димби и Мокси зяпаха от учудване, лисчето нареждаше:

– Уважаемата госпожа Къртица живее под земята и скучае. Тук е тъмно и страшно, няма с кого да говори... На нея ѝ трябва компания, приятели... Но вие сте глупаци и не можете да проникнете в скучаещата ѝ душа... Добър ден, мадам! Как сте? Какво правите?...

– Добър ден, хитрецо!... Добре съм... Удобно ли беше под масата?

– Ужасно, мадам. Скрих се, за да мога, щом дойдете, да ви извикам „Дза!“ и да ви стресна... Ние, ГОРЕ, често си викаме „Дза“... Как сте със здравето?

– Благодаря, добре. Само...

– Зная, мадам... Само ви е скучно. Тук е тъмно, влажно, безшумно... Самотна сте, няма с кого да размените дума, а ние ГОРЕ бягаме и скачаме на слънце, къпем се в потока, чудим се какво приключение да си измислим...

– Така е, боже мой! – възкликна Къртицата. – Как познахте?

– Е, мадам – наведе скромно глава Лиско, – това е голям социален въпрос.

– Да, да – съгласи се Къртицата. – Често излизам на повърхността, гледам ви и ви чувам, и...

– И си казахте: а бе тия там са весели и щастливи, а аз гния ли, гния под земята...

– Боже мой! Точно така си казах!

– А после си казахте: защо да не ги открадна, да си ги имам подръка като играчки...

– Да!...

– И прокопахте дупка под нашата пътека!

– Точно така!...

– А тия, тримата, се натъртузиха в нея като последни ахмаци!

– Цар си! – извика учудено Къртицата. – Всичко разбираш.

– И същите тия ахмаци, мадам – Лиско посочи приятелите си, които бяха навели посрамено глави, – не могат да разберат, че тук е по-добре,

отколкото ГОРЕ.

– Гениален сте!...

– Мерси!... Вие сте първата, която ми го казва. – След като се поклони на Къртицата за комплимента, Лиско отново се обърна към приятелите си. – И как да им обясниш на тия, че тук ще си живеем по-добре, че всеки ден ще си имаме приключения...

– Чакай! – прекъсна го Къртицата.

– Какво, мадам?

– Какво разбираш под ПРИКЛЮЧЕНИЯ?

– Всичко!

– По-точно кое?

– Ами малко ли е това, че всеки ден ще си кроим планове да избягаме и все няма да можем, защото вие всеки ден ще ни хващате... Какво по-забавно?

– Ааа, вие сте чуден!... Продължете!

– А какво има ГОРЕ? – продължи лисичето.

– Нищо! – изкрещя Къртицата.

– Едно абсолютно нищо! – съгласи се Лиско. – Едно нищо и никакво слънце, треви, дървета, цветя и реки!... Нищо и никакви глупости, които са ни втръснали.

– Гледището ви за нещата е интересно – възхити се отново Къртицата. – Това е оригинално виждане... Продължете!

– Има ли нещо по-сучно от слънцето?

– Няма! – изкрещя Къртицата.

– Няма – съгласи се Лиско. – Само свети, грее и се търкаля.

– В една посока! – изкрещя Къртицата.

– Все в една! – съгласи се Лиско. – Ама как пък не му хрумна поне веднъж да промени посоката!... Нищо, ама нищо друго не прави... Търкаля се, търкаля се... Да ви кажа правата, най-омразното ми нещо е слънцето.

– Да! – изкрещя Къртицата. – Заслепява и гори!... Мразя го!

– А тук? – продължи лисичето и погледна всички поотделно, след което плъзна поглед по залата. – Прохладно, тъмно, приятно...

– Тук е райт на земята! – извика Къртицата.

– Да, мадам... По цял ден ще си играем на жмичка. Вие ще жмите, ние ще се крием... Разбрахте ли? – обърна се Лиско към приятелите си. – Кажете!

Тримата започнаха да вдигат глави.

– Разбрахме – рече Димби и примигна.

– Ами тя... госпожата – почеса се Мокси – не ни го обясни както трябва.

– Щях! – обади се Къртицата.

– Чак сега – проговори най-после и Домби. – Едва сега, след като Лиско така нагледно изясни какво противно нещо било слънцето, вече... Дори проговорих.

След като се нарадваха, че Домби е проговорил, Мокси рече:

– Ужасно противно! Лично аз отдавна имам зъб на слънцето, понеже винаги като си паса, то... как да кажа, винаги ми блести в очите. Да речем, обърна се и пак паса... Паса, паса, а слънцето пак пред очите ми и аз пак се обърна и паса, паса, паса, а то отново, ама отново, ама точно пред очите ми, така, ама ще измери точно да застане пред очите ми и както си паса, не мога да си паса спокойно, ами все си мисля за слънцето, което само чака, и както си паса – точно в очите ми. Добре, викам си, ще си паса и няма да му обръщам внимание. Паса си аз, паса, паса, паса и хоп!...

– Стоп! – извика Къртицата, след което огледа кожата си, тъй като се опасяваше, че се е изприщила.

– Има още – настоя наивно Мокси.

– Не!... Моля ви!

Къртицата потръпваше от нерви и умолително поглеждаше към Лиско. Лисчето от своя страна изгледа строго Мокси и му каза да се засрами.

– Засрами се! – скара му се Лиско.

– Искан да кажа...

– Мълчи!

– Нали за слънцето? – смотолеви Мокси, но млъкна, защото Лиско удари с лапа по земята.

– Стига дълги истории! – извика Лиско. – Стига си пасал!... Нямаме нерви да те слушаме как си излязъл на полянката и си започнал да пасеш и пасеш, пасеш, пасеш, а слънцето изведнъж в очите ти!... Помня как веднъж дойдох при теб и ти казах да се обърнеш с опашка към него...

– Така беше!

– Млъкни!... И като ти казах, ти наистина се обърна и започна да си пасеш, и ми каза колко хубаво се пасе с опашка към слънцето, и продължи да си пасеш, но накрая слънцето пак се изтъпанчи пред очите ти, и ти рече – това слънце ми пречи да паса, а аз ти казах да се обърнеш отново и ти ми каза докога да се обръщам така, а аз ти казах – докато залезе слънцето, а ти ми каза, че си дошъл да пасеш, а не да се въртиш като въртележка, а аз ти казах...

– Боже мой! – изкрепя с всички сили Къртицата.

Лиско погледна козината ѝ. Тя бе настръхнала. По всяка вероятност господарката на подземния дворец се бе изприщила навсякъде.

Лиско се извини учтиво, като заяви, че това е една малка тренировка пред големите изпитания, които ги очакват занаяпред с Мокси в дългите дни и нощи под земята.

След това се впусна да говори за онези същества, които не се съобразяват нито с обстановката, нито с момента, ами непрекъснато плещят за щяло и нещяло.

Тук Мокси се намеси за трети път да обясни, че не става дума за щяло и нещяло, а за слънцето.

Къртицата изкрещя още веднъж, отпусна се на земята и помоли за пет-минутно мълчание.

Петте минути минаха, нервите на Къртицата се отпуснаха. Тя заяви, че разговорът против слънцето ѝ харесва и може да продължи, само че без участието на Мокси.

Тогава Димби подхвана първоначалната тема:

– И на мен ми правеше впечатление, че слънцето е противно нещо, но си виках: Е, сигурно не е, щом го хвалят навсякъде. Понякога се заблуждаваме от хвалбите.

– Така е – съгласи се Домби. – Мнозина смятат, че слънцето е най-важното нещо за живота, но лично аз съм забелязал, че когато има слънце, все гледам да съм на сянка.

– А тук е вечна сянка – подхвана Лиско. – Благодат!... По цял ден ще си вървим из лабиринтите, ще говорим с паяка, няма дъждове, няма снегове – говори си с паяка и си гледай кефа!...

Безкрайно доволна от тази част на разговора, господарката на подземния дворец заяви, че според нея всичко вече е ясно, гледищата са уеднаквени, пожела им още веднъж добре дошли и заключи:

– Пред вас е целият мой дворец. Разположете се и живеете!

За да покаже как може да се живее в дворец, Лиско легна до стената на залата, положи глава на скръстените си лапи и въздъхна:

– Кеф!

– Голям кеф! – рече Димби и легна до другата стена.

– Това е животът! – протегна се Домби и се търколи на пода, където преди това бе паднал няколко пъти.

– ГОРЕ трябва да търсиш сянка – излегна се до него Мокси, – а тук навсякъде е сянка!... Чудесно!

Господарката на подземния рай сияеше. Тя отпусна главата си на пода. Не ѝ оставаше нищо друго, освен да помечтае за новия живот с палавниците от горния свят. Беше ги виждала как си живеят, беше чувала гласовете им, а понякога и песните им.

– Така се живее сто години! – обърна се на другата страна Лиско.

– Не ми говори! – прозя се Димби.

– Сто и двайсет години! – наддаде Домби.

– А след това да става каквото ще! – заключи Мокси и поклати опашка.

Лиско заяви, че както си лежат безгрижно, ще бъде добре, ако им се предостави възможност да чуят още веднъж любимия смях кикот в изпълнение на Къртицата.

Господарката на подземния рай се поласка, изправи се, пое въздух и изпълни номера си.

Когато отекна последният звук на смеха, Лиско забеляза:

– Звучи като музика. Бях се затъжил за него. Обещавате ли ни тази радост всеки ден?

– Когато и колкото пожелаете – отвърна Къртицата.

– Все едно, че слушаш арфа! – рече Димби.

– На мен пък ми прозвуча като саксофон – рече Домби.

– А пък аз – изказа се и Мокси, – затворя ли очи, си представям канарче.

Къртицата изказа опасения, че може би я ласкаят пресилено, и все пак още веднъж благодари за вниманието, след което пожела да чуе нещо от гостите.

– Например една песен – помоли тя.

– Песен? – Лиско погледна приятелите си. – Може!... Приятели, да му отперем на бърза ръка една песен, а?

В ушите му вече набираха сила струнните инструменти, създаваха фон, върху който лисичето искаше да измисли нещо по-особено.

– Няма да пея, а ще говоря като песен – осведоми той, а „хористите“ се съгласиха.

Какво да правят – бяха само хористи и се намесваха само ако им подадат знак.

Ето какво измисли Лиско върху тихия фон на оркестъра:

– В най-забутаните гънки на човешката душа тя живее. В най-забутаните гънки се спотайва и мълчи. Ненадейно някой ден се измъква и след туй поразява. Като някакъв камшик своя остър зъл език тя развява.

Димби, Домби и Мокси видяха подадения знак и запяха:

*Завистта, Завистта, Завистта –
срещу нея няма средство на света!*

Хористите млъкнаха, а лисичето продължи:

– Гледаш – поляна. Просторна, голяма. Отгоре покрита с цветя. А пък отдолу е яма до яма – умело изкопани, все ями на Завистта.

Диригентът подаде знак, тримата му приятели запяха отново:

*Завистта, Завистта, Завистта –
срещу нея няма средство на света!*

Лиско:

– Гледаш – поляна. Просторна, голяма. Отгоре покрита с трева... Пристъпваш и падаш в невидима яма... Разбираш, че тази невидима яма, о, да

– тази скрита невидима яма сред чудната най-ароматна поляна за тебе, за тебе е тя!...

Хористите и диригентът протегнаха блажено ръце, лапи и крака.

– Кеф! – рече сладко Лиско, докато струнните инструменти си отиваха.

– И колко е забавно! – забеляза Димби.

Къртицата мълчеше и зорко следеше всеки от тях.

– Лиско – започна най-после тя.

– Кажете, мадам.

– Тази песен за мен ли се отнасяше?

– Амии, те, песните, се пеят и... който ги слуша, трябва сам да разбере за кого се отнасят... В тази песен се говори за някоя си Завист, а вие сте Къртица.

– Но се говори за ями, дупки... Неща, които са моя специалност.

– О, разбирам. Искате да кажете, че ние мислим... Как да се изразя... Вие мислите, че ние мислим, че вие завиждате на нас, които си играем под слънцето, пеем си и си правим приключения, а вие скитате на тъмно под краката ни и един ден си викате: защо да не ги издърпам тук тия хлапаци, само аз няма да съм на тъмно, я!... Нека и те да са на тъмно. Да си ги пленя и да им се смее на нещастieto... Сигурно си мислите, че ние си мислим така, но не е така. Вие сте благородна дама, царица, поканихте ни на гости и дойдохме, защото тук ни е по-добре, отколкото горе, при омразното слънце... и по-интересно.

– Така че оставаме! – допълни Димби.

Къртицата ги погледна косо:

– Да не лъжете, ей!

– Честна дума! – увери я Лиско.

– Кой знае – продължи да го гледа накриво Къртицата. – Голям си хитрец, ама да видим... Ще внимавам.

– Вижте какво, мадам – каза Лиско, – аз съм такъв хитрец, че колкото и да внимавате, ще ви надхитря и хич не се опитвайте да внимавате. Дойде ли му времето, окото ми няма да мигне и ще ви надхитря. Затова гледайте си живота. Събрали сме се да се веселим, а не да се дебнем и подозираме.

– Прав си! – отсече Къртицата. – Оттук не може да се бяга. Да започваме!...

– Какво искате?

– Да играем на нещо.

– Добре... Жмичка?

– Какво е то?

– Излизате от залата, жмите, а ние се крием по лабиринта, търсите ни, откриете ли някого, той жми, а другите се крият... Приятно и забавно.

– Може! – отвърна Къртицата. – Отивам да жмя така ли?

- Така. Вие жмите, ние се крием.
- Видяхте ли, че е хубаво? – рече доволно Къртицата. – Това исках!...
- Тя се отправи към лабиринта. Излезе от залата, кривна вляво и запита:
- Затварям очи, така ли?
- Така!
- И нищо повече?
- А, не... Броите до сто.
- При деветдесет и девет тръгвам, така ли?
- Точно така.
- Чудесно!

Къртицата започна да брои високо и отчетливо. В гласа ѝ имаше радост, дори щастие. Най-после!... Край нея приятели, играе си, ето – сега брои, а те се крият, тя ще ги спипа всичките, защото познава лабиринта като никой друг и винаги ще знае къде да се крие, и винаги други ще мижат, а тя ще се забавлява ли, забавлява с пленниците си.

...седем, осем, девет...

– Ти си луд! – обърна се към лисичето Димби.

– Не ми се живее тук! – рече Домби.

– И дума да не става! – почти извика Мокси. – Лиско ни предаде!...

Вместо да... таковаме, ние стоим тук и играем на жмичка!

...единайсет, дванайсет, тринайсет...

– Предател!

– Истински предател – процеди Домби, който все повече и повече идваше на себе си.

– Тихо! – Лиско изшътка. – Кротко!

– Не искам! – Мокси бе категоричен. – Предадох ни!...

– Мълчи, глупако!...

...седемнайсет, осемнайсет, деветнайсет...

– Под масата има дупка, покрита с плоча – прошепна Лиско.

Мълчание.

...двайсет и едно, дваайсет и две, дваайсет и три...

– Една хубава дупка! – смигна лисичето.

...двайсет и пет, дваайсет и шест, дваайсет и седем...

– Идеално изработена! – поклати глава Лиско.

– Пак дупка! – уплаши се Домби и с това доказа, че наистина се е съвзел.

– Стига дупки! – нервира се Мокси.

– Да, но тази дупка е особена – усмихна се лисичето.

...трийсет и едно, трийсет и две, трийсет и три...

– Какво ѝ е особеното?

– Е, как да ти обясня...

...трийсет и седем...

– ... води НАГОРЕ... Довиждане!...

– Къде? – изплаши се Мокси.

– Аз си тръгвам, а вие, ако искате, останете да играете с мадам на жмичка!...

Лиско се пхна под масата.

...четирийсет и три, четирийсет и четири...

Мокси се напъха под масата.

...четирийсет и пет...

Домби се хвърли към масата, в бързината се удари в ръба, падна, но този път се изправи сам и се изгуби в дупката, следван от Димби, който последен чу гласа на Къртицата да казва:

...петдесет и едно, петдесет и две, петдесет и три...

Щастливата царица на подземния рай броеше търпеливо и си мислеше колко добре се живее в компанията на известни палавници, за които говори цялата гора и чиято слава се носи от полянка до полянка, припомняше си колко ловко им подкопа пътеката и как лесно ги набути в Голямата Отвесна Дупка, оттам в По-малката Хоризонтална Дупка, а от нея – в Лабиринта...

В Лабиринта мислите ѝ се оплетоха, тя забрави докъде бе стигнала, но като помисли малко и като се сети, че тук тя е господар, спокойно извика:

– ... деветдесет и девет, сто!

Господарката на подземния рай се вмъкна направо в залата.

Хвърли бегъл поглед и каза:

– Тук ги няма.

Върна се в първия вход на Лабиринта и рече:

– И тук ги няма! – Затананика си нещо. – А тук съвсем ги няма!...

Има си хас да са влезли в Лабиринта!... – Къртицата се усмихна. – Не са толкоз глупави.

Щом се увери още веднъж, че компаньоните ѝ не са толкоз глупави, Къртицата се върна в Залата и започна да я оглежда внимателно.

Тук тя се досети, че може би партньорите ѝ не са никак глупави, и извика.

Хвърли се към масата, пхна се под нея и като видя отместената плоча, извика силно.

Нейният вик се чу ГОРЕ, защото умерено наклонената галерия водеше към света на слънцето и птиците. Това не беше нищо друго, освен служебния вход на Къртицата към света.

ГОРЕ, застанали до дупката, от която бяха излезли, Лиско, Димби, Домби и Мокси се смееха и чакаха.

Най-после Къртицата подаде глава.

– Ще се върнете, нали? – запита тя.

– Ха-ха-ха!

- Виджте какво противно слънце!
- Ха-ха-ха!
- Ужасно слънце, нали?... Елате де!
- Ха-ха-ха!
- Ох, не мога!... Слънцето е непоносимо.

Къртицата се скри в дупката си, а бандата на Лиско продължаваше да се смее.

- Какво бе?... На кого се смеете?
- Обърнаха се. До тях стоеше Чими.
- На кого се смеете бе, глупаци?
- На Завистта! – отвърна Лиско.
- Къде е тя?
- Под земята.
- Където ѝ е мястото.
- Добре де, защо се смеете?
- Приятно ни е.
- Глупаци такива!

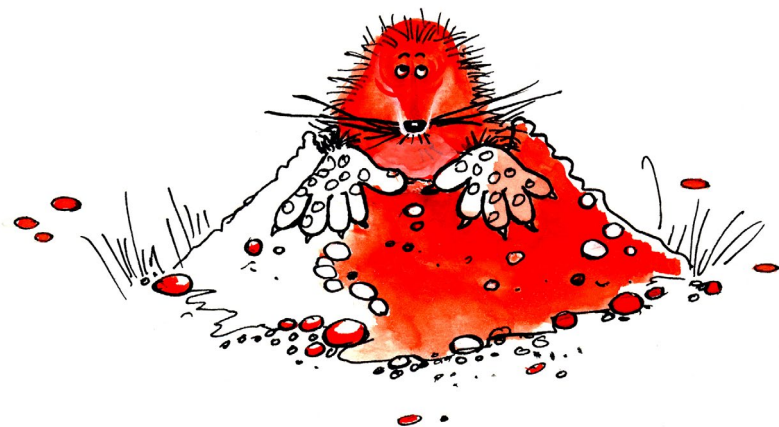
Чими ги наруга още няколко пъти и си тръгна, но се върна, наруга ги още веднъж и отново си тръгна, но се върна и каза:

- Много шум вдигате, ей!... Защо вдигате такъв шум?

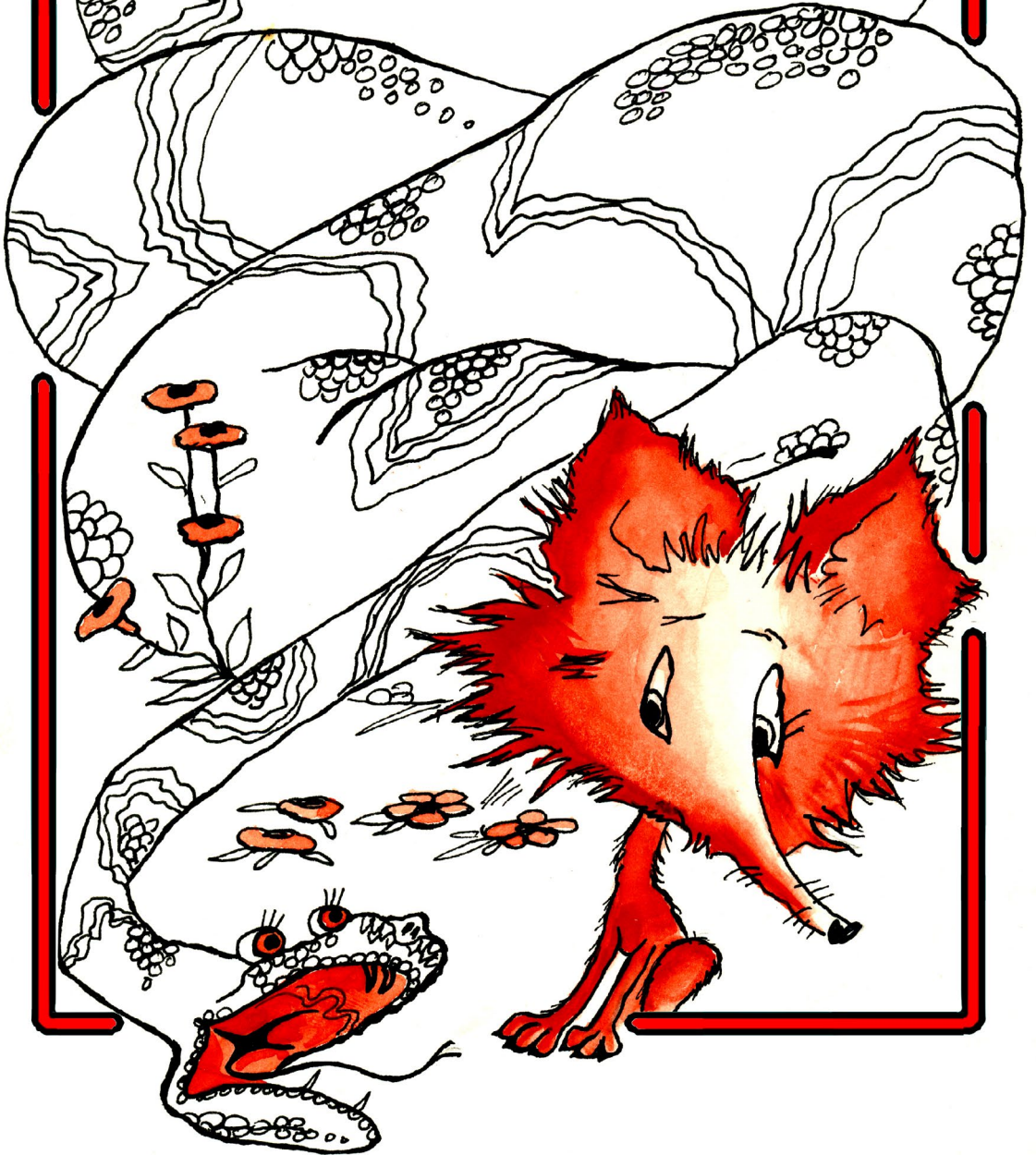
Той ги наруга допълнително и изчезна, без да се върне, като смяташе, че с това ще ги ядоса.

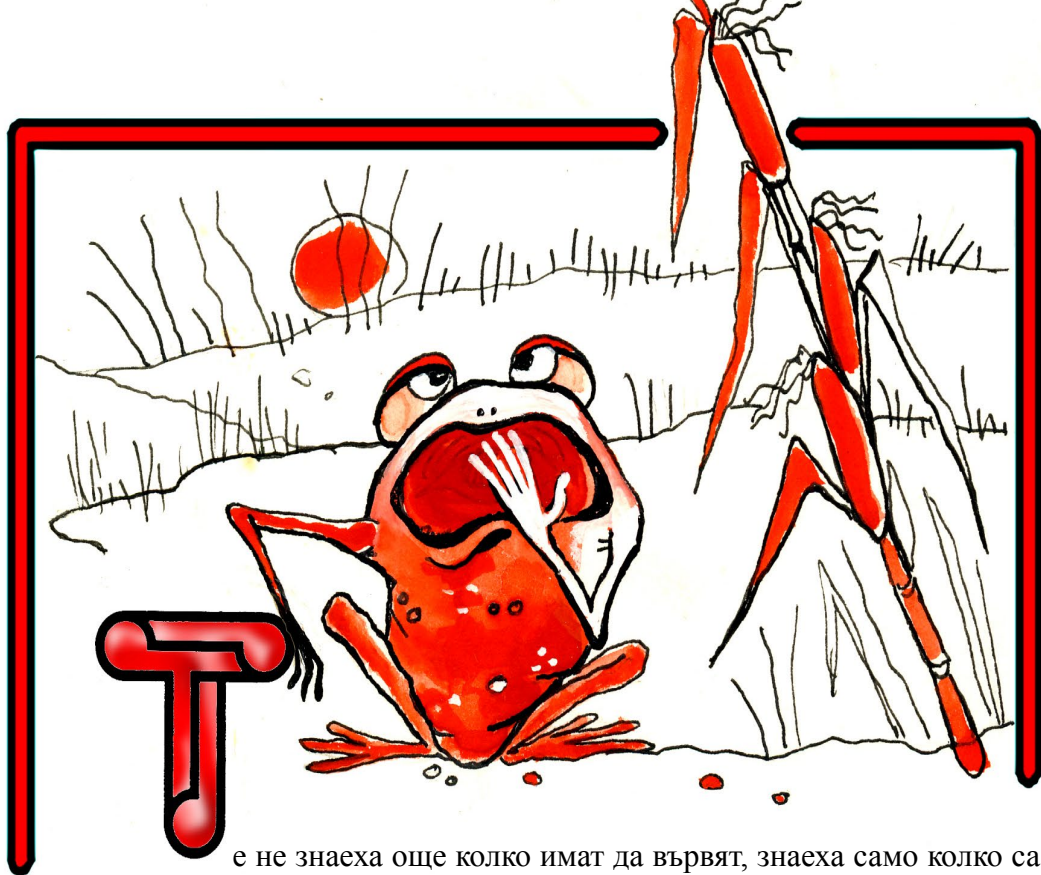
Когато бандата се насмя още и всеки каза, че за днес им стига едно приключение, някой предложи да отидат до реката, макар да знаеше добре, че и без това щяха да отидат.

И тръгнаха.

ПИТОНЪТ

Т е не знаеха още колко имат да вървят, знаеха само колко са вървели – можеха да проверят по часовника. Но имаше ли смисъл? Решили да стигнат на всяка цена, двамата се провираха напред – високият няколко метра пред ниския, който ругаеше клоните.

Понякога слънчевата светлина пронизваше гъсталака, падаше върху потния му гръб, та младият човек проклинаше слънцето – първия приятел на всеки телевизионен оператор. Камерата в ръцете му тежеше, но той вървеше, защото трябваше. Въпреки умората, лицето му бе делово, каквито са обикновено лицата на операторите.

Режисьорът се чувстваше по-добре – портативният магнетофон тежеше по-малко от камерата, – затова вървеше напред и проправяше пътя. Хубав, обгорял от слънцето, с глуповато лице, характерно за онези режисьори, на които не винаги нещата са им ясни, той въпреки всичко бързаше – просто предчувстваше, че тъкмо днес ще открият най-интересния сюжет.

- Почакай! – извика операторът. – Да си отдъхнем.
- Ще отдъхнем по-горе.
- Не искам по-горе, искам тук!
- Добре де.

Режисьорът седна върху хладната трева. Операторът се приближи задъхано и се отпусна до него. Двамата забърсах чела, загледани във вековната гора. Под сплетените клони беше тихо, прохладно.

- Доволен съм от разходката – рече режисьорът и измъкна цигара.
- Но не виждам края! – отвърна операторът.
- Според обясненията, полянките са някъде близо.
- Ако вярваш на обяснения.
- Да се надяваме.
- Току-виж, че гората свършила, а няма нито полянки, нито дяволи.
- Да се надяваме, казах!... Три или четири полянки. Така разправят.
- Разправят си!...

Операторът се излегна по гръб и метна крак върху калъфа на апаратурата. След това подгъна якето под главата си.

- Който иска, да върви! – рече той. – Аз оставам. Това не е гора, а джунгла.
- Ще ми позволиш ли да разузная?
- Препоръчвам ти.

Режисьорът се изправи и трепна. Усети, че някой го наблюдава. Да, в клоните една катеричка гризеше нещо и го наблюдаваше. Той ѝ махна, тя захвърли остатъка от закуската върху главата му и изчезна. Режисьорът се наведе и вдигна шапчица от жельд. По навик от детството напъха палец в шапчицата и тръгна.

Няколко минути за оглед му бяха достатъчни. Върна се ободрен.

- Това ли ти беше разузнаването? – запита сънливо операторът.
- Дойдох да ти доложа, че след стотина метра гората оредява.
- Кой ти каза?
- Видях с очите си.
- А полянка видя ли?
- Не, но предполагам...

– Днес работим само с предположения – замърмори операторът и се изправи. Той отгърси якето си, вдигна апаратурата и даде знак на колегата си да мине пред него, подчертавайки, че операторите трябва да крачат след режисьорите.

Повървяха и спряха. Режисьорът се заоглежда.

Ако до пет минути не излезем от тази джунгла, ще полудея! – заяви операторът. – Нали казваше...

- Чуй! – прекъсна го режисьорът.
- Операторът се послуша, но не чу нищо.
- Чуваш ли?
- Не. Какво?
- Птиците!...
- Не съм дошъл за птиците.
- Чуй как пеят!...
- Ох!...

– Където пеят много птици, има полянка.

След малко гората наистина оредя, пътешествениците изплуваха сред замайваща светлина, а точно пред тях се откри зелена полянка.

– Викторе!

– Видях!... Не дрънкай, а върви!

Щом излязоха от гората, операторът нарочно застана в средата на полянката, точно в центъра, и захвърли камерата.

– Мислиш ли, че е тази? – запита най-после той.

– Да се надяваме.

– Днес само се надяваме... Защо зареждаш магнетофона?

– Ще запиша птиците.

– Това е добре. – Операторът съблече ризата си. – Да не останем обаче само с птиците.

– И все пак... Все едно, че сме почнали работа.

– Това не е работа... Птичи песни колкото щеш.

– Но не такива.

– Какво ще правим сега?

– Знам ли! – Режисьорът съблече якето и ризата си. – Според сведенията полянките са няколко. Предлагам да оставим багажа и да проучим местността.

– Без багаж мога да вървя до вечерта.

– Така те искам.

– Но ако няма други поляни, ще ти трия сол на главата.

– Представяш ли си, ако ги открием?

– А как да ги открием?

– Много мърмориш.

– Кое ти гарантира, че тази полянка е едната?

– Трябва да бъдат четири, може би пет, а може и шест.

– Още по-зле!...

– Хайде!

Членовете на експедицията тръгнаха срещу слънцето. В края на полянката режисьорът се обърна и хвърли поглед на магнетофона си. Беше доволен. Стори му се, че всичките песни на гората се изсипват върху лентата.

В продължение на няколко минути полянката остана безлюдна, докато...

Аз съм Димби, Димби, Димби.

Аз съм Димби, Димби, дом.

Скоро се появи самият Димби. Лично. Оказа се, че е той.

Аз съм Димби, Димби, Димби.

Аз съм Димби, Димби, дом!...

Но какво е това?... Димби спря изненадано.

Сред полянката стояха две непознати неща от неизвестен произход. Той никога не бе виждал подобни неща нито тук, нито другаде.

Животни ли бяха, растения ли, или пък нещо друго?...

Какво друго можеха да бъдат? Да са предмети – не са, понеже Димби не знаеше какво е това предмет.

Да са същества – не са, понеже Димби не знаеше какво представляват и съществата. Докато се чудеше какво ли могат да бъдат нещата, внезапно прозвуча песента на Домби:

Аз съм Домби, Домби, Домби.

Аз съм Домби, Домби, дим!

Когато Домби се появи, Димби му направи знак да млъкне, но Домби държеше да си изпее песента:

Аз съм, Домби, Домби, Домби.

Аз съм Домби, Домби, дим!

– Кажи сега!

– Виж.

Домби разгледа апаратурите и каза:

– Видях.

– Какво е това?

– А сега де!... Какво може да бъде?

– Това може да бъде само Мокси – отвърна Домби.

– Какъв Мокси? – учуди се Домби.

– Чуй.

Двамата се послушаха и доловиха песента:

Аз съм Мокси, Мокси, Мок...

Напрегнаха слух. Нищо. Песента бе секнала.

– Защо не пее? – запита Домби.

– Сигурно е видял някой трън – рече Домби. – Сега го яде.

Почакаха и песента наистина се възстанови. Мокси се появи с думите:

Аз съм...

– Мокси, ела! – прекъсна го Димби.

– Кажи, Димби.
Магарето преглъщаше остатъците от тръна.
– Според теб...
– Не знам – отвърна бързо Мокси, защото бе видял всичко. – Предлагам да бягаме. Това нещо ми напомня за Не пипай куфара.
– И аз казвам да бягаме! – съгласи се Домби и се приготви да офейка.
– Не бързай! – рече Димби. – Вижте добре. Не прилича на куфар.
– Вярно – съгласи се Мокси. – Куфарите изглеждат другояче.
– Тогава?
– Предлагам да не пипаме – рече Домби.
– Да ме убиеш, не пипам – рече Димби, – но какво ли може да бъде?
– За пипане и дума да не става – намеси се Мокси. И без това обещахме – никакви приключения. Който иска приключения, да върви да ги търси. На мен ми се живее
– Кой ти говори за приключения? – рече Димби – Не съм чул тук някой да предлага такова нещо.
– Но като гледам тези неща, веднага ми замирисва на приключение.
– Мокси, млъкни! – скара му се Домби. – Обещахме дори да не споме-наваме думата.
– Да, но... като гледам тия неща...
– Откъде знаеш, че са неща?
– Какво друго?
– Могат да не бъдат неща.
– Тогава са предмети.
– Не се знае. Ти виждал ли си предмети?
– Не, но може би изглеждат така... А ти виждал ли си?
– Не съм, но един ден за малко щях да видя
Замълчаха и за всеки случай отстъпиха две-три крачки назад.
– Най-добре е да се обърнем с гръб – предложи Димби и се обърна.
Другите го последваха. Вече никой не виждаше предметите или нещата.
– Хубаво е, нали? – рече най-после Димби.
– Кое? – поиска да знае Домби.
– Хубаво си живеем без... такова, нали?
– Идеално! – съгласи се Домби. – Това е живот!... Стоим, говорим, къпем се, пак си говорим, пак се къпем, после си говорим за нещо друго, после си мълчим за нещо друго...
– Откакто започнахме този начин на живот – намеси се Мокси, – се родих отново. На душата ми е леко, приятно, непрекъснато ми се пее.
– Кога ще си говорим като в опера? – запита Домби. – Нали бяхме решили...
– Още сега – рече Димби. – Когато поискаме...

– Димби – намеси се бързо Мокси, – не се обръщай назад!
ДИМБИ (запява като в опера): Не се обръбъбъщам!
ДОМБИ (запява): Обърна сеее. И аз видях, че се обърнаааа!
ДИМБИ (пее): Такаааа, така ти се е сторило!
МОКСИ (пее): И аз... И аз видях, че се обърнаааа!
ДИМБИ (пее): Направил съм... Направил съм го несъзнателнооо!
ДОМБИ (пее): А обещахмее, че няма, няма, няма дори и несъз-
наааателнооо!

ДИМБИ (пее): Осъзнавам... Добре. Осъзнааавам грешката си. И обеща...
и обещаа... и обещаааавам!...

МОКСИ (пее): Той обещаа!... Чухте ли?... Той обещааа.
ДОМБИ (пее): Чухме, дааа!... Той обещааа!... Обеща да не се обръбъща!
ДИМБИ (пее): Не трябва ни на нас подобни съблазняващи предмеети...
ДОМБИ (пее): ... които, докато се сеетим...
ДИМБИ (пее): ... ще ни вкарат, вкарат в някое ужаасно приклюуучение.
– Той каза приключение! – възмути се Мокси, без да пее.
– Не казах, а изпях думата! – заоправдава се Димби. – Така може.
ДОМБИ (пее): Така може... Дааа, така моооже!... Това е друууго!
ДИМБИ И ДОМБИ (пеят в дует): Така можее!... Можее!... Можее така!
– Не може! – извика без пеене Мокси.
– Мокси, какво ти стана? – учуди се без пеене Димби.
– Не искам приключения! – изкрещя Мокси. – Стига!... Малко ли ни
беше? Малко ли треперихме, преди да отворим куфара?... Ами какво трепе-
рене падна, докато разберем, че Чими е жаба?...

– А после? – подкрепи го Домби.
– Майчице, какъв страх набрах с вълка! – Мокси почти се разтрепера при
спомена за вълка. – Заедно с Червената шапчица можеше да изплюска и нас.
– Да не говорим за Къртицата! – забеляза Домби. – Плени ни и смяташе
да ни държи в дупката, докато умрем!...

– Не споменавай за нея! – добави Мокси. – Тогава падна най-големият
страх и само като си помисля, отново се разтреперам...
– А какъв бой изядох! – въздъхна Домби. – Да ви покажа ли гърба си?
– Моля ти се! – рече Мокси. – Като круша се търкаляше по земята.
– И всеки ме налагаше, налагаше...
– Да, Домби!... Ужасно беше!... А от една седмица живеем чудно!... Нито
опасности, нито страх...

– Да де... Казахме вече – къпем се, разговаряме, разхождаме се, пак раз-
говаряме и чакаме да се мръкне, да си легнем.
– Е – въздъхна Димби, – наистина мръква бавно, а с приключения не
можеш да разбереш кога минава времето, но...

- Какво? – настръхна Домби.
- Нищо – въздъхна повторно Димби.
- Не – възмути се Домби. – Ти искаше да кажеш нещо... Мокси, искаше ли да каже нещо?
- Доколкото разбирам от намеци, той си го каза.
- Какво казах?
- Е...
- Кажи де, кажи какво казах?
- Добре де, нищо не каза.
- Искам да знам какво толкоз съм казал!... – Лицето на Димби изразяваше обида. – Искам да ми се каже какво съм казал!...
- Димби – подхвана кротко Мокси, – признай си!...
- Какво, какво да призная?
- Е... Ти каза, че с приключения е по-интересно, отколкото без.
- Димби подскочи:
- Домби, казах ли подобно нещо?
- Е, не го каза точно, но се подразбра.
- Какво се подразбра?
- Че с приключения е къде-къде по-интересно!
- Може би спорът щеше да продължи повече, ако в същия миг Мокси не се развика, та дори се разплака като дете:
- Не искам приключения!... Не искам Лиско!... Все той ги измисля! ... И все такива... опасни!... Дето все треперим и...
- Стоп! – прекъсна го Димби.
- Какво? – учуди се Мокси.
- Спомена името му!
- Да, Мокси! – намеси се Домби. – Ти спомена името на оня, дето обещахме дори да не го споменаваме.
- Този, дето ни докара най-голямото треперене – поясни Димби.
- И дето винаги забърква кашите – допоясни Домби.
- И все със смъртна опасност – още повече дообясни Димби.
- Така ли? – учуди се Мокси. – Че как съм могъл?
- Не знам, но чухме името му.
- Съжалявам – призна си Мокси. – Извинявам се.
- Ти и вчера...
- Какво вчера?
- Се опита...
- Какво се опитах?
- Да го споменеш... Домби е свидетел.
- Така ли? – направи се на учуден Мокси. – Чудна работа.

– Да!...

– Да, Мокси – продължи Домби. – Вече цяла седмица, откакто... Нали разбираш?... И все ти, все ти.

Мокси беше съкрушен. Заяви, че не знаел как се е получило на практика, и обеща занапред да не споменава такова име.

– Моля те! – помоли се Домби

– И аз те моля! – апелира Димби. – Защото, ако почнем да го споменаваме...

– Знам! – прекъсна го Мокси. – Не е желателно.

– Споменаваме ли го, ще поискаме и да го извикаме... А тогава знаеш какво става.

– Знам, само бели.

– Да не говорим за него!... Стига за него!...

– Много злини ни донесе – призна Мокси. – Дойде ли и – хоп! – ще забърка някое приключение.

– Някоя каша! – подчерта Домби.

– Така де. Другите как си живеят без приключения.

– Ами на нас лошо ли ни е сега?

– Аха... По цели дни спокойствие, разговори, времето тече приятно... Лично аз например не треперя от страх за живота си... А с Лис... А с него...

– Мокси, внимавай!

– Извинявайте!

– Да, ама все ти!

– Сякаш не можем да говорим за друго – предложи Домби.

– Защо да не можем – отново се съгласи Мокси. – Стига да искаме. Като си кажем, че вече няма да говорим, няма да говорим. Ще говорим за нещо съвсем друго...

– Например... за... Кажете за какво? – попита Домби.

– За всичко! – отвърна Мокси. – Например... за... Изобщо!...

– Стига да искаме! – рече Димби.

– Ами хайде де! – предложи Домби. – Само говорим да говорим, пък не говорим за туй, дето трябва да говорим.

Понеже всички млъкнаха, Димби предложи да се разотидат, да се върнат след пет минути и да говорят за съвсем други неща, например...

Димби и Домби се съгласиха. Димби каза, че отива нататък, а Домби каза, че има работа на обратната страна.

Щом си отидоха, Мокси започна да се пита дали пет минути не са много за някого, който е останал сам на полянка в присъствието на две непознати същества, които могат да се окажат и предмети, или пък в краен случай – нещо друго. Все пак той се приближи към апаратурите и се опита да ги

помирише отдалеч. Отдалеч те не миришеха на нищо. Тъкмо започна да съжбялява, задето е предпочел да остане сам на полянката, Димби се появи.

– О, Мокси, ти ли си? – запита Димби.

– Да... О, Димби, ти ли си?

– Аз съм. Какво правиш тук?

– Нищо.

– Кажи, че правиш нещо – подсказа му Димби.

– Какво например? – заинтересува се Мокси.

Но ето че влезе и Домби.

– Ооо, Димби и Мокси, вие ли сте? – извика Домби.

– Ние сме – отвърнаха Димби и Мокси.

– Здравейте!

– Здравей, Домби!...

– Какво правите?

– Какво да кажа? – запита Мокси.

– Каквото искаш – подсказа му Димби.

– Добре – обърна се той към Домби. – Домби, питай пак.

– Мокси, какво правиш? – запита повторно Домби.

– А бе, как да ти кажа... Стоим си тук с Димби и се чудим дали да започнем някое приключение... Стоп!... Не така!... Сбърках ли?

– Ти си наистина магаре! – ядоса се Димби.

– Да, но Лиско никога не ме е наричал магаре... Пак ли?...

Димби и Домби се заразхождаха ядосано край него, размахваха ръце, тухкаха се, питаха се какво да правят.

– Извинявай, ама си непоносим!

– Такъв съм и си го знам – отчая се Мокси. – Не мога да дам насока на един разговор... Освен това целият ми живот е свързан с него. Каквото съм правил, с него съм го правил... Ех, какво ли не сме правили с него!

– И ние сме правили, но си мълчим.

– Че говорете!... Защо мълчите?

– Ох, Моксиии!... Нищо не си разбрал!... Нали бягаме от него, нали не искаме да го погледнем, нали знаем, че само той ни вмъква в беди...

– Със смъртна опасност! – добави Домби. – Все приключения! Не можем да си гледаме живота от тях!

– А виж сега колко добре си живеем без него, говорим си, после се къпем, разохождаме се, после пак си говорим, спокойно, без опасности за живота.

– Нито вълци, нито къртици! – добави Домби.

– Прави сте! – извика убедено Мокси. – Този подлец Лиско... Ох, пак!...

Излага ни на смъртни опасности с голям риск за живота!

– Но пак спомена името.

– Да, но го нарекох подлец.

– Не може повече! – кипна Домби. – Не може с Мокси! Ще се разсърдя и ще си отида!...

– Защо? – запита Мокси.

– Казахме, че няма да говорим за него, пък все за него!

– Няма вече! – отсече Мокси. – Пу!... Няма вече!

– Край! – рече Димби. – Нито дума!

– Ще видим – рече Домби и отново заплаши, че ще си върви. Димби започна да го успокоява, а Мокси млъкна жестоко. След като се успокои, Домби запита Мокси защо мълчи.

– Вглъбявам се и мисля – отвърна магарето. – Питам се защо е така? Защо го викаме?... Съберем се и първата ни работа е да го извикаме.

– Да, но вече не го викаме.

– Цяла седмица не сме го викали.

– Това се питам – продължи сякаш на себе си Мокси. – Уж не го, пък говорим само за него.

– Хайде, млъкни!

– Да мълча е лесно, ала нещо в главата ме човърка и искам да знам защо е така?

– Защо? – учуди се Димби. – Аз например си мисля за нещо друго.

– За какво?

– Освен това... А бе, Домби, как мислиш?... Ох!... Яд ме е!

– Кажи, кажи!

– Яд ме е!... Как мислиш, Домби, защо той не дойде при нас?

– Притрябвал ли ти е?

– А, не... Но представи си, ако дойде и ние веднага му кажем, че не искаме да знаем за него? А?... Понеже му се сърдим, а?... Понеже ни е омръзнал, задето ни излага на смъртни опасности... Представяш ли си, ако му кажем така?... И да му кажем, че искаме да живеем спокойно, понеже...

– Понеже!... Ясно! И млъкни!

– Ох, умирам да се появи! – изтърси Мокси.

– Защо? – запитаха го едновременно.

– Ами... Да му кажем, че го презираме и че не искаме да го знаем!

– Но не се появява – въздъхна Димби.

Мокси ги погледна малко особено:

– Мисля си дали не трябва да го повикаме...

Димбидомбевците изкрещяха, но Мокси продължи:

– ... и да му кажем колко го презираме, а лично аз ще му кажа, че не искам дори да го знам.

– Всичко да му кажем! – присъедини се Димби.

– Право в лицето! – присъедини се Домби.

- Да му дадем да разбере!
- Да му натрием носа!
- И да види колко хубаво си живеем без него!
- Но няма да го повикаме!
- Понеже си имаме гордост!

На това място Мокси се намръщи:

- Добре де, как ще разбере, че имаме гордост?
- Димби и Домби замълчаха. Мокси продължи:
- Как ще му докажем, че притежаваме такова нещо, без да го повикаме?
 - А, Домби? – запита Димби.
 - Не знам – отвърна Домби.
 - А трябва!... Мокси е прав.
 - Че да го повикаме и...
 - ... да му докажем, че имаме гордост!

Всички усетиха, че всъщност им олеква, но не го изявиха. Първи наруши мълчанието Мокси:

– Тогава... – погледна ги плахо и все пак добави: – да го повикаме, а?... – Двамата продължаваха да мълчат. – За да му го кажем.

Димби вдигна рамене:

- Повикай го ти, ако искаш... Лично аз не мога, имам си гордост.
- И аз! – заяви Домби.
- А аз нямам ли?
- Е, твоята работа е друга.
- Защо?

Димби и Домби се впуснаха да обясняват на Мокси, че и той си има гордост, но може да си позволи лукса, когато иска, да няма; той отново попита защо, те се объркаха още повече и накрая млъкнаха, тъй като Мокси непрекъснато питаше защо.

И все пак някой трябваше да се откаже от гордостта си, затова Димби започна отдалече:

- Умирам да натрия мутрата на Лиско!
- А аз носа! – рече Домби.
- Тогава го извикайте да му натрием и мутрата, и носа – предложи Мокси.
- Ти си му по-стар приятел.
- Не!

– Ако го повикаш, на бърза ръка ще му натрием носа и мутрата, ще му смачкаме фасона и ще го пуснем със зяпнала уста!

– Не! – заинати се Мокси. – Вие го повикайте, а аз ще му натрия мутрата!

Отново замълчаха, а страшно им се искаше да повикат бързо Лиско и да го ликвидират.

– За последен път те питам: ще го повикаш ли? – запита Димби.

– Не.

– Е, щом не иска... – На лицето на Домби се появи решителност. Той отвори уста да извика.

Мокси не можа да разбере защо го изпревари:

– Лискооооо!

Тишина.

– Лискоооооо!

Нищо.

– Лискоооооооооооо!

Абсолютна тишина. Този път млъкнаха и птиците.

– Не се обажда – доложи Мокси, сякаш другите не знаеха това.

– Лискооооооо! – провикнаха се едновременно Димби и Домби. И тъй като никой не им отговори, те повториха и потретиха. Намеси се и Мокси.

Сега викаха тримата:

– Лискооооооооооооооооо!

Отнякъде изскочи Чими:

– Защо викате?

– Това си е наша работа.

– Какво сте се развикали?

– Не е твоя работа!

– Аз си имам работа, но защо викате?...

– Върви си по пътя!

– Не оставяте народа да спи бе! Развикали сте се като... не знам какво!

– Не разбра ли, че викаме Лиско?

– Да, ама много викате!... Овикахте всичко!

– Виж какво, махай се, защото...

Димби тръгна застрашително към жабока, който му каза решително и право в лицето:

– Добре де, ще се махна!... Извинявайте!

Чими се отдалечи малко и се обърна:

– Ако ви чуя още веднъж...

– Какво? – тръгна към него Домби.

– Такова! – направи крачка назад Чими.

– Ще те напъхам във варела!

– Да, ама аз ще си отида, да видим какво ще напъхаш във варела... Ще пъха във варела!... Така се пъха то!... Ще плаши с варела!... Мен – с варела!

Чими се отдалечаваше, отдалечаваше, гласът му замираще, замираще...

– Какво да правим? – обърна се Димби към приятелите си. – Не се обажда.

– Хм! – отвърна Домби.

– Казвай! – настоя Димби.

– Ще кажа – почеса се Домби. – Според мен, а мисля, че и според Мокси, а може би и според теб, Димби, този, когото не искаме да наричаме с името му, а всъщност си се казва Лиско, защото така му е името, може би също ни е сърдит, не иска да дойде и по този начин няма да можем да му докажем колко сме му сърдити.

– Не го усуквай! Какво да правим?

– Казах от ясно по-ясно: трябва да... такова... да... нали разбирате?

– Не разбираме.

– Да... таковаме.

– Да каковаме?

– Да отидем при него, глупаци!... Толкоз ли не разбирате!

– Така кажи! – отдъхна си Димби и дори не помисли да се обиди, задето го бяха нарекли глупак. – Веднага да идем при него, да му кажем колко сме му сърдити и че не щем да го знаем...

– Защото, ако не отидем, той как ще узнае, че не щем да го знаем!

– И хем ще му натрием носа!

– И мутрата!

– И ще му смачкаме целия фасон!

– Тръгваме ли?

– Тръгваме!

– Сега ли?

То се знае, че сега. Тримата вече изгаряха от нетърпение за мъст – да накажат виновника за тяхното непрекъснато треперене, за унизителния страх, на който бяха подлагани, да не говорим за смъртната опасност. Не усетиха как припнаха по пътеката, на едно място пресякоха гората, минута по-скоро, колкото може по-бързо да бъдат на Малката Полянка, при Лиско, и да му дадат да разбере, че вече не той, а те, и разни подобни! Че повече няма да... а обратното...

Лиско седеше на любимия си пън и мислеше.

Димби спря, Домби се удари в гърба му, а Мокси ги тласна силно и едва не ги събори. Всеки направи знак за мълчание, погледнаха замисления си приятел, спогледаха се.

Макар и с гръб към тях, Лиско им се стори доста дълбоко замислен и дори тъжен.

Димби се почеса, след това се почеса и Домби, а Мокси поклати озадачено опашка.

– Така му се пада! – прошепна Димби. – Тъжно му е... Разбрал е, че му се сърдим и че не искаме да знаем за него.

– Да е мислил на времето – прошепна Домби. – И никаква милост!

– И дума да не става за милост! – прошепна Мокси. – Ще го ликвидираме!

– Кой ще говори пръв? – прошепна Димби.

– Който пита – прошепна Мокси.

– Добре – прошепна Димби. – Лиско!

Лисичето не наруши позата си.

– Не те чу – прошепна Домби.

– Ей, Лиско!...

Напразно чакаха. Нищо не стана. Никой не се обърна.

Домби не изтрая:

– Дошли сме да ти кажем, че ние ти се сърдим повече!

– И не искаме да те знаем! – обади се Мокси.

– Защото си един никакъв Лиско! – допълни Димби.

– Докарваш ни само беди!

– Затова сме дошли, разбра ли, да ти натрием носа и да си вървим!

– И ако ни се сърдиш, ние ти се сърдим повече. Никога няма да ни хванеш за лудории...

– ... и приключения...

– ... да ни излагаш на опасност...

– ... и непрекъснато да ни треперят гащите!... Добре ли го казах?

– Точно така, Мокси!... – потупа го по гърба Димби. – Това да го знаеш от нас, разбра ли?

– Колкото и да се молиш, няма да тръгнем с теб!

– Дори до реката!

– Защото още помним Вълка!

– И Къртицата, която искаше да ни държи под земята до края на живота!

Според Димби, пък и според Домби, а може би и според Мокси бяха му казали всичко.

Напразно се замисляха какво друго да му кажат. Да, това бе почти всичко и ако трябваше още, можеха да започнат отново. Тримата ликуваха. Ясно, че Лиско е съкрушен. Дори не се обръща, не смее да ги погледне в лицата. Но това бичуване бе толкова сладко за тях, че Димби не се стърпя и подхвана още веднъж:

– Разбра ли?

– Натрихме ли ти носа?

– И мутрата!..

– Нека ти е мъчно сега!

Лиско не трепна и този път.

– Лиско, чу ли? – провикна се Димби.

Но преди да се провикне втори път, Лиско се обърна и ги видя.

– О, вие сте тук? – продума тихо той. – Какво правите?

Димби, Домби и Мокси се спогледаха.

– Какво правим не те интересува! – рече Димби.

– Всичко ти го казахме, както го чу! – добави Домби.

Лисичето сякаш изплува от дълбочината на някакъв сън.

– Извинявайте – отвърна Лиско, – но цяла седмица бях зает и не можех да ви се обадя... И още съм зает. Ако можете да пазите тишина, останете – ако не можете, идете си, докато ви потърся... И пак извинете. Налегнали са ме страшни мисли. Разсъждавам по една извънредно важна работа... Оставете ме да я обмисля докрай...

Последното изречение бе казано с гръб към тях.

– Домби, чу ли? – запита Димби.

– Ще се пукна от яд! – отвърна Домби.

– И аз! – рече Мокси.

– Тоя какво си мисли?

– Моля? – запита внезапно лисичето.

Тримата изтръпнаха и се смутиха, но бързо размениха погледи, Димби кимна и щеше да каже нещо решително, но се отказа.

И пак Мокси:

– Виж какво, дошли сме...

– Мокси, остави за какво сте дошли!... – помоли Лиско. – Не губете търпение. Измисля ли всичко, ще ви повикам сам. Нямате си представа колко е сериозна работата.

Мокси погледна приятелите си, а после се обърна към гърба на лисичето.
– Как мислиш – започна иронично той, – много ли е сериозна тази работа?
– Извънредно – отвърна Лиско.
– Аха!... Някоя, така... неочаквано сериозна работа, нали?
– Да, Мокси! – Изглежда, че приятелят им не можа да схване иронията.
– От голяма важност за човечеството.
– Аха, човечеството!
– Сега пък човечеството! – Домби беше на прага на кипенето.
– Хайде, приятели, оставете ме! – Лиско се молеше искрено. – Ще ви потърся.

Домби вече кипеше, а Димби се чудеше дали има по-учтив начин на изгонване от този, да ти кажат, че ще те потърсят допълнително. Мокси, който не разбираше много-много нещата, почти се зарадва, че щом му дойде времето, Лиско ще го потърси сам. Тримата се гледаха и се чудеха как да си тръгнат. Но Домби не издържа и каза:

– Нахалник!

Една дума, която можеше да постави началото за натриване на носа. Тримата почакаха, но тъй като Лиско не отвърна нищо, обади се Димби:

– Така де, това си е чисто нахалство!

– Моля?

Лиско сякаш отново изплува от съня си.

– Нищо! – отвърна бързо Домби.

– Нищо, нищо, Лиско! – отвърна Мокси. – Продължавай да си мислиш.

– А можем ли да знаем за какво мислиш? – запита Димби.

– Вече цяла седмица? – добави Домби.

Лиско се обърна към тях без усмивка (това беше най-странното), погледа ги известно време, сякаш да се увери, че говори именно на приятелите си.

– Ужасни сте! – въздъхна той. – Не ме оставяте да го измисля докрай. Но тъй като настоявате, ще ви кажа... От някакъв пътуващ зоопарк е избягал един питон.

– Така ли? – запита и този път с ирония Домби.

– Да.

– Сериозно ли? – запита Димби.

– Уви... Това е самата истина.

– Не думай! – изненада се Мокси. – Това е почти невероятно. Виж, да избяга маймунка – може, маймунките просто хукват и бягат, но питон!... Не, невъзможно!...

– Какво е това питон?

– Нещо голямо – отвърна лисичето.

– Колко голямо? – запита Димби.

– Много.

– Добре де – намеси се нетърпеливо Мокси, – около колко голямо?

– Едва ли можете да си го представите... Около десетина метра. Дори повече.

– Доста голямо нещо – съгласи се Димби. – Десет метра колко са?

– Какво представляват? – поиска да знае и Мокси.

– Това е голямо количество – отвърна Лиско. – Представете си един метър.

– Е?

– И го умножете по десет. Тогава ще разберете колко голямо нещо е питонът... Някои твърдят, че е по-голям, други разправят, че е още по-голям от питона, за който разправят първите, които се съгласяват с вторите, защото никой не е отишъл с метър да го мери... Важното е, че е избягал.

– Лиско!

– Кажи, Домби.

– Като е избягал, да си избяга... . Който може – да бяга.

Лиско се засмя и това го поразведри, може би чак от този момент той стана истински участник в разговора.

– Успяхте да ме развеселите – призна си той. – Затова ви обичам. Мисля, че затова са приятелите. В тежки моменти на размисъл да дойдат и да те развлекат... Както стоите пред мен и задавате наивни въпроси, знаете ли, подозирате ли поне малко какво значи един питон да бъде на свобода?

– А бе, Лиско, не разбра ли, че ние не знаем какво е това питон? – изтърси откровено Мокси. – От един час се разправяме за разни избягали питони, а не знаем какво представляват дори питоните, които не са избягали.

– Какво? – учуди се Лиско.

– И аз не знам – призна си Димби.

А Домби заяви, че някога, преди много време, знаел, но сега не си спомня, понеже е забравил.

– Ех, приятели! – въздъхна лисичето. – Питон!... Това е... И децата го знаят... Това е нещо извънредно голямо.

– Е, сега разбрах – рече Мокси.

– Така кажи – рече Домби. – А живо ли е това нещо?

– Добре, че дойдохте – засмя се Лиско на глас. – Питонът е нещо много живо. Повече, отколкото можете да си представите.

– Добре де, предмет ли е, или нещо обратно?

– Може би е същество?

– Или пък някое десетметрово вещество?

– Не е нито предмет, нито обратното на предмет, нито същество, нито вещество – отвърна весело Лиско. – И на мен не ми е ясно, но знам със сигурност, че питонът е чудовище.

– Чудовище? – извикаха едновременно и тримата.

– Ами да... Най-обикновено огромно чудовище... Къде отивате?

Димби каза, че си отиват, понеже им станало напълно ясно. Домби каза, че си тръгват, тъй като са дошли само да го видят. Мокси каза, че когато някой се задълбочи в мислене, не бива да го безпокоят и му пожела приятно мислене за питона.

– Но не разбирам! – протестира Лиско. – Дойдохте, разбъркахте мислите ми и си отивате.

– А бе ние дойдохме за друго, но карай да върви! – каза Димби.

– Довиждане! – каза Домби.

– Чакайте! – извика рязко Лиско.

Димби и Домби спряха до първия храст, зад който смятаха да кривнат.

– Къде е Мокси? – запита Лиско.

– Оттук се вижда като малка точка – отвърна Димби.

– Повикайте го!

– Моксииии! – извика Димби. – Ела! Лиско те вика.

– Мани тая работа! – извика Мокси отдалеч. – Да не съм луд!

– Не ще – доложи Димби.

– Пък и ние си отиваме – доложи Домби.

– Тогава довиждане!

Лиско им показа гърба си.

Димби и Домби дори не помислиха, че това е обидно. Тяхното единствено желание бе да се докопат до храста.

Щом се скриха от погледа на лисичето, Домби драсна като ужилен, но и Димби не се подвоуми.

Както бягаше зад приятеля си, Димби се чудеше как това пълничко момченце в подобни моменти тича по-добре и от шампион по бягане през пресечена местност.

Бегачите стигнаха при Голямата Полянка, където ги чакаше Мокси.

– Мокси, защо избяга? – запита задъхано Домби.

– Оня е луд, ще знаете!... Не разбрахте ли? Отново замисля нещо.

– И на мен ми се стори, че замисля – рече Димби.

– Че той си го каза... Мисля, вика. Разбърквате мислите ми, вика. Значи замисля нещо.

– Наистина, Мокси. Добре, че избягахме.

– Да, но нали щяхме да му натриваме мутрата или носа?

– Мани тая работа! – рече Мокси. – Не ме интересува. От такъв – далеч! Какво ще му натриваш и обясняваш?... Не виждаш ли – отиваме да му натрием носа, а той: вие ли сте, вика... Говорим му цял час, натриваме му носа, а той: мисля, вика.. Най-добре да си ходим на реката.

– Хайде!... Цял живот няма да се занимаваме с него.

– Домби. Какво е това питон?

– А, някакво чудовище, Димби.

– И то избягало.

– И то не от другаде, а от зоопарк.

– Най ме е страх от чудовища – заяви Мокси. – Не знам да има нещо по-страшно от чудовищата.

Те разговаряха дълго по този въпрос и за сетен път се убедиха, че Лиско е неразбираем, упрекнаха го, че хвърчи по облаците, някой каза, че е проклет, защото само проклетите личности могат да забъркват каши с вълци, кувари, къртици, а на всичко отгоре и с чудовища.

Щом се върнаха на темата за чудовищата, дойдоха до заключението, че чудовищата са още по-страшни, отколкото са мислили досега, и Мокси рече:

– Вижте какво.

– Какво? – запита Димби.

– Не ми се ходи до реката...

– Защо?

– Внезапно реших да се прибера у дома и да не излизам известно време.

– Взех ми думата от устата – заяви Домби. – Тъкмо щях да ви кажа да отидете сами до реката, понеже реших да се прибера у дома. Понякога у дома е по-приятно, отколкото на реката. Седиш си у дома, гледаш през прозореца, излегнеш се, много е приятно у дома... Така че вървете на ре...

Но го прекъснаха.

– То пък една река! – рече Димби. – Откога мечтая да си постоя у дома и който ме потърси, да се учуди и да каже, а, какво търсиш у дома си, просто невероятно, а аз да му кажа, че обичам невероятните неща... Довиждане!

– Димби!

– Какво, Домби?

– Предлагам да си вървим тримата закуп.

– Идеята ми харесва – забеляза Мокси. – Добре ще е да вървим закуп и Димби да поглежда назад.

– Защо тъкмо аз?

– Защото ти ще вървиш отзад, Домби отпред, а аз по средата. Ще ме изпатите и ще се приберете.

– Може – съгласи се Домби, – защо не?... Особено ако аз вървя по средата и ако минем най-напред покрай нас, понеже живея най-близо.

– Димби!

– Какво, Мокси?

– Не мога да разбера защо чувствам нещо като страх. Сякаш нещо ме дебне тук или някъде другаде... Може и да ми се струва, но... – Мокси понижихи гласа си. – Димби!...

– Какво, Мокси?
Мокси посочи с глава апаратурите върху тревата:
– Какво ще кажеш?
– А сега де!...
– Какво ли може да представлява туй нещо, а? – прошепна Мокси.
– Това се питам и аз – прошепна Димби. – Домби, какво ще кажеш?... Не ти ли се струва, че това нещо през цялото време стои до нас?
– Стои и дебне – прошепна Домби.
– Не поглеждай към него – прошепна Димби и тримата се обърнаха с гръб към магнетофона и камерата. – Да не помисли, че говорим за него.
Мокси се разтрепери и зашептя:
– Това нещо ми прилича на...
– Не споменавай името му.
– Но вие разбрахте на какво ми прилича, нали?
– Да.
– И на вас ли ви заприлича на същото?
– Трябва да се махнем – прошепна Димби, – но бавно, да не разбере.
– Димби повиши глас и каза колкото се може по-нехайно: – Домби, смятам да се разходим донякъде и пак да се върнем.
– Добре, Димби – отвърна високо Домби.
– Да видим онова дърво и пак да се върнем.
– Какво? – зачуди се Мокси, който не бе разбрал нищо. – Защо да се връщаме?
– Ами добре е да се върнем – каза високо Домби. – Обикновено стоим тук.
– Понеже винаги се връщаме тук – каза високо Димби. – Колкото и да се разхождаме. Тук е много приятно.
– Що за глупости! – ядоса се Мокси. – Защо да се връщаме при Чудовището?
– Шшт!
– Млъкни!
– Мокси – извика Домби, – разбери, че ако на теб не ти се връща, на мен ми се връща много.
– Боже мой, Димби, какво ще правим при Чудовището?
– Ааа, Мокси, никой не ти дава право да наричаш това добро нещо там Чудовище!
Мокси ги погледна недоумяващо в очите, а те се мъчеха да му смигнат, с леко поклащане на главата му сочеха назад.
Магарето дълго време не разбираше нищо, но накрая се досети и изтръпна съвсем.
– Дда не мислите, чче ссамо вие ще се върнете? – рече внезапно то. – Аз ще се върна дори по-рано, защото тук ми е най-приятно. Изобщо тук е най-удобното място в цялата гора и просто съжалявам, че ще се разходим до дървото.

- Само до дървото! – настоя Димби.
- И се връщаме! – убедително подчерта Домби.
- Аз тръгвам! – извика Мокси и хукна.

Както убеждаваха онова нещо, че ще се върнат ей сега, Димби и Домби ускоряваха крачките си, после плюха на петите си и се понесоха. Да настигнат Мокси беше немислимо. Мокси вече изобщо не се виждаше и нямаше сила, която можеше да го спре.

В бързината Мокси и компанията бяха хванали пътеката, която ги изведе на Малката Полянка.

Бягащият Мокси видя замисления гръб на Лиско и спря да си откъдне. След него връхлетяха Димби и Домби. Тримата дишаха зачестено, искаха да си починат светкавично и по-бързи от светкавица, да се понесат нататък.

- Ей, какво ви става? – учуди се Лиско.
- Ти си непоносим! – ревна в лицето му Домби.
- Стига вече! – изкрещя Димби.
- Мокси, какво има?
- Засрами се! – изкрещя Мокси. – Съсипа ни!
- Така ли?
- Отново ни въвлече! – затюхка се Домби. – Слушай, този питон според теб кога е избягал?
- Преди няколко дни.
- От зоопарка?
- Италианския зоопарк – потвърди Лиско.
- И къде е сега?
- Никой не знае – отвърна бавно Лиско. – Видели са го край Мичурин, край Бургас, край Варна... Навсякъде. Някои го зърнали да плува в морето. Говори се, че запитал към Сингапур, но се върнал... Нищо не се знае. Питонът може да бъде навсякъде.
- И какво може да направи този питон? – заинтересува се Димби. – Яде ли?
- Не – отвърна Лиско и бегълците сякаш си откъгнаха, – той гълта...
- Какво гълта?
- Каквото му падне... Не яде, а гълта, разбирате ли?... Направо!... Затова е опасен.
- Ох! – отчая се Мокси. – Видя ли каква беля ни докара?
- Аз ли?
- Ти!
- Моля ви се! – прекъсна ги Димби. – Вместо да се караме, нека ни се каже какво да правим!
- Казвай, Лиско! – настоя Домби.
- Кажете какво да правим!

– Какво да ви кажа – замисли се лисичето. – Точно по този въпрос разсъждавах, когато ме прекъснахте. От една седмица се чудя как да го хвана.

– Да го хванеш? – извикаха в ужас тримата.

– Да.

Прелетя ято косове, затъмни слънцето и временно засенчи полянката, изчезна към полето. Лиско го проследи с поглед и си представи, че притежава такава собствено ято... Не знаеше за какво може да му служи, но си представи, че ятото е негово и му се подчинява на заповедите.

– Значи искаш да го хванеш? – запита Димби.

– Да – отвърна отново Лиско.

– Защо?

– Да ми пази сянка.

– Питонът?

– Не, ятото.

Димби, Домби и Мокси се намръщиха, но не се учудиха, бяха свикнали с неочакваните хрумвания на приятеля си.

– А защо искаш да хванеш питона?

– Как защо?... Да спася човечеството. Цялото... Питонът може да бъде навсякъде. Тук глътне човек, там животно, на друго място птица, пак човек, пак животно...

– А магарета? – заинтересува се Мокси.

– Всичко!

– Видя ли каква беля ни докара? – сви се сърцето на Мокси.

– Аз ли? – учуди се лисичето. – Нали затова се мъча да спася човечеството... Ако го хвана...

– Пак човечеството! – отчаяно рече Димби. – Остави човечеството. Какво да правим ние?

– Щом казваш, че е навсякъде... – добави Домби.

– Чудни сте! – отвърна Лиско. – Хвана ли го, спасявам човечеството, вас и себе си!... Това е едно голямо зло на свобода и трябва да се пипне за гушата. Ще го хванем!

– Ние – извикаха тримата.

– Както винаги ние – продължи спокойно Лиско. – Мисля си къде ли може да се скрие един питон. Нещо ми подсказва, че се намира в нашата гора, но къде точно... Преди малко ми хрумна, че питоните обикновено се крият в дупки.

– Откъде знаеш?

– Така мисля, макар да не знам какво точно представлява питонът. Затова трябва да бъдем бдителни – всичко подозрително може да се окаже питон.

– Ясно! – извика внезапно Мокси.

– Какво е ясно?

– Онова! – Мокси погледна многозначително Димби и Домби: – Нали?

– Точно така! – кимна Димби.

А Домби избърза:

– Лиско, ние бяхме цял час при питона!...

– А сега сте при мен? – засмя се лисичето.

– Той ни дебнеше – развълнува се Димби, но ние го изиграхме изведнъж.

– Лиско, слушай – започна да го уверява Домби. – Питонът е нещо наистина странно... Нямах си представа колко странно нещо... Винаги изглежда другояче.

– Нищо чудно – съгласи се Лиско. – Къде го видяхте?

– На Голямата Полянка.

– Цял час ни дебнеше! – рече Мокси.

– Това е интересно – каза повече на себе си Лиско. – Да, това е доста интересно. – Отново прие замислен вид. – Там ли го оставихте?

– Да!...

– Интересно!... Много интересно! – Лиско се почеса. – Хайде!...

– Какво? – извикаха тримата.

– Да вървим! – Лиско вдигна бодро глава и извика: – Приключението започва!...

Димби, Домби и Мокси казаха нещо в хор, но какво – не се разбра. Те го започнаха на Малката Полянка при Лиско, а го завършиха под клоните на Кривия Дъб – тъй силно тичаха, почти по-бързо от звука. Профучавайки край дъба, от получената въздушна струя се откъснаха няколко листа.

Лиско бе останал на полянката сам. Предупреден за близостта на питона, самотата сега му тежеше повече от всякога, макар че това, което той наричаше самота, ние трябва да наричаме страх. И все пак лисичето тръгна към загадката.

Отначало вървеше бързо, но колкото повече приближаваше до Голямата Полянка, толкова забавяше темпото, докато накрая започна да пълзи. Бавно, стъпка по стъпка, Лиско остави назад последния храст прикритие.

Там, в средата на Голямата Полянка, върху тревата наистина лежеше нещо необикновено по форма. Изненада го неподвижността му. Успокои го само неговата не особена големина. По всяка вероятност чудовището притежаваше способността да се свива и разпуска.

– Ей!... Пст!

Мълчание. Животното не помръдна. Лиско направи две крачки напред.

– Питоне, ти ли си?

Нищо. Лиско пристъпи още малко напред.

– Не се прави на ударен!

– А бе вие какво правите днес?... Какви глупости говорите?

Лиско се озова зад храста.

– Глупако, защо бягаш?

– Ооо, Чими, здравей!

Лиско се показа отново.

– Какво ви е прихванало, питам? – чудеше се Чими. – Какво сновете насам-натам?

– Кой това? – запита Лиско.

– Ти и твоите приятели... Те говорят глупости, а ти си говориш сам.

– Не си говоря сам – отвърна многозначително Лиско.

– Така ли? А с кого говориш?

– С един питон.

– Какво?

– С едно чудовище.

– Онова, черното?

– Да.

– Ръбестото?

– Да... След малко ще се опитам да го хвана. Махни се оттам, защото може да скочи.

– Това, дето го пипам?

– Бягай! Ще те изяде.

– Мен ли?... Ха-ха!

– Бягай, ти казвам!

– Ако искаш да го пипна пак – рече весело Чими. – Ето, ще пипна това, голямото.

Чими натисна единия бутон на магнетофона.

– А! – възкликна радостно той. – Нещо спря да се върти!... Сега – другото.

Чими натисна бялото бутонче, магнетофонът изпищя, Чими също изпищя и изчезна.

Естествено, че изчезна и Лиско.

На полянката остана само апаратурата. Магнетофонът говореше:

– Ти си наистина магаре!

– Но Лиско никога не ме е наричал магаре...

– Извинявай, ама си непоносим!

– Такъв съм и си го знам. Не мога да дам насока на един разговор... Освен това целият ми живот е свързан с него. Каквото съм правил, с него съм го правил... Ех, какво ли не сме правили с него!...

– И ние сме правици, но си мълчим.

– Че говорете!... Защо мълчите?

Сгушен в храста, Лиско слушаше.

И това, и онова, и другото, и по-другото, включително думата „подлец“, с която го нарече Мокси, целия разговор и заговор заедно с решението да му натрият носа и мутрата, да го унищожат. През цялото време той се усмихваше, на места се смееше от сърце и извикваше: „Чудни са моите приятели!“...

Димби, Домби и Мокси пристигнаха на Третата Полянка, където спряха; повече не можеха да тичат – краката им не държаха, не им достигаше и въздух. Мокси се тръшна на тревата, а приятелите му седнаха на камъка. Мълчаха и дишаха ускорено.

– Голямо бягане му ударихме! – продума най-после Мокси. – Димби, как мислиш?...

– Чакай да се съвзема.

– Как мислиш, колко време му трябва на един питон да погълне нещо?

– Зависи. Какво нещо?

– Нещо не толкова голямо.

– Горедолу колко?

– Едно нещо, да речем, голямо колкото Лиско.

– Аха... Колкото Лиско ли? Не знам, Мокси. Може би много време, може би малко.

– Но сигурно достатъчно, за да избягаме, нали? Защото, колкото и да ми е мъчно, а сигурно и на вас ви е мъчно, но съм сигурен, че Лиско вече е погълнат.

– Сигурно е погълнат – намеси се Домби.

– И на мен ми е мъчно – призна си Димби, – но по всичко изглежда, че е погълнат.

– Утешава ме само едно – въздъхна тъжно Мокси.

– Кое? – заинтересува се Димби.

– Че Лиско вече е бивал поглъщан. Не забравяйте, че е бил в стомаха на Синята акула и е свикнал. Друго нещо е, ако си свикнал да те поглъщат... А ние, като не сме свикнали, бягаме... Какво да правим.

– Повече не мога да бягам – заяви Димби.

– И аз – призна Домби. – Капнах!

– Веднъж да стигна в къщи! – въздъхна Мокси. – Ще се затворя и няма да излизам цяла година. През това време все ще се намери някой да улови питона.

– Сигурно – рече Димби.

– Страшно е да не знаеш къде се намира питонът – забеляза Домби. – Може да ти изскочи отвсякъде... Димби! Представяш ли си, ако изскочи сега?

– Не ми говори!

– Представете си, че туй мръсно чудовище изскочи сега, както сме уморени!

– Млъкни, Домби!

– Само казвам.

– Ако изскочи, имаме само един изход – рече Димби. – Чуем ли го, лягаме на земята и се правим на умрели. Чувал съм, че питоните, щом видят умрели неща, помирисват ги и си отиват да търсят живи.

– Така ли?

– Да. И това им е най-хубавото на питоните.

– Чувал съм подобно нещо – забеляза Мокси, – но за мечките. За питоните не съм чувал.

– Бъди спокоен – каза Домби. – Питоните се учат от мечките.

– Добре тогава – съгласи се Мокси. – Чуем ли нещо подозрително, лягаме и умираме. – Той огледа внимателно тревата. – Вече си избрах мястото за лягане.

Замълчаха. Всеки въздъхна тъжно. Спогледаха се.

– Какво? – обърна се Домби към Димби.

– Жалко за Лиско!

– Да – съгласи се Домби. – Добро лисиче беше.

– И умно – просълзи се Мокси. – Познавам го добре.

– Веселеше ни – просълзи се Димби – и ни въвличаше в разни приключения.

– А колко пъти е спасявал живота ни!...

– Вярно, дявол да го вземе!... Обичаше да спасява. Прави каквото прави

– все спасява... Сега пък тръгнал да спасява човечеството.

– Димби!

– Какво, Домби?

– За него спокойно може да се каже, че загина за човечеството.

– Да, Домби. Голяма слабост имаше да умира за нещо.

– И все се навираше някъде – било в стомаха на акулите, било в стомаха на питоните...

– Все в стомасите на големите животни.

Мокси, който в момента предпочиташе да слуша, се разплака.

– Успокой се, Мокси – рече Димби. – И на мен ми е мъчно, но какво да се прави?...

Той се извърна настрана и забърса очите си. Като махна длан от лицето си, видя как Домби също бърше очи.

– Разправяме си тук и плачем, но го изоставихме в най-голямата беда. – Домби не издържа и захлипа. – Сам. Срещу питон!

– Не знам как стана – захлипа и Димби, – но Мокси припна и аз... Не изтраях.

– Виновен съм – призна си Мокси. – Срамувам се, но какво да правя?
– Забелязал съм, при опасност нещо в главата ми казва: стой, бъди мъж, а краката ми тръгват самички, изведнъж. Получава се нещо такова – главата ми сякаш остава на опасното място, а краката ми са вече далеч... Виновен ли съм, че краката носят главата?
– Успокой се! – настоя Домби. – И с мен е така.
– И с мен е така – увери ги Димби, – но на Лиско и главата, и краката остават на опасното място.
– Оставаха – въздъхна Домби.
След настъпилото неловко мълчание Димби добави:
– Срам ме е.
– Млъкни!
– Защо, Домби?
– Защото и мен ме е срам.
– А аз не мога да си представя, че утре ще изляза на полянката, ще го извикам и той няма да се появи.
– Уви, Мокси! – съгласи се Димби. – Аз тръгвам!
– Къде? – учуди се Домби, като видя как Димби се изправя от камъка.
– Там, където погълнаха Лиско – отвърна Димби. – Ще заявя на този гаден питон, че го презирам.
– И аз – започна да се изправя Домби.
– Какво? – запита го Димби.
– Нищо. Ще се опитам да му кажа горе-долу същото.
– Ще му кажем, разбира се! – Мокси се изправи на крака. – Ето!
– Какво, Мокси?
– Сега пък се получава обратното!
– Какво се получава?
– Сега пък главата ми тръгва към питона, а краката не тръгват. Иди ме разбери!...
– И с мен е така – призна си Домби.
– Тихо – прошепна Димби. – Не чувате ли нещо?
Към полянката бавно се приближаваше някакъв шум. Някой напредваше към тях, тревата съскаше под него.
– Лягам! – заяви Мокси и се гръшна на земята. Димби и Домби се натъркаляха след него.
Погледнати отгоре и отстрани, тримата доста наподобяваха умрели предмети. Настъпи тревожна тишина.
Едва-едва се чуваше съскането на тревата под тежестта на този, който се приближаваше. Разбира се, птичките продължаваха да си пеят. Малко ги беше еня, че след малко ще се случи най-страшното.

Режисьорът се появи първи, обърна се и извика:

– Идваш ли?

– Не идвам, а се влача!

– Постегни се малко!... Тук има още една полянка.

– Интересува ме само полянката, на която оставихме нещата си.

– Ще я намерим, бъди спокоен.

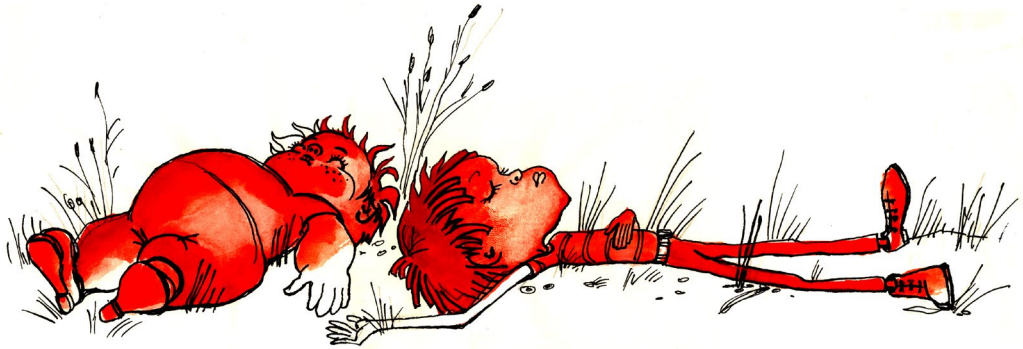
Операторът се приближи бавно и замърмори.

Той каза, че гората, в която са попаднали, е дяволска, че повече не мисли дори за камерата си, че вече иска само едно – да се измъкне от гъсталаците.

Режисьорът започна да го успокоява. Според него всичко щяло да се нареди добре: ще намерят и апаратурите, и ще се измъкнат.

Но се съгласи, че работа едва ли ще свършат.

Когато се обърнаха изцяло към полянката, режисьорът се усмихна.

– Казах ли ти? – ободри се той. – Ето!

– Какво?

– Три спящи същества. – Той се приближи до Мокси и се наведе: – Ей, че симпатично спящо магаре!

– Умряло! – поправи го Мокси, без да мръдне.

– Не си умряло, щом говориш.

– Умрях преди малко – поясни Мокси, без да помръдне. – И те са умрели.

Всички сме умрели.

– Да – потвърдиха едновременно Димби и Домби, без да шавнат.

Най-после се усмихна и операторът:

– Щом са умрели, остави ги.

Двамата си смигнаха и режисьорът отвърна;

– Добре, ще ги оставим.

Смигнаха си още веднъж и седнаха на камъка. Режисьорът измъкна цигари, запушиха.

– Още ли смяташ, че няма да намерим пътя? – запита режисьорът.

– А, защо? Ще се оправим. – Операторът просто демонстрираше бодростта си: – Вече съм спокоен.

– Да, но няма пукнато живо същество да ни каже къде сме.

– Ще почакаме – пое дим операторът. – Все ще мине някой.

– Ще мине, ама питонът! – обади се Мокси, разбира се, без да помръдне.

– Няма значение кой – отвърна режисьорът. – Важното е да ни покаже пътя към една полянка, където оставихме апаратурата си.

– Да не би да търсите Голямата Полянка? – запита Мокси в позата си на умрял.

– Може би – всмукна дим операторът.

Дълга пауза. Тишина с песен на птици.

– Направо по пътеката и мъничко встрани – осведоми ги Мокси, без да отвори очи.

Нова пауза. Режисьорът и операторът продължаваха да пушат. Чуваха се само песните на птичките.

– Благодаря! – рече най-после операторът.

Пауза. Появи се някакъв ветрец.

– Няма защо – отвърна неподвижният Мокси.

Режисьорът и операторът се протегнаха, операторът се прозя и отново започна да пуши цигарата си.

– Хайде де! – обади се неподвижният Мокси.

Пауза. Вятърът поклати високите листа на дърветата и замря.

– Какво? – запита спокойно режисьорът.

Нова продължителна пауза, след която прозвуча гласът на магарето:

– Няма ли да тръгвате?

– Че и ние да си тръгнем – поясни неподвижният Димби.

– Не се ли отегчихте? – запита неподвижният Домби.

Операторът направи таен знак на колежата си:

– Какво?... Да тръгваме ли?

– Добре – съгласи се режисьорът. – Вече знаем пътя.

Представителите на телевизията угасиха цигарите и се изправиха. Огледаха се, откриха някаква пътека. Операторът облече якето си. Най-после тръгнаха.

Мина доста време, докато Димби повдигне глава, леко, едва забележимо. Домби отвори очи. Само Мокси продължаваше да се потайва. Той се държа до последната секунда като истински умряло същество.

– Димби, какво стана с тия нахали? – запита най-после той.

– Май че се метлосаха.

Димби се надигна още малко. Домби отлепи главата си от тревата.

– Димби, май че питоните бяха два.
– И на мен ми се стори така – потвърди Димби.
– А на мен ми се стори един, но двоен – увери ги Мокси, без да повдигне глава.
Димби, Домби и Мокси изиграха ролята си докрай. Изправиха се чак когато се увериха, че около тях няма никакво живо същество.
– Тръгваме ли? – запита Мокси. – Отивам си у дома.
– Всички си отиваме – рече Димби.
– Лягай! – прошепна внезапно Домби и се хвърли на тревата.
Натръшкаха се навреме. Представителите на телевизията отново видяха само три умрели същества и нищо друго.
– Ставай! – извика операторът.
Никой не помръдна.
Операторът се приближи до Домби и го ритна:
– Ставай!
Домби се вкочани. Той стана още по-умрял.
– Остави на мен! – рече режисьорът и нанесе на Домби един значително по-силен ритник.
– Все мен! – заизправя се бавно Домби. – Все мен бият!... В историята с къртицата ме съсипаха, сега пак!...
Той притисна длани към удареното място.
– А, те са хора бе, Домби! – почти извика Димби, предварително сложил ръце отзад, на най-уязвимото си място.
– Хора, ама ритат! – оплака се Домби.
– Лъжеш! – ядоса се операторът. – Виж как ритаме!
Той му нанесе силен цирков ритник, така, както се ритат по манежите, с плясък на ръката по бедрото, без удар.
– Разбра ли как ритаме? – скара му се режисьорът.
– Да, ама помислих, че ме заболя.
Домби все още притискаше ръцете си „там“.
– Водете ни на Голямата Полянка! – заповяда режисьорът.
Тримата отказаха едновременно.
– Хайде – продължи режисьорът, – тръгваме!... Там сме оставили някои наши неща. След това ще ни заведете при Лиско.
– Това пък хич няма да стане – поклати глава Мокси.
– Защо? – поиска да знае операторът.
– Лиско е вече изяден!
– Как изяден? – учуди се режисьорът.
– Той е глътнат – поясни Домби.
– Кой го е глътнал?
– Питонът.

- Какъв питон.
- Ще видите какъв! – рече Димби.
- Като глътне и вас! – добави Домби.
- Нас никой не може да ни глътне – отвърна операторът.

Мокси ги огледа с интерес:

- Защо? Да не сте негълтаеми?
- Много – засмя се режисьорът. – Ние сме доста негълтаеми.
- На питона ще му прилошее и ще потърси начин да се самоубие – поясни операторът.

Димби погледна Домби.

- Може – отвърна му Домби. – Има и негълтаеми предмети.
- Какво предлагаш? – запита Димби.
- Ами да ги заведем... Мокси, какво предлагаш?
- Не знам, с тях не ме е страх... Пък да ги заведем, а?

Представителите на телевизията вървяха по пътеката след Мокси. Пред всички вървеше Димби.

Режисьорът и операторът се удивляваха на лекотата, с която водачите им намираха едва забележимото очертание на нишката по тревата и едва сдържаха радостта си, че отсега нататък задачата им се улеснява. Какво? Всичко е готово!... Те вече работят. Намират се в центъра на събитията...

– В началото на полянката има една дупка – поясни Димби. – Трябва да се заобиколи. Тя води към една хоризонтална дупка, после в един лабиринт, а после в подземния дворец на Къртицата. Там е интересно, преди шест дни бяхме навсякъде, но отново не ни се влиза, затова заобикаляме.

Операторът чувстваше как празните му ръце го сърбят за работа. Къде е сега камерата да заснеме тази дупка, да напъха всичко интересно в голямата черна кутия, където образите влизат, обръщат се с краката нагоре и се запечатват, но черното става бяло, а бялото – черно и въпреки това всичко си остава вярно.

Димби спря в началото на полянката и направи знак с пръст за тишина. На полянката някой говореше. Операторът и режисьорът се спогледаха.

Мокси вече търсеше начин да се обърне и да излезне, но разговорът на полянката го заинтригува.

- Ами, добре е да се върнем... Обикновено стоим тук.
- Понеже винаги се връщаме тук. Колкото и да се разхождаме. Тук е много приятно.
- Що за глупости!... Защо да се връщаме при Чудовището?
- Шшшт!
- Млъкни!
- Мокси, разбери, че ако на теб не ти се връща, на мен ми се връща много!

– Боже мой, Димби, какво ще правим при Чудовището?
– Аа, Мокси, никой не ти дава право да наричаш онова добро нещо там
– чудовище!

И така нататък, до паническото бягство на тримата от полянката.

Представителите на телевизията бяха разбрали, че някой е включил магнетофона за възпроизвеждане. На лентата бе отпечатан ценен запис, не само птичи песни, а на финала ги поразил гласът на самия Лиско, който разговаряше с някакъв си Чими.

Режисьорът изтича напред, прегърна магнетофона и го целуна с благодарност.

– Лиско! – извика високо той. – Чу ли?... Това беше Лиско!...

– Разбрах! – отвърна операторът, който просто чувстваше, че го тресе, и с треперещи ръце откопчаваше калъфа на камерата. – Успяхме, Ванка, успяхме!... Вече стана интересно.

– Тук са, Виктор! – потупваше магнетофона режисьорът. – Запечатани!

Той искаше да прегърне и колегата си, и тримата водачи по пътеката, но се въздържа, пазеше сили за най-главното.

– Ей, чичовци, какво е това, което говори с нашите гласове? – запитва Димби.

– И все глупости! – рече Домби.

– И най-много с моя глас – учуди се Мокси.

– Магнетофон!

– А не питон?

– Какво? – усмихна се операторът.

– Казвате, че това е магнетофон, а не питон, така ли?

– Да.

– Ясно! – отсече Мокси. – Магнепитон!

– С него се записват гласовете и музиката – поясни режисьорът.

– А това е камера – поясни операторът. – За снимане.

– А вие? – поиска да знае Мокси.

– Какво ние?

– Какво сте?

– А, ние сме от телевизията?

– Колегата ми е режисьор, а аз – оператор. Той се казва Иван, а аз – Виктор. Димби, Домби и Мокси помислиха малко и казаха едновременно:

– Чак от телевизията! Не може да бъде!

– Де да знаеш, Домби – рече Мокси. – Може да са и от телевизията. Както ги гледам...

– Какво, както ни гледаш?... – запитва усмихнато операторът.

– Па може! – отсече Мокси. – Всичко става!...

Служителите на телевизията се засмяха.

– И за какво сте дошли? – запита Димби.

– По работа – отвърна режисьорът.

– Интервю – поясни операторът.

– Аха! – каза Димби.

– Аха, аха! – каза Домби.

– Уха! – каза Мокси. – Какво ли няма по света... Нали така?

– Да – съгласи се операторът. – Ще взимаме интервю.

– Ами то от нас само взимат – забеляза Мокси. – Никой нищо не ни дава.

– Ще вземем интервю главно от Лиско – поясни режисьорът. – Напоследък за него се говори доста. Искаме да го снимем и да го покажем на децата.

– Лиско?

– По телевизията?

– Да... Ще му зададем няколко въпроса.

– Да разкаже някой от подвизите си – поясни операторът.

– Но щом казвате, че е изяден...

Режисьорът погледна към тях изкриво и с насмешка.

– Море! – отсече Мокси.

– Моля?

– Ако това е магнетофон, а не питон, не ще да е изяден – поясни Мокси.

– Навярно си е още цял – добави Димби.

– Добре де, тогава какво чакате? – запита режисьорът.

– Не знам – отвърна Мокси.

– Ами доведете го!

– И ще го фотографирате?

– Да.

– Ей, този Лиско!... Ами нас?

– И вас, разбира се!... Може ли Лиско без вас?

– То се знае, че не може – отвърна Мокси. – Какво е Лиско без нас.

– Чичко режисьор, и мен ли ще покажете? – поиска да знае Домби.

– Да, Домби!... И Димби, и Мокси!...

– Лелей, този знае имената ни наизуст! – учуди се Мокси.

– Чичко режисьор, този... Лиско, много ли е важен?

– Много, Домби... Повече, отколкото предполагаш.

– Дори повече – намеси се операторът.

– А знаете ли, че аз съм първият му приятел, магарето Мокси?

– Всичко знаем.

– Нашият Лиско?

– Значи – поиска да се увери изцяло Димби – същият този Лиско, дето го виждаме всеки ден и ни докарва беди, който... Този Лиско?

- Да!
- Дето ни излага на смъртни опасности? – запита Домби.
- Да.
- Чичко, той е бил в гнездото на орела Каменар.
- Знам, Мокси.
- И в стомаха на Синята Акула!
- Знам, Димби.
- А знаете ли колко бой изядох заради него?
- Ще ни разкажеш, Домби... Остава да го доведете при нас.

Димби се усмихна.

- Няма ли да тръгнете?

- Ами, защо?

Домби се усмихна и смигна на Мокси.

- Все пак – обърна се режисьорът – ние... чакаме.
- Сега ще видите – усмихна се Мокси: – Едноо, двее, три. Всички:
- Лискооооо!

Тишина.

- Сега ще видите! – тържествено каза Домби.

Всички:

- Лискооооо!

Тишина.

- Не се обажда – рече операторът.
- Ще се обади – поясни Мокси.
- Интересно – забеляза Домби, – винаги се обаждаше... Еднооо, двее, три!
- Лискооооооооо!

Тишина.

- Защо не се обажда? – запита режисьорът.
- Кой знае! – почеса се по врата Димби.
- Сега са го налегнали едни питони! – поясни Мокси.
- Какви питони? – учуди се режисьорът. – Какви питони бълнувате?
- В момента лови питони! – рече Димби.
- Винаги прави нещо – добави Домби. – Но ще го доведем.
- Хайде де! – настоя режисьорът. – Чакаме.

За всеки случай Димби извика още веднъж и тръгна.

За всеки случай и Домби извика още веднъж, преди да тръгне.

Мокси тръгна, без да извика. Мързеше го, а беше и умерен. За него днешният ден бе преминал в неочаквани крокове от полянка до полянка, като олимпийските шампиони.

И все пак сега се дишаше леко. Оказа се, че питонът не е в тяхната гора, онова там излезе магнетофон и камера. С присъстви-

ето си представителите от телевизията доказаха, че няма нищо страшно. Ако беше страшно, какво щяха да търсят тук хора, и то какви – с апаратури, ехей!... Специални.

Същото си мислеше и Димби, а почти същото се въртеше в главата на Домби. Той пък си казваше: всичко върви добре. Днешният ден е щастлив. Дори ритниците, които изядох, не бяха истински.

Леко нагарчаше само споменът за набраните страхове.

Облегнат на своя пън, Лиско отново бе потънал в мислите си. Той въздъхна и се изправи. Започна да се разхожда, спря, тръгна, пак спря и се върна до пъна. Седна, замисли се, стана, пак седна. Този път за дълго.

Вече се чуваха гласовете на приятелите му, всеки друг би ги доловил, но не и лисичето. В такива моменти то сякаш оглушаваше.

Отнякъде изскочи Чими.

– Ей, твоичките отново се развикаха!... Чуваш ли? Ей, глупако, твоите ореваха гората!

Лиско не трепна.

На полянката се появиха Димби, Домби и Мокси.

Домби побърза да изпревари всички:

– Лиско, телевизията!

– Търсят те!

– Един цял режисьор!

– И цял оператор!

– Ще те фотографират!

– Не бе, ще го снимат!

Лиско се обърна изцяло към тях.

– Димби!

– Кажи, Лиско!

– Домби!

– Кажи!

– Мокси, братко!

– Кажи, Лиско!... Целият свят ще ни види!

Лиско се изправи и тръгна към тях. В очите му блестеше решителност:

– Готови ли сте?

– Да! – извикаха тримата.

Лиско добави възбудено:

– Нямате си представа какво приключение ни очаква!

– Велико! – призна Мокси.

– Целият свят ще заговори за нас! – извика още по-възбудено Лиско.

– Да! – потвърдиха тримата едновременно.

– Човечеството ще бъде спасено! – подчерта тържествено лисичето.

Мокси почти щеше да го прегърне:

– Важното е да ни видят и да кажат: този там е Мокси, а този до него е Лиско. Славният Лиско, който се подава зад прочутия Мокси!...

– Това се казва приключение! – извика Димби.

– И без опасност за живота! – добави радостно Домби. – Ще разкажа как ме биха в лабиринта!...

– Ще му друсим и песен! – допълни Мокси.

Лиско бе щастлив, искаше да прегърне всеки поотделно, ох, как му се щеше да го направи, но не бързаше, за тая работа имаше време, стига всичко да мине добре.

– На работа, приятели! – рече той. – Нали знаете Отвесните Скали?

– Да! – отвърнаха тримата.

– И дупката, която зее в подножието им?

– Да! – отвърнаха съвсем ентузиазирани тримата.

Лиско се усмихна победоносно:

– Работата е от лесна по-лесна! – Той продължи с понижен глас: – До дупката има един камък... Леко заоблен...

– Знаем го!

– Идеално! – зарадва се Лиско.

– И какво? – запита Мокси.

– Нищо! – смигна хитро лисичето. – Нищо... Ще го търкулнем и ще запушим дупката.

– Защо? – запита не толкоз радостно Домби.

– Бих свършил тая работа сам, но мисля, че няма да ми стигнат силите – отвърна Лиско.

На това място от разговора се получи нещо като неловка тишина. Димби, Домби и Мокси поглеждаха Лиско в очите, старяха се да отгатнат нещо, но в тях имаше само решителност. Мокси поклати опашка.

– Значи – започна бавно той, – вместо да пеем пред телевизията, ще търкаляме камъни?

– Налага се – отвърна Лиско.

– Добре, а после? – нетърпеливо запита Димби.

– Е, после ще правим каквото щете! – отвърна Лиско.

– Добре де – обърна се Домби към приятелите си, – да търкулнем един камък там, на път към телевизията...

Димби посегна да се почеше, но се отказа:

– А толкоз ли е важно да запушим дупката при Отвесните Скали?

– Ами как да кажа... Не е толкоз маловажно.

– Чудна работа – рече Димби.

– Била си е винаги отворена и сега – ще я запушваме.

– А бе то, ако само я запушваме – лесно, ами да не стане нужда да я отпушваме, защото отпушването е по-трудно от запушването – изказа опасения Домби.

– Прав си, Домби – съгласи се Димби. – Търкалял съм камъни и знам, че търкалянето е по-лесно от оттъркалването. Да оттъркалваш камъни е страшна работа.

– Лиско – предложи Мокси, – не е ли по-добре първо да се покажем пред телевизията, а после да запушваме?

– Не.

– Откъде знаеш?... Според мен по-трудно е да се покажем пред телевизията, а после запушването на дупки е детинска работа, ще си го вземем като десерт.

– Не!...

– Добре – съгласи се Димби. – Да не се разправяме.

– Да, но телевизията чака – възпротиви се Домби.

– Караме режисьорите да чакат заради една дупка – рече Мокси. – Вместо да се притечем на помощ на хората, които искат да ни покажат на света, ще запушваме дупки!

– Нямам нищо против да ги запушим – отново се съгласи Димби, – но лошото е, че Лиско ми се вижда нещо съмнителен.

– Защо? – поиска да знае Домби.

– Ами не току-тъй ни кара да запушваме. Бас държа, че в дупката има нещо.

– Лиско, има ли нещо в дупката? – обърна се към него Домби.

– Искам да знам ще ми помогнете ли, или не! – отсече Лиско.

– Казахме, че ще помогнем! – отвърна Димби.

– В самото начало казахме! – смънка Домби.

– И то без да му мислим! – смънка Мокси.

– Само го усукваш! – впусна се в упреци Димби.

– Веднага се съгласихме, а той го усуква! – последва го Мокси.

– Вярно, че го усуках – повдигна глава Лиско и се усмихна, а след това добави бодро: – Хайде, тръгваме!... Напред!...

Отвесните Скали се издигаха величествено в края на гората като крепост, никой никога дори и не е помислял да ги изкачва, защото, ако ги изкачиш – какво? – нищо, няма да ти го признаят, понеже в това време всички препускат към Монт Еверест, човек място не може да си намери по него, няма къде да стъпи от експедиции; ако изкачиш Монт Еверест, вестниците ще се пребият да пишат за теб, а кралицата на Англия ще те направи и сър, а тук няма кой да те види, пък и ти не можеш да обясниш какво е това Отвесните Скали. Рекламата за тая местност е слаба.

Точно където скалите се съединяваха със земята, открай време зееше дупка, нито голяма, нито малка, от средните. На няколко метра от дупката

се белееше също така среден на ръст камък, бял и леко заоблен – било от времето, било от ветровете.

Някои разправят, че камъкът е тапата на дупката, изхвъркнала по неизвестни причини от нея, но дали е вярно, един бог знае. Бандата се измъкна от гората и внимателно се присламчи до камъка.

– Това е камъкът, нали? – запита Димби, сякаш досега не е знаел, че камъкът е този.

– Да – потвърди Лиско и помоли приятелите си да говорят тихо.

– А това е дупката! – каза Домби, сякаш досега не му е било известно, че дупката е именно тази.

– Това е – потвърди Лиско. – По-тихо!

– Не разбрах защо да говорим тихо – поиска да знае Мокси.

– Защото културните хора и животни говорят тихо – отвърна Лиско.

– Все пак – погледна го косо Мокси, – ако си намислил нещо не особено приятно, кажи.

Но Лиско имаше с какво да им запуши устата и каза:

– Забравих да ви кажа, че питонът, при който ме пратихте, беше много забавен.

– А, оказа се, че е най-обикновен магнетофон! – уж нехайно подхвърли Домби.

– Телевизионни глупости! – смутено отвърна Мокси.

– Та този питон говореше – продължи Лиско.

– Не му обръщай внимание! – рече Димби.

– Говореше с вашите гласове! – настоя спокойно лисичето.

– Така ли? – учуди се Домби.

– А! – каза Мокси, сякаш падаше от небето.

– И все против мен!

– Така ти се е сторило.

– Чух доста неприятни неща за себе си – продължи спокойно Лиско.

– Какво сега? – повиши глас Мокси. – За магнетофони ли ще говорим, или ще бутаме камъни?

Мокси се наведе бързо и старателно се хвана за камъка.

– Така де! – наведе се и Димби.

А Домби просто закипя от енергия и с намесата си веднага откърти камъка от мястото му.

Оказа се, че бутането на този объл, до известна степен нелишен от красота камък, не е толкова трудно. Четиримата тикаха напред, Лиско с шепот направляваше посоката на движението, право към дупката.

– Стоп! – прошепна по едно време той. – Да починем.

– Точно тук се почива – съгласи се шепнешком Мокси.

Лисичето се изправи, погледна старото място на камъка, после самия камък, а след това заби поглед в дупката.

Приятелите му го поглеждаха с нарастващ интерес.

Дупката вече привличаше вниманието им.

Четиримата бяха тъй увлечени в общото дело, че не усетиха нищо. Дори през ума им не минаваше да запазят по някакъв начин тила си, където вече внимателно се промъкваха режисьорът и операторът, въоръжени с апаратурите си. И камерата, и магнетофонът бяха заредени. Камерата засъска тихичко. През нейното око се виждаха гърбовете на Лиско, Димби, Домби и Мокси, камъкът и в дъното – дупката.

– Добре ли си? – прошепна режисьорът.

– По-добре не може да бъде – прошепна операторът. – Хващам всичко.

– Радвам се... Ще мина малко напред.

– Недей!... Ловиш ли добре звука?

– Идеално, само че ако мина...

– Стой си, да не направим някой гаф!

Режисьорът се съгласи, знаеше, че колегата му има право – да се отива по-напред е безсмислено. Картината и звукът им бяха осигурени, храстът ги закриваше добре, едва ли някой би могъл да види окото на камерата между листата.

– Видя ли го? – прошепна операторът.

– Да – отвърна режисьорът.

– Какво, да не си разочарован?

– Очаквах нещо по-ярко, разбираш ли?

– Какво по-ярко? Лисиче!... Като всички лисичета.

– Стори ми се дребничко.

– Ще порасне.

И Димби, и Домби, и Мокси умираха от любопитство, горяха от желание да задават въпроси, а през време на почивката имаше и удобни моменти за тази работа, но дебнеха още по-удобния момент, който не идваше и не идваше. Тримата се чувстваха гузни и разобличени от магнетофонния запис. Все пак Димби и Домби се надяваха, че първият въпрос ще бъде зададен от Мокси, и не се излъгаха. Мокси, който също чакаше най-удобния момент, не издържа и подведен от предчувствието си, каза:

– Лиско.

– Какво, Мокси? – прошепна лисичето, без да извърне поглед от дупката.

– Искаш да питаш нещо?

– Е, да, но... без сръдни.

– Говори.

– Ще ми се да знам какво има в дупката.

– А, нищо.

– За първи път ми се случва да запушвам нещо, в което няма нищо.

– Но все пак – престаши се и Домби – кое те накара да запушваш точно тази дупка?

– Разсъжденията.

– Моля? – не изтрая и Димби.

Лиско се обърна към тях, помълча, отправи им по един многозначителен поглед и каза:

– Ако някой е избягал отнякъде и ако този някой се намира някъде на-сам, той може да се скрие само в тази дупка и никъде другаде, тъй като тази дупка прилича на скривалище...

Димби, Домби и Мокси започнаха да треперят още в началото на обяснението, а към края зъбите на Мокси зачаткаха по познатия ни вече начин.

– Ллиско!

– Кажи, Мокси.

– Ппак лли?

– Починахме ли? – запита лисичето.

– Ллиско, ти май ззапочваш отново – обади се Домби.

– От ссамото нначало казах, чче е намислил ннещо – забеляза Мокси.

– Хайде! – подкани ги Лиско. – Губим време.

– Ще ккажжеш ли какво има в дупката? – настоя Мокси.

– Не се правете на ударени! – залови се Лиско за камъка. – Знаете какво.

– Не знаем! – отвърнаха тримата едновременно.

Лиско се наведе и заби задни крака в земята:

– Да побързаме, докато е вътре!

– Питонът ли? – запита Димби.

– Питонът! – отвърна му Домби. – Да бягаме!... Къде е Мокси?

– Вече избяга – отвърна му Димби.

Двамата хукнаха към гората.

Лиско гледаше гърбовете им, искаше да ги извика, но не можеше да вика в момент като този, после Домби се спъна и се търкулна, но успя да хване крака на Димби, който също се търкулна, двамата се изправиха едновременно и гората ги погълна.

– Глупако, какво става? – изскочи отнякъде жабокът.

– Нищо, Чими.

– Както си стояха, глупаците драснаха!... И друг път съм ги виждал да бягат.

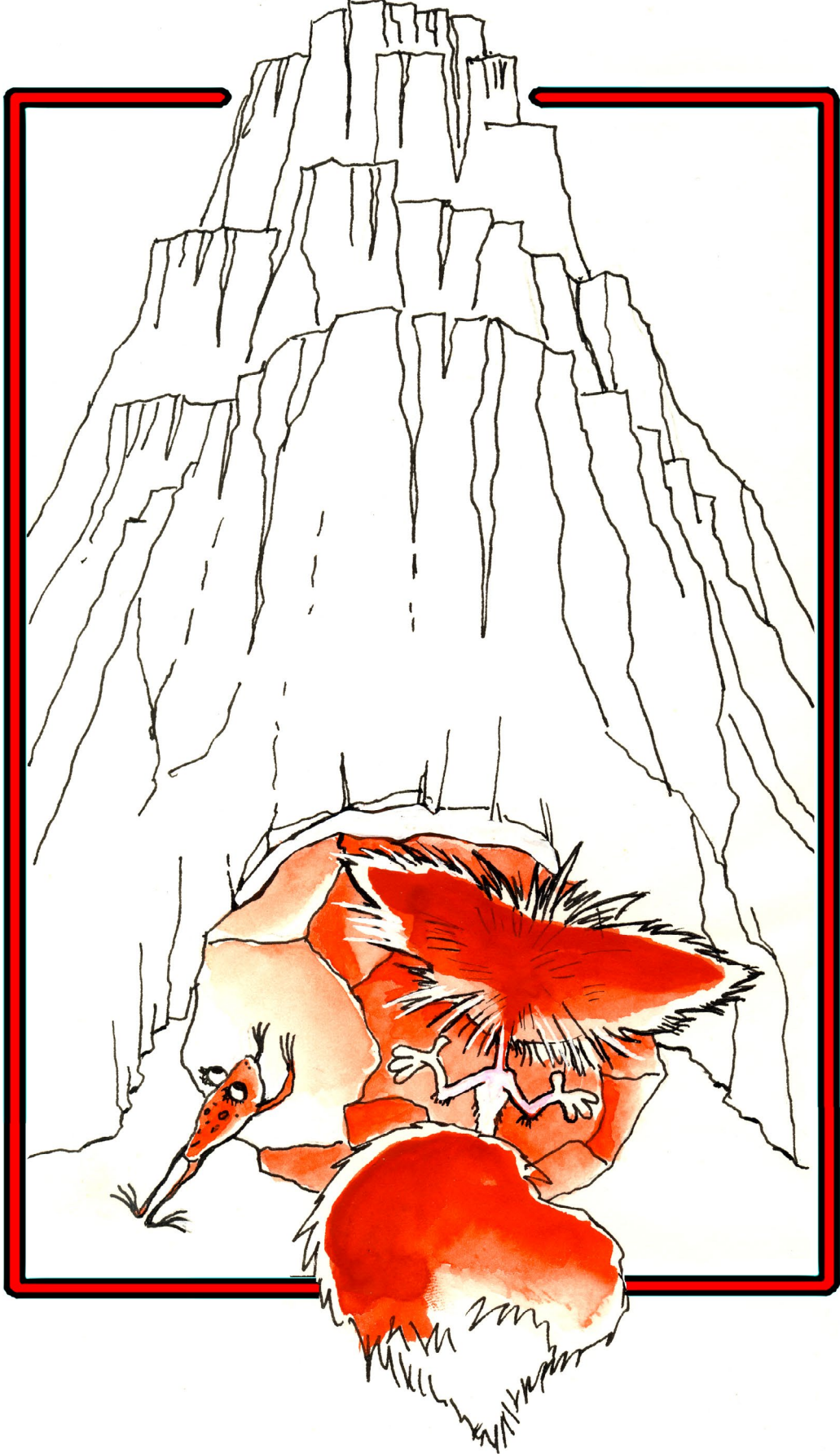
– Това им е хобито – отвърна Лиско. – Чими, ще ми помогнеш ли?

– Какво ще правим?

– Ще търкулнем този камък до дупката.

– Защо?

– Правя една работа.

– А онези защо избягаха?

– Уплашиха се.

Чими се огледа:

– От какво?

– От камъка.

Чими огледа и камъка:

– Какво му е на камъка!... Нищо му няма на камъка!... Хайде!

Чими се наведе до Лиско и камъкът се отмести.

– Ти си славен жабок!

Камъкът се търкулна още малко и застана кажи-речи до дупката.

– Последна почивка – прошепна Лиско.

– Слушай, глупако, защо търкаляме тия камънаци?

– Говори тихо!

– Не мога тихо... Защо търкаляме камънаците?

– Чими, на теб мога да кажа спокойно. Знаеш ли защо избутахме камъка до дупката? Вътре има едно страшно чудовище, което избяга от Зоопарка.

– Какво чудовище?

– Десетметров питон!

Чими изпищя и хукна, в бързината погрешно влезе в дупката, но изхвърча като тапа и изчезна по посоката на Димби и Домби. Лиско извика след него и щеше да вика още, но адско хъркане от вътрешността на дупката го вцепени.

Лисичето се окопоти и се сви зад камъка. Ослуша се. Нищо. Изправи се. Наведе се да избута камъка, но в този миг нещо вътре така изрева, че Лиско се намери в гората.

Тук беше приятно хладно, шумоляха листа, отвсякъде го обграждаше сигурност. Димби, Домби и Мокси лежах на земята, почиваха след бягането и дори не го погледнаха.

– Какво става? – запита най-после Димби, както си лежеше по гръб.

– Той е вътре! – отвърна Лиско. – Там, в дупката!

– Щом си починем, ще бягаме отново! – изохка Мокси.

– Колкото може по-далеч – рече Домби през зачестеното дишане.

– Лиско, ще дойдеш ли с нас? – запита го Димби.

– Не знам – отвърна Лиско. – Все още не знам.

– Но за какво се мъчиш? Какво искаш?

– Ох! – въздъхна лисичето. – Не знам... Трябва да го хвана!

– Но защо бе, защо рискуваш живота си?

– Питай, че да ти кажа!

– Защо точно ти?... Нека други.

– Искам аз.

– Глупак си, разбери го... Ти си един голям глупак.
– Знам.
– Тогава?
– Не мога, разбери... Сега човечеството е неспокойно. Ако научи, че питонът е уловен, ще се успокои.
– Пак човечеството!...
– Човечеството в това време си гледа кефа, яде си сладолед и други неща, а ти!... – забеляза Мокси със затворени от умора очи.
– Това не ме интересува – отвърна Лиско. – Трябва да го хвана.
Той се изправи и решително тръгна към дупката. Щом излезе от гората, запълзя, приближи се до камъка и се притаи. Ръмженето от вътрешността на дупката не преставаше. Лисичето се хвана за камъка и напрегна силите си. Камъкът се помести. Още малко! Камъкът се помести отново. Още!... Само двайсет сантиметра!... Тап!...
Белият заоблен камък прилепна като капак.
Лиско рухна, падна, а трябваше да стане и да бяга, тъй като в дупката питонът започна да ръмжи и да се хвърля срещу камъка. Чудовището се задавяше от ярост.
Опрям гръб на камъка, Лиско пое дъх и извика:
– Хванах го!... Питонът е хванат!... Елатеее!... Всичкиии!... Хванах го.
Чими се появи и извика възмутено:
– Голяма работа!... Хванал един питон и орева света!... А, сега, да седнем да викаме!...
– Хванах го!...
Чими изруга още веднъж и изчезна.
На прилично разстояние от дупката вече стояха Димби, Домби и Мокси. Магарето стоеше на най-прилично разстояние.
– Нещо, така, да ти трябваме? – запита Мокси.
– Хванах го, Мокси!... Димби, хванах го!
– Да се нуждаеш от помощ? – запита Домби.
– Хванах го, Домби... Вътре е!... Реве и се мята!... Елате да ви прегърна!... И с него се справихме!... Видяхте ли какво стана!... Чуйте!
Някой изливаше злобата си с ръмжене.
– Добре ли си наместил камъка? – запита Мокси,
– Прилепна! – отвърна радостно Лиско. – Хванахме го!
Той прегръщаше и целуваше приятелите си.
– Е – отвърна скромно Мокси, – свършихме и тая работа, но падна бая треперене.
– Това е най-страшното ни приключение! – призна Домби.
– Вътре е! – ликоваше Лиско. – Ще се пукне от ярост, но е вътре!... Чуйте го!

Замълчаха. Тишина. Нищо.

Мокси се замисли за нов крос до гората. Домби го погледна. Той следеше всяко негово движение, с намерението този път да го изпревари.

Разтревожен, Лиско се приближи до дупката:

– Ей, вътре ли си?

– Вътре съм, няма как – призна си Питона. – Напоследък не ми върви и туй то!

– С нас шега не бива, разбра ли? – извика Димби.

– Разбрах – отвърна примирено Питона.

– Какво ще го правим? – заинтересува се най-после Димби.

– Това не е наша работа – рече весело Лиско. – За нея си има други служби...

– Стой там! – извика към Питона Мокси. – Стой, да ти дойде умът.

– Ще бягаш, а?

– Ох! – въздъхна Питона. – Избягах, няма как. И вие на мое място щяхте да избягате.

– Стой вътре за спокойствието на човечеството! – рече Димби.

– Ох, това човечество! – въздъхна Питона. – Какво ще ме правите?

– Нищо – отвърна Лиско. – Ще те предадем на Зоопарка.

– Сега пък Зоопарк!... Сякаш не ми стигат другите неволи.

– Не се прави на ударен!... Ще те върнем там, откъдето избяга.

– Само не там! – извика болно Питона. – Където щете, но не и там! Господарят ще ми тегли такъв пердах, че ще си забравя името.

– Ооо, име! – удиви се Лиско. – Питонът имал име... Как се казваш?

– Хектор.

– Как?

– Хектор!

– Аз пък съм Лиско.

– Знам.

– Откъде знаеш?

– Чувал съм.

– Какво? – изненада се Лиско. – Ти ме знаеш?

– Уха!... Че ти си известен.

Лиско преглътна това, което щеше да каже от радост, но по лицето му се разбра всичко.

– Извинявай, но трябваше да те хвана – рече Лиско. – Всички се безпокояха. Никой не можеше да си гледа спокойно работата.

– Добре де, добре!... Щом е тъй...

– Разбери ме! – настоя Лиско.

– Ясно, няма как – отвърна Питона. – Като не ми върви...

– Моля те да влезеш в положението ми.

– Добре, добре!...
 – Интересен Питон – обърна се Лиско към приятелите си. – Разбран.
 – Гледай сега да се размекнеш – рече с тревога Мокси – и да го съжалиш.
 – А, няма такова нещо.
 – Море!... Познавам те. Поласкаят ли те малко и...
 – Мокси!
 – Не ми разправяй!... Домби, прибягай до режисьорите, докато не е късно. Ще покажем Питона по телевизията.
 – Ще прибягам – съгласи се Домби, – защото нашият Лиско току-виж че го... таковал...
 – Като нищо ще го пусне!
 – Затова ще прибягам, макар че имам мускулна треска.
 – Стоп!
 Всички се обърнаха. Режисьорът и операторът излязоха от прикритието си.
 – Тук сме! – каза весело операторът.
 – Отворете дупката! – заповяда режисьорът. – Виктор, пригответи се!
 – Пречат на обектива.
 – Не пречете на обектива!... Димби, Домби и Мокси да махнат камъка!
 Въпреки мускулната треска тримата поеха към гората, но операторът притича и застана на пътя им. Нямаше как, приятелите на Лиско се приближиха към дупката, изтеглиха камъка и бързо се скриха зад режисьора.
 Камерата засъска.

Изненаданият Лиско не знаеше какво да прави – хората ли да гледа, или питона... Въпреки това постъпи благоразумно и застана зад магнетофона. Димби, Домби и Мокси стискаха здраво панталона на режисьора.

Напрегната тишина, камерата продължава да съска, дупката зее, все още нищо и...

От дупката бавно излезе кучето Хектор, навело засрамено глава.

– А! – възкликна Лиско.

Приятелите му не казаха нищо, само пузнаха панталона на режисьора.

– Какво е това? – объркано загледа лисичето. – Защо така?

Операторът снимаше съсредоточено, а колегата му внимателно насочваше микрофона на всички страни.

– Дълго ли ще ме снимате? – запитва най-после Хектор.

– Още малко – отвърна операторът.

– Това е телевизия! – осведоми го режисьорът.

– И всички ли ще ме видят? – заинтересува се Хектор.

– Да.

– Здравата загазихме!...

– Защо?

– Ще ме види и господарят.

– Е, няма как.

– Ще ме пукне от бой – натъжи се Хектор и внезапно извика: – Не искам!

– Какво не искаш? – запитва операторът.

– Не искам да се върна!

– Стоп! – отсече режисьорът. – Достатъчно.

Представителите на телевизията бяха доволни. Режисьорът взе Лиско в ръцете си и застана пред камерата.

– Нима не хванах питон? – запитва съкрушено Лиско, като се оставяше да го гаят.

– Важното е, че те намерихме!

– Това значи ли, че наистина не хванах питон?

– Най-после те открихме – ликуваше режисьорът. – Дори успяхме да заснемем финала на последното ти приключение. Зрителите ще видят всичко.

– Да, но в момента съм объркан.

– Защо?... Какво те тормози?

– Ами не виждате ли?... Вместо Питона уловихме някакъв си Хектор, който бяга от лошия си господар.

– Да не е малко? – усмихна се режисьорът.

– Пълен неуспех! – продължи тъжно лисичето. – Къде е Питона и къде кучето!... Разлика от небето до земята.

– А защо искаше да хванеш Питона?

– Питонът е самото зло. Такова опасно чудовище на свобода може да причини поразии. Никой не знае къде е, нито кога ще се появи, всички живеят в страх, не могат да си гледат работата.

– Ако изобщо е избягал.

Лиско го погледна:

– Моля?

– Никакъв питон не е бягал от зоопарка.

– В какъв смисъл?

– Оказа се, че е слух.

– Какво?

– Измислици.

– Така ли?

– Просто ти се чудя – продължи режисьорът. – Помислих, че се шегуващ. Някаква игра.

– Каква игра! Искях да хвана Питона.

– Но защо?... Кое те кара да ловиш питони?

– Ей, вие наистина ли не разбрахте?

– Не. Може би стремежът ти да се навираш в опасности?

– Не знам – замисли се лисчето. – Може би... Не мога да отговоря... Но чувствах, че трябва да го улова. Все някой трябваше да скочи върху него, да рискува... Както виждате, нищо не стана и се чувствам неловко. Вместо опасното чудовище – симпатичното наплашено куче Хектор.

– Според мен това е равносилно.

– Какво, какво?

– Куче или питон, все едно... Важното е, че си тръгнал срещу питон, а не срещу куче.

– Вие, хората, умеете да говорите глупости!...

– Защо бе, Лиско? Безстрашието ти не бе проявено срещу куче, а срещу питон...

– Как не!

– Слушай какво ти казват!... Когато улови куче, ти всъщност улови питон. Виктор! Така ли е?

– Така е – отвърна операторът, започнал отново да снима.

– Така ли е, приятели? – обърна се режисьорът и към останалите.

– Точно така! – извикаха всички.

Щастливият оператор се въртеше на всички страни и снимаше ли, снимаше: героите, гората, полянката, облаците, всичко влезе в лентата, дори Чими, който се появи отново да ругае.

В ранните следобедни часове представителите на телевизията си заминаха. На полянката отново настъпи тишина. Мокси се прозя. Димби и Домби поседнаха на тревата.

В клоните пееха всички птици, целият певчески състав на гората; полъх-на ветрец, натежал от аромати. Димби огледа небето и реши, че няма да вали. Когато нямаше какво да прави, Димби оглеждаше небето и се питаше ще вали ли, или няма да вали, винаги си отговаряше, че няма да вали, но понякога валеше и какво от това?

Домби помириса въздуха. Стори му се, че ветрецът ухае на диви ягоди. В такива моменти Домби се обръщаше насам-натам и търсеше диви ягоди, макар че никога не намираше, но беше чувал, че някои намират по други места и по друго време.

– Хайде! – каза най-после Лиско и се изправи.

– Какво? – настръхна Мокси.

– Към реката!

– Така може – съгласи се магарето и престана да пасе.

Тръгнаха, нали знаете как? Един след друг. Когато минаваха край Отвесните Скали, някой забеляза:

– Обзалагам се, че Хектор се е скрил в дупката.

– Нищо подобно! – извика някой от дупката.

– Сигурно ще живее там – предположи Димби.

– Да си живее – рече Лиско. – Всеки има право да живее.

– Не знам – забеляза Домби, като се отдалечиха, – но нещо ми подсказва, че занаят ще наричам това куче Питон, а не Хектор.

В ранните следобедни часове пъстървите и кленовете на Резедавия вир подскачаха, обхванати от дяволско опиянение. Четиримата стояха и ги наблюдаваха. Доставяше им голямо удоволствие.

– Ех! – извика внезапно Мокси. – Видя ли как подскочи Пъструшка.

– Видях – отвърна Лиско. – Всеки е свободен да си подскача.

– И да си повтаря глупостите, които му хрумват! – рече Димби, който вече се събличаше.

Лиско се усмихна и скочи в реката. След него скочи и Мокси. Както винаги на трето място се класира Димби. Заплуваха.

– Хубаво, нали! – извика Лиско.

– Хубаво е! – потвърди Димби.

– Мокси, какво ще кажеш?

– Не е лошо! – съгласи се Мокси.

Домби развързваше връзката на лявата обувка. Той си мислеше, че трябва да направи нещо с тия връзки, но кога?... От приключения не му остава-

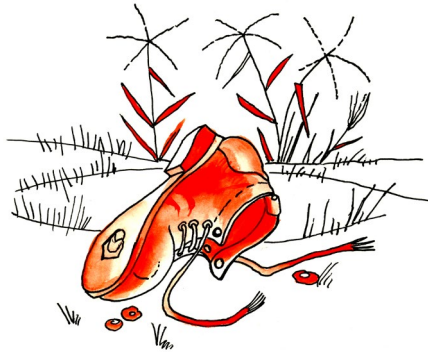
ше време. Най-после обувката падна на тревата. Домби погледна дясната, погледна водата и скочи с една неизута обувка в нея.

Лиско пое въздух и се гмурна към дълбочините. Премина през ятото на кленовете и слезе до любимия камък на пъстървите.

Сгушена в подножието му, лежеше най-ленивата от всички пъстърви, Дебелата Кротушка. Лисчето я погали и си помисли, че светът е красив както отгоре, така и отдолу.

– Всичко му е красиво на този Свят! – изрече гласно Лиско на повърхността, докато поемаше въздух.

През капките на очите му небето се раздробяваше на кристали, а дърветата разцъфваха със златни и сребърни цветове.

ПРИВИДЕНИЕТО

Домби седна да си почине. Той събу сандала си, издуха пясъка от него, обу се и въздъхна. Всичко правеше трудно, не можеше да се навежда добре, беше пълно дете.

– Чимииии!

И този път никой, мълчание.

– Обади се, Чими! – провикна се отново Домби. – Знам, че се потайваш. От половин час викам и съм сигурен, че чуваш, но мълчиш, защото си проклетник!... – Домби се изправи. – Но вече няма да те викам, да видим какво ще правиш!...

– Добре де, какво има? – изскочи отнякъде Чими. – Защо викаш?

Домби си отдъхна и се отпусна повторно на дънера – най-последно.

– Едно име не можеш да запомниш! – извряка Чими. – Не съм Чими, а Чимиджимичамиджоми!

– Не мога – призна си Домби, – но си нямаш представа колко много ми трябваш.

– Така ли? ... Че кой си ти?

– Знаеш ме, знаеш ме... Някога те спасявахме.

– Не мога да помня всички, които са ме спасявали.

– Домби... Приятел на Димби.

– Него пък хич не го.

– Той е по-слабичък, а аз, кой знае защо, приличам на пълен. Не помниш ли, когато те спасявахме с магарето Мокси и Лиско?

– Не.

- Беше паднал в един варел.
- Е?
- През дупката... Искал си да видиш какво има вътре.
- Е?
- И си паднал.
- И?
- И те извадихме. Напълнихме варела с вода и ти изскочи...
- Е?
- Спасихме те.
- Защо?
- Как защо?
- Какво искаш от мен?
- Една услуга.
- Каква услуга?
- Най-напред кажи ще ми послужиш ли?
- Най-напред кажи каква е услугата.
- Не. Ще ми кажеш най-напред дали си съгласен.
- Не съм.

– Тогава довиждане! – Домби направи две крачки и спря. – А беше такава интересна услуга. На пръв поглед – нищо и никаква услуга, но като помислиш – една доста интересна услуга... Довиждане. – Домби направи една крачка. – Просто щеше да си паднеш, като разбереш каква услуга ти искам. Все едно, че аз правя на теб услуга, а не ти на мен... Довиждане.

– Слушай – тръгна след него Чими, – ти още ли не си разбрал, че не съм по услугите? Аз съм проклет жабок.

– Да де, знам, но аз исках една проклета услуга, която може да бъде направена само от проклето животно.

- Да, ама аз съм още по-проклето животно.
- Такова ми трябва.
- Че тогава това не ще да е услуга, а проклетия.
- Точно така!

Домби тръгна.

Чимиджимичамиджоми потегли след него.

Вървяха. Домби – на пет метра пред жабока.

Домби спря. Чимиджимичамиджоми също спря.

Домби тръгна. Чимиджимичамиджоми заподскача след него.

- Домби.
- Какво?
- Нищо.
- Защо? Какво има?

- Нищо, нищо.
- Тогава защо скачаш след мен?... Довиждане.
- Чакай!
- Не.
- Спри!
- Не!
- Моля ти се, спри се най-сетне!
- Защо?
- Ще те питам нещо.

Домби спря. Чими се приближи и застана зад него. Домби не се обърна. Но никой не го попита нищо. Домби мълчеше. Чими също мълчеше. Времето течеше. Минаваха секунди, отминаваха минути, изтече час. Чак тогава Домби се нервирва и тръгна по пътя си.

– И аз съм проклет, но и ти си инат – предаде се най-после Чими. – Кажи какво искаш.

- Можеш ли да пазиш тайни?
- Не.
- Тогава довиждане!
- Но ако е за голяма проклетия, мога.
- Трябва да обещаеш, че няма да казваш на никого. Нито на Димби, нито на Мокси, нито дори на Лиско... Кажи можеш ли, или не можеш?
- Не мога.
- Довиждане.
- Домби, спри!
- Какво има?
- Обещавам.
- Какво обещаващ?
- Нали искаше?... Да ти направя услуга.
- Кога?
- Сега.
- Ти си луд. Довиждане.
- Домби, моля ти се, нека да ти направя една услуга. Каквато я искаш, такава ще ти я направя. И тайната ще пазя, и всичко. Моля те, да ти услужа с една хубава услуга.
- Не, Чими, предпочитам да потърся някой друг.
- Да, ама на мен изведнъж ми се прииска да ти услужа. Никога не съм правил услуга.
- Добре де, какво ще ми дадеш за услугата, която ще ми направиш?
- Едно копче с две дупки.
- Нямах ли някое с три?

– Не.

– Дай го.

Домби прибра копчето с двете дупки в джоба си, но после сякаш се колеба, извади го, разгледа го добре, направи гримаса, прибра отново копчето и се наведе да пие вода от изворчето. Чимиджимичамиджоми чакаше. Домби се напи, изправи се и избърса устата си.

– Чими, на теб известно ли ти е, че Димби, Мокси и Лиско непрекъснато ми се присмиват?

– Там сте една пасмина!... За какво ти се присмиват?

– Бил съм страхлив.

– Там, от тази пасмина, всички сте страхливи.

– Но те твърдят, че от мен по-страхлив бил само Мокси. И наистина, Чими, не знам дали ще повярваш, но стане ли нещо по-опасно, винаги драсвам след магарето. Докато се усетим, още дори не сме и усетили, а вече съм на един километър от опасността. Не знам как става, но изхвърчавам като тапа.

– Ами изхвърчай си.

– Да, но те ми се смеят и ми се подиграват.

– Какво искаш?

– Че как? Не се ли сети?

– Не го усуквай? Ще правя ли проклетия?

– Искам да им дам урок.

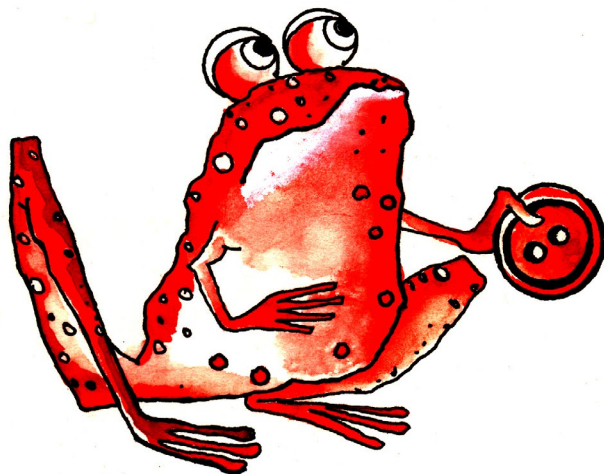
– Аха!

– Искам някой да ни изплаши, те да избягат, а аз да остана и да им се посмея.

– Ееее, много хитро бе, Домби!... А аз какво ще правя?

– Именно ти!

– Какво?

- Ще ги уплашиш.
- Аз да ги уплаша? Че как?
- Ще станеш привидение.
- Привидение?

Домби се огледа за диви ягоди, въпреки че не намираше, но беше чувал, че някои намират, макар и по други места.

- И ще ви уплаша, така ли?
- Да – каза Домби. – Всички ще се уплашат и ще избягат, но аз ще остана и ще се смея.
- И кога това?
- Довечера.
- Чудесна проклетия! – потърка ръце Чими. – Умирам за такива проклетия!... И къде това?
- Нали знаеш горския дом, който изгоря отвътре, а отвън остана цял?
- Знам, знам... Хиждата! Голяма работа ще стане... И какво?
- Какво... Отиваш там и чакаш. Ние ще дойдем и ще ни се явиш като привидение. Знаеш ли как?
- Ще видиш как! – потриваше ръце Чими. – Знам как!
- Ще викаш, ще крещиш и ще се явяваш. Всички ще избягат, а аз ще остана и ще се смея.
- Голяма работа ще стане! – потриваше ръце Чими. – Ох, кога ще мръкне!... Голяма проклетия ще направя!... Всички ще се изплашат и ще избягат, а ти, Домби, единствен ще останеш и ще се смееш.
- Представяш ли си – радваше се Домби, – те умират от страх, а аз – от смях.
- Само да мръкне!
- Ще мръкне, бъди спокоен. Винаги се е мръквало.

Домби започна да обяснява на Чими, че досега винаги се е мръквало като по часовник.

Както се съмва, така се и мръква – ей така: започва да се свечерява, пригъмнява, после става съвсем тъмно и настава едно време, в което започват да се раздвижват привиденията. Тук се намеси и Чими, който отбеляза, че през нощта привиденията не само се раздвижват, но се и активизират.

Двамата се посмяха и се разделиха.

Понеже някой се приближаваше.

Приближи се Димби.

Още като погледна небето, реши, че няма да вали. Когато нямаше какво да прави, Димби оглеждаше небето и се питаше ще вали ли, или няма да вали, винаги си отговаряше, че няма да вали, но понякога валеше и въпреки туй – какво значение. Димби застана до изворчето и погледна часовника си. Помисли, че е двайсет и осем часът, понеже не разбираше от часове, а

всъщност си беше само единайсет, но имаше ли някакво значение? Може да е и петдесет и осем часът. Какво от това? Часът може да си бъде колкото си ще. Важното е, че още няма никого от компанията, а слънцето се е дигнало и още не са направили никакво приключение. Димби се наведе, напи се с вода и когато се изправи, забеляза до себе си Мокси.

– Хайде бе, Мокси, къде се бавиш? Съсипах се да те чакам.

– Колко е часът? – запита Мокси.

– Вече е двамайсет и осем.

– А ние в колко имахме среща?

– Не знам.

– Тогава наистина съм закъснял.

– И то много, да ти кажа правата, а другите пък хич ги няма. Какво правиш?

– Нищо – отвърна Мокси. – Ще се пукна от скука, а и Домби го няма.

– И аз се питам къде ли може да бъде Домби точно сега, когато ми е толкова скучно, че не знам как ще свърши цялата тази работа.

– А Лиско?

– Него пък не съм го и зърнал.

– И аз – рече магарето. – Преди малко исках да го потърся, но си викам: чакай да потърся най-напред или Димби, или Домби, но си викам, да мина първо край Домби, а после си викам: чакай, защо не мина първо край Димби и си отговорих, че Димби сигурно няма да бъде там, ами да взема да потърся първо Домби, пък после си казах, по това време нито Димби, нито Домби са там, а за Лиско и дума да не става. Добре, но се оказа, че Лиско не е и на другото място, и тогава си направих сметката да почна от второто място и да тръгна нагоре, но не знам как съм се озовал тук и както виждаш, и ти си бил тук, и просто не зная как съм успял да закъснея, щом сме нямали точно определена среща.

– Но е скучно.

– Това, което казвам ли?

– Не, избощо.

– Идвам и виждам, пиеш вода. Викам си: когато някой пие вода, не му казвай нито добър ден, нито здравей, а мълчи и чакай да се напие. И наистина, като почаках, ти се напи и не се мина много време, вдигна се и си избърса устата. И докато се сетя аз да ти кажа туй-онуй, ти ми каза: хайде бе, Мокси, къде се бавиш, съсипах се да те чакам.

– Така ли беше?

– Да.

– Днес се очертава много скучен ден. Какво предлагаш?

– Ще отидем на другата полянка да ги търсим, но преди това да прием вода. Ще видиш, че като почна да пия вода, някой ще ме стресне.

Мокси се наведе и започна да утолява жаждата си. Беше много жаден, но

въпреки това никоой не го стресна.

– А! – рече Мокси, като вдигна глава. – Бях много жаден, а никоой не ме стресна.

– А как ми се ще да дойде Лиско – забеляза Димби, – и да си измислим едно приключение, че напоследък живеем по-скучно и от камъни.

– Да бе, Димби, напоследък не можем да измислим нищо. Колко е часът!

– Двайсет и седем!

– Брей, времето тече!

– А какви приключения сме имали, помниш ли?

– Страхотни!

– Някои доста страшни.

– Ужас!

– А напоследък, Мокси, гледам, не се забелязват много приключения.

– Днес е хубаво време за къпане – забеляза Мокси. – Като дойдат, ще се накъпем, ще се наспим и пак ще се къпем, и пак ще спим, до вечерта, когато ще си легнем да спим официално.

– А кога ще пасеш? – запита Лиско.

Димби и Мокси си отдъхнаха.

– Хайде! – предложи Мокси.

– Накъде? – запита лисичето.

– Към реката – предложи Димби.

– А Домби? – запита Лиско.

– Ще ни намери там – отвърна Мокси. – Домби е идвал винаги. Забелязал съм и друг път – чакаме го и идва. Никога не е ставало тъй, че да не дойде.

– Да – съгласи се Димби. – Един ден дори каза, че няма да дойде, а дойде. Забелязал съм, че Домби винаги идва. Понякога идва по два пъти. Не знам как го прави, но се е случвало.

– Глупости! – рече Мокси.

– Честна дума – рече Димби.

– Не съм забелязал такова нещо – рече Мокси. – Забелязал съм да идва по веднъж, но два пъти не съм забелязвал. Не може едно и също животно или предмет да дойде два пъти. Нали, Лиско?... Не знам как може да стане. Защото животно си е едно цяло нещо и ако дойде, ще дойде наведнъж, а не на два пъти. Нали, Лиско?

– Да – рече Лиско.

– А пък аз съм го виждал да идва два пъти – настоя Димби. – Хем беше заявил, че няма да идва, понеже имал да ходи някъде. И дойде два пъти, защото там, където имал да ходи, било при нас.

– Спомням си този случай – потвърди Мокси. – Но защо два пъти?

– Да, защо два пъти?

– Как защо? – учуди се Димби. – Единия път дойде сутринта, а другия – следобед.

– Да, но това не значи два пъти.

– Значи! Защото беше казал, че няма да идва изобщо.

– Ще се пукна от скука – забеляза Лиско. – Няма ли най-последно да се случи нещо? Умирам ей така, както си седим, и да стане нещо важно. Знам ли какво? Изведнъж да стане нощ или пък земетресение, или пък да изскочи някой лъв и да ни пита как се казваме... Това не е ли песента на Домби?

– Да – рече Димби. – Домби пристига.

– Добър ден – каза Домби.

– Много се бавиш – каза Мокси.

– Нещо интересно? – запита Лиско.

– Какво интересно? – отвърна Домби. – Нищо. Къде отиваме?

– На реката.

Тръгнаха.

По пътя Домби запита дали не са чули нещо интересно. Лиско, Димби и Мокси казаха, че не са чули. Тогава Домби забеляза, че е чул нещо, което не е никак интересно.

– Тогава не го казвай – рече Лиско.

– Все пак...

– Млъкни! – помоли Лиско. – Щом не е интересно, не го казвай, защото дотук ми дойде от безинтересни неща.

– Все пак...

– По-добре да мълчим и да си вървим по пътя.

– Добре – намръщи се Домби. – Понеже...

– Стига! – намеси се и Мокси. – Да вървим и да мълчим.

– Разправяха нещо за горския дом.

Вървяха по пътеката. Слънцето се беше издигнало много високо, паяжините блестяха и четиримата се навеждаха, за да не ги късат.

– За горската хижа разправяха – рече Домби.

Той чувстваше как никой не иска да го слуша в горещината. Всеки си мислеше, че ей сега ще стигнат до реката, право при Резедавия вир.

– Тази, дето е изгоряла отвътре...

Резедавият вир напоследък се е напълнил с риба и просто няма място за тях.

– ... а отвън си е цяла. Хижата.

– Пъстървите станаха много нахални – рече Лиско.

– Трябва да им кажем да ни оставят малко място за къпане – рече Мокси.

– Та в тази горска хижа или дом, който е изгорял отвътре, а отвън си е цял, само дето няма прозорци... Разправят, че вътре, в стаите...

– Лешниците ще узреят скоро – забеляза Димби.

- Нищо подобно! – рече Лиско.
- В хижата се явило привидение.
- Ще видиш, че ще узреят – настоя Димби.
- Ако откъснеш, ще се увериш – рече Лиско.
- Още е рано – намеси се Мокси.
- Вътре. Просто се появило. Най-обикновено привидение.
- Вчера откъснах един и проверих – рече Мокси.
- Вътре няма нищо – рече Лиско.
- Не, имало някакво привидение.

По гланцираната повърхност на Резедавия вир се пързалиха няколко перури и едно водно конче. Хубавото на този вир е това, че по обед, когато стане най-горещо, половината му е в сянката на дърветата и можеш да си плуваш на хладно.

Мокси влезе първи, след това Лиско, после Домби и накрая Димби, който се събличаше винаги последен, понеже трябваше да сваля и часовника.

– Наистина много пъстърви – забеляза лисичето, като си плуваше. – Някой ден ще трябва да им кажем половината от тях да си потърсят друг вир.

– Явявало се някакво привидение – забеляза Домби, като си плуваше.

– Вече сме им казали – рече Мокси, като си плуваше. – Обещаха, че ще преместят малките.

– Добре е да преместят големите, понеже заемат повече място – рече Лиско, като си плуваше. – Ти, Домби, за какво говориш?

– За привидение.

– Да, но и малките ще пораснат – рече Мокси, като си плуваше. – Забелязал съм, че малките растат и стават големи.

– Някакво привидение се явило в хижата – рече Домби, като бе престанал да плува.

– В коя хижа? – запита Лиско, като продължаваше да си плува.

– В горската.

– В изгорялата ли?

– Да – рече Домби и заплува отново. – Разправят разни глупости. Лиско, нали и според теб привидения не съществуват?

– Абсолютно не.

– Да, ама там се явило. Някакво се явило през нощта.

– Явяват се грънци!

– Не знам, така казват.

– Кой казва?

– Така се говори. Всяка нощ в изгорялата горска хижа се явявало някакво привидение.

– Според мен – намеси се Мокси – най-добре е да прекратим този разговор.

– Домби.

– Какво, Лиско?

– Това, което казваш, е интересно.

– Лиско бе – намеси се Димби, – ти сам казваш, че привидения няма.

– Именно – рече Лиско. – Да докажем, че няма, и да прекратим слуховете.

Тук Мокси кипна и се нахвърли най-напред срещу Домби, като го запита няма ли друга работа, ами споменава за разни привидения точно пред Лиско. След това се нахвърли срещу Димби, който позволява в негово присъствие да се води подобен разговор за привидения.

А накрая и срещу самия Лиско. Тук той изля цялата си ярост, а на всичко отгоре и го изобличи, защото не друг, а Лиско е разправял, че привидения няма. И не може да има. Това е научен факт. Съвсем накрая Мокси погледна Лиско в очите и изкрещя:

– Кажи де, има ли, или няма?

– Няма! – отвърна лисичето. – И довечера ще докажем това. С нетърпение чакам да се стъмни. Не ви ли прави впечатление нещо?

– Какво? – запитаха тримата приятели наведнъж.

– Това е първото ни нощно приключение!... Домби, кажи какво си чул.

– Като вървах по пътеката, всички животни се разговаряха, че напоследък в горския дом се появявало някакво привидение. Ама най-обикновено нощно привидение, от тия, дето ги имало в изобилие. Просто се появявало и се привиждало.

– Само това ли?

– Кискало се. Така разправят. Е, някой каза, че се качвало по гърбовете да ги язди, но другите не вярват.

– И какво разправят още?

– Обичало да души. Стисне за гърлото и души.

Тук Мокси извика, че след малко си отива, и то за дълго, защото Лиско винаги е твърдял, че привиденията не съществуват, а се оказва, че ги има в изобилие, катерят се по гърбовете, стискат за гърлото, кискат се... и...

– Мокси! – прекъсна го Лиско. – Привиденията са плод на човешката фантазия. Те са измислица. И който вярва в привидения, е глупак!

– А ти, като не си глупак – рече Домби, – можеш ли да отидеш довечера до хижата?

– Защо не?

– И да се приближиш?

– Да.

– А да влезеш вътре? – учуди се Димби.

– Ще вляза и ще престоя колкото си искам!

– Този е луд! – извика Мокси.

– Ще вляза, ще престоя и ще си изляза!

– Но ние няма да дойдем – каза Мокси, – така че никой няма да види дали си влязъл, и затова по-добре да не ходиш, щом никой няма да види, защото и да отидеш, ние няма да ти повярваме, тъй като никой няма да те види. Ти можеш да си разправяш, че си отишъл, но ние... такова... Нали, Димби?

– Какво, Мокси? – попита Димби.

– Това... дето му казах.

– Какво му каза?

– Че... няма.

– Е, да...

– И все пак ще отида! – настоя Лиско. – За мен е важно да вляза и да престоя в тъмнината. Ако съществуват, привиденията трябва да дойдат и да ми го докажат. Така ли е, Димби?

– Е, да... Но ние можем да дойдем най-много до полянката пред хижата. За да видим как ще влезеш.

– Повече и да ме убиеш, не мога! – каза Мокси. – Най-много до полянката, за да се уверя, че си влязъл. Защото ме е страх, разберете. Казал съм хиляди пъти, че не искам да ме е страх, пък ме е страх.

– Защото не си внушаваш?

– Какво?

– Трябва да си внушаваш някаква мисъл – започна да пояснява Лиско. – Някаква мисъл, която да е обратна на страха. Например, ако някой започне да си повтаря непрекъснато изречението не ме е страх, ще свикне с мисълта, че не го е страх, и вече наистина няма да го е страх.

– Добре де, колко пъти?

– Извънредно много пъти... Като почнем отсега, та до вечерта. Щом стане довечера, вече няма да ви е страх. Дори ще влезете с мен в хижата.

В следващия миг четиримата започнаха да си повтарят: „Не ме е страх, не ме е страх, не ме е страх, не ме е страх, не ме е страх, не ме е страх.“ Къпеха се. „Не ме е страх.“ Излежаваша се на слънцето. „Не ме е страх.“ Пак се къпеха. „Не ме е страх.“ Тръгнаха по пътеката. „Не ме е страх, не ме е страх.“ Обядваха. „Не ме е страх.“ Легнаха на полянката. „Не ме е страх.“ Заспаха. Нищо. Нито звук. Събудиха се. „Не ме е страх.“ Върнаха се на реката. „Не ме е страх, не ме е страх.“ Окъпаха се. „Не ме е страх.“ Целия следобед. „Не ме е страх.“ Докато залезе слънцето. „Не ме е страх, не ме е страх.“

– Че то много бе, Лиско? Непрекъснато едно и също!

– Да, но страхът ще избяга. А който не чувства страх, е щастлив. Може би най-щастливите хора, животни или предмети са безстрашните.

– Много мразя това, че ме е страх – призна си Мокси. – Ако започне да не ме е страх, ще стана най-щастливият предмет на света!

И тръгнаха.

„Не ме е страх.“ Но спряха.

„Не ме е страх, не ме е страх.“

Защото, не ме е страх“, как може да не спреш, не ме е страх, не ме е страх... Колко хубаво танцуват катеричките! „Не ме е страх.“ По дърветата. „Не ме е страх.“ И по тревата. „Не ме е страх.“ И пак по дърветата. „Не ме е страх.“ Грациозно, с чудесни ритмични движения танцуваха те, въртяха се по клоните, изсипваха се като водопад върху тревата и се издигаха като дим към листата, промушваха се зад стволите, излизаха пред стемелата; катерички и опашки, опашки и катерички; не можеш да разбереш къде почва едното, нито другото, кое точно е първото и кое второто, и всичко, оцветено от отблясъците на слънцето, изрязано върху залеза, пред облаците, а може би танцьорите влизат в слънцето и излизат от слънцето, добре, но слънцето залезе и катеричките станаха червени, още по-червени и се въртят, и се въртят като огън, и чак когато угасна светлината, ансамбълът се прибра да спи до утрото на другия ден.

Лиско, Димби и Домби въздъхнаха. Мокси продължаваше да гледа с отворена уста.

– Затвори си устата! – напомни му Лиско.

Чу се шум на затварящ се шкаф.

– Какви красиви неща имало! – въздъхна Мокси. – Какво изкуство!... А ние в това време отиваме при някакви си привидения!...

Отново тръгнаха. „Не ме е страх, не ме е страх.“ Смрачаваше се. „Не ме е страх, не ме е страх.“

Някой се изкиска зловещо зад тях. Всички припнаха по установения ред: най-напред Мокси, след него Домби, после Димби и накрая Лиско, който можеше на бърза ръка да изпревари всички, но се срамуваше.

– Лелей, голям смях ще падне тази нощ! – изкиска се повторно Чими и изскочи от храста.

Когато спряха при варела, Лиско каза, че не са се уплашили, това било само стряскане. Четиримата се съгласиха единодушно. Само Мокси пожела да узнае каква е била птицата. Димби се зае да му обясни, че птиците са най-различни и са много, а някои от тях привечер се кискат. Ето така: Димби започна да се киска. След него Лиско. Образува се голямо кискане. Мокси използва суматохата, за да ритне варела. Когато видеше този варел, магарето го риташе, защото му напомняше за проклетника Чими.

– Какво ли не сме правили! – забеляза с гордост Лиско. – Един ден измъкнахме от дъното на този варел жабока Чимиджимичамиджоми.

– Когото мразя тайно и явно – рече Мокси и нанесе втори ритник на варела.

Отдъхнаха си. „Не ме е страх, не ме е страх.“ Огледаха се. „Не ме е страх, не ме е страх.“

– Видяхте ли, не ме е страх, не ме е страх, колко помага самовнушението, не ме е страх, не ме е страх – каза Лиско.

– Наистина, не ме е страх, не ме е страх – отвърна учтиво Димби.

– Чувството ми за страх изчезна съвсем – призна си Домби.

– Това, Домби, за теб ме учудва много, не ме е страх, не ме е страх – забеляза Мокси.

– Светът, не ме е страх, не ме е страх, се мени, не ме е страх, не ме е страх – отвърна Домби.

– Учудваш ме, не ме е страх, не ме е страх – рече Мокси и тръгна след компанията.

Пресичаха гората на път към Най-голямата поляна. Все повече се здравяваше. Най-голямата поляна, където четиримата идваха рядко, се оказа по-голяма, отколкото им се струваше. В нейния край изведнъж се появи пустата хижа, някогашен горски дом, който една нощ внезапно изгорял. Сега в дъното на поляната стърчеше каменната му фасада, а прозорците му зееха зловещо и черно.

Мълчаха.

И друг път бяха виждали хижата, но тогава минаваха и заминаваха, просто нямаха възможност да ѝ отделят време от приключения и къпане в реката, освен това тя им се струваше неинтересна, а един ден Димби беше казал, че ако влязат вътре, ще се изцапат със сажди.

Продължаваха да стоят и да я наблюдават. Мокси помръдна лявото си ухо.

– Какво? – запита го Лиско.

– Нищо – отвърна Мокси.

Всеки гледаше и си повтаряше наум: „Не ме е страх, не ме е страх.“ Върху каменните стени, там, където някога е бил покривът, сега растеше трева. Но над всичко се извисяваше една трънка. Как се бе покачила там проклетничката? Как бе пуснала корените си? Къде?

– Най-обикновена изгоряла хижка с трънка – продума лисичето. – Вместо покрив – трънка. Хайде. Ще се стъмни съвсем и няма да видим разположението на стаите. Просто няма да знаем откъде да влезем.

– Ще влезеш ти – обади се Мокси. – А аз ще стоя тук. Ясно ли ти е?

– Защо? – уж се учуди Лиско.

– Защото ме е страх, затова! Ние ще стоим тук и ще гледаме как влизаш, и ще ти повярваме. Когато искаш, ще извикаш, за да ни кажеш има ли, или няма привидения. Нали така, Домби?

Домби не отвърна.

Тримата го погледнаха.

– Домби, нали така? – повтори Мокси.

Домби, който в подобни случаи винаги потвърждаваше, и то по няколко пъти, сега продължаваше да мълчи.

– Домби, не чу ли какво ти казах?

– Чух.

– Тогава защо мълчиш като стол?... Приятели, предлагам да почакаме тук. Ако има привидения, ще се появят там и ще ги видим. Ако тръгнат към нас, докато прекосят поляната, аз ще си бъда вече у дома. Нали така, Домби?

Мълчание.

– Привиденията са измислени от глупаците – побърза да каже Лиско. – Затова ви доведох тук. Да ви уверя. Ще преспим в хижката и ще се убедим.

– Не!

– Мокси, нали искахме приключение?

– Това ли е приключение бе, Лиско? Това ли! Това си е чист ужас! На мен още отсега ми треперят краката. Вижте как се стъмва!

– Казахме, че това приключение ще бъде нощно. Такова си нямаме.

– Сега загазих много – рече Мокси, който вече съвсем не чуваше нищо. – Сега в настъпилата тъмнина – да ме убиеш, не мога да се върна през гората. Домби, тръгваш ли с мен?

– А... Защо?... Нека видим има ли, или няма.

– Домби, харесваш ми, дявол да го вземе! – Лиско потупа приятеля си по гърба. – Какво става с теб? Просто ме удивяваш!

– Защото нещо ми подсказва, че няма – отвърна Домби.

– Браво, Домби! – извика Лиско. – Приятели, кой ще дойде с мен?

– Аз. – отвърна Домби.

А!... Такова нещо се случваше за първи път. Лиско примижа и изгледа доброволеца отстрани, докато Мокси и Димби отидоха при него, искаха да го видят отблизо, дори го пипнаха.

– Той е – доложи Мокси. – Само че е полудял... Тогава?... Че тя каква стана?... Димби, поне ти ще останеш при мен, нали?

– Не мога, Мокси. Това е невъзможно, щом тръгва Домби.

– А кой при мен? – учуди се Мокси. – Аз не мога сам.

– Ще се научиш – усмихна се Лиско. – Поне ще бъдеш далеч от хижата. Хайде, тръгваме!

Мокси застана пред тях, дори легна на пътя им, молеше поне един да остане с него, но тримата го заобиколиха и продължиха към хижата. Без да губи надежда, магарето пристъпваше зад тях и продължаваше да моли, докато накрая каза нещо от този род: „Вие сте луди! Знаете ли къде отивате? При привиденията отивате! Те съществуват и Лиско ни лъже, че не съществуват. Попитайте когото и да е, дори някое дете, и ще ви каже, че светът е пълен с привидения, а подобни запустели хижи просто гъмжат от привидения до тавана, до трънките, все от привидения, които ти се качват по гърба, стискат те за гушата, кикотят се и се кискат... Лиско, Лисенце, приятелю мой, спри и чуй какво ще ти кажа... Проклетнико, ти си най-проклетият проклетник, който ни докарва най-проклетите беди!...“

Трева, коприва и бърз покриваха някогашния двор на сградата. По стените пълзяха всички видове увивни растения, сякаш желяха да скрият хижата от света и да я предоставят на тайнствените ѝ обитатели. Лиско трепна и спря. Почувства до себе си треперещия Домби.

– Какво има? – запита Домби и Лиско усети дъха му в ухото си.

– В този прозорец свети ли нещо, или така ми се струва?

– Свети – рече този, който бе предизвикал нощното приключение, вече разколебан, готов да побегне и да си признае. – Лиско, какво свети? Кажи, какво свети?

– Разбрах, Домби... По-спокойно. Задната стена липсва и...

Приблжиха се другите двама.

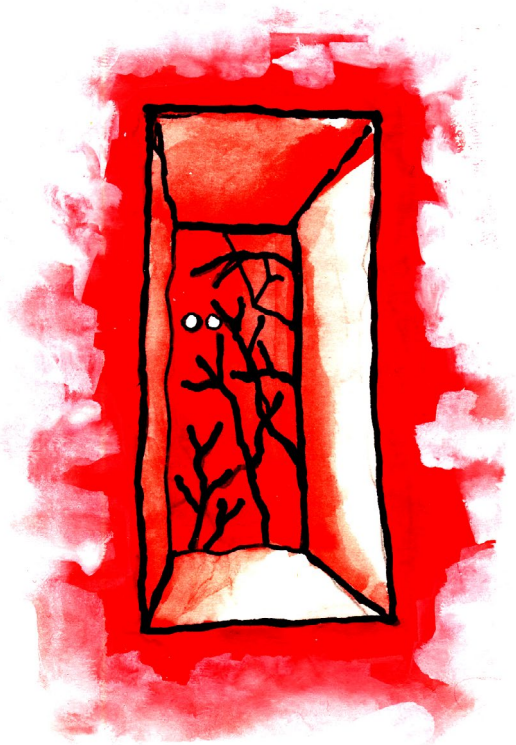
– Тук има някой – прошепна Димби. – Какво свети там?

– Вечерницата – прошепна Лиско. – Влязла е в прозореца... Внимание, първи ние с Домби, а после вие.

Двамата изкачиха пет стъпала и се озоваха на циментовата площадка. Зад нея зееше главният вход.

Лиско надзърна през него.

– Домби – прошепна лисичето, – ако съществуват привидения, това е най-доброто място за тяхното появяване. Има дупки, ниши, изгорели врати

и много стълби, а под стълбите – достатъчно празни пространства. Привиденията могат да си правят конгресите тук.

– Не говори така, че ме плашиш – помоли се Домби.

– Какво каза пак? – запита Мокси.

– Вие защо не чакате вълн? – зачуди се Лиско.

– По-добре да сме в група – рече Мокси. – Вече е дошло времето да се движим в пакет. На такова място трябва да се движим само групово. И да се държим един за друг.

– Мокси, не се излагай! Мислиш ли, че тези, от които се плашиш, съществуват?

– По този въпрос по-добре да мълчим.

– Защо шептиш?

– От учтивост... Не разбирате ли, че целият треперя?

– Че ти трепериш във всички приключения! – засмя се Домби.

– Домби, ти ли казваш това?

– Аз.

– А чуваш ли се какво говориш? Ако ме нямаше мен, първото място по страх щеше да бъде твое.

– Пак шептиш, Мокси, пак шептиш! – Домби извика: – Защо шептиш, а? Страхуваш ли се? – Гласът му закънтя. – Привидения, къде сте? Защо се бавите? Не виждате ли, че ви чакаме?

– Домби, тихо! – помоли се Мокси. – Разбрахме, че не те е страх.

– Но защо тихо?

– Защото в хижите се пази тишина.

– Ойларипииии! – провикна се Домби.

– Домби, какво ти става?

– Весело ми е! – Домби издигна глава към тавана: – Привидениее, ще дойдеш лиии?!

– Ще дойда, ще дойда! – отвърна някакъв глас.

Абсолютната тишина, която бе настъпила, се наруши едва на втората минута от Мокси. Той искаше да знае само едно – някой наистина ли отговори на така поставения от Домби въпрос.

– Питам ви – проговори отново той. – Чухте ли, или не чухте?

– Лично аз чух – призна си Димби.

– Искам да чуя какво ще каже Лиско.

– Май че имаше такова нещо – потвърди и Лиско.

– Какво нещо? – настоя Мокси.

– Някой се обади. Отговори на въпроса.

– А така! – рече Мокси. – Някой отговори. А може ли да отговори някой, ако не съществува?... Може ли да стане нещо от нищо?

– Защо пък от нищо?

– Защото постоянно твърдите, че онези неща не съществуват, че били нищо. Кажете де, каза ли такова нещо?

– Казах.

– Тогава кой извика? Кой отговори? Едно нищо може ли да отвърне?...

Предлагам да бягаме!

– Не знам – въздъхна Лиско, – все ми се струва, че сме се излъгали.

– В кое?

– Сторило ни се е. Измама на ухото. Когато някой се напъва и иска да чуе нещо, го чува...

– Не е вярно! Не го чува... Така ли е, Домби?

– Не знам.

– А!... Слушай, с тебе става нещо. Лиско, с нашия Домби става нещо.

– Виж, тук си прав – съгласи се Лиско. – Но те уверявам, че внушението е страшно нещо. И друг път сме го изпитвали.

– Това, което чухме, е привидение и предлагам да се измитаме, докато е време! Разбра ли?

– Добре – предаде се лисчето. – Но преди това да проверим. Домби, повикай го още веднъж!

– Привидениее – извика отново Домби, – ще дойдеш лиии?

Тишина. Нищо.

– Видя ли бе, Мокси? Слушай мен и няма да сбъркаш никога. Привиденията са абсолютни измислици, защото, ако съществуват, трябва да бъдат направени от нещо. Добре, но ако са направени от нещо, няма да са привидения, защото привиденията са нещо, което е направено от нищо, те са празно пространство, през тях може да се минава, на пипане са меки и създават чувството, че пипаш въздух. А всичко, което е направено от въздух, е плод на нашето въображение. От въздух не е направено нищо.

– А водата?

Лиско преглътна, но никой не го видя в тъмното.

– Водата, Мокси, не е плод на въображението, а на химическа реакция.

– Тогава и привиденията са плод на химически реакции!

– Мокси, разбери, понякога си въобразяваме каквото си щем. Невъзможно е да чуеш гласа на едно привидение. Според глупците привидението е съставено от нищо, а как може едно нищо, един въздух, да проговори? Кажете де, може ли въздухът да проговори?

– Тук всички чухме, че проговори.

– Проговори нашето въображение. И ако някой проговори наистина, това може да бъде само някой, нещо живо, нещо, което съществува, а не привидение! – Лиско извика силно: – Привидение, ще дойдеш ли? – Тишина. – Ти си най-глупавото привидение на света! – Мълчание. – Ти си типично тъпо привидение! – Тишина. Нищо. – И така, деца, чухте ли нещо?

– Чухме едно нищо! – засмя се Домби и всички се учудиха, а най-много Лиско. – Или казано с други думи: чухме тишината.

– Ох!... Добре де, убедихте ме – предаде се Мокси. – И сега? Ще продължаваме ли да стоим на това проклето място?

– Да – отвърна лисчето. – Искам да ви убедя докрай, че привидения не съществуват.

– А бе те и да съществуват, какво ще ти търсят по развалините... Хайде да се махаме.

– Напротив – рече Лиско. – Ако разбираш що-годе от привидения, щеше да знаеш, че живеят по развалините.

– И какво?... До сутринта ли ще чакаме?

– Не, защото привиденията се появяват в полунощ.

– И ще им чакаме кефа да се появят? И какво ще спечелим?

– Мокси, още ли не разбра?... Още утре ще разпръснем глупавите слухове. Всеки ще разбере, че привидения няма.

– Хем си правим приключение! – рече Домби.

– И ще чакаме, така ли?

– Защо не?

– Хубаво приключение, пълно с тъмнина и със скука!...

– Тогава да си попеем! – предложи Домби.

– И да поиграем!

Запахна и заиграха: „Ринги-ринги-рае, наш петел играе, чужд петел го гони, да яде балони, пълни с биберони, пълни със бонбони, пълни с макарони, пълни със лимони“... Ех, че хубаво си пееха и играеха! „Ринги-ринги-рае, наш петел играе, чужд петел го гони, да яде балони“...

– Стоп!

– Кой извика стоп?

– Аз! – отвърна Димби.

– Защо?

– Тук става нещо!

– Какво именно?

– Как какво? Не забелязахте ли?

– Какво да забележим?

– Лиско, и ти ли?

– Не, Димби. Какво е станало?

– А! – изненада се Димби. – Едно, две, три, четири... Четирима сме!

– Толкова сме винаги.

– Да, но по едно време не забелязахте ли, че не бяхме четирима, а петима? Тишина. В тишината – гласът на Лиско:

– Какво искаш да кажеш?

– Искам да кажа – прошепна многозначително Димби, – че преди малко някой беше между нас. Някакво непознато същество. Наметнато.

– С какво?

– С нещо бяло. Беше се хванало на хорото.

– А пееше ли?

– Ръката му беше малка.

– А пееше ли?

– И студена.

– Отде знаеш?

– Хвана се за мен.

– И пееше ли?

– Играеше.

– Но не пееше?

– Там е работата, че пееше.

– Кресливо, нали?

– Да.

– И на мен ми се стори такова нещо – призна Лиско.

– А на мен не ми се стори, а го видях и го чух, дори пипнах ръката му. То се държеше за мен и играеше.

Мокси заяви, че не знае нищо по-страшно от това, четирима души да играят хоро в тъмното и по едно време да станат петима, а после отново да се превърнат в четирима. Според него няма нищо по-зловещо от това, четирима души да си пеят. И по едно време да запеят петима, и докато се усетиш – отново станали четирима. Освен това ръката на това непознато нещо да е мъничка и студена. Студената ръка е белег на опасен характер. Мокси и този път прикани да се метлосат веднага, защото Лиско отново е успял да ги набути в опасно приключение с много уплаха и абсолютно никакъв смях.

После Димби увери приятелите си, че е видял с очите си как непознатото същество се вмъкнало в хорото и после как леко се оттеглило не знам къде.

– Едната му ръка се държеше за моята – завърши Димби, – а другата му ръка държеше ръката на Домби.

– Домби, вярно ли е? – изглежда го Лиско, но в тъмното не можеше да прочете нищо по лицето му.

– Беше много интересно! – извика весело Домби. – Да поиграем още! Може да дойде втори път!...

Хванаха се за ръце и запяха, но никой не направи нито крачка. Стояха, пееха и се брояха. Песента им беше вяла, едва се разбираше, че пеят.

– Приятели, играйте! Мокси, защо не пееш?

– Не мога, Лиско. Броя.

– До колко си стигнал?

– До две. Нататък ме е страх да броя.

– Но както виждаш, четирима сме.

– Море, не се знае.

Хорото се завъртя отново, а и песента се оправи, но изтече доста време, а петият не се появи да докаже, че съществува. „Какво нещо – мислеше си Лиско, – чрез самовнушението можеш да видиш и чуеш каквото си щещ. Но смелостта на Домби не ми излиза от ума. Домби стана по-смел и от мен. На какво може да се дължи?...“ Лисичето наблюдаваше приятелите си, докарани сред тъмнината и развалините лично от него да играят на ринги-ринги-рае и да чакат полунощния час, за да сложат край на един слух. Но ще успеят ли? Наистина ли не съществуват ония неща? Често си е задавал този въпрос и си е отговарял твърдо, че не съществуват, и все пак... Не привидението, а Домби е загадката на това приключение. Защо? Кое го кара да бъде смел?

– Да спрем! – предложи ненадейно Домби.

– Защо? – поиска да знае Димби.

– Хрумна ми нещо, но ми отхрумна, защото ще се изложам.

– Кажи, кажи.

– Изглежда, че е глупаво.

– Кажи го! – настоя Лиско.

– Викам си – започна Домби, – щом говорим толкова за внушението, защо не опитаме нещо, което не сме опитвали... Да се наредим тук и да почнем да си въобразяваме, че до стената се появява онова.

– Кое? – запита Мокси.

– Това, за което сме дошли... А, Лиско?

– Че да опитаме.

– Защо не!

– Но да си въобразим силно!

– Какво да си въобразяваме? – запита Мокси.

– Че пред стената минава привидение – отвърна Домби.

– Не искам!

– Добре де, ще си въобразяваме само ние.

– А аз какво да правя?

– Ще почиваш.

– Еднооо! – започна Лиско.

– Двеее! – обади се Домби.

– Три! – заключи Димби.

Когато някой се освободи от страха си, става по-симпатичен, мислеше си Лиско. Както Домби сега. Той е вече по-симпатичен и от мен. Изглежда, че страхът е голяма спирачка... но какво бърба! Съсредоточи се бе, глупаво лисиче! Къде ти е мисълта? Защо не се центрираш? Нали искаш там, пред стената, да премине едно привидение? То няма да премине, разбира се, защото привидения има, колкото има килигариконди. Стой! Какво значи килигариконди? Това е нова дума. Сега ми хрумна. Чудесна е, остава само да ѝ измисля значение. Но понеже не мога да ѝ измисля, ще я оставя така, без значение. Килигариконди. Единствено число – килигариконд. Може би някой ден ще ми потрябва, ще намеря и значението ѝ... А бе, Лиско, защо не се съсредоточаваш?

– Мокси, какво правиш?

– Почесвам се.

– Недей.

– Сърби ме.

– Знаеш ли какво е килигариконди?

– Не – призна си Мокси. – Нищо не знам. В културно отношение съм много зле... и какво значи?

– Това е нова дума. Трябва да ѝ се намери значение.

– Тихо! – упрекна ги Домби.

Лиско отвори уста да се извини и си остана така. Краката на Мокси зачаткаха по цимента. Тъмнината пречеше на Лиско да разбере какво правят

другите. Но същата тази тъмнина не пречеше да се види как едно дребно, покрито с воал същество минава пред стената. То вървеше бавно и не обръщаше внимание на никого. Мина пред стената и изчезна.

„Това е вече друго – мислеше си лисичето. – То се яви с воал, по всички правила, и доказа, че съществува.“ Лисичето уж не усещаше как потреперват крачетата му. И какво беше забравило да прави? Да. Беше забравило да затвори устата си. Опитва се, но не можа. Челюстта му се беше сковала от страх. Ами сега?... Краката на Мокси продължаваха да чаткат върху цимента. Димби не се виждаше в тъмнината.

– Какво ви казах! – извика весело Домби. – Съсредоточихме се и видяхме каквото искахме. Хубаво привидение си измислихме, нали, Лиско? По едно време помислих, че е истинско! Чудесно беше! Красиво!... Хей, защо мълчите?... Мокси, какво ти стана?... Димби? А!... Защо трепериш?... Лиско!... Ей, лисиче, приятелю!... А!... Лиско, и ти ли?...

– И аз, Домби.

– Всички сте ненормални! – извика Домби.

– Признавам – призна си Лиско. – Вече можеш да ми кажеш всичко и да ме наречеш всякак.

– Тгто ббеше същото!

– Кое, Димби?

– Което играеше на хорото.

В следващата секунда тримата се сблъскаха на входа, който в момента играеше роля на изход. В тъмнината бягаха така: първи – Мокси, после Димби и само едни гърди зад него Лиско. Между нас казано, лисичето можеше да си плюе на петите и да изхвърчи пред всички, но се срамуваше.

– Какво бе, какво им стана на тия пикльовци? – изкрещя Чимиджимичамиджоми, като влезе с наметнат през рамото воал. – Защо избягаха?

– Браво, Чими! Отлично!

– Ама къде отидоха?

– Беше като истинско!... Сега ще ме уважават цял живот.

– Домби, само толкоз ли?

– Бъди спокоен, Чими.

– Не съм спокоен. Проклетиите още не са започнали... Къде отидоха?

– Ще се върнат.

– Но кога? Защото тепърва има да стават големите проклетии.

– Винаги са се връщали.

– Тогава защо бягат, като се връщат?

– Такива сме, Чими. Уплашим се, избягаме, но после размисляме и се връщаме.

– Защото ще последват огромни проклетии.

– Браво, Чими! – Домби го удари по рамото.

– Не удряй така!... Защо избягаха?

– Защото, Чими, според мен това беше най-страшното приключение. С нереално същество. Дори Лиско изгуби ума си...

Чими размаха воала пред себе си. Беше му горещо, беше уморен от напрежението, но жадуваше за още, умираше за новите невероятни проклетии.

– Много се бавят – рече Чими. – Но ще ги чакам и до утре...

Тази сутрин Мокси мразеше света.

Бяха му противни тревите, дърветата, птичките, песните им, росата, слънцето и топлината на слънцето. Мразеше ги, но тайно се радваше, че ги вижда още веднъж, че всичко си е на мястото, че ей сега ще се изправи на крака да се напаса хубаво след безсънната нощ.

Спомените за тази нощ нахлуваха в главата му, но магарето ги гонеше, не искаше да си спомня за станалото, а мисълта, че е първото магаре, успяло да види привидение, не само че не го изпълваше с гордост, но предизвикваше отвращението му. Да, Мокси се отвращаваше от мисълта, че е приятел на Димби и Домби, но се презираше, че е приятел на оня, дето и името му не бива да се спомене, този, който иска да пипне всичко, да види с очите си, да чуе с ушите си и да помирише с носа си. Че то, както върви, този никаквец някой ден ще поиска да види какво има в собственото му сърце. Сега е въпрос на изправяне. Въпросът е веднъж да започна да се надигам, а после ще видим... Ако не бях гладен, нямаше и да помисля за ставане, но какво да правя, коремът, това е първото мое нещо, което сутрин се сблъсква със слънцето. Моят корем, това е един заоблен хълм, една същност, една индивидуалност.

Димби се приближи и седна настрана. Държеше захапана ябълка. Като го видя, Мокси отпусна глава и забрави, че трябва да става.

– Мразя те! – прошепна Димби.

– А аз тебе!

– Презирам те!... И Домби!... А за оня да не говорим.

– А аз те ненавиждам и те мразя, и те презирам едновременно. И Домби! И оня! И не искам да ви видя! Нито днес, нито утре, нито до края на живота си.

– Да, но аз те мразя повече.

– Ти ще ми кажеш кой кого мрази повече!...

– Да, но аз те мразя по-хубаво.

– Виж какво, ако няха известни съображения, веднага щях да те изгоня от поляната си!... Какво държиш в ръката си?

– Ако не те мразех, веднага щях да те питам какви ти са съображенията, но няма да те питам, защото те мразя и те ненавиждам... Ябълка.

– А пък аз ще ти кажа какви са съображенията ми, за да не помислиш, че са от друго естество: не те гоня, защото, ако дойде оня, не желая да разговарям с него и ти ще му кажеш да си върви и повече да не се мярка насам... И махни тази ябълка от линията на погледа ми. Винаги я поставяш на линията на погледа ми.

Мокси разбра, че не е по силите му да лежи повече, ядеше му се, забави ли се още, росата ще се изпари, а сутрин тревата без роса му приличаше на обезросена.

– Димби, каква беше думата?

– Килигариконди.

– Понеже от снощи си блъскам главата – обясни Мокси, пасейки – и не мога да си я спомня.

– А пък аз мисля все за нея – рече Димби. – Този, когото наричаме оня, умее да ти се набие в главата. Непрекъснато мисля все за тази дума. Ще видиш, че накрая ще излезе важна.

– И какво значи? – запита, пасейки, Мокси.

– По-късно щял да ѝ натамани значението.

– Но ти държеше ябълка – забеляза Мокси, пасейки.

– Да.

– Не си отивай.

– Знам. Ще почакам да му кажа всички ония работи от твое име.

– Откъде взе тази ябълка? – запита Мокси, като си пасеше.

– Понеже ти не искаше да говориш с него, всичките работи от твое име ще му ги кажа аз.

– Някои постоянно си взимат отнякъде ябълки и си ги ядат – пасейки, рече Мокси.

– Ако искаш, вземи я – рече Димби.

– Ще я взема – престана да пасе Мокси, – понеже ти се сърдя. Иначе за нищо на света... Но Домби ме учуди.

– Остави се, Домби излезе герой. Просто невероятно, но факт.

– А според мен, след като Лиско снощи се уплаши, Домби автоматически се превръща.

– В какво се превръща?

– Неудобно ми е да го кажа, да не речеш, че правя заговор.

– Разбирам.

– Какво точно разбра?

– Домби автоматически се превръща в шеф на нашата банда... След като Лиско, такава...

– Не знам. Ти го каза.

– Отдавна не бях виждал Лиското уплашен... Сега внимавай, пристига Домби.

– Не знам. Аз ви се сърдя на всички.

– И аз.

Домби се приближи и седна настрана.

Мокси изгълта ябълката и започна да си пасе наново. Димби откъсна една тревичка, сдъвка я и погледна над гората, все едно, че там ставаше нещо много интересно. Домби бе забил поглед в земята. Изтече една минута.

Без да вдигне глава, той каза:

– Много се страхувате, ей!... Избягахте и ме оставихте сам.

Продължителна пауза.

– Както виждаш, аз си паса и не ти обръщам внимание.

Тишина. Още по-продължителна пауза.

– А пък аз ви се сърдя на всички, дето избягахте и ме оставихте сам.

Още по-продължителна пауза, след която се намеси Димби:

– Както виждаш, никой не ти говори.

– И автоматически трябва да млъкнеш! – настоя Мокси.

Тишина.

– Килигариконди! – въздъхна Домби. – Тази дума ми се наби в главата и не мога да я извадя отвътре... Ненавиждам ви! Всички!... И тебе, и тебе... И оня!... И не искам да ви видя нито днес, нито утре, нито до края на живота си!... Задето избягахте и ме оставихте сам срещу... да не казвам какво.

За първи път всеки се сърдеше срещу всеки. Друг път, когато се сърдеха, те се сърдеха глупаво – всички срещу Лиско, но сега всеки се сърдеше на другия.

И все пак те си обещаха негласно, че ако оня се зададе, всеки ще продължава да мълчи докрай, докато Лиско се обиди или засрами, да си отиде най-после и да ги остави завинаги на мира, до края на живота, защото само той им обърква спокойния живот и ги ангажира в опасни рискове с опасни за живота последици.

Лиско се приближаваше. За по-сигурно Мокси се обърна с гръб. Лиско се приближаваше. Димби погледна надолу. Лиско се приближаваше. Домби като победител герой погледна към облаците, Лиско се изравни с тях. Всеки се вкамени. Но вместо да спре, Лиско отмина. Домби свали поглед от небето и го отправи към опашката на отминаващия си приятел.

Мълчание. Много силна тишина.

– Какво стана? – изтропа с крак Мокси.

– Отмина – рече Домби.

– Защо? – поиска да знае Мокси.

– Дори не ни забеляза – рече Димби.

– Защо? – извика Мокси. – Кой му дава това право да минава и заминава, без да се спре до приятелите си. Ами че тези приятели може би искат да му кажат нещо!

– Да, Мокси, но той отмина – рече Димби.

– Няма го – отбеляза Домби.

Мокси заяви, че така всъщност си е по-добре. Така няма да стане нужда да му казват обидните неща в очите. Домби се съгласи и допълни, че мълчанието изразява най-добре презрението. Димби изрази съгласието си с двамата, но допълни, че все пак ще бъде по-добре, ако оня се върне.

– Защо? – запита Домби.

– Защото щях да излея яда си върху него, а сега трябва да се сърдя отново на вас, тъй като ви презирам от дъното на душата си – и теб, Домби, и теб, Мокси – задето създавате условия да се страхуваме по разни изоставени хижи.

– Аз ви мразя повече! – побърза да се изкаже и Мокси. – Както си паса на поляната, вие идвате и ме отвличате от заниманието всеки ден, а в това време другите магарета си пасат и си гледат кефа.

– Аз трябва да ви се сърдя най-много – подхвана и Домби. – Защото ме оставихте самичък в такава голяма хижа.

– Е, не е чак толкоз голяма – рече Димби.

– При това изгоряла – добави Мокси.

Този разговор продължи три часа. Към обед Димби погледна часовника си и тъкмо щеше да каже, че е станало късно, по пътеката се зададе Лиско. Той се приближи кротко и отмина, без да забави стъпките си. Мокси беше толкова учуден, че дори забрави да пасе. Слънцето пареше гърба му, наблизо имаше хубава сянка, но Мокси продължаваше да стои неподвижно, докато не чу гласа на Димби. Димби изрази дълбокото си учудване от факта, че Лиско минава край тях така, както се минава край камъни. Домби употреби вместо камъни друга дума.

Той каза:

– Лиско мина край нас и не ни забеляза, сякаш не сме негови приятели или хора, а килигариконди.

Така бе открито дълбокото значение на измислената вчера дума.

Поговориха около един час за значението на думата, но след това смениха темата отново с Лиско. Още един час изтече в размяна на мнения и възгледи за оня, който дори не умее да минава както се полага край приятели, а минава, сякаш се намира пред някакви килигариконди.

– Няма да го погледна до края на живота си! – заключи Мокси. – Дори да живея по-дълго, пак няма да го погледна.

– А аз пък, ако имам две филии, намазани с нещо вкусно, и оня умира пред мен от глад, няма да му дам нищо – заключи Домби. – Нека се измъчва от глад, задето ме остави сам в такава празна хижа, и то нощем... Димби, обиден съм ви.

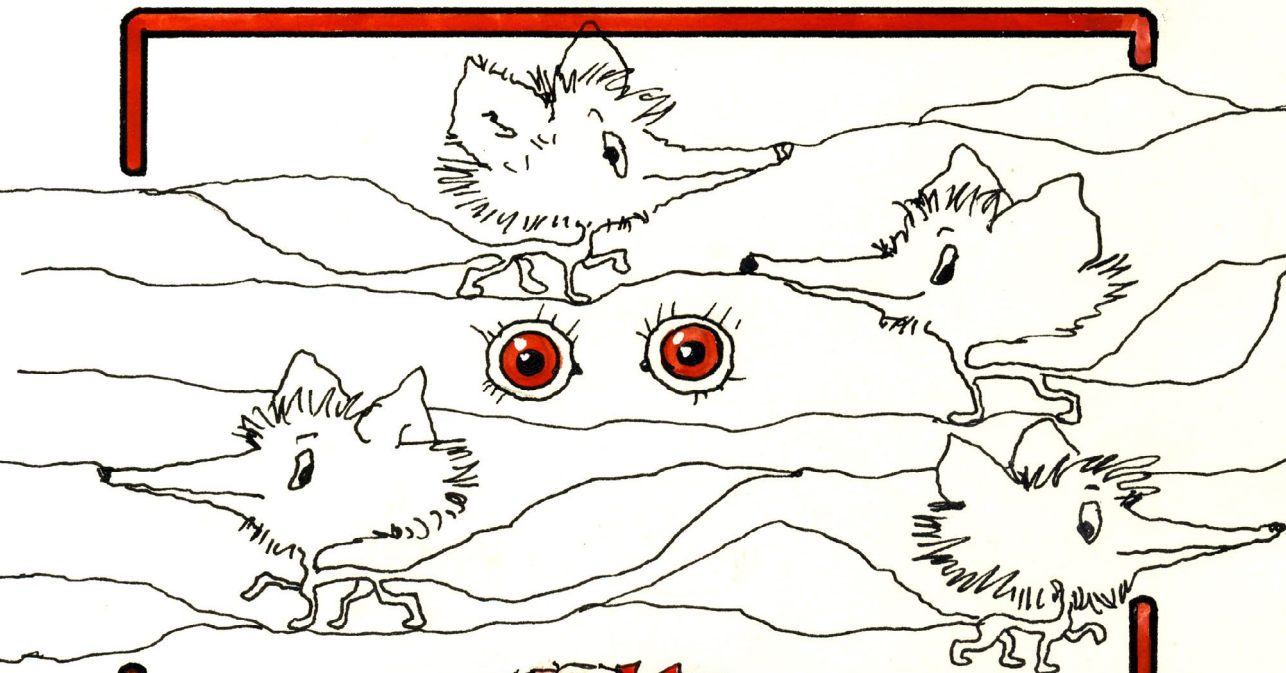
– За какво бе, Домби?

– Обиден съм и на теб, и на Мокси, задето още не сте ме запитали какво се случи снощи, след като ме оставихте сам в такава голяма празна хижа.

– Забранявам! – извика Мокси. – На тази поляна никой няма право да разговаря за работи, които са станали снощи!

– Пък и хижата не е чак толкоз голяма – все пак напомни Димби.

– Който иска да стои тук, трябва да мълчи! – настоя Мокси. – Забранявам да се говори и за оня!

Настъпи желаното мълчание. Всеки се премести на сянка, полегнаха си, заспаха си сладко и се събудиха чак след два часа, когато чуха стъпките на Лиско. Лисичето отмина, без да ги погледне, сякаш те не бяха негови приятели или хора, а най-обикновени килигариконди.

– Все пак бих искал да отбележа нещо – заяви внезапно Димби, като продължаваше да гледа след отдалечаващата се опашка.

– Какво искаш да отбележиш? – запита Домби, който вече беше започнал да трепери.

– Килигариконди сме не ние, а той.

– Какво? – запита Мокси, който също трепереше.

– Нещо ми подсказва, че това, което минава непрекъснато край нас, не е никакъв Лиско, защото не може да бъде той, а си е най-обикновен килигариконд. Само че...

– Само че?

– Само че приел образа на Лиско.

Някъде се обади кукувица. В тишината тримата приятели брояха. Тя изкука дванайсет пъти.

– Колко ти е часът? – запита Мокси.

– Трийсет и седем – отвърна Димби.

– А кукувицата удари дванайсет.

– Защото непрекъснато лъже – рече Димби. – Моят часовник си е редовно точен... Мокси, защо трепериш?

– Защото започнаха да се случват тайнствени работи, които ми са противни.

– Предлагам да си вървим – рече Домби.

– А! – изненада се Димби. – Домби, ти предлагаш да си вървим?

– Ами какво ще правим тук? Вече мина почти целият ден.

– Забранявам! – извика Мокси. – Никой няма да мърда отук!

– Защо?

– Защото той ще продължава да минава и не желая да бъда сам.

– Кой ще минава?

– Оня.

Лиско се показва отново по пътеката. Той спря, кажи-речи, пред челото на Мокси, постоя мълчаливо около пет минути и без да каже каквото и да е, отмина.

Домби напразно зовеше своя приятел да забави темпото. Мокси спря едва като стигнаха до Средно голямата полянка. Домби се приближи запъхтян и дълго време не можеха да си кажат дума, тъй като не можеха да си поемат въздух. Чак тогава се приближи и запъхтяният Димби.

Първото нещо, което успя да изрази Димби, когато си върна възможността да говори, беше учудването, че Домби се е уплашил. Домби от-

върна, че никакво привидение не може да го уплаши, но когато става дума за килигариконд, това е друго.

– Ако искате, елате довечера отново в хижата – рече Домби, – нека дойде привидението, да върши каквото си ще с мен, окото ми няма да мигне, но на килигариконди не издържам. Това не се понася – край тебе да минава твоя първи приятел, а да не бъде той, а друго нещо. И ненапразно снощи той си измисли думата, без да ѝ знае значението. Ето ти го и значението!

– Това е вярно – рече Мокси. – Това, което казваш, си е точно така. Случи се най-страшното и за мен не остана нищо друго, освен да си сменя гората. Но и там ще ме намери. Килигарикондите намират всичко.

– Така че умирам от страх! – призна си още веднъж Домби.

Тримата замълчаха. Наистина какво можеха да сторят? Нищо. А къде ли се намира в момента истинският Лиско? Какво ли прави? И тогава, в тишината, всеки усети, че е наблюдаван. Когато се възряха по-добре пред себе си, на два метра от тях изплуваха тъмните замислени очи на лисичето.

Домби се съсипа да моли, но Мокси не забавяше темпото. На Домби не му се тичаше сам, беше му скучно и страшно, ала магарето се носеше с цели петнайсет метра пред пълничкото момченце, което, от своя страна, бе оставило зад себе си с цели двацет метра слабичкото момченце Димби. Стремяха се към най-отдалечената точка – Резедавия вир. Без да губят време, те наскачаха във водата, която ги прие в хладните си прегръдки, погали ги нежно и ги успокои. Тримата се събраха в средата на вира, колкото може по-далеч от бреговете, тъй като предполагаха, че килигарикондите не умеят да плуват.

– Не ми е ясно как ще свърши това – рече най-после магарето. – Просто не знам как свършват тия работи.

Но ставаше все по-приятно, резедавата вода ги успокояваше. Вече се страхуваха само от едно – да не се стъмни. Искаха да бъдат само заедно, да си вдъхват кураж. Ето защо поеха едновременно въздух и едновременно се гмурнаха. Някъде между дъното и повърхността, но по-близо до дъното, право към тях гледаха тъжно учудените очи на Лиско. Тримата изскочиха на повърхността, загълтаха въздух и заплуваха към брега.

– А бе къде сте цял ден? – извика Лиско от брега. – Убих се да ви търся!...

Да. Ами да... Точно така! Това си е Лиско. Жив. Стои си на брега и им се кара.

– Кажвайте, къде изчезнахте? Убих се да ви търся и да ви кажа, че ще ходим в хижата, където...

Докато трепереха, той им разкри плана си. Решил е тази нощ да ги води отново в хижата, където ще им покаже, че втори път няма да се уплаши и няма да избяга.

Половин час след това, като се успокои, Мокси заяви, че е готов да отиде навсякъде с Лиско, дори в ада, защото се надява, че килигарикондите едва ли ще посмеят да се явят пред своя първообраз. Така мислеше и Домби. А за Димби беше от ясно по-ясно, че тази нощ не бива да се дели от приятелите си.

На път към хижата Мокси прегърна своя приятел и се убеди, че Лиско наистина си е тук и си е същият.

– Пипни, Домби, пипни да видиш, че е той!

– Знам, преди да ми кажеш – отвърна Домби. – Пипнах го няколко пъти.

– И аз – призна си Димби. – За всеки случай.

Засега по-доволен тук от Домби нямаше – свечеряваше се и се приближаваха към хижата, където ще им докаже за втори път, че е герой. Лиско нека си разправя. Тази нощ Чими ще му изиграе такива проклетии, че ще го откаже завинаги да рита срещу привидения.

Второто нощно приключение обещавахе да мине лесно и без много страхове, защото какво е едно привидение пред един килигариконд? Нищо. Привидението минава и заминава, наметнато с воал, а килигарикондът се преобразява като приятел и те наблюдава. Но кое ти гарантира, че само ще те наблюдава? Затова приключението в хижата днес се очертаваше като играчка. Така смятаха всички и спокойно се приближаваха към мястото на действието.

– Колко е часът? – запита по едно време Лиско.

– Вече не виждам стрелките – отвърна Димби, – но приближава петдесет и седем.

– Трябва да е повече – забеляза лисичето. – Да не е спрял?

– Уверете се!

Димби долепи часовника до ухото му, а после и до ушите на другите.

– Времето тече! – забеляза Лиско, заслушан в тиктакането.

– Много се стъмни – прошепна Мокси. – Струва ми се, че става по-тъмно от снощи. И да ви кажа, ние сме глупаци, дето се навряхме тук.

– Тогава защо се съгласи да дойдеш?

– Защото беше ден и всичко се виждаше.

– А не знаеше ли, че ще се мръкне?

– Е, предполагах... А бе, Лиско, ти днес колко пъти ни срещна нас?

– Един.

– И къде това?

– Къде! При Резедавия вир.

– А не мина ли няколко пъти по пътеката, без да се обадиш?

– Кога?

– Добре, добре... Гледай си напред, да не ни забутаеш в някоя дупка.

Но как да гледаш и как да вървиш. Добре, че съгледаха хижата, очертана едва-едва върху свежото звездно небе. Приятелите се заловиха един за друг. В тъмнината нещата изведнъж се измениха и вече не изглеждаха като играчка. Мокси се впусна в нови разсъждения: сега той си каза, че килигарикондите, колкото и да са злоещи, обичат да се появяват само през деня, което е доста учтиво от тяхна страна,

– Първо да открием входа – проговори лисичето, когато спряха.

– За мен това не е вход, а изход – прошепна Мокси.

– Интересно – прошепна Лиско, – но в хижата е по-светло, отколкото е навън. Може би белите стени отразяват светлините на звездите, или кой знае какво.

– Така си го иска привидението – прошепна Димби. – Защото, ако е прекалено тъмно, как ще го забележиш. Нали, Лиско?

– Май че си прав – съгласи се лисичето.

Кой може да ти каже тук кога настъпва полунощ? Никой. Само стоиш и чакаш кефа на тези, които ще дойдат да те изплашат. Лиско и Димби се опитаха още няколко пъти да надзърнат в циферблата. Напразно. Само тиктакането. То вече се долавяше, без да приближават часовника до ухото.

– Чувате ли? – прошепна Домби.

– Какво да чуваме? – запита Димби.

– Тиктакането се усилва.

– Ами, ами... Това е сърцето на Мокси.

– Имам голямо сърце – призна си Мокси. – Какво да правя, голямо е.

Мълчаха и слушаха сърцето на Мокси. То зачестяваше.

– Напрежението се увеличава – рече Димби. – Не мога да стоя и да чакам.

– Какво искаш? – запита Лиско.

– Знам ли?... Трябва да направим нещо. Не мога да чакам така.

– Тогава да го повикаме – предложи Домби.

– Кого?

– Него... Привидение, къде си?

– Тук съм.

Мълчание.

– Къде тук?

– Навсякъде... Ти си много смел. Как се наричаш?

– Домби.

– Другите са големи пълзльовци. Чак тук усещам треперенето им.

– Не треперете – обърна се Домби към приятелите си. – Излагаме се пред това чудесно привидение... Привидение, ще се появиш ли?

– Че да взема да се появя, а?...

- Ами хайде де!
- Оппалааа!... Тук съм, тук съм!...
- Къде?
- Тук.
- Къде тук?
- Познайте де!
- Не можем.
- Зад гърба ви.

Групата се обърна. Този път привидението стоеше облегнато на другата стена. Мокси правеше всичко възможно да не избяга. На няколко пъти краката му го понасяха, но главата му казваше: „Къде? Там е другото нещо. По-добре стой тук до Лиско и останалите.“

Тримата, без да щат, се оттеглиха назад, към другата стена. Домби обаче си остана на мястото.

Привидението бавно прекоси стаята и се озова при Димби. Бавно повдигна ръка и го погали по коляното. Димби трепереше. Привидението го напусна и се отправи към Мокси.

- Назад! – извика Мокси.
- Защо? – учуди се привидението.
- Много съм впечатлителен.
- Нищо.

Привидението направи още една крачка към Мокси.

- Ще те ритна по коляното, да знаеш!

Привидението спря, сякаш помисли малко, но тръгна отново, приближи се до Мокси и го погали по коляното.

Домби се смееше.

– Не се смей, Домби! – помоли се магарето. – На теб не ти правят така и се смееш, но ако ти правят... Къш! Махни се!... Ох, ще припадна!... Ох, не знам как се припада...

Привидението се откъсна от него и тръгна към Домби. Домби подаде ръка, привидението я взе, ръкуваха се, после Домби потупа привидението по гърба.

Най-после то се отправи към Лиско,

– Ти кой си?
 – Той е Лиско – побърза да отвърне Мокси. – Не го ли познавате? Той е причината за всички наши беди.

- Какво да те правя? – Привидението фиксираше лисичето.
- Изяжте го! – предложи Мокси. – Все много знае, затова го изяжте!
- Да те изям ли?
- Ваша си работа.

- Много трепериш.
- Ами страх ме е.
- Музика!
- Какво? – запита Домби.
- Пейте!
- Защо?
- Ще танцувам с този...
- Какво да пеем?
- Танго!

Димби, Домби и Мокси запяха.

Привидението се поклони учтиво пред лисичето и го прегърна. Домби изръкопляска.

Привидението поведе лисичето по паркета в ритъма на мелодията. Домби пееше най-уверено и весело.

– Танцувате чудесно! – рече привидението.
 – Благодаря – отвърна Лиско – Вие сте най-приятното привидение, което познавам.

- Нима познавате и други привидения?
- Не се мислете за единственото.
- Вие сте забавен.
- Благодаря.
- Ще танцуваме ли още?
- Защо не.
- Но защо пък да?
- Защото ще ви смъкна мантията и ще ви покажа.
- На кого?
- На глупаците, които мислят, че съществуват привидения.
- Ох, Лиско, с теб наистина не се излиза на глава!...
- Бъди спокоен, Таратаратаратара... Няма да те покажа веднага.
- Сигурен ли си, че ще ме покажеш?
- Абсолютно.
- И знаеш точно кой съм?
- Знаеш, че знам. Целият ти номер свърши.
- Тук се лъжеш. Нима не знаеш, че съм способен на големи проклетии?
- Тук си в ръцете ми. Ще ти смъкна мантията.
- Ха-ха-ха! – изсмя се Чими като привидение, макар че не се знае точно как се смеят привиденията.

– Ха-ха-ха! – изсмя се и Домби.

– Ха-ха-ха!

Това пък какво е?

- Ха-ха-ха!
- Вече никой не пееше, тангото бе прекъснато.
- Ха-ха-ха!
- Чими – извика внезапно Домби.
- Какво? – запита Чими.
- Какво е това?
- Не знам – отвърна Чими.
- Нали уж ти... такава?... Нали уж само ти?
- Да де...
- Ами това?
- Това не знам.
- Лиско!
- Какво бе, Домби?
- Страх ме е.

Мокси извика и изчезна. Димби извика и изчезна. Лиско хвана бързо Домби и го задържа:

- Домби, къде?
- Пусни ме!
- Защо?
- Пусни ме, ти казвам! Чими, какво е туй нещо?
- Кое бе, Домби?
- Туй!
- Кое туй?

Пред тях вече стоеше второто привидение.

- Ето това.
- Това ли?
- Да.
- Дето се появи?
- Да.
- И дето мълчи?
- Да, Чими... Лиско, пусни ме!
- Защо?

– За да избягам... Това е много страшно привидение... Аз накарах Чими да такава... Да бъде...

– Да бъде привидение – поясни Чими, като примираше от смях и смъкваше плаща си. В това време второто привидение застана пред Домби, повдигна края на плаща си и погали с него лицето му.

– Лиско, моля те, удари го!... Моксиини, братко, къде си?... Димбиии! – Второто привидение танцуваше пред него. – Димби, приятелю мой!... Лиско, приятелю мой!

За ужас на Домби лисичето избутваше Чими навън. Оставяха го сам с това съвсем непознато и много едро привидение.

– Нощта е приятна, нали? – запита учтиво едрото привидение.

– Дда – съгласи се Домби.

– Малко тъмна, но приятна... А това, което осветява стаята, са светулките.

– Всички избягаха – рече тъжно Домби. – Оставиха ме...

– Аха.

– Самичък.

– Защо? Нали си с мен?

– Кой си ти?

– Привидението.

– Кое привидение?

– Истинското.

– Страх ме е.

– Знам.

– Какво ще стане сега?

– Нищо. Ще те открадна.

– Ще викам за помощ.

– Кого?

– Приятелите. Те никога не ме оставят. Ние сме верни приятели.

– Така ли?

– Помооооооощ!

– Не идват.

– Те ме обичат и ще дойдат... Помооооооощ!

– Никой не идва и ще те отведе със себе си.

– Ще дойдат... Винаги идват. Лиско винаги идва. – Лискоооо!...

– Каквооо?

– Елааа.

– Защооо?

– Отвличат ме.

– Кой те отвлича?

– Истинското привидение.

– Нали не те е страх?

– Напротив, умирам от страх. Аз съм страхливец.

– А преди малко се смееше.

– Защото знаех кое е привидението. Аз го поставих. Чими. Да прави проклетии. Той много обича проклетииите... Искях да ви докажа, че не ме е страх.

– Добре де, доказа.

– Да, но туй привидение е истинско. И напразно разправяш, че няма привидения. Това не ме пуска и иска да ме отведе някъде. Ако не дойдеш, съм загубен.

Всички наоколо се смееха. Бяха се върнали и се смееха. И Мокси се смееше, защото знаеше, че привидението, което ги бе изплашило по-рано, е Чими, а привидението, което ги плаши сега, е Бухльо, облечен като привидение, за да може Чими да си направи една от поредните проклетии.

– Домби, здравей! – рече весело Мокси.

– Здравей, Мокси – отвърна тъжно Домби, който се учудваше, че магарето може да бъде спокойно при тази обстановка.

– Домби, здравей!

– Здравей, Димби! – отвърна Домби, като се учудваше, че и Димби се усмихва.

– Домби, здравей!

– Здравей, Чими! Голяма проклетия стана, а?

– Защо не дойдеш при нас?

– Не ме пуска.

– Помоли му се.

– Привидение, много ти се моля, пусни ме при моите приятели.

– Защо?

– Защото ги обичам. Трябва вече да си ходим.

– Добре, но ако позволиш да ти изпея една песен. Може ли?

– Може. Аз много обичам да ми пеят привидения.

Истинското привидение запя:

Бу-бу-бу!

Аз съм бу-бу-бу.

Бу-бу-бу!

*Аз съм точно онуй,
дето ми светят очите,
щом се покажат звездите.*

*Познахте ли сега
кой стои пред вас
и кой съм точно аз?*

– Бухалът Бухльо! – извика радостно и успокоено Домби.

– Браво!

– Позна!

– Но се уплаши – рече Лиско.

– Кой? – обади се Домби. – Аз ли?... Познах го още като се появи.

– Но трепереше.

– Ако искате да знаете, вие всички треперехте повече от мен.

Падна голям смях. Чими успя да разкаже, че никога не се задоволява само с една, дори две проклетии. Винаги прави нещо повече.

– Браво, Чими! – похвали го Мокси. – Ти си истински проклетник.

– И винаги ви изигравам! – рече през смеха си Чими.

– Направихме си хубаво приключение! – рече Димби.

– Приключение с привидение! – рече Чими. – Сега ще му смъкна плаща да видите този, който ви изплаши.

– Нека аз! – извика Мокси. – Нека аз да смъкна плаща на второто привидение!

– Хайде, Мокси!... Да видим бухала Бухльо!

– Който ни изплаши!...

– Ей сега ще ви покажа този палавник Бухльо – рече Мокси. – Този палавник, който ни изплаши тъй хубаво... Този па... па... па... Аз си отивам...

– Мокси галеше гърба на бухала под мантията и се готвеше да я смъкне.

– Лиско, отивам си!... Това на нищо не прилича!... Това не е Бу... бу... бу... Бухльо има пперушшина, а това нещо има кккозина!

Изходът на изгорялата горска хижа се очертаваше горе-долу добре и Мокси го намери безпогрешно.

Както винаги, и този път Домби хукна да го настига, и както винаги, Димби хукна след него.

– А ти какво чакаш? – извика злобно Чими. – Защо не тичаш с приятелите си?

– Искам да видя докъде ще стигнат проклетииите ти – отвърна Лиско.

– Страх ли те е?

– Да.

– Но не бягаш, а? Инат си... Моите проклетии никога не са една и две, те нямат край... Признаваш ли се за победен?

– Признавам се.

– Че съм по-голям проклетник от теб?

– И това признавам.

– Тогав да ти разкажа. С Домби се споразумяхме да ви изплаша. Добре, но после си казах: а бе, Чими, щом ще правиш проклетии, защо не вземеш да направиш и втора проклетия? А?... Та да изплаша и самия Домби. И така измислих още едно привидение, Бухльо... Добре, но после си викам: защо да не направя и трета проклетия – да помислите, че привидението е Бухльо, пък да излезе, че не е Бухльо...

– Еее, Чими, ти си наистина голям проклетник!

– И вместо Бухльо поставих под воала Зайо! – Чими започна да се смее.

– И Зайо ви изплаши. Не друг, а Зайо... Изпадахте от страх.

– От Зайо? – учуди се Лиско. – И ние се изплашихме от Зайо! Това тук е Зайо?

Чими посегна победоносно към плаща.

– Зайо, покажи се!

Привидението изрева повторно.

Чими прескочи стената на изгорялата горска хижа, падна в бъзовите храсти, оттам на земята, изправи се, отърси се и като чу за трети път ръмженето на привидението, хукна през тъмнината, прекоси какво ли не, прескочи всичко по пътя си, остави зад себе си Мокси, Домби и Димби и изчезна още по-нататък...

Мокси, Домби и Димби, както тичаха, по едно време спряха. Някой викаше за помощ.

– Помоооооц! – викаше някой по известен за тях начин.

– Помоооооц! – начинът, по който викаше този, който искаше да му се помогне, им беше странно познат.

– Кккой вика? – запита задъханият Мокси.

– Аз съм... Чимиджимичамиджоми!

Домби и Димби спряха при Мокси.

– Мокси, какво има?

– Проклетникът вика за помощ.

– Пак ли?...

– Помооооц! – извика през плача си Чими.

Лиско смъкна плаща от гърба на Хектор. Кучето се протегна и се прозя.

– Изглежда, че свършихме работа – каза то.

– Благодаря ти – рече Лиско. – Голяма услуга ми направи. Къде отиваш?

– Ами ще се прибирам в пещерата. Откакто избягах от господаря си, живея в пещерата, където ме намери. Ако решиш и друг път да ме правиш привидение, готов съм.

– Хекторе, ние играем една игра само веднъж. Така че едва ли ще стане нужда да те превръщам отново в привидение.

– Добре де, превръщай ме в каквото щеш, но ме викай.

– Ще те викам. Сега няма ли да дойдеш с нас.

– Ужасно ми се спи – отвърна Хектор. – Лека ноц.

– Лека ноц.

Лиско остана сам сред развалините на сградата. Странно, нощта не беше тъмна, изглежда, че бяха свикнали с тъмнината, докато играеха на привидения. Звездите се бяха напъхали навсякъде – между клоните, между тухлите, в прозорците и зеещите врати. Беше станало много тихо, щурците редяха еднообразните си песни и беше много хубаво, нямаше никакви привидения, тези неща са измислени от кой знае кого, единствено само дето някои

неща са готови да ти се представят като привидения. Например какво е това там? Лиско трепна и се приближи. Греда. Изкъртена греда, която прилича на надвесен през прозореца килигариконд... А това? Лиско успокои ударите на сърцето си и се приближи. Изоставена помпа за вода, която прилича на килигариконд. Ох! Лиско се обърна към пътеката, по която можеше да се бяга сравнително добре.

– Докога ще стоя тук? – запита килигарикондът. – Каза ми да стоя и да чакам нова заповед.

– Зайо, изкара ми акъла бе!

– Така ли?

– Съобразявай се!...

– Извинявай... Свободен ли съм?

– Благодаря ти. Свободен си.

Лисичето обърна гръб на горската хижа, която вече му се виждаше претъпкана от привидения, и се отдалечи по пътеката, която също му се струваше, че съществува, а не съществуваше. Повървя отначало бавно, но щом влезе в тъмнината на гората, забърза. Искаше да не бърза, а бързаше. Той знаеше, че няма нищо в тъмнината, но все пак бързаше, като си казваше, че се е затъжил за приятелите си. И понеже по едно време му се стори, че се е затъжил особено много, започна да тича. Спря и започна да успокоява дишането си едва когато ги усети там, на полянката. Тримата стояха и мълчаха. Лиско се приближи, но не каза нищо.

Мълчаха.

– Хубаво приключение си направихме – рече най-последно лисичето. – С привидение. С три привидения. С това исках да ви докажа, че привидения не съществуват, и да уплаша тези, които искаха да ни уплашат.

– И направихме най-голямата проклетия на Чими.

– Добре де, какво стана всъщност? – запита най-последно Мокси.

– Стана това, че Чими се превърна в привидение, за да уплаши нас. А за да уплаши и Домби, повика Зайо и го помоли да играе ролята на второ привидение, което уж е Бухльо. Разбирате ли, Зайо трябваше да играе ролята и на привидението, и на бухала, за да ни изненадат. Той искал, когато смъкна плаща на Бухльо, да се окаже Зайо и да се изплашим още веднъж... Да... Добре, но аз пък взех, че смених Зайо с кучето Хектор, което избяга от господаря си и живее в пещерата. Хектор изръмжа и изплаши Чимиджимичамиджоми.

Като помисли известно време, Мокси подразбра нещата и се успокои, но само за няколко секунди.

– Все пак – каза Мокси – привидения може и да няма, но има килигариконди... Лиско, ти например не знаеш, че един нахален килигариконд се преобрази като теб и ни се яви на няколко пъти.

– Да де. Когато минавах. Мълчах и минавах. Исках да ви сплеща, за да дойдете с мен в хижата. Причаках ви дори в потока.

Мокси помълча известно време. Отново се постара да подразбере някои от нещата. Домби и Димби също.

– Помоооош!

– Някой вика за помощ – учуди се Лиско.

– Това е Чими – отвърна Мокси. – Вика си отдавна.

– Къде е? – поиска да знае Лиско.

– Не знаем... Чими, къде си?

– Къде!... Къде мога да бъда освен във варела.

Димби, Домби, Мокси и Лиско се приближиха.

– Там ти е мястото! – рече Мокси и злобно ритна варела. След това го ритна още веднъж: – Тук!... Да си викаш и никой да не те измъква!

– Моля ви се!... Лиско, моля ти се, ако си човек, измъкни ме отново!

– Но как попадна за втори път там бе, глупако?

– Не знам – отвърна смирено Чими. – Като не запушвате дупките на варелите, ще продължавам да си падам в тях... Бе проклетнико, какво беше онова, което трябваше да бъде Зайо?

– Хектор.

– Проклетото куче от пещерата ли? И как се получи на практика?

– Подмених Зайо, да ти направя проклетия.

– Лиско, моля ти се да ме спасиш... Вървя, където вървя, и винаги намирам проклетата дупка на варела. Съсипах се да падам по варелите. Не остана варел по околността, в който да не съм паднал.

– Хайде! – обърна се към приятелите си Лиско.

– Какво пак? – почти извика Мокси.

– Да спим – рече весело лисичето. – Трябва да се наспим, защото утре ще вадим Чими от варела.

– Омръзна ми да го вадим – забеляза Домби, като си тръгнаха.

– Правим, каквото правим, все го вадим от варела – взмути се Димби.

– Сякаш си нямаме друга работа – взмути се повече от другите Мокси.

– А бе аз колко пъти ритнах варела от яд?

– Два пъти.

– Ще се върна да го ритна трети път.

Магарето тръгна към варела, но се върна.

– Защо не го ритна? – запита лисичето.

– Защото наоколо е пълно с килигариконди – отвърна Мокси. – Докато отида и се върна, кой знае колко килигариконди ще ме нападнат.

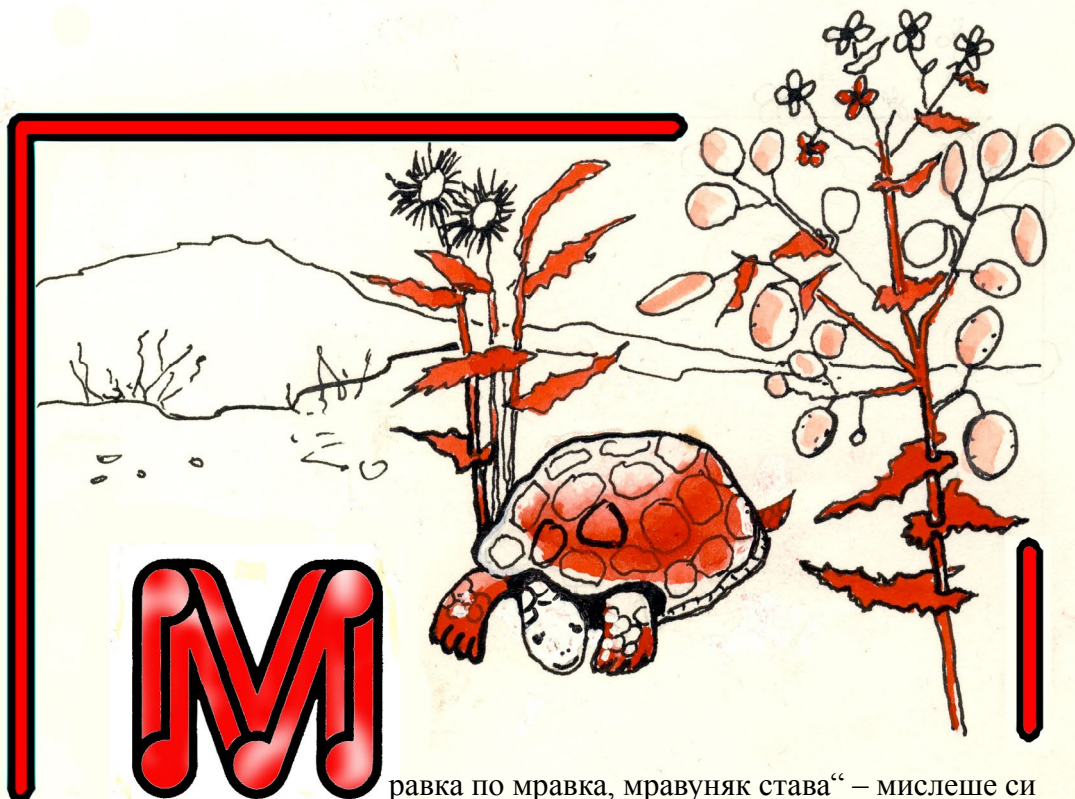
Посмяха се. Към тях се носеха виковете на Чимиджимичамиджومي. По-неже се отдалечаваха, зовът за помощ им се чуваше като шепот, сякаш кло-кочеше водата на Резедавия вир.

ГОЛЯМАТА

НАГРАДА

равка по мравка, мравуняк става“ – мислеше си Димби. – „Гледай ги сега мравките – нищо и никакви животни, а мравки.“

Димби беше клекнал до един мравуняк и ги разглеждаше. Както винаги, мравките бързаха. И носеха. Много неща се внасяха в дупката, но всичко беше ли потребно?

„Те си знаят най-добре – отговаряше си Димби. – Долу сигурно си има някой да се занимава с потребното и непотребното. Тяхната работа е само да бързат.“

На това място от мисълта си Димби се досети, че самият той бърза, изправи се и затича.

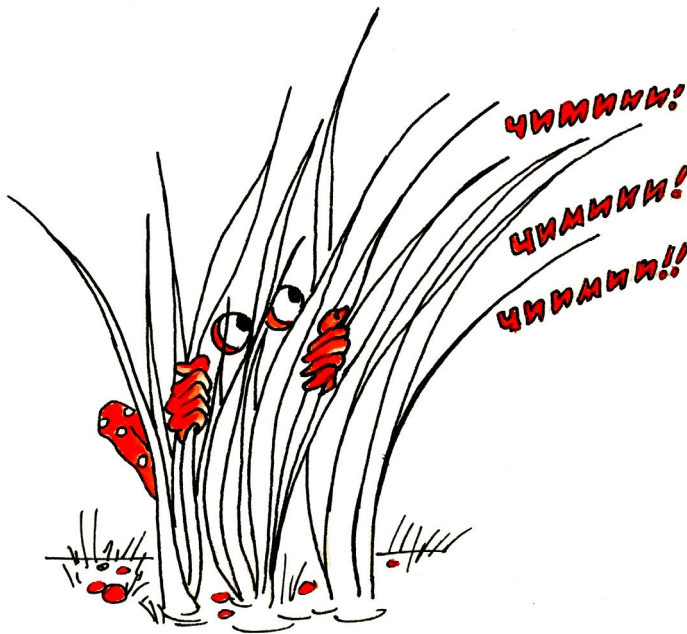
– Чимииии!... Обади се пък най-последно бе, Чими! Съсипахме се да те търсим. От сутринта.

– Ама защо, да ви пита човек! Защо ме търсите отново?

– Ей, най-последно! – Димби седна на тревата да си почине. – Най-последно те намерих! Откога не съм наблюдавал небето. Като малък обичах да наблюдавам небето и да изпадам в размисъл за смисъла на живота. – Както си е тъничък и дребничък, Димби се излегна и заприлича на чертичка върху поляната. – А сега съм вече на две години, а може би на три или на пет и не ми отива да си губя времето в подобни мисли, които ти пречат да живееш в приключения.

Жабокът Чими стоеше до момченцето, което наблюдаваше небето.

– И не се казвам Чими – забеляза той, – а Чимиджимичамиджоми. Вие там, от пасмината на оня хитрец Лиско, не искате да научите име-

то ми. За стотен път ти заявявам, че се казвам Чимиджимичамиджоми!
Просто и ясно.

– Важното е, че те намерих! – въздъхна Димби.

Днес небето му се стори безинтересно. Беше много гладко и равно, цялото в еднаква боя е, малко по-светло към слънцето, но, общо взето, еднакво, а по него – нищо.

– Там от тази пасмина всичките сте глупаци и някой ден ще ви отмъстя – рече Чими.

А какви небета е виждал Димби, когато беше малък. Какви небета имаше тогава. Пълни с каквото щещ – от големите и малките птици до големите и малките облаци.

„Сигурно и сега има такива работи там – отговори си Димби, – но нямам време и да ги видя. От приключения не ми остава време да разглеждам небето.“

– И някой ден ще ви отмъстя на всички – повтори Чими.

– За какво? – учуди се Димби. – Задето те измъкнахме на два пъти от варела ли?

– Задето втория път ме оставихте цяла нощ вътре.

– Това го сторихме да те накажем. Ти си най-проклетото същество на света.

– А вие сте тикви!

Някога по небето имаше голямо движение, цял панаир, а сега – нищо, равно е като повърхността на Резедавия вир. „Вярно – помисли си Димби, – къде изчезват всички хубави неща? Какво става с тях...“

– Може да съм проклет – рече Чими, – но само по характер. А вие сте тикви!

Един ден си бяха обещали с Лиско, Мокси и Домби да дочакат нощта и да разгледат цялото небе. Но какво стана после, че не го разгледаха? Не може да си спомни, нещо се случи и не можаха да го разгледат небето, както се бяха накарвали.

– Моята проклетия идва от самия мен – рече Чими, – а вие сте си такива по рождение.

Казват, че по-главните неща се намирали на небето, а на земята туй-онуй. Може. Нищо чудно. Но на земята са Лиско, Домби и Мокси – предмети, без които не може, все от първа необходимост. Някога, когато му подариха часовника, Димби се бе възгордял и цели три дни се тътра без приятели. Има си часовник, но си няма приятели; знае колко е часът, но не знае какво правят приятелите му. Освен това никой не го пита колко е часът, че да му каже, а приятелите питат всичко.

– И ми действате на нервите – рече Чими. – Всички. Цялата ви пасмина начело с оня хитрец, който ви забърква в пикливи истории.

Димби погледна циферблата и се уплаши. Часът беше петдесет и осем.

– Докога смяташ да лежиш тук? – запита най-после Чими. – И докога ще ми губиш времето? Или да ти тегля един ритник и да се махам, а?

– С нас е приятно, нали, Чими? Помниш ли, когато те превърнахме в привидение?... Защо не ме питаш колко е часът, че да ти кажа, че е петдесет и осем, и пет минути... Трябва да ставам... Другите също те търсят. В момента обикалят по всички посоки и те викат.

– Какво ще ме правите?

– Не знам. Лиско каза да те намерим.

– Чудна работа! Какво ли е наменил? Пък да дойда да видя, а?

– Пък ела.

Те отидоха при Резедавия вир, където беше сборният им пункт. Уморен от търсене, Мокси почиваше с опънати крака. Заобленият му корем отразяваше лъчите на слънцето. Реката течеше спо...

– Виж какво – рече Мокси, без да вдига глава. – Понеже те мразя повече от всичко и знаеш, че те мразя, ще те помоля да не разговаряме по никакви въпроси.

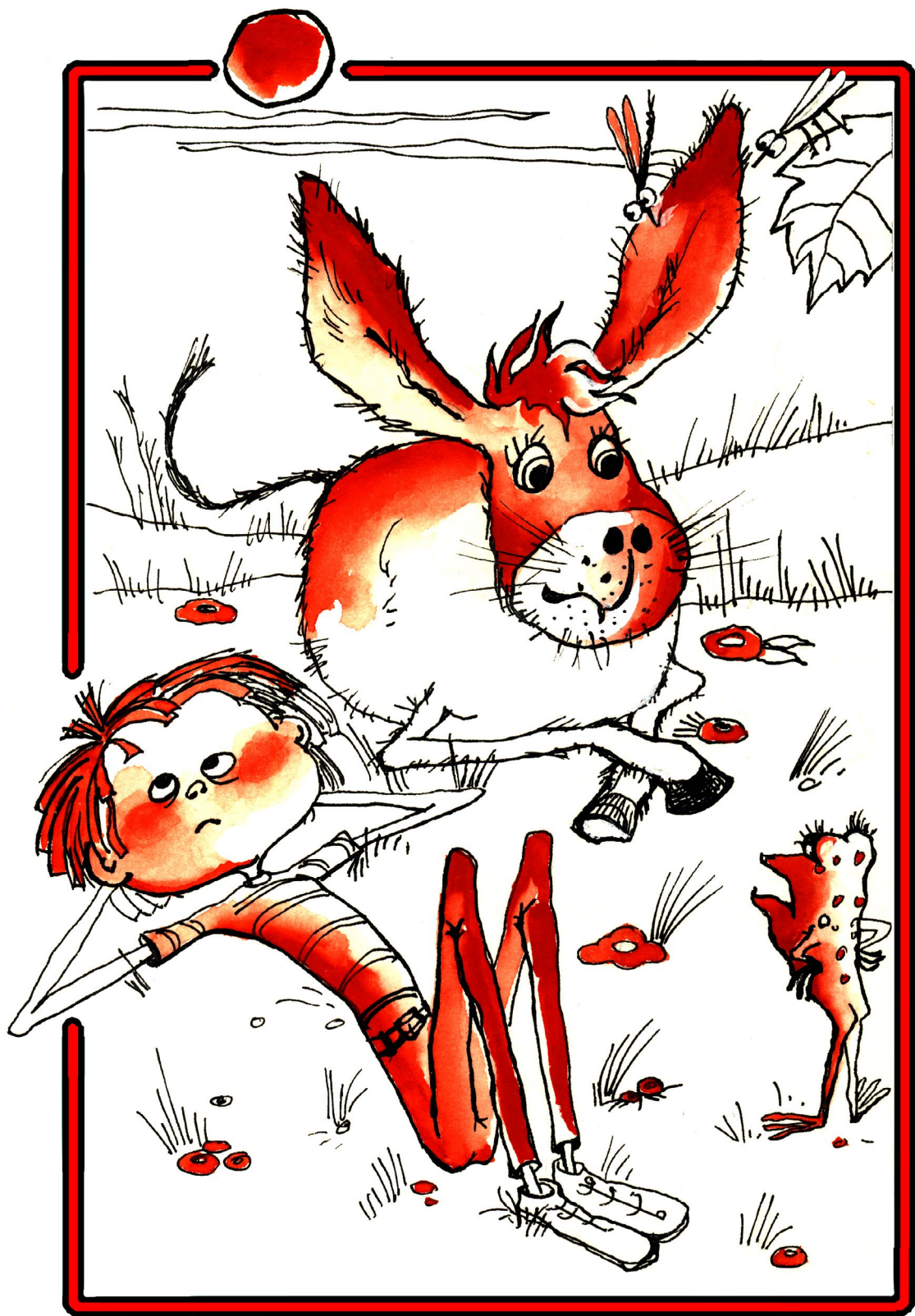
– А пък аз съм ти примрял за въпросите! – рече Чими. – Викате ме и идвам. Какво има?

– Лично аз не те викам. Забранявам ти да разговаряме.

– Че кой ти говори. Ти започна да ми говориш. Аз ти отговарям.

– Заговорих те, понеже трябваше да ти кажа това, което ти казах.

– То се разбира от само себе си.

- Кое се разбира?
- Че не бива да си говорим.
- Да, ама аз де да знам, че ти знаеш, че не бива да си говорим. Аз мислех, че трябва да ти кажа и да разбереш, и чак тогава да започнем да не си говорим, защото ми е противно да разговарям с проклетници като тебе.
- Никога не съм смятал да разговарям с теб. И ако не беше ме заговорил, нямаше да ти отговоря.
- Ако знаех, че нямаше да ми говориш, и аз нямаше да ти кажа, че не искам да ми говориш, но аз де да знам и затова ти казах вече да не си говорим.
- Нито съм примрял да ти говоря, нито примирам да ми говориш!
- А аз? Да не би да мислиш, че съм примрял да ми говориш и да ти говоря?
- Но ме заговори.
- За да ти кажа.
- Че ти отде знаеш, че ще ти говоря?
- Помислих, че ще ме заговориш, и понеже не искам да разговарям с теб, още от началото ти казах да не говорим.
- Не разговарям с животни, които са ме ритали.
- Аз ритам варела.
- Но във варела бях аз.
- Че какво търсиш там. Досега не съм ритнал нито един варел и ти да не си бил в него.
- Не изкривявай въпроса. Ти риташ варела, защото знаеш, че съм вътре, а не заради самия варел. Ти никога няма да ритнеш празен варел, а само пълен.
- Че ти не можеш да запълниш един варел. Дори хиляда като тебе не могат да запълнят един варел.
- Не изкривявай въпроса. Аз ти казах, че ти никога не би ритнал варел без Чимиджимичамиджоми.
- Това име не искам да го чувам, защото ме дразни. То ме гъделичка под мишниците и ми чопли по мозъка. Най-добре е да не го споменаваш.
- Пак изкривяваш въпроса. Казах ти, че винаги риташ варела, когато съм в него, а ти се хвана за името ми.
- А ти какво търсиш по варелите?
- А ти какво търсиш край варелите?
- Спасявам те!
- Не съм примрял да ме спасяваш. Никой не те бие да ме спасяваш. Викал ли съм те да ме спасяваш?
- Викал си ме.
- Кога?
- И двата пъти.

– Когато някой вика за помощ, вика да го спасяват, а не такива като тебе да идват и да ритат варела. Никога не съм те викал лично тебе. Нито ти знам името дори.

– И аз не ти знам името.

– Защото не можеш да го запомниш.

– Не затова, а защото го мразя.

– Защото не можеш да го запомниш.

– Ако се амбицирам, ще го запомня.

– Ти не можеш нито да помниш, нито да се амбицираш.

– Когато искам, мога да се амбицирам.

– Ти си такъв, че никога не можеш да поискаш.

– Ако поискам, ще поискам. Стига да пожелаея, и ще поискам.

– Какво ще поискаш.

– Да се амбицирам.

– За какво да се амбицираш?

– Да го запомня.

– Кое?

– Името ти.

– Ама ние за името ли говорехме?

– Да. Ти каза, че не мога да ти запомня името.

– Не можеш, разбира се.

– Защото го мразя.

– Не защото го мразиш, а защото не можеш да го запомниш.

– Понеже не се амбицирам.

– Ще полудея! – извика извън себе си Димби. – Още малко и ще хвъркна!

– Защо? – учуди се Мокси.

– Ако не млъкнете, ще се стопя от нервно напрежение! Нали уж нямаше да разговаряте?

– Ами нали това му казвам, да не си говорим – заяви Мокси.

– А аз му казвам, че хич не ми трябва неговото говорене – заяви Чими.

– Нито пък аз искам да разговарям с теб.

– А пък аз искам, нали?

– Затова ти казах да не разговаряме.

– Че то можеше и без да ми кажеш.

– Аз де да знам, че няма да ми говориш. Не мога да знам, че няма да ми говориш, че да не ти говоря. Затова ти казах...

Димби запуши ушите си.

Гледането му се стори по-интересно от слушането. Той виждаше как Мокси и Чими отваряха устните си, те сигурно говореха нещо разпалено, но нищо не се чуваше. Със запушени уши Димби се излегна край Резедавия

вир и отново загледа небето, по простата причина, че човекът прави, що прави, и накрая винаги отправя поглед към небето, сякаш си е свършил работата на земята и сега замисля нещо друго.

Като се приближаваше, Домби отдалеч слушаше разговора на Мокси и Чими, но като се приближи съвсем, той с учудване видя Димби да си запущва ушите.

„Може би някаква нова игра“, помисли си Домби и също запуши уши. Наистина е интересно. Гледаш двама, които се карат, нищо не чуваш и само следиш устните им, които се отварят и затварят. Домби се излегна до Димби.

– Пак ли небето? – запита той.

Димби не го чу и не му отвърна.

Успя да го види едва когато Домби се изправи и отиде до големия храст, огледа наоколо и се върна.

– Ягоди ли видя? – запита Димби.

– Уви! – отвърна Домби.

Когато вървеше някъде, Домби обикновено се обръщаше насам-натам и търсеше диви ягоди. Понякога му се случваше, както лежи, изведнъж да стане и да огледа наоколо за диви ягоди. Никога не намираше, но какво от това?

– Ти си търсил на това място поне сто пъти – упрекна го Димби.

– Бе де да знаеш... Ти защо гледаш небето?

– Не знам... Остана ли по-свободен, гледам небето.

– Ти ли го намери?

– Да.

– Къде?

– Далеч.

– Кога се скараха с Мокси?

– Не се карат, а си казват, че не им е приятно да разговарят, понеже се мразели.

– Аха! – рече Домби и се излегна до приятеля си. – Виждал ли си Лиско?

– По едно време го зърнах. Двамата се сблъскахме, докато търсехме жабока.

– Защо ли му е?

– Знам ли. Смятам, че скоро ще разберем.

– Ако искаш, да го повикаме.

– Ами да го повикаме.

Димби и Домби извикаха силно. Чак тогава Мокси и Чими млъкнаха.

– Лискоooo! – извикаха повторно Димби и Домби.

– Тук съм – отвърна лисичето. – Стоя настрана и слушам тия как се уверяват, че не им е приятно да разговарят. Димби, ти ли го намери?

– Да.

– И сега търсиш нещо друго?

– Да.

– По небето.

– Аха.

– Пък аз се страхувам да погледна нагоре.

– Защо?

– Обхваща ме тъга. Питам се, това там горе празно ли е, или не е празно. Ако е празно, защо е празно и на кого му е притрябвало такава голямо празно нещо. Ако не е празно, тогава е интересно. Може би по-интересно от всички интересни неща на земята. Но ако е непостижимо? Тогава ми става мъчно. Предпочитам да е празно. Но колкото повече мисля, толкова повече се убеждавам, че не е празно. На кого му е притрябвало такава огромно празно нещо. Защо? И щом е празно, защо трябва да е толкова обилно осветено. На кого му е притрябвала светлина? Празното нещо спокойно може да си бъде тъмно. – Лиско се умълча и после запита тихо: – Чими, как си?

– Голям си хитрец, да ти кажа правата! – извика жабокът. – Какво ме баламосваш? Искаш да ми прибереш акъла и после да ме изхитриш, така ли? Какво ме занимаваш тук с разни празни неща? За какво ме търсиш, а после ми говориш за небето и туй-онуй?

– Вярно бе, Лиско – обади се и Мокси. – Защо го търсим толкова! От сутринта си ни погнал да го дирим. За какво ни е?

– Ще го водим на конкурс.

– Какъв конкурс?

– Какво?

– Конкурс ли? За какво?

– За най-дългото име – каза спокойно лисчето. – Обявен е конкурс за най-дългото име.

Всички погледи се отправиха към Чими. Жабокът им се видя малък и жалък за каквото и да е конкурс. Представиха си го като състезател и веднага след това си го представиха като губещ състезанието. Четиримата го наблюдаваха, наблюдаваха, а жабокът настръхваше, настръхваше от ярост, докато най-после извика силно:

– Всички сте тикви! – И хукна.

– Ти си най-голямата тиква! – извика Чими, когато Лиско го улови. – Пусни ме!

– Глупако! – разтърси го Лиско. – Като жабок може да си жалък, но името ти е достатъчно голямо да спечелим Голямата награда.

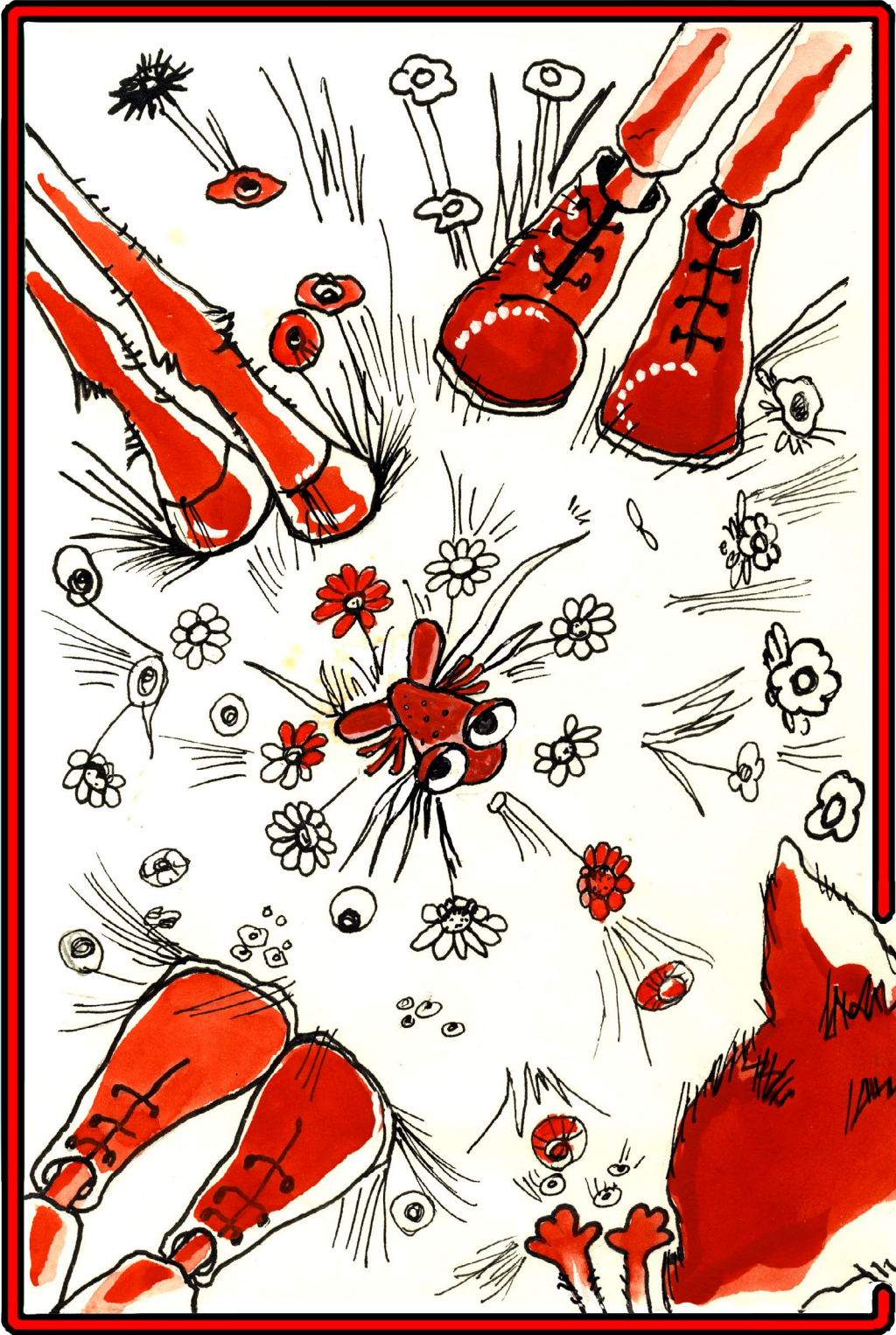
– Каква е тя?

– Една кошница с диви ягоди.

Чими трепна и се облиза.

– Ягоди, така ли?

– Аха.

- Диви?
 - Диви.
 - Цяла?
 - Цяла.
 - Какво цяла?
 - Кошница. Ще ни дадат цяла кошница, напълнена с диви ягоди.
 - Защо на вас? На мен!
 - Добре де. На теб!
 - И какво трябва да правя?
 - Да се явиш.
 - А ще трябва ли да тренирам? Така ли ще се явя, без тренировка?
 - Какво ще тренираш, глупаче! Всяко животно, което смята, че има дълго име, се явява и се състезава. Преброяват сричките на името и решават.
 - Цяла кошница, викаш.
 - Цяла.
 - За името ми?
 - Да.
 - Не може. Само една кошница за такова голямо име е малко. А, Лиско, мислиш ли, че е правилно?... Представи си, само една – за такова голямо и дълго име. Не може ли две?
 - Невъзможно, Чими.
 - Тогава довиждане.
 - Довиждане – каза Лиско и се върна при приятелите си.
- Димби, Домби и Мокси се заинтересуваха горещо от наградата, тя им се видя съблазнителна, но бяха изненадани от Лиско, задето толкоз лесно бе обещал цялата кошница само на Чими.
- За какво да го водим? – извика Мокси. – Той ще яде ягодите, а ние само да си хабим краката да го водим!...
 - Така си е – присъедини се към това и Димби. – Да отива сам да си блъска главата.
- Домби, който още при споменаването за дивите ягоди, бе почнал да трепери, заяви, че жабокът е противно, проклето животно, което за нищо на света не заслужава да го водят и да му бутнат в устата цяла кошница. Той си призна, че му завивда – не за името, – и призова приятелите си да не отиват на никакъв конкурс.
- Освен ако! – забеляза Мокси.
 - Освен какво? – запита Лиско.
 - Освен ако...
 - ... поставите на мен това дълго име и ме закарате на конкурса.
- Мълчание.

– Не – рече най-последно Лиско. – Това е нечестно. Ние играем по правилата... Хайде да се окъпем. Ягодите ни се изплъзнаха.

– Този проклетник нямаше да ни даде нищо – рече Мокси. – Така че нищо не ни се е изплъзнало.

– Вярно, че не губим нищо – забеляза Домби. – Да се окъпем.

– Губим само приключението – каза Димби. – Но понеже и тъй, и тъй сме го загубили, да се окъпем.

Наскачаха във вира. „Пъстървите се увеличават – мислеше си Лиско. – Напълниха вира и от тях не остава място за къпане. В края на краищата има и други вировете. Когато и да питаш, ще ти каже, че се къпем в Резедавия вир откакто се помним, а пъстървите се раждат непрекъснато и го запълват, скоро от пъстърви няма да остане вода.“ Така си мислеше лисичето и тайно поглеждаше към брега, защото знаеше, че там не може да не се появи проклетият жабок Чими.

– Хайде! – извика нетърпеливо от брега Чими.

– Какво? – запита лениво Лиско и се гмурна.

Чими чакаше и потропваше нервно с крак по камъка. Най-последно хитрецът се показа. Чими отвори уста да каже това, каквото искаше да каже, но Лиско се гмурна повторно и изчезна от погледа му. Мокси, Димби и Домби се приближиха към камъка с жабока.

– Искам да разговарям с оня – настоя Чими.

– Какво има? – подаде се лисичето.

- Водете ме!
- Къде?
- На конкурса.
- На кой конкурс?
- Дето ще ми дадат кошницата.
- Не може.
- Защо? Аз съм съгласен.
- Но ние не сме съгласни.
- Защо не сте?
- Ще те заведем и ще спечелим конкурса, но само при едно условие.
- Какво е това проклето условие?
- Да ни дадеш по една ягода.
- Не! – извика жабокът. – Името си е мое и ягодите са мои!
- Тогавя няма да те заведем никъде.
- Добре, на теб ще дам една.
- И на другите.
- Добре, и на Домби, който е приятел на Димби.
- И на Мокси ще дадеш.
- На него аз ще му дам едно голямо нищо. На него нищо няма да му дам.
- А пък аз съм ти умрял за ягодите! – извика Мокси.
- Добре, ще му дам половин ягода.

След като разговаряха още половин час, Чими отстъпи, обеща цяла ягода и за Мокси. Четиримата приятели излязоха от водата и тръгнаха. Трябваше да вървят дълго. Конкурсът щеше да се състои в Другата гора, на четири часа път.

Крачеха мълчаливо.

Само Чими подскачаше насам-натам и повтаряше:

– Съсипахте ме!... Обрахте ме!... Мързеливци такива!... Не могат да си спечелят с честен труд, а чакат да им дадат... по цяла ягода!... Не ви е срам!... Чудите се как да ми отмъкнете ягодите...

Мислите на Лиско: „Хубаво е да се направи едно добро. Този проклет жабок си живее с това дълго име и изведнъж му се откриват възможности да го продаде за една кошница ягоди. Ще отидем, ще го изтърсим пред журито и ще предизвикаме възхищение. Ееее – ще кажат всички, – браво, това се казва име, браво, браво. И ще започнат да се мъчат, но никой няма да го произнесе правилно, докато не го научат наизуст. Заслужава си едно такова приключение. Освен другото, най-важното.“

Но какво беше най-важното, Лиско не спомена дори в мисълта си.

Мислите на Димби: „Все пак едно приключение. Вместо да седим в Нашата гора, ще се поразходим до Другата гора. Може би ще се посмеем.“

Домби: „Най-после ще опитам вкуса на дивите ягоди!“

Мокси: „Това се казва приключение, без риск и страх. А накрая ще те почерпят и с ягода. По всяка вероятност няма нищо по-интересно от това, да извървиш четири часа път за една ягода. Представям си как ще ми я поднесат и как ще я изям. Ще се опитам да я изям за един час. Петнайсет минути ще я мириша и останалите минути ще я държа в устата си, докато се стопи. И най-важното, никакъв риск нито за живота, нито за нервите. Приключение за удоволствие, без каквито и да е примеси от страх.“

– Отмъкнаха ми наградата – мърмореше Чими. – Да не видят у някого награда, втурват се да му я изядат.

Жабокът преброи придружителите си:

– Много бе! Голяма компания се извъдихте! Четирима!... Не мога да разбера как се намирате и как се търпите!... Аз например съм винаги сам. Вие не сте компания, а стадо... Отмъкнахте ми цели четири ягоди.

Прекосиха всички познати полянки. Нашата гора се разредяваше, а по едно време се разреди толкова много, че изчезна. Навлязоха в камениста местност, през която се провираше и лъкатушеше Нашата река, идваща от Резедавия вир.

Щом изчезна гората, Чими се почувства изигран. Той спря и заяви, че няма да позволи да го измамат и няма да даде каквато и да е ягода дори на африканския крал. Никой не познаваше африканския крал, но все пак всички разбраха, че ягодите им се изплъзват. Лиско обяви петминутна почивка. Мокси заяви, че отива на конкурса единствено заради ягодата си и щом му отнемат тази микроскопична награда, не му остава нищо друго, освен да се върне. Димби заяви, че Чими е ненормален, и апелира за незабавно връщане, защото, както е тръгнало, ще последват още неприятности. Неочаквано за всички Домби го удари на молба.

– Чими – каза той, – аз се моля за първи път в живота си. Моля те, дай ми една ягода от твоята награда, защото, където и да ида, винаги се оглеждам за диви ягоди и никога не намирам, но съм чувал, че други намират, макар и по други места.

– Не! – извика Чими и направи крачка назад.

Той направи крачка назад и падна в една дупчица. Дупката беше достатъчно голяма да го пропусне и достатъчно малка, за да го задържи.

– Не може да бъде! – изуми се Димби.

– Пак! – извика Мокси.

– Този проклетник пропада във всеки срещнат процепа и всеки варел! – засмя се Лиско.

– Просто е надарен да пропада – забеляза Домби.

– Голям кеф ми достави! – ухили се Мокси. – Заслужаваше си да дойдем

дотук, за да го чуем отново да вряка за помощ.

Чими се раздираше. Той ги обвини във всичко – и за падането в дупката, и в заговор да му отнемат ягодите, и в намерението да му откраднат името, за да го предложат като свое на конкурса.

Въпреки протестите на Мокси Димби се наведе и измъкна проклетника от дупката. Чими се отърси и преброи за не знам кой път придружителите си.

– Много сте! – изкрещя той. – Не сте един и двама, а цяла глутница!... Пукната ягода не давам! – Тръгнаха. – Разбрахте ли? Ако вървите заради ягодите ми, по-добре да се връщаме. Не мога да си раздавам ягодите навсякъде!...

– Добре – рече лисичето.

– Какво добре?

– Няма.

– Какво няма?

– Да ни дадеш... Просто ще те придружим. Поне ще ни позволиш ли да гледаме, докато ядеш?

– Позволявам – съгласи се Чими. – Това е разумно предложение. Това ще ви бъде наградата – да ме гледате, докато ям ягодите.

Учудени от това споразумение, другите продължаваха да вървят – просто защото бяха тръгнали. Искаха да видят какво ще стане на конкурса. Пък да си го кажем направо – да видят какво е това конкурс.

Минаха през скалистата местност и навлязоха в Другата гора. Край тях започнаха да минават животни с унили физиономии, вече пропадали на конкурса.

– Правят шашми! – осведоми ги един таралеж. – Ако нямаш човек в журито, край. Мен ме скъсаха още в първия кръг.

– Защо? – заинтересува се лисичето. – Как се казвате?

– Пътека.

– Какво?

– Ами така се казвам.

– Значи има и такива имена?

– Защо да няма?

– Добре, но на какво разчитате? Това име ми се струва късичко.

– Но пътеката е нещо дълго – рече таралежът. – Казвам ви, там се правят шашми. Трябва да имаш човек в журито, иначе – нищо.

Таралежът отмина, а Мокси веднага след това потъна в размисъл. Най-напред той наруга тези, които са го кръстили. Такава трагедия, да му прикачат почти най-краткото име на света: Мокси! Докато го започнеш, и свършва. Мокси! Още не си отворил уста и я затваряш. А какви имена има! Започваш и свършваш дълго след започването. И разказват за нещо. Сякаш ти казват приказка...

Чимиджимичамиджоми! Прелест! Кажете, къде е справедливостта? Чимиджимичамиджоми! И хоп. Цяла кошница с ягоди!... Няма справедливост. Такова малко животинче с такова голямо име, а такова голямо животно с такова малко име... Мокси!... Пфу!... Кошницата ми се изплъзна...

– Мокси, защо си тъжен? – запита лисичето.

– Защото ми се изплъзна!

– Какво да правим, Мокси, нямал си късмет.

– А можех. Ако имах по-предвидливи родители, можех да лапна цялата кошница и щях да дам не по една ягода като този никаквец, а по две!

– Е, тогава наистина трябва да се съжалява, че нямаш дълго име.

– Така че нямате късмет! – заключи магарето. – Сега ще гледате как този проклетник лапа ягодите, да ви дойде акълът в главата!

Срещнаха една гугутка, която плачеше.

– Защо плачете?

– Проклинам родителите си. Ако ме бяха кръстили с по-голямо име...

– Щяхте да ядете ягоди, нали?

– Аха... А те ме кръстиха с такова малко име.

– Как се казвате?

– Птоломения.

– Завиждам ви – въздъхна Мокси. – Аз се казвам Мокси.

– Божичко, че как живеете с такова късо име! Че то не може да се живее с такова късо име. Че то, докато го започнеш, и свършва. Дори не се забелязва. С такова име не можеш да се справиш в някоя по-голяма тълпа. Ако наблизко няма много животни, както и да е, но в навалицата? Какво ще правиш с такова малко име в навалицата?

– Не бъркайте в раната ми! – извика Мокси. – Съзнах го и без вас.

– Че тогава къде отивате? Мен ме скъсаха с такова голямо име...

– А, моята е загубена, но водим този проклетник.

– Жабокът ли?

– Аха.

– Как се казва?

– Как се казваш бе, проклетнико? Не мога да ти запомня името.

– Чимиджимичамиджоми! – наду се Чими.

– Това е име! – възхити се Птоломения. – Просто ви съглеждам как ядете ягодите!

– Много ли са? – наду се още повече Чими.

– Не съм виждала по-голяма кошница в живота си. Голяма... колкото... колкото...

– Около колко голяма? – запита нетърпеливо Чими.

– Колкото един варел.

– Какъв варел?
– Метален... Не сте ли виждали там, на една поляна, в онази гора, стои изправен, с дупката нагоре.
– Знам го – смотолеви Чими.
– Падал е в него – обади се Лиско.
– Че как може да е падал. В този варел изобщо не може да се падне.
– Но той е падал.
Гугутката изгледа Чими от главата до петите и отлетя учудено.
– Два пъти! – извика след нея Мокси.
– Два пъти, но ще ям ягоди, а ти, дете не си падал нито веднъж, ще гледаш отстрани.
– Виж, това, дете го каза, е вярно – съгласи се Мокси и отново се почувства тъжен.

Кошницата беше много голяма. Изплетена от жилави лешникови вейки, продълговата като корито и висока като ваза, тя стоеше на масата. От дръжката ѝ надолу като мустаци се разклоняваха две бели панделки със златни надписи. На едната пишеше:

КОНКУРС ЗА НАЙ-ДЪЛГОТО ИМЕ

А на другата:

ГОЛЯМАТА НАГРАДА

Дивите ягоди бяха кървавочервени, обсипани с тъмни или светли точици. Ягодите се издигаха високо над кошницата, което означаваше, че тя е препълнена.

Друго нищо не виждаха Лиско, Димби, Домби, Мокси и Чими. Те гледаха само кървавочервения блясък с точиците и не виждаха нито журито, насядало край масата, нито щъркела, застанал пред масата. Новопристигналите не можеха да свалят погледите си от рубиненочервения блясък на горските плодове.

Като ги наблюдаваше, Домби заплака. Заплака мълчаливо, героично, само със сълзи. Там, върху масата, в красивата кошница стоеше мечтата му. Има деца, които мечтаят за пътешествия, други мечтаят за автомобили и за междупланетни ракети. Домби мечтаеше да намери някъде диви ягоди. Ето ти ги! Стоят си в кошницата, може би пет хиляди на брой. Или пък много повече, защото Домби още не знаеше какво е това пет хиляди.

– Какво има?

Лиско нямаше кой знае какво отношение към дивите ягоди, той беше ял няколко пъти, без да си спомня къде, а може би пък да не е ял, но в момента си мислеше, че това не е по-важно от другото – ето, доведе ги пред ягодовата планина, която след малко ще бъде тяхна.

– Господа, какво има?

„Блазе му на Чими – мислеше си Димби. – След малко ще изтрака името си да го чуят и ще получи цялата тази планина от сокове, събрала сладостта на гората и слънцето. Вътре има може би един милион витамини.“

– Кажете какво ви води насам?... Защо мълчите?

„Витамините не ме интересуват – мислеше си в туй време Чими. – Нито овошната захар. Нито солите и целулозите. Мен ме интересува да лапам и да ми става сладко на стомаха. А наоколо всички да ми завиждат...“

– Ще говорите ли най-после?... Тук е конкурс. Ние сме жури...

„Това нищо и никакво проклетниче, дето не е допринесло нищо, след малко ще бъде най-богатото същество на света, не защото заслужава и не защото се е трудило, нито пък има никакви способности – мислеше си Мокси, – а само заради туй, че родителите му...“

– Вие стоите пред журито на конкурса за най-дългото име!

„... са му лепнали най-дългото име, което още не мога да изрека на глас, а само наум“ – продължаваше да си мисли Мокси.

– Чувате ли? – изправи се председателят на журито. – Аз съм председателят на журито и питам какво желаете.

Новодошлите едва сега видяха останалите подробности на конкурса: журито край масата и щъркелът пред масата, а встрани, назад и навсякъде – тълпи от любопитни в очакване да се обяви крайният резултат.

– Извинете, господин председателю! – Лиско се поклони. – Занемяхме пред Голямата награда.

– Как ви се вижда? – усмихна се председателят на журито.

– Изумително!

– Откъде идвате?

– От Нашата гора.

– Какво ви води насам?

– Чухме, че има конкурс.

– О! – Председателят на журито погледна доволно членовете на журито и поглади мустаци. – Значи новината е достигнала чак до Вашата гора?

– Да... Дошли сме да вземем наградата.

Председателят и членовете на журито се засмяха. Засмя се и публиката. Само щъркелът се намръщи.

Жабокът Чими направи две крачки встрани и се скри зад Мокси. Като погледна от прикритието си, Чими с удоволствие разбра, че не вижда дори част от щъркела.

– Колкото и да ви се вижда смешно – продължи лисичето, – вашата награда ще отиде в Нашата гора. Нали, Чими? – Лиско потърси жабока с очи, но не го откри. – А!... Къде е Чими! Чими, къде си?

– Ето го! – рече Мокси и изтика жабока напред.

Най-проклетият от всички проклети застава скромно пред журито с наведена глава.

– Ей, че се преструва! – прошепна Димби. – Голям артист!

– Изумява ме! – прошепна Домби. – Изведнъж стана по-нисък от тревата. Членовете на журито се надигнаха.

– Къде го?

– Кое бе, кое?

– Какво ни показват?

– Това ви показвам! – извика лисичето. – Ето го!

– Кое, кое?

– Това тук! Жабокът Чими!

Зрителите се надигаха на пръсти и подскачаха. Всички се закисаха. Само щъркелът ставаше все по-мрачен и по-мрачен.

– Е? – запита председателят на журито, като подкани членовете да седнат.

– Нищо – отвърна Лиско.

– Добре де, видяхме – рече председателят. – Какво искате? Защо ни го показвате?

– По-добре му дайте наградата направо, защото, ако чуете името му, ще подскочите!... А бе, господин председателю, толкоз ли не разбирате, довели сме този проклетник да ви отмъкнем наградата и да си я изамкаме!

– Не! – изкрещя Чими. – Ще си я изамкам сам!

– Какво? – обади се най-после щъркелът.

– Говорете с него. – Чими посочи Лиско и отново се сви, сякаш изчезна.

– Кажете какво имате да кажете на журито – подкани го щъркелът. – Аз съм неутрален. Аз съм само един обикновен печеливш. Току-що спечелих Голямата награда.

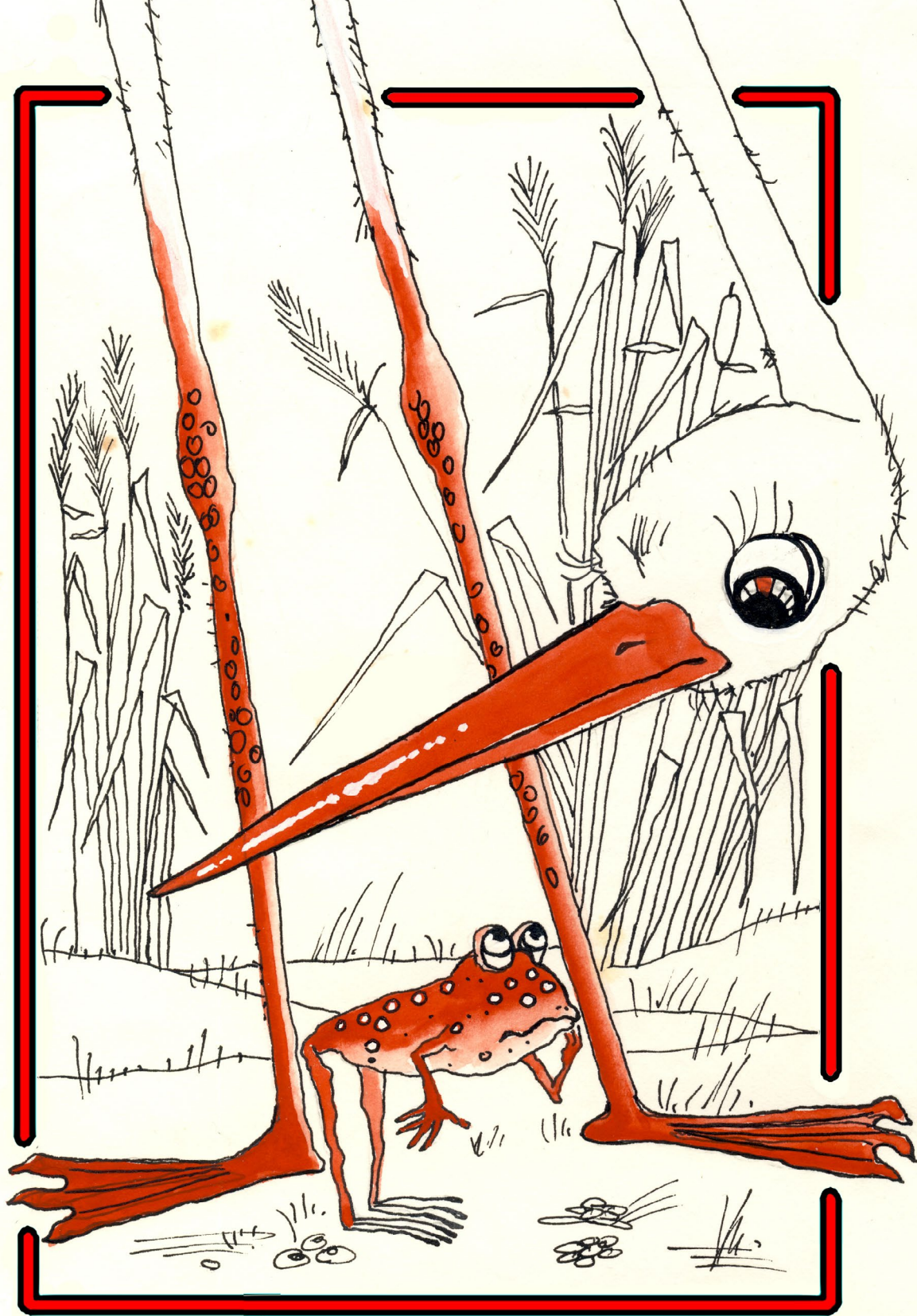
– С какво? – подскочи Лиско. – Може би с клюна си. Извинете, може да сте расли на клюн, но не сте расъл на име. А този проклетник не е расъл на клюн, но е расъл на име. Когато се обявяват конкурси за дълъг клюн, ще печелите вие, но всички конкурси за дълги имена ще печели Чими.

Зрителите зашумяха. Председателят удари с лапа по масата.

– Да се разберем! – извика той. – И да разберем какво има да правим. Вече сме в края на последния тур. Както знаете, всички кандидати за наградата пропаднаха и остана само щъркелът, който след малко ще получи кошницата с ягоди... Добре, но изведнъж се явяват нови претенденти, които наистина имат право да участват... Извинете, вие, лисичето... Как се казвате?

– Аз ли?

– Вие.

- Ама вие наистина ли не ме познавате, или се правите, че не ме познавате?
- Защо? Кой си?
- Лиско!

Смехът изригна отново, този път по-силно от всякога. За малко да се усмихне и щъркелът.

– Тихо! – тупна по масата председателят. – И смятате с това име да вземете наградата? – Изведнъж той посочи Домби: – А вие?

- Какво аз?
- Как се казвате?
- Домби.

Смях.

- А вие?
- Аз съм Димби.

Е, стана извънредно весело и шумно.

- А вие?
- Аз съм Момомомомомомомокси!

Шумът стихна, всички погледи се струпаха върху гърба на магарето.

- Така ли се казвате? – запита тихо председателят.
- Горедолу – отвърна Мокси.

Членовете на журито събраха главите си, после ги върнаха по местата им.

– И все пак губите – каза председателят. – Единайсет срички. А щъркелът извади име с четиринайсет срички!

– Какво? – едва не подскочи Мокси. – Това е невъзможно! Не може такова име. Няма как да си го носи. И непрекъснато ще се заплита в него.

– Да, но засега това е най-дългото име на конкурса – достатъчно да му донесе Голямата награда.

- Добре де, кажете да го чуем това име! – извика Мокси.
- Кажете си името – обърна се председателят към щъркела.

Щъркелът погледна с презрение новопристигналите и изтрака името си:

- Щъркелшарендългокракязатракайтратрак!
- Как, как?

Тълпата, която вече знаеше името наизуст, извика вместо щъркела:

- Щъркелшарендългокракязатракайтратрак!

Докато щъркелът гледаше победоносно, а тълпата ликуваше, Лиско си мислеше за измамата. „Името е наистина дълго, мислеше си той. По-дълго от това – здраве. Но това име е съставено от няколко думи и не е никакво име, а измама. Наистина хубаво име, голямо, откъдето и да го погледнеш, прави впечатление, забавлява и слуха, но представлява една измислица, лъжа, измама... Конкурсите не бива да се печелят с измами. Скромният проклет жабок се явява с чиста съвест и с истинското си име.

На него по право се пада наградата, а щъркелът е измамник и трябва да си получи заслуженото.“

– Какво ще кажете? – запита председателят. – Имате ли да добавите нещо?

– Хубаво име – обади се Лиско. – Забавно име, не е лошо... Но ми се вижда късичко.

– Какво? – журито се изправи на крака.

– Седнете, господа! – Лиско ги покани с жест. – Успокойте се. Тук е конкурс, а вие като жури трябва да изслушате двете страни... Чими, излез напред!... Тук, тук!... Застани до този с голямото име.

Чими продължаваше да се тегли настрана, но лисичето го избута до десния крак на щъркела. Проклетият жабок трепереше.

Щъркелът го гледаше отвисоко. Червеният му клюн пронизваше пространството като копие.

– Ти ли? – прошепна щъркелът.

– Ми кво да правя – прошепна с трепет жабокът. – Те ме докараха.

– Ти си буквално луд!

– Защо?

– Не знам, така ми се струва.

– Колкото и да плашите жабока – извика Лиско, – името му не можете да уплашите!

– Че кой ви казва, че го плаша?

– Разбира се от само себе си.

– Не съм го плашил... Жабок, плашил ли съм те?

– Не – отвърна Чими.

– Видяхте ли? – повиши глас щъркелът. – Жабокът си призна, че не го плаша, а този тук казва, че го плаша...

– На мен ми се стори, че го плашите – рече Лиско.

– Не го плаша... Господа, тук ме обвиняват, че плаша!... Жабок, заплаших ли те?

– Не.

– А този твърди, че те заплашвам, а аз от къде на къде ще те заплашвам. Какъв си ми, че да те заплашвам?... Кажи още веднъж на журито, заплашвам ли те?

– Не.

– А този тук какво бърбре, че те за...

Председателят на журито удари няколко пъти по масата.

Пълна тишина.

– Добре – каза той, – тук чухте едно име с четиринайсет срички. Да чуем и името на жабока.

– Ще го чуете! – извика Лиско. – Чимиджимибърмбърдръмбърчамиджомичамбълчъмбъл!

– Какво?

Журието подскочи.

– Как, как?

– Чимиджимибръмбърдръмбърчамиджомичамбълчъмбъл! – повтори спокойно лисичето.

Публиката започна да ръкопляска. Журито седна и събра главите си. Тишина. Щъркелът гледаше отвисоко и злобно. Димби, Домби и Мокси гледаха своя Лиско. Лиско се приближи до Чими и го погали.

– Не ме пипай! – извика внезапно Чими. – Какво ме пипаш?... Пречиш ми да гледам господин щъркела.

Димби погледна часовника си. Времето течеше, а главите все още бяха събрани накуп. Домби заплака безшумно, защото съгледа ягодите: червени, блестящи, напръскани с точки. Ароматът им излизаше като струйка от масата и влизаше право в носа му.

А Мокси си мислеше: „Голям приятел имам, велик, готов да те измъкне от всяко трудно положение. И как го измисли това име, а?“

Председателят се изправи.

– Предложеното име е записано от секретаря. Прочетохме сричките. Шестнайсет. С две повече от тези на щъркела... Само че... – Публиката ръкопляскаше. – Тихо!... Тишина!... Трябва да съобщя нещо важно!... Само че и аз, и журието се съмняваме в неговата автентичност... Жабок, знаете ли си името?

– Да.

– Понеже тук се съмняваме, кажете го.

Лиско, Димби, Домби и Мокси примряха и се приготвиха да бягат.

– Чимиджимибръмбърдръмбърчамиджомичамбълчъмбъл!

Публиката ръкопляскаше. Председателят погледна секретаря, който следеше сричките по написаното в книгата. Секретарят поклати утвърдително глава.

– Правилно! – рече председателят. – Няма как, ще трябва да им дадем наградата.

– Момент – заговори щъркелът. – Другите знаят ли името на приятеля си?

– Той не ни е приятел! – извика Мокси. – Напротив, мразя го, та не мога да го гледам!

– Въпреки туй – рече щъркелът. – Вие например?

– Какво? – запита Димби, защото бяха посочили него.

– Можете ли?

– Какво да мога?

– Да го изговорите.

– Чимиджимибръмбърдръмбърчамиджомичамбълчъмбъл! – изплю Димби.

„Ох!... – Лиско си отдъхна. – Димби е славен. Браво!“

– А вие? – извика щъркелът.

– Чимиджимибрѐмбѐрдрѐмбѐрчамиджомичамбѐлчѐмбѐл! – изплю името Домби.

„Браво, Домби!“ – Лиско беше щастлив до оня момент, в който видя как щъркелът се обръща към Мокси. Мокси в това време гледаше разсеяно надясно, където всъщност нямаше нищо, но това нищо в момента беше много важно.

– А вие?

„Понякога, мислеше си Мокси, не можеш да разбереш в какво се състои нищото.“

– На вас говоря!

Ставало е въпрос и друг път, разговаряли са с лисчето за това, което се нарича нищо, и защо понякога това нищо привлича вниманието на околните и заслужава ли...

– Чувате ли? На вас говоря!... Не се правете на ударен!

– На мен ли говорите?

– Да.

– Защо?

– Знаете ли как се казва този жабок?... Този, дето е до мен, почти под мен...

– Ми тук ме поставиха – оправдаваше се Чими.

– А?... Знаете ли името му?

– Разбира се – отвърна колкото може по-учтиво Мокси.

– Кажете го.

– Смятате ли, че е необходимо?

– Да.

– Чимиджимибрѐмбѐрдрѐмбѐрчамиджомичамбѐлчѐмбѐл!

Щъркелът подскочи нервно и ядосано отлетя, но не към топлите страни.

Публиката ликуваше. Рѐкопляскаше и се мъчеше да произнесе името. После се втурна, вдигна жабока и го понесе. Всички викаха и го носеха пред масата на журито. От висотата на победата си Чими не забравяше да гледа към кошницата. По едно време някой подкани да го заподхвърлят. И го подхвърлиха. Отгоре, почти от небето, Чими видя червените ягоди. Падна в ръцете на тѐлпата, която го подхвърли отново. И отново.

Като се нахвърля на жабоци, тѐлпата го постави на тревата и се оттегли настрана, за да изгледа най-тържественния момент.

Председателят на журито се изправи, опита се да вдигне кошницата, но не можа и повика подпредседателя. Двамата успяха. Те трѐгнаха с кошницата към Чими. Когато я поставиха пред него, жабокът сякаш изчезна и трябваше да го търсят, за да му кажат речта си. В речта се разказваше за това, че късите имена са израз на мързел. Те са измислени от мързеливците.

А дългите имена са израз на борбата против мързела. Искаш ли да докажеш, че не те мързи, изговаряй цялото име на приятеля си. Например, ако той се казва Александър, кажи му Александър, а не Сашо, нарича ли се Прометей, назови го Прометей, а не Проми.

Затова и наградата за най-дългото име от Първия междугорски конкурс и фестивал за най-дългото име е толкова голяма. Тя се връчва на жабока Чимиджимибръмбърдръмбърчамиджомичамбълчъмбъл, за да си изяде ягодите със здраве.

Ура, хор и оркестър.

Поздравления, оркестър, танци.

Танци, разотиване, стихване на шума, още танци, още разотиване, журитото отдавна го няма, още разотиване, още по-пълна тишина...

Абсолютна тишина. Всичко си е отишло. Само измачканата трева показва, че тук се е състояло тържество.

Кошницата. Жабокът Чимиджимибръмбърдръмбърчамиджомичамбълчъмбъл, или можем вече спокойно да съкратим името на Чимиджимичамиджоми, стои до кошницата и поглежда червените ягоди. Настрани от него, но не кой знае колко настрана, стоят Лиско, Мокси, Димби и Домби.

Лиско погледна приятелите си. Те също го погледнаха. Знаеха, че се готви да каже нещо, но какво? Можеш ли да разбереш какво ще каже в следващия миг лисичето?

– Хубаво приключение си направихме – рече Лиско. Дори успяхме да го напълним с напрежение. Не сте ли съгласни, че имаше и напрежение?

– Съгласни сме.

– А по едно време напрежението се превърна в нещо като страх. Не сте ли съгласни, че по едно време се готвехме да драснем?

– Съгласни сме.

– И то как! – допълни Мокси. – Но за първи път щях да избягам не само от страх.

– Аз също почувствах срам – рече Димби.

– И аз се засрамах доста – рече Домби. – за първи път бяхме принудени да лъжем.

– Точно така! – съгласи се Лиско. – Това приключение ще остане забележително с факта, че беше придружено с измама, ние за първи път трябваше да си послужим с лъжа. Но пък като си представим с каква измама си беше послужил щъркелът, да лапне наградата, всички сме оправдани. Как не го е срам, да събере няколко думи, за да си направи име. Не беше име, а изречение: Щъркел шарен дългокрак, я затракай, трака-трак!... Име със запетайа... По-точно, това е част от стихотворение.

– Да – допълни Димби, – от поета Чичо Стоян.
– Точно така – съгласи се лисичето. – Затова бяхме принудени да излъжем.
– Мòре! За такава кошница не само ще излъжа, но и ще добавя още нещо
– рече магарето.

– И все пак – продължи Лиско – още не мога да разбера едно – как успяхте да запомните измисленото от мен име. Та вие не знаехте дори старото име на жабока.

– Ние и сега не го знаем – съгласи се Мокси.

– Това се питам, как успяхте да кажете измисленото, цялото, без грешка...

– А бе, Лиско, толкоз ли не се сецаш?

– Не, Мокси. Не мога да си го обясня и цял живот ще се чудя.

– Лично аз – рече Мокси – при вида на кошницата с ягоди бих повторил наизуст не само името на жабока, но и енциклопедията... Вижте, това са поне два кубика ягоди.

Приятелите отправиха взор към кошницата.

– Не! – изкрещя Чими.

Тишина.

– Неее! – изкрещя повторно Чими.

Мълчание.

– Всичко е мое!... Това си е моята награда!... Махайте се!... Какво гледате!... Махайте се! Защото ме дразните!...

Приятелите се спогледаха. Домби плачеше безшумно. Мокси въздъхна. Димби се окашля.

– Добре, Чими – рече лисичето. – Ще се махнем. Ще застанем там.

– Къде там?

– Е там, на двайсет метра.

– Защо?

– Така.

– Искам да се махнете!

– Ще стоим и ще гледаме.

– Какво ще гледате?

– Ядене на ягоди.

– Не искам!

– Диви ягоди.

– Искам да се метлосате! Искам сам!

– Червени ягоди! – рече спокойно лисичето. – Само ще стоим и ще гледаме. Все едно, че гледаме хубава пиеса... Хайде, момчета! Да се отдалечим. Да видим как нашият жабок Чимиджимичамиджоми сладко ще изяде ягодите...

– Ще си изям наградата!

– Да де, наградата, която спечели.

– Да ви няма, проклетници!

Мокси ритна земята и тръгна. Димби изруга. Домби заридя, сълзите се стичаха по лицето му. Лиско преглътна и поведе бандата си. Когато се отдалечиха на двайсет метра, приятелите се обърнаха и повече нищо не можеше да ги отмести от местата им.

Оттам се виждаше цялата кошница. Някъде в подножието на яговата преспа стоеше Чими. Жабокът подскочи върху ръба на кошницата. Изправи се. Огледа плодовете. После се наведе и изгълта първата ягода. Тя беше много червена и странно заоблена – нито продълговата, нито съвсем като топче, а нещо средно. Чими се наведе и изгълта втората ягода. Тя беше по-заоблена отдолу, отколкото отгоре, но много по-червена от първата, придружена от тъмни целулозни зрънца. Целулозните зрънца на първата ягода бяха по-светли, но някак си по-тъжни, а тези, макар и по-тъмни, но някак си по-спокойни или пък така изглеждаха, защото от двайсет метра разстояние всяка точица, по-тъмна или по-светла, може да излъже окото не само поради далечината, но и от гледната точка, от която я гледаш.

Чими изяде третата ягода. Отдолу тази ягода имаше светло петънце. Там слънцето не бе навлязло достатъчно и мястото розовееше като зора, която се готви да изхвъркне от хоризонта, но нещо все още я забавя, нещо като колебание, макар че никоя зора не бива да се колебае, защото и да се колебаеш, и да не се колебаеш, ще трябва да се появиш. Всяка сутрин в определеното време зората се появява и пуква, прас!... За да се роди денят.

Чими изяде четвъртата ягода. Тя беше леко закривена. Закривените ягоди се получават поради някое препятствие, да речем клонче, камъче или

каквото и да е друго, изпречило се по пътя на порастването и зреенето. Тези препятствия се изпречват. Така ѝ се струва на ягодата – че ѝ се изпречват, – а всъщност те не ѝ се изпречват, защото са си винаги там, а ягодата се е изпречила с растежа си пред тях и понеже ягодата е по-мека, а онези предмети по-твърди, ягодата е принудена да се огъне тук-там и се оформя като крива ягода. Понякога тези ягоди стават по-сладки от закръглените ягоди, понеже се стараят да натрупат повече сладост, да подлъжат някого да изяде и тях, а той, след като изяде и тях, да си каже: „Брей, че сладка крива ягода, по-сладка от другите“ и да налита на кривите ягоди.

Чими изяде... Не. Още не... Чими преглътна, огледа се и започна да яде петата ягода. Тя беше доста голяма и Чими я изяде на два пъти, като втората половина изяде по-бавно от първата. Тази ягода не му се видя по-сладка от другите и докато я изяждаше, Чими си мислеше: „Брей, тази ягода уж е по-голяма, а сладостта ѝ не отговаря на ръста.“ Затова Чими този път посегна към...

... шестата ягода, която беше нещо средно между голяма и малка. Цветът на тази ягода беше силно червен, наситен, ако те поръсят с такъв сок, ще те изцапат, но само с едно облизване или измиване петното изчезва, освен ако не е по дрехата. Тогава петното може да ти остане завинаги, или пък поне докато износиш дрехата, и после, като облечеш нови дрехи, ще знаеш, че зрели диви ягоди се консумират внимателно, понеже цапат.

Чими започна да яде седмата ягода.

Той хапна малко от нея и едва тогава съгледа наблюдателите. Обърна им гръб. Но щом я изяде, извърна глава към тях.

– Хей!

Никой не му отвърна.

– Хей, вие там, от пасмината!

Никой не помръдна. Освен Домби. Но Лиско го върна.

– Защо не се обаждате бе, глупаци?... Махнете се. Не искам да ме гледате.

Четиримата мълчаха.

Осмата ягода правеше впечатление със своята раздвоеност. Наистина страшно раздвоена, образувана от две залепени ягоди. Жабокът изяде тези сиамски близнаци, преглътна тежко и въздъхна. „Закъде бързам – запита се той. – Гони ли ме някой? Или съм на състезание по ядене. Просто си правя удоволствието. – Той се отпусна върху ръба на кошницата, но тъй като там не му се стори много удобно, Чими се отпусна върху тревата. Излегна се и се загледа в огромната червена преспа. – Това всичко е мое!... И този надут корем е мой!... Чими, ти си луд, защо лягаш, когато имаш такива хубави ягоди на разположение?“

Чими се изправи и скочи към ръба на кошницата, но тупна обратно на тревата. А!... Чими, какво става?...

Жабокът се засили, скочи и този път увисна на ръба. Много усилия му струваше, но успя да се прехвърли в кошницата.

Деветата ягода беше малка, но много ароматична. Домби преглътна отдалеч. Чими си отхапа от нея и я вкуси, но, изглежда, не изпита удоволствие. Домби искаше да извика. Според него тъкмо тази ягода беше най-хубавата. Той никога не беше ял диви ягоди, но беше чувал, че тези дребни ароматни ягоди са най-ценни. А Чими се двоумеше.

– Виж го бе, вижте го! – проплака Домби. – Лиско, виж, не иска да лапне най-интересната!... Ще се пукна от мъка!

– Спокойно! – прошепна лисчето. – Запазете пълно спокойствие.

– Докога?

– Не знам.

– Предлагам да го нападнем и да изядем ягодите!

– Това няма да стане – рече Лиско. – Наградата си е негова.

– Ето!... Казах ли ви?... Остави най-сладката ягода!

Чими погледна тумбака си и се изгърколи върху тревата.

Падна по лице, но не можа да намери сили да се обърне, остана си така, като похлупен.

– И сега? – запита Домби.

– Нищо – отвърна Лиско.

– Така ли ще чакаме?

– Няма как.

– Но той заспа.

– Не се знае.

Домби изтича до жабока и го погледна отблизо, а после вдигна очи към червената, поръсена с целулозни зрънца пряспа.

– Той спи!

– Лъжеш! – отвърна вяло Чими. – Назад!... Къде се навираш в наградата ми?

Домби се върна при приятелите си.

– Не спи – каза той.

Мълчание.

– Така ли ще чакаме? – запита повторно Домби.

– Само така.

– Сега не може да не спи.

– Не спя – чува гласа на Чими. – Махнете се!...

Мълчание. Димби погледна часовника си. Времето течеше.

Чими лежеше неподвижно. Когато най-малко очакваха, той надигна глава и погледна пряспата, поръсена със слънчеви целулозни точки... „И цялото това нещо е мое! – каза си Чими. – Всичко това, дето се издига, е мое... Спечелих си го с името... А сега цялото нещо си стои така и аз като последен

глупак се въргалям долу... без да ям... когато туй червено и вкусно... бъррр... нещо е мое... „

Жабокът дори и не стори опит да скочи. Той бавно и примирено започна да се катери по кошницата. Падна два пъти, но все пак успя да се докопа до ръба и оттам се прехвърли, тупна по гръб върху ягодите. Ами сега? Ягодите бяха приятни и на пипане. Чими ги пипаше с гърба си и му се струваха доста приятни. Но за пипане... „А бе аз само ще ги пипам ли? Ягодите не са за пипане, особено за гърба, ами за ядене.“ Жабокът успя най-после да се обърне с лице към тях. Но в усилието си събори една ягода на тревата и тръгна към нея да си я върне. Криво-ляво успя да се спусне по стената на кошницата. Намери ягодата, нарами си я и тръгна да си я връща при другите ягоди. Тя пък да се случи може би най-голямата и му отне бая труд да я докара до кошницата. Сега оставаше да я покачи горе и готово. Но как? Струваше му се, че вече не може да покачи дори себе си. Все пак тръгна. Хвана се за стената на кошницата, но падна ягодата, взе ягодата, но разбра, че няма излишни крака да докопа стената... пада, става, на няколко пъти догонва изтърколилата се ягода, докато накрая разбра, че при това положение, както се е надумкал, няма възможност да върне ягодата в кошницата.

– Ей, вие там, от пасмината! – извика той.

– Какво? – запита Лиско.

– Какво зяпате? Защо не помагате?

Домби тръгна, но Лиско го върна.

– Не виждате ли, че не мога да си върна ягодата в кошницата. Тя взе, че падна, и сега не мога да си я върна горе при другите... Глупаци, умряхте ли? Защо не говорите?

Мълчание.

– Ахааа! – извика Чими. – Сетих се!... Вместо да я нося, ще я изям.

Преглъщаше и ядеше. Най-после след половин час бе успял да изяде само половината от плода. Другата половина лежеше до него. Или по-скоро Чими лежеше до другата половина. И така, да се разберем – Чими си беше цял, и то много цял, по-цял, отколкото беше по-рано, но ягодата беше наполовина. С това изядените от Чими ягоди бяха станали девет и половина...

– Хайде! – извика Лиско. – Настъпи нашият момент.

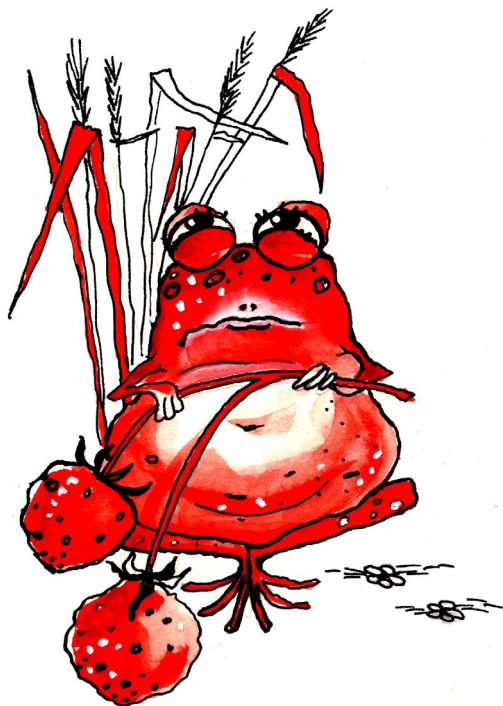
– Така ли?

– Да, Мокси!... Когато не искахте да тръгвате за конкурса, имах предвид точно това, което стана.

– Не искахме, защото този глупак даваше само по една ягода.

– А сега?

– Сега ще му ги вземем всичките! – каза Домби и преглътна, а по очите му се появиха сълзи.

– И това не – отвърна Лиско.

– Какво? – учуди се Мокси. – Сега няма ли да му ги излапаме всичките?

– Ако ги даде – смигна Лиско. – Хайде след мен!

Лиско се приближи до Чими и приседна на тревата. Останалите се подвоумиха и също седнаха. Мълчание. Чими дишаше тежко. Той отвори едно око и разгледа тези, които го бяха наобиколили. Мълчание.

– Глупаци, какво се насъбрахте?

– Дойдохме да ти честитим наградата.

– Бъррр! – Чими тръсна глава с отвращение.

– Да ти пожелаем приятни ягоди.

– Бъррррр!... Не ми говорете за ягоди! Ако някой тук спомене още веднъж думата ягода, ще си изпати!...

– Ти май не можеш сам... Ако искаш, да вземаме от кошницата и да ти подаваме в устата.

Чими запуши ушите си и помоли да не му се говори за каквото и да е ядене, а особено за ядене на ягоди.

Тогава Лиско се принуди да каже, че той и неговите приятели нямат повече работа тук. Чими отвърна, че не задържа никого. Лиско заяви, че си тръгва. И си тръгнаха.

– Стоп! – извика Чими, който продължаваше да лежи на земята.

– Какво? – запита Лиско и спря.

– Махнете тази кошница отгук!

– Защо?

– Да не я виждам! Хвърлете я някъде, затрийте я. Като се събудя, очите ми да не видят онези неща.

– Не – отвърна лисичето.

– Моля ви се!

– Не, ние си тръгваме.

– Моля ти се, Лиско. Ако искаш да те уважавам, махни тези проклети неща оттук, защото, като се събудя, ще полудея... Ако искате, изяжте всичките онези неща.

– Уха! – извика Лиско. – Да не сме луди!

– Все още никой не ни е изпил ума – рече Димби.

– Да не сме ненормални – обади се Домби и преглътна.

– За нищо на света! – рече Мокси. – Да вземем да преядем и да умрем като теб. Ти, Чими, да не мислиш, че си жив?...

– Жив съм! – извика Чими.

– Ами!... Така ти се струва. Мислиш си. А ние отдавна знаем, че не си.

– Кккакво нне съм?

– Ти не си жив отдавна, но не ти казвахме, за да не те натъжаваме, защото знаем колко мъчно му става на човек, като му кажат, че вече не е жив.

– Но аз съм жив. Кажете, че съм жив... Лиско, нали съм жив?

– Ох! – въздъхна лисичето. – Да не говорим по този въпрос. Неудобно е...
Хайде, Чими, довиждане.

– Махнете кошницата, проклетници!

– Добре де! – ядоса се Лиско. – Ще я махнем!... Ама ха! Не стига, че ни докара тук да му печелим конкурсите, ами ще ни кара сега да му махаме и кошницата. Няма ли да ни накараш да ти изядем и ягодите отгоре?...
Нищо. Мълчание. Чими може би спеше.

– Хайде! – рече тихо лисичето. – Грабвайте кошницата и зад онези дървета, защото ми се ядат ягоди, та три не виждам!

Всички се спуснаха и грабнаха кошницата. Тръгнаха. Провряха се през дърветата, излязоха на една полянка.

Тук! – предложи трескаво Домби.

– Не – отвърна лисичето. – Носете нататък.

– Защо бе, Лиско? – запита Мокси. – Тук е много хубава полянка, тъкмо за ядене на диви ягоди.

– Ако ги ядем тук, няма да ни стигнат – рече лисичето. – Носете нататък.
Хукнаха през дърветата и излязоха на друга полянка.

– Тук? – запита трескаво Домби.

– Не!

– Защо бе, Лиско? – помоли се Мокси. – Тази полянка ми се струва дори

специално място за ядене на диви ягоди.

– Трябва да отидем на третата полянка.

– Защо бе, Лиско – намеси се най-после и Димби. – Какви ги говориш?

– Защото, ако ги ядем тук, няма да ни стигнат, а там ще си хапнем идеално. Ще има за всички по много.

Щом спряха на третата полянка, те оставиха кошницата на земята и Мокси изрева от радост.

– Не ви искам нито кошниците, нито ягодите! – извика той. – Яжте си и ягодите, и кошниците!

Димби и Домби погледнаха и какво да видят – цялата полянка осеяна с изящни магарешки тръни. Тръни като камбанарии. Някои дори приличаха на рози, толкова бяха красиви и сочни. Мокси се втурна срещу тях и изчезна, заобиколен от хиляди стръкове.

– При това положение – усмихна се Лиско – ягодите ще стигнат на трима ни. Добре, че се сетих да разпитам местните жители, които ми казаха къде се намират най-хубавите тръни.

Кошницата с червената пряспа, поръсена с целулозни точки, стоеше пред тях.

– Сега? – запита Домби и потрепера.

– Започваме! – каза Лиско.

Когато изядоха последната ягода, тримата се погледнаха враждебно и тупнаха на земята. Мокси се приближи до тях, погледна издутите им тумбащи и заяви:

– Липса на тренинг.

Като каза това, Мокси падна до тях.

Нали си спомняте какво казахме? Ние бяхме казали, че Мокси изчезна и потъна в гора от тръни.

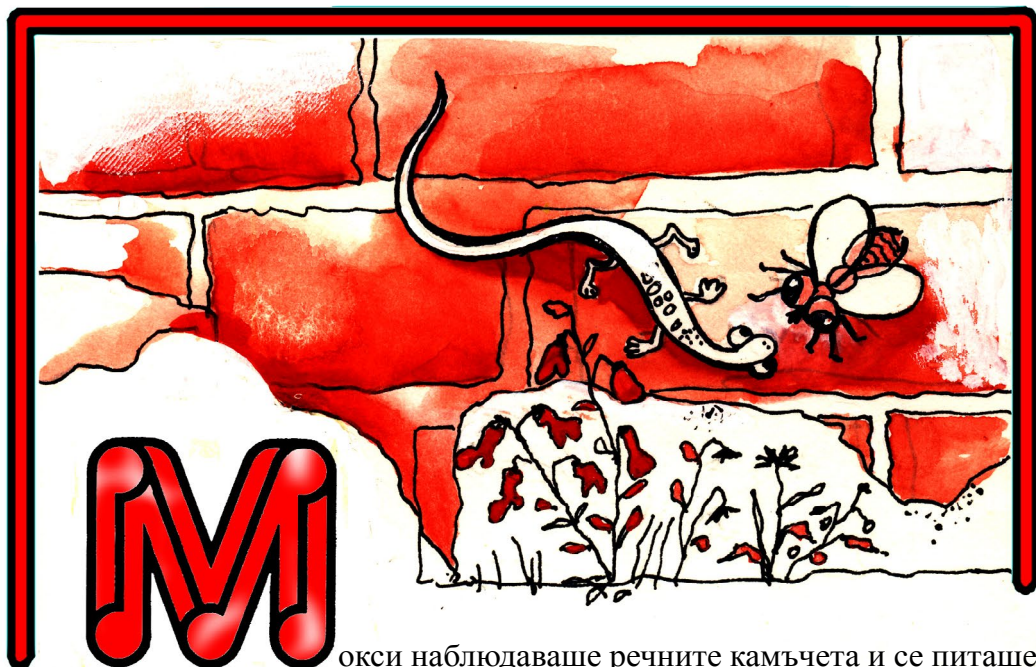
Да, ама вече няма гора. Нищо няма. Гола поляна.

Всичко бе изплюскано от този, който имаше тренинг.

СТЕНАТА

Мокси наблюдаваше речните камъчета и се питаше кое им дава право на тях да бъдат гладки, а другите камъни да не бъдат гладки. Нещо му подсказваше, че има връзка с водата, която може би ги изглажда, но тогава защо не бяха загладени и раците? Напротив, Мокси не е виждал нищо по-криво от раците. А те по цял ден са във водата. Иди го разбери – водата заглажда камъните, а раците ги прави грапави и криви. Необяснимите неща бяха в състояние да извадят магарето извън кожата му. И от къде на къде ще има необясними неща? Защо е необходимо да си блъскат главите с тях? За същото време, вместо да си блъскат главите, животните и хората могат да пасат. Пет минути ядене се равнява на пет години живот. Най-важното нещо в живота е яденето... Ох, какво ли е станало с онзи?... Няма го вече два дни. А сега и Домби. Пратиха да го търси, но и той остана някъде и сега го чакат... Раците обаче вървят назад, но защо? И лесно ли е да се върви назад? Мокси тръгна внезапно назад и падна в Резедавия вир.

– Мокси, какво правиш? – изненада се Димби.

– Опити.

Мокси излезе и се отърси от водата.

– Още не е станало време за къпане – каза Димби.

– Нали ти казвам – отвърна Мокси, – тръгнах назад, но паднах.

– Мокси, за какво ти е да вървиш назад?

– Имитирах раците.

– Така кажи – успокои се Димби.

Димби наблюдаваше Резедавия вир и си мислеше, че пъстървите прекаляват – те стават все повече и повече, а след време ще станат още повече,

дори повече от водата и няма да остане място във вира за къпане. Ето и сега, речеш да поплуваш, и – прас! – ще се удариш в риба. Където се обърнеш – риба. В края на краищата, да си потърсят други вировете; този вир си е техен, на Димби, на Мокси, на Домби и на... Него. Ох, къде ли може да бъде той? От два дни го няма, а няма ли го, ще се случат големи неприятности.

– Димби.

– Какво, Мокси?

– Страхувам се.

– От какво?

– Тогава пак го нямаше и като се появи, станаха много страшни приключения.

– Не знам! – въздъхна Димби. – То дано се върне, пък каквото и да е...

– Добре, ама мисля и за друго.

– Какво мислиш?

– И за Домби. Отиде да го търси, а още го няма. Вече не знам колко време. Непрекъснато се оглеждам, все ми се струва, че си идва, пък като се замисля, веднага разбирам, че не идва.

– Да.

– Знаеш ли колко пъти съм се замислял за някои неща и съм пожелавал да се случат, но те не се случват, а друг път някои неща, дето хич и не искам да ми се случват, просто ми се стоварват на главата.

– Мокси.

– Какво?

– Все ми се струва, че ако се върне Домби, ще се върне и Лиско.

– Да, ама Домби го няма.

– А пъстървите се увеличават.

– Какво?

– И след време ще започнем да се къпем не във вировете, а в пъстърви.

– Не мога да ги трая – рече Мокси. – Пъстървите са грозно нещо. Гледаш ги – плуват. Да ги пита човек защо плуват, какво намират в плуването, само мълчат и плуват, сякаш не могат да се наплуват. Мразя плуващите предмети... А ти?

– Аз не.

– Все си мисля за Домби. Пратихме го да доведе другия, а нито другия, нито оня, когото пратихме да го доведе. Да знаеш, тази работа няма да свърши добре... Ето вече два дни никакви приключения. Заприличали сме на пъстърви... без приключения... Ако се обърнеш...

– Какво ще стане?

– Ще видиш, че идва Домби.

– Знам.

– Домби, здравей! Какво става с нашия приятел?

Домби седна на брега и потопа крака в Резедавия вир.

Водата беше хладка и гъделичкаше петите му. Бе дявол да го вземе, това Резедавият вир е хубаво нещо?

– Намери ли го?

Сега, както е сгорещен например, ако се съблече и си поплува, изведнъж ще му стане хубаво.

– Или не го?

Но пъстървите прекаляват, непрекъснато се увеличават и както е тръгнало, увеличението им ще се уголеми, а водата ще се намали.

– Намери ли го, или не го?

Домби хвърли дрехите си и се потопа във водата. Тя се допря до кожата му, дебеличкото момченце почувства, че му става приятно, и си помисли колко хубаво нещо е животът – влизаш в Резедавия вир и се допираш до водата, става ти хладно, ще ти се да извикаш.

– Чуваш ли какво те питаме? – извика Мокси.

Домби поклати глава.

– Намери ли го?

Домби потвърди с глава.

– И какво? – обади се Димби.

– Подпира – отвърна най-после Домби.

Този път прелетяха две водни кончета, пъстървите наскочаха, но водните кончета знаеха, че пъстървите ще заподскачат към тях, и се пазеха. Домби си помисли, че на водните кончета не им е приятно да бъдат глътнати, с малкия си ум те бяха разбрали, че във въздуха им е по-приятно, отколкото под водата, защото, ако си под водата, това означава, че не си само под водата, ами си в стомаха на пъстървите.

– Какво подпира? – запита Мокси.

– Една стена – отвърна Домби. – Такава... Стена. Не си ли виждал стена?

Мокси беше виждал малко стени в живота си, но и те бяха достатъчни, за да разбере какво му казват, макар че всъщност никак не разбираше какво точно му се казва.

– Димби – обърна се той към Димби, – можеш ли да кажеш на Домби да не мълчи, ами да обясни какво е станало, защото като ми кажат, че някой подпира някаква си стена, на мен от това не ми се изяснява. Досега съм виждал няколко стени, но никога не съм ги подпирал, а съм се подпирал на тях. На стените можеш да се почешеш, но да седнеш да подпираш...

– Така де, Домби – рече Димби. – Кажеш какво е станало.

– Нищо – отвърна Домби от водата.

– Как нищо, когато го няма цели два дни.

– Подпира стената – рече Домби и се гмурна, но заоблената му глава се появи отново над водата. – Подпира я.

– От вчера ли?

– От вчера.

– Защо?

– И ни чака.

– Защо я подпира – загуби търпение Мокси.

– За да не падне.

– Той ли?

– Стената.

Мокси почувства да се образува нещо доста кисело в устата му и за малко щеше да плюне, но не плю, защото се сети, че е магаре и му е забранено да прави подобни неща, за да не кажат магарешка работа.

Така казваха – магарешка работа – за някои неща и Мокси избягваше да плюва.

– Къде е тя? – обади се отново Димби.

– На едно място – отвърна Домби.

– И той я подпира?

– Да.

– Защо?

Домби погледна към дъното на вира и потърси диви ягоди, той знаеше, че няма да намери, но беше чувал, че други намират, макар по други места, а обичаше диви ягоди, макар да бе ял само веднъж.

Долу беше пълно с пъстърви, те го гледаха и може би му казваха нещо, но той не разбираше от пъстървов език.

– Запита ли нещо? – измъкна той глава от водата.

– Защо я подпира?

– За да не падне.

– Къде това?

– Там.

– Ами хайде.

Мокси тръгна след Димби и Домби, повече учуден, отколкото уплашен, защото според него нищо особено не можеше да се случи до някаква си стена, и то посред бял ден, когато не е време ни за духове, ни за нищо. След това си помисли, че щом оня подпира стената от вчера, значи той стои там и през нощта, но отхвърли туй предположение – не можеше да допусне, че някой някъде ще подпира стени и през нощта, когато е тъмно и е времето на духовете.

Когато стигна при стената, Димби разбра, че става въпрос за същата стена, за нея си бе помислил той, беше я виждал да стърчи може би от сто

години на същото място, при полянката, само че сега стената не стърчеше самотна, техният приятел се беше вкопчил в нея и я подпираше.

Димби, Домби и Мокси спряха настрана и вторачиха погледи. Тишина – само птичите песни отдалеч.

Димби усети сърбеж по рамото си, но не се почеса.

– Какво правиш? – обади се най-после Мокси.

– Подпирам – отвърна лисичето.

– Трябва ли? – запита Мокси.

– Необходимо е – отвърна Лиско.

– Много ли?

Димби, Домби и Мокси разгледаха стената, тя нямаше вид на падаща, но Мокси направи крачка назад.

– И какво? – запита Домби.

– Подпирам я – отвърна лисичето. То помълча малко и добави: – Какво, няма ли да се хванете?

Никой не отговори, мълчаха, но кой знае защо, всеки си каза наум, че колкото и да мълчат, колкото и да си задават въпроси, в края на краищата ще се намерят до стената, подпиращи като своя приятел, защото сами не знаеха как, но винаги правеха туй, което им кажеше той.

– Хайде, Димби! – рече магарето.

– Защо аз?

– Защото си винаги след него – отвърна Мокси. – После ще се хване Домби и накрая, разбира се, аз. Знам, че няма смисъл да подпираме тази стена, тя има вид на падаща от сто години и все не пада, но на Лиско му е хрумнало днес пък да подпираме, щом не се очертава друго приключение. Добре, ще подпираме! И ще видите, че като мине време и след като се наподпираме, Лиско ще заяви, че това се равнява на приключение. Така ли е, Димби?

– Да – каза Димби и отиде да подпира.

След него – Домби.

Мокси погледа известно време как тримата приятели подпират стената и ядосан повече от всякога, на свой ред се залепи за нея.

– Сега пък ще подпираме – рече той. – Днес подпираме. За да се каже, че сме правили и туй. Всичко сме правили, вадили сме проклетници от варели, падали сме в дупки и лабиринти, а след това сме воювали с вълци, питони и привидения, но никъде не ни се е налагало да подпираме, затова хайде да подпираме, днес ще подпираме, за да се каже, че сме правили и туй. Но по-добре да подпираме, отколкото да треперим от страх. Мразя страха, обичам да паса.

След като помълча, загледан в мушиците, които летяха наоколо, той добави:

– Сега остава само да мине проклетникът и край. Остава само да ни види как висим на тази стена. Така ли е? Мълчите, но знам, че е така. Лиско, мога ли да се почеша? – Мокси се почеса. Беше много тихо, чуваше се само жуженето на мухичките и далечното шушукане на рекичката, която образуваше Резедавия вир. В Резедавия вир сега е прохладно и, разбира се, рекичката не се чува никак, защото е много далеч, но беше много тихо и нищо чудно, ако напрегнеш слух, да чуеш как тече водата на бързеите, как заглажда гърбовете на камъните и как се мъчи с гърбовете на раците, които не могат и не могат да бъдат загладени от никакви сили на света.

– Сега в Резедавия вир е прохладно – рече Домби – и пъстървите си лежат по дъното.

– А не като нас – добави Мокси.

– Какво като нас? – запита Димби.

– Да подпират. – Мокси сякаш за първи път отправи поглед към лисичето. Стори му се много напрегнато и замислено. – Дори не знаем къде да подпираме. Стената има две страни и де да знаеш коя точно е падащата. Някои стени падат на другата си страна. Разказвали са ми за стени, които изобщо не падат, нито имат намерение да паднат. А вие пък да не мислите, че някой ще ни донесе нещо за ядене?

– От подпирането се огладнява – рече Домби.

Димби се правеше, че не го вижда, но с крайчеца на вниманието си наблюдаваше знаменития си приятел и може би не чуваше нищо от брътвежите на магарето. Димби се мъчеше да проумее защо Лиско е тъжен и защо в момента, вместо да се гмуркат при пъстървите, стърчат в горещината и подпират нещо, за което са сигурни, че няма да падне нито днес, нито когато и да е.

Димби вече не беше онова малко човече, той беше навършил две или три, а може би четири или пет години и знаеше от опит, че понякога смисълът на нещата не се крие точно в техния смисъл, а някъде другаде. Той се питаше защо трябва да бъде така, че лисичето да знае повече и да предвижда някои факти, с други думи – да вижда по-напред от тях тримата, да предвкусва нещата, да изпитва по-голяма радост или пък по-голяма тъга. Така де, лисичето умееше да се радва повече от тях тримата и да тъгува по-дълбоко. Освен това Лиско никога не се отпускате спокойно, както правеха те. Например, когато те се отпуснаха върху водата, гледаха небето и не се интересуваха от нищо, докато Лиско винаги мислеше за нещо друго и си задаваше въпроси.

– Забелязал съм, че когато подпирам нещо, огладнявам особено – обади се повторно Домби.

– И аз – рече Мокси. – Димби, ти не си ли гладен?

– Не.

- Не смятам, че казваш истината.
- Вчера бях много по-гладен от днес – каза Димби.
- Не искаш да си признаеш – упрекна го Домби. – За да не обидиш Лиско, но Лиско не ни ли обижда, като ни кара да подпираме?
- Много ни обижда – рече Мокси. – Оттук се вижда тревата на цялата полянка. Тази полянка се слави с най-вкусната си трева.
- И имаше много магарешки бодили – обади се най-после Лиско.
- Стига!
- Но сега няма.
- Това не е разговор!
- А имаше много – рече Лиско.
- Разбрахме!
- Остана тревата! А по-рано бодилите имаха уханни цветчета, в цветчетата имаше сокове...
- Лиско, моля те!
- В цветчетата имаше мед – настоя лисичето. – И за пчелите, и за теб. Но сега не виждам нито един стрък. Къде отидоха тръните, а?
- Ще подпираме или ще говорим за тръни? – проплака магарето.
- Ще подпираме – каза лисичето.

Мокси си помисли за всичките полянки с магарешки бодили, които бе опасал, и вече бе принуден да яде само трева. Е, има места, по които растат много бодили, но те са далеч, там има, но ще му липсват тези тримата, с които в момента, кой знае защо, подпира някаква стена, една стена, която всъщност надали може да падне, понеже никак нямаше вид на падаща. И колкото мълчеше и подпираше, Мокси си мислеше, че Лиско ги е наредил тук не толкоз да подпират, а за друго. Да се задълбочим и да помислим за хилядите неща, за които никога не сме помислили, тъй като от игри и пасане не ни остава време да мислим, хрумна му на Димби. Когато подпирам, аз мисля, помисли си Домби, подпирам значи мисля; мисля, значи съществувам. Подпирам, значи съществувам, хрумна му на Мокси, съществувам ли, това означава, че мога да мисля (ако не паса, разбира се). Да, помисли си Димби. Всъщност – Димби си мислеше – тук сме се събрали не да подпираме, а да помислим, всъщност тази стена едва ли е падаща стена, по-скоро това е стената на мисленето.

- Мислим за едно и също нещо – обади се най-после Домби.

Димби и Мокси се съгласиха, че мислят за едно и също нещо.

– Забелязал съм, че напоследък четиримата мислим за еднакви неща – потвърди Мокси. – Сега например всички мислим как ще превърнем това подпиране в приключение. И мисленето, и него да го превърнем в приключение. Лиско, така ли е?

- Съгласен съм – отвърна лисичето.
- Че мислим еднакво ли?
- Че мислим за едни и същи неща. Защото, ако започнем да мислим еднакво...
- Какво?
- Е лошо.
- Кое?
- Ако почнем да мислим еднакво.
- Така ли?
- Представи си: милиони същества мислят по един и същи начин.
- Според мен това е хубаво.
- Нещо ми подсказва, че не бива... Според мен еднаквото мислене е лошо нещо.

Отново замълчаха, но не можаха да разтълкуват думите на лисичето. Мокси се заинати и мисли почти пет минути, но не можа да стигне до никакво заключение.

– Не мога да стигна до заключение – рече той. – Вече два часа мисля и не мога да разбера тайния смисъл на мисълта, която Лиско изрази. Досега съм си извадил едничко само заключение, че Лиско от време на време е луд и от време на време нормален. Сега например, убий ме, но който и да мине оттук, като ни види, че подпираме, ще каже, че сме луди. А не искам да ме смятат за луд. Не ми е приятно. Може да съм прост, но луд не искам да бъда.

– Според теб това приключение опасно ли е?

– Това е чудесно приключение, понеже няма опасности. Мога да подпирам цял живот стени, само да ми носят храна. А никой не носи и ако някой мине оттук, ще каже, че сме луди. Това е лудо приключение, безопасно, но шашаво, всеки може да мине и да ни се присмее.

– Но безопасно.

– Безопасно си е, приключение на мислене! Това е най-безопасното приключение.

– Ами ако се замислиш искрено за себе си?

– Често съм си мислил искрено за себе си и винаги съм се чувствал в безопасност.

– Дори като се замислиш за онова ли?

– За кое? – Мокси се стараяше да придаде такова изражение на лицето си, от което да се разбере, че уж недоумява. – Какво имаш предвид?

– Когато тръгнахме към морето.

– Е?

– И минахме четиристотин километра.

– Стига!

- И стигнахме.
- Моля ти се!
- Но ти остана на двайсет метра.
- Лиско!
- И не го видя.
- Не ме разсейвай, сега подпирам...
- Понеже...

– Лиско, моля те, спри! Не виждаш ли, че сега подпираме и мислим, а като мислим, не бива да се разсейваме, защото какво ще бъде това приключение на мислене, щом се разсейваме и мислите ни летят не там, където трябва.

– Искам да кажа, че ако се размислиш искрено, не е толкова безопасно. Ако беше безопасно, нямаше да ме молиш да млъкна.

– Защото това, което ще кажеш, го знаем. Казвал си го. Много пъти... На няколко места... И метрите ти са винаги различни. Веднъж кажеш двайсет, друг път – трийсет, помня, че веднъж каза дори четирийсет. Когато и да питаш, ще ти каже, че това се две различни неща и нямаш право да повдигаш този въпрос.

– Добре, добре.

– Това е най-срамната страница от историята на моя живот и нямаш право... Чу ли?... Особено когато съм зает с такова важно подпиране. Защото тази стена може да падне и ако не съм аз, тази стена като нищо може да стане на прах. Събрали сме се да подпираме, а не да говорим за това-онова. Ти ни разсейваш, да ти кажа правата, много пречиш. Ето, да питаме Димби и Домби. Макар и странични лица, те могат да кажат какви излишни неща говориш в момент като този, когато трябва да подпираме една такава стена, която, ако падне, не знам дали ме разбираш. Така ли е?

Никой не отговори.

– Така е! – заключи Мокси и натисна по-силно гърба си към стената. – Имаме голяма отговорност, предстои ни страшно изпитание, велики дела, тук се намираме да подпираме, а не да ни разсейват с разни такива... А ти какво гледаш? Какво зяпаш? Откъде се взе?... Само ти ни липсваше... Защо мълчиш? Какво се пулиш? Не си ли виждал подпиране?... Подпираме! А не като теб!... Не се пули, ще ти изхвъркнат очите.

- Виж какво, аз не ти говоря.
- Няма значение.
- И ти няма да ми говориш!
- Аз те мразя!
- Какво правите тук?
- Наша си работа.

– Защо висите на стената?
– Защото искаме!
– Виж какво, аз не говоря на теб, а на другите проклетници. Аз на теб, значи, няма да ти проговоря цял живот, защото ме ритна няколко пъти.
– Не ритнах теб, а варела.
– Да, но аз бях вътре.
– Че кво правиш вътре?
– Тебе, значи, те ненавиждам особено много, но какво правите тук, това се питам и не мога да си отговоря. Това, че висите – висите, но защо?
– Махай се!
– Вие не висите току-така. Нещо вършите, майсторите. Вие току-така няма да седнете да висите за тоя, дето духа... Вие, дето се казва, и ягодите ми ще изядете, но чак накрая, преди да ви усетя.
– Изядохме ги, кво да правим.
– И сега ще ядете нещо. Това, дето висите на тази стена, не е току-тъй, вие нищо не правите току-тъй, защото накрая все изяждате по нещо сладко, да речем... ягоди. – И понеже никой не каза нищо, Чимиджимичамиджоми продължи: – Моите ягоди, определени за мен, спечелени с честен труд на конкурс за дълго име, когато победих щъркела и го нервирах. Така ли беше?
– Махай се!
– Защо висите?
– Ще те ритна този път направо!
– Кажи де, защо висите?
– Лиско, защо не му отговориш на този проклетник. Аз не мога. Видя ли го, заболява ме главата, не мога да разговарям с такива.
Но Лиско, Димби и Домби днес бяха решили да мълчат и да мислят. Такава беше задачата – да се мисли до припадък, до задълбочаване и колкото повече се задълбочаваха в мислите си, толкова повече съзнаваха, че животът не е само приключение или пък серия от приключения. Забили погледи в небето, те мислеха за много неща, например за какво са на този свят, какво ще правят в него и има ли смисъл да са, а когато дойде ред да си отидат, дали ще оставят нещо след себе си. Нещо смътно се върдаляше в мислите на лисичето. То смяташе, че всъщност едва ли съществуват, че са измислени същества, поставени нарочно сред света от някаква друга цивилизация или писателски каприз, за експеримент или нещо от този род. Защото не раста, помисли си Лиско, ето вече години се разхождам насам-натам и все съм си онова лисиче, което не ще да порасне, а само шари тук и там. Да, аз съм пуснато тук за експеримент, с мен искат да докажат нещо. Ето го Димби. И той не расте. Домби също. Мокси продължава да си е магаренце, то понякога е толкоз малко, че ми заприличва на брошка.

Не разбирам какво сме ние, питаше се Димби, една палава компания и една красива местност с река и вирове, в които плуват пъстърви. И може би чрез нас искат да докажат, че не съществува вечно безгрижие? Не знам, чрез нас искат да докажат нещо, защото смътно чувствам, че не сме истински живи същества. Ако бяхме истински, трябваше да пораснем, а ние не сме пораснали дори сантиметър.

Точно тъй, Димби, помисли си Домби, нас са ни начертали и са ни пуснали, иначе не може и да бъде, защото ако бяхме истински...

– Искам да знам! – извика Чимиджимичамиджо.

Мълчание.

– Вие сте длъжни! – извика повторно Чимиджимича.

Мълчание.

– Трябва да ми кажете! – извика за трети път Чимиджи.

Мълчание.

– Защото, ако не разбере за кво висите тук, ще се пукна от ярост! – извика за четвърти път Чими и си отиде.

Мълчание.

– Отиде си – забеляза тихо Мокси.

– Мокси, защо не мислиш? Нали играем на мислене?

– Бе Лиско, не видя ли кой беше тук?

– Сега играем на мислене.

– Ми този проклетник стоеше пред нас и ме дразнеше.

– Нищо, мисли!

– Не мога да мисля, като ме дразнят. Той дойде и застава, гледа право в мен, пули се, не мога да мисля, като ми се пулят. Ти можеш ли да мислиш, като ти се пулят?

– Потъни в мислене, Мокси, задавай си въпроси и си отговаряй.

– Този проклет жабок!

– Помисли за себе си.

Мисленето ме прави тъжен, помисли си в това време Димби. И мен, отговори му с мисълта си Домби. Това приключение на мислене не ми харесва много, но да видим какво ще стане нататък. И все пак, Домби, ако си искрен в себе си, признай, че днес денят стана по-друг и ние по-други, дори небето се промени.

Това е вярно, Димби, но печелим ли нещо? Напротив, съгласи се Димби, не печелим, а ставаме тъжни, но някак си усещам как се издигам над всичко, просто се издигам над... И аз се издигам и дори го усещам как се издигам над всичко и как вече дори не ме е страх, но има ли смисъл?

Как да няма, като усещаме, че ставаме други и се отличаваме от всичко друго. Отличаваме се, Димби, ама сме тъжни, а нас ни познават като ве-

сели, Домби, но сега си правим експеримент да видим как ще изглеждаме като тъжни.

– Ставам тъжен – обади се Мокси. – Моля ви се, само не ме карайте да не говоря на глас, че ми е тъжно. На мен говореното не ми пречи да подпирам.

– Но пречиш на нас.

– Защо? Като говоря, как ще ви преча да подпирате?

– Пречиш да мислим.

– Не разбирам, ние сега подпираме ли, или ще мислим?

– Подпираме.

– А аз мисля.

– Значи подпираш.

Магарето въздъхна.

– Предпочитам да дойде Чими. И да ме дразни. По-добре, отколкото да мълча и да подпирам. Защо сме приятели, да мълчим ли?

– Не чувстваш ли, че се издигаш?

– Чувствам, Димби, но не искам да се издигам. На мен ми се потъва в Резедавия вир, да мисля потънал.

– Но все за хубави неща.

– Че какво от туй.

– И не си тъжен.

– Че кво като не съм?

– Не се издигаш.

Лиско помоли отново за тишина.

Мокси млъкна и си помисли защо пък тъжните мисли да издигат, а безгрижните да не издигат. По негово лично мнение удоволствието е най-хубавото нещо и няма нищо по-хубаво от удоволствието. В удоволствието има нещо приятно, което се забелязва веднага, изпълва те отвътре навън или отвън навътре и като се нахраниш добре, можеш да почакаш да огладнееш и отново да си похапнеш.

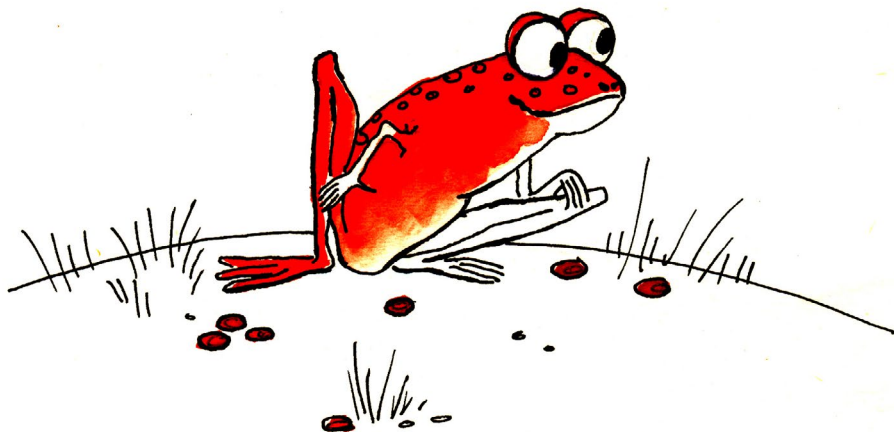
– Защо се усмихваш? – запита Мокси.

– Защото съм сигурен, че мислиш за ядене.

– За да се извися, Димби. Като си помисля за ядене, на момента ми става тъжно и се извисявам. Нали от нас се искаше да се извисяваме?

– От нас се иска да мълчим.

Четиримата бяха залепени с гръб за стената и отстрани наистина приличаха на висящи, а всъщност те подпиряха стената да не падне. Коя беше тази стена, откога стърчеше тук – не знаеха. Може би отдавна, а може би от днес. Когато стана дума за това, откога стърчи тази стена на това място, те си бяха казали, че стената стърчи отдавна, но не бяха сигурни, както не бяха сигурни, че стената има вид на падаща. Лиско бе казал, че има вид на

падаща, и му повярваха. Защо? Кое го бе накарало да вижда падащи стени? Мислите на четиримата се разрастваха не само в дълбочина, но и встрани.

– Кажете бе, тикви, защо висите?

– Мокси!...

– Не мога, Лиско, нещо ме кара да му отговоря.

– С жаби не говори!

– Но ще пукна.

– Мисли си, че туй е най-безопасното ни приключение, без рискове за живота. Само крепим.

– Това, дете Чими се довлече за втори път, не ми харесва. Умирам да го ритна.

– Ако го ритнеш, ще се приравниш.

– Умирам да се приравня.

Чими мълчеше и ги гледаше как висят на стената, потънали в необяснимо мълчание. В огромната му проклета душа се зараждаше раздражение, което, с изтичането на минутите, се превръщаше в отвращение, омраза, ненавист и още много лоши неща, свързани с проклетия му характер.

Жабокът пречеше наистина.

Лиско не можеше да мисли добре, не успяваше да се задълбочи заради опулените очи на досадника. Сега той разсъждаваше за разнообразието на природата. Ето аз съм, Димби и Домби са, Мокси е, защо да не бъде и Чими, защо да не бъдат скалите и птиците, делфините и къртиците; всичко си е изработено за разнообразие и забавление, животът е съставен от много животни и хора, от милиони предмети и листа, всеки е дошъл да се наживее и да си отиде. Чими пък е дошъл да се напроклетува. Лиско примигна. Чакай, не станаха ли двама?

- Този проклетник взе, че се удвои – забеляза Мокси.
- Какво от това? – отвърна лисичето.
- Как какво! – взмути се Мокси. – Не ни стигаше един, ами сега двама!
- Лиско, какво става, Чими се удвои?
- Нищо, Димби, пречи ли ти?
- Не, но...

Димби излъга, разбира се, пречеа му да мисли.

- Аз не мога да мисля с един Чими – рече магарето, – какво остава с двама.
- Не са двама – обади се Домби.

Лиско бе видял идването на третия жабок, но не бързаше да се обади. За първи път, откакто го познаваха, Чими се появяваше с придружвачи – те заставаха зад него, сякаш подчертаваха предимството му. Бяха ли проклети като приятеля си? Едва ли, трудно можеше да се допусне, защото Чимиджимичамиджоми беше особено проклет жабок и това, че в момента мълчи, едва ли означаваше нещо добро.

– Защо мълчат?

– Ами гледат.

– Какво гледат?

– Нас, Домби... В момента не сме толкоз безинтересни – стърчим тук и подпираме една стена да не падне, стараем се да попречим на нещо да падне. Разбираш ли?

– Не съвсем.

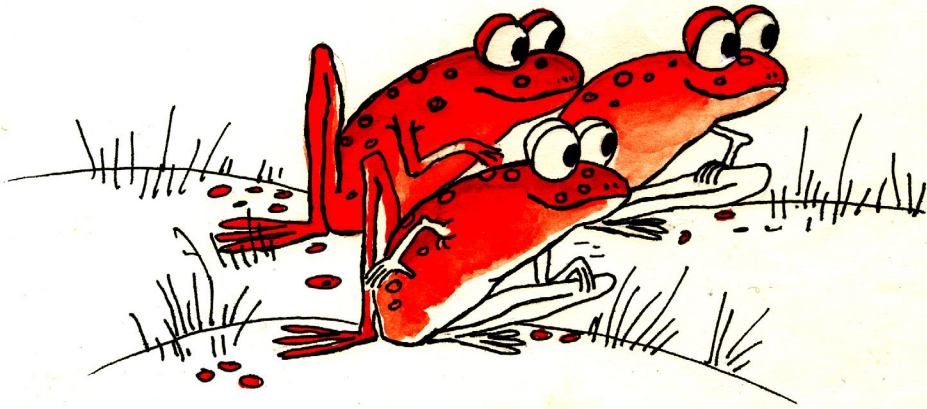
– Домби, тази стена е създадена от някого да стърчи, а не да пада. Затова я подпираме.

– Мислиш ли, че ако я пуснем, ще падне?

– Има вероятност.

– Тя си стърчеше и без това.

– Но може да падне.

– Добре, Лиско, но докога?

– Нещо ми подсказва, че стената ни обединява; благородното дело, което вършим, ни ободрява, освен това се съсредоточаваме и започваме да мислим за сериозните неща на живота.

– Но станахме тъжни.

– Че лошо ли е? Да поиграем веднъж пък и на тъжни, омръзна ми да бъда весел.

– На мен пък ми омръзна да ме наблюдават! – не издържа Мокси. – Виж, шест опулени очи!

– Потрай и ще си идат.

– Погледите се забиват в кожата ми, причиняват ми сърбежи, трябва да се почеша, а не мога, понеже подпирам.

– Сега ми харесваш – усмихна се Лиско.

– Но мразя да ме наблюдават, когато подпирам. Аз върша тук едно благородно дело, да подпирам, а те ме наблюдават... Какво зяпате, проклетници?

Проклетниците не се обадиха, не помръднаха, останаха си ококорени.

– Махнете се!

– Мокси, спокойно!

– Къш!

– Спокойно, Мокси!

– Виж какво, ще падна ниско, но ще ги сритам!

– Остани горд, ти казвам.

– Не съм горд, а подпираш!

– Остани така.

– Това е глупаво, да стърчиш тук и да подпираш нещо, което няма намерение да падне. Не можеш да се почешеш, да си попасеш, да пиеш вода, защото подпираш. А в това време някой си там мълчи и се пули срещу подвига ти... Ще видиш, Лиско, никой няма да ни го признае. Напротив.

– Какво напротив?
– Обратно.
– Теб какво те интересува?
– Как да не ме интересува! Ако теб не те интересува, мен ме интересува какво ще кажат и дали ще се изкажат напротив.
– Както виждаш, мълчат.
– Това ме влудява!... Димби, защо си траеш? Домби, кажи нещо на този тук! Защо все аз, защо винаги аз да викам и да ви отстоявам каузата?
Като рече това, Мокси се отдели от стената и погледна лисичето.
Лиско мълчеше.
– Отделих се – рече тихо магарето.
– Видях – отвърна лисичето.
– И както виждаш, светът не се свърши. Може и без мен.
– Сигурно.
– А сигурно може и без вас.
– Може би.
– Щом е така, защо не плюем на тази работа и да отпрашим към реката.
Сега е време за къпане.
– И тогава беше време за къпане.
– Кога?
– Когато отидохме до морето.
– Какво искаш?
– Но ти остана на двайсет метра.
– Стига.
– На Хълма на медените сокове.
– Моля ти се.
– И не видя морето.
– Залепям се за стената, млъкни!
Мокси удари гръб и стената се поразтърси.
Докато приятелите му мълчаха, той пророни:
– Тая пък да не вземе да падне на другата страна. Лиско, не ти ли се струва, че може да падне на другата страна? Я да отида там. А, Лиско? Да отида ли от другата страна, защото може да падне натам? Хем ще се скрия от погледите на тия тримата.
Но те бяха станали четирима.
Лиско бе забелязал това преди другите, макар че не каза нищо, а вътре в себе си се усмихна.
Четвъртият жабок се нареди до събратята си и както трябваше да се очаква, опули очи.
Нито дума, разбира се, нито звук.

В тишината се чуваха само далечните песни на птиците, които, за разлика от подпирашците герои, можеха да си летят навсякъде и да се почесват безнаказано.

– Лиско, видя ли?

– Видях, Димби.

– Раздразних се.

– Защо?

– Много са еднакви.

– И на мен ми прави впечатление.

– Извънредно много са еднакви – съгласи се Мокси. – Това на нищо не прилича. Такава еднаквост дразни. Тия тук ме дразнят. Хей, еднакви такива, махайте се, докато не съм изревал!...

– Мокси!

Мокси духна срещу жабоците, полъхът мина край тях, разхлади ги и отмина, но четиримата не помръднаха. Малките топчета на очите им стърчаха напред и нагоре, крачката им стояха здраво върху тревата, нежните ципи между пръстите им блестяха с кротка замечтана светлина. Кротка, но не тъй замечтана бе светлината, която кръжеше над главите им. Изражението на лицата им наподобяваше това на Сфинкса, изобщо те наподобяваха четири малки сфинксчета, които не си правеха труда да се замислят за каквото и да е, само се пулеха с презрително безразличие.

– Не е презрително безразличието им – забеляза по едно време Димби.
– Това не е безразличие.

– Има нещо коварно в него – съгласи се Лиско.

– Направо проклето – добави Домби.

– Не знам – прошепна Мокси, – аз мълча, все аз се обаждам, все аз напомним кога трябва да бягаме.

– Мислиш ли, че и сега трябва да бягаме? – запита Лиско.

– Да драснем, че да се не видим!

– Защо? Заплашва ли ни опасност?...

– Предпочитам... опасностите... пред...

Тук магарето млъкна.

– Продължавай! – подкани го Лиско.

– Ще замълча.

– Не, ти предпочиташе нещо.

– Млъкнах!

– Дано.

– Можеш ли да броиш до пет?

– Видях го преди тебе, Мокси.

– И той като тях.

– Наистина са много еднакви.

Петият жабок се настани до четвъртия. Кой знае защо, лисичето втренчи погледа си в него и забеляза, че петият жабок се различава по едно нещо от останалите – имаше опашка.

– Чими, изложихте се – обади се весело Лиско, – каква е тая работа, какви са тия опашки? – Мълчание. – Жаба с опашка!...

Десет топчета очи се взираха в подпиращите и мълчаха.

– Безплодни опити за ирония – забеляза с удоволствие Мокси.

– Бъди спокоен – отвърна меко Лиско.

– Безпокоя се за тебе – рече Мокси. – Ако не беше ти, щяхме да си живеем равно и нямаше да подпираме разни стени...

– Чуден си!

– ... които и не мислят да падат.

– Защо не погледнеш към...

– Страхувам се да не са станали шест.

– Бъди спокоен – седем.

– Какво?

– Този път... две... наведнъж.

– Майчице!

Мокси погледна и се увери, преброи ги няколко пъти, но кой знае защо, се загледа в опашката на петия жабок. В нея имаше нещо комично, ала магарето не се засмя, то не беше от рода на смеещите се, беше сериозно животното, създадено да пасе и да се излежава.

– Започнаха по две – забеляза Димби.

– Нищо чудно да се домъкнат и три наведнъж – рече Домби.

– По-скоро би трябвало да престанат – рече Лиско. – Седем е добро число, употребява се навсякъде, особено в приказките.

– Не желая да участвам в приказки! – рече Мокси.

– Този, който живее, участва.

– Приказки!...

– Петият жабок, с опашката, ме занимава сериозно – призна лисичето. – Не мога да му се нагледам, но според мен Чими допусна слабост, която ще му излезе солена. Така ли е, Мокси?

– Според мен слабост допуснахме НИЕ, не биваше да подпираме тази стена, която няма намерение да пада; преди малко я разгледах, няма вид на падаща и напразно я подпираме. Лиско ги измисля едни, а после жабите виновни. Жабите са си жаби. Събират се, ами как да не се събират, когато им е интересно. Четирима глупака подпират една стена да не падне, а в същото време всеки си живее живота. Дори да падне, защо точно ние да се залепим за нея? Какво ще спечелим? Някой ще ни каже ли браво?

– Мокси, колко пъти ще ти се повтаря – взмути се Димби. – Не става дума за подпиране, а за мислене. Като подпираме, мислим. А като мислим, се натъжаваме.

– Днес играем на тъга – рече Домби. – На всичко сме играли, но на тъга не сме играли, нали, Лиско?

– Така си е, Домби, макар че не е безинтересно и другото.

– Кое?

– Представи си, че наистина подпираме. Една стена е застрашена от падане и я подпираме да не падне.

– Чуйте го – натъжи си Мокси. – Излиза, че не играем, а наистина подпираме... Добре де, докога?

– Това не знам.

– Пет години?

– Лиско подпира от два дни – рече Домби.

– Това си е негова работа – рече Мокси. – Аз не мога и два часа.

– Докато огладнееш.

– Не мога да подпирам нещо, а в това време да ме гледат, те не само ни гледат, ами ни наблюдават. И мълчат. За първи път виждам жаби да мълчат. Но какво могат да кажат, щом виждат ясно четирима подпирачи луди?... Вижте какво иде!

Може би двацет, наведнъж.

Дойдоха, наредиха се и замръзнаха по местата си, топчетата на очите им блеснаха с познатата изцъкленост. Подпирачите се заеха да ги броят. Трудно, групата беше голяма, на всичко отгоре прииждаха нови, но май че идваха с хиляди и надойдоха хиляда пъти по хиляда, защото поляната се покри с жаби, а после и гората – всичко се напълни с жаби, една до друга, жаби, жаби – додето виждат очите, тихи, кротки, изцъклени; изчезна тревата, покри я килим от жаби, неподвижни и неми, еднакви, ако се изключи петата жаба, онази с опашката.

– Ето че стана! – извика бодро лисичето.

– Приключението ли? – запита тихичко Мокси.

– А почнахме с подпирането на някаква стена!

– И казваше, че е важно.

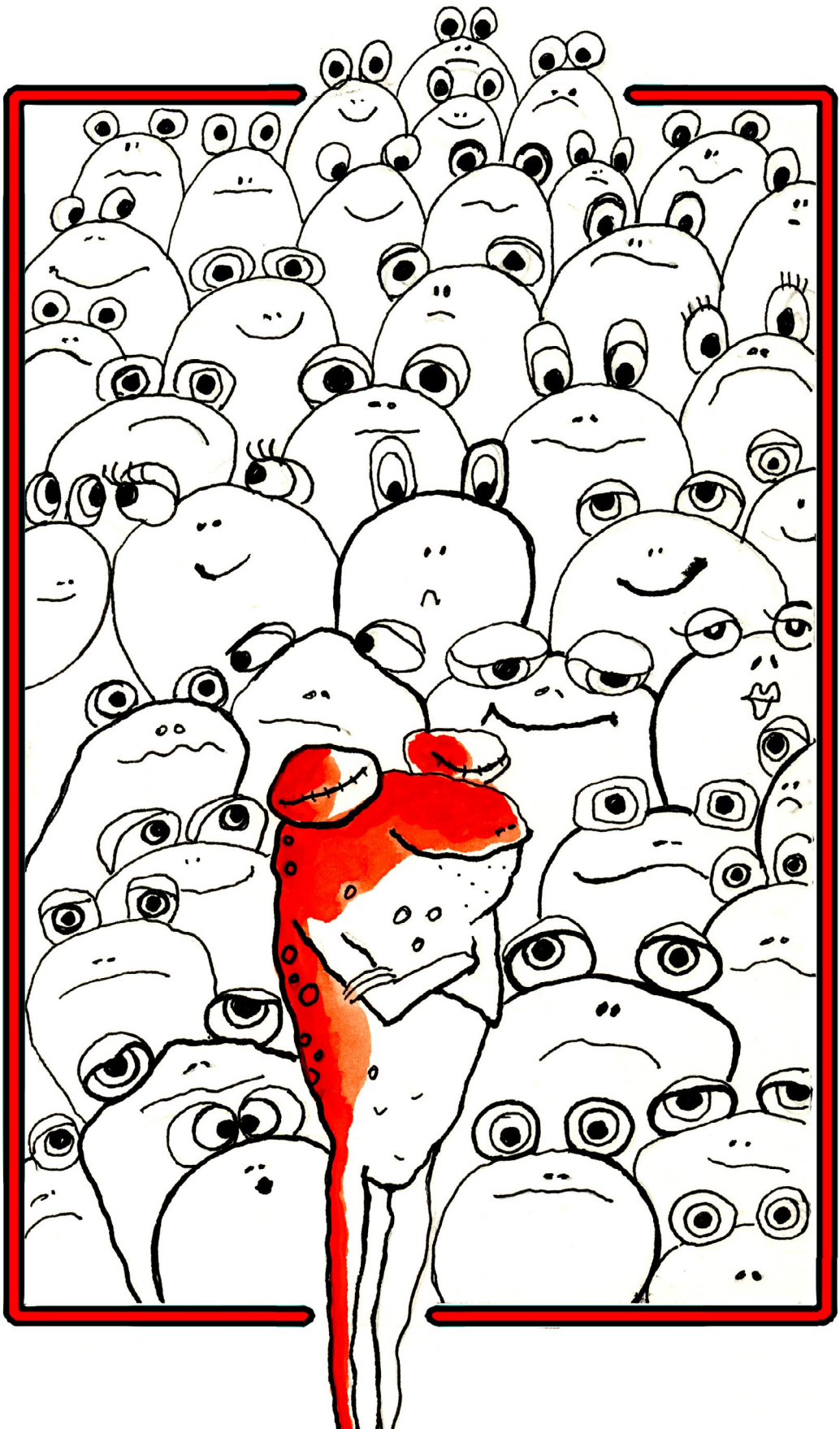
– Много!

– А какво стана, природата се напълни с Чимиджимичамиджомовци. Сега кво? Ще стоим пред тях ли?

– Налага се.

– Майчице моя!

– Мокси, поне сега трябва да млъкнеш и да се държиш достойно. Гледа ни поне един милион.

– Два милиона очи! – рече възторжено Димби.
– Това не ми харесва – възрази Мокси. – Тези мълчащи животни ме дразнят.
– И мен – призна си Домби. – Много. Просто не знам...
– Което означава, че приключението започна! – рече Лиско. – Ето ни пред един милион жаби. Това не може да ни изплаши, защото няма по-страхливо животно от жабата. Какво остава? Да изчакаме. И да се посмеем! Разбира се!...

– Димби!

– Да, Лиско.

– Домби!

– Да.

– Мокси!

– Ох, Лиско.

– Еднооооо, двеее, три!

Лиско, Димби и Домби се втурнаха в смеха – хубаво, отворено, – а Мокси се озъби. Смехът прозвуча безгрижно, такъв си го искаха, защото се нуждаеха от него не като смях, а като оръжие. Това оръжие бяха употребили няколко пъти срещу различни врагове и ако не им носеше победи, поне ги успокояваше. И този път се смяха дълго. Докато се смееха, те нямаха възможност да разглеждат жабите, но щом притихнаха, първото нещо, което им направи впечатление, бе мълчаливата им изцъклена неподвижност; двата милиона очи блестяха остро.

– Какво искате? – изкрещя Мокси.

– Мокси!

– Те искат нещо от нас!

– Напротив.

– Тогава защо са тук, защо са се наредили? Достигат до края на земята.

– Това ще разберем, ако потраеш.

– Не мога! Ти си един никакъв, ти си никаквец, и Димби е никакъв, и Домби, и никой не ви дава право да ме тапицирате на стената! Не съм се раждал да подирам стени, нека падат и затрупват. От къде на къде точно АЗ ще се жертвам да не бъдат затрупани другите. Другите правят ли нещо за мен, никой не прави и трябва сам да отговарям за себе си. Никой не дойде да каже, Мокси, имаш ли нужда от нещо, или каквото и да е друго, а аз крепя стените да не паднат, сакън да не паднат, сакън да не затрупат някого. Все Мокси ще спасява света.

– Добре, какво искаш?

– Да се махна.

– Някой пречи ли ти?

– ТИ!... Все започваш... за онова... когато дойдох до морето, а не го видях.

- Млъкни!
- На двайсет метра!
- Млъкни ти казвам!
- Пред Хълма на медените сокове!
- Мокси!

Тишина.

– Напусни стената, без да прелистваш страницата на своя позор.

Магарето се отдели от стената и се извърна изцяло към жабите:

– Зелено-кафяви проклетници, предизвиквам ви на дискусия! Да видим кой ще победи. Вижте ни, ние сме само четирима, но сме различни, между нас се намират дори човеци, но и те са различни, а вие сте еднакви като керемиди!... Ще кажете ли нещо? Ето вижте ни, аз говоря едно, Лиско друго, а Димби и Домби трето, но всички се обичаме и сме един до друг, и подпираме тази стена да не падне, защото, ако падне, могат да бъдат дадени жертви. Ние служим на кауза, а вие нямате никаква кауза. Ето ни, вижте ни, моите различия с това лисиче са известни, но всеки знае, че го обичам, и то ме обича, и всички тук се обичаме, а сега играем на тъга, защото ни омръзна да играем на безгрижие. Безгрижието не е най-важното нещо на света, затова започнахме да мислим и да потъваме в тъгата. – Мокси се обърна към приятелите си, залепи се до стената. – Добре ли го казах?

– Ти се извиси.

– Но в очите ти има сълза, Лиско.

– Така ти се струва.

– Майчице, как се извиси това проклето магаре! – каза Димби и забърса очите си.

– Ами вие как мислите – рече Лиско, – Ненапразно сме заедно.

– Не приеха дискусията – прошепна Мокси. – Подхвърлената ръкавица остана да виси във въздуха... Какво става с мен – богат речник вадя... Продължават да мълчат... Откъде взех тази ерудиция? От гнева. Освен това гневът се оказа по-силен от страха.

– Нима вече те е страх?

– Не, това е нещо особено.

– Нерви.

– Да, нерви. Защото виж как ни гледат. Казах им такива обидни неща, а те мълчат и гледат, и ме вбесяват. Вас не ви ли вбесяват?

– Мокси, започваш...

– Не, искам да знам не ви ли вбесяват тия гледащи и мълчащи кафъзеленикави проклетници, не ви ли действат на нервите, или вече нямате нерви, защото сте станали дебелокожи нечувствителници?

– Тук трябва да спреш, Мокси.

– Нима моите приятели са станали дебелокожи слонове, които дори не трепват пред картината на милионната сган? Тя мълчи и фиксира с убийствения си колективен поглед! – Мокси се извърна за втори път към жабите. – Зелено-кафяво стадо! – А после към приятелите. – Вие нямате право да ме откъсвате от живота ми на полянката и да ме хвърляте върху разни стени, да подпирам за този, дето духа!

– Мокси, не си ли гладен? – обади се Домби.

– Дори да е така! – рече Мокси.

– А само преди малко се извиси.

– Защото ме ядосаха.

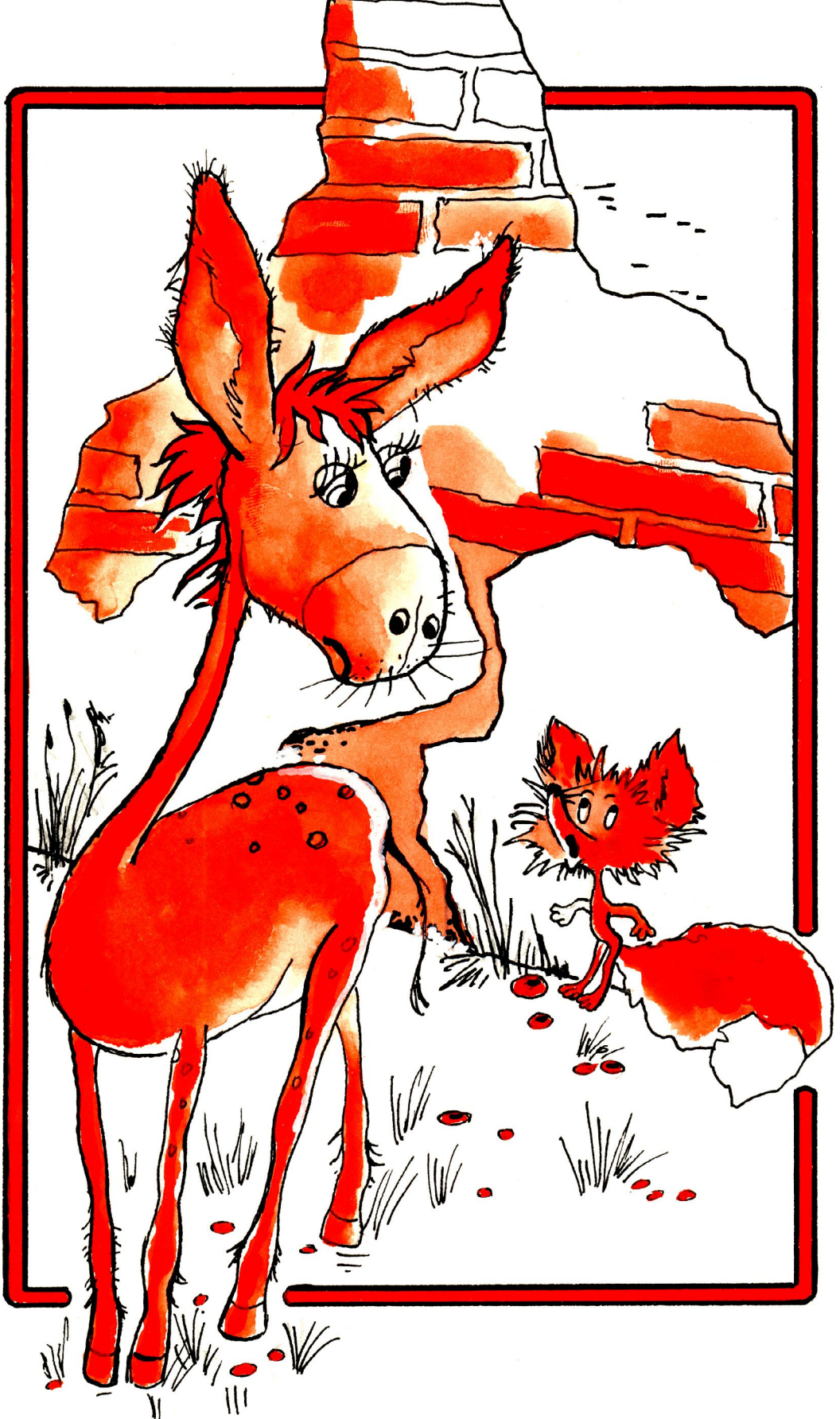
– Дори извади такъв богат речник.

– Защото не бях на себе си... Но вие сте проклетници! Плюя на вас и се махам! Там, където ще мога да се почеша. Да се изпъна.

Като каза това, Мокси се отдели от стената, заобиколи я и яростно тръгна по обратната на жабите посока. На сърцето му стана леко, магарето разбра още по-добре колко хубаво нещо е спокойният свят, постлан с трева и покрит с нежна синя драперия, пълнен с потоци и бодли, с чудесни, ослепително красиви дървета, на които можеш да се почешеш. Тук има слънце, но има и сенки; ако щещ, застани на слънце, ако щещ – на сянка, а ако искаш пък – половината на слънце, половината на сянка, на главата ти ще бъде нощ, а на опашката ден. Наведе се и хрупна трева. Беше забравил вкуса ѝ. Започна да пасе и да си мисли колко хубаво нещо е животът, как приятно може да го прекара, ако няма на света такива като ОНЯ...

В това време тримата на стената и жабите срещу тях продължаваха да се наблюдават. Нито Лиско, нито Димби или Домби имаха желание да говорят.

В устите им горчеше, стената ги убиваше противно, изпитваха чувството, че не те, а тя се притиска към тях, а от време на време поотделно усещаша нещо като олюляване, сякаш стената се готви да падне и да ги затрупа. Няма нищо по-противно от това, да се подпира падаща стена, мислеше си лисичето и тъй като се сети, че при подпирането обикновено трябва да се мисли, кой знае защо, помисли си за нещо хубаво, душата му ненадейно закопня за красота, и още по-ненадейно пред въображението му закрачи синьо фламинго...

– Лиско.

– Кажу, Домби.

– Ти наистина ли смяташ... че трябва?

– Домби, мисли си за нещо красиво. Ако не подпиряхме тази стена например, аз никога нямаше да срещна едно изящно нещо.

– Но те защо мълчат?

– Жабешка им работа.

– Жабите обикновено врякат. Струва ми се, че около нас става нещо необикновено.

– В какъв смисъл? – обади се Димби.

– Не знам, нещо ми подсказва, че тази работа няма да свърши добре. И най-важното – стената, в името на която стоим тук, вече ми убива, изразходвам сили, просто се отпускам и чувствам как не аз, а тя ме крепи.

– Защо не мислиш?

– Постоянно виждам очите, те ми пречат да мисля.

– Презри ги.

– Мен ме е страх, тук става нещо, което още не се е развило докрай. Готови се нещо и засега се пази в тайна.

– Напругни волята си, Домби!

– Не става дума за воля, Лиско, а за онова.

– Ти се страхуваш?

– Виж какво става край нас.

– Според мен да говорим за страх е глупаво. След малко ще преодолеем напрежението. Преди секунда вече бях започнал да си мисля за нещо интересно и ако не беше ме прекъснал...

– Димби, тебе не те ли е страх?

– Как да ти кажа, Домби, мисля, че такова нещо не бива да ти минава през ума.

– Отговаряш усукано.

– Дали ме е страх ли?

– Да.

– Ннне.

– Завиждам ви и на двамата. Знаете колко съм страхлив. Това е най-голямата ми слабост. Какво не съм правил да я преодоля, но страхът е нещо извън мен, което е дълбоко в мен. Да пукне, който е измислил страха... Вижте!

– Какво бе, Домби?

– Вижте как ни гледат, мен ме хваща страх.

– Спокойно, Домби. Тъкмо време да победиш страха, щом знаеш, че няма нищо страшно.

– Най ме е страх, когато знам, че няма нищо страшно, Лиско. Това ми хрумна, докато подпирах.

– Затова подпираме, за да си обясним някои неща.

– Димби?

Димби се беше извърнал към приятеля си. Димби мълчеше. Той знаеше какво го питат, но не казваше нито да, нито не. Тогава Домби започна да се извинява още по-дълго и някъде по средата на огромното извинение изведнъж драсна. Нито Лиско, нито Димби можаха да видят на коя страна изчезна, просто изчезна, може би през стената.

Димби погледна небето. Понеже Лиско се взираше в самия него.

– Какво?

– Нищо, Димби.

– Много неловко мълчим.

Лиско се оттегли в двореца на мисленето си, тръгна край езеро с полянки и дървета, спря при синьото фламинго. Фламингото беше много красиво, а в областта на шията – пейзаж. Там се забелязваха отблясъци не само на

слънцето, но и на мечтите. Шията се извиваше и нагъваше сякаш без повод, като грива на конче. Този Мокси днес така се раздразни, че прояви интелигентност, но загубата на нерви го ликвидира и както трябваше да се очаква...

Шията се изрязваше ту върху езерото, ту на небето, според настроенията на фламингото, което сякаш имаше за задача да раздвижва далечината. Димби трябва да драсне от своя страна, както става винаги, но какво чака, навярно му е неудобно. Горе скучаеше самотно розово облаче, а в езерото скучаеше самотното фламинго.

– Знам какво искаш – обади се отново Димби, – ти искаш да подпираме стената уж наужким, а после да си внушим, че стената не може без нас.

– Видя ли какви мисли ни хрумват, като се съсредоточим?

– Но жабите са непоносими.

Фламингото представляваше съчетание от прави, извити, неподвижни и подвижни линии. Лиско се приближи към него и сърцето му се напълни с нещо непознато, което го припари. Да го заговори ли? За първи път се поколеба, а сърцето му тупаше. Защо? И каква бе тази парлива течност в него?

– Димби, с мен става нещо... досега не съм усещал подобна течност в сърцето.

Лисичето желаше да сподели всичко за Синьото фламинго, за копнежа си по внезапно изскочилата пред него красота, и то тъкмо с Димби, най-сериозния член от бандата, но Димби го нямаше, мястото му до стената зееше празно.

Жабите продължаваха да мълчат, не беше се променило нищо, но на лисичето му се стори, че очите им едва забележимо са се изострили, може би от промяната на светлината, тъй като слънцето се премести.

И Димби, разбира се.

Това се очакваше, досега в приключенията им ставаше все същото: най-напред Мокси, после Домби и накрая Димби. Появата им се извършваше по обратен ред: най-напред Димби, после Домби и накрая Мокси. Мокси се завръщаше обикновено сърдит. Но съществуваша ли причини за безпокойство? Да помисля, рече си Лиско. Първо – аз съм сам и крепя една стена да не падне. Второ – срещу мен стоят един милион, а може би и два милиона жаби. Те стоят кротко, мълчат си, не ме заплашват, нищо не могат да ми сторят, не ми пречат да подпирам. Защо тогава се дразня? Пък няма да се дразня. Лисичето изправи глава и опъна тяло, подпря още по-здорово стената. Синьото фламинго дори не трепна. Беше ли разбрало, че към него се приближава някой? Лиско познаваше сто и два начина за приближаване към непознати и четири начина на заговаряне. Но сега беше смутен, не можеше да измисли нито как да се приближи, нито какво да каже. Да речем, че започне така: „Хей, при вас ли падна топката ми?“ или „Вие ме излъгахте,

канарчето се оказа неприятно“, или „Всичко е въпрос на лично усещане и трябва да ви се извиня, че ви натрапих листото, на което е написано, че две и две прави четири плюс.“ Днес нещо със започването не вървеше и сърцето продължаваше да бие неспокойно, а Синьото фламинго не издаваше с нищо дали е разбрало за приближаването му. Разбира се, най-добре ще бъде, ако Синьото фламинго е чувало за Лиско, тогава разговорът би тръгнал леко. И друг път съм бил срещу жаби. Но къде? Аха, жабите тогава врякаха и ме наричаха луд. Вече се повтарям. Но Синьото фламинго – никога.

– О, Димби, здравей!

– Аз се върнах.

– Знаех си.

– Знам, че си знаеш, но не мога да те оставя сам срещу един милион. Поне да бъдем двама... Видях те отдалеч, много мислиш, какво толкоз мислиш?

– За хубави неща.

– Когато те наблюдават тези проклетници?

– Подпирай и мисли.

Димби се хвана за стената и се обърна към жабите. В главата му не се задаваше никаква мисъл, цялото му внимание бе насочено към тълпата на поляната.

Дори забрави, че е време да се появи Домби, но и самият Домби се появи тихомълком, само изръмжа нещо срещу жабите и се залепи за стената.

– Знаех, че ще се върнеш – усмихна се Лиско.

– А пък аз искам да знам докога ще стоим срещу тази зорко наблюдаваща ни империя?

Домби се страхуваше. За него нищо на този свят не можеше да се развие невинно, всичко трябваше да се превърне в заплаха, да предизвика страх.

Един милион! Жаби! И всяка те гледа поотделно. Един милион живи същества те коментират. А Лиско ме кара да мисля при това положение. Лиско е ненормален.

– Лиско е луд! – рече Мокси и се приближи. – Това е едно много лудо същество и ако не се осъзнае навреме, има да патим. – Магарето подпря стената. – Цял живот ми е причинявал неприятности от най-различно естество. – Мокси очакваше някой да каже нещо, но тъй като никой не се обади, промълви: – Аз се върнах.

– Знаех си – усмихна се Лиско.

– Знам, че знаеш, но някой ден ще те изненадам и няма да се върна, да видим тогава какво ще знаеш.

– Ако не се върнеш, ще те почакаме и ще тръгнем да те търсим.

– Защо?

– Защото си приятел.

– На мен ми е противно да ме търсите, противно ми е да бъда с вас, особено с тебе, защото не искаш да си живеем живота, а измисляш приключения! И сега кой ме караше да се залепя на стената, а? И то два пъти. За нищо. За удоволствието на жабите.

– Млъкни, Мокси.

– Няма.

– Млъкни да чуем жабите.

– Нищо няма да чуеш, жабите мълчат. Това не са жаби, а дяволи. Ще видите, тези противни същества ще излязат или духове, или дяволи, но в никакъв случай жаби.

– Предполагам, че сега е техен ред – рече Лиско. – Сега ще говорят те.

Най-напред трепна петата жаба, тази с опашката, тя просто помръдна последните три милиметра на опашката си, като се надяваше, че ще остане незабелязано. Другите жаби, тъй като нямаха опашки, помръднаха клепачи и поляната пред стената промени цвета си.

– Голяма сила сме! – прошепна възторжено Лиско.

– Май че имаш право – прошепна Димби.

Мокси раздвижи бодро опашка и добави:

– Вече става интересно!

– Врагът губи играта – съгласи се Домби.

Жабешкият килим сякаш излезе от състоянието на хипноза, раздвижи се подобно на море, погалено от вятъра.

Изглежда, че това не се хареса на Чими, жабокът се извърна към събратята си и ги изгледа мрачно, ала можеха ли милионите редове да възприемат мрачния поглед? Една от добре замислените проклетии на Чими пропадеше. Проклетият жабок се обърна отново към стената и срещна усмивката на Лиско.

– Какво бе, Чими?

– Това не са личности, а сган! – просъска Чими и напусна полесражението. Минавайки край стената, той прошепна: – Аз се справям по-добре с вас, колкото съм сам.

– Глей да не паднеш във варела! – прошепна след него Мокси.

– Каквото и да разправяше, но Чими е личност и ненапразно се обиди от глупаците край него – рече Димби. – Сега ми олекна още.

– Да им изрева ли един път? – запита Мокси.

– Мълчим и презираме! – рече Лиско. – Подпирайте, мълчете, презирайте и мислете за хубави неща.

Синьото фламинго не го удостои с поглед, а лисичето с разтопено сърце направи крачка напред. Значи така, мислеше си Лиско, имало и такива неща,

които живеят в подобно розово място. Че къде ли се намира туй и може ли да се стигне до него? А като стигнеш до розовото място, ще стигнеш ли и до съчетаните линии, съставлящи предмета Синьо фламинго? „Вижте какво – извика внезапно лисичето, – да започнем, без да се преструваме: аз съм Лиско, вие ми харесвате и искам да поговорим.“ Фламингото не напусна вцепенението си. „Казах ви нещо, не чухте ли?“ Фламингото опъна шия, подви я грациозно, напъха клюна си под крилото и измъкна изящна синя перушинка. Перушинката полетя над тревата. Лиско хукна след нея, хвана я във въздуха, допря я до лицето си и извика от радост.

– Лиско!

– Какво правиш, Лиско?

– Лиско, какво стана с теб? Събуди се!

Димби и Домби крещяха, а Мокси вече се готвеше да бяга. Понеже лисичето не чуваше какво му се казва, Димби и Домби го разтърсваха. Най-после то дойде на себе си и чу крясъците.

Един милион жаби крякаха.

– Това съм го предвидил – рече кротко лисичето.

– Къде беше?

– Тези крясъци съм ги сложил в сметката.

– Нямаше те до стената.

– Бях отскочил до Синьото фламинго.

– Къде?

– Приятели, с мен става нещо.

– Добре де, какво ще правим с тия? – извика Мокси.

– Дето викат ли? – извика Лиско.

– Да – извика Мокси. – Започнахме много да викаме.

– Защото надвикваме.

– Тогава да се вслушаме.

Несвикналото ухо би предположило, че жабите врякат безразборно и че нищо в крясъците им не се разбира, ала след търпеливо вникване всеки с учудване би различил отделни думи, изречения, дори разговори. Защитниците на стената най-напред различиха думата ЛУДИ.

По всяка вероятност това се отнасяше до тях.

– Прави са – извика Мокси, – не мога да им се сърдя.

– Подпирай и мълчи, Мокси.

– Подпирам, но и се замислям.

– Не се замисляш, а се влияеш.

– От жабите? Как не те бе срам да го кажеш?... Но те имат право. Какво подпираме тук? Защо?... Домби, кажи му на този, че сме смешни! Защо все аз, защо винаги аз да казвам истината? И защо все аз да предлагам?... Все

пак това са един милион. Разбирам да ти бъде казано от една или две, или три жаби, а те – един милион, никакво разногласие.

– Говорят глупости, Мокси!

– Не се знае, Лиско. Те казват това, което съм ти казвал. Ще ми продънят слуха! – Магарето се обърна към жабите и изкрещя: – Разбрахме де, разбрахме, стига!

– Не така, Мокси, не така! Защото ще ти припомня защо не видя морето и още не знаеш какво представлява то, макар че бяхме на двайсет метра.

– Добре де, защо? Кажете да го чуем!

– Защото изяде всичките тръни на хълма и падна от преяждане! Затуй!

„Чухте ли, този изял всичките тръни и паднал от преяждане“, „Отишъл до морето и не го видял“, „Така ли? Защо?“, „Паднал от преяждане“, „Кой той?“, „Дългоухия“, „Магарешка му работа“...

– Понесоха ме! – ужаси се Мокси. – Понесоха ме, цял милион!...

– Какво те интересува мнението на жабите? – усмихна се Лиско.

– Жаби, жаби, ама цял милион!... Не, аз не мога да слушам такива работи за себе си... Жаби, почакайте да ви изясня някои работи!... Послушайте!... Той ме заведе и аз тогава... Защо не слушате?... Отидох!... Край, станах за смях на жабите!

Мокси се отлепи ядосано от стената, хвърли нещо като къч срещу врякащите и изчезна. В същия миг жабите се развикаха още по-силно. Домби запуши ушите си и също се развика. Не се разбираше какво. Като се навика и като хвърли няколко гневни погледа срещу Лиско, той тръгна към спокойствието, но ненадейно спря и зяпна: Мокси се връщаше, беше много ядосан, но се връщаше.

– Искам да ви кажа, че вече няма да се върна като по-рано!

И изчезна...

... последван от Домби.

– Домби, страх ли те е?

– Не, но ми се струва, че ще се захванат и с мен.

– Вземи и Димби със себе си.

– Никой не ме интересува.

Домби си отиде.

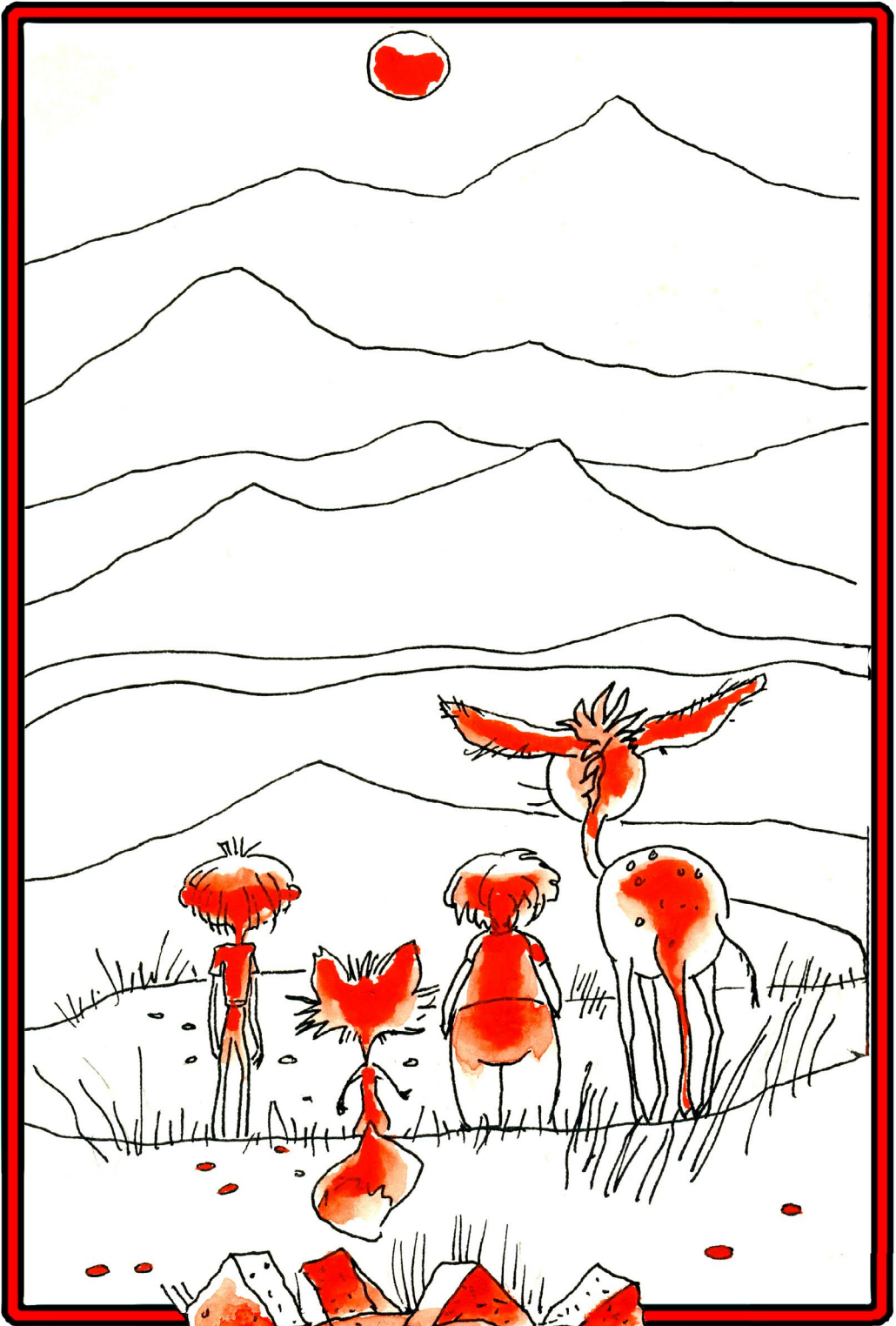
– Лиско, ти защо ме намесваш? – запита Димби.

– Давам ти възможност...

– Ти кой си, че даваш възможности? Да не би да си този, който е определен да раздава на ляво и дясно възможностите?

– Внимавай, Димби, наблюдават ни. Можеш да си отидеш, без да врякаш като тях.

– Значи ме пъдиш!

– Наблюдават ни, разбират ни и крещят още по-силно, а на мен нервите ми вече са пред скъсване от този шум.

– А моите?

– Сигурно и твоите!

– Не, ти взимаш предвид само своите нерви! А ние нямаме нерви, така ли?

– Или млъкни, или си отивай!

– Отивам си!

Възбудата на жабите стигна крайния си предел, те вече подскачаха и хорово викаха: „Остана един! Само един!... Този, който започна!... И повлече другите... Те го мразят!“ – Лиско запуши уши, но думите го пронизваха. – „Запуши ушите си!... Той запуши ушите си!... Лудият, който започна!... Подпира стени!... Омръзна му безгрижието! Започна да играе на тъга!... Вижте го!“ – Лиско усети сълзи по очите си и побърза да ги затвори. – „Ууууууу!... Уууууууууууу!“

Вълната от милионите гласове заблъска стената и противно на очакванията, тя падна на обратната страна.

Милионите гласове ликуваха: „Еееееееее!... Защо я подпираше, а?... Защо падна?... Защо не я подпираше както трябва, а?... Ти я бутна!... Измамник, този е измамник! Той подпираше стената, а всъщност я бутна!... Ууууууууууу!... Събори стената!... “

Стоеше сам на полянката пред срутената стена.

Зад гърба му се издигаха облаци от прах, а Лиско стърчеше като сред полесражение.

Вече не чуваше крясъците, макар че гълпата от жаби продължаваше да вие. Лиско се стремеше само към едно – да остане.

Нещо му подсказваше, че макар да я няма, стената продължава да стърчи зад него, че той продължава да я подпира, но дори да я няма, достатъчно е, че той е там, макар и сам... Майчице, какви усилия са необходими, за да не рухне на земята. Ще успее ли? Успял ли е някой преди него?

Нещо в крясъците на жабите се пречупи: вляво от него бяха застанали Димби и Домби. Крясъците си продължаваха, разбира се, но ухото на Лиско вече долавяше някои нотки на съмнение. Дочуваха се гласове: „А!“ , „Защо се връщат?“, „И она ли ще се върне?“, „Оня няма!“...

– За мен ли става дума? – запита Мокси и се настани вдясно от Лиско. – А бе вие защо сте позволили на стената да падне? Хрупнах за три секунди и изпуснахте стената... Лиско, не е честно, дето ме въвеждаш в такива приключения. Разбери най-после, магаре съм, имам си определена задача на този свят, да паса, а не да подпирам стени.

Лисичето плачеше от радост, чувстваше приятелите до себе си и се вслушваше в затихващите крясъци на жабите.

Когато настъпи пълна тишина, сред опразнената поляна се появи Чими. Изглеждаше жалък и дребен. Направи няколко скока към тях, застана в позата на Сфинкса и извряка:

– Поне съборихме проклетата ви стена!

Но стената от живи същества се изсмя. Чими ги погледа още малко, отвори уста да каже нещо ново, затвори я и се отдалечи.

– Сега ли да почнем, или да отложим за утре? – запита Лиско.

– Кккое? – уплаши се Мокси.

– Изграждането на стената.

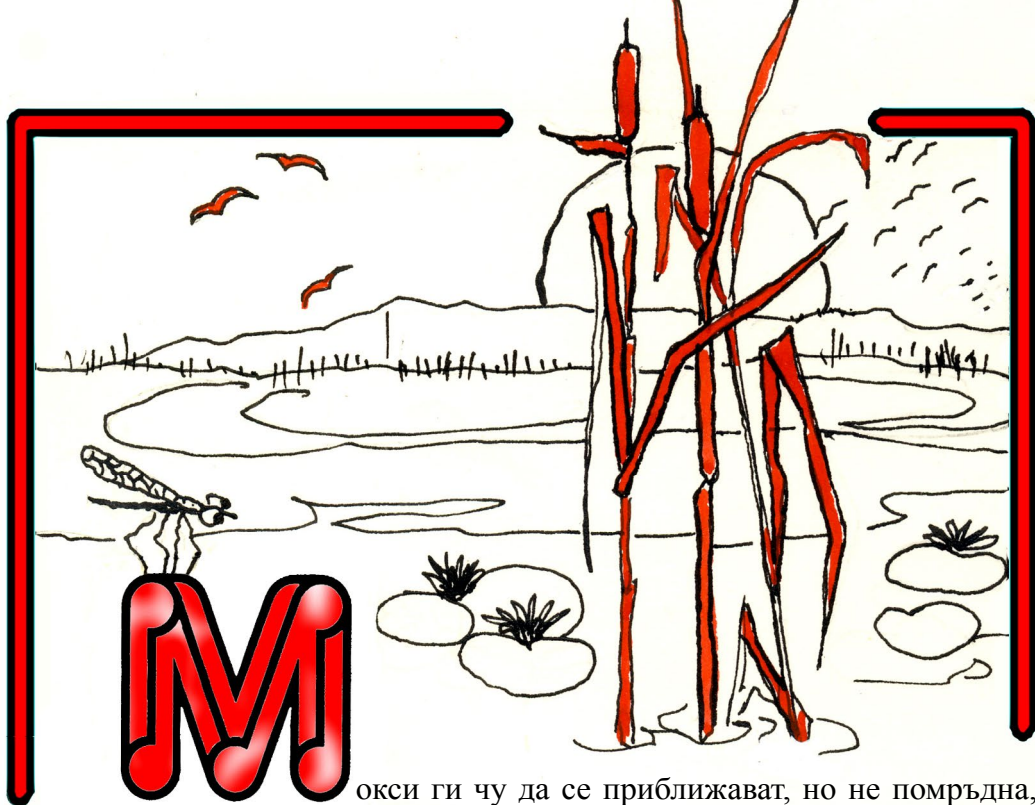
– Утре! – избърза да каже Мокси.

Потеглиха към реката. Всеки си мислеше как ще се окъпе в Резедавия вир. Димби и Домби си мислеха, че утре ги чака ново приключение, защото днес само подпиреха и пак си направиха приключение, а утре сигурно ще се случат много чудновати работи. Каквото и да се случи утре, ще бъде чааааак утре, помисли си Мокси и влезе във водата. Над нея останаха да стърчат само ушите му. Лисичето заплува към своето Синьо фламинго – нещо, което се роди в мисълта му, докато подпираше. Какво беше то: жажда по далечното ли, копнеж по красотата, или по липсваща мечта? Лисичето се гмурна към дъното, погали няколко пъстърви и разбра, че е влюбено в Синьото фламинго, че се очертава ново приключение, може би с огромни рискове.

СИНЬОТО ФЛАМИНГО

окси ги чу да се приближават, но не помръдна, все още му се спеше, а освен това смътно усещаше, че има да се случат нежелани събития: цели три дни не го бяха търсили, нервната му система се уталожи, някогашното му спокойствие се възвърна и вече чувстваше нещо като скука. С хилядолетния си опит магарето бе разбрало, че няма нищо по-привлекателно от скуката. Колкото по-скучно – толкова по-добре. Скучая, значи съм спокоен, нищо не ме боли, нищо не ме вълнува. А сега тези се приближават и кой знае какво са намислили, особено като мълчат.

– Колко е часът? – запита Мокси и опъна нозе.

Димби погледна часовника си и каза:

– Трийсет и седем.

– Това много ли е, или малко?

– Напротив – успокои го Димби.

– Ако продължаваме да разговаряме и да не правим нищо обаче – каза Домби, – часът ще стане много повече.

Мокси се изправи и се прозя. Лъчите влязоха в устата му и осветиха пространството, уредено с език, зъби и гърло – цялата мебелировка на устната му кухня се радваше на отлично здраве. И опашката. Тя се раздвижи на свой ред и както винаги, беше сърдита на тялото.

– Нещо се е случило – забеляза Димби.

– Смяташ ли? – запита Мокси.

– Вече трети ден, откакто не се обажда.

– Това е добре – каза Мокси. – Когато не се обажда, аз съм добре и се успокоявам, наяждам се и се замислям за хубави неща, животът става приятен, вглъбявам се в себе си и изведнъж ми хрумват особени мисли, например, че съм магаре, че съм на полянка и си паса, наблизо тече река, горе пеят птички, в небето се плъзгат облачета, а аз паса и всичко се върти около мен. Появи ли се обаче ОНЯ, всичко се завъртява обратно, аз ставам нищо, вие ставате нищо, стърчи само той, сякаш той е всичко, а ние заедно – едно нищо. Запомнете от мен: той е егоист и се смята за нещо по-голямо дори от нас тримата, взети заедно, което е нескромно и противоречи.

– На кое?

– Затова ви казвам – край! Щом го няма, значи го няма и никой не ни дава право да се питаме защо го няма. Освен това той е луд. Помните, нали?

– Помним.

– Как подпирахме.

– Да.

– Стената си стърчеше от векове там, а ние изведнъж започнахме да я подпираме. Станахме за смях на жабите. Прав ли съм?

– Прав си.

– Няма да го търсим.

– Добре.

– Смята се за велик, мисли, че слънцето се върти около него, а то не се върти около него, така ли е?

– Прав си – съгласи се и този път Димби, – но от него няма и следа.

– Той ни смята за едно нищо.

– Така е, но от три дни никой не го е виждал.

– Нищо чудно, ако изведнъж заяви, че е великан. Прав ли съм?

– Прав си, но го няма.

– Какво като го няма?

– На мен и Домби ни е мъчно.

– Мъчно ви е, да, мъчно ви е, защото го няма да дойде и да ви каже, че сте едно нищо, а той – всичко. Затова ви е мъчно. Какво искате от мен?

– Затъжихме се и за теб.

– Къде ще ходим?

– Където кажеш.

– Предлагам да отидем на Резедавия.

– А няма ли да го търсим?

– Ако случайно го намерим докато се къпем – да, но да го търсим специално – не.

Димби и Домби се съгласиха.

Те заявиха, че това е добре: няма да търсят, а ще се къпят и ако случайно

го открият някъде наблизо – добре, а ако не го открият, тогава ще решат какво да правят, може и да го потърсят. Като повървяха около петнайсет минути, Мокси се досети за нещо, с което не бива да се съгласява, и заяви, че го заблуждават, но като помисли още малко, реши, че не го заблуждават, но за всеки случай постави въпроса направо: заблуждават ли го, или не го заблуждават.

Димби и Домби казаха, че не го заблуждават, и тръгнаха отново. Чак когато влезе във водата, Мокси изведнъж разбра, че го заблуждават.

– Заблуждавате ме! – каза решително той.

– Добре де – рече Димби, – като излезем, ще видим дали те заблуждаваме.

Като се излегнаха на пясъка, Мокси се замисли още и реши, че наистина не го заблуждават и че се е заблудил, като е допуснал такова нещо за приятелите си.

– Всъщност наистина сме те заблудили – подхванаха разговора Домби, – защото ти казахме, че няма да го търсим, а ние всъщност го търсим непрекъснато.

– Но не и специално – рече Мокси.

– Е да – съгласи се Домби.

Лежаха и усещаха приятното гъделичкане на мушиците. Те прехвърчаха от ухо на ухо, от нос на нос. Полежаха, отново се окъпаха, пак полежаха, поразговаряха и млъкнаха. Както си му е редът, загледаха се в небето и си направиха няколко картинки от облаците, след което всеки поотделно започна да мисли за Лиско. Ето че стават недопустими неща – дните минават, а от

него няма и следа. Няма лисиче, няма приключения, наоколо пълно само с приятни неща, а скуката се оформя като нещо, което можеш не само да усетиш, но и да пипнеш. Вярно, по едно време Димби пипна някакъв камък и помисли, че без да ще, е пипнал коляното на скуката.

– Защо пък да не го потърсим и специално? – запита Димби. – Какво ни е направил, че да не го търсим официално? Какво току сте ревнали срещу Лиско?

С всяка изказана дума Димби повишаваше тона, после се изправи и започна да ръкомаха:

– Без Лиско ние щяхме... Какво щяхме да бъдем без Лиско, кажете де? Какво сте ревнали срещу него, какво ви е сторил? Мокси, кажи какво ни е сторило лисичето?

Мокси помълча известно време, но после извика изведнъж на свой ред, че лисичето им е сторило много лоши неща и може да се каже, че нито едно от нещата не е било добро, освен дето им спечели една кошница ягоди на конкурса за най-дългото име. След което Мокси продължи:

– Какво е животът? Животът трябва да се живее. А ние не го живеем. Вместо да живеем, правим си приключения, от които се чудим как да се измъкнем. Откакто се помня, само се измъквам. Ми то от измъкване не ми остава време да живея. Вместо да живея и да паса, аз се измъквам. Така ли е? – Димби и Домби мълчаха. – И сега... Да вземем това, че вече три дни го няма. И то на нищо не прилича – вместо да си живея живота и да си паса, в момента се питам къде ли е отишъл и защо го няма. А това ме безпокои. Лиско ни безпокои, ето какво искам да ви кажа. А на всичко отгоре, когато се появи, вместо да се шумугне кротко между нас, той ще ни струпа нещо на главата. Така ли е? Той се мисли за всичко, а нас – за нищо. Това аз няма да допусна, да ме смятат за нищо, и няма да отивам никъде, нито да го търся, нито нищо...

Докато завършваше последното изречение, Мокси гледаше лицето на лисичето. Стори му се много бледо и обърнато отвън навътре, от светлината на деня към тъмнината на вътрешността му. Същото бяха почувствали Димби и Домби. Какво беше станало? Откъде се беше взело това извъръщане отвън навътре, от деня към вътрешността?

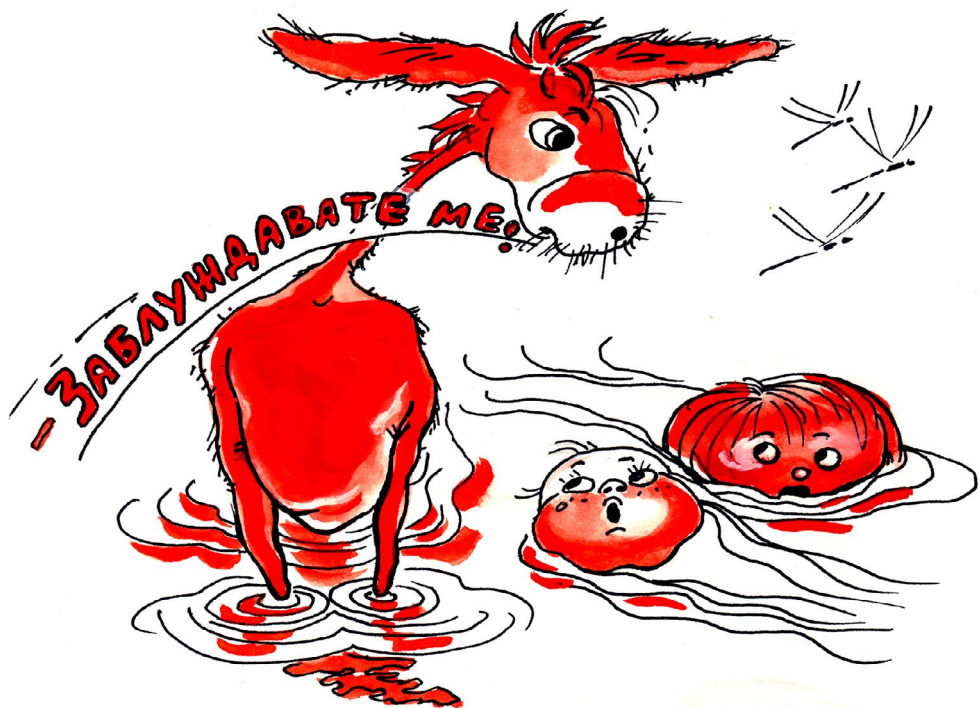
– Лиско, ти си блед! – рече уплашено Мокси. – Приятели, нали е много блед? За първи път го виждам толкоз блед. Майчице, колко си блед!...

Лиско направи опит да се усмихне, от туй сякаш избледня повече.

– И си отслабнал – забеляза Домби.

– Кльошав – рече Димби. – Какво ще те правим такъв блед и кльошав?

– В момента се сбогуваме – отвърна лисичето. – А трябва да ви кажа, че изобщо нямаше и да се сбогуваме, ако не ви срещнах тук. Пожелавам ви

всички хубави неща наведнъж.

– Какво?

– Да ви се случват все весели работи.

– А на теб?

– Мен ме оставете, задраскайте ме, не ме споменавайте и в разговорите си... Довиждане, Мокси!... Довиждане, Димби!... Довиждане, Домби!... Отново тръгвам по света, но крачката ми е несигурна.

Като изрече това, лисичето се обърна към пътечката и се отдалечи, те видяха тъжната му опашка, направи им впечатление, че тя не изчезна, а се стопи, толкоз бавно се отдалечаваше – толкоз бавни бяха стъпките на лисичето, сякаш за първи път не знаеха нито къде отиват, нито защо.

Димби, Домби и Мокси мълчаха. Има неща, на които можеш да откликнеш поне с въпрос, но тук... Държането на Лиско беше необикновено, такъв те никога не са го помнили и всеки за себе си беше странно убеден, че няма защо да се обажда, тъй като ще попречи на някакво предопределение.

– Чухте ли – каза най-после Мокси, – той си отива завинаги и въпреки туй нямало да се обади, ако не беше ни срещнал случайно. Няма да се сбогува. Това е той и тази работа няма да свърши весело. От приключението със стената виждам как нещата стават все по-тъжни.

В своето бавно тръгване Лиско чу тези думи на магарето и все пак дори не помисли да се върне, а можеше да хвърли последен поглед на Резедавия

вир, на дърветата край него, да се сбогува с пъстървите, да се докосне до приятелите, да се отдалечи с достойнство. Но с много сълзи, помисли си лисичето, парене в очите и недомлъвки. А така – тръгваш и край.

Денят започваше добре, с ярко слънце, прохладно небе и меки облачета, понесени на юг.

Нещо му подсказваше, че и той трябва да върви на юг, към топлите далечини, към особените неща на земята. И като тръгна по пътеката, тъжното му настроение неусетно започна да чезне. За тази работа си имаше обяснение – пътят го зовеше, новите впечатления го очакваха навред, отдалечаваше се от познатото и се приближаваше към непознати области, които нямаха имена или пък, ако имаха, не му бяха известни. За кой ли път върви към неизвестността? Но този път неизвестното ли го зове, или нещо друго? И какво точно беше то! Как се беше появило изведнъж като видение?

По обед, когато слънцето се вдигна високо, лисичето се оттегли на сянка под голямо дърво и чу гласчето, което му извика:

– Не пипай ореха, не виждаш ли, че е мой!

Лиско погледна надолу и видя ореха. Беше добър, с гладка черупка. Мравката стоеше до него, а очите ѝ хвърляха мълнии.

– Какво има?

– Той е мой! – изкрещя повторно мравката.

– Добре де, твой е.

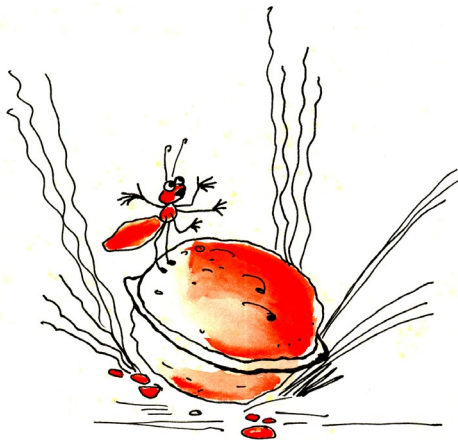
Лиско се излегна по гръб. Между клоните на ясена блестеше небето. Гората нова, но небето същото, облаците и те същите, а там, на юг, казват, небето ставало друго, облаците също се променяли, звездите били съвсем други и ако успееш да намериш сред безкрая онова езеро, което...

– Орехът е мой! – настоя мравката.

– Съгласен съм – отвърна лисичето.

– Няма да го пипаш!

– Няма да го пипам.

- Той е мой!
- Добре.
- Целият.
- Добре де!
- И да не си посмял!
- Какво ще го правиш?
- Той е мой!
- Давам ти го.
- Не ми го даваш, той е мой. Аз го намерих.
- Остави ме да спя, защото мисля за нещо красиво.
- Да не го пипаш!...

Лиско се извърна на другата страна и видя зеления хълм, по който се покачи видението на езерото с тръстиките. Търсеше къде да настани езерото, страхуваше се, че ще го разлее по склона, и за по-сигурно го намести в подножието, на мястото на дъбовата гора. Езерото застана добре, но дъбовете някак не му подходяха. Лисчето ги премахна и на тяхно място настани тръстики. Така – да. Сега заприлича на нещо. Ето, вече може да се появи и онова...

На това място Лиско задряма и поспа около час. Събуди го някаква суетня.

- Кажеш, ще кажеш ли?
- Ще кажа.
- Обещай.
- Обещавам.
- И ще кажеш, така ли?
- Обещавам – рече отегчено втората мравка и изчезна.

До ореха беше останала само първата мравка, но туй не беше за дълго. Втората мравка се върна, следвана от пет или десет хиляди мравки, които надойдоха и заградиха ореха. Лиско се отмести да не пречи. Мравките цъкаха, учудваха се, издаваха възклицания и потрепваха.

- Ще кажеш, нали?
- Ще кажа! – обеща втората мравка.
- Добре де, какво ще кажеш?
- Ще кажа, че ТИ намери ореха.
- На кого ще го кажеш?
- На царицата.

– Точно така, за орден. Защото АЗ го намерих и остави това, ами един великан искаше да ми го вземе. Влязох в бой, отнех му ореха и го предавам на държавата. Спокойно – обърна се мравката към Лиско, – това са си наши работи.

Лиско смигна в знак, че разбира.

– Кво да правя – продължи мравката, – че намерих ореха, намерих го, че повиках помощ, повиках, но добре е това да се запомни. Орденът си има значението.

Лиско смигна повторно.

– И без орден може, но с орден се живее по-добре. Лично аз никога не съм се натискала, но като гледам какво правят останалите, викам си, само ти ли ще си такава... И сега, като намерих ореха, защо пък да не кажа кой го е намерил... Глей сега, глей каква битка се разгъва. Тези, които ги няма в търсенето... Глей сега кво става – отиде ми ордена. Боже, кво ми трябваше!... И с великани се бих, но с тези не се излиза на глава.

Край ореха се бяха наредили дузина едри, охранени мравки, от които се излъчваше важност. Докато хилядите мравки щъкаха безспир наоколо, дебелиите не помръдваха, а само оглеждаха черупката. Някои се приближиха, опитаха коравината ѝ с челюстите си. В същото време хилядите от средните редици започнаха да шепнат нещо, но какво... Лиско се приведе напред и дочу – мравките хвалеха дебелиците, че са намерили такъв голям и хубав орех. Лиско се учуди, но замълча. Към дебелиците се мъчеха да си пробият път стотици мравки и почти всички успяваха, и всяка една прошепваше в ушите на дебелиците по нещо много тихо. Лисчето напрегна слух, то се приведе към първата мравка, която бе намерила ореха.

– Какво се шепне там?

– А, нищо, това са доносниците, долагат какво говорят някои в този върховен момент.

– Какво говорят някои?

– Че орехът не е намерен от дебеланковците.

– Значи истината се шепне! – удиви се Лиско. – А защо толкоз доносници? Десет хиляди мравки, пет хиляди доносници.

– Шест!

– Добре де, а кой ще изяде ореха?

– Царицата.

Хилядите се отстраняваха и правеха път. Царицата пристъпваше заобиколена от стотина пъргави и излъскани до метален блясък телохранители, които въртяха пъргаво глави и оглеждаха тълпата. Дебеланковците се втурнаха към нея и от своя страна също започнаха да доносничат, всеки долагаше това, което беше чул, но добавяше и по нещо ново. Царицата изслуша внимателно всички доноси и чак тогава се приближи до ореха. В същото време арестите в някои от крайните редици се извършиха безшумно, тактично, със завидна обиграност. Обвинените в туй, че са се усъмнили, изчезнаха, а старейшините предложиха ореха на Царицата с думите:

– Това намерихме – това ви даваме.

Лиско потърси първата мравка и я запита защо не излезе пред всички да заяви най-после кой е намерил ореха, в края на краищата – тази е истината.

– Да не съм луда – рече мравката и се скри.

Около ореха се завъртяха игри и фестивали с участието на певци, танцьори и гимнастици. Поети прочетоха стихотворения за намерената от Царицата ценност, която народът ще изяде. В продължение на няколко часа тържеството се разви по всички правила, а накрая увенчаха с орден Царицата, задето е намерила и подарила орех на народа. По този начин Царицата получи хем орех, хем орден, старейшините получиха ордени и обещание, че ще изядат едната четвърт от ореха, доносниците получиха благодарствени медали, а народът получи чувството, че притежава огромен вкусен орех, който е негово достояние. Всички бяха доволни. Всъщност Царицата не можеше да изяде повече от една четвърт, другите три четвърти щяха да изядат старейшините, но те даваха да се разбере, че ще изядат само едната четвърт, а Царицата три четвърти, докато народът имаше чувството, че орехът е негова собственост и пращаше благодарствени телеграми и поеми, написани от поетите. От тези песни и поеми Царицата знаеше, че народът е притежател на орех, който всъщност си беше неин и само тя можеше да каже каква част ще даде на старейшините, които, от своя страна, знаеха, че Царицата, да се убие, не може да изяде повече от едната четвърт, и на тях се падат три четвърти от ореха на народа. И все пак най-щастлив беше народът, който смяташе, че ще изяде целия орех, това се говореше навсякъде, дори вече го обявяваха за изяден.

Но орехът стоеше все още в центъра, цял, и слушаше поемите, написани в чест на намирането му от Царицата. Царицата също слушаше. И в този момент някой се промъкна до нея, повдигна се до ухото ѝ: някой казал: добре де, пеете псалми за ореха и се карате на кого да бъде, но как ще го пренесете до дупката? Царицата нареди веднага този, който е казал това, да се арестува. Песните и танците продължиха още, но вече никой от старейшините не слушаше и не гледаше, всеки бе завладян от една мисъл: наистина, как ще вкараме това огромно нещо в дупката и как ще го домъкнем чак до тронната зала на Царицата. Това не ме интересува, подслуша мислите им Царицата. Докато песните, поемите, гимнастическите упражнения и псалмите течаха, на преден план бе изтикана техническата мисъл. От нея се искаше да каже как. Но тя не можа да каже. Тогава се надигна поетическата мисъл. Поетическата мисъл нямаше сили да помести ореха нито на милиметър, но можеше да напише статии и стихотворения против техническата мисъл. За техническата мисъл се каза, че тя не е никаква техническа мисъл, всички технократи бяха обезглавени и се пристъпи към преместването на ореха с примитивни, нетехнически средства. Десет хиляди мравки се наредиха зад

ореха и започнаха да изслушват речите на десет хиляди оратора за това, че орехът трябва да се натисне и да се търкулне към дупката на Царицата. Тогава никой не мислеше дали дупката е достатъчно голяма да погълне ореха, тогава беше време на речите. И тъй като оратори бяха повечето от присъстващите, когато всеки си каза думата и се оттегли, до ореха останаха само старейшините и Царицата.

– А! – каза Царицата. – Какво стана?

– Не знаем какво стана – рекоха старейшините. – Можем да произнасяме речи, а не да тикаме орехи.

– Добре де – рече Царицата, – ами сега?

– Сега нищо.

– Сега ще тикате ВИЕ!

Старейшините се наредиха зад ореха и започнаха да тикат, но орехът не се и поклати. Така е, призна един от старейшините, научихме всички да произнасят речи – всеки говори и изчезва, а кой ще тика?

– Народът е станал хитър – забеляза друг. – И си гледа кефа, прави се, че участва, а всъщност не участва.

– Народът само консумира.

– Добре де, какво консумира, щом орехът е при нас!

– Консумира други неща, а на нас ни оставя ореха.

– Брей, че той тогава се е изхитрил!

– Изхитрил се е, я!

Царицата пожела да знае за какво говорят старейшините. Старейшините ѝ казаха, че народът се е изхитрил.

– Не може да бъде – рече Царицата, – не чухте ли какви речи се произнесоха!

– Чухме.

– Тогава млъкнете и го доведете.

Старейшините доведоха народа обратно.

Царицата се изправи до ореха и заяви, че това нещо е достойние на всички и трябва да влезе в дупката на мравуняка. Народът обаче каза ура. Царицата каза, че сега, както си викат ура, добре е всички да започнат да тикат. Народът завика още по-силно ура и се направи, че тика. Наистина, създаде се величествено впечатление, че народът участва в тикането на ореха към дупката на мравуняка, Царицата и старейшините бяха убедени в това, а всъщност орехът продължаваше да си стои на мястото. Повечето от присъстващите бяха получили впечатление, че орехът се търкаля, те можеха дори да се закълнат в това, но орехът продължаваше да стои на място и Царицата се принуди да извика:

– Стойте!

– Какво става тук! Ясно се вижда, че орехът върви, ясно се очертава тикането му от народа, а орехът не върви, а стои. Не се е поместил. Как става това? Философи, теоретици, как става туй?

Философите и теоретиците това и чакаха, втурнаха се и доказаха, че орехът не стои на място, напротив, стремглаво върви към дупката. От това бяха доволни много мравки, но някои не бяха доволни или се правеха на такива, затова се издаде друга заповед: тъй като орехът наистина върви напред, но трябва да тръгне още по-бързо напред, необходимо е да се впрегнат всичките сили на мравуняка. Мобилизираха се дори професорите от университетите. Когато и те се включиха, всички видяха, че орехът се търкаля стремглаво към дупката. Отново ура. Орехът слушаше всичко туй и се чудеше на ума им, единствен той си знаеше, че не се е помръднал.

Тогава Лиско, който наблюдаваше отстрани, се удиви от едно нещо: орехът си стоеше като камък на мястото, всички викаха ура, хвалеха движението напред, правеха се, че тикат, и отново викаха и пееха, непрекъснато уверяваха Царицата в движението напред, а и самата Царица ги уверяваше, че се движат към дупката. Най-нахални се оказаха поетите. В стиховете си те бяха вкарали вече ореха в дупката, макар че отделни личности, мерейки ореха, като мереха и дупката на мравуняка, нееднократно забелязваха, че орехът е по-голям от дупката.

Лиско се усмихна, по едно време му хрумна да удари ореха с лапа или да го открадне, но нещо му подсказа, че не бива да прави туй. Каза си: по света има какво ли не, защо да няма и това, заряза мравките и тръгна по пътя си.

Вече не знаеше и не можеше да отгатне нито колко е вървял, нито колко се е отдалечил от Резедавия вир. Само си помисли: Чакай, Лиско, защо мериш разстоянията от Резедавия, какво е той за теб? Резедавият вир е мястото на удоволствията, отвърна си лисичето, там се къпем, плуваме и се радваме, всъщност то е нещо важно в живота ни. Правим каквото правим, дори след най-страшните приключения винаги отиваме при него, за да се изкъпем. При едно посещение при вира от нас се смъкват умората, страхът и неприятните усещания. Там всеки става добър, дори Мокси не мърмори, а плува или се излежава на сянка. А мравките нямат такъв вир, никой няма подобен вир, само Лиско и Мокси, Димби и Домби.

Някои все още продължават да твърдят, че проклетият жабок Чими няма сърце, и по всяка вероятност е така, Чими има сърце само тогава, когато трябва да се страхува. В момента той стоеше зад дънера на една стара бреза и се страхуваше. През полянката бе преминало нещо много особено, почти

страшно, такова нещо жабокът никога не беше виждал и се питаше какво ли може да означава, на кого е притрябвало и какви ли можеха да бъдат последиците от него. Преди да отговори на тези въпроси обаче, жабокът предпочете да се оттегли и да си отговори на въпросите отдалече. След като се отдалечи с бягане, той се сети за ОНИЯ. Според жабока Чими ОНИЯ не само че можеха да отговорят на въпросите му, но бяха длъжни да сторят това. Къде да ги намери обаче. При реката, разбира се.

Чимиджимичамиджомии се отпрати към Резедавия вир.

Проклетниците се оказаха там, току-що излезли от водата, излежаваха се на слънцето. Разбира се, магарето използваше почивката и за похапване. Вярно на навиците си, то отскубваше по стръкче тревичка, отърсваше капките от тялото си и пропъждаше с опашка някоя мухичка. Дебеличкият и слабичкият лежаха с коремчета към земята. В устите им блестеше по една тревичка, сякаш подражаваха на магарето в пасането. Но преди да се приближи, Чими видя как слабичкият Димби се обърна по гръб и се загледа в небето. Без да ще, жабокът също погледна нагоре. Там както винаги нямаше нищо – няколко облачета и нищо повече. Тогава за какъв дявол това хлапе зяпа небето? Сякаш има кой знае какво, а всеки знае, че няма нищо. В най-добрия случай – облаци или пък някоя птичка. Това нервираше особено много жабока. Изобщо някои същества се нервират много, когато разберат, че други същества виждат важни неща там, където първите същества не ги виждат.

– Приближава се Чими – прошепна тихо Домби.
– Сигурно носи някаква проклетия – рече тихичко Димби.
– Само да не ни набути в нещо неприятно – прошепна Домби.
– Но ние ще внимаваме, нали? – обади се Мокси.
– Първо да го изслушаме – рече Димби.
– Не! – извика силно Мокси. – Сега съм тъжен и не ми се влиза в приключения!... Когато съм тъжен, ми се пасе.

– Всички сме тъжни – отвърна Димби, – но това не пречи да го изслушаме.
– Не искам! – издигна глас Мокси.
– Какво вика този? – запита Чими, като се приближи.
– Махни се! – изрева Мокси.
– Защо да се махна?
– Дразниш!
– Добре де, ще се махна.

Чимиджимичамиджоми започна да се връща, той беше сигурен, че ще го повикат обратно.

И не се излъга.

– Чими!

Позна гласа на Димби, втория по важност сред компанията им – така му се струваше на Чими, че Димби е вторият след Лиско.

– Ела и кажи какво имаш да кажеш – обади се и Домби.

– Ти там, Димби ли си, какво си, защо гледаш небето и например, като го гледаш, виждаш ли нещо в него?

– Че там има сума ти работи – отвърна Димби.

– Какви например, аз нищо не виждам.

– Приятни.

– Приятни?

– И можеш цял ден да ги наблюдаваш... Кажи какво е станало?

Чими откъсна поглед от небето.

– Много се изплаших – започна той. – Лежах си зад един дънер, или може би пред, а може и да не лежах, по-скоро стоях, когато изведнъж през полянката мина най-големият проклетник на света. Той е по-проклет и от мен, ще знаете.

– Е? – извикаха слушателите.

– Нищо, мина.

– И какво?

– Много ме уплаши.

– Как те уплаши?

– Беше тъжен, имаше вид на нещо, което отива много далече, и ся... сякаш за... завинаги. Разбирате ли? Понякога някои неща изведнъж придоби-

ват вид, че си отиват и няма да се върнат.

Мокси престана да дъвче и се изправи. Домби също. Димби започна да навлича панталонките си.

– И какво те тревожи? – попита Домби.

– Та чак се уплаши? – попита Димби.

– Уплаших се – призна си Чими. – И искам да знам за какво си отива. Вие без този проклетник сте заникъде. Все едно, че ви няма на света. А той имаше вид на нещо, което си отива.

– Слушай, Чими, него от време на време го хваща сърбеж по петите. Хване ли го, той напуска Тихата гора, забравя Резедавия вир и заминава на самостоятелни приключения. Тогава ние се излежаваме и го чакаме.

– Не е така! – настоя Чими.

– Сега ти ли ще знаеш повече от нас? Лиско си има и един отделен живот.

– Не е така! – настоя повторно Чими. – Той имаше вид на нещо, което няма да се върне никога. Затова съм при вас, да ми кажете за какво си отива. Много тъжен, чак опашката му беше тъжна. И тя имаше вид на опашка, която хич и не смята да се върне.

Мокси заплака. В лявото му око се образува голяма бистра сълза. В сълзата се отразиха Димби, Домби и Чими. И тримата приличаха на топчета. Толкова бяха закръглени.

– А на мен тази личност ми е необходима – продължи да обяснява жабокът. – Аз още не съм доказал на този тип, че съм по-голям проклетник от него. Досега ме е побеждавал няколко пъти, но ето че настъпи моментът да го побежда завинаги, а той бяга.

– Къде го видя? – Димби се облече напълно.

– На Брезовата полянка.

– Накъде отиваше?

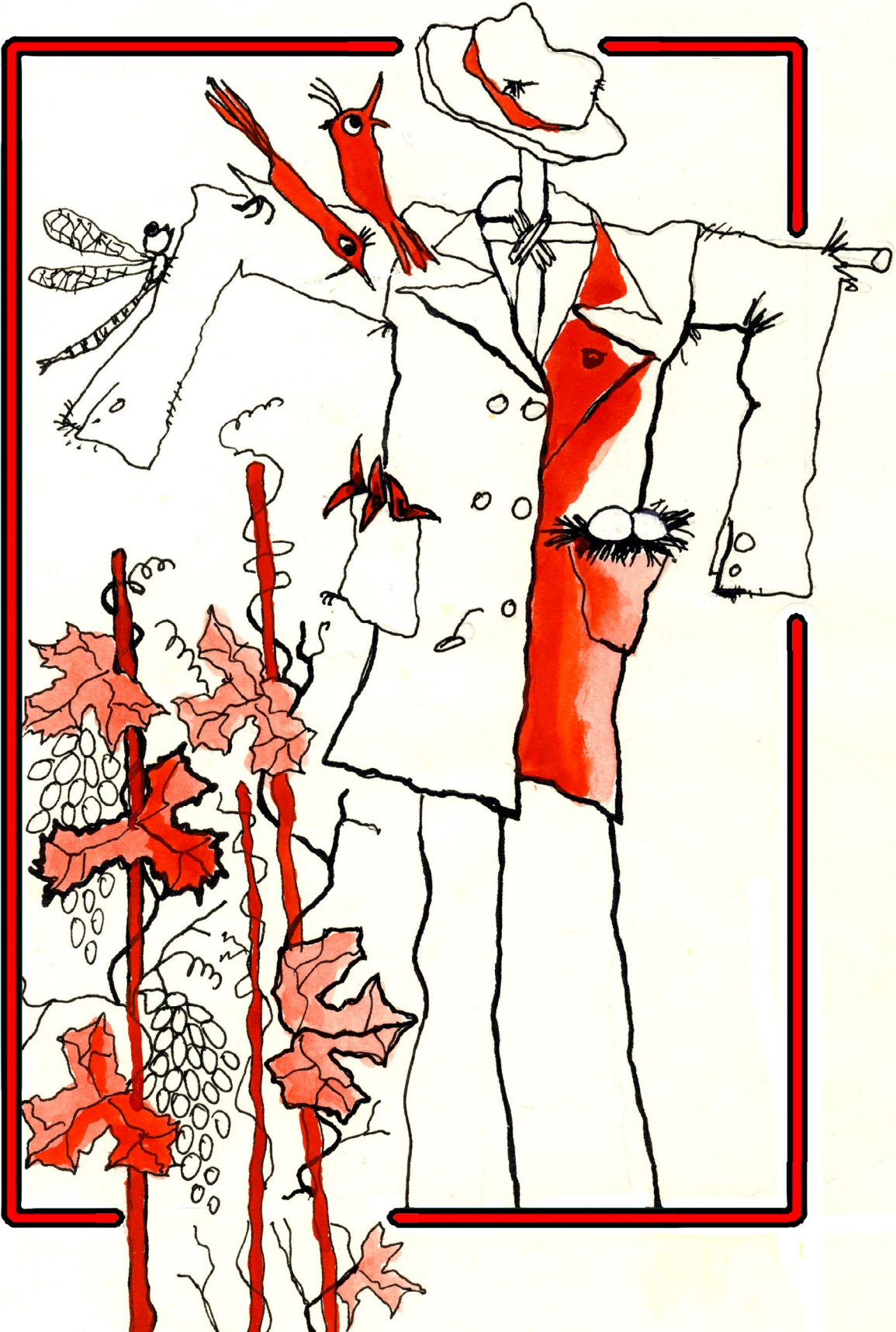
– На юг.

Мокси попита къде се намира юг. Казаха му. Без да отрони дума, той тръгна. Потегли и Димби. Само Домби се колебаеше, страхуваше се, че там, дето отиват, навярно предстояха страшни и непосилни за изживяване лудории, но можеше ли да устои? С лисчето се беше случило нещо съвсем неразбираемо. Не съществуваше сила на света, която да спре приятелите му.

Добре, но Чими? Защо и Чими тръгна след всички?

Туй пък беше най-трудното за разбиране. Да вярваме ли на жабока? Той заяви, че би изминал не знам колко си път не за друго, а само за по-редната си проклетия.

Димби, Домби и жабокът се откъсваха за първи път от постоянните си места, където живееха – от Тихата гора, Голямата поляна, Брезовата полянка и Резедавия вир; те никога не бяха виждали широкия свят. Що се отнася

до Мокси, на него този свят му бе добре известен, някога бе успял да отиде чак до морето. За малко да го види. Само да не бяха сочните магарешки бодили, порасли по склона на Медения хълм. Проклетият Меден хълм, който попречи на Мокси да види морето.

Минаха и през Полянката, Където Е Изправен Варелът.

Чими благоразумно заобиколи варела. Да попаднеш три пъти за един тъй кратък живот в дупката на варел е много, а Чими бе попадал вече два пъти...

На осмия ден от пътешествието си лисичето се озова пред една зеленчукова градина, но не тя предизвика интереса му, а този, който стърчеше сред нея. Състоеше се от части: широкопола шапка, черен костюм и вехти обуца, но с връзки.

– Плашило съм! – рече внезапно той. – Плаша гаргите. Ела, господарят го няма.

Лиско се огледа, вслуша се в затихващите удари на сърцето си и влезе в градината.

– Приличате ми на човек – каза той.

– Нали? – съгласи се радостно плашилото. – Малко ми трябва, за да стана човек. Имам шапка, костюм и обуца, но чувствам, че все пак ми липсва нещичко.

Лисичето не сваляше очи от бърбивкото пред себе си.

– Така ли е?

Лисичето се съгласи и добави:

– Липсва ви само това, което би трябвало да запълни дрехата и шапката.

Но отдалеч...

– Вие кой сте?

– А, аз съм едно нищо и никакво лисиче.

Плашилото кимна с шапката си.

– Вижда се, че сте незначителен, много сте ниско, едва се подавате от земята. Накъде сте се отправили?

А сега де!

– Вървя.

– Вървите.

– Скитам.

Плашилото въздъхна:

– А аз стоя, откакто се помня, вися на тази греда под слънцето и дъжда.

И все пак нямате ли цел?

– За кое?

– В скитането.

– Не мога да ви се разкрия, виждаме се за първи път, не се познаваме, нито ще ставаме приятели, не мога да задоволя любопитството ви.

– С това ще ме убие, защото вися и нямам забавления. Вися и плаша гаргите. Страшилище за птиците. Видят ли ме, песните им секват.

– Ми не ги плашете.

– Плаша ги с това, че вися.

– Тогава не висете.

– Какво?

Костюмът и обущата се сгърчиха от учудване.

– Какво казахте?

– Слезте от гредата.

Плашилото се сгърчи отново.

– И като сляза?

– Превърнете се в скитник, на такъв приличате.

Плашилото кихна.

– Хм! – каза след това.

– Опитайте – продължи да се шегува лисичето, – напуснете градината и разгледайте света. Тръгваме ли?

– Хм! – отвърна плашилото. – Като си помисля, настръхвам.

– Тогава висете! – Лисичето се обърна. – Бъдете страшилище, плашете птиците и служете безропотно на господаря си!...

– Чакайте!

– Довиждане.

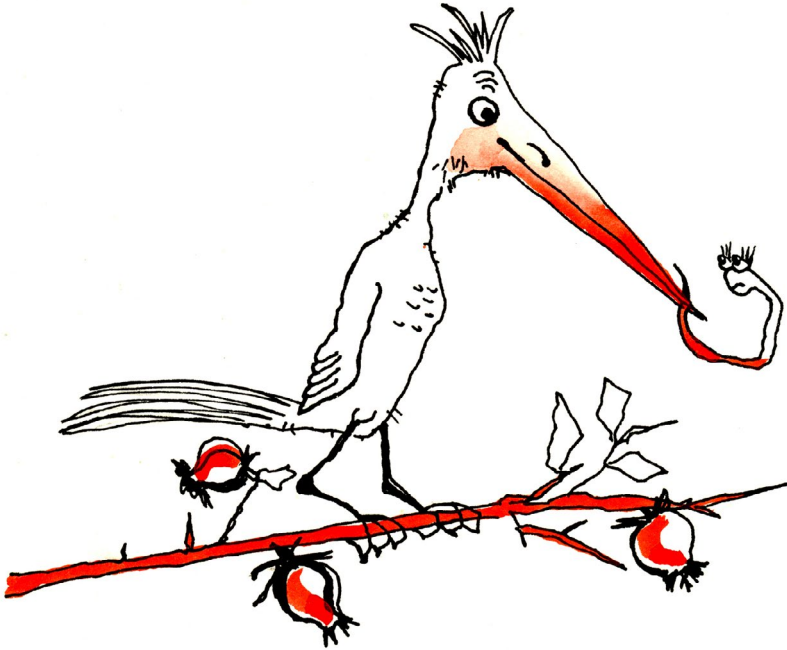
Плашилото отново остана самичко, обаче отсега нататък под шапката му закипяха мисли. Колко спокойно и хубаво беше по-рано в шапката – тихо, гладко, празно... А сега... мисли, колебания и омраза към господаря.

Лисичето подскочаше надолу по пътя си, доволно, че поне временно го е напуснало кафявото настроение. Запита се – да съжалява или да не съжалява за внесения смут под шапката на плашилото. Нямах много право, каза си лисичето, ти наруши спокойствието му и го остави да се разкъсва от въпроси. Всеки знае, че плашилото е сглобено и поставено да плаши, за друго то не става и никой няма право да променя начина му на живот.

Лиско забави крачките си и спря, обърна се към зеленчуковата градина, дори понечи да се върне, но се разколеба: така поне ще прогоня суката му, това плашило само виса в безделие.

И отново тръгна.

Всеки нов ден разкриваше разнообразието си. Пред очите на малкия пътешественик картините се сменяха. Нови гори, нови хълмове, реки, пътеки. Само слънцето си оставаше същото. И настойчивостта на онова в него, кое-

то го бе позовало да тръгне към видението си, упоритостта на неразбираемата тъга.

Следобед реши да си поотдъхне, вмъкна се в сянката на високо и разклонено дърво, но като притвори очи, разбра, че тук не може да се подремне. Кацнал на върха, един кълвач разнищваше тишината, острият му клюн дълбаеше кората с лакомо настървение.

– Хей, кълвач!

Тишина.

– Кой вика?

– Аз викам.

– Какво викаш?

– Моля те, като гледаш от високо, напрегни зрението си и ми кажи съзираш ли в далечината едно сребристо езеро?

– Не съзирам.

– А тръстики?

– Няма такова нещо.

– А една висока синя птица?

– Няма, няма.

– На юг!

– Няма!

– Няма или не се вижда?

– Прекъсваш ме. Тъкмо се задава червейчето.

Последва едно: Кърррррр!...

Лисичето се измъкна от примамливата сянка – да се отдалечи от пронизващия съзнанието му шум.

Кълвачът най-после изтегли червейчето, глътна го и се почувства най-щастливата птица на света. Той притвори очи.

Когато ги отвори, примигна от изненада.

Май че излъгах, рече си кълвачът, но тогава бях зает. Вгледа се още веднъж в далечината. Там, ама доста далеч, зад гората и зад прегорялото зелено на равнината, потръпваше нещо сребристо. Ако това сребристо нещо е езеро, мислеше си кълвачът, и ако оранжевите петна са тръстики, нищо чудно между тях да се разхожда висока синя птица, което ще означава, че преди малко съм дал погрешна информация.

– Хей, лисиче!... Лисичеееее!

Кълвачът искаше да помогне на скитника.

Казахме, напред вървеше Димби.

Домби се оставяше да го водят. Той през цялото време тръпнеше, някой би добавил, че трепереше от страх. Как да не се страхува – вече осем дни се отдалечаваха от Резедавия вир, дори повече – осем денонощия.

Упорито напредваха в непознати за него далечини. Домби беше чувал, че в далечините има много неща, дори лъвове.

– Мокси – той изчака магарето, – ти вярваш ли, че утре или вдругиден няма да се натъкнем на някой лъв?

– Малко вероятно – отвърна магарето, – ходил съм и по-далеч, но лъвове...

– Когато Лиско те заведе на морето?

– Тогава не срещнахме.

– И все пак...

– Де да знаеш, викаш.

– Представи си, че на лъвовете им хрумне да тръгнат като нас.

– Може, не че не може, но и те трябва да си имат някой свой Лиско.

Димби се спря да ги изчака.

– Какво си говорите?

– На общи теми.

– За лъвовете – добави Мокси. – Например има ли вероятност по пътя да се натъкнем на лъвове.

– Вероятността е много малка – започна да ги успокоява Димби. – Чими, насам нали няма лъвове?

– Какви лъвове? – Чими се приближи до тях повече отвсякога. – Защо

лъвове? Страхливци, кой говори за лъвове?

Домби седна на тревата.

– Вече осем дни и нощи – рече той. – Вървим из непознати места.

– Изобщо защо тръгнахме? – поиска да знае Мокси. – И кой тръгна първи?

– Ти! – обвини го Домби. – Заплака за Лиско и потегли!

– Но не за осем дни – възрази магарето. – Мислех, че ще си повървим един час и ще се върнем... А вие защо не ме спряхте?

– Предлагам да се върнем – рече Домби.

Мокси заяви, че кракът му повече няма да пристъпи напред; според него това пътешествие е лудост:

– Ето че лисичето ни повлече отново. Не усетихте ли как се забравихме и изминахме път за цели осем дни, без да се запитаме къде вървим. Едва днес благодарение на Домби се постави въпросът за лъвовете.

– Тихо!

– Защо тихо?

– Млъкни! – помоли Димби. – Някой вика.

Ослуша се. Някой наистина викаше. Зовеше ги. Молеше ги да се приближат.

– Домби, хич и не поглеждай натам – проплака Мокси.

– Защо? – започна да трепери Домби.

– Случайно погледнах и мога да ти кажа, че никак не съм доволен – заяви Мокси. – Това същество, ако ти се появи, да речем, нощем, ще бъде на право призрак.

Димби се вираше в посоката, но не можеше да различи добре това, което виждаше.

– Горкото плашило! – доложи накрая той. – Какво ли иска? Какво ли му е станало?

Без да се съвещава с приятелите, Димби тръгна към зеленчуковата градина.

– Добър ден.

– Аз съм плашило.

– Знам.

– Вися и плаша гаргите.

– Махай се от главата ми! – изкрещя Чими.

– Това и смятам да сторя – добави плашилото. – До днес висях спокойно на гредата, но мина едно приятно същество и разбунтува душата ми.

Четиримата пътешественици зяпнаха.

– Да знаете само колко малко ми трябва, за да стана човек. – Плашилото поклати ръкав. – Имам шапка, имам палто, панталони, обувца... Какво ми

липсва още? Трябва малко да се посъбера, да се съсредоточа повече и готово. Гаргите се плашат от мен, понеже им приличам на човек. Щом птиците ме смятат за човек, значи... Вие двамата също сте човечета, нали?

– Да – призна си Димби, – аз съм Димби.

– Аз съм Домби. Ние сме наистина човечета.

– Не, аз няма да вися повече и ще се съсредоточа – каза плашилото. – Ще се посвия и ще кристализирам във формата на човек. Имам ли шапка? Имам. Палто имам ли? Имам. Това са панталони, а ето ги и обувката. Остава само онова.

– Което е доста важно – прошепна Димби.

Плашилото слезе от гредата и се отърси, ръкавите се размятаха на всички страни, после свалиха шапката и започнаха да я отупват.

– Случайно да сте виждали някакво лисиче? – запита внезапно Димби.

– Преди малко – отвърна плашилото. – Поговорихме си, покани ме да го придружа.

– Къде?

– Натам. – Плашилото посочи. – Предложи ми да стана скитник, но аз, глупакът...

Пътешествениците отправиха погледи към гората, според думите на новия им познайник лисичето бе изчезнало в нея.

– То е някъде там – каза Домби.

– Между листата – каза Мокси.

– Наблизо – заключи Димби. – Може би само на пет крачки от нас.

Без да каже дума, Чими се запъти към гората. Един след друг пътешествениците изчезнаха в нея.

– Чакайте! – провикна се подир тях плашилото и затича да ги настигне.

Пътешествениците не разбраха кога се загубиха сред дърветата. Първо се отдели Димби, след него Домби, след Домби Мокси. За Чими да не говорим, той и без туй се движеше самостоятелно. Чими вървеше и се питаше: насам или натам? Като разбра, че нито натам, нито насам означава нещо, жабокът се приготви да извика за помощ, но кого? Какво щяха да кажат проклетниците? И ето че се случи най-лошото – нещо черно се изпречи пред него. Жабокът вдигна предните си крачка и изпищя.

– Какво има? – дотича Димби.

– Там нещо ме изплаши.

– Плашилото! – поясни Димби.

– Може би изплаших някого? – дотича плашилото. – Това е трагедията на живота ми.

Изпищяването на Чими все пак свърши някаква работа, всички се събраха накуп, дори се хванаха. В страха си Чими напипа нещо доста надеждно.

– Пусни опашката ми! – извика Мокси.

Чими се изчерви и пусна опашката, но побърза да потърси ръката на Димби. Димби се усмихна и каза:

– Страхът е велико нещо, нали, Чими?

– Хм! – отвърна жабокът.

Като се държаха здраво един за друг, като се препъваха и падаха в полу-мрака, петимата напредваха в неизвестна за никого посока.

Мълчаха.

Само плашилото говореше нещо безкрайно, описваше неописуемата си трагедия да живее, за да предизвиква страх, и то у кого, у милите пърхави птичета.

– Море, птичета! – промълви Мокси. – Аз и в момента треперя, като си представя, че се движиш зад гърба ми.

– Бе вие нямате ли си друга тема освен страха? – не издържа накрая Димби. – Само за туй ли ще говорим?

– Само за туй! – рече свадливо Домби. – Всъщност какво е животът? Животът е една филийка, намазана със страх.

Едва тръгнали, трябваше да спрат – нещо тревожно се носеше из гората, на всичко отгоре някой викаше. Никой не посмя да наруши мълчанието, в тишината всеки се стараеше да разбере какво точно става.

Да, наблизо.

– Лисичеееее!

Димби първи подразбра, че място за безпокойство няма, и поведе опашката си – какво друго освен опашка можеше да нарече нанизаните зад него страхливци – към края на гората.

– Лисичеееее! – продължаваше да вика кълвачът от върха на високото дърво.

– Извинете – повдигна глава Димби, – търсите ли нещо?

– Едно лисиче – отвърна кълвачът. – Преди малко ме запита дали виждам в далечината езеро. Искам да му кажа, че виждам.

– Симпатично ли беше?

– Не знам, питаше за езеро.

– Езеро – Димби почеса главичката си. – Мокси, какво ще кажеш?

– Замислил е нещо с езеро – отвърна Мокси.

Пътешествениците се осведомиха накъде бе тръгнало лисичето и напуснаха гората. Щом излязоха от хладния полумрак, Чими с презрение пусна ръката на Димби и се отдалечи, зае постоянното си място, откъдето, без да ги изпуска из очи, можеше спокойно да следва върволицата. Осем дни следваше опашката на магарето. От няколко минути насам обаче на мястото на опашката имаше шапка.

На деветия ден сутринта Лиско се събуди сред висока трева в полето. Източният хоризонт готвеше поредната си изненада към света – въздухът там предстоеше да се разпука и розовите отблясъци щяха да изтласкат слънчевия жълтък в небето. Лисичето не можеше да се разсъни, все още му се спеше, снощи откритото пространство го бе задържало будно до късно, разглеждаше целия тъмен купол и звездите по него. Някакъв вътрешен глас му подсказва, че е настъпил последният ден на вървенето; Лиско сякаш подуши близкото присъствие на синьото фламинго и потъна в мечти. Разхождаше се по звездите и отново се питаше – за кой ли път – как е възможно това – той си представяше с голяма точност нещо, което никога не беше виждал.

Подремна си допълнително, но накрая по кожата му се разля топлина, тя го надигна. Цветът на слънцето вече не беше жълт, а бял, равнината се смееше, в далечината трептеше млечна мъглица. Може би в нея се криеше развръзката. Лиско се търкулна в росата, отърси се и поиска да се усмихне, както бе правил редовно по-рано, но усети, че усмивката му е прищипана от предстоящите събития. Кожата му позасъхна, топлинката го ободри, Лиско неочаквано си спомни приятелите. Мисълта за тях не му подейства кой знае колко добре – беше ги напуснал изведнъж, кажи-речи, грубо. През всичките тия осем дни и кой знае докога, Димби, Домби и Мокси ще си задават въпроси и няма да получават отговори. За магарето туй е сякаш

по-безболезнено, край на приключенията, но за Димби и Домби не – момченцата ще се разкъсват от мъка, която и Резедавият вир не може да измие. Но какво можеше да им каже той тогава? Щяха ли да го разберат? Самият Лиско разбираше ли какво точно става с него? Вече не го интересуват нито лудориите, нито приключенията. Защо? Нима това, към което се е втурнал сега, няма да се окаже всъщност приключение, най-голямото в досегашния му живот? Скоро ще разберем, отвърна си пътешественикът, нещо ми подсказва, че загатката се спотайва в мъглата отсреща.

Мъглата започна да се изпарява, тя разтваряше вратите си и разкриваше сребрилата повърхност на езеро. Край езерото, сякаш да го защитят от нещо, се издигаха мечовете на тръстики. От вътрешността на водните пространства – лабиринт от тръстикови острови – долиташе врявата на хиляди птици. Когато разсъмна добре, много от птиците се надигнаха от островите и започнаха да населяват плитчините. Особено им беше приятно да прекарват дните си в плитчината, обърната към полето. Големите криле хвърляха сенки върху кристалната прозрачност, после приплясваха върху нея – прииждаха рибари, лебеди, пеликани, чапли. Накрая водата се умиротворяваше наново, птиците плаваха спокойно сред спокойствието, оглеждаха се, любуваха се на хубостта си или пък на някоя копринена перушинка до тях. В този кът на тишината беше пълно с красиви хармонични движения – тук се мерне гладко изваяна глава с изумрудено око, там грациозно се разтегне и свие шия, лениво се разперват криле, нови перушинки във водата, призивно зазвучава откъснат, сякаш заблуден звук. Но идва един момент, в който птиците се сковават, всички обитатели, заедно с буболечките на езерното заливче, се притаяват в очакване на Синьото фламинго. Синьото фламинго долита бавно от своето островче, то очертава голям кръг над тръстиките, навярно държи да го забележат, кой знае – може би се оглежда във водата, а после каца върху пясъчната ивица на заливчето. С неговото долитане пейзажът се разкрасява още повече. Накрая птиците излизат от вцепенението си, раздвижват се и започва всекидневие им. Чаплиите, рибарите и пеликаните, дори лебедите, всяка птица, от първата до последната, немееше пред красотата на Синьото фламинго.

При потеглянето си от Резедавия вир Лиско сякаш усещаше как невидима ръка дърпа концата и безпогрешно го води през гори, планини и полета. Сега тази невидима ръка бе успяла да го изведе точно на езерното заливче. Като видя тръстиките и птиците между тях, лисичето си каза: даа, това е всъщност видението ми, появи ми се в предишното приключение, когато подпиряхме една стена да не падне. След малко би следвало да видя...

Най-после онова нещо излезе от прикритието на тръстиковата завеса и хвърли сиянието си в очите му. Постоя на място няколко секунди и отново се раздвижи. На Лиско му се стори, че няма да понесе изненадата, но скоро се окопоти и без да разбира защо, извика:

– Хей!

Синьото фламинго плавно задвижи дългата си шия, извърна глава към него и го погледна. Сега вече Лиско си помисли, че може и да припадне. Бяха го забелязали. Забелязват го навсякъде, той е забележителен; не напразно е бил в гнездото на орела и в стомаха на акулата.

– Пристигнах! – доложи Лиско. – Повикахте ме и дотърчах... Не можех да не дойда, нямаше как. Мислите ли, че вече нещо може да ни раздели?

Синьото видение извърна глава към езерото, направи няколко бавни крачки и нагази във водата. Шията му наподобяваше мълния. Водата го отрази. Получиха се две сини прелести.

– Моля ви – надигна гласчето си Лиско. – Пътувах осем денонощия към вас... Аз съм Лиско! За мен са писани книги! Обърнете ми малко внимание!... Животът ми е пълен с приключения...

Синьото фламинго клъвна тревичка от водната леща, разпери крилето си и ги прибра. Една перушинка се вдигна във въздуха, всички птици се отправиха към нея и се сборичкаха.

Лиско клекна на задните си крачета и се замисли.

– Съсипвате ме – прошепна магарето, – унищожавате ме с това принудително лежане сред тревата. Обичам да лежа, да, но не когато ме принуждават. Нима ще се крием цял живот така? Вече цяла година лежим и го наблюдаваме. Докога? Кога ще си вървим обратно?... На всичко отгоре трябва и да шептя, забранено е да се говори нормално. Домби, кажи му на Димби, това не е честно, на мен ми се става, схванах се.

– Преувеличаваш, Мокси – отвърна тихичко Домби. – Не е изминала цяла година, а само два дни.

– Че малко ли са?

– Млъкни.

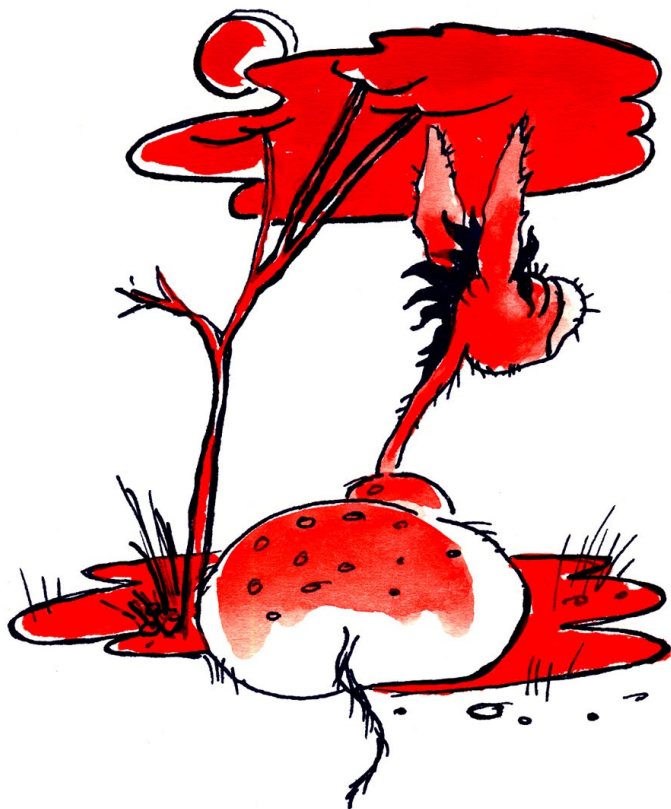
Този път Домби не бе склонен да се съгласява с магарето. Той отново разтвори тревата пред себе си, извърна глава към езерото и потърси птицата. От два дни те лежат на земята и наблюдават птицата, която се състои от хармонично разположени елипси, кръгове, параболи, триъгълници и всичко останало от геометрията. Уж трябваше да наблюдават лисичето, а какво стана – сега са занемели и се взират, стараят се да не пропуснат нито едно движение на фламингото. Откакто са заели позицията си под единствения

дъб сред полето, те не откъсват очи от синьото облаче. Всяка вечер то отлита към вътрешността на езерото, а след него отлитат другите птици. Всяка сутрин откъм островчетата долитат първо другите птици, а след тях и синьото облаче. Лисичето стои като заковано на брега, изпраща фламингото и го посреща. А как ще завърши тази история, никой не знае. Лисичето вече не говори. След като поразмисли известно време, реши, че трябва само да мълчи и да съзерцава. Мръкна се и се съмна два пъти – какво от това? Лиско чакаше търпеливо да изминат безкрайните нощи, за да посрещне изгревите и появата на вълшебното синьо видение.

Без да разбират как се случи и при тях, Димби, Домби, плашилото, защо да не кажем – и Мокси, също се поддадоха на чудото – пълзяха със сянката на дъба и лежешком дебнеха. Димби бе направо онемял. Понякога Домби се принуждаваше да го пипне – жив ли си? Вместо да отвърне нещо, Димби само извърщаше към него омагьосани очи.

През нощта можеха да спят, но синята магия не им даваше покой и тогава – тя се вплиташе в сънищата им. Димби сънуваше един и същи сън – фламингото лети, той е на гърба му, а птицата го носи по света. Под думата „свят“ момченцето разбираше ония места, за които му бе разказвал Лиско.

Мокси не сънуваше фламингото, но и той, горкият, се улавяше в моменти, че се заглежда в красивите му движения.

– А аз, глупакът, висях сред градината на един кол – тюккаше се плашилото. – Висях и не знаех какви чудесии има по света.

– Не мисли, че светът е пълен с такива птици – започна да го осведомява Мокси. – Вземи например мен, толкоз време живея на света, отивал съм и до морето, но за първи път се натъквам на подобно нещо. Забелязал съм, повлека ли се по ума на лисичето, не може да не се натъкна на бедствие.

– Защо пък бедствие? – учуди се плашилото.

– Почти – допълни Мокси. – Наблюдаваме го и си пилеем времето.

– А какво би вършил иначе?

– Ще търся бодили, по тия места не може да няма. И ето, вместо да дъвча тръни, аз лежа тук като дънер и наблюдавам едно синьо петно. И все пак нашата е лесна, но Лиско – той какво ще прави, не знам. Както се е захласнал, не го виждам да се нормализира до една година.

– Но вървите след него.

– Осем денонощия!

– Защо?

– Приятел. Ако го оставим така, отиде животът му. И за какво? Тези сини петна нито се ядат, нито нищо, шашма. И все пак, ще видиш, накрая Лиско ще измисли някакво обяснение. Добре, че не е опасно за живота. Само дето ще трябва да блъскам обратно още осем денонощия. Димби, колко е часът?

Димби погледна часовника си:

– Петдесет и осем.

– Много е рано – отчая се Мокси. – Какво ще правим до вечерта?

Прелетя някаква сянка. Нито Димби, нито Домби, а още по-малко Мокси или плашилото ѝ отдадоха особено значение. Пет секунди след това зад гърба им се понесоха викове.

– Помоощ! – викаше Чими. – Помоощ, отвлякоха ме!

Сърцето на Мокси се преобърна, сърцето на Домби подскочи, а сърцето на Димби трепна.

– Какво стана? – поиска да знае плашилото.

– Нищо – започна да се успокоява Мокси. – Отнесоха Чими.

Преди да се махне, щъркелът направи един кръг над главите им, бандата видя ясно как жабокът виси, клонът го беше захапал внимателно за задното краче. Това даваше възможност на Чими да виси с главата надолу и да крещи. Накрая щъркелът набра височина и полетя към сухия бряст в далечината. Там се спусна и кацна в гнездото си.

Лисичето не чу нищо, то май беше загубило способност да чува и да вижда всичко друго освен Синьото фламинго.

SOS!

SOS!

-Help...

-помощь!

-помощь!

-Help!

През изтеклите два дни на размисли и наблюдения, лисичето бе разбрало, че синьото съвършенство пред него принадлежи на всемогъщи земни и неземни сили, до които не може да се докосне. Можеше само да гледа и да мечтае.

„Но и това не е малко, нали? – каза си Лиско. Важното е да вникнеш в магията, да изпиташ насладата докрай.“

Като се докосна и до тази мисъл, лисичето усети, че му олеква, и никак не съжеляваше за уморителното пътешествие от Резедавия вир до езерото с тръстиките.

– Чими вика за помощ! – каза някой зад гърба му.

Лиско излезе от екстаза си и се обърна. До него стоеше Димби, зад Димби надничаше Домби, зад Домби потръпваха ушите на Мокси, а зад Мокси – плашилото.

– Чими вика за помощ – изрече този път Домби.

Те му казваха нещо, което все още не можеше да се намести както подобава в съзнанието му.

– Какво, и сега ли ще го спасяваме? – възнегодува Мокси. – С него е свършено, вече е изяден.

Те ми казват за някого, че е изяден, помисли си Лиско.

– Може и да не е – рече Димби.

– Сигурно не е – допълни Домби. – Щъркелът го беше уловил внимателно за крачето, навярно е намислил нещо по-различно.

Говорят, говорят... Край мен се обсъжда нещо. Това нещо, изглежда, е важно. Заобиколен съм от говорещи същества. Те ми пречат да гледам, пречат ми да се наслаждавам. Не знаят, че се наслаждавам.

– Лиско – прошепна почти в ухото му Димби, – ела на себе си. Виж, ние сме до тебе, отново сме заедно и нищо не може да ни раздели. Ние те обичаме.

Някой ми шепне приятелски, уверява ме, че ме обича.

– И ти ни обичаш – доближи се до другото му ухо Домби. – Нима е дошло време да се разделяме? Нас никой не може да ни раздели, защото много, много се обичаме.

Ох, те не знаят... Някой ми налива мисълта, че ме обича. Ту в лявото, ту в дясното ухо. Добре, но какво да сторя, когато усещам, че не обичам никого на този свят, обичам само тази синя светлина.

– Виж какво, приятелю, пък ще взема да те ритна най-после! – Мокси вдигна крак. – С един ритник ще те пратя в езерото да изтрезнееш!

Нещо подсказа на лисичето, че край него са се вкупчили най-близките му, все верни сърца, но той все не можеше и не можеше да се надигне от дълбочината на екстаза си.

– Глупако, тук е Мокси!...

Чакай сега – кой беше Мокси?

– Магарето!

Да, да, имаше нещо подобно.

– С тебе отидохме до морето, помниш ли?

Спомня ли си? Може би ще си спомни.

– Добре, но аз не видях морето – продължи брътвежа си Мокси, – защото на сто метра от брега попаднах на тръни и се заядох.

– Нещо ми се върти в съзнанието.

– И преядох!

Това го беше направил Мокси, хрумна му изведнъж на лисичето.

– Неповторим случай, помниш ли, когато живо същество изминава четиристотин километра да види морето и не вижда морето, понеже преяжда и пада между тръните.

Ех, че хубаво беше, помисли си лисичето.

– Славни времена! – извика Мокси. – Чудесни! Синята акула те глътна без остатък!...

– Мокси, ти ли си?

– Аз съм!

Лиско се изправи, а Мокси се понаведе малко и започнаха да се целуват.

– Къде са Димби и Домби?

– Тук сме!

– Мили мои приятели!

Лиско заплака от радост.

Постепенно в него просветляваше.

Лиско се отърсваше от химерата си, бавно, ала уверено стъпваше на крачетата си. Край него предметите се приближаваха и се очертаваха все по-ясно. Това долу е трева, това горе е небе, пред носа му е езерото, в езерото има тръстики и птици, една от птиците е много, ама много красива, с дълга гъвкава шия, от птицата се излъчва трептящо сияние.

Димби, Домби и Мокси сега мълчаха, мълчаха и чакаха да видят какво ще стане.

Приятелият им трябваше да избира – или приятелството, или влюбването. Приятелството или любовта?

– А! – Лиско се ухили. – И плашилото!

– И аз!

Плашилото се зарадва – бяха го запомнили.

– И какво ми говорехте? – заинтересува се лисичето. – Беше интересно.
– Отвякоха Чими!
– Чимиджимичамиджоми?
– Дааа!
– Че какво търси Чими тук? – изненада се Лиско.
– Дойде да ти направи проклетия! – рече Димби.
– И сега трябва да го спасяваме! – допълни Домби.
– Но аз съм против! – протестира Мокси. – Да го зарежем и да си вървим!
Димби се зае да обяснява, той разказа как четиримата заедно с плашило-то са се наредили зад гърба на лисичето...

– За да те наблюдаваме – допълни Домби.

– Ти беше омагьосан! – подхвърли Мокси.

Но Димби настоя да разкаже сам, понеже се губело време, не бивало да се забравя, че жабокът е отвлечен и вика за помощ, а който вика за помощ, където и да се намира, какъвто и да е той, трябва да бъде спасен.

– Ние те дебнехме зад гърба – не се стърпя отново Домби. – И наблюдавахме туй, което наблюдаваше.

– Какво наблюдавах?

– Онуй!

– Кое?

– В което започнахме да се влюбваме и ние.

– Ами то си беше за наблюдаване – предаде се Мокси.

– Точно така! – призна си и Домби.

Обаче Лиско обърна гръб на езерото.

Той се загледа в ниските бели облачета на хоризонта. Пред хоризонта се зеленееше гора. Пред гората се стелеше бледозелено поле. Някъде се изви сяхваше огромен, изсъхнал вече бряст. Умиращият бряст носеше на челото си украса. Тази украса се състоеше от едно гнездо и един щъркел в него.

– И мислите, че жабокът е там?

– Видяхме, като го грабнаха.

Сърцето на лисичето се преметна, палавникът си спомни как сам тогава бе грабнат от орела Каменар, той го вдигна високо във въздуха и го пренесе от Тихата гора в гнездото си, уж щяха да го ядат за вечеря с орлетата, но жителите на Тихата гора се надигнаха и го спасиха.

Ще съумеят ли сега петимата да помогнат на проклетника?

– Тишина! – помоли Лиско.

Нищо във въздуха не трепваше, зад гърба им проплесна крило, но отново стана тихо.

Нашият общ приятел се прибра в кожата си, помисли си Мокси, той влиза в ролята си, отново се готви да започнем нещо, но този път ще си трая,

защото не подушвам опасност за живота, усещам само възможност да изтръгнем милото ни симпатично лисиче от подлите нокти на любовта.

В гнездото затрака клюн. Ето че някой извика за помощ.

Петимата се спогледаха.

Мокси примижа и прошепна:

– За съжаление, проклетникът е още жив.

– И се очертава приключение! – оживено забеляза Лиско. – Остава да измислим плана.

Кожата му потръпна, той се сви на задните си крачета, а протегна силно предните; кръвта му залудува от приятни предчувствия.

Ако трябва да се върнем мъничко назад, за да ни станат по-ясни събитията, можем да почнем от там, когато Чимиджимичамиджоми лежеше в тревата на десет скока от омразните му неприятни проклетници. Те също се криеха в тревата и от своя страна също следяха деянията на своя още по-проклет, но и шантав, отгоре, приятел. Жабокът вече бе започнал да съжалява за уморителното вървене през ония осем денонощия. Стремежът му на всяка цена да извърши проклетия, този път го беше довел на много опасно място – трябваше да се крие старателно и да се държи далеч от езерото, брегът там гъмжеше от опасни за живота птици. И най-важното – как да му правиш проклетия на тоя, каква по-голяма проклетия от тази, дето си я бе причинил сам, глупакът му с глупак, да извърви толкоз дълъг път по любовни причини!... И все пак добре, че дойдох, мина през ума на проклетника, да му видя разгрома. Глупавите му приятели ще се помъчат, разбира се, да го спасят, магарето например може и да го ритне, но на него нищо няма да му помогне, любовта погубва дори хората, какво остава до една такава мръвчица.

Думата „мръвчица“ му се хареса, жабокът я изрече повторно в ума си, без да подозира, че в момента сам се е превърнал в мръвчица – той усети приятната мекота на някаква сянка в горещия ден и по-късно неприятно ошипване по десния заден крак. Тялото му натежа и увисна, но устата му се оказа свободна и сякаш самичка издаде вик за помощ. Чими викаше отчаяно. Надяваше се само на едно: зовът, както някога, да бъде чул от оня глупав влюбен проклетник.

Жабокът крещеше и летеше високо във въздуха. Чак сега той огледа езерото и разбра колко голяма е водата му, колко широко е полето и гората, и колко издребняваха проклетниците в отдалечаването си. А смятах, че ще извърша още много злини, помисли си Чими, когато го пуснаха в гнездото.

– Това е! – усмихна се щъркелът. Най-сетне можеше и той да каже нещо

с клюна си. – Случайно да ме познаваш?

– Не искам да те познавам! – врясна жабокът.

Но нещо му се мержелееше, тъкмо тоя тип му се виждаше познат, обаче откъде?

Лиско се обърна към езерото.

Предстоеше му да се приближи отново до него, да хвърли последен поглед на фламингото и да се устреми към спасяването на Чими. Тръгна бавно, незабележимо, стараше се да изглежда спокоен, сега вече знаеше, че го следят очите на приятелите.

Но само те ли?

Този път фламингото бе излязло на пясъчната ивица. Стърчеше неподвижно в най-забележителната си поза. Главата му бе извърната към сушата.

Лисичето се приближи, кажи-речи, до него. Очакваше всеки миг синята приказка да се отдалечи. Но това не стана. Бледорозовите очи на птицата го наблюдаваха и излъчваха странна розова тъга. Тази с нищо необяснима тъга, бликнала сякаш от дълбочината на красотата, предизвика у лисичето намерение да стои така пред нея до свършека на света, да я разнищва и разгадава, докато проникне зад пределите на нейното магьосничество.

– Трябва да се разделим – изрече кратко лисичето. – Струва ми се, че не бива да оставам повече тук. Копнежът ми да те видя се породи далеч от това място, пребродих дългото разстояние и те видях, сега имам поне представа за онова, което граничи със съвършенството. Умолявам те, не ме принуждавай да се превърна в сериозно животно. Приятелите са зад гърба ми, Чими отново вика за помощ, приключението и този път витае край мен.

Птицата величествено раздвижи гъвкавата си шия, повдигна грациозно крило, отскубна нежна синя перушинка от него и я пусна върху пясъка. В напрежението на този внушителен момент сърцата на другите птици, които наблюдаваха отстрани раздялата, се свиха.

– Димби!

– Кажи, Лиско.

– Вземи перушинката и ми я пази като очите си.

Димби пое дребната синя въздишка в дланта си, открехна джобчето на ризката си и я пусна в него.

– Тръгваме ли? – Покани ги Лиско.

Мокси, леко извърнат настрана, изчака приятелите да минат пред него, не желаше да видят сълзата в лявото му око, не му се щеше да става сме-

шен като Димби и Домби, те едва не се разреваха. Дори плашилото се сгърчи от мъка, сви се, горкичкото, без сълзи, понеже нямаше лице и не можеше да заплаче като хората.

По пътя, който трябваше да извървят от езерото до бряста с гнездото, Лиско им разкри плана си за новата спасителна операция. В предстоящите събития не ги очакваха опасности, само трябваше да се правят на артисти.

– Хубавото на новото ни приключение се състои в това, че няма риск за живота – забеляза Мокси. – Всичко ще се развива кротко и успехът ни ще зависи главно от нашето красноречие. Но защо трябва да спасяваме за трети път един и същи проклетник, на този въпрос още никой не ми е дал задоволителен отговор.

Търпението на щъркела започна да се изпарява, на него му омръзна да слуша хленченето и крясъците за помощ.

– Млъкни! – извика неочаквано той. Чими забеляза, че клонът му позеленява от яд. – Достатъчно съм те търпял.

– Няма да млъкна! – изкрещя жабокът.

– Тогава ще те глътна веднага!

– Помооооо...

– Тихо!

– ... ощ!

Щъркелът го чукна с клюна си по главата, но това не усмири проклетника, той се замята на всички страни и се накряска до изтощаване.

Накрая се отдръпна и погледна похитителя си.

– Знаеш ли защо те държа все още цял? – Чими умираще от любопитство, но не посмя да запита. – За да ме познаеш. Ние с тебе се познаваме.

Чими се вгледа още веднъж.

– Лъжеш, че се познаваме!

– Ами!

– Ти си голям лъжец!

– Някога с тебе се явявахме на конкурс.

– Аха.

– За най-дългото име.

Чими се разтрепера.

– Сега сети ли се?

– Сетих се.

– Там ти посмя да ми се опреш.

– Чичко щъркел – захленчи жабокът, – за всичко тогава беше виновно едно лисиче, едно омразно и презряно животинче, което ненавиждам от

дъното на душата си. Не помните ли, то се намеси и присъдиха голямата награда не на вас, а на мен. А вашето име си беше и по-дълго, и по-хубаво.

– Ти знаеш ли какво си?

– Какво съм?

– Едно кошмарно зло!

– Виж, това е вярно, аз съм проклетник и обичам да причинявам злини.

– Измъкна кошницата с ягоди изпод клюна ми – голямата награда на конкурса. Вместо да ги изям аз, изяде ги ти! Сега пък ще нагълтам тебе!

Чими пое въздух и завика. Крясъците му за помощ отново заблъскаха топлата тишина на полето. Щъркелът го остави да се навика. Чими врякаше и няколко пъти погледна от гнездото към земята. Видя му се много високо, скочи ли – ще се пребие. Но и да скочи, къде ще побегне от острия поглед на вековния си враг? Като се поувори, проклетникът замълча.

– Ти си мизерен злосторник! – настоя щъркелът.

– Прав сте – съгласи се Чими.

– Добре, че го съзнаваш.

– Не само го съзнавам, чичко щъркел, но съм дълбоко убеден в това. На мен ми доставя удоволствие да съм лош. Сега например не ме е яд, задето ще умра, а за туй, че ще престана да върша проклетии. Ако съм сигурен, да речем, че като ме глътнете, ще се отровите, сам ще вляза в стомаха ви.

– Откога разговаряш на ВИЕ?

– За първи път. Не знам на какво се дължи, но с вас ми се говори на ВИЕ, понеже сте много страшен.

– По-страшен и от човека?

– Че какво му е страшното на човека? – учуди се Чими.

– Всичко зависи от него – въздъхна щъркелът. – Пресушава блата, създава блата – прави каквото си ще.

Щъркелът се беше приготвил да говори повече за пакостите на човека, но замълча. Той видя, че от далечината се задава едно мъничко човече. Човечето се приближаваше. Едва се подаваше над тревата – слабовато, може би на една годинка, може би на две, а нищо чудно, ако имаше три, четири или пък пет годинки, но в никакъв случай повече. Човечето се приближи до бряста, вдигна главичката си към гнездото и заговори.

– Добър ден – започна то. – Мога ли да ви запитам нещо?

– Можете – усмихна се щъркелът.

– Да сте виждали някакъв човек?

Щъркелът едва удържа смеха си:

– Ами ти не си ли човек?

– Не! – отрече решително човечето. – Аз съм дете.

– Аха.

– Търся човек с черна широкопола шапка, черни обувци и тъмен, но избелял от слънцето костюм. Под палтото си крие трион.

– Трион ли? Че защо му е трион?

– Не знам.

– Така ли? – Щъркелът се посмути. – И защо го търсиш точно тук?

– Видях го да се отправя насам.

– Не съм го забелязал.

Димби се извини за безпокойството, сбогува се учтиво и се отдалечи.

Щъркелът огледа околността. Никакъв човек не се виждаше. Само едно човече – пълничко, с големи уплашени очи, може би на една, две или три, може би четири, но най-вероятно на пет години.

– Чичко, вие отдавна ли стърчите горе? – запита Домби.

– От много, много отдавна.

– Да сте забелязали някакъв човек насам? Слаб и висок, с шапка и официален костюм?

– Друго забележително нещо? – заинтересува се щъркелът.

– Под палтото си крие трион.

– И защо му е?

– С него реже.

Душата на щъркела трепна:

– Какво реже?

– Не знам.

– Не съм го виждал. Значи не ти е известно какво реже?

Домби се извини, сбогува се мило и се отдалечи.

Щъркелът обезпокоено огледа полето, но човек наоколо не се мяркаше, приближаваше се едно нищо и никакво магаре, по-скоро магаренце. Като вървеше, магаренцето се оглеждаше за някой трън, но тръни в тази местност нямаше и магаренцето все повече се нервираше.

Противно на очакванията, Мокси подмина бряста и сякаш щеше да продължи пътя си, но щъркелът реши да се информира от него дали случайно магарето не е срещало някакъв човек с шапка.

– Не искам и да го срещна – отвърна твърде неучтиво Мокси. – И съм ядосан, ще знаеш!...

– С шапка, нали?

– Официален костюм.

– И обувци, нали?

– От него бягам! – ядоса се допълнително Мокси.

– Защо, какво ти прави?

– Тъкмо се излегна на сянка, човекът се приближава, измъква щърбавия си трион изпод палтото и почва да реже дървото.

Щъркелът долови досадното усещане, че се разтреперва.

– И защо го реже?

– Защото е лош.

– Дървото, викаш – замисли се щъркелът. – Защо така... този човек? Какво му правят дърветата?

– Много е лош! – Мокси се почеса и продължи. – Разправя, ще изсека, вика, всички дървета, по целия свят, вика. Един приятел си имах, вика, проклет беше и неприятен беше, най-досадното и противно същество беше, вика, и този простак се наричаше Чими, вика, но все пак ми беше приятел, с него съм свикнал и какво стана, вика, един щъркел, вика, взе, че го изяде.

Краката на щъркела се олюляха. Той се принуди да полегне:

– Но защо реже?

– Ще премахна, каза, всички дървета наоколо, каза, да се изтърбушат всички гнезда, каза, и да няма къде щъркелите да си вият нови гнезда.

– Че той е много лош, този твой човек.

– Не е мой! – протестира магарето. – Реже ми сенките. А бе я се махай от главата ми, кво съм седнал да ти обяснявам. И всичко туй заради един мизерен и жалък проклетник, който заслужава да бъде изяден не един, а три пъти!

Мокси изрева яростно и се отдалечи.

Щом останаха сами, щъркелът изгледа жертвата си.

– Сега, Чими, разбра ли какво направихме?

– Не съм Чими!

– А кой си? – запита с надежда щъркелът.

– Чимиджимичамиджоми!

Щъркелът се изправи и започна да се разхожда нервно, доколкото му позволяваше големината на гнездото.

– Чу ли какво казаха за теб?

– Аз на туй мърляво магаре тъпкано ще му го върна! Знаеш ли как го мразя? Много го мразя!...

Чими изрече още много думи, но щъркелът отдавна бе престанал да го слуша, щъркелът мислеше за съдбата си, за съдбата на всички щъркели, за съдбата на дърветата, за блатата и за човека изобщо.

Унесен в нерадостните си мисли, той не забеляза кога се е приближила широкополата шапка.

– Хей! – извика отдолу плашилото. – Как се казваш?

– Аз ли?

– Какво се правиш на ударен! Как ти викат?

– Щъркелшарендългокракязатракайтракатрак.

– Така и предполагам.

– Какво искате да кажете?

– Значи ТИ откъсна и изяде приятеля ми Чими! – Плашилото бръкна под палтото си. – Сега пък аз ще отрежа дървото, та да ти падне гнездото. Един-единствен приятел си имах на света, беше ми и за приятел, и за неприятел, познавах го като проклетник, но си беше мой. А ти взе, че го изяде, и сега ще си платиш.

След като заплаши, плашилото се наведе към дебелия бряст.

– Стоп! – извика щъркелът. – Моля те, човеко, пощади дървото ми! Ще ти върна жабока, само не вади триона!

– Как ще го върнеш? – учуди се плашилото. – Нали го изяде?

– Там е работата – рече щъркелът, – за добро или лошо, не го изядох. Чими, покажи се!

Разбрал, че поне засега животът му е спасен, жабокът подаде главата си от гнездото.

– Чими! Братко мой! – извика радостно плашилото и замаха ръце.

– Какъв брат съм ти аз на тебе бе, глупако, не ме наричай брат, къде се намираш!...

Щъркелът се засмя злорадо, хвана крачето на Чими и внимателно го постави до човека. Плашилото отвори джоба на палтото си. Жабокът лесно схвана, че трябва да се скрие на сигурно място.

– Сега ще режем ли дървета? – запита щъркелът, след като се върна в гнездото си.

– Няма да режем.

– Това да се чува – отдъхна си щъркелът.

– Пък и нямам трион – засмя се плашилото и разтвори пешовете на палтото си.

Туй не беше нищо друго освен знак да се появи Лиско. Лисичето сияеше. То махна с лапичка към гнездото.

– Познайник, здравей!

Лиско посочи щъркела на приближаващите се Димби и Домби.

– Да сте го виждали някъде?

– На конкурса за най-дългото име! – побърза да извика Домби.

– Щъркелшарендългокракязатракайтракайтракатрак! – допълни Димби.

– Тогава той искаше да измъкне наградата от ягоди и си постави цяло стихотворение за име.

В този момент лисичето се държеше като детектив, който накрая разкрива престъплението.

– Но ние спечелихме кошницата по право, Чими си я извоюва честно, с името си.

– Така е – съгласи се от гнездото щъркелът, – но едно нещо не мога и не мога все още да разбера: защо сте хукнали да спасявате това проклето животинче, това нищо и никакво зло?

– Защото си е наше – извика весело Лиско – и си го познаваме. По-добре да си ни е то, отколкото да ни се струпа някое друго, непознато, на главата.

Всички се засмяха, включително и щъркелът. Само Чими се потайваше в джоба.

– Това наричам приключение! – забеляза Мокси. – Но както ме мързи, хич не зная начина, по който ще изминем тези осем денонощия до Резедавия вир.

– Затъжих се за Резедавия вир – призна си и Димби.

Поговориха още малко с щъркела за проблемите му и се сбогуваха.

Вървяха бавно и вече не толкоз радостно, нямаше го предишното оживление; да не говорим за плашилото, което бе направо съкрушено.

Два часа след това Лиско спря.

– Е, приятели?

Погледнаха към зеленчуковата градина и особено към гредата със сламения макет; и гредата, и сламата стърчаха сред градината голи – непоносимо

тъжна гледка, дори пейзажът се стори на приятелите незавършен без присъствието на истинското плашило.

– Не ми казвайте нищо – побърза да проговори плашилото. – Разбрах, че не съм родено да скитам по света, да лудувам в приключения. Моето предназначение е да плаша птиците, да пазя плодовете на човека. Все пак радвам се, че успях да се включа в това ваше приключение и да помогна. По едно време дори започнах да мисля, че ми е определена главната роля. А това не е малко – поне веднъж в живота си съществото да изиграе своята главна роля.

Като изрече репликите си, плашилото бавно тръгна към своята голгота, облече със себе си гредата и сламата и се провикна:

– Сбогом.

Но нещо извряка:

– Помоооооц!

Сбогуващите се стъписаха.

Плашилото спокойно бръкна в джоба на палтото, измъкна врещялото, огледа злото, което се излъчваше от него и го пусна на земята.

– Проклетници! – извика Чими. – Всички сте глупаци и некадърници, но един ден ще ви отмъстя по такъв начин, че ще ме запомните!...

Посмяха се още малко и тръгнаха. Жабокът закричи на десет скока зад редицата им. Най-напред вървеше Лиско, след него Димби, след Димби – Домби, накрая – магарето Мокси.

Стигнаха до една река, съблякоха се и се разхладиха. Излегнаха се блажено на тревата. Мокси лениво потърси тръни, Димби загледа облачетата в небето, а Домби разрови тревата за диви ягоди. Не му се беше случвало да намира, но беше чувал, че някои са намирали, макар на друго място и по друго време на годината.

Както наблюдаваше облачетата, Димби несъзнателно бръкна в разтвореното джобче на ризата си.

– Лиско, виж!

Всеки погледна чудесното синьо глухарче в дланта на Димби, всички въздъхнаха, но зорко следяха поведението на лисичето.

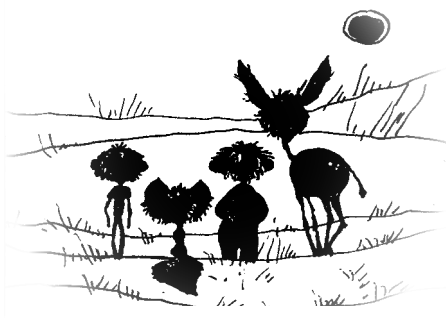
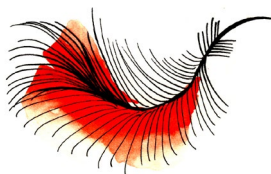
– Хубаво, нали? – забеляза най-после Лиско. – Върни го в джобчето си, Димби, това ми е скъп спомен.

Сега стана още по-приятно, дори повече, отколкото трябваше, те лежах и мислеха за нещо. Спомени, спомени, приключения...

По едно време Мокси простена.

Недоумяващите погледи се извърнаха към него.

– Нищо особено – успокои ги Мокси. – Спомних си само как съм се противопоставял на всичко.

Край.

РАЗКАЗ ЗА ИЛЮСТРАЦИИТЕ МИ...

Много смешно беше, когато се сещахме за това по-късно – как аз станах художничка.

Винаги се знаеше, че аз ще съм „художничка“, а сестра ми – „писателка“... Тогава казвахме така, а сега знам вече, че е по-добре да се казва „художник“ и „писател“, въпреки че става дума за жени...

Родителите ми започнаха да ми обещават да ме пратят в Полша да следвам, ако ме приемат в академията.

Не нам защо – мечтата ми беше да посетя именно Полша! Не мога да я обясня и досега. Даваха по телевизията много полски филми – и изведнъж се оказа, че съм научила полски доста добре, разговарях си с поляци и се разбирахме, те дори мислеха, че съм следвала там.

Но аз не заминах, защото не успях да вляза в Академията! Голям позор!

Когато преполових 11 клас – седнах една вечер и нарисувах с молив 6В на лист за пишеща машина една чиния с ябълки. Едната беше паднала от чинията.

Моливът много гадно блестеше върху тази хартия, но рисунката беше обявена за шедьовър, сложена в рамка – лично от Тати – и окачена на стената, редом с картините на Генко Генков, Стоян Венев, Мария Недкова, Павлето, Морозов, Цвятко Димчевски и други приятели на семейството, които са подарявали картини на родителите ми от приятелски чувства.

После се осведомихме как се влиза в Академията – с молба ли, с какво ли – и с голяма изненада научихме, че се полага изпит! И то не къф да е – а цели 4-5 изпита, от сложни по-сложни.

Тогава взе, че свърши годината, започна страшното премеждие – МАТУРА! – и ме записаха на курс по рисуване при един известен учител по подготовка за изпитите – Иван Матеев.

Явих се аз на първия урок – със споменатият молив 6В, гума и кадастрон. Аз никога не бях рисувала, освен в училище – но бях ВИЖДАЛА рисунки и графики – най-вече на художничката Мария Нед-

кова. Седнах пред някакъв модел – един мустакат дядка. Малко се зачудих какво да правя, но извъртях една артистична скица в стил Мария Недкова – и готово! Седя и чакам похвалите.

В един момент седна до мен учителят и се смяя. Запита ЗАЩО рисувам с такивадебели черти – а аз му обясних кого визирам... Тогава той взе един много по-твърд молив, идеално заострен отпред – и започна първия етюд в живота ми. Да не ви прерасказвам точно как се подхожда, как се мижи с едното или другото око, как се поставя главата в листа, и подобни...

Гледах с интерес.

В един момент, обаче, той очерта носа – и изведнъж започна с много фини щрихи да го запълва и създава форми, сенки, блясъци, после косичката на модела, после мустака и какво ли не още – и се оказа, че рисуването изобщо не е няколко виртуозни замаха с ръката, а един с часове изпълняван сложен процес, който трябва да се научи, изтренира и усвои до рефлекс.

Мен ме лишиха от полагащото ми се ежегодно море през ваканцията, и аз около два и половина месеца рисувах и рисувах разни дядки и бабички, циганки и циганета, тук-там някоя моделка с по-пищни форми – и дори започна да ми доставя удоволствие.

На изпита по рисуване получих 5.30, ако щете вярвайте!

Но никой не ми каза, че е трябвало да се подготвя и за втория изпит – Илюстрация!

С моето невежествено нахалство – аз възжелалах да стана именно Илюстратор – за да илюстрирам книгите на Тати!...

По Илюстрация ме скъсаха. Двойка.

Аз – пак с дебелото моливче – изрисувах няколко селяни как пият вода от стомна, под некви сенчести дървета – защото „темата“ беше „работа на полето“. Което за мен си означаваше: ЖЕГА! УМОРА и ЖАЖДА!

Аз останах извънредно изненадана, че не ме приеха. Не съм и допускала, че може да ми се случи това.

Е, после ходих на уроци цялата година, но вече се беше появила нова специалност, с голяма бройка за приемане – и ме приеха, макар да се представих много по-зле по рисуване.

Но по специалностите получих 6!!! – тогава кандидатствах и Керамика...

Е, и не станах „Илюстратор“, какво да се прави – а „Дизайнер“. Макар че специалността не я кръстиха Дизайн – беше мръсна дума за тогава! – ами „Промислена естетика“...

Както в СССР!... :)

2.

В това време започнаха да излизат една след друга разни книги от Ахото, обикновено илюстрирани от художник, определен от издателството.

Първата – „Тревоги“, в издателство „Стършел“ – не беше много-много илюстрирана, а и тогава така ѝ се радвахме, че хич и не гледахме илюстрациите.

Следващата книжка беше детска и се казваше „Приключенията на Лиско“. Корицата много ни се хареса, обаче вътре илюстрациите бяха черно-бели и малко страшнички. Но художникът беше много добър – Вадим Лазаркевич.

Тя си остана „култова“ книга – да не се бърка с КУЛТОВСКА! Стана бестселър.

Разказите за Лиско растяха заедно с нас, двете му деца и ставаха все по-сложни и интересни, подходящи за все по-големи човечета, та дори и за хора! Мисля, че имаше поне 15 издания. Някои с много разочароващи илюстрации – например чудесният художник Иван Кирков, също и Иван Димов – кой знае защо, направиха много незадоволителни (за нашето око!) рисунки...

В това време аз се бях сприятелила с Никифор Русков – много талантилив студент от Академията – и го предложих на Ахото (автора!); той следваше моята мечтана специалност, вече му даваха и да илюстрира тук-таме по издателствата. Направи много книжки за Лиско – освен всички останали; той стана и постоянен илюстратор на Валери Петров...

Но всички тези илюстратори не задоволиха виждането на Ахото за илюстрации на неговите книжки! Веднъж той ме хвана и ми обясни, че винаги е искал животинките да НЕ СА с дрешки! Да са си естествени! Да са смешни – И ДЕТСКИ! Но не знам защо – винаги ги рисуваха с народни носии!

Къф ужас! Лиско – с потурки и поясче! Дори последното издание на книжките през 2000 г. на издателство N, след като изрично помолих да са БЕЗ дрешки – все пак облякоха Лиско с некви нелепи дрешки – този път – джинси! :)))

(Когато десет години по-късно се разправяхме с издателството за непочтените им авторски права – аз си позволих да запитам жлъчно шефката ЗАЩО животните са с дрешки? И ако трябва да са облечени – ЗАЩО тогава делфинчето плува голо! Не е ли това безсрамно?

Тя ме гледаше със зяпнала уста – не можа да ме разбере.)

3.

По едно време – през 1980 година – изведнъж и сестра ми прописа, и създаде една доста хубава книжка! – „Златен прах по миглите“ – със смешни и романтични приказки за деца.

Издателство „Отечество“ я прие много добре и веднага я включиха за издаване.

И тогава тя пожела аз да я илюстрирам, макар никога да не бях илюстрирала книги. Но бях „илюстрирала“ няколко филмчета за „Лека нощ, деца!“ в Телевизията, където работих 15 години.

С голям страх да не се изложя седнах да рисувам, като единствената цел, която си поставих, беше илюстрациите ми да са АБСОЛЮТНО различни от всички илюстрации дотогава.

Абсолютно си забраних да заимствам стил и техники от колегите си! Някак ме улесни това, че определиха книжката да бъде без цвят – съмнявам се дали щях да се справя с цветни илюстрации... И после някак си хванах един стил – и ми се струва, че илюстрациите станаха доста сполучливи.

А се изложи единствено издателството, което отпечата изданието на една ОТВРАТИТЕЛНА хартия, като при печатането се получиха по 2-3 контура, размазани, отвратителни отпечатъци! За корицата да не говорим! Ужасяващи цветове и разместване на контурите... Гадна „амбалажна“ хартия...

Сестра ми доста си поплака, когато я получи...

Е, и точно тогава Ахото дописа Новите приключения на Лиско до 10 броя, пак в „Отечество“ се заеха да я издадат – като този път той помоли да я възложат на мен.

Е, бая зор видях, докато „налучкам типажа“, имаше някои „измъчени“ рисунки... Но по едно време изведнъж тръгна от раз – илюстрациите си ставаха „сами“ – както и друг път ми е правило впечатление: когато рисувам – понякога рисувам „от самосебе си“, направо без участието на съзнание-

то ми – аз само изпълнявам „музиката“ под нечие невидимо ръководство...

И така, останах само с тези две книжки, но нарисувани с много любов и желание да съм на нивото на скъпите ми автори!

Разбира се, ЗНАМ и ВИЖДАМ много прекрасни илюстрации на мои колеги! Има някои направо виртуози – не искам сега да ги изброявам, много са, един от друг по и по-добри!

Някои доста си приличат по стил, но все пак са чудесни!

Е, а моите останаха ТАКИВА! – уникати, именно за тези приказки и САМО за тях!

И двете бяха отпечатани ужасяващо! – но някога всички книги ги печатаха лошо.

Гледам оригиналните рисунки – хартията пожълтява, буквите опадат, или стават на лекета, загубва им се качеството...

Затова ги сканирах и възстанових на компютъра си – една специалност, която изучих в чужбина и я работих няколко години. И по този начин ще се запазят – да ме питате ЗАЩО – нямам представа, но НЕКА ги има! Не ги бях поглеждала поне 25 години...

В илюстрациите на „Златен прах по миглите“ тайно съм изрисувала баба си по баща; сестра си, Лорчето – с кривогледото очо; голямата ми дъщеря – която винаги си обуваше едното чорапче, и се заблейваше в пространството – с едно босо краче и чорапче в ръката...

В Лисковските илюстрации, пък, изрисувах безброй цветя и растения, предимно диви и полски – по които се бях силно увлякла по онова време. Сега ги гледам – и се сецам всякакви случки от някога...

И им се дивя – и откривам разни забравени подробности, както например днес открих, и си спомних забравеното, че двамата представители на Телевизията в „Питонът“ – са облечени както Димби и Домби, и са нещо като възрастни техни образи; а ситуацията и „декорите“ съм предала такива, каквито ги е видяло въображението ми, докато съм чела...

Странните рамки, които съм наслагала на големите илюстрации, ги сложих, за да мога да ги „разчупя“ впоследствие по един винаги нелогичен начин – за да подкажа, че случките в тази книжка,

са хем абсолютно реални, хем и абсолютно излизащи извън ежедневието.

Рисунките излизат веднъж от „рамките“, но допълнително – и от листа понякога – точно както и Реалността на живота излиза извън нормалното, но и съдържа много подсказки и намеци за реалност – особено в най-идиотските ситуации...

Давам си сметка, че може би съм нереалистична към себе си, но съм много доволна, че съм нарисувала тези особени и различни картинки, за едни особени и различни герои, от едни особени и различни книжки на едни особени и чудесни автори!

Дано съм разказала добре всичко.

Дж.В.
2013 г.

(Из блоговете...)

Джина Василева

СКАЗАНИЕ ЗА БАЩА

За 90 годишнината му...

Кой е Борис Априлов?

Ще започна с това, което той не е:

Той НЕ Е Борис Априлов преди 1949 година!

НЕ Е и евреин, въпреки че живя последните 5 години от живота си в Израел и остана да лежи там, между майка ми и сестра ми, на един красив склон на планината Кармел, непосредствено над морето.

Тук трябва да вмъкна едно... елегично отклонение за причината той да се окаже там:

С мъжа ми и децата избягахме от България три месеца преди да се разиграе спектакълът „Демокрация“.

Месец след нас пристигна на гости сестра ми, която нямаше и понятие, че ще бягаме. Боледуваше от рак от години, но криеше, най-вече от родителите ни. В Израел се съгласиха да продължат лечението ѝ и тя остана със сина си. А когато се разбра, че няма да я бъде – аз подмавих родителите ни да дойдат, уж на гости, за да бъдат заедно в последните ѝ месеци. Пристигнаха през май 90. Научиха за болестта ѝ две седмици преди края, от устата на един зловещ човек.

На 10 февруари 1991 г., застанал над гроба ѝ на хълма сред младите кипариси, баща ми, смаян от ширналото се под нас прекрасно море, възкликна спонтанно: „АМА ТО И АЗ ИСКАМ ДА ЛЕЖА ТУК! ПРЕКРАСНО Е!“

Аз, разбира се, се ужасих. Но ето, че само след четири години желанието му се изпълни... Оказа се, че и той е заболял от рак, който бе открит прекалено късно, за да бъде лекуван. Живя още година и просто угасна – спокойно, без страдание.

Четох публикации, които го обявяват за евреин, а не желая тази грешка да остане завинаги в биографията му.

Родил се е Атанас Василев Джавков на 21 март 1921г. в Малко Търново, в семейство на бежанци от Лозенград. Баща му е бил инвалид след участие в три войни, сватосан за неграмотно сираче от село Граматиково; тя се научи да чете сама чак на средна възраст. Чете Библията, Лиско и Чичо Томовата колиба.

Двегодишен е пренесен в Бургас – Градът-врата към Света! Това предопределя съдбата му.

Дванайсетгодишен Наско е измъкнат от трюма на един кораб, където пролежал 2 дни с надеждата „Да види Света!“. Желание, явно наследено от баща му, който побягва към приключенията още седемнайсетгодишен, докато семейството му пресича планината между Лозенград и България.

Били са едно от най-бедните семейства в Бургас – инвалид-будкаджия не е доходна професия; а и вересиите...

Неграмотната ми баба се оказва много амбициозна майка и настоява Наско упорно да учи (нещо много трудно в нашето семейство!), и да постъпи в Гимназията. В това усилие забравя да контролира по-малкия си син, който рано-рано бяга от дома – по стъпките на баща си. Забелязала съм, че родителите винаги с усърдие възпитават първото дете, а нямат сили за следващите. :)

В Гимназията Наско среща синовете на богатите си съграждани. Вероятно желанието му да бъде като тях го вкарва в движението „Ратник“, което много скоро напуска, за да не участва в погромите и чупене на стъклата на еврейските магазини, което се оказва главната им задача.

Това кратко членство поставя още два крайпътни камъка на съдбата му: черно петно в досието – и съчувствие към евреите. Впоследствие се жени за една красива еврейка от Бургас. Бих казала НАЙ-красивата, ако не беше скромността ми.

Да не забравя друг много важен момент – името на героя от любимата в детството книга на Южен Сю „Скитникът евреин“ – Ахасфер, е прието за литературен псевдоним в „Стършел“ и измества всички останали имена.

Така той става за всички ни АХО, и дори ние със сестра ми още от деца се обръщаме така към него, както и всички приятели.

Може да се каже, че именно АХОТО е най-истинската от всичките му самоличности – Наско, Джавката, Джефри, Борис Априлов – и другите Стършеловски псевдоними.

Така че нека зададем въпросът иначе: Кой е АХОТО?

АХОТО е ЛИСКО. Истинският Лиско! – непокорен, любопитен, неудържим, весел, извор на закачки и безконечен хумор...

Книгите за Лиско не са просто ДЕТСКИ приказки и измишльотини. Те са буквално автобиографични книги за живота НИ в НАШАТА гора, от която НЕ НИ беше позволено да излизаме и „ДА ВИДИМ СВЕТА!“

„Важното е винаги да се връщаш“, казва Лиско в едно от пътешествията си.

Всяко от приключенията му разказва отново и отново за порядките в Нашата гора, показва ни напълно РЕАЛНИ събития и същества; където и да ги срещне Лиско – ние веднага ги познаваме.

Лиско е ВИНАГИ свободен, даже ако някой го плени.

Стреми се той да излезе на свобода, да прави това, което обича, да променя онова, което не харесва, да помага на загазилите, да попречи на злодеите...

Лиско обикновено успява... нали именно затова е приказка!...

Лиско безпогрешно разпознава Злодея и веднага е готов да се пребори с него, дори когато се бои – и това, пък, е Ахото. Разбира се, неговата съпротива беше напълно пасивна, ЧРЕЗ КНИГИТЕ СИ. Той безспир говореше, осмиваше – и пишеше.

Беше най-свободният човек в България, предполагам. По някакъв начин успя да се измъкне от Системата.

Лиско, също като Ахото, не може без публика! Съпровождат го в неговите бягства разни интересни чешити или странни приятели, но НИКОГА не са до него, когато положението се напече!... Едновременно силно привлечени от личността и начина на живот на Вечния скитник Лиско – но и постоянно живеещи в ужас от онова, което ТОЙ ще измисли, каже, направи след малко; страхливи, неверни, дори подлички – но винаги заплени от него, безсилни да го напуснат дори когато го ненавиждат!...

Такива бяха и приятелите на Ахото.

Имаше и хитреци като Димби, и страхливци като Домби, и Проклетници като Чими, но най-много бяха практичните мечтатели като магарето Мокси – които с готовност тръгват КЪМ МОРЕТО, но стигат... САМО до Хълма на Медните сокове, на крачка от целта, откъдето ЧУВАТ шума на морето, докато хрупат любимите си... магарешки тръни.

Какво ни крепеше ТОГАВА да живеем, да не се отчайваме и губим надежда? Мисля, че МЕЧТАТА! Мечтаехме, че един ден всичко в Нашата гора ще се промени; ще можем да излизаме – и да се връщаме; ще виждаме Света когато си поискаме... Акулите с великите им рождени дати ще се... опитомят? Квадратните същества ще смекчат силуетите си... или поне мозъците?

Ахото доживя да усети сладостта, че МАЙ–МАЙ... мечтата му вече се сбъдва? Че Нашата гора се слива със Света? Акулите от врагове – се превръщат в сьратници, в интелигентни, макар и доста зъбати делфинчета?

И той с ентузиазъм се включи в превръщането... (НЕ ИЗВРАЩЕНИЕТО!)

Точно тогава аз го изтеглих в един напълно различен свят.

В началото беше безпределно щастлив! Той най-естествено вече БЕШЕ ИЗВЪН Нашата гора! Живееше на крачка от морето, в един свят без зима, който не го закачаше, не препятстваше свободата му по никакъв начин. Всяка сутрин ПРЕСКАЧАШЕ до морето, връщаше се и сядаше да пише. ДОРИ И ТАМ срещна хора, които го познаха на улицата по лице, зарадваха му се, обичаха книгите му...

И постепенно – точно както в стиха на Валери Петров „Днес си имам часовник, но нямам мечта!...“ – всичко загуби очарованието си. Нямахте ги там Мокситата, Димбитата, Домбитата, Чимитата, нито дори Акулите и Квадратните същества, за да се бори с тях и да ги надхитря.

Завърна се няколко пъти да ги потърси обратно в Нашата гора – но като в тъп сън – тя вече не беше НАШАТА, а някаква съвсем друга, чужда. Без ограничения, но и без приятели, без Мечти!!!

Вместо за Море и Свобода – хората мечтаеха за Магарешки тръни, или поне за насъщния!... Разединиха се, намразиха се приятели с приятели.

В тази песимистична трагедия имаше едно-единствено хубаво нещо: че Ахото умря!

Той почина на 10 април 1995 г.

Не доживя да види пълната разрухата на СВОЯ свят!

Не видя любимите си брегове – превърнати в бетонени полета за Магарешки тръни!

Не видя триумфа на Квадратните същества, не го срази разцвета на Квадратната цивилизация.

Не разбра за бягството на Делфините, че дори и на Сините акули!

Не нагази в блатото на Медузите и мазутните локви на някога СВОЕТО любимо море...

Не доживя да мине непознат по улиците, хората да не помнят името му, издателствата да не печатат книгите му, театрите да не играят пиесите му...

Помня последния ден преди смъртта му. Поднесохме му любимия десерт – крем карамел. Изяде половината и каза: – А това си го оставям за утре!

Не оставяйте любимите си кремове за утре! Понякога то не настъпва.

По-късно Ахото се отнесе в някакво странно състояние. Макар да лежеше безмълвно по гръб, беше кръстосал крак връз крак, с едната ръка обгърнал главата си, подръпваше косата над дясното си ухо – тъй познат за мен жест!...

Беше щастлив и оживен, явно се намираше сред приятели и почитатели. Ръкомахаеше леко в подкрепа на думите си – чаровник, какъвто го помня. Усмихнат, доволен, явно беше в чудесна компания! Това продължи дълго.

На другия ден внезапно дойде в съзнание, погледна ме съвсем разумно и понечи да заговори. Но нещо привлече погледа му право нагоре над леглото, разшири очи и разтвори устни в няма почуда пред нещо неочаквано и удивително!...

Каквото и да беше – то го привлече и отведе след себе си, все така смаян и за пленен.

Надявам се силно да е в по-добра компания, сред любими приятели и съмишленици, да обсъждат и коментират нещо прекрасно, а не промените, настъпили с нас!...

Много приятели загуби през живота си – от най-любимите. Други се изгубиха по „стълбицата нагоре“ – пътищата им се разделяха и той не ги търсеше повече, макар да си оставаха приятели.

Някои го предаваха в малки смешни предателства, покрай професията или забавленията.

Куриозно е, че най-верни му останаха жените – макар към тях да беше най-неверен! Около него винаги имаше поне една: публика и слушател на приключенията му.

Все пак винаги остана верен – посвоему – на майка ни, която беше и най-преданият му слушател.

На няколко пъти ми е казал, че никоя не може да замести майка ни, когато има нужда да разговаря. “ – Бе КАК тя може да говори за всичко, кажи бе, Джина? Нищо и никаква необразована бургаска фризьорка – смайвала е абсолютно всички събеседници: писатели, художници, професори, журналисти – всички оставаха гръмнати! КАК го прави, кажи ми?”

Тя го надживя само с няколко месеца.

Та КОЙ е Борис Априлов?

За мен си остава един непознат. Търся го днес сред книгите му и съм поразена от онова, което е носил в себе си!

Жал ми е за всички онези хора, които не са прочели, нито някога вече ще разгърнат прекрасните творения, които минават през ръцете ми, докато пренареждам архива му! Виждам ги бедни, сиви, загрижени за дребните или дори едрите неща – и в неведение какво съществува в Света редом с тях. А вече няма кой да им го покаже...

Аз, всъщност, исках да разкажа смешните епизоди, които помня. Защото „на сцената“ на живота Ахото беше извор на непрестанни шеги и хумор, които дори не измисляше, а буквално разцъфтяваха на езика му от само себе си. Това ставаше толкова спонтанно, че много от историите се разказват като истини за него – както например обяснението му ЗАЩО не е избягал от България: Защото съм много късоглед! Няма да мога да видя дали вече съм прескочил границата!

* Или във влака, на път за ежемесечното му дежурство като драматург в Сливенския театър, разговаря с човек в работнически дрехи. Казва му, че пътува за театъра в Сливен. Спътникът му се интересува кой е – дали не е известен артист. Ахото спонтанно отговаря, че е Стефан Данаилов. Събеседникът му изразява недоверие – защото е гледал „На всеки километър“ – и той не изглежда така! Без да му мигне окото, двойно по-възрастният Ахо казва, че сега е без грим и затова не могат да го познаят.

Вместо да се усъмни – почитателят вади 50 /тогавашни/ лева и му ги връчва с думите: – Еее, ЕВАЛА! Винаги съм казвал, че ако срещна Никола Деянов – ще му дам 100 лева!!! Но имам само 50!

Тогавя вече напълно смутеният Ахо дълго убеждава разпаления си спътник, че само се е шегувал, и УВИ!, не е Стефан Данаилов! Човекът остава безкрайно разочарован.

* Друга случка: Ахото ме среща на улицата, в компанията на моя колежка – красиво младо момиче. Аз шеговито казвам: Мигленче, запознай се с най-добрия български писател! Ахото подава сериозно ръка и казва: Приятно ми е! Николай Хайтов! :)

* Ахото среща приятел, който му демонстрира новата каишка на кучето си – Ето, отпущам – и то се отдалечава колкото желае, а когато искам да се върне – набирам обратно каишката!...

- Ееее! Ти си като Горбачов, бе! – е реакцията на Ахото.

* На яхтата АХАСФЕР има голяма група приятели, между тях – две млади чехкини, които през смях молят да ги закара до Прага!

Ахото отговаря съвсем сериозно: Ааа, за Чехия ние пътуваме само с танкове! :)))

* Когато пуска яхтата за първи път на вода – задължават го да сложи и български флаг, макар че никога не позволиха да излезе извън крайбрежната ивица. След кратка обиколка Ахо се връща и страшно развълнуван разказва как яхтата се държи на вода, с каква лекота и красота плува, но най-интересното било, че знаменцето вместо да се развява назад, се вее напред, ПО вятъра!

* Разглеждаме стари селски къщи, защото мечтаехме за такава. Един собственик ни натрапва силно презираната от нас „механа“ в мазето, като я нарича „комитетската стая“, с пушката на Левски, сабията на Ботев и подобни. Аз наивно питам дали **НАИСТИНА** е комитетската стаята. Ахото се обажда отегчено: – Не бе, Джина, само е строена с комитетски пари!

* Кръстих първата си дъщеря Априла, беше бебе, когато се случи: Живеем в апартамент до двора на Английското посолство. Веднаж Ахото загледан през прозореца ме пита: Кажй, обичаш ли дъщеря си? Аз отговарям „Да!“; – Ама много ли? „Дааа!“; Е, ако толкова много я обичаш – отиваш и я пускаш от другата страна на оградата! Там ще се погрижат за нея!

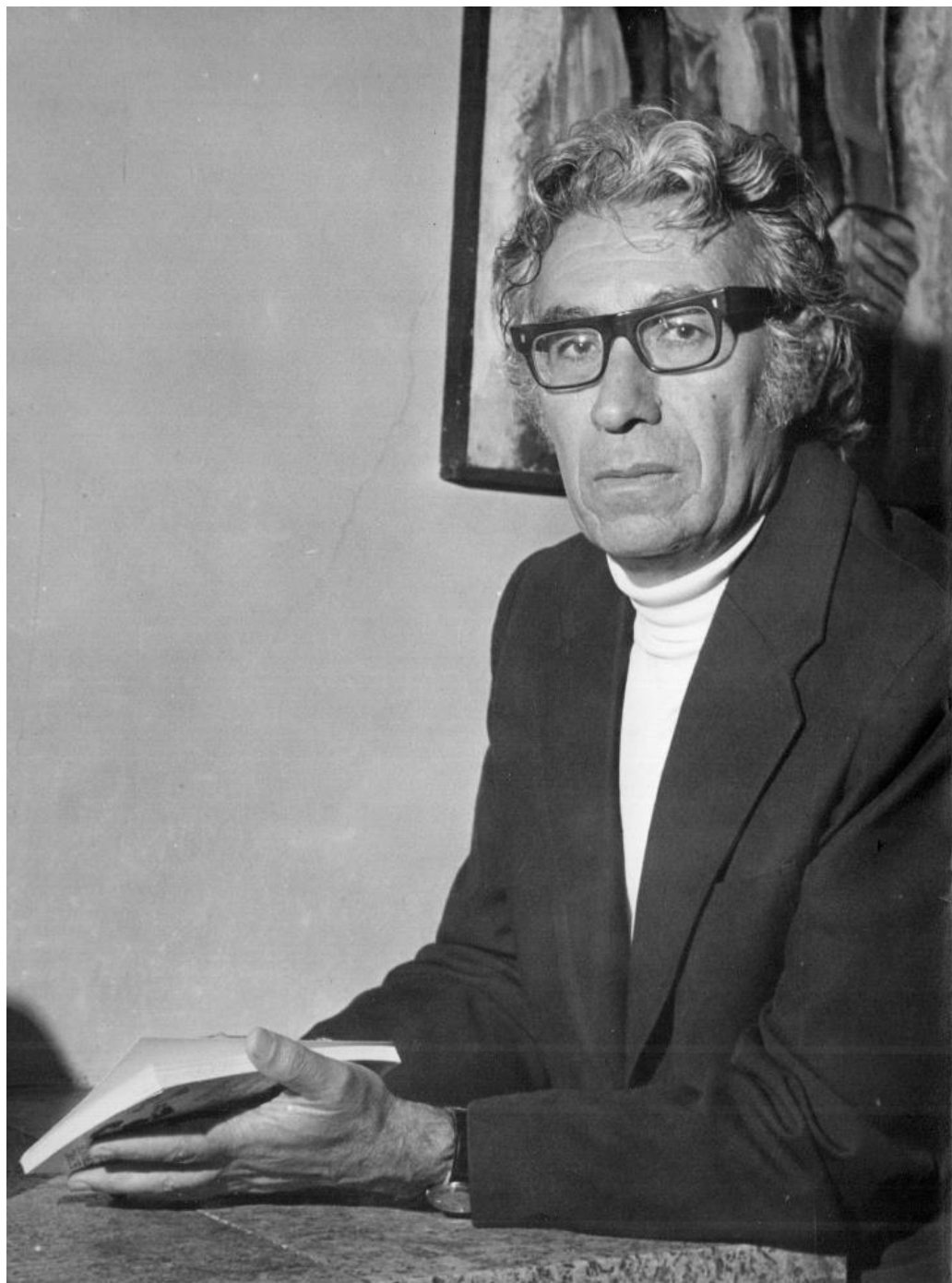
* Ахото беше маниак на капитански шапки, но нямаше оригинална, а само някакви подобия. И не щеш ли – един ден среща в Бургас Петьо Пандира, познат от детството оригинален чешит и лумпен – с истинска капитанска шапка, за каквато Ахото цял живот си е мечтал. Със затаена завист го пита да не би да е забогатял. Петьо триумфално казва ДА, защото сега е конференсие на Лили Иванова! Ахото пита зачудено – Че КОЯ е тази Лили Иванова? Петьо отговаря: Как бе, най-добрата българска певица! Ахото: Така ли? Не съм я чувал. Петьо: КАК да не си я чувал! Всички я знаят! Ахото: Ааа, така ли? А аз да не я знам... – и си тръгва. Петьо от яд сваля шапката от главата си и я удря с все сила в земята.

Моите минути вероятно са изтекли? Благодаря за вниманието ви! И пожелавам на всички в тази зала, реалността „451 градуса по Фаренхайт“ да се забави поне колкото и комунизма!

15/12/2011, София

** Прочетено пред юбилейната конференция
по повод 90 годишнината му.*

Писателят, с новоизлязлата си книга
„Лиско при квадратните същества“, 1975

БОРИС АПРИЛОВ
(Атанас Василев Джавков)

БОРИС АПРИЛОВ (Атанас Василев Джавков) е роден на 21 март 1921 год. в гр. Малко Търново – България.

Израства и учи в пристанищния град Бургас. Още като ученик, пише и печати първите си разкази за моряците, рибарите и скитниците; пак тогава вестник „Бургаски фар“ го назначава за свой репортер. Все още под името Атанас Джавков започва да изпраща хумористични разкази на столичния и единствен в България хумористичен седмичник „Стършел“.

Скоро седмичникът го повиква в София и го назначава за редактор на културния отдел.

С новото си писателско име – Борис Априлов (1949 г.), авторът в продължение на 15 години издава хумористичните си книги: „Тревоги“, „Върхът на нахалството“, „Кифлата на началника“, „Нокаут“ и „Пиратска романтика“. Първата от споменатите книги излиза само в 2000 екземпляра, а следващите в 30000. Хуморът му става желан гост на всички вестници и списания. Борис Априлов е приет за член на Съюза на българските писатели, става професионалист, започва да живее само от хонорари и авторските си права; отново се връща към тематиката за морето и рибарите, построява си ветроходната яхта „Ахасфер“.

Напуснал пределите на хумора, заел се предимно със сериозната белетристика, от 1960 година нататък той издава сборниците с разкази: „Морето е на всички“, „Докосване“, „Есенни дюни“, „Часът на източния бриз“, „Отбраната на Спарта“ и „Деликатно настроение“; сборници с повести: „Четири повести“, „Далечно плаване“ (съдържа две повести и романът „Овъркил“), романа „Маймунската кожа“.

През 1991, по случай Седемдесетгодишнината на автора ще бъде издадена „Ловецът на хащиенди“ (избрани разкази и повести), както и новите му романи „Великата суета“ и „Цикладските острови“...

В десетки издания с тиражи по 50 и 80000 са издадени романите и повестите му за деца и юноши. Поредицата „Приключенията на Лиско“ е съставена от три романа и десет повести, възлиза на 1000 страници. Всички повести са излъчени по телевизията като рисувани и куклени филми, а романите като сериали; прозвучали са по радиото, издадени са в Русия, Чехословакия,

Полша, Германия, Унгария... Един от романите му – „Приключенията на Лиско по море“ – спечели националната награда за детска литература през 1968 година.

Като драматург Борис Априлов е известен с пиесите си „Островът“, „Дъждът“, „Кораб с розови платна“, „Чими“, „Прерия“ и „Пътят към Мозамбик“ /наградена/. Пиесите му са поставени по театрите на цяла България, като всяка една на столична сцена е прехвърлила стоте представления. Някои от тях са играни в чужбина, а „Чими“, след като бе поставена на седем-осем места в Западна Германия, направи сто представления в Лондон и Ливърпул под режисурата на Пол Хърмън.

Детската драматургия на автора обхваща около 30 пиеси и 40 радиопиеси. Десетина от пиесите му се играят непрекъснато, в момента – както в България, така и в Източна и Западна Германия, Русия, Чехословакия, Полша, Румъния, Унгария. Някои от тях – „Шестте пингвинчета“, „Не пипай куфара“, „Щраусчето“, „Квадратните същества“, „Динди“ и др. са награждавани, както и са печелили първите награди на фестивалите.

Борис Априлов е написал сценариите на филмите „Петимата от „Моби Дик“, „Бягство в Ропотамо“, „Здрачаване“. И трите филма са поставени от известни режисьори. Двата нямат блестяща съдба, но първият от тях от десет години насам всяка година се връща на екраните по цялата страна.

Борис Априлов не е написал нито ред в полза на комунистическия режим, не е изразил нито едно хвалебствие към изтъкнатите хора на властта. Изследвания и статии за него са написани само от дисидентски настроени критици. През целия си творчески живот е бил професионалист, препитавал се е само с хонорари и авторски права, както от страната, така и от чужбина.

Б. А., Хайфа, 7 юни 1991

Освен постоянните публикации в периодичния печат авторът има издадени официално 10 сборника разкази, повести и романи за възрастни:

„Тревоги“ - хумор
„Морето е на всички“
„Докосване“
„Девет мили нежност“
„Есенни дюни“
„Отбраната на Спарта“
„Четири повести“
„Часът на източния бриз“
„Деликатно настроение“
„Далечно плаване“,

както и няколко книги **„Избрани произведения“** със смесено съдържание; Но заплануваният сборник

„Ловецът на хациденди“

и няколко романа остават неиздадени в 1991 поради разпадането на системата. Така че повечето от произведенията му, между които и няколко романа, са публикувани само в периодичния печат.

Посмъртно е издаден в отделна книга романът

„Хавайските острови“.

Произведенията му за деца и поредицата за Лиско са известни у нас и в чужбина, както и многобройни куклени и други пиеси, спектакли, филмови сценарии...

В поредицата „Избрани съчинения“ ще се постарая да ви запозная и с тях.

Дж. В.

БОРИС АПРИЛОВ ИЗБРАНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ

Кратки биографични бележки за автора

Борис Априлов е роден на 21 март 1921 г. в гр. Малко Търново.

Образованието си получава в Бургас, където още като ученик публикува в местния вестник кратки разкази, фейлетони и стихове.

Поканен на работа в редакцията на новосъздадения вестник „Стършел“, заминава да живее и работи в София. От 1956 г. минава на свободна литературна практика и до края на живота си се издържа изключително с литературна дейност.

Три години работи като драматург на театъра в Сливен.

Написал е над десет детски книги, много детски пиеси за драматичен, куклен и телевизионен театър. Едновременно с това постоянно публикува за възрастни – фейлетони, повести и романи, издадени в страната и чужбина. Автор е на много пиеси, играни в наши и чужди театри. Писал е сценарии за филми и хумористично-сатирични спектакли.

Първата му книга за деца – „Приключенията на Лиско в гората“, излиза през 1957 г.

Любим автор на деца и възрастни, Борис Априлов получава хиляди писма на любов и признание, на които винаги отговаря с интерес и внимание.

Умира на 10 април 1995 г. в Тел Авив, Израел, където гостува на дъщерите си.

